

ספר

יושב אהלים אהל אברהם ואהל יצחק

אנכי העבד הקטן במשפחת אבי אברהם בכמהדר יצחק
ענתיכי זלתי'ה ס'ט חברתי זה הספר ע"כ התורה כולה ונקרא שמו
אהל אברהם ויקיים בני מקרא שכתוב לא ימוש מפך ומפי זרעך
ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם אנס'ו :

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ז

נדפס

פה ליוורנו יע"א

כסנף אשר פרק את הכרס לב"ג

ברפוס נחמן סעדון י"ץ

con Approvazione

This Sefer has been made available by:

5314 13th Avenue
Brooklyn, NY 11219

TEL. (718) 972-0777
FAX. (718) 972-0178

A deluxe bound copy of this sefer is available at:

Biegeleisen Hebrew Book Store

4409 16th Avenue

Brooklyn, N.Y. 11204

(718) 436-1165

הספר הזה צולמה על ידי אחים גאלדענבערג

וניתן להשיג ממנו טופס מכורך, במחיר סביר, אצל:

בימ"ס ביגלאיזן

4409 16th Avenue

(718) 436-1165

יצא לאור פה ברוקלין נ.י.

שנת תשנ"ג

ע"י

אחים גאלדענבערג

רבסיוע מרי"ה יצחק בראך נ"י

* * * * *

נדפס אצל:

5022-13th Avenue
BROOKLYN, NEW YORK 11219
Tele.(718) 972-0777
FAX (718) 972-0178

דרוש ליציאת מצרים ולהלל

איתא

כילקוט בקדר כשלא כשעה
 שאלו ישראל ממלחם עמר
 שר של מלחם וכשחזק לפני
 הקב"ה ואמר רבש"ע כמדה"ק בראת עולמך
 מתנאה עלינו כחוקמור קרא הקב"ה לכל שרי
 שאומות ואמר שפטו כל מינו לבנים שמתקלה ירו
 ישראל למלחם לטרם עמר פירעה ובכשם שם
 לעבדים ועשאן כאלים וחזר ונוד כל הכן הילך
 אמרו לפני קושיע לישראל ולא טכבע למלחם
 מר טס מיכלא והביא לבינה ואמר כו שעברו
 כעך עב"ל אי טרם אהלה לבאר מאמר הנכבד
 סוה אש עיני לפרש הני קראו דהלל שאמרם
 אלוטט דוד כרות קדשו וז"ל מה אשכ לך כל
 קמולתיה עלי כושיעית אשכ ובכש"ה אקרא כדו
 לם" אשכ נגדה נה לכל עמי וקר בעמי ס' המות
 לחסדו ע"כ ואין מן הטרך להארך בדקדוקים .
אמנם ירכנו כחקרים מלי דאמרין כפ'
 ערבו פסקי דרש רב עוריא מלי דרכוב
 תגל סור ונגל עקוד הקב"ס לעשות קטורה
 לנחיקים טוס שנגמול חקד עם ורעו של זחק
 לחזר שאוכלו ושאין נחמין לו לאברהם אע"ס
 טוס של כרכס וזחק נחמין לו לאברהם אע"ס
 ושמעאל וכן זחק ויעקב ומה ויהו"ע א"ל
 דוד אי אכרך ולי נחם לברך שאלמר טוס וטענות
 אשכ ובכש"ה אקרא עב"ל והנה כבר הבאנו
 החומר הנה כפרש ויהא ופירשו כו כוד ה'
 הטובה עלינו כמה אופנים דהכוונה אף לבלתי
 אף כוד דוד שאלו גדולים ומכ"ס דאיו ראו
 לברך אמנם דכל הטע שחלמת על אי מהקדושים
 הללו ממנו וקרא שאלו של דוד אלו עליו כלם
 ולא נחשב להטע וכמו שדך במאמר זה הרב
 עמיהם שבעה ע"ג וגם אינו העבד ההלכתי
 כעקבותיו עש"כ כפ' וירא וקדים עור מלי
 דאמרין כנמ' על האי דהכיב שמחיו כחומים
 לו בית ה' גלך שלוני דודו הו' באת אל
 לטעונו של דוד ואמרו איתמו בית ה' גלך והם
 מחובוים להבטוחו ופי' הרב בגל ספר לנתן
 פענת השכנו דכונתם היה להרווח שודר לא
 יודע לכתוב כמ"ה כשאלו טעה הדינא אוריס סטרו
 וא"ל כעון שפי"ד בית המקדש חרב ואם גורם
 לחסריתו חפלו אחר שבעה כ"ס שטרם של
 ליכנת ועוד כמ' הרב הנוכר דודו היה
 גלגל חסד אשר הטיל בו הנחם וזהוהו ועמל

ח"ו את נפשו ומח"ט לא וסם סוף לכנות כ"ס
 ויראה דמה"ט היה דוד עוסק כשירות ותשכחת
 וכמועצתים משום דכתיב כשפר סודו דוד אשכ
 לאס לטק את הוהמתו לגמדי כו אס. על דוד
 ומירות כנונא דוד כדו להסדר סוהמת
 מעצמו ע"ס כחורך כעוד גאלס דודו אמנם
 מליט לר"ל טעם לשבח שלא כנס דוד את כ"ס
 משום שמעשה ויד דוד ע"ה לא שלט כנס סאכין
 רחא הוסרות שונה לא מחריב וא"כ ע"י שלא כנס
 דוד את כ"ה מכלה הקב"ס חמיו כעטם וכאכנס
 ואלו היה כונס סוף כעלמו כ"ס לא סיס. אשכ
 לכלות חמיו כעטם ואכנס ויהא לנדך ח"ו לבלת
 חמיו כנחיק' וקודים כעטר ישראל וקודים. עוד
 מ"ס כוסר דה"ט דמטו דוד משום שלא וילמד
 עבדא נחם למחיה ועפ"י כל שאלמר סוף קדו
 דרך שער ויהא דקדמך נמ אשכ"ס' כל כעטו קדו
 עלי כה ודאם כמסגל חקוד עמו שטס. וסעו' אשכ
 שדחו כל כעטוים סראאויס מלפני ובלת וכל
 לברך מפני שכל א"י וס כוד אסו חקוד אשכ חס
 נחכר לעין כל שאין כוד מאמנס מכל שבעת
 אשר מטו עליו ויכ"ס. דניס דמחל נחכר דאין כוד שוס
 עון אכל אשכ וזהוהמת חס"ד תליאבו וסא ריאס של
 ודיו לכנות כ"ה לוס סוסואמר דסא נמי למחל וסא
 ובכש"ה אקרא חמיו ויסם וילנה אי עוסק כשירות
 ותשכחת דסס סטולסם להעטר כווסמת וכ"ס
 ה"כ כדו לה' אשכ כמה שדדתי לכנות הכנת
 עדיה כל לכל עמי וסא וסא דיעו ככרד הוס' או
 דה"ק נגדה נה לכל עמי כוד שדעו הכל שאין
 כוד שוס עין אכל עכשו שלא אכנה סכית מה לחמיו
 און זה אלו שוס כוד חטא ועל וס אשכ וקיס
 ואמר דהדינה יס טעם לשבח דוד מה שלא
 אכנה כ"ה והוא משום שיקר כעניו ה' שמתה
 לחסדו ויגך לא כדתי כוד שכלת חמיו כעטם
 ובכש"ה וכל כחוקים וקודים לא כן אס אכנה
 אי שדך לבלת כחוקים ח"ו ועוד אשכ"ס' כי
 אי עבדך דיו' לו פ"ס כחש"ל על משום שאני
 עבדך וסאף ואמרו עבדא כנח למחיה ועוד על
 לשבח שרו אי עבדך כן אמתך ואת רות סמאלכין
 ולכתי' דסודו אי לכא בקלה ה' אלו שפתת
 למקדסי שמתקום שביאם להקדו משום וילא הקד
 של דמתך עמיהם שביאם להקדו משום וילא הקד
 ומאכתי בקלה ה' ומרבות עמיהו ומרובי ולא כתיב
 עמון וטעם ש"מ דעמיתו ולא עמיתו דאין סתקבות
 ככלל

ככלל שאסור וזמנו שארץ כנען

ובדרך

זו נכח לכאף י"ב פסוקים הנאמרים
 א"כ אכן מאסו הכנענים היתה לראש
 פניה מלח ה' היתה זאת היא נפלאה כביעוט זה היום
 עשם ס' נגלה ונשמחה בו אלא ה' הושיעה נא אלא
 ה' הללויה נא ע"כ והקדושים מנחמים האלה
 קדושי הודא אומרו קמן מה אלו הכנענים היתה לראש פנים
 רחין מוכן מאי קרינו וכפרט אומרו מה ס' היתה
 זאת היא נפלאה כביעוט הס כרובס פסוקים והתנאים
 ותנאים זאת נשבעה מני גם אומרו זה היום עשם
 ס' נגילה ונשמחה בו רחא כנען ימנע טוכוס היו
 לישראל וכוולם היו שמחין

אמנם

ויכן ובהקדים ער מ"ס אגאון מהרש"א
 ז"ל על הארמזי ז"ל דס"ט רלח נמשכת
 מלכות שאלו סמלך מפני שלא היה כס שום רוש
 וכוח הרב ז"ל משום רח"ל רח"ל ממנו פנים על
 כסדר אלא א"כ קופה של שרעים מלחמה לו מאחוריו
 כדו שלא הוחס רעהו עליו וא"כ שאלו התלך שהיה
 מוחסם מכל צדו ולא נשכחה מלכותו אבל הוד ריב"א
 כמשפחה חסד רופי עבד מרות המואבים נתקיימה
 מלכותו עור אמרו כסם התקבולס רה"ט הוד כד
 מרות המואבים כדו לוחן חלק לטורף אחרת שלא
 תקפצו ועוד מפני שבשמתו גרולה מאד וקום חסם
 עלום שלא יאמרו הקלוטת הכרחה הקב"ה מהם
 כארס המכריות אכן טוכס מן האלכס שטתנה כדכר
 שאיט כנען ורחו וכפרט לפי מ"ס סוהר הקדוש
 דודו הוא לנגול ארס קרמחא וכחא דנשמת ארס
 הראשון רחא יטר כפויים עליהם עד מאד וכבר
 נחברו בו הנחש והקלוטות בו וא"כ אם ישלחם
 כשרהסיה כשאר כל הנשמות יש לרוב עליה ויקר
 מנשמתו ויער הקיום ע"כ דרבינו יוא"כ לכו"י וס'
 להקדוה"ר רב"כ מעולות נשמתו של יוד א"כ
 איך חטא בכך שבע שהיה מן התמרות והא'
 לתירוץ כמרה דאין הקב"ה מוחס לזדיק לעבור
 עבירה חמורה והנה כבר מושכת הקירס זו
 עפ"י הומרה כנען דלא היה הוד רחא לאחור מעשה
 ולא היו ישראל ראויים לאחור מעשה אלא שאם חטא
 יחד ואמרו לו כלך חלל דה כחטא כחמרות
 וספ"ה נתקבל כחשבו"י ופרש"י ז"ל רלח היה
 רחא וכו' ונתורה מלך היה לחטוא כדו להורות
 חזאכה ע"כ ולכאורה דרבי רש"י התוהס דא"כ
 דנחם מלך היה לחטוא א"כ אין להכח רחיה מתנו
 דלחני דוד מאוס שנודע עליו לחטוא ורחיקו להמס'
 ז"ל שכתבו כדכונה רש"י ז"ל שלא גוד עליו
 לדרויה לחטוא אלא שלא סייעו שלא לחטוא אלא
 מסרו כוד ונרובשרט נמחי דהקובנה משם המרהס
 רחין מנחוס לזדיקס לעבור עבירה חמורה ורחין
 הניחו לעבור ע"כ היטו הלא מאוס כדו להורות
 השוכה לוקה והרב ורע יודק ז"ל דהקד אומרים
 ז"ל רלח היה דוד רחא לחתור מעשה ישראל לא
 היו ראויים לחתור מעשה הקב"ל רלח היו ישראל ודוד
 החיים לחתור מעשה כדור וכו' ס"כ דהכונס
 הוא דהיה מן החתור ורע ככדור כנע"ה ישראל
 בות עפ"י הטבע דוד קדח כמקור כיה ולכו
 חלל בקרבו וכל ימיו ככונסו ונעניק רחין מקום

לפני"ר להחטוא בנות ישראל סהים להס כקפ
 חכב הרבה המורלו המורטו מתענגטו רחיו סיה
 להס לטפוא בנות ומה להס כנע"ה הלא שחטאו סיה
 שלא כדרך טבע משוס להורות תשוב' וקדוים
 עוד מ"ס כדור כראשית שאמר חמרה לפני
 סקב"ה ככתב כחור' ויזע ארז ינאף את אשת
 רעהו דוד הכא על א"ה מיתרו כמה א"ל הקב"ה
 גלוי קדמו שכת שכנע סיה ליהר א"ל את קדמו גלו
 לפניו וכו' גלו וקיים גם דרומח דכפרו מתל גלו
 סקב"ה להסוח חובתו וז"ל על גוד נחן ככטא גם
 ס' העכור שחפאף לא תמות וכן מלני גם כן
 שסרלל נמחל להס עון העגל כיוס ככשורס וכאורי
 יוס נאמר למשה לטחיו דכרדך וקדוס עוד מ"ס
 כנע" דסנרסרין רכשו אוחס שענה להכריו על
 דוד שאסור לכא בקהל ער שכה עמאף כן יחד
 ונעץ חרבו ככות סמרס והמר שכל מי שאיט
 מקבל הלכס זו ודקד כחכר כן נמקולני מכד'
 של שמואל סרמתי עימתי ולא עימתי עוד אחרי'
 כנע" כל שאמר דוד חטא סיה אלא עוניה אש'
 כתיב כיה ויהי דוד ככל דרכו משכול וה' עמו
 וחטא כד עליו ע"כ וקדוים עור מ"ס סה' ז"ל
 ראשס הראשון קדא חכן סקחיה שממנו חושפת
 עלנמח וכן דוד גם כן כדקא חכן או משוס דרוא
 גלגל אה"ר או משוס דממנו האשפת מלכות
 כית דוד

ומערה

על פי כל האמור קום קרא להני
 קדאי דתמין חכן מאסו הטניס
 דהייט דוד הקדוין חכן מאסו הטניס חלו
 החכמים והסנרסרין סכקשו להס עליו שלא
 לבא בקהל ולא ח' שלא לחסר לבא כקסל אלא
 אדרכה היתה לראש פניה שנכחה להס למלך שבע
 מינה העכור כראשית קדוין לים א"כ דה"ק דה"ט
 היתה כואף לכא דוד מרות המואבים מרופי משפחה
 מאוס שרדך להסוח לראש פניה סיפוס מלך רחין ממנו
 פירס על הנכור אלא ה"כ קופה של שרעים חלחיה
 לו מאחוריו וכדכ"ה המהסר"ה ז"ל ה"כ דה"ק דה"ט
 שכה דוד מרות המואבים מאוס סיפוס כשמו לראש
 פניה וב"ה שכתו ער מחד מ"ה ככה ככה
 שלא לבוס עליהם כל קעדה חסדה והקלוטות וכ"ת
 א"כ כן רכל כן נגלה נשמתו של דוד ח"כ איך כפל
 כנען גדול כיה ככת שבע והא חין מניחין לזדיקס
 לעבור עבירה חמורה לוח סיפוס והמר רחין זו קושא
 דתאם ה' היתה זכת ונחת מלך היה לחטוא כדו
 להורות תשובה והרהור העצומה על זה סהרי הוא
 כפלאות כביעוט שגון סלו הוא כדרך הפלה וסחן
 מן הטבע שישל כ"ה רהספק הוא שישאל ראיש
 לחטוא כחטא על וכו' ונחת מלך הלא חלה מוח
 ככדור שמתה ה' היתה זכת ונחת מלך הוא לחטוא
 כדו להורות תשוב' והרהור העצומה על זה סהרי
 הוא כפלאות כביעוט שגון סלו הוא כדרך הפלה
 וסחן מן הטבע שישל כ"ה דהספק הוא שישאל
 דהייס לחטוא כחטא על וכו' ונחת מלך הלא חלה מוח
 מוח מוכח ככדור שמתה ה' היתה זכת ונחת
 מלך היה לחטוא תש"ר וכו' כביס זה היום עשם
 ה' נגילה ונשמחה בו דהיינו יוס הרופע שכת' בו

כי כיוון החס יכפר עליו כפי שהוא וה' כעולה ונשמת'
 בו אתי ישראל רשעיו נמחלו לנו עונותינו כיום וז'
 ועוד אלה ה' הושיעה נא אלה ה' הללוהו כלה עמי'
 שאתה ה' עמי ובכל פוטות שאני עובד ה' מלוא
 ח'כ' מזה מוכיח שלא נחשב עון דבת ז' לבלום
 ולפטר רה' עמי והואוהו כלה עון הדי :

א

נמו כלאופן אחר ובהקדים מה שאמרנו בנת'
 דבתי כד מביעתו כבוד וגם מאלו בו כי עון
 אוריה דבתי' רק כדבר אוריה וגם עליון אוריה
 איכה מ' ד' ולא חשב עליו חטא מאוס רהי אוריה
 עורר במלכותו ועבר נקיים מ' מ' מהר'ח'א כ'ס'
 העקובלום שדור הוא הדי'ה' ו'אוריה זה הנפש
 וזה שבע הדי' חוה ומש'ה' הרג הדי' לאוריה שהוא
 כנחש והס'מ' ח' העולם לא ידעו מהו ומש'ה'
 הוה חלל ה' חוה שאמר הדי' עשה עמי איה לטובה
 והודיע לרבים ענין על כו' שראו טובא ויחבוטו ואל'
 כדון דברו עלי :

ובזה

א"ס חה אומרו ח'ן מאכו הכוונס
 שהכניחו רכין טוב כור דוד חטא
 כהינתן אוריה אבל באמת יתקן מכון שהיה
 לראש פנה רכה דוד מלך ח'כ' היו אוריה
 מורד' כמלכותו וחייב מיתה מן הדין ועוד
 עשה אחר ניקקר כהינתן אוריה משום המלח' ה'
 הקחו ז'א' כהינתן משום רהי' הכחש דוד הדי' ד'
 וכן שבע הדי' חוה אבל הדי' נפלא כביטונו דיעם
 זה אינו נל' לכוונתו אבל זה כיום עשה ה' רשעיו
 וזה שדרכו כהינתן ונפחחו כדברו על דוד מזה
 טרע שאין כידו של דוד טעם עון מש'ה' נטולם ונשמת'
 זה שחלוחו היום טרע שהרג דוד למש' הקדמני
 הוא הדי'ה' והקוים כמו ח'כ' איכה' ה'א'ע' כ'א'
 כנאות משום כן דוד וכהאי קרא דרעה עמו הדי'
 לטובה נמא' כיה מלח' משמיה דנכרי רכה ס'ר'
 כשינוי הר' מהר'ס' עטויה ז'ל' כן הדי' אחר ע'ג'
 מהחיו ז'ל' כפ' ח'ק' על פסוק וימנע מרשעים
 אורס מיט' עון דרשעים תלוא' לו' לך כיון שדי'ס'
 נעשה רש' מלמעוה רשעיו הם לו שג'א'ז' הרכה
 ביוע' שבעשה רש' מלמעו' או הני' לא לכתוב'
 כל' ומשני משום כבודו כל דוד שהיו לו שג'א'ז'
 הרכה ולהני' אכתוב' לו' שברשעים ח'ח'ון ז'ל'
 כדקיים וכו' וי'ן' כי הנה ח'ח'ונו דוד יע' לה'
 להאי מלח' דכל הנעשה רש' מלמעוה נעשה ג'כ'
 מלמעוה ודוד ג'כ' ח'ח' דוק' כרשעים ולא כדקיים
 ל'ח' שהוא מקויה רש'א' או לא כהנייה לעון היו
 אוריס' עליו שבעשה רש' מלמעוה ורש' ח'ח'ונו ג'כ'
 מלמעוה כיון ש'ש' לו שג'א'ז' הרכה מלמעו'
 מש'ה' של מלח'ות' ו'אמר עשה עמי איה לטובה
 רהי' שכתובו העין וחסוף על מלח' מרשום והתל'
 איה ר'א' ו'ח'י' מרשעים ר'א' ח'ח' ח'ח'י' ויכל'הו'ל'
 י'ח'יו עליו ש'ש' ח'י' היו רש' מלמעוה להשק'
 כ'סוכס כורס' רהי' בלל' לא כחמר תל' כרשעים
 ולא כדקיים ויהי מיה לטובה עמי שכתוב'
 כטויה תליה לעין וכו' שאמר ויחבוטו עב'ל'
 רש' ח' ח'ן :

וביעתה

ביחנה רש' וגו' כ'ס'ם לכהר המאמר
 הנלכ' פתח השער הסוד' אחר
 כשעה שיצאו וישאלו מתמרים עמד שר' של מלח'ס'
 ונשחטו לפני הקב"ה ור'ע'כ'ל' ור'ח'א' :להשית' ל'כ'
 על המאמר הוה ח'ח' איתרו שמחלה ורדו וישראל
 למלח' ל'כ'ר' ש' ענינו פרעה ודבש'ן לעכר'י' מ'ש' דל'ח'
 כדון כבש'ן לעכר'ס' וה' ל'ח'א' רה' כהר'ח'א' כהר'
 ועכר'ס' וע'נו ה'ח'פ'ר' מלח'ט' טה' ח'כ' כדון ש'כ'ר'
 כ'ס' ועוד י'ס' ל'ח'ק' כמה שאמר מ'ח'ע' וישאל'
 ול'ח' תטובע למח'ס' דהטו' מ' ח'ז'ר' ק'כ' ר'עכ'ר'
 דינא כל' דינא א'מ'ס' הכל יוכן בהקדים מ'ס'
 הרמב"ם בהלכות תשובה ח'ל' מאמר שגור ועכר'ס'
 וג' למ' הענין המתמרים שקיימו ע'נו ו'כ'ס'
 מאוס דלא נור' על אומ' ידועה דבארץ לא לה'ס'
 כדיו' והר'ח'ר' ז'ל' ק'ס'ו עליו ח'כ' על מה תחול'
 בודתו ור'י' ה'ח'ל' ר'ה'ט' דרשע'ש' מאוס שהכסוד'
 עליוס ויח'ר' מה'יו על דרך ק'פ'טו מעטו והח'ס'
 עזר' לרעה עכ'ל' והנה כב'טו כמק'ס' אחר
 ש'ס' ס'ק' ל'ח'י' הרמב"ם ז'ל' מדכרי התמרים שאמר
 ס'ק' האכ' הקב"ה לש' מ'ח'ס' כל'ס' כ'ח'ר' מ'ח'ס'
 המ'ת'ו כ'ח'ר' לא לה'ס' איתרו משגור' יתקן ע'ס'
 ההחלה הגדולה ונס' כב'טו דפי' מה שתי' המ'פ'ר'ס'
 ז'ל' דקו'ס' על עכר'ס' ה'ח'ס' המ'ס' ח'כ' אין מן ה'ח'ח'
 לענין מ'ח'ס' ע'נו כ'ה'ק'ו השעבר' עליהס' כ'כ'ת'
 הר'ח'ר' ז'ל' רה' עכ'ל' ר'ה'ט' ל'ח'ס' קו'ס' השעבר'
 ל' ה'ח'א'ס' קו'ס' ומ'ס' וכן ס'ק'ס' כ'ל' מ'ד' ו'מ'ח' ז'ל'
 ע'ס' וה'ח'ל'ס' ל'י'כ' כ'פ'ש'ט'ו'ט' ד'ע'נו ד'קו'ס' השעבר'
 ר'ה'ט' לה'ס' ל'כ'ס' המ'ס' עכ'ל' הם שעכר'ו כ'ס'
 ויהר' מר'יו ו'ח'ן מן המ'ס' ד'כ'ר'י' מ'ח'ו'י'ס' ש'עכ'ר'
 מ'כ'ל' מקו'ס' י'ח'ס' לא כ'ח'ו'י'ט' שגור' כל' ס'ק'
 ה'ח'ר' ו'ק'ן' ל'י'ס' היו א'ח'ו'י'ט' כ'כ'ר' ו'ק'ן' עכ'ר'
 וע'ל' ש'עכ'ר' כ'ו' ח'ח'ר' וה'ח'ס' עזרו לרעה ד'פי'
 כ'פ'ח'ו' מש'עכ'ר' זה נל'ו לפניו י'ח' ש'מ'ע'ו'ל' ל'ק'ס'
 ל'ח'ו'י'ס' קו'ס' ז'מ'ס' וע'ל' ה'ח'ק'ר' מש'עכ'ר' זה
 ש'עכ'ר' העני'ס' א'מ'ס' ח'כ'יו י'ס' לה'ס' למ'ח'ו'י'ט' ל'ט'ע'ן'
 ד'כ'ר'י' עכ'ר'ו כ'ו' כ'ק'מ'ה' ד'ח'י' ח'ח'ון ש'כ'ע'ס' על'
 עכ'ר'ו ו'ג'ר'ו' כל' המ'ק'י'ט'ו'ר'ו'ס'ה' בו נ'ק'ט'ת' עו'ש'ה'
 כ'ד' ל'כ'ר'ו ל'ח'ס' ד'כ'ס' ל'ו'ס' י'ס' ל'ח'כ'י' כ'פ'ש'ט'ו'ט'
 ד'י'ח'ל'ל' ז'ל' ל'ח'ס' ח'ן כ'ט'ס' ו'ח'כ' ש'כ'ע'ס' על' כ'ו'
 ו'ג'ר'ו' ח'כ'יו ח'כ'ו'י'ט'ו'ס' נ'ט'ס' ו'ל'ל' ע'ח'א' ל'ו'ס' כל'
 לע'ש'ת' בו כ'ק'מ'ה' כ'כ' מ'ש'ס' מ'ח'ו'י'ט'ט' עו'ש'
 על' ש'עכ'ר'ו כ'ס' י'ח'ר' מ'ר'א' :

והנה

הילכת דהרמב"ם ז'ל' שתי' דלא נור
 על אומ' ידועה דבארץ לא לה'ס' כ'ח'כ'
 שפור' י'ס' ל'ח'ר' ד'ח'ש'ל'ר' יתקן הח'ח'ס'ה' כ'ט'ר'ה' כ'יון'
 דלא נור' על אומ' ידועה ח'כ' כ'כ'ל' מקו'ס' שה'ו' ג'ח'ס'
 עולה לה'ס' מן המ'ס' על הק'ן :

וביעתה

יתקצר מהמ'ט'ט' שפיר דכס'ו טענ'ס'
 ק'ד' ח'ת'ו' שר' של מ'ח'ו'י'ט' לפני הקב"ה
 ו'אמר ד'כ'מ'ר'ה' ז'ל' כ'ח'א'ט' ע'ול'מ'ך ו'ע'פ'י' שור'ת' ס'ר'ין' אין'
 על מ'ח'ו'י'ט' ט'ס' עו'ש' כ'ח'ר' ח'ק'ה' גור'ס' כי נר' ו'ח'ו'י'ט'
 ז'ר'י'ך' ו'כ'ח'ו'י'ט' ד'ה'רמב"ם ז'ל' ו'מ'ל'כ'ר' דלא י'ס' עו'ש'
 ח'ל' ג'כ' הגור'ה' ל'ח' ה'ח'ל'מ'ה' ו'כ'ר' מ'ת'נ'ח'ה' ע'ל'י'ט'
 כ'ח'ח'ו'י'ט' לה'ח'ו'י'ט' קו'ס' ז'מ'ס' של' מן כ'דון ו'ח'ן ז'ס'
 ס'ז' ה'ח' מ'ת'נ'ח'ה' כ'ח'ק'ה' מ'ד' ק'ר'א' הקב"ה לכל'
 ק'ח'י

שרי האמות ליתנו לו קי' הרמב"ם ז"ל שלא בור על
 אמה ירועה ממולה הם מחייבים ירוש על
 שגבחו ושדחלו וממלה ג"כ שפיר הוסיפה הגורם
 המזיגין שפיר משגלד יתקח חוה מה שקיים המדרש
 ויתקח - וכתחלה ירד ישראל למצרים לגור שם ועמד
 שבעה וכספן לעבדים ור"ל שבעה זה מנדעוהו מה
 שלא נודעו עליו דלא נודעו על חומת ירושע ור"ל
 משולל כבר הוסיף זמנם משגלד יתקח וגם המצרים
 יחייבו עונש וכן שלא יזמרו דרכי הרמב"ם
 תקיפוס וכתו שהשבו עליו ההרמב"ם ז"ל ויאמרו
 המצרים ח"כ על - מי תחול נורחך ויזמרו מתקיימת
 וקפטר מה שקפסו המצרים ח"כ ויזמרו הרמב"ם ז"ל
 תפסו דאחרתו בנמי' רכשכר שלווה פדענה לאכריהם
 זכר וקפטר עבד כתיב במצרים הרי שגור עליהם
 כדקט' ור"כ ממולה עירן השעבד לא הוסיף
 ויאן חייבים עור: עונש ליה קיים לו הקב"ה בדבריו
 שלא ד' שגפשו עבדים ושעבדו אלף גמ עשין ככאיש
 תוקר תגור עליהם כל הכן הולד ור"כ הא לכס תי'
 כדכ"ד ז"ל שעי' שגפיוס עממה קופו השעבד
 ויתר מדלי שאני קפפתי וחסם עורתם לרעה ור"כ
 חייבים עונש כן לתי' הרמב"ם כן לתי' הרמב"ם ז"ל אחר
 לפי רכש' האשיע את ישראל ולא טכובע למצרים
 ר"ל רדי לן קופו השעבדו להשיע את ישראל
 ולהוסיף קודם זמנם וכו' והעול להס' טעם זה
 לנאף קודם הזמן ח"כ שוב אינו מחייבים עונש
 בעבור קופו השעבדו זמנם שקפסו הרב כותך ויתק
 ז"ל ור"כ - לה טכובע למצרים דאין מחייבים עוד
 עונש: בעבור זה לא חסו המעשה כעבור זה
 ח"כ לא הוסיף זמנם ואך עבדו מר תרתי רחוקין
 המוסיף קודם זמנם ומטובע למצרים מיר טס מוכאל
 ובענין לכניה והמר כוז שעבדו כתיך רמנו מוכאל
 לכס כוז מה מתי' כעור קופוהו הרב העור דאטי'
 דקופו השעבדו השלים המנון ח"כ' מחייבים עונש
 ע"ה על שהפרו על המרם עד מחד' שגבדו
 נקפיוט ולא נפשות דאטי' ושעבדו כוז כפחות זמנם
 יש' בו להסלים המנון ד' והתק' וזמנה עשו שלא
 כדך טכובע וכן שלא יזמרו דאחרתם הם שגורין
 הרב על העבד דאס כעם הרב על עבדו ונרשו וכן
 אחר ועשה בו נקמה עונש ל' לכו ור"כ חבתי
 קום מחייבים עונש ליה קום מוכאל כדבריו וזמר
 כוז שעבדו לתיך לתריעם שדן כזום יש' להס' ולא
 עבדו והחכ' שכתבם על כט וכן ח"ה הקיטו ונקם ממנו
 לא טחא ליה דאטי' נרשו כפוטויהו בנות ור"כ כך
 שרמ' הדין טתון ומחייבים המצרים עונש וזכרלה
 ויאלו לפני זמנם

מיהר מעבכת שלא יזלו ויאס' יש לחיות התרועס
 הללו אונים עולין עבדי הדין ח"כ מה מטיעול
 שביעה ששבע הקב"ה מאחר שכבר אמר ועבדו
 ועט אוחס ר' מאתו שנה חקס מתך מרם ככעל
 שוב ויטרו כדור וכו' ח"כ במדרש ח"כ אף כשטובעו
 יוכל להשיקע השט"ן וכו' אשכר לאלים ליטבע
 שלא יהיה חסירו ככעב שט"ן הוא ח"ו שישבת
 סוף והינחה לע"י ליטכ כל זה והוא כי חובע
 שכל התרועס הללו שהכחט הם תלויין כפלגתא
 כי הדי' הראשון של קופו השעבדו השלים המנון
 אינו נעקם שהרי המרו כמדרש שקופו השעבדו
 ככסול מטרת ויקפ' ובנמי' דכפס' אחרו ככסול
 שבעה אכרסם אפי"ה אנדויהו כתי' ובנמי' ש
 התי' שם וכו' ח"ו שרבו האכלותן השלים המנון
 גם זה אינו עולה ופה שהרי מעת שאל' הקב"ה
 לאברהם כי גר יהיה זרעך בארץ לא להסגלו
 ודע לפי שאזקו אחרו והיו פריסו ויחס' שלא
 כדרך טכובע ועבד' חסרו לו פריסו ועט אוחס
 ר' מאתו שנה רחוקת לפי' כקרא כשעור ר'
 מאות ויתן זרעו לשיעורין ולתי' התי'
 שזמון יתקח החתלה הגורם גם זה כמתחלת
 שנויה כן הרמב"ם ז"ל ומן הכ"ו ז"ל דלהרש"ח
 ז"ל ח"ו ר' מאתו שנה רבך עם ועבדו ועט
 אוחס הקמון לו ולא עם כי גר יהיה זרעך
 ולמין הכ"ו רבך עם כי גר יהיה זרעך ויחיה
 דקרא ובמכוא' כל זה ככפר' אף דת כקדר
 שמת' עם ויתן רבל התי ח' תלחם כפלגתא
 ח"כ יש למר שפיר מרה"ר שבעה מלנאס
 ישראל ממלח' ס' דקופו השעבדו ככסול אכרסם
 או יוקפ' וגם ס' ל' דתי' ר' מאתו שנה רבך עם
 ועבדו ועט אוחס ח"כ לא מלין למתת מלחמ'
 יתקח והקב"ה שחפץ לנאולס ח"כ כמין הכ"ו ז"ל
 דס' ל' דתי' ר' מאתו שנה רבך עם ויחיה דקרא
 שאמר כי גר יהיה זרעך ור"כ שפיר מטינו עשנו
 ויתק' דהתק' ח"כ נודות ר' מאתו שנה וכן שלא
 טענעו מיד' דאין הקב"ה יוכל לחס' עששו
 הלכחא כהתי דהא קי"ל דתי' שגורם הלכח' סם
 קודם מביעה אמרה שמינון לו וזא אחר טעמה
 אמרה און שזמניה זמני' מנ"ל דלהכח' כתי
 ולא כתי ליה קתן הקב"ה ונכעב לנאולס דלא
 יהיה ח"כ ספק ח"ה קי"ל דספק טעמה להחמיר
 ובתי' הרב מהר"ם ז"ל כחשוכה דאס לשון
 שבעה משקפ' לתי' ח"כ ויש בו שבעה ס' שבעה
 להקמיר:

אמנם

אכתי קפס על זה דהא גם על גורת
 שבעה ועט אוחס ר' מאתו שנה
 נכעב וכמו אמרו במדרש אכבוד להיח' שכן
 טעין שר של מצרים לפני הקב"ה על מה שהוליס
 קודם זמנם וכך ח"ל להקב"ה מה אהת קופו ח"כ
 שטובעו קופו יתת' ור"כ מאי חותה דספק שבעה
 אחרונה להחמיר ולא שביעה הראשונה והי זה
 כדן שזמרו דאין שביעה חס' על שטובעו והרי'
 קטובה האחרונה שח' כתי' ז"ל נכי נכעב על
 ככרי' שלא יאכלנה וזמרו ונכעב שזכרנה דהי
 שבעה שח':

אמנם

אכתי יש לחקור כמאז' כמדרש רכה
 כס' ור"ה סס אמרו שמת' הדין
 סיחא מעבכת שלא יזלו ישראל ממלח' עד
 שנכעב הקב"ה שלא יזלו וכוטויה ופלא
 מחמד זה תדא ויאן מעבכת מהידי' שלא יזלו
 ישראל וכן כמה תרועס נאמרו על שיאזו קודם
 זמנם תדא שקופו השעבדו השלים המנון ועור
 רכתי שחולוסין השלים המנון וכפרט למ' דש' ז'
 ר' רעשגלד ויתק' החתולה הגורם דהתק' ח"כ
 ר' מאתו שנה והוקד' ור"כ כאזוה טענה סיחא

הנראה לעד ליישב בפשוטות וסוף עפ"י מה דק"ל כדון ס"ד ה' ר"י רמ"א היה כלבו לומר משת חטיו והולע' כשפתי פת פתם אסור של חטום לבר ובתה רמ"א ז"ל והא רחמן נהרון לחרמון וכו' הדברים שכלב היו דברים לבני אדם משמע רמ"א אנה לא אמרין דברים שכלב חיון דברים וכו' הקו' לבר תירוץ דהיא נהרון לחרמון מירי כע"ה והכל כמ"ה וכוון שאמר דכלב דוקא על הקטום נאמן קף הרואה כשפתי פת פתם ומשמעות דבריו כל פת אפ"ס כקר דעתו אולונו ה"כ השת"א רמיה דמשמעו ד' מאות שנה דקרא דקאי ארמנדן ליה ובעבור ונעט אמת מכל מקום וכו' הק"ס לומר דרביעין אלא היה כשנשכעתי והמתי ד' נמאח שנה חינו אלא על הגורום דוקא ולא עברום ונעט וכוונתו לומר דעתי מה שיעור ד' מאות שנה ולא ד' מאות שנה אמת ולא לא עבצו שבעים משמע לנאמן מוד סתרת שטעיה ראשונה ככל נכון ביאור קדוה דה"ה

ומעתה

על פי כל האמור הנה מקום אחר לכאר הני קראי דקרי שנות ויאמר ה' למה הרעות לכם סוף ולמה זה שלחתי וכו' ודבר אלהים אל מנחם ויאמר אליו אני ה' ואל' שרד' אלו משפט על שפאש לבר למח הרעות לכם סוף וכמדת ג"כ אמרו שכפאש מר"ר לפעוט כשמה ע"כ ורואי לרקוק רעל מה כל סתרה האף על שאמר למה הרעות לכם הנה כפאש מר"ר לטעם כשמה וזין ארס כשמה על אמרו וכפרט כפי מה שאמרו כמדת דכה על זה הפסוק שכן אמר משק למה הרעות לכם הנה דוקא והלא כתוב כי נר יהא ורעך וא"כ עשו ושמעאל ככלל הגורה ומח עמו אלו דוקא ואם כן לשי זה כרון חכע משק ולמה נענש על זה אלו מאן דאמר דבריו חורה לך

אמנם

עפ"י מה שהקדמנו א"ס וכהקדים עוד מה שה' הרמ"חן המרדכי על קישוף ו של הרא"ש ז"ל ח"ו רמ"א הנה הוא נהרון לחרמון וכו' איון עובת דבריו כדבריו כלבו לומר כפי והסור פירוש לעולם אלא שמתאכלבו לומר דוקא היום הלך שיו עירוף דברים שכלב אינם דברים אלא כלל הכא שהובא פיו כנע"ה דכלבו היה לומר חטום הילכך הולא פיו אינה כלום והביה הכי' ה' זה ובתה עליהם דשפט הנמ' אמת כן וכתב עליו ה"ו יאמר עליו דא"כ הילך יתן קושיה ה"ו והא"ש ז"ל וב"ב רמ"א ז"ל וכתב איון עתה שפר הכי' מנו כדו וה"כ לכא' איון כאן תראה דשדיר יתרון לפי שהיו והרמ"ס דקתס ליידי כע"ה והכל כמ"ה וא"כ ז"ל הו יאמר כעלונה קושיה משה רבינו ע"ה כאמור למה הרעות לכם הנה דוקא ולא לבני עשו ושמעאל וסא חש' יתנה דבונתך דוקא על ישראל ולכלבן ישראל דוקא דברים שכלב אינם דברים כיון שאינם כשכן כי נר יהא ורעך דהיו כמו שכתבנו לפי טעון והויא כפי פת פתם דאמר כלל פת שבעים

דוקא כשהולא כבונג פת פתם ולא נכתבו לאמר פת פתם עליו אבל הולא פת פתם כבונג ושתכין שלל הולא פת טעון כשפתי אלא לחשוב פת חטון כלבו אסור ככל פת דברים שכלב אינם דברים וככ"ה ה"ך ש"ס א"כ הכא לבני קב"ס דלא שיק לומר שנגנו והולא משיב פת פתם אלא כבונג א"מר כי נר יהא ורעך והיטי כאומר פת פתם א"כ אפי' מתכונן על ישי' דוקא דברים שכלב אינם דברים והו' כני עשו ושמעאל ככלל ולמה היעוה לבני. הוס דוקא דהיו דכלבך פת חטון דוקא ויאטי ושהל' מ"מ כאומרך כי נר יהא ורעך דהוא כאומר פת פתם כאשר ככלל פת שבעים אינה דלא הולא כבונג אל משה שרבר אקו משפט על ש"הקשה לרבר למה הרעות לבני הוה שגמר עמו כרון על חלקו זה הדתה אקרו כי איון לשאף הנמ' משמע כן וכמו שדחה הכי' ז"ל רברי הרמ"חן והמדרשו ויאמר אליו אני ה' ודאס לו כוה ח' ה"ו שחלקו בין ח"ח לע"ה ח"ה הני ח' ה' שכחמים ולבני ח"ח וכול לומר שלבך נכתובתי כלבו וכת"ה לא אמרין דברים שכלב אינם דברים ובשאלת אס ענין זה. הוה עס ע"ה שפיר הוה לו' דאיו נאמן לו' שכן הוה כלבו ודברים שכלב אינם דברים אבל מכיון שא"ס שפיר אוכל לו' שכן הוה כלבו פת חטון דהיטי ישראל דוקא ולא עשו ושמעאל אפי' שהולא פת פתם דבריו שכולו איו לעשות מכלל פרתו ומת"ו נושים כקשה מר"ר לפעוט כשמה שרט לכביכול כרון ע"ה ח' כרון ח"ח ונעט ככבוד חלילה א"כ דה"ק למה הרעות לכם הוה ולהלכני עשו ושמעאל ויאטי אמרת כי נר יהא ורעך פתם וק"ל דברים שכלב כמקום דילכא אינם דלא הו דברים אלא מתברר לו' דשאני ח"ח איוכל לו' שכן הוה כלבו וא"כ למה זה שלחתי רמ"א זה דכל גורת השעבר דוקא על ישראל ולא על כני עשו ושמעאל א"כ ערין לא שלמו הר' מאות שנה ולמה זה שלחתי רמ"א חס כונתך כאומרך כי נר יהא ורעך ע"כ ויעז אכרהס פתא דכבר אלו ישראל שלחתי חוקים מה שבעיהם אבל שתאח למח זה ושלחתי ויש' זה ויבאר שואמרו ז"ל כמדת רכבן כס' שנות למה. משה ויאמר מהו למה אמר להם חסם למה ודברכם למה אר"ל מבא' שבעט על היה פטוי מעבודת פדך ע"כ והיבא למידק דמאי קשיא ליה למדת כמ"ס פירעם למה משה ויאמר והו' מובאר ככאוב למה משה ויאמרן שפירעו את הגם ממעשו ומנ"ל לו' דה"ק אהם למה ודברכם למח ועוד כמא דקאמר לו מכלן שבעטו על לוי פטוי מעבודת מהיבא דיוק ד"ל כן :

אמנם

על פי כל האמור א"ס וכבון דהא נס לבני שטעו על לוי דהו פניוים מעבודת פדך וס לעורר' דהר ככאוב כי נר יהא ורעך ומי הוטיאם מנורה. זו דהא אפי' דק"ל רמ"א גמר כלבו לו' פת חטון והויא' פת פתם כפי רמ"א נאמר אלא כפת חטון הו' כבר כתבנו בסס ה"ך דהיטי דוקא כשנגנו והויא' פת פתם אבל אס הוטיא כבונג פת

דרוש לליל חג הפסח

מה קשה נאמר ככל פת שבעולם וא"כ אע"ג רמזא דעת הקדוש ברוך הוא לגזור דוקא על שחרית ישראל ולא על מבט של לוי מ"מ כיון שהטוה בשפתיו וזעך קסח הוא גם שבת לוי ככלל א"כ א"כ הרמב"ן והמרדכי ו"ל דבשלמא לרעת מתי ו"ל דלא ס"ל אפי' חלקא דרמב"ן ו"ל כון שבת ללא שבת קמא אלא להרמב"ן קשה דלוק ולא כתי לה מכלל הגזירה.

ובזה ח"ס והיונו רקשה להם המהררם כמה שאמר פירעם למה עשה ואחריו חפרעו את העם ודשע מהו אומר והא כיון דאמר הקב"ם כי גרסו וזעך קסח ח"כ הוא הגזירה גם על ישראל ועשו אלא מני קסח לעומר שכלי היה על ישראל דוקא והא זה לא נאמר אלא כשאנו דרבינו הוטוה פת קסח ולנבי הקב"ה לא שיק אגב וכיון דבכוונת אמר ארבע קסח היה ושמאל ועשו ככלל הגזירה וא"כ שאל כבר פירעו את חלקם ויותר לום סאיכ המהררם ואמר דפרעה הרעש בנחת הקדושה והיה מכריזים מזר עמקן ח"ל א"כ דבאפי טעננס אתם כא"י לגזול את ישראל א"כ דתמו און ויכול הקב"ה לומר דאון דעתי על שבת לוי עיון דבכוונת הויהו כפיו וזעך קסח אלא מוקדשים אתם לו' דרבי הרמב"ן דחוקן כחלק זה וכן שדחת דרבינו אפי' כ"י ו"ל דלפי' הוכיח שהטוה פת קסח בכונת ודעתו דוקא על הסתוון אפי' נאמר אלא כחוקן דוקא מ"מ א"כ ויכול לפרעו עממנס מהשבעת אפי' שהטוה כפיו וזעך קסח כונתה מ"מ ויכול הקב"ה לומר דאון כלבי על שבת לוי וא"כ דרכוסם למה דמה"ט נופים וכולאפי' לומר דאון עשו ושמעאל ככלל הגזירה דאון דעתו אלא דוקא על ויעי ישראל אפי' שהטוה בכריתו קסח וערוך לא שהטוה ה"ל מלאת שנה הוא שאמר ר"ל מבין ששבתו של לוי פשו מעבודת פדך והנס כבר כתבנו דכפי סכרא וי מעורתו את לקרן קוסית ה"ל מ"מ מסבא דגריס ושמעאל ענה דדוקא לגבי אנס אמרין דכרסם שכלב דכרסם מ"מ נאמן לו' שכלבי הוים דוקא אפי' שהטוה קסח בכריתו והיהו אפי' כפי' א"כ בתי' ח"כ אפי' דלכא אונס דאמן לו' שכלבי הים על פת חטון אפי' שהטוה פת קסח ועל פי זה ויכן קרא דדחוק כ"ל ממות אפי' כי יורד נדר לה' או שכבע שבוטגה לאסור הקר על נפשו לא יורד דברו ככל הויהו מפיו יבשה ודלכא' א"כ למחוק למה חור ואמר ככל הויהו מפיו יבשה מחמר שכבר אמר לא יורד דברו' אמנס על פי הקדמת ח"ס ח"ל אפי' כי יורד נדרו' הויהו אפי' בעמ' או ככל הויהו יבשה אפי' שכלבי לאסור' פת חטון דוקא אפי' כיון שהטוה פת קסח אפי' נאמר ככל פת שבעולם ככל הויהו מפיו לאשפי' ח"ל דאפי' מחייב ככל הויהו מפיו אלא דוקא מה שהיה כלבי דהויהו פת חטון ולא נאמר ככל פת שבעולם וכמו שק"י הויהו ו"ל .

איחא כנתיבא כשבה שאמר ועבדוהו ועגו חוקם ד' מלאת שנה הויהו אמר ולא יבשה וכשבה שאמר וא"כ ולא כרכוס גזול לא הויהו א"כ הוכיח ע"כ הנה קודם כואי לכאר מאמר זה קשה עמי להפין ולכאר דכרי המעור כט"ו מעלות שקדר כאומרו כמה מעלות טובות למקום עליו וכו' ע"כ הפפ"ק כי הויהו העת רמזו להפית לב על פפ"ק ו"ל כיון מלאת שנה חזא אומרו אלו הויהו ממליתם ולא עשה כמה שפטים דיינו למה ד' בלאתם מהנה והא כלבו מנחך דריכו וגליו לכפו ית' טעמא דכלבו וכפרט קשה עליו אומרו אלו שקיב דיינו וכו' ולא שקיב דרכו כמדבר מ' שנה דיינו דהויהו ד' להס לישב כמדבר שמש כלי פסוק לרכס והויהו ד' אומרו ה"ל קדמט לפני הר קשי ולא נקן לבי קשה הויהו דיינו דיינו טעמא מועיל מעמדה הר קשי בלי מתן קוריה הא כל כתובת מה שכבר ה' בעמו ישראל הוא משום קבלת הקודש וכל העולם כולו לא נכרא אלא כעבור קבלת הויהו ועוד למה מביה הויהו מעלות קבלת פד' ומה כתובת מעלות טובות למקום עליו ויגור למה שנהם ספדר זה ועוד למה חלקם לכו' דכרוב ולא עשה חוקם ככא אתת וסנה כבר ו' מהפירשם שנתעוררו כזה וכל חזק' דלרבו פנה ומקום הסיונו ו' ללא כרוב' א"כ טעמא עליו חוקם דכל כונתה הגזיר ו' לאשמעין ככל שתי כמות הסעבות זו לכו דתת' כעשבוני אחת מהנס מעבודת אלו יבשה הסתמן לה וככו' עשה את שהיוסן אפי' שסם סתירות זו לוי ואפי' אלא שהעדיף טובו עליוט והטלום מדת הרון מעליוט ונכא לבחיש אתת לאתרי כקמר על עשיה חס ונא דהאנס אתת הויהו ממליתם ולא עשה כמה שפטים דיינו דלוק מעבודת משום שהטוה ממלית' שלא יבשה כמה שפטים .

אמנס כדי לבאר זה לויכון אתו להקדים חתלה הקדושה העולמה שהקשו המפרשים ו"ל דלוק הקדיה רלב על הקן והויהו ישראל קודם זמנא והלא חתק דבר הלויס ועבדוהו ועבדוהו ועגו חוקם ד' מלאת שנה ולא אפי' אל ויכוב ובמהתי' נדמו כוס ובה' הנידן לעיינונו הויהו עה שפי' שקדוהו שהעבדוהו השלים המתינו דגה שדיו להם לעשות כד' מלאת שנה עשו כדיו שנה וקדוהו עזר מה שבה' אמר כפי' בהרן מליתם עכ"ל שאוכה חו"ל מחקר ככתוב כתיבה ועבדוהו ועגו חוקם הויהו כור על הויהוים לעבודת רב ודוק פירע מהס והאיכ משום דלא נוד על חתמה ודועה דרין לא להם כתיב ולא אמר כפי' בהרן מליתם עכ"ל ושמעתי שהרין מהר"ח ו"ל תמה' על הויהו מה' מליתם ככמו שגיהו פירעה לאכריהם ה' וכה להשפיר ככמו שגיהו מליתם הויהו כגור להויהו שיטעבדו כמליתם והנה לבי' דעל' הרמב"ם ו"ל ל"ק כ"כ כי דרבו אלו הם מנוארוס כמנהגם שגר מליתם כא טעון לפניו ית' שברין לא הויהו שהעבדו והקב"ה האיכו כלום באיין מליתם חתמה באיין לא להם חתמתי משגלה ויפחן הסוד'ה' הגורק

בגורה וכן מואר בוהר ככמה מקומות הרי יש
 קיום לכוהן הרמב"ם ע"י המדרש ואינו מן התורה
 על שהטו דברי הגמ' וקפס כס' המדרש כיון דלא
 פקא מנה לענין דהנה והנה' שאמרו כשבר שלווה
 פדמה וכו' ע"כ שיקראו ליקושת הרמב"ם תי'
 אחר או כתי' הרמב"ד או ה"ט דהשט"ס מנעם
 הדורע לפנו וכדי שלא יתערמו הם על מה שהענינו
 מזה להם כפי שאלו גור על אומה ודעה שברין
 לא להם כחכ כי הם אינם מאמינים כדבר
 דר"ל ומימלא בו כדירשו זו שאלמו כשבר שלווה
 פדמה וכו' אינם מאמינים כי הם אין כאן לטעון
 הלא מ"מ' כקורם משום הכי כתי' שלא יטוולו לענין
 דלמה הענינם מהאר שהיה גור עליהם כן משום
 כתי' כתיב כארץ לא להם הרשקוים להשיב כפשיטות
 שלא גור על אומה ודעה זו ק"ה שנת הרמב"ם ו'
 אנהם הרמב"ד ו' א' תמה עליו ותי' דמשום שהכירו
 עניהם כשכבדו ותי' מהאלו כענין ע"ד ה"ט
 קפשיט מעט והמה עורו לרעה ע"כ ולעדן שדברי
 הרמב"ד הלא לאמנו מהר דברי ה' כשקראו אמת
 שמתקרא מלא כ"ה מטיוב לה' זה שהרי כתיב
 והקן יהיהו ומופהים כדריעם וכל' וכל עס
 הירט בו דיעת בו הוירו עליהם ע"כ הרי הקרא
 עלמנו מפקה ומחיר כהרמב"ד דלא"ס אחיו סיניך
 לו כי דיעת בו הוירו עליהם ומתו הפתחת טעם
 על אומרו ותקן תחות וגו' הלא והיו דקרא
 גופיה מחיר על מלא דקסא דלמס העניטס
 כיון דהוא גור עליהם לנעבדם וקפשיט הרמב"ם
 ז"ל ועל זה תי' שפיר ונ"ט דה"ט דהשט"ס משום
 שחקה ויעת בו הוירו עליהם ושעבדום ותי'
 מדי שאלו קפשיט מעט והמה עורו לרעה
ולפי' דברי הרמב"ד סללו לכאורה נכתב התי'
 שהכאלו לעול משם הפתחים ו'
 שקושו השעבוד האלו הפתח דהא לפי תי' זה
 אינם רחיים לעולם ככ"ל קושו השעבוד דכף
 סוף היו לעולם שגועלים לאלה קורם הוין
 דהלו לא יארו הותה ענה היו משיעבדום לעולם
 וכמו שפיר המור כפסקא של עבדים היינו
 וכו' ור"כ מוכרחים הנו להקן תי' חקר על אלו
 כוס הוין

ומעשה על פי המור הנכארו דכתי המור
 כתי ברוך הרמב"ם שאמר הלו
 הוילט ממזרם ולא עשה כהם שפנים הינו
 דקסא דהין הוילט ממזרם והיו עדין לא
 הטלם הקן דהרעע מלחם שיה הלא מוכרחים
 הלו יומר משום שקושו השעבוד האלו הפתח
 חל קסא ח"כ ח"ך עשה כהם שפנים משום
 שהכירו עליהם ענין השעבוד והיו לכו זה שקושו
 השעבוד האלו הפתח הוין להם לטובה שיהו
 קורם הוין וקין מן הרה"ח להעניטם כעבור ולמה
 עשה כהם שפנים ה' הלו הוילט ממזרם ולא
 עשה כהם שפנים הינו דע"י שיהו ממזרים
 קורם ומנה שוב אינם חייבים מזרים שפנים
וכ"כ ולעולם הם מחויבים בעולם על שכתבו
 עליהם ויהי מדיהו ללווה וטעם זה ויהי
 קורם הוין זנת מעט ע"כ רש"י והוא מהמדרש

שמשולר יתקן החזקה גורט אל כי נר ויהי
 ויעך אבל ח"כ דחייבים עונם ומסי' עשה כהם
 שפנים ח"ך עשה כלהיהם דשקאל לפי תי' זה שוב
 אינם מחויבים אלהיהם כלום והוא כהקדים מ"ס
 ה"ה"ס ז"ל על דברי רש"י ז"ל שכתב דמזמן שגילג
 יתקן החזקה בגורם כתי עליו ח"ך ולפי זה קופת ר'
 מאות שנה דכך נגס בו יהיה ויעך האמרי כדריש
 קורם לא עם ועבדום וענו אחסם הסמך לו ע"כ
 ויהיו להרכ כל דתו"ל שכתב דכתי ה"ה"ס סללו
 הם כליון כפלתה דרמולח דרש"א ז"ל ומקן
 הכי ז"ל שהיו כתיב הרש"א כתי' הביאה מקן
 ז"ל כתי' סי מ"ט על שני יוסף ז' שמעון הדריש
 כעור חתק וילא ש"ס על חקר מנס חזרו של
 חחד מהם כתי מת כעשת כחולתם וכתיב כשטר
 ה"ט יוסף ז' שמעון לחתי מפי' מנה והשיב כל
 שהיו כתיב כן יז לחוס שמה העירם כתי' כן
 לפיכך עלמו ולחית חת חמור אבל אם היה כתיב
 ה"ט יוסף ז' שמעון יר"י נראה דהו סימן עכ"ל
 וכתיב עליו מין הכי ז"ל ולי נראה דלא הו סימן
 דהא הפשר דנ"ו לא קאי אלא ליוסף ולא לחמו
 עכ"ל ור"כ ע"י דברי הר"ם ז"ל כלנו למתאבת
 הרש"א ז"ל דלדברי הרש"א ז"ל מאמר ר' מאות
 שנה קאי הפשוט ועבדום וענו אחסם ולחית לחית
 כעבודת ר' מאות שנה ולכתיב זלדברי מין הכי
 מאמר ר' מאות שנה דכך אלפסי פ"ו דכתיב בו נר
 יהיה ויעך ור"כ שפיר איכא ר' מאות שנה מלדת
 יתקן דהו מאי גירס כארץ לא להם וכתיב ידוע
 מ"ס מהר"ק שם הארי כענין של מ"ס מלדת
 מלדת על קרוב זה טעמן שגידן לא שלמי חר'
 מאות שנה והרדיוהו מגדלוהו גם ידוע כמפ"ש
 ז"ל שכל אומה הויה עובדת לשר שלם ותי' שפירטום
 מהחומק ומאד שלם דכתיב שפירטום מהעבר כך
 כדריעם מהעבר והשקאל למאי דכתיבנה כס'
 הרש"א שפיר הוין טענת' עוח' טענת' דעדין
 לא שלמי השעבוד שש' הרש"א לא מנין למנו'
 מוזן יתקן דכענין שפיר ר' מאות שנה ולכתיב
 ויהי דהשלוה הק"ה דמנין משולר יתקן וכדעת
 מין ז"ל דר' מאות שנה קאי חיישיה קרדא דכתיב
 כי נר יהיה ויעך ומומן יתקן איכא ר' מאות שנה
 מ"מ איש ראוי עוח ש"ל מלדים לעולם כיון
 דהא מיהא הרש"א גידול הפוקים ס"ל כותים
 כשלאמ' חלו יהיה להם תי' איכא דכ"ע שוכנו
 לאלת קורם זנאם שפיר וס' להעניטם לשר של מלדת
 על שקטר ולא רעה להוילט קורם זנאם אבל
 השפ"ים מקין לענין איכא דהרש"א ז"ל לזה
 ולמה נענם ומענה מכאדר שפיר ואמרו אלו עשה
 כהם שפנים והיו משום שכתבו ע"ייהם כשכתבו
 ומה שיליו כוס הוין הוא משום טענתם שכתב רש"י
 דמזמן יתקן החזקה הגורה וכו' מין הכי ז"ל
 דמיתב' דמאות שנה קאי חלמי פ"ו כי נר יהיה ויעך
 אם כן הין ראוי לעשות שפנים כלהיהם משום
 שקטרנו שאל יבא וירחל כוס הוין משום דהם להם
 מקים כשענה זו ליתב דהרמב"ם ז"ל וכדכתיבנה
 הלא מוכרחים הנו למר דה"ט שהעניטם לאלויהם משום
 דיש תקין חלמי דכ"ע דהולמס הגורם וכתי' ז"ל

לבעטוק ולכנות והכנה הרב קורא וזו כמותם והן ספק שר"ל וז' מה דרשא זו או כספרי או כמורה נבוכים כי אין מנהגו לדרוש מעלמו ולולו שמהלך לא היה דרשה ולא ראהו אינה ראיה ונקיים עוד מ"ש הרב ע"ה העור על פסקא זו דמה שהנ"ך לשבע המלרים הוא משום שזו הם וסופיהם מלכבוש ומנומרים ופעלוטו הוא הורס וזו היא כות סוס שיה עב"ל ולבארה דכיוו קמיהם דכיוו דזו כרכוש מרין הענקה ארט מחויב עוד להעניק להם פעם שלישית ראשי הענקה שנים לרש"י חייב ולבחימה הקדושים ארט חייב אבל הענקה שלשית לכ"ע ראשי לרש"י ארט חייב

ובענין על פי כל האומר ראש ויבין ח"ה הלא קרע לו את החוץ והיווין נכונות וסוף ולא נכונות שלנו מנא דרין עבר עברי יב לט ויש מקום לטענה ס"ת דמה הלו וכו' ודברתי ח"ב דרין עבר עברי יב לט הן חבטו כרכוש הוא מרין הענקה ח"ב איה הולכין כחובו כחריכה לטות ככחה הוסיבאכטו טובות חזר כקרקעיות הוא וזהו כין לרבת כין לה"ע לא דרשו הענקה העניק להענקה שנים וכמו שהמה הרב התנה על דברי רש"י שפי' הענקה והנהגה דלא כר"ב"ע והלא כרכבו ח"ב ראשי לא הולך הורטו כחריכה דרשו רבד נקיים דין הענקה כרעט מלרס וכו' דהקב"ה ס"ל נרש"י וז' רפי' הענקה העניק והנהגה כמו שהעניקו לך כמלרים ובטויה לך כזו ח"ב למה שקע לרטי כחובו כזו ליקח האכטו טובות שעל סופיהם ויגליהם ולחובו ככחה שלישית דרש ראשי לרש"י וז' הענקה שלשית לא מלאט ואלו לא שקע לרטי כעבור וזהו דרשו והעניק וזו רלה כחיון

ובית רעמח השקע לרטי כחובו לאו משום כמ"ה ה"ט"ה היה ענינם מוקם ההוא ודברתי אלא רעמח השקע לרטי הוא כמ"ה הרב מטה אהין על פסקא זו כמ"ה הכהר דרש דרשו והמלרים שבערו כהם ונקיים כי כעלנו דרשוים ונלך ונהגה על ח"ה עתהו כחנך וכל מי שהחייב חנך טובע ככהר עב"ל ולריו דכר קסא והם קבלה קבלה הכל לרין יש טאכנה רחא קר"נו כח על ח"ה מתהו כסוף דקסא מתהו. ההמורה ככ"ח הוא כסוף ולמה נרשו נתק והתנור אקטו שרשוו בקלה ואך סויהו למרט מררי הרב ז"ל דרשו כסויה כנגרסו וכל עם הקב"ה כרין אשכ לבעלה וכוה ויבארו דברי המתנר כשאי רכיות חלו חלו שקב לרטי כחובו ולא ספק לרטי כהרר מ"סג דרשו ובהקדוים מ"ס וז' כנדרש שחמרו ושרנו ח"ה מוסקין לרטי כמחבר נעברט וחס לחוץ מתנורו טו ע"כ והרבר קמה ארץ מלאש לבס לחוץ דריוס כאלו מיהם

האמנם יובן עפ"י תחי דרין' כיון דתקטו כמיוס וז' שבעה וריו הדמם לבעלה תחת מוטרותיו ורין ספק שבעה ויהיה של ויהיה הם המלרס והאשכ ור"ה כרין חכמו דמס היה מסקין לרטי כמחבר כרין אשכ שחייב בעלום

כמוטרותיו או נעברט כרין אשכ שבעה ויהם לבעלה אבל אם אין חקם מסקין לרטי חן ומפרנס אורט ח"ב אין ענינם וירט שלך ואין ארט עוד מחויבום כמלאכת שמים אבל באמת שכריחים הללו כקראו מרררר דרש כיון שנתן להם רעט מפרים וכוה הים כ"ס וכוה פי החיות ח"ב הרי כאלו נתן להם מוון כמה שמי ויהי רל להם לקטוק מוונם ראשי' בשכס כעברט שמי רשו ויולין לשלח ולהסיה מתקום השוב כל מה שצריך להם וא"כ כרלו כריחים כאלו שרלוס לכאכטו טובות ונעקבו עור מוונת חן ממון שכרס הוא לרז כרין מרררת ואעקרת דריוס רמררת אין לה מוונת וזוס כחבר שער אומרו חלו שקע לרטי כחובו והאטו לא משום כמ"ה סרב על"ה כריו לכות באכטו טובות שעלום ועל סופיהם או משום שרין ושרל כרין אשכ עם כעלם עם הקב"ה ויטאום ששכעברו כהם המלרים נחאיטו חנך ח"ב שוב אין להם לחטוב מוונת ור' חלו ספק לרטי כעברט דרש כיון דרש כרס ממון רכיוו כריחים חלו מרררת דרין לם מוונת וא"כ ראשי' של' וספקו כעברט לרטי דרשו ראטי חייב עוד מוונתוים

ובית דרש"ט ששק לרטי כמחבר ראש"ג שמים לבס ממון רכ ממש כרז שיהו פטוים לעסק כחורם לולס ח"ה חלמלא כן היו עררררס כרז לשלח ולהסיה מוונת מן שישוב ולא טוס לרז דין מרררת ככקס"א כן אם כן לפי זה אין מן כריוו לשלח לבס המן רחא כתב ספ"ך ענ"ח דרעט המן וקבלו רחא מי שאוכלו כל מה שלומד ארט שוכה וטרו מפרים חמרו וכה עוב מחר זו שכחה רע"י שאוכת עסק כחורם קמדר אבל אם לא יש ככחה כיון שרס לרמר הקורם שרז ארט חחר עעלום וא"כ ז' חלו ספק לרטי כמחבר כרז שניהו פטוים לעסק כחורם וימס וילום ח"ב שוב ארט מן כריוו לתת לט את המן דהרררה היו המן סנה שלא ללמד חמור אלא חפ"ה נתן לט את המן וטענה כט שפע"ה כן ללמד חורה חמור

ובית דרש"ט שנתן לט את המן הוא משום טענה שכס הרב לפנת פענח שאכטו ז' חלו וה"ט רחפך חדר קבלת התורה האכילום הקב"ה מלחמו הוא המן שטא להם קרש הקדשים וקדושתו קדושה רכס ויחד מקדושת התרומם להירות שהולכו מכלל עבודתו לכלל כן ואו ענינם לט דין כנו כהן עליון לכך היו אוכלין מלאש הקדש אבל קרש מ"ת שיה לט דין עבר כסן והים חסור ליתן לו לחס קרש קדשים ולשטור ר"י כחובוטו חף תרומתו אקור לחלוק לעבר כהן ראשי' כפטו רבו עב"ל ח"ב קסא ארץ נתן לו את שכחה ראשי' קורס מ"ת כמרים והא כיון דקורס מ"ת קיש לט דין עכררס אקור לכו לשמור שכת כרין נרז שכת דריוס מתהו משום רריו משתמש כשרכיוטו של מתן ח"ה חלו החולו את המן להירות עכשו טעמו מכלל עבר לכלל כן ולא נתן לט את השכת דרשו קורס מ"ת אינם ארס לשמור שכת ולמס נתן לט שכת כמרה ויהו לרין ליתטו חקר

מ"ח וכו' הדין כנס יש לנו אפי' קודם מ"ח והיא שירי הקב"ה כבשרו ועצמו למרסו בעבור להניח לישראל ואף טעם ענינו כמבול שאף כפן בעבור ישראל אלא מוכרח כמ"ה הו' דהאב עמיה לבטו וה"כ על דמיון ערוב המן לא משום כמ"ה הדין ו"ל כס' לפנת סענת אלא ענינהו דהמן הוא כמ"ה הדין ו"ל כס' כמות פקס ח"ל תמן תנין כה כפן אוכלת מלתא אביה מלתא פקס ערובין שניתא ויחלה את אביה טוב אביה אוכלת מלתא ע"ל אביה וא"כ כיון שא"ע אורחיה שפא המלחמה בטון שלנו כבשותיהם לכ"ס ער. שאמר הקב"ה שמי מעיד עליהם ועדין לא פקס פוקס לגמור ער שפאכלת לחם הקדש הוא המן שיהי מותח כפא הכבד מלתא אביה כיון כה כפן אלא חיללה את אביה עכ"ל וה"כ לפי זה מוכרחים אנו לומר דה"ס דגמטו לבער שבת. כמרה קודם מ"ח הוא כמ"ה הדין ו"כ ו"ל ח"ל דה"ע דסקפד על מלתא שבת שלא למוקדה ע"י גלות אורח משום כי כמלתא שבת היה הקב"ה מקדש את ישראל ומ"ה לדעת כי א"ס מ"ה שפ"ש כס' ר"ל ע"י מלתא שבת חני מקדש אוכלת דייקא הוי השבת הוי ממנה קדשו ור"ל בקדושתו דמנהו טו יותר משתרו עכ"ל ולכאורה דבריו אינם שונים דהא הקדוש אוהב כסות כמלתא הקודה והלוחות כדכתיב ואתם חתו לו במלכת כהנים ונתת קדוש וכו' במדרש שורו כעלנו לשון הקדושון כמלתא חתו לו באומר לאדם הוי את מקדשך לו והנחום לגד"ל יושב הוא משום לאכלתו קשה ודף תקדשו ישראל עבשו. כסותי כלה סרכיור כלב שאמר ואתם חתו לו וסרי ק"ל דאין שפ"ה מתקדש אלא ככסף או כהוש כסף ולא מנינו כהוש ככסף שמתן הקב"ה לישראל איה דבר כשעת הקדושין כמעמד הר סיני.

מזכיר עכשו כאלו הקדושין שכר מעיקרית התנה עמיה דבדורת קדושין נתן להם את השבת אלו הדמים ונתנו להם ח"כ עבשו חלום הקדושין אפי' כעל כרחם והם מחויבים לקבל הקורה אפי' כע"כ ואפי' שפיה עליהם ההר כניטות לתן לו כה ולתן להו טענת מעשה שקבלה כיון שזכר קבלו הקדושין כדעון והו' א"ס להקב"ה מחויבים לעשות מלאכתו הקורה והמתן אפי' כע"כ שכר מחויבים כפי הדין וק"ל דאם אצטור לקיים מה שמחייב בו הלא הוא אונס.

אמנם

לפי ת' השני דחילת הקדושין הוו כמרה כמלתא שבת ותמר הקדושין הוו כסותי א"כ כיון דק"ל כד"י הויה שורא כלאמר מעבשו ולאחר ל' ואפי' מזה מה שכתבנו בה בתוך ל' יום א"כ הלא רחמי שיהיו גמר הקדושין כדעון מדעתה דבריו ק"ל דאין ח"ה מה מקדש כעל כרחם ואפ"ר יוה טענת חונם כקבלת הקודה ע"י שפיה ההר עליהם כמלתא וקדושים עבר מ"ה סמפריים ו"ל על פסקא ורמקאמר קרבנו לפני הר סיני ולא אמר על הר סיני לרמה שפירקנו ע"י כפיה כהו' שפיה ההר עליהם. ומצתה עב"י כל האומר נכארו שתי דבריו הלו שפיר ח"ל אלו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דייט דייט טעון לנו השבת כמרה והיינו משום דמחנהו עיניהם החילול הקדושין והיינו הקדושין הם כסותי א"כ אף קרבנו לפני הר סיני שפיה ההר עלינו כניטות וגמר הקדושין כיון וזהו ק"ל דאין א"ס מתקדש כע"כ וכו' דאי מהא לא ארייהו דהא ו"ל שפיר כהו' הראשון דבצנת השבת הוו כסף הקדושין ואין דעתו של הקב"ה לחול הקדושין עכשו אלא כסותי וכו' שפיר חלו הקדושין כשנת טווא להר סיני אפי' כיון שזעקתו קבלו הקדושין דייטו שבת כדעון אפי' עבשו שפיה ההר כניטות טוב לת לכו טענת מודיעו וא"כ מוכרחים אנו לו לפי זה דמה שהורד לבנות ההר עליהם הוא כמ"ה הדין ש"ה על פסקא וו משום כהי להקיר מהם וזהמת הנפש דע"י כפית ההר יהיו משפיעים בפתחם ובכח עיני הנאון כפ"ל לפנת פתח השכנו חה לשנוי והטעם נ"ל משום דבכות כס' הויה דהשבת והטעמות שיש בזהם הוא מהותה של הנפש ועל ידי שפיהם הויתנה מהם לא נכאר כהה ער לא טעמיה ובהה חונם נכארי שפיר עבר דברות אלו אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את הקודה דייטו וכהקדושים עבר משו"ל כמדרש על פסקא חזקן אל משה כללויה עמשה היה לומר ואזכר ער שנתן לו כמנתה ובתוך הרב מיהו אהרין כס' העדן ו"ל שהכוונה שלא היה יכול משה להשיב טף הענין על טריו ער שנתן לו כמנתה בארמים ו"ל דכל התון כעין יפה היה טעון אלו וכל להעמיד הרב על טריו ולקבוע לבטו ויהי א"ס הוה חומרו הלו קרבנו לפני הר סיני דייטו על ידי כפיה משום דכוס נסתלקים והמתה הנחם וממילה הוה לכ טעם ממנו וכולו שפיר להסין הידי' על טריו א"כ חזן לך ער יתן לנו הקודה כמתנה דאי משום ל' קבץ

אמנם על פי דברי הרב ו"ל ועפ"י מאמרים ו"ל בגמ' שא"ל הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בכות גנוי ואתה ואתי רוחם ליתנה ליש א"ס דהשבת הוא כסף הקדושין שיהו כסף כפף ועקר הקדושין הוו כסותי והו' דין אלו הקדושין כיון האומר לאדם הוי את מקדשך לו לחת"ל ויוס וכה אחר וקדשם כמתן ל' יום דעקדשת אפי' מחלבו טעמנת מ"ט הני וזו לכו למתנה דמו ולא לפקוח דמו דבדורת קדושין יסכיבו וינהלו וס' כ' שכתב טוח כסף הקדושין ואיטו רוחה שחלו הקדושין אלא כסותי ולא מעשה שקבלו שבת.

או ו"ל דחילתה הקדושין הוו כמנות השבת תמר הקדושין הוו כסותי וכהויה דקתן כמסכת קדושין כיומר לחניו לא וקדש לו א"ס עלותה מעבשו ולאחר שלש יום וסרי דמעיבשו לרבי וחסן דק"ל. כיומה רחי שורא דמעבשו וחתו הקדושין ולאחר ל' יום יגמרו והשפיק מנה בן שני יהי' הוא דלפי ת' הראשון כהשמו' ת' יוס דייטו מעמד הר סיני און נרד למר לסא אלא כרחם לשון נוסח מקדשך והרעם כלב שיהיה יסחולו עבשו מקדושין ומר סס חלון דאין לך לחול איתם אס

אלו לוקו למקדפו לביטוי דשראל ס"מ דרין כניס
 יש לנס וכן מדרגה כבדיתם מוכח ג"כ כבוד
 דרין כניס יש להם שהיו כמכת כבודו כחוב
 ועברתי בחרץ מלרס והביקו כל כבוד ואמר
 המגד ליעול אלו ולא מלך ולא שלח וא"כ
 כי לתקנה דרבי יוד למלרס ומתעל עכ"ל
 ועבר על לאו דעמאחא כיון שאזא כן אלף מוכרחים
 את למר במ"ס התי' לגבי משה איך נעמא ותי'
 דרין כניס יש להם והכא נעמא לבט הוי ממכת
 כבודא מוכח דרין כניס יש להם ועור ומקדף מלא
 דבר התקוב בני כבודו ישראל שלח אז עמי וחס
 מלך אקס לשלח הנני הוית לבס' כבודך ותס
 עמקת לט את ממשנ הוית לבס' כבודך דרין
 כניס יש להם דמידי רבך נחמיב להס כשט"ק
 אחרי כן ואלו ברבס גדול מכל מקום הוי ק"ל
 דרין דהטובכ נכסו לעבוד ראס שיר כל שאז
 לא קנה וס"ג שיר הכנס אלף ל' לחט ברבס
 ס"מ דרין כניס להס וכו' כן ק"ל דהטובכ נכסו
 לבט ושיר כ"ס קנה ועור דמידי אחרת יש
 דרין כניס יש להם מלא דרין' דהמקנס רבר
 שאין לו קנה דלא קנס כרין מקנס דבר שלח
 כל לעולם וכדבר שלח כל לעולם ק"ל כרין
 דהמוכה לעובר שלו קנה מר מלקיח הריבס מוכח
 דרין כניס יש להם גם מוקדע לט את הס הוית
 לעין כל דרין כניס יש לט והוא כהקדס מ"ס ז'
 במדרש על פסוק ותרענ הקדש קרב מבע"ל אלף
 מלמד שהקדש והס לא תססו כשמיס עשר' עשו
 תאסו נמרוס וכו' ורענ הדע שלח שרת דרין איך
 לאונוא תאסו אלף שהק"ס כבוד דמידי וחסרו
 מקבל לחוטא כהטובכ אלף לרבוירס קאז לי ור"כ
 למס איך תאסו לבט נח לפי מדרש ית' לרחס על
 כריותי ורענ כשאו אלף מלא'
אמנם דריוהי להרב למנח פענח האכניס ז'
 שבת א"ל רבשראל הס כחאר כניס
 אז הס כחאר שס הוי כ"ס שהו דמידי כרחס
 אכ על כניס אכל אה"ע שהס כחאר עכדיס הס
 כחאר שס אלרסס שהו מר"ד הגמור ולכן יכערס
 הקב"ה מן לעוד מן העולם שלא יגיע להס הללה
 ע"י דמידי עכ"ל ועל פ"י רבך קודש נחה ששיר
 חקדחת דסרש כהדול כיון אה"ע לישראל דלרין
 כניס יש להם והכנסה שלס כסס הוי כ"ס ואלו
 אס"ע דין עכדיס יש להם והנהנה שלהס כמדת
 שס אלרסס נשמיס איך להס שבת ששטי שרת
 כרין איך לחוטא תאסו הוי מוקדע לט את הס אף
 שאין ס רמידיס רמה אלו אף אלף מ"מ קבל ארטי
 כהאטע משה דרין כניס יש לט ותמנה עמט כמדת
 חסדר והרמידיס שס הייס כ"ס וכך אמרו ז"ל להי"ד
 כמדרש על פסוק מה תניבך אלי עלי הכר תלח ולא
 ע"ך כמט שנאמר להן על בני ועל פועל הי תלוי
 ע"כ וכן מיה שעבדירס כרוב כרובע מוכח גם כן
 דרין כניס יש לט וכהקדס מ"ס ה' משה אהרן ז'
 מן הרחי שלח לעבות סיס וכסה מרמיס לסיפיה
 וחלבו כחין כחין שלכו ככהלה לפער וספיעה ולכו
 הייס אחיר כחין שלכו ככהלה לפער עליהס שרי
 יש כרס עין קף והכלה מכרפת עין אלף שהק"ס

עשה עממה חסד גדול וה' כבוד דמידי האלס עכ"ל
 וכבר כחכנו לעול דשראל שהס כניס מכהנה עממה
 כמדת הרמידיס וכ"כ רז"י כס' ואחזק על פסוק
 ויורידך כשמי כרס המנהיג לבט לפניו עכ"ל ואז כן
 ה"י שכוליס כחך הוי כובסה כחח כרס המכהנ
 לבט הוי רגס מהולטיב כחובי כרסס מוכח גם כן
 דרין כניס יש לט וכן ממה ששקע לרטי כחובי גם כן
 מוכח דרין כניס יש לט והוא על פי מ"ס בולקוט קדר
 כלא כשעה שילוי ישראל מרמיס עמר שר של
 מלרס וזאשטנו לבט הקב"ה ואמר רכש"ע במדת
 בראח עולמך מתנאה עליו כחוקה מר קר"ה הקב"ס
 לכל שרי האומות ואמר ששנו כל בני לבט וכו'
 אמרו לפמו"כ ק"י ע"ע לישראל ולא תפכע למלרס
 מיר עס מויכאל הייח לבניס ואמר כו שעבדו כניס
 ע"כ הוי מתוך זס המאמר מביאר דטיס שטכטו כניס
 קוף משהס ששעברו ככטו ויחד מילי דרין דהס כניס
 אף שגור לעבכר כס מ"מ אינו רולה כשעבר כזה
 דהלב כשעס על כס מילי רופה לנגטו הרב ז"ל כחזון
 דכעס על עכור דמידי לוח אכ כל אחר לנקוב כקמרו
 הוי דמידי ששקע לרטי כחוביס כן מוכח דרין כניס
 יש לט וכן ממה שסמיק לרבי כמכר' מ' שנה מוכס
 גם כן דרין כניס יש לט ולא עור אלף כרין כניס קטוטס
 וכמ"ס ה' לכתב פענח ז"ל כסס המדרש דה"ט דספק
 לרבו כמכר' מ' שרה הוי משהו היס לט עס הקב"ס
 דרין כניס קטוטס כמכר' מ' שילבו דמידי לוח
 כמיוכחיו שהס קטוטס ואלו דין עכדיס יש לט הוי
 ק"ל ריכול דרין למר לעבדו עשה עמי ואיט זך
 הוי רגס מספיק לרבו כמכר' מוכח דרין כניס יש
 לט וכן ממה שסמיק לרבו את המן מוכח גם כן דרין כניס
 יש לט ולא עור אלף דין בני כהן דהוא על פי מ"ס
 המן קדשו חקיר חמורס מתקדשו ורטי כקדש
 קדשו וס איך דרין עכדיס יש לט הוי ק"ל כהקדש
 כרבי יודת דאמר דאף תרומה חסור לתקול לעבד
 כהן אפילו כפני רבו וכס' להס קדש דאפילו ח"ק
 מדה דאקיר אלף הוי מוכח כבוד דרין כניס יש לט
 וכן גם כן מרמזן לט את השבת ואלף לא"הע מוכח גם
 כן דרין כניס יש לט ודא ה"ט שנו שבת סיכ מיתה
 הוא מטעם משהס כרטיטו של מלך חבל ישראל דין
 כניס יש להס חקן וכל להשמש כרטיטו של אכיו וכן
 מדקדכו לפני הוי סימי דמידי כשפה הוי עוליס
 כניס מוכח גם כן דרין כניס יש לט דלכארה קס
 דלמה כפה עליהס הוי כניסית אררה עכדיס
 להס מתקוט פטור למר חטוס היינו ומה סומנה
 קבלה ואלף מוכרחים אלו למר דיש לט דין כניס דסוב
 איס יבולין לטעון חטוס דהא ק"ל דהן חייב
 כמלח אכיו וכבר כתיב הרמ"ס ז"ל דחס אסוהו
 כרס שחיב טו דלא מתיר אילס וא"כ הוי שבת
 מדקדכו לפני הוי סיי דרין כניס יש לט וכן גם כן
 מדקדכו לפני הוי סיי דרין כניס יש לט וכן גם כן
 מדקדכו לפני הוי סיי דרין כניס יש לט וכן גם כן
 חסודע סכן לט טענה ה"ס קסס רועס לכות כס
 מכח דין כן המלך כמנוד במרמיס ז"ל ואז כן ע"כ
 מדלא זכר מ"ס כ"ט ע"י הוי נשוס דיש להס לישראל
 דין כניס וק"ל כיון דהן מסקין לכן המלך וכן
 מדיכטוהי וק"ל ישראל גם כן מוכח דיש לט דין כניס
 והוא על פי מ"ס מנה"ס הללוי ז"ל שלא זכו ישראל
 כחלת

להכנסת ארץ ישראל רק על הוזהר שנקראו בניו דאם
 כעכורים הא ק"ל: הדיבור ככאוי לנבדוד ושיר כל
 שהוא דלא קנה ודאי שיר יורו שלם על כן קראם
 בניו דככל גזנא קטן הארץ קטן גמור
 כדון ככהב ככאוי לבני שזכה בכל נוינא אף ששיר
 עדי כהן לשבו הרו מכתסת הארץ מוכח שפיר
 דיש לט דין בניו וכן גם מדרכה לנו בית כבדורה לנבר
 עוטחוטו ע"י הקרבנות מוכח דין בניו יש לו
 ורוא כמה שראיתי להרב ספק כחור אשכנזי ז"ל
 כשא הראשונים ז"ל שבעס הקרבנות הם דמיון
 שומר ואף דר"ל דקור לקבל שומר ובתוב אש
 לא ישא פניו ולא יקח שומר קיטו מאה"ע
 דנקראו עבדים אבל כישאל שנקראו בניו עליוהו
 כתוב ישא ה' פניו אליך עבלי הרי שגם מבנין
 בית הכהנים מוכח דין בניו יש לו וא"כ כמה
 וכמה מעלות טובות למקום עלטו ועבא"ו טובה
 כפולה ומכשולא דלא די כתסת ואקדי ואלג
 להוכיח לעין כל דאנחנו בניו למקום אלא מכל
 פ"ו מעלות הללו הוכיח אמתנו כנו וכל הנתנע
 כנו כטונע כככף עיני ומי הוא זה ואזהה הוא
 אש לא ירא מלונג לניע כבו מתך מלכו המלכים
 הקב"ה

א נאמר כדאזן אחר כוונת אמתו טובה
 כשלה ומכפלת דמשמע רמהטובה אחת
 שעשה עמנו יולא ממנה טובה אחרת וכו"כ
 הטובות הן' כשק"ף זו מוכח מהם דמלכד דיש
 לט עמו דין כן עם אב אלא גם דין אשה עם
 בעלם ונפלאם אהבתו עמנו מאהבת בניו ראשונה
 שזאיתו ממלחים כרי לק"ש אוחט וכמ"ש במדש
 אנכי ס' אלהן אשר הולחתיך מארץ מלחים שע"מ
 כן סולחתיך לקדם אחכם לו וכן ממה שעשה כהם
 שפניס ואלויהם מוכח דיש לו דין אשה עם
 בעלם שחר אז"ל רכל מה שעשה לאחת סימן
 לבניו דבשכל האטות חנגע ס' כוח פריעה כעטור
 שנגע כשהו וגם כמלחים שעשה כהם שפניס
 בשביל שנגעו באשתי של הקב"ה וכן עשה כאלויהם
 כתי שלקח פריעה שהו דמות הגוש רלא למקרב
 לבני שרה ג"כ לקי אלה מלחים שהם דיוקתא דמש

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

הורו לה' כי טוב כי לעולם חסדו

תו של בע

כדי שלא להגיוח הגיור חלק נרפס' האי עניינא פלפול עצום שהוה על איז
הנמצא השחא הבא סכ"י הקרש של הרב החברו נרזו וחתימה לחיים
כי חיים הם למצואיהם ויכלל בשרח סרפא . אבי"ר

כתב

מין כס"ע כוללת שבת כסמך
ש"ס ספק ט"ו סגול שנספק וכו'
הא ככרמלה וכו' וכחך אסר עד כאן לשון
יוהן זס סוף מרבה הר"ף והר"ש ז"ל דלא
כסרמב"ם ז"ל דלא חלק בין כרמלות לחכר עיין
עם טעמו כדברי סרס סמב"ר ז"ל וכחך סרס
עונ אברהם ח"ל כר"ם כול מותרת כלי
וכו' והקדש סמ"מ מלי שינא מכל שברי
ככלום רשר וכו' ח"ל דלא חו לבסוף כלום
משום דממאסן כן וישו וז"ע דהמיון
סרל סמסטר שרי ללולטו לבקוח כו חת
סכלו ולסמך טו כרעו סמסו ועוד וכו'
הא אשילו חו לתשום אחר שרי עכ"ל .
ואנס מקיים הכ"י כיון דממאסן וכו' ואיט
דחז ללעול אשילו ת"ק דר"י מרה וכו' עיין
עם דכריו הקדוה דמן הקטוף מוכח דלת"ק
מותר ללעול כסכא אשילו ואיטו רחא
לועול כמחן סרל לאשורו ולקטן כרמכח
גמריא .ס. דמחן אשיו וזא מנא משום דחוי
לאשורו דמנואר סם כו סוכו דלולטו לענין
ממאסן פליט לענין שבת ולת"ק דר"ל דנספקא
המנונה אשורו כו מנא משום דרשו לאשורו
ס"ג כסכח עיין עם בגמרא דף ק"ב כחודך
ול"ט . ונס מתי דקאמר הכ"י רש"י ת"ק
טרס כסכא שנספקו שיקון דוס חייט דחוי
לנעול כול אדחוי מלחא דכשורו רוכבא
דנספקו שיקון רלכ"ע אסר ללעולו ומתי
קמל"ן כ"י כוס ומס לו לאסורים כיון דנסגול
שנספקה סמסוס קיימען . דכוס הוא רשניו
ת"ק דר"י וגיש מה סככח כו כן הרב מנן
אברהם דלא כענין דוחך רחוי לבקות טו כלי
אלא אשילו חוי לתשום אחר חו למקוך טו
כרעו כמסע שרי ח"כ קסס רבננו פסק מרין
דכחך אסור דמ"ס משאר שברי כולו דשרי והדרתי
קוסת סמ"מ לחכמה .

וראיתי

לכרואתי ז"ל כמדורו כסכח ח"ל
דרכ יוסף ס"ל כר"י דרפך כלום
דוחך ככגול דלא מנטול ליה איטע ממלאכיו
כחכי לחיים לכסוי ליה מנא אלא דעתו
לחקט ולא סחרי למלאכיו סולבן כיון דלא
חוי ללעול כסכח מוקדס הוא ודוחך כחכר
דמננר מקדס איטע מרביצו עד דהתקן ליה
הכל ככרמלות דלא מנטר לא מקטילה ליה
אשיו דרעשו ללעוליה על ידי גמי למ עד כאן
לש"י . ועל פי זה עלו דכרי מרין סח
כסר"ף והר"ל כהנין אכל עיין קסס דלשו
ע"ס זס רחוי לבקות טו חו למקוך כוס כרש

סמסו או קשמו אחיזא ח"כ אשילו כנספקו
כ' אשיו חו שני קרסותיו שרי ללעולו כסכח
ככרמלות אלוה דרמ"ף והר"ש ז"ל והרמב"ם
אשילו כחכר ומן הגמרא סם מוכח רלכ"ע
אשילו ת"ק אס כנספקו שיקון טוהר וחסר ללעולו
כסכח וגם מרבה הרמב"ם מוכח דחכר סחרי
כחכ אס נספקה רלענה סרלו ולא כחכ רלענות
חס לחכ דרשילו כנספקו שיקון לא מכלל איטע
ממלאכיו כחכי לחיים לכסוי כים מנא אלא
דביצו לקטו ולאסורו למלאכיו על ידי פנים
סרסות וכיון שכן כל עור שלא נתקן מקדס
הוא דקדס חוטב מרביצו עד דהתקן ליה
ואשילו ככרמלות דלא מנטר מקדס איטע
דחין רחוי ללעולו על ידי גמי למ כיון
שנספקו שיקון ככל דוחך והרכ לת"מ כיון
דהרמב"ם פקך כריב יוסף וכו' מדיקט כרמלות
וכחכ דהוקף לומר דמה כסכח הרמב"ם ככרמלות
ליסכא דנמרוה נקט עיין עם יוליתא רע"ב
הרמב"ם ס"ל כריב יוסף וכו' דחא פסק
כש"י דכלום כת"ק דר"י וכמו כסכח הרב
מ"ל עם רז"כ ע"כ דמתי דקטו ככרמלות לישנא
דגמרא נקט וקאמר מרבה דלא הוה כנספקא
סרס סמטר מלך ככרמלות וכמו שרואיוו כקסס
ספרי הכ"י .

והנה

אמריקן סם בגמרא ומי אגרי ר"י
כבי וכו' ותנן סרל שנספקו וכו'
ותקנה טמא מרס וכו' ופרשי וה"ס אע"ב
דלא תקנה וכו' אלא לחכי נקט ותקנה משום
קוסא לאשעיון רסחא וכו' עכ"ל . ואחר
כך פירש כ"ה אכל עורא וכו' דרעון כלו
הוא דחוי למלחיה דחא מקדסה רלעונה וכו'
עד כאן לשון וכחך הרב משום למתן ז"ל
כפ"י דכלום שרבינו ספרי אסורו וז"ע
עכ"כ וכלאסן שרבינו מרביצו ככרמלה הלוי
ולא דרביצו מה חרס לנו הרב כוס דכריו
הס דרבי חוס' ענינא עם כר"ם סגול וכו'
שכחלם סחוי דרבי רש"י דחא דקטו ספיר
והקנה לרסחא וכו' ולא משום דקדסי ספיר
הכל ע"צ מנע מרסו דרשילו לא תקנס
וכנסקה שנים טמא מנע מרסו משום דרעון
כלו הוא לאשעיון קשמוס אחר והקטו עליו
כוס מקוסף דקת"ו וכתב שרשי חור טו
והנה דרעון כלו הוא חוי למלחיה דחא חקנה
רלעונה ועל זו סימנו והספא נקט כרמ"ס
דוחך ותקנה וכו' וז"ל רסחא חרי מוכח
זו חין אלו לריבין לוגרי דקטו ותקנס לרסחא
כוס שרשי חריזי מה שפ"י לשי' לרסחא
איטע

סינו לפי קהלת קודם סעודה אבל לאחד
 סעודו כי כמנהגו בקדשו ופי' דמיו למלקוח
 והוא סעוד מרוב רש"י רלון חג לריונו עור
 למר דנקט ותקנה משום רבקה' הסיפא
 וכו' אלף טעמה למנקט ותקנה משום רבכו
 לפיכך אלף טעם מנג מדרס וא"כ מוכרחים
 למר דלשון ראשון של רש"י הוא קודם חורית
 ולשון השני אחר הקורא והסעודותיו הם שלא
 דקדקו יפס ויכתבו שני לטעמה כלל כמקום
 אשר זה אחר זה ופשוט דרס סקודים אלו את
 אלו אבל כגון קודם חוריה כגון לאחר קודם
 והנה... כתבו שם הפי' כד"ס אלף טעם
 וכו' הפסגה הרים וכו' וכהקדמן דרבה
 כעני רבא וכו' עד כגון לטעמו וכוונתם מטארת
 דמחו כעני רבא דהקפוט מתמני' דרבא דלא
 אמרין שבע לה עוממה נס כעירובין כחבו
 להוואי כדף כ"ד דר"ה סגול וכו' ואין למר
 דבשקלון חזון וכו' כח לסגול מנג וכו' דא"כ
 קופשטו כעני דרבא כהקדמן וכו' עכ"ל
 הרי מנוד' משני מקומות הללו דרס' להאי'
 דכעני דרבא דאילו כוס אחר זה וטעמיה
 קלה אחר החמורה ואיני רשעטא לוס דלא
 אמרין שבע לה עוממה היינו אשילי ככסידי
 אבל הפי' כחילין והגמחות ס"ל דבכ"ס דזו
 אחר זה דעוממה קלה אחר החמורה לכ"ע
 אמרין שבע לה עוממה אשילי אשילי ולא
 נסתפק כוס רבא ע"ס באורן .

באופן מ"ס סדכ ז"ל כמבואר שם אחר
 המצילם ליתא להדרבה משמע
 החס להפקי וא"כ אין מקום להקפוט על רבא
 רש"י ודבריו' וכל ק"י דשכח העירובין ולמקד
 קפוטת סרמכין ז"ל ארכי רש"י ז"ל לע"ד
 לק"מ דהא ודאי מהו דמבעיא ליה לרבא פשוט
 ליה לאכילן וכדכתב' בפ"י ואם כן סקל דר"י ק"י
 מדרס הכריזתו חלכב דרבא ובגין ערוס
 ולאכילן רחשו אפי' שמי' עליו דאין חט לרבין
 למר עירוס וכעלמא אלו ופי' דרין אחר
 שדרס. וי"ג מקום להקפוט דרין מנגו רבא
 וצערס כלפיו אבל התפא שפי' חלכב דרביהו
 לא אכעב"ל אפי' כעני פ"א א"ל ודק' חלכב
 דרביהו לו עיר' להרכי מ"ל כ"כ מ' כלום כח'
 ז' אפניס רבוי שדרס' ודאי חשד' ליתא דרביהו
 ז' לה' ט' עין ש' ודאי חשד' ליתא דרביהו
 דרביהו ז' פלג עש הר"ם ודרי' ק"י וס"ל דטלוס
 מתני' איז' בר' והינו רס'ל רפי' מתני' דהכבר
 שדרג' ג' על ג' טעם כדאדס היטי ר"ל שוב
 עליו הוב יתק' דכל לו עוממה מדרס ומנג מדרס
 לו רכענה וסכ הוב היה הכנר מפולל רבמי
 שרע הפי' לייבש מתני' דסגול עיון שם כ"ס א"ל
 קרסי וכל זה מתיס רבי' נל חטו וכו' טהור
 מן חמורס אלף טעם כמנג אהל דערין עוממה
 מנג לז פיריה ממנו סיון דערין בו ג' אכעבות
 דמיו לפי' שחיות ומתני' דג' על ג' שנתק'
 חייבי שלא יבש חטו עליו יתק' ולא היה מקופל'
 דאז היה ככה"ג אשילו ר"י מדרס ובמ"ס הפי'
 להיו עלו דרבי רבי' כהונן ויהו כירלה קליטת
 היר' ודרי' ש' שחפז ש' והולטי' לחרוקי ומתפסין
 ר"ת וחלוק זה מוכרח ואל"כ אך פסקין כעלמא
 כר' דעוממה כות סתפזס לז מעתמה ודרי' קי"ל
 דהלכס כקסס מנה דרפזת רמס' כלום אחיל
 כר' ד' הונס ע"פ חלוקי חסבר א"ס' וכוס
 יצוישכ עור מה שפזס חז"ל ע"ס ח"ל אלף אפי

ומעתה אפי' קמס עמי' סדכ מ"ל
 כפי' מה' אטות הטומאות כד"ס
 אכל קדש וכו' שסיי וכתב ברב שאליו
 להשי' ז"ל כפירן כמנה המקנה שכח אלה
 שאם ענ בו הוב כרנג עירוס כדרס עליו
 או לאחר שדרס עליו דרביו תמוהס דכוס
 אחר זה אינו חל עוממה קלה על עוממס
 חמורס הלונס דכ"ע ודאיהו כהקדמן וכבר
 הוקשה קפיה ורממכין ז"ל לרש"י אלה שמכריחו
 ניהא שם דכוס אחר זה עוממה חמורה
 לטעמה קלה ספיקו מספק' ליה לרבא וזה
 היט כמנוד' שם עכ"ל הרי דהם שבהכ
 הרמכין דנהו חז"ל ספיקו מספק' וכו' אינס
 מיעת ענתי אלה שכתובקפז עליו וכו' והרי
 כעלו ככר' זו דרבה ספיקו מספק' ליה וכו' הם
 דכריהו' כפירן הלו קרסי ודרי' דעירובין הנו'
 שבהכ' ס"ל להייה דרבה ספיקו מספק'
 ליה כוס חז"ל קס אחר החמורה ועוד הוב
 כרב כמנוד' שם והדרבה הפי' כחטו להפק'
 הרי שחט מבורר והדרבה לע"ד ניהא מספק'
 קומן כנו שבהכ' הפי' דבנת ועירובין ולא
 כמו שכתבו כהקדמן וחסולן שהיו איתן
 הפס ח"ל הנו ופי' אמרין שבע לה עוממה
 וזה תנו וכו' אשילו לכסוף והיו לוס רבא
 והלנה אחר ענג בו הוב קודם וכו' הרי
 חלשתי כוח' זו עוממה קלה על חמורה מספק'
 ליה לרבא ולפי' פשוט ליה דרין מוכיח מוקד'
 משמס דלא אמרין שבע אשילי ככס"ג כה

דרושים

כגד לאשמעוין דערין טמא מנע מדרס דז
ליחות דהאס טאזו הפילו איזו בכת ה' לא אמרי'
שכע לה טומאה משום דהנוכ' כהה לי מנופו
לפו חור ולטרנו כהן בככ"ו. דאפילו אין הטומאה
מנופו לא אמרינן שכע כוון דבה בכת א' .

עוד

רהייה לו להרכיב מיל' כפי"ב דאטוח הטומאה
שקמה על דכיו החו' דהקומץ דכ"ד כ"ה כ"ו
נגע וכו' ואין לתרץ וכו' עכ"ל וכתב' עליו דכ"ה
ולא ודעתי מה יושיענו וכו' ע"ש ואתמהא שלא
סרנוש שט"ש מטמא ט"ס וז"ל לא מטמא
ובמ"ש כן כספריס המדויקים וכוונת דכ"הס הוא
מטואר דאין לתרץ ולומר דה"ט ואח"כ תתב סמא
משום דטומאת בית הקברים לא מטמאה וא"כ
לא היו טומאה על טומאה דליכא טומאה חמורה
כלל ולזה חזו דהא לא אפשר משום דמנף לה
כר"מ ורי"מ ס"ל דמטמא טומאת בית הקברים
וא"כ היו קלה על חמורה ולזה הכריחו לתרץ מס
שחי' ודוק :

חמה צמה לא הכיא רבי' סיוס דכרו ר"ו
וכו' וז"ג ע"ש שהאריך דרעפיו משי"ל לק"ש
ודר"י חרוס גדול הוא אכל לרבי' זה איזו חרוס
דכבר אשמעו' כפרק' ו' דגלוס ה"כ דבנת אחת
לא אמרינן שכע לה טומאה וכדכתב הרב
מ"ל עזמו שס ע"ש ומכ"ש לפו מ"ש כדעת
רבי' לנעול רמה שכתב ברין הכגר שאר"ג וכו'
שמיידי שדרס עליו וזף וכו' דחו לה לרין
לאשמעו' סיוס דכרי ר"ו דכבר למרט זה ככמה
מקומות וזוה הטובס עזמו השמעט הכדויקת
רב' קדוים דחז"ש הכדויקת ככר אשמעו' גם
מ"ש דהא דפקס התיא הקדול משום דפ"ל כר"ו כעל
החי' איזו מטמא לנע"ר אלף דפ"ל כהו'
דערוכין כד"ס אכל וכו' ואין לומר וכו' דאיכ
וכו' עכ"ל והרמב"ם ס"ל כהאי חו'ומה שרחו אחו
סחי' ככר מושב כדכרי הר"ס שהטאו אח"כ ע"ש
ומה שהכרי חגי טוה הוא כרו שלא תיקצי דכירכבר
אשמעו' רבינו ברין הקדול כפ"ו דככת ח' לא אמרינן
שכע ליה טומאה איכ אמאי אגע' כפ"ג כוון

ברין רחמנא דסייען מריש ועד בען כן יזבנו להתחיל
ולגמור כל ספרי חרב המחבר ג' דו' . זה' יאר
עינינו בתורתו : אכיר

מתמי' רבולן ששטרו וכו' בכרך ולא ידע רבולן משמע
 אומר במשנה והי' במשנה היינו כאו' אטו יודעין בו
 כל ידע אטו ולא נעלה וכו' ורובו לא' וקייטו עכ"כ
 כלתייה קמן אבל בלתייה קמן ולא ידע מיוקא
 דמתי' הוא וילא וא"כ רוחק הוא שפחמך וכולם וכו'
 קאו לרוקא ולא על השני במשנה וחס וזה טוונת
 הרשב"א אכתי' יש להוכיח כדברי התו' והר"ב דרן ממתי'
 גופה דלמה לא אשמענין דתתא כמתמי' דאפי' אטו
 יודע ואתייה קמן שפחמך כשרה בלתייה רוחין איתו
 אלא דלא רבכה' ג' שפחמך אכתייה ולא מהני אחרים
 דחזון איתו אלא כלתייה קמן *

לתימיה התו' עוד כתב הרב הסוכר לתרן לתימיהת
 התו' כדק' אחר ח' כ' ל' א' י' בהקשות וכו' ער וזה
 משובש קשיותו עכ"כ ג' נס סיה דרבי' אטו מוכינס
 דאטו התו' הכינו דכודיענין בו שהוא אינו מתמחה פירך
 והרב נה ושתקע עלא יתמך דל' כ' מתי קאמר כדקדון
 סגיומה שני' בדיקה כיון שאטו יודעין בו שאטו יודע
 ועוד מתי ששני' קמן ולבדיקה קמן ולבדיקה וזהו אטו יודע
 בו שאטו יודע אלא כדאיו הגומר רמאי דקאמר אלא
 אשקין ממשקין היינו אשין יודעין בו שהוא מתמחה ועכ"כ
 מכדישין התו' דאו איתו קמן ונתברך ולא ידע שפחמך
 אכתייה מדלא אוקמא בלתייה קמן ולא ידע ומס תיורן
 ליה הרב כדפון שכל דכדכו ככהן לרביהקתלמוד *

והנה לערף לפרש כטוונה דברי התו' חוץ מרדך
 הטמאה א' ומת' א' ז' דהא דקאמר
 משמע היינו מלושף דכימא עלמו דקאמר אטו יודע
 ה"ס מתי' לאלול שפחמך וחס ולא אסיר לאלול
 משפוחטו והכי פסקו רבני אסר משמע דליכא תקנה:
 כי חס בדכימה הדי' בלתייה רוחין איתו כשר אפי'
 הול' ו' אלא' לאו אטו אחרים רוחין איתו כשר וחס לאו איתו'
 ומדפסקו וזנו אסר משמע כל שברך ולא ידע ליכא
 טיה שום תקנה וזהו ה"ל כטוונת דכימיה ודק שיהיה
 נראה לע"ד ליישב קתתמיהה התו' וזהו דלכאדה יש
 לרקדק בדכימה דמתי' מתקא ער' ז' אטו נברא עברא
 קא רמזאלא ודאי כטוונת כמט' דהכי קאמר לקמן
 שפיטח כיון דרבינא אסר ופסק קמל' ר' ג' דמתי'
 וא"כ הו' ר' ג' דמתי' פירך שפיטח הוא אחלוקה שניה
 דל' ל' ר' ג' לו' אלא' אסיר ולא הול' ר' ג' האסיר כלל
 שזה שפוחט ומתסב לכל לאו חין המותר ה"ל לאשמענין
 שהוא הפך רכינא דאסר דחוקת' לו' דאבך דקאמר מתק'
 אמר אסור ומשנה שאינה לרביה קאמר ר' ג' דזה ה'
 ניתן ליאמר אלא על ער הכהכות אבל כאן אפי' לשיי *

והנה מתימנין כגמ' ככדקדקו איתו סגי וליכא פירי
 אפי' לכתלה ישחוט מזה דקדק רבינו
 כרף ז' דאשין אטו יודעין בו אטו משמחה אטו
 לאו חין מוסקין לו לכתלה לשחוט אפי' אחרים עכ"כ
 ובכח מהרש"ל ז' וזנו מתימנין ככתייה דה"ל דעירף
 מנה קא פירך דלא כדירא ליה להקשות לכתלה נמי
 ישחוט אבל לגמול לפי האמת רשחוט אפי' לכתלה
 א"כ מתי' קא פירך אפי' קאמר קתתמיהה קמן כדק'
 לכתלה נמי ישחוט בלתייה רוחין איתו אלא ש"מ
 דאסור לשחוט לכתלה עכ"כ וע"ד דליכא דמיה
 מהאי סוגיית' דל' דה"ל לכתלה ישחוט בלתייה
 רוחין איתו וזהו דקט' דייבד' משום חש' ר' אפי' אחרים
 עכ"כ לכתלה לא דהא וכו' ששטרו אפי' נמי
 קאי רבמ' ש' התו' לגמול כד' חילומיה וכו' ע"כ *

ומ רבי' אפי' רבי' אפי' אחרים עכ"כ חין מוסקין
 לו לכתלה כיון דה"ל לרבינא אשילו אחרים רוחין
 איתו אטו נכרך ומלא שאל ידע דשפחמך אכתייה
 ובמ' ש' התו' א"כ ממלא ששטרו רוחין מוסקין לו
 לכתלה אשילו אחרים רוחין איתו כיון דלא ק"ל
 לרבינא ר"מ אשת' ה' ועוד דה"ל לרבי' כיון כיון
 אשילו לר' דאיתו ליה דר' אשת' עכ"כ אפי' חין
 ודע דאמר ליגמא דדעבד דהא לא אחר שחוט לכתלה
 א"כ לרבינא תסא' חס' הינו כליטו יודע כיון דלא ק"ל
 ר"מ

וראיתי להרכ כג' אשכ' לתמיהה התו' הלו
 וילא לידן דכר תדס משכר דתפשה דרפשה
 דהכא שאטו יודעין בו ודאיו לא ידע אף רבינא עניה
 דאטו דארו מתת' ועד סוף דמתי' לאלול משפחמך רכיון
 דרבינא עילו הרב ביה שאטו יודע קתו' אל לב לעמוד
 ולראיה שאל קתלך בלתייה כו' קאמר רבינא דאסור
 אטו הוכא ולא ידע ביה אטו גמיר ולא רכיון דלא
 קתו' ליה טריא ולא גמיר אכא למוחס שמה וזה הרואה
 לא נתן אל לב לאחזו אטו קתלך וכו' ע"כ וחס כמיס
 דכימיה ביה יש ליישב תמיהה מהרש"ל ע"ל הטור ז' ל'
 שכתב בליטו יודע ה"ס כשר בלתייה רוחין איתו אפי'
 לכתלה דאך ככב כשבר לכתלה כיון שאכא סוגיית'
 שפחמך אפי' חייבנא דלפי דברי הכנה' ג' לק"מ
 דהוא סוגיית' שפחמך אפי' חייבנא היינו כאן אטו
 יודעין בו שהוא מתמחה אבל אטו יודעין בו שאטו
 מתימנה וגמיר מדה רכינא דאסר כדחזון איתו וא"כ
 עכ"כ עסק התו' דכשר אפי' לכתלה כדאמר עכ"כ
 וכו' כמו שאין אטו יודעין בו אטו גמיר לחדן דקי"ל
 דר' משמח' ה' אטו אחר עכ"כ דכשר אפי' לכתלה
 ואש' נרדך כדקדו' ח"כ אפי' הוא לפנינו אלא לרבינא
 לא מהאי דלית' לה ר"מ אשת' *

אכרא דכרי הרב כנה' ג' ז' אפי' מוכריהם
 שראו מתחלה ועד סוף ונתן אל לבו דקדק כדאיתו
 מאד שלא שיה ודרס הלו ודאי חין סכרא שלא נתימנה
 וגמיר דלמה לא דקדק כדאיתו ומנ' אטו חס שנים
 עכ"כ ומעידים שראו שחטה כשרה ולמה נכחיש וכו'
 דלמה לא דקדקו יתה וכו' דלמה לא אמר קתתמיהה
 חוץ משמח' וממי שאטו יודע דאפי' דעבד וכולם
 כשרי' רוחין איתו אלא הוי לרבינא אפי' ככה' ג'
 כלמיהה אחרים רוחין איתו וברכותיבא דרבינא לרבי
 מקום שמואל שבכח לתרן קסויית' התו' ח"ל נראה
 דהני טוונת התקשה וכו' עיני עולי כדודך דכרי
 תמיהה אחר שראו איתו האחרים מה מהני הכדיקה
 אט עכ"כ אטו כגמא שאטו יודע לארבר שפחמך וכו' זהו
 כגמלה סכרת התו' לרבע רכינא וחורה קסויית'
 מר' ג' ומנ' עיני זה לרבי הרשב"א שפחמך וחס כטוונת'
 לו' דחס הו' לפנינו לו למסור לו בלתייה' לשחוט אפי'
 בלתייה עכ"כ א"ל אפי' דקדק קרס השחטה וה"ל דהא
 הו' עמך הטור ורבימיה לכתלה מוסקין לו כדאמר
 כדקדקן ליה ומתי' כתייה כדק' לו ועוד דאיתו למה לא
 אשמענין קתתמיהה דכשר בלתייה רוחין איתו ככדק'
 וגמלה שאטו יודע כדפון דלא יודעיו אף העלה מזור

ר"מ אשת ה"כ לבתולה אין מוסרין לו אפי' אחרים
 רחוקין וארו ומ"ס מהר"ל דרלויהי זניה בלתי רחוקה
 רבינו הכי ס' הל' מאז דק"ל באוניה בלתי רחוקה דאפי'
 טהור אית וירע דה"פ כשר א"כ כיון התקם אפי'
 לבתולה ושבוט וכו' עכ"ל לע"ד דאין זו דמיה דאשת
 רס"ל לרב"י כיון דלא ק"ל ר"מ אשת"ה אלא דוקא
 ביעבד הובא ליתיה קמן אבל אי ליתיה קמן לא א"כ
 רבי' כיון בלבתולה קשה לרבנו רבינו דס"ל הכי
 ובידוע מקל לפסוק כשאר אמרתי דאפי' כבדן ולא
 היה ידוע עמיתו כשרה באחרת רחוק איתו הובא
 שגבר ושטח אבל לבתולה חושבן לרבנו רבינו און
 מוסרין לו לבתול' אמנם מה שהבין מהר"ל בדיעת רבי'
 כיון דאפי' בסתם א"כ אפי' אפי' וירעין בו אם הוא
 עומחה אין מערין לו לבתולה כתב עליו הש"ך דאפי'
 רבי' כיון משה רבשם א"כ מוסרין לו לבתולה באחד
 עכ"ל ורבי' כיון שאמר ביעבד יהי טהורין ט
 שאיט וירע עכ"ל ולבארה רבנו דה"ך קטנה דהא
 רחוקה ורבי' כיון הוא מוחמדין בנת' אלא דאין
 עומחין כסדרין איתו טהור ויהא רחוק בסתם א"כ אפי'
 וירעין בו אם הוא עומחה אם לאו ומה דייק רבי' כיון
 למה לא פריך דאפי' לבתולה נמי וד"ך ע"כ
 כ"כ רבי' עומח מהמ"י והיינו הובח רבי' כיון
 בנעמה וכו' איך שוב אח"כ כתב דגב רבי' כיון לא
 ליתיה אלא בסתם א"כ אפי' אפי' וירעין בו אם הוא ירע
 דהוא מוסרין לו לבתולה שוב לאפי' להרב ככה"ג שם
 הוא ס' לכה"ך וזמנה על מהר"ל וכו' הלא היה של
 רבי' כיון ע"כ ורבנו מנומנמים סוף בת"ש א"כ
 לאית רבי' כיון כך הוא דפשוט כן לאית רבי'
 כיון ומנה קא חוק רס"ל דאפי' בסתם א"כ און מוסרין
 לו לבתולה ומאי קאמר א"כ דממשע רלפי זה לוכא
 מקום לרבי' רס"ל וצ"ע איך כתב דהו"א א"כ אפי' רס"ל
 כיון בראיה והלא רס"ל אחר מה שהביא כן משם רבי'
 כיון דהרבנו מהמק"ש כתב רס"ל להפוך בראיה מן
 הק"מ ע"כ ש' אומנו להבי טון שהיה רחוקה מהמק"ש
 לו מהק"ש שפיר קא חוק רס"ל לרבי' כיון דאפי'
 בסתם א"כ און מוסרין לבתולה גם על פי' הכנה"ג
 ה"ל קשה דרלויהי ר"כ כמבארת להי"ד כדברי הרמב"ם
 אשירי מתקדמן כדריקון איתו טהור ולא קאמר לבתולה
ואיך שהיה קשה לו דמחלו לא משיב בנת' מ' חייב
 אחרים כמתי' ולמה הכי הכל שומעין
 לבתולה אפי' בסתם א"כ כמב"ר כחד עכ"ל אבל
 אם שטח כיון לבין עלוטי מוסרין איתו א"כ ידוע הלבנת
 שדועט ששטחו כשרה וא"כ לית אפי' חזן חמס' ודא"כ
 דקשה וכולן רלף קאי אלא אפי' לית לן כה דהשתא
 נמי וקורמחא להבי ור"כ קשה וכלן ונהה רחוקה
 שתקשו על השור כעין קודש' זו והטור כ"כ עליו וליחי
 ר"ל השור ל"ק מ' ר"כ כל קדושתה הכי ליתא הכי
 קשה הכל שומעין אפי' לבתולה כחד עכ"ל אפי' ז'
 ש' וירעין ט שאינו יודע וכו' ומתיהב זו הנהי כלום
 ר"כ הכי קמי' א"כ ושמעתי' כשרה ביעבד דה"ל
 לשדך דהבי קמי' רחם שטח כיון ל"כ כד' רחוקה רחוקה
 כני שאינו יודע כדאי קיימין מר"ה' אשומעין ככניו
 דמורה על האירעין פיה דהטור מי שאינו יודע ומאי
 שיק' כדק"ש סה' א"כ קודש' רחוקה היה על מה' רס"ל
 דבסתם א"כ מוסרין לבתולה כחד עכ"ל א"כ לוקמה

כחבי ומר"ל לוקמה כחבי ש"מ כמ"ס רכ"ו כיון שאין
 מוסרין לבתולה ק"ך בפתח א"כ אפי' ע"כ א"כ אם לא
 שכדריש' אם הוא לנפשו וחו' לו' רחא דלא לוקמה
 כחבי משום דשטח' הוא וחי' לנפשו ככנס ככנס דמתני'
 דמשמע דחזק' לרבו' דבר שאינו פשוט כ"כ רחא ככה"ג
 נמי אינו פשוט כיון דלרבינא אסור לבתולה והרמב"ם
 כישור קישוי' זו כענין שחי' הרמב"ם ז' ל' לוקמתי' רח'
 דלא לוקמה הכי הכל שומעין לבתול' על סמך שוכדקט
 אח"כ משום כיון דמוחמדין תקון לא מקמי' ככה"ג
 לבתולה ה"כ ז' כענין שחי' הרמב"ם ז' ל' לוקמתי' רח'
 העב"ג המכשור שחי' לא שיק' לו' הכל שומעין לבתולה
 וע"ל דמקדקט כמתי' וכולן ששטחו ואחרים רחוקין
 אומם משמע דישא' לא אשירי בלתי רחוקים רחוקים אומם
 וע"ל רחא דקמי' חזן חמס' ו' משמע דקמי' נמי אומם
 וחי' הירוש' מייח' באחרים עכ"ל הכי קמי' חזן חמס' ז'
 והא כה"כ כשר' כדבי' בלתי רחוקים רחוקים חמס' ז'
 משמע אפילו ביעבד דמתני' תלתא נמי קמי'
 לבתולה וירעין אפי' למי' וס' לא לוקמה כחבי.

והנה

היר"ק ס' ק"ל דהא דק"ל ר"מ אשת"ה האינו
 הובא ששטח' והלך לו רלויהי קמן הכל אי'
 איתיה קמן לא קמבין אהוי רובא אלא בדקוין ליה אם
 ירע והר"ז ז' פ"ג עליוה וס' דקמבין אהוי רובא
 אפי' על גב רלויהי קמן ואינו ליד למכרזה והרמב"ן
 ז' דהא כ"כ רלויהי קמן עכ"ל ור"כ אפי' כדאי להכניס
 דאפי' כיון הנדושים מלב מהמק"ש א"כ וכו' ואומר
 כי טריא הנמור ידוע שפיר הר"ם דרבינו אפי' אפי'
 ליתיה קמן אלא דרלויהי הוא מנושג' כשרה רבינא
 דקאמר ולא שם שטח' כרי' לו' שלא כתגלפתי שומעתי
 כשרה דמשמע דלא קמבין אהוי רובא אלא על הגבול
 כלבד רל"כ הכי קאמר שומעתי כשרה וס' עדין
 כיון בדיקה אם הוא מנושג' כיון דרלויהי קמן והכי
 פסקי' ומי' ששטח' עומחה אם אמר לא כתגלפתי
 אלא רחוק מנה מוכח דאפי' איתיה קמן אינו ליד בדיקה.

אמנם

דמ"ס פסקים דרמב"ן השוכר בית
 מחטורו וכו' רחוק נמורה הוא דה"ל בלא"ה קשה מיה'
 שג' מכהמ' דמבין אומם כהמת' רכשרות ולא ליד
 למכדקדקיהו אפי' ד' הפחד למכדקדקיהו וכמו שקשה
 הכ"ו עם גמבוחס' א"כ כמ"ס ר"כ דשאני' (במתה'
 שהיה בדיקה כשרות משגל'יה אבל סת' כל השנה
 ע"כ כיון שאינו כיון וא"כ ה"נ השומע' היה משגל'ר
 ע"כ כיון דא"כ חוקיה רעוגה ולכך לידך לשאלו'
 כמו בדיקה בדיקה רחוקה הוא רחוק' בדיקה' מנן דרבנן
 לא קמבין אחרים כ"כ הכא ולכ"ה למעמד דהבא כיון
 דר"מ אשת"ה ז' ה"ו רובא רובא ויחוקה רובא עדיף
 ה"ל לית' דהא דהכי רוב כה"ס כדק"ש מ"ד רמב"ן
 דק"ל רוב ע"ה מעשרין ז' רוב ע"ה טרקים כתיבה
 כלל ז' ד'

ועוד

נראה לו להביא רחוקה לרבי הרמב"ן ז' ז'
 וזוה' דלכאורה יש לדיק' דהבא ק"ל רלף
 כרבינא משום דר"מ אשת"ה הלכתא וז"ל הכי ק"ל
 כרבינא כש"ך דקמבין רובא דה"ל כמעשה לא חלוקין
 בחיה וב"כ ה"ה ז' ז' וז"ל ר"כ רוב המליון אשת"ה הם
 רובא דה"ל כמעשה דא"כ ר"כ ר"כ א"כ לא למד' וזון
 לך מעשה גדול מנה אלא מוחמדין א"כ לו' דמה"ט לא
 קמבין

במקומו אר"מ השמ"ה היבא דאפשר למבדקה אבל
 לדידה קשה וכוה נחה המיתה הכי"מ מה שהק"מ מבדקה
 בל הכהים לרוב בהמות הגשורות ולא לירך למבדקינהו
 רחוקה דבהמה שהיה ממתלה ולא ע"י מעשה וכן
 ה' כשה"ב כ"ח והקשה על ה"י מרן ז"ל ולא ידעתי
 טעמו וכו' ע"י ש' ולכא"ר קשה לו עליו דמה שהקשה
 על הכי"מ יחילו עליו דמ"ש הרביעה דלא אילי כתיב רובא
 ודוקה היבא דקלי כמעשה משום דלא ערפיה ממיטעו
 דבא ממתלה וא"כ אכתו קשה דאפי' היבא דליהוה קמין
 לירך ש' שאר שחיטתו משום המיטעו היבא ממתלה
 מוכ"ש דאיכא עם המיטעו כהמה כחיה בחוקת
 האור עומרת וע"ק כיון להכ"י וכו' להכ"י ח"כ
 בדקה זו שאנו לריבון למבדקה היא מן הדיון הגמור
 בלי ספק כיון דרוב זה ודוקה אחת לא אילוני בקרה
 לריבנה דק"ל טויה דלא הילוני כתיב רובא דתלי
 כמעשה ח"כ היכי מוקדון לו לשחוט לה' הגאונים
 לכתחלה על קמך שיברקו אח"כ דבשלימה להרמב"ן
 ולהרשב"א ז"ל דס"ל דכדיקוה זו אינה על גר הדיון הגמור
 לא משום שלא יראה שמעלימין ענין מן האסור שפיר
 כתיב הנאווים שמוקדון לו לכתחלה על סמך שיברקו
 אח"כ ולא חיישין לשחוט ולא יברקו דאפי' שכן
 ולא ברק לוח לן בה דבדיקה זו אינה אלא חומרה
 כעלמא אבל להכ"י והכ"י קשה כיון דבדיקה זו היא
 מנהג הדיון כעוה ח"כ היכי מוקדון לו לכתחלה לשחוט
 על סמך שיברקו אח"כ ולא חיישין שמה ושכן דהא
 אם שכן ולא ברק וליהוה קמין אשחוט אסור לטבול
 משחיטתו וע"י דהא כדיון היבא אע"ג דאיכא רובה
 ודוקה ולא תלי כמעשה ואפי' ה"י אמת קמין כדיקון
 לה ולא אילוני כתיב רובא וא"כ אדמוכתיב מרן מרוב
 כהמה כשירות לברכה הכהים ליקשין מרין החיטה דכדיה
 בדיקה בהי"א לפטוי אלא מאי איתן לן למימר דאפי'
 כדיקת החיטה משום אדמוכתיב מליחות כהויה מיטעו
 דשכיח דגילי"ג ד"כ כבדיקת חמין יש שבוהים כבדיקת
 חס שאין כאין בדיקתו ומוכחין על יום י"ד חס מהם
 שפרטו לוח קמין ד"ר וכוה מיטעו דשכיח דגילי"ג וכן
 אי איחיה קמין שילונין ליה לא, כן בשאר טרפיות דלא
 שכיח כל זה היה נראה ללבאורה אמנם אחר הגיון
 גדולה דהיה זו והכאבו לעול מהא דק"ל כריבנה
 דכבורות וכו' אינה דיהוה ונס דכריי כה"מ אינם נבונים
 והוא דע"כ דהה' דהממין ר"מ האמ"ה היטי ע"כ
 מעוטה דמיטעוהו היא דיהוה מומחין ואפי' המעוטה
 דיהוה מומחין וס' אינם מתקלפין כשחיטה וביון שכן
 הוא המתקלפין מיטעוהו דמיטעוהו ולוה לא חיישין וכ"כ
 הישב"ח משום דל"כ נקטמן מיטעוהו לדוקה דבהמה
 כחיה וכו' אלא דהוי דהוי מיטעוהו דמיטעוהו ואפי'
 ר"מ דיהוה למיטעוהו מיטעוהו דמיטעוהו לא חייש
 ומכ"ש ס' לה' הר"ח ה"רס"ל דכל התנחון חלל השחיטה
 מומחין הן דקטור רוב במקום כל וא"כ אפי' דק"ל
 כריבנה דלא הילוני כתיב רוב הקלי כמעשה מ"מ הכה
 שכי ק"ל ר"מ השמ"ה ה"ע"ג דתחלו כמעשה דהמעוטה
 דיהוה מומחין הם מיטעוהו דמיטעוהו וכוה"ג אפי'
 רביעה מנהג זה הוא ס' דר"מ אמ"ה הכי"מ הוי רובא
 דקלי כמעשה לריבנה למימר דריבנה דלא דלית לה
 ר"מ השמ"ה משום דלגמיהו אילי דחת ליה ככבורות
 ריבנה דקלי כמעשה לא אילוני כתיבה חדה דהא ק"ל

כריבנה ככבורות ולא ק"ל כחוקה הכה כמ"ח חילוני ועוד
 אם איחיה דריבנה כמעשהו אילי ח"כ א"כ אדמו"ר בלוי"ג
 כתיבה דריבנה ר"מ אמ"ה והוא רביעה אית ליה כמ"ס
 כבורות דלא אילוני כתיב רוב הקלי כמעשה דחוקה ל'
 דכהה פלגיו לישא קמיה ולישא כתיבה לישא קמיה
 ס' דריבנה אילי כשחיטה למנה שאמרי ככבורות ולישא
 כתיבה ס' דלא מתן ק"ל רובא דהיא להיהוה דכבורות
 וכוה שחילקו אלא דהיא כתיב"ה ח"כ מ"ה הכ"י דטעמ'
 דהא חמ"ד רביעי כדיקה משום דהוי רוב הקלי כמעשה
 אדמו"ר אלא דלא כתיב כדיקה דאטו דהיה"ה וכתבש
 למבדקות קדש השחיטה וכוה ס' ל' לריבנה עלמא ואם
 ליתיה קמין לירך ש' שאר שחיטתו כיון דלא הוי בשאר
 רובי דעלמא דתרע דחלוי כמעשה וא"כ א"כ פלוג
 דהה"ש וס' דלא כתיב כדיקה דאטו דהיה"ה וכתבש
 דריבנה דכבורות דהיא הלכתה וכוה"ש הר"ן ז"ל ועוד
 דה"כ למה טרחה הרמב"ן והרשב"א לנחוק ס' הגאונים
 ז"ל והר"ק והארכו וכוה"ש הר"ח ז"ל לנחוק ס' הגאונים
 שלא יראה ממעלימין ענין מן האסור וכן לפניהם הוכיח
 גדולה דה"ט לירך כדיקה למשום דהוי רוב גרוע דלא
 כמעשה וא"כ לא הכיורוה כגושבו ועוד א"כ הש"ח דהיה
 הכ"י מנהג דכתיב הר"ח"ה הכורא א"כ דכ"ה' יכריק
 כליה"ה קדש שוכר' וכו' הכ"י דה"ט משום דהוי רוב
 התלוי כמעשה וא"כ מן הדיון חייב לברוק וא"כ נכח
 הר"ח"ה הכורא א"כ דכ"ה' דהשמע דמנהג חסידות שיהי
 כדאי ועוד דהה"ש המיטעו"ג ז"ל הוא ע"י מעשה בו שנת
 נפסק החוט וכוה"ג אפי' רביעה מנהג דאילי כתיב רובא
 אלא דהיא מכלל זה טעמ' כתיב"ה דה"י דריב"ה של
 הוא מיטעוהו דמיטעוהו אילי כתיבה משום דהמיטעו
 ויהוה כמעלימין ענין וכו' ולכן אי הוה קמין כדיקון
 דהוי וכו"ג דתם ע"כ הרמב"ן והרשב"א והר"ן שחיטה
 אלא היבא דאיכא לברך לא סומכין אירובא אדוקה
 והביאו דיהוה מהא דפסחים שאמרי שם דהיא איחיה קמין
 כשחילה קשה כיון דאיכא לברך ולברוק הכות כבדיקת
 ולא נקמך אירובא אי אינו לפטוי דכשלימה גבי שוחט
 ליתיה קמין ע"כ נקמך אירובא וכן גבי ריבנה א"כ אינה
 קמין אבל הכהים לירך כבדיקת הכית מחדש הוא ל"ק דל'
 משום דבדיקת חמין הוי שחיטה ויהוה אילו היה דחרי"ה
 לא הוי נאמנו הש"ש משום דירוש' כה' טרחה וקרי"ה
 וכתיב"ה כירושלמי הוה ליה כמו איל שחטתו וקרי"ה
 לפטוי והוי כמו ש"ה למוקש עלה דמלחא לא כן
 כבדיקת השוחט והיהה כשה' לפטוי דלית בה טרחה
 ולכן כתיב' ליה וכו' ז"ל טעמ' הר"ח"ה ש' שהלירך כבדיקת
 ליתיה כיון דכתיב' ויבול לברוק והוא לפטוי וא"כ כתיב'
 הוי כמו מעלימין ענין מן האסור והוא שכיח שישק
 דהמין לפרכות וריבנה ומיטעוהו אינם מומחין דהוא מנהג
 חלל שאר טרפיות אינם מומחין טורח' ונס טעמ' דשילוני
 ליה על כדיקת הכהים משום דכתיב' ויבול לשאול' אם
 כתיב דמיטעוהו כהים שאינם כדיקת שכיח טורח' כבדיקת
 דהיהוה וכו' וכו' הרמב"ן והר"ן ז"ל

אמנם

היהוה ס' דמיטעוהו התנחון חלל שחיטה
 דיהוה מומחין הם מיטעוהו דמיטעוהו ואפי'
 ר"מ מנהג זה והמיטעוהו אהיה לא שכיח כלל דהא לא
 אמרינן רוב ישראל מומחין הן חלל הכי"מ אמרינן רוב
 התנחין חלל האמ"ה והויטו משום דשילוי מיטעוהו
 מיטעוהו

המר רבינו היטב ר"ל ללשנה בתרא דרבינו חזמר לוינה קמורבו' מדה רחין מומתין שכשר בדבעבר וחי לרף בקתלה כבשיר רבינא להאי לישנה מ"מ המוכס' ז' חסש ללשנה קמה בלכתלה מ' מכליתיה קמן שדי ללשנ' כתיב' חמה' חזקן גדול כל' כל' מיעור דמה נעדרת אי' לו' כ' מה' והרכבנה' כל' כתיב' זה כדברי הרמב"ם מודחה ולא זכר כי היא דרכיה מתי' ז' מתהש' כל' כתיב' דהרמב"ם ספק כלשנה כתיב' דרבינא כי הוא עיקר דס' דר' אמר' ולא קפחין כי אם כשתעלה אנב שזאלין אותו אם מתקלף שזאלין אותו ז' אם חס חס' והכתיב שמתוח או חין לרבינא לשאלו אם יודע כי ש' חזק' דלא יודעין ביה אם יודע ה"ש וכתיב שכן רבנת הגאונים דלא כתיב הגאונים שטרין לו ע"ש שידבק את ח' אלא דחק כההם חס' שזין וירעק בו ז' אם לא חס מתוח אכל את יודעין בו שהוא מתוח או מתירין לו לכתלה ואין לניח לבדין שפי' הוא לפנינו עכ"ל ודבריו קמוקים דהכי קאמר שיענת תלוטוס הכי והא לרבינא אם אית יודע לנו אם הוא מתוח וליתיה קמן שיתעורר הסורה כדעובד מהסוגא אז' אם חס כד' ס' להגאונים אך כתיב שטרין לו ע"ש שידבק והיטב ע"כ כספח חס' שזית יודע ע"ש מתוח וגם אינו יודע אם יודע ה"ש רמ"ם אוהו גופיה רבינת הגאונים וא"כ כלמא לפנינן שכתובו אותו ח' ד' כה"ש הא הוא לא קושינן לשלש שטי' דל' מ' משטי' לית לן כה אכל אכרי יטוס דלמא משתלי ולא שזיל ליה אם מתעלף רכסא דלא שזיל אם מתעלף רבינא אפי' וכטו דרבינא כלשנה קמה חין מותרין ע"מ שידבק את יודע ה"ש משם ודלמא מתירין לו ללשנה כתיב' דרבינא לנעין עלוף ועוד אך אפשר דהרמב"ם סובר כל' רבינא והא כדתיב' כתיב' הרמב"ם דחס' שחטו כתיב' לכ"ל שזיתו כשרו ועוד כתיב' שזיתו וכו' והם לא שזוקו לנו אך כשרהואס המזוק אפי' בכתלה מטרין לו ע"כ מטרסוס אט' לו דר' מ' מהרש"ל כלשנה כתיב' כל' דר' מ' איתו מכל וכל כל' דרבינא אלא דפקסין קמה למטרסו ותיב' דהי' בכתלה חיישי' לנללף וכענין מוחק בכתלה אז' ע"ש שידבקו את' כ' והי' אם איתו לפנינו זה שרי כדבעבר כתיבו כל ההמורתי דמתוכין ענינו כדבעבר אכל לנעין ממתין און שזאלין אותו לנעין מתוח אנב שזאלין אותו אם יודע ה"ש אכל את הוא מתוחק או שחט בכתלה אז' כדתיב' כלל אם יודע וללשנה קמה הוא חפכה ממש זה כדור כדכונה רש"ל ולא הורכבו לבחור אלא לשי שחיטי שז מגממנטוס כדכיוו.

וראית להכ"ח שכתב כשם רחבין דחק רבינא לא אמר רחס שחט שדקינן אותו אלא כשחט לפנינו כלב כשזית לפנינו ולא מטינן למדק' אכתריה אף כדכתיב מדה דר"מ אשמה וכתב הכ"ח עליו ולפ' לידון וכו' והכי כתיב' עכ"ל וקאשי' לי עליו דהכי כתיב' ולפ' לידון וכו' כלאו דחש' מוקבב אלבא דכ"ע והא ע"כ דהתי' לז' ס' הא דרש"ן דהא כתיב' דר' נ' בדי' ואם שחט וכו' אי' עכ"ל ע"ש והשחט מתי מתקו שהו' מהאי כתיב' והא אפי' רבינא מדה כה בלתייה קמן ולא מטינן למדק' אכתריה אלא דהי' דהתי' ס' דרש"ן בלתייה קמן כלל לרבינא אחר וז"כ אמוראי דפליגי עליה דרבינא היינו כדלתייה קמן ולא מטינן למדק' אכתריה אכל או מטינן למדק' אכתריה אפשר דהנהו אמוראי נמו מרוב כתיב' קמן דמי וכו' דמי דרבי רחב' והכ"ח ה"ש דהרמ"ם אכל מ"מ ללביד' דהלכתא כותיה רב' ז' ח' אך לא מטעמיה והא דמן הדין הנמיר כיון אכתריה מתך חוץ' והיבנה ליתיה קמן שפי' כשרה אלא הוכ' דליתיה קמן הליכוי כדתיב' כד כד שזאלוהי כמבטמן ענין מן האסור הי' לו שחמיר כתיב' קמן' אכל בלתייה קמן כיון דאיכא כמלתא טרחא כד לערף אכתריה אינו לניח לטרות לדרף אחריו והי' ע"ה מן מהמירין פפקסוס השוכר בית' כ' חוקתו כדוק לאו ואמרי' כנמ' הי' דרבינא קמן כשזיתו ומשני ליתיה קמן ומה הכי' רחיה הרמב"ם ז' רכל היבא דליתיה קמן לא סמכינן אחיקה אלא מכדרייה והשחט כתיב' מה משני דליתיה קמן מ"מ הא כתיב' אכתריה וכו' ודכתיב' דהבית דליתיה קמן אלא מטרסוס' אפי' למד דלא הליכוי אכתיב' למטרות ולכתוב הפכה דכל חייב' דליתיה טרחא הי' מתיר' דליתיה חזי' ולא הי' כמבטל' ענין מן האסור וא"כ ה"ס לניח למטרות למדק' אכתריה אינו לניח לברר הדין' לתקן כיון טרחא לטרייה חז' מתן נמיה לן רלא הי' הפ' טרחא ויתרה ועוד דמלחא דרבינא הי' ולקלף רכל כתיב' זו חומרה כגלמא הוא וגם רחיה מכתובין כתיב' חיה שחטו ונאכד שפסקי' הי' ז' דהשחיטה כשרה כיון הליכוי וכו' אכתריה חזי' ויכל ש"מ רכל מתי הזולתין כתיב' חוקה' הי' רבנא ואינו ניקד לטרות ולכר משהו חסדת הענינו אלא דרש"ן הוכ' דליתיה טרחא כדתיב' ומה הי' כתיב' ע"ל דכתיב' רחב'ן והכ"ח דלפי דכתיב' הרכ כתיב' חין נפקיה' ככל זה עכ"ל וכתב הרב כהנא ר"ל דהיו דהרכ כתיב' כתב דחין לשטרות מתי' חזולין לברר עכ"ל חין נפקיה' ככל זה כיון דבולתין לבררו וכו' ולא יודעו לכוף הערו בוה דהא הי' א' שכתבי' מר' ס' ז' אם ה' העטור וז' והממדי' דה' מתמירין מתי' אחר ומקלן מתי' אחר דה' מתמירין עכ"ל

ואיך שזיתו מתי דס' לרש"ל דהא הוא מתוחק מטרסו הגאונים חין ניקד כדתיב' חס' יודע ה"ש אפי' אם הוא לפנינו אינו נראה לפי' כלל חיה רבי הי' דחיישי' הגאונים לם' רבינא כעלף וס' ל' דחס' הוא קמן שטרין אותו כיון דחיל' לברר' ה"כ יטוס ללשנה קמה למטרסו ותיב' דהי' לפנינו נכרי שידבקו ועוד ק' רבי' כעלף דהמרו נמ' ל' חיישי' עכ"ל חשו הגאונים הכי' רחי' לפנינו לרעת רש"ל כ' כתיב' יודע אם יודע ה"ש דלא אמרו לא חיישי' אלא אמרו ר' מ' מהרש"ם כ"כ רחמינן לברר עפי' ודרכה הכשרה חפכה וכמו שמתאר כדכרי' א' והרמב"ם ז' דלעגלתי ל' חיישי' אמרו עמ' אפי' אי' איתיה קמן לניח לניח כדתיב' וכו' רש"ל

המר רבינו היטב ר"ל ללשנה בתרא דרבינו חזמר לוינה קמורבו' מדה רחין מומתין שכשר בדבעבר וחי לרף בקתלה כבשיר רבינא להאי לישנה מ"מ המוכס' ז' חסש ללשנה קמה בלכתלה מ' מכליתיה קמן שדי ללשנ' כתיב' חמה' חזקן גדול כל' כל' מיעור דמה נעדרת אי' לו' כ' מה' והרכבנה' כל' כתיב' זה כדברי הרמב"ם מודחה ולא זכר כי היא דרכיה מתי' ז' מתהש' כל' כתיב' דהרמב"ם ספק כלשנה כתיב' דרבינא כי הוא עיקר דס' דר' אמר' ולא קפחין כי אם כשתעלה אנב שזאלין אותו אם מתקלף שזאלין אותו ז' אם חס חס' והכתיב שמתוח או חין לרבינא לשאלו אם יודע כי ש' חזק' דלא יודעין ביה אם יודע ה"ש וכתיב שכן רבנת הגאונים דלא כתיב הגאונים שטרין לו ע"ש שידבק את ח' אלא דחק כההם חס' שזין וירעק בו ז' אם לא חס מתוח אכל את יודעין בו שהוא מתוח או מתירין לו לכתלה ואין לניח לבדין שפי' הוא לפנינו עכ"ל ודבריו קמוקים דהכי קאמר שיענת תלוטוס הכי והא לרבינא אם אית יודע לנו אם הוא מתוח וליתיה קמן שיתעורר הסורה כדעובד מהסוגא אז' אם חס כד' ס' להגאונים אך כתיב שטרין לו ע"ש שידבק והיטב ע"כ כספח חס' שזית יודע ע"ש מתוח וגם אינו יודע אם יודע ה"ש רמ"ם אוהו גופיה רבינת הגאונים וא"כ כלמא לפנינן שכתובו אותו ח' ד' כה"ש הא הוא לא קושינן לשלש שטי' דל' מ' משטי' לית לן כה אכל אכרי יטוס דלמא משתלי ולא שזיל ליה אם מתעלף רכסא דלא שזיל אם מתעלף רבינא אפי' וכטו דרבינא כלשנה קמה חין מותרין ע"מ שידבק את יודע ה"ש משם ודלמא מתירין לו ללשנה כתיב' דרבינא לנעין עלוף ועוד אך אפשר דהרמב"ם סובר כל' רבינא והא כדתיב' כתיב' הרמב"ם דחס' שחטו כתיב' לכ"ל שזיתו כשרו ועוד כתיב' שזיתו וכו' והם לא שזוקו לנו אך כשרהואס המזוק אפי' בכתלה מטרין לו ע"כ מטרסוס אט' לו דר' מ' מהרש"ל כלשנה כתיב' כל' דר' מ' איתו מכל וכל כל' דרבינא אלא דפקסין קמה למטרסו ותיב' דהי' בכתלה חיישי' לנללף וכענין מוחק בכתלה אז' ע"ש שידבקו את' כ' והי' אם איתו לפנינו זה שרי כדבעבר כתיבו כל ההמורתי דמתוכין ענינו כדבעבר אכל לנעין ממתין און שזאלין אותו לנעין מתוח אנב שזאלין אותו אם יודע ה"ש אכל את הוא מתוחק או שחט בכתלה אז' כדתיב' כלל אם יודע וללשנה קמה הוא חפכה ממש זה כדור כדכונה רש"ל ולא הורכבו לבחור אלא לשי שחיטי שז מגממנטוס כדכיוו.

ולא שאלוהו שחי' אסורה השחיתו וזו היא כגמלת ס' הוה
 מקורו הנהו אשכנז הרשכ"א וכ"כ דמשק אלויעור להיוה
 ע"כ ה"א ה"א ליתא דתא כהדיוח' כתב כהר"א ח"ל כיון
 דליתו ביה כהה איתו יודע לומר מהה וכו' ואפי' אם
 שאלו לוי עשית כך וכך אז עשית כך ומתקן דבריו וירטו
 ששטתו יפה אין למשק עליו דכל מלתא דלא תרמא עליה
 דאזני לאו דאעיקרה הרי מביאר דלא ס"ל כהוה מקורו
 כששטתו איתו וכו' ולכ"ל למי' דה"ל חלק ביה כששאלוהו ומ
 בדין לו ששטתו יפה לשאלוהו עשית כך ומתקן דבריו
 וירטו ששטתו יפה אחר שכתב ה"א דאחר ששאלוהו
 עשית כך וכו' שה"ל לשון הר"א ש"ס וכתב דאפי' אמר
 כרי לוי וכו' הרי דלשמינן הטור ככוונ' דמי אכיו הר"א ש
 דלאו דוקא ששאלוהו ומתקן דבריו וירטו וכו' אלא אפי'
 אמר כרי לוי וכו' לא מהני דכל יודע כשעה ששטת
 עבר ולא דאעיקרה וכמ"ש הב"ח ועוד דה"ל ס"ל
 להר"א ש"ד דכנה"ג מהני ה"ל למומר אבל אם אמר כרי
 לוי דשחטתו כשעה אלא דאפי' ח"ל להר"א ש"ד דכלל גונח
 שחטתו אסורה וא"כ הנה מלא למד"א ש"ז ס"ל שחלק ביה
 איתיה לליתיה

ובעבדי

על זו ראינו בהר"א ש"כ כתב ח"ל דה
 אחר ששטת דקאמר פ' שאבו מרסוק
 ולא היה יכול לודע אם שחט יפה דאפי' הוה אחרים רואין
 אותם אפי' לרכיבא נמי אז ליתיה קמן ללמד דקיה שחטתו
 כשהו וכו' עכ"ל וכחך על דבריו אלו מרד דמשק ליעור
 ר"ל דהוה כריבא כשנשא קמא מוקד ליהא וכו' וכו'
 ששטתו ואחרים רואין אותם אלוהו עממה קאי' וס"ל
 לטענת הגאונים דק"ל כותייהו דמיוהו דוקא כדליתיה
 קמן דכדליתיה קמן כדליתיה ליה הוה אפי' אחרים רואין
 איתו ואפי' כמעבר שכר שחט כיון דאיתיה קמן ואפשר
 למכדיקיה אין שחטתו כשעה וכו' וקוים לוי' ואפשר לוי'
 דגם כדירענין כיה ללא יודע שחך למכדיקיה כדליתיה
 קמן ואמר כרי לוי שלא שחטו וכו' ושחטתו כשעה
 דמיעבר באחרים רואין איתו וכו' וע"כ בליתיה קמן
 אבל אז איתיה קמן אפילו אחרים רואין איתו כגו
 למשיליה ה"ל אמר כרי לוי שחטתו כשעה ואלו לאו
 אסורה וכו' עיין שם באורך שפ"ל כוה מהר' ח"ך
 שהיה למרתי מדכיה ככוונת דברי הר"א ש"ז דס"ל
 דגם כדירענין כיה ללא גמיר דאיתיה קמן אז איתו וש
 לחלק ביה איתיה קמן לליתיה דליתיה קמן שחטתו
 כשעה ובאיתיה קמן ליתיה למכדיקיה ולפי זה מה
 שכתב הרב כנה"ג הכל מתוק דברי הר"א ש"ז וכו' דמחלק
 בין איתיה קמן לליתיה קמן איתו הריב כחמים רואין
 איתו אבל גס פ"ו זה לא אפשר ככוונת הרב כנה"ג
 הנה רי"ך כתב ודאי סבתה המקורין שהיה הרשכ"א
 דכבתה המקורין איתו אפי' כאן אחרים רואין אותם
 ס"ל דה"ל שאלוהו ואמר כרי לוי וכו' שחטתו כשעה
 דה"ל אפילו הרשכ"א דהיה דכיהם מכל' מתקן ס"ל
 דבאחרים רואין אותם ששטתו כשעה אפי' דירענין
 כנה"ל דה"ל דע"כ כמתבאר בהרשכ"א ויהי הרשכ"א דמתקן
 באחרים רואין היינו בליתיה קמן א"כ ח"ך כתב הרב
 ז"ל וה"ל ס' המקורין שכתב הרשכ"א וה"ל הרשכ"א
 נפיה ה"ו ס"ל מלכד ד"ל לפרש בין דכרי הרשכ"א
 וה"ל מקורין ועוד דה"ל זה כונת הרב כנה"ג ה"ו
 קאמר הכל מתוק דברי הר"א ש"ז וכו' כיון דהכנה"ג
 היינו לעל כאן אחרים רואין אותם וכנה"ל אפי' הר"א ש"ז

מודה ומתי אבל דקאמר והוה ליה לזיוני על הטור
 שכתב דה"ל שחט פלגיו כשר ואשלו לבתחלה וכו'
 דמשמע דקין איתיה קמן וכו' ליתיה קמן על זה ה"ל
 למר' אבל מתוק דברי הר"א ש"ז משמע דמי חלק בין
 איתיה קמן לליתיה קמן דבאיתיה קמן ליתיה קמן
 ואין שחטתו כשעה עבר דבאיתיה קמן אשלו אחרים
 רואין איתו

ועוד

אעיקרא למלתא אין לרי"ך מדכיה הר"א ש"ז
 דס"ל דכתיב דירענין ט' שאבו יודע והחמים
 רואין איתו דמי לחלק בין איתיה לליתיה דלא כתב
 הר"א ש"ז כן אלא דוקא כיון דאיתיה לליתיה דלא כתב
 יודע א"ל לאו' על זה כתב דאפי' אחרים רואין איתו
 לרכיבא נמי דס"ל ללא דמנינן ר"ע אשמי' אז
 ליתיה קמן ולכדיקיה שחטתו כשעה אבל אז איתיה
 קמן כדדיקיה אם יודע ה"ל שחטתו כשעה א"ל לאו
 שחטתו איתיה אפי' א"ל אחרים רואין איתו משום
 דכיון דלא קין ליה כוה כדאי דלא גמיר דה"ל אפי'
 למיחש שח"א זה היראה לא נתן אל לבו לראותי א"ל
 קל"ק אבל כוה"ל דירענין כוה ללא גמיר יודע כו
 זה העומד עליו דאפי' נתן אל לבו לעמוד ולה"ל
 שלא יתקן לשחטתו וכו' כוה אל לחלק בין איתיה
 קמן לליתיה דככולו שחטתו כשעה ואין ליתיה קמן
 אפילו איתיה קמן וסבתה זו ככנה"ג הרב כנה"ג כגמלת
 לקמן וכמ"ל משטת וכו' עכ"ל דהר"א ש"ז מחלק
 בין איתיה קמן לליתיה קמן ככוכב ראינו שחטתו
 כו דאיתו יודע איתיה ללא איתיה הר"א ש"ל אלא דוקא
 כאין אפי' יודעין ט' שחטתו סוף כל סוף דברי הרב
 כנה"ג לרבינו אלא תלמוד

והנה

ראינו להרב דמשק אלויעור שהכריח מה
 דאמר כו יהודה אמר שמואל כל טבח
 שאינו יודע ה"ל אסור לזבול משחי' מרקאמי אסור
 לגמרי משמע אפי' באחרים רואין איתו וכתיב דרי"ך
 הרשכ"א לעול דלשון אסור לגמרי משמע מרלא
 קאמר טרוקין איתו וכו' ולפי' רכ יהודה אמר שמואל
 פליג ע"כ אמר רכ שאמר שאם איתו אסור ומקילה ועד
 סוף מותר לזבול משחטתו וכו' עכ"ל והכריחו אע"פ
 מה"ל לע"ד דה"ל עונה מתקנתו כיון רכ שמואל
 דא"כ היה לו להתלמוד להביא הטע מיתמת ד"ב
 ורכ יהודה כוה איתו א"ל שטכות להדי' ובאשון
 פלוגתא וא"ך הכ"ה מומר דר"י כדף י"ב כ"ע
 ומיעבר דרכ איתיה קמן ט' ע"כ כ"ל אין מייסד
 כלום ועוד דרי"ך ק"ל כ"ל ולא דמי כלל למה
 שרי"ך הרשכ"א דבשמי' הרשכ"א ששיר דרי"ך
 מלשנ' דאסור לגמרי משמע מרלא קאמר טרוקין
 איתו אבל ה"ל א"ל משמע מלשנ' דאסור לגמרי
 אפילו אחרים רואין איתו דאדרכה מלשנ' דקאמר
 אסור לזבול משחטתו משמע לזבול אחרים רואין
 דאפי' אחרים רואין ל"ל מקרי שחטתו דאחרים רואין
 גמיר איתיה שחטתו ולא הוה וא"ך אסור לזבול
 משחטתו קאמרינן דמשמע הוה לבו

והנה

ראיה שהרשכ"א נטויה דק"ש מייק מלשנ' ד
 דאמר דאסור לגמרי משמע עכ"ל באחרים
 רואין איתו ס"ל דמותר לזבול משחטתו ואשלו
 לבתחלה משריין ל"ג ט' דה"ל מלשנ' דאסור לזבול
 מכתבו כרי' ליתיה קמן וכו' תימא דמשמע דרי"ך
 ח"ל

דלא אמרי' פוסק'ם ספק אש שחט ובה' אש לא שחט אהל' דלא שחט ובה' אש לא שחט כיון דמתעברה דם' הו' אש' ספק כלל דכיון דלא ריע עבד ולא הדעיקה ויור דספק הניול דלא חסוב ספק וא"כ יש לתמוה עליומה ששחט ואמר כיו' לי דלא מתיי' לאו כפרה מטעמת אלה'א רב"ע אלא פלוגתא דרבננא היא שחרי כתב הרשב"א ויש מתירין והמתירין' ה' הרשב"א מה' שהרש"י וזכרתי הרפתוס ויהי ודע בכללי הפוסקים שדבר שהוא מחלוקת מקרי ספק א' אף רד"ך כהנאוור מ"מ הוכח דאובא ספק אחי עמט שפיר חסוב ספק ספיקא והגם דהכח כנ"ד דאש' הו' ס"ס אצטו מותר גמוש זה הס"ס לדעת מרן שפסק ליתן כסיתין ק"י דכל שהספק כראשון ערופו והספק השני אינו נעושו אלא מחמת התערבות' לא חסוב ס"ס מ"מ רבוי מרן ש' אונס אלוה'א רב"ע אלא הנה' כסס ר"י ור"ת והר"א ס"ל ג"ב דאש' ס"ס כהנ"ג שרי ועבר הו' ס"ס כמחילא הקס וא"כ הינו ספיקא ותיי הכ"ח רדוא' ככללה שנתעברה כיון דשח' או פסולה מיהנה דממע לב"ע והא כיון דל"י ור"ת והר"א חסוב ס"ס ליהדרו כנ"ד שרי כיון דהייא פלוגתא וספיקו הו' ס"ס ואולי ט' לישב דס"ל להכ"ח כיון דקטרי' או דחוס מכל הפוסקים ולא נהנו דבוחה בכל תפוסת ושר' לא חסיתין למחן דס"ל מעור' לפסקי אחר אלא דוקא כשהוא הספק שחל'.

שכן מורה לראינו וא"כ שפיר התי' מכת ס"ס מה פשוט ומועטה' כנ"ד נמי אש ליקח כשר מחסר ויפתור כבשר אחר ואח"ך טרע' לו זה האומט אינו יודע ה"ש חבל אשלו ואמר כיו' לי ששחטיו וזה כיון שגלה טרע' לו הספק כיו' אש אחר שנתעבר שפיר הו' ס"ס

וראית'
 להרע פרי קאר שכתב עמ"ש מרן ז"ל ואש' אחר כיו' לי וכו' כתב ח"ל ומשכחת לה דרשין' או מתכבד לן מתוך' אומן מעשו' כרך' ששחט דה"ל דהו' כה פסול שחין עכ"ל הדברים תמוהים הם דהובו משכחת לה שחנדר כלי' דאייטט ושחט כיו' לב"ע דהו' משכחת לה א"כ הדין קיושת הרשב"א לדוכתה דליתא הכל שחטין ואש' שחין וידעין בו שודיע ה"ש אכל וידעין בו שאינו יודע לא ישחט ואש שחט ומתכבד לן מתוך' אומן מעשו' וכו' שחטוהו כשרה אלא דהו' דאש' ככה"ג שח' אסורה דכיון שאינו יודע חסוי' לפעם אחרת לרואין שכלנו משחטו ומאכלה להם פעם אחרת ולא אהו' לדרק' דחיו' הרבה ואכלנו משחטוהו הפ' הוכח דלא מוכח מתוך' מעשו' ששחט ובה עגור דאש' איהא ככה"ג שרין הו' אחר רכ' ויודע' אחר לאכל משחטוהו והחלוט הרכ' כיון שמשכחת לה לפעמים דשרי אש מתכבד מתוך' מעשו' אלא דכלל גוונא אחר' וכדכתובנא -

סימן ג'

ואם כיוס הדברים מזה יש לי לרקוק על מה שראיתי להרע בית דה' כה' י"ד כסיתין ז"ל על מעשה שהיה שנמלח כשר בלא הדחה והקטל אחר מלחמתו והדחה אחרונה כראוי לכא' וט' להחירו גמוש ס"ס שהיה כ' הכו"ס ס' ט' כשם שערב דחה שרחה להר' שמתירו כדעבד וכו' וא"כ הו' ס"ס אש ה' כמה' ס' ואח"ל דרין ה' כמה' ס' שמה' ס' כקדמה וכו' עכ"ל והשאלה אש' הרשב"א הו' רבוי מה"ס מ"מ הרי סכנה ודחיוה מכל הפוסקי' דהר"א ל' התי' ל' דוקא כדחיוה שנית ומלחו פעם אחת וכן מרן כש"ע ובמט' שה"ך ש' גם וישב דהתם אש' כיון דהרשב"א ס"ל כמה' ז' ול' וכבר כתב מרן ז"ל בכמה מקומות דהרשב"א הו' גדול הפוסקים ואש' כהלך ל' כטל' וא"כ שפיר יש ס"ס -

אבל
 קשה לשי' זה מ"ש שה"ך ש' דה' דהתי' ה"ב כהפסד מרובה וכע"ל דוקא הוכח השג' מרובה אחר' והתנהא רובי מהר"ם והרשב"א ז"ל אינם כיו' לסתוק עליהם כדעבד כמקום הפסד מרובה וכו' ז"ל וראיתי כפסד חס' לתמה"ח אבולעפיו' ז"ל זה שמו נמנת חייב שהקדש על הרב בית דה' שגלה להתי' גמוש ס"ס ממת' מרן ליתן כסיתין ק"י דכל שהספק הראשון נעושו איש נתיי כהעירובת' גמוש ס"ס כיון שכתב דהתי' קדש שנתעבר ע"ש לוע"ד לרק' שכתב כתב מרן ז"ל כפי' כ"ו דכל שגלה נודע' לו הספק הראשון אלא אחר שנתעבר' והשאלה כיו' לי ה"ב ספיקוהו אש' הו' הספק הראשון נעושו אמרי' שפיר ס"ס ויהי' דהעירובת' עכ"ל וא"כ רדוא' ה"ב כדיון הרב' מה דה' ודוא' מתיירו שגלה נודע' לו הספק כיו' אחר שנתעבר' וכמו

כתב הרשב"א ז"ל במשנת' הכות דקטן אדוע' ה"ש וידע' ליתן יהיו אצ"ן נרד' לאחרי' דרין אצטו דכל שודיע' ליתן טוב אין כלא קלקול וכו' ובתב' על הרא"ה ז"ל שטעה שהרשב"א אחרי' דרין אצטו ע"ש והוא' דש' לול' הגוול דהתי' גדול עי"ג כשאש' וידע' ה"ש וא"ת אי כשאש' יודע' ה"ש שפיר' לא ידע' לא גדול וכו' הו' מלחא הו' דאש' ל' אש' עי"ג שודיע' ליתן וכו' כיון ששחט קמן כמה אצטו שרי מה"ר משחטו קמן שפיר עסקתך עליה קתל' עכ"ל מביאר מכתבו אלו דככה"ג שרי דל"ה הדין קיושת' לדוכתה לא ידע' אלא גדול ז"ל הו' דכיו' הם הגלה ופלא דכהי'א אמתין כחולין ל"ט אמר רב יודע' לה טעם דאצטו וידע' ה"ש אחר' לאכלו משחטוהו ומשחטוהו ומשחטוהו וכו' פעמים והוסוף הרמב"ם ז"ל ה' פעמים ושחט כהונן מה"ר וכו' קתל' ומזנין דשה' ולא דעיקה' עכ"כ הרי מביאר אצ"ג גדול הו' חס' לו אומן והאמן ככה' פעמים ששחט שפיר אש' אש שחט כיו' לב"ע שחטוהו אסורה גמוש דמתין דעבד' ולאו דיעיקה' והדין קיושת' הרשב"א ז"ל לדוכתה ואין לחלק בין כמה ומט' לשחט' לו ה' פעמים דמ"ל ה"ס מ"ל ויתר ז' ע"ב עד איני תמה דלכא' דמתכרי' הרשב"א ליתא דאש' וידע' ה"ש וידע' ליתן יהיו מוסרין לו לאחלה דאש' כלו גדול עכ"ל דליתא מיהו' לוי וכו' ובכמה' הרשב"א ז"ל דהו' ס"ל כהתי' ז"ל מיהו' מקא' מהי'א לרב' הנה' כיון דס"ל להרשב"א מותר' לאכלו משחטוהו דקתמ' דרדוא' -

בכרחא הוית לבתחלה א"כ לשיני ההיא דיריע
 לשטות היינו בודיע ג"כ ה"ם והא דהרמין רב הונא
 גדול עב"ג מיני משום רמורק לבתחלה משמע
 אלא מזה טעם דס"ל להרשב"א רחם הוא מומחה
 חירע לאמין מוסרין לו לבתחלה לשטות בלא אחד
 עב"ג ולכן הוכרח להטעמו האיד דרוב הונא בלאני
 יודע ס"ם וכפרס"ו וא"כ לפי זה קשיא לוי דמי
 הכריחו לרב הונא לאוקמה בגדול עב"ג מימא
 דהכריחא מיידי בקטן שירע ה"ם חירע לאמין ולא
 אלט"ו לאוקמה בגדול עב"ג רמורק אחריני דנקט
 בכרחא אלא חירי מרמורקא רב הונא. כהכי ש"מ
 דאשויי בודיע ה"ם חירע לאמין אין מוסרין לו
 לבתחלה לשטות בלא גדול עב"ג וחס ליבש כוחא
 ונ"ע ידך שיהיה מ"ם הכ"ו וכן דעת הרשב"א בת"ה
 ע"כ שגרות לשיני הוא וכו' ה"ה ה'ה' ה'ה' ה'
והנה מתקן דברי הכ"ו שהיו ס' ה"ה ו"ה"ה ה'
 ובכך הכותב הכותב גם כן דעת השאלות
 והא"ו והכיתו מן הגמ' כוהיוהו ולא הכוהו דעת
 הרשב"א כמשמרת הכותב שמרורק ואירכה לפי טעמא
 הככותה ככ"ו גם הרשב"א מן האוקרין גם לא
 כהן אכל הר"ם מתייר אלא שיהיה דברי הר"ם
 ו'ל להודיע לט שכן הבין הטור ממנו אבל כאמת
 שאני מטייר כהר"ם להודיע שס"ל כהטור ה"כ
 כהר"ם דס"ל כהרוב דאוקרין חס שטתו טע"ל נ"ע
 אפי' אם יודע ה"ם חירע לאמין משום דקטן ולא
 כד ערוך וכן הבין מר"ם ו'ל בדיעו שיהי כתב
 על דבריו אבל שטתו טע"ל לכוין שמשמעו שפולח
 גל כהן כ"ה א"כ כמנהגו שבא לתקן אלא אחרים
 כהן אכל וכו' לפרש רביה ע"כ חס כדור ומהותמא
 מהרב כהנ"ל שהיו מדרביה ע"כ ד"ל רחם שטת
 טע"ל נ"ע דשחיטתו כדה וכדפי' ער לוח מדרבי
 מר"ם ו'ל שכתב אבל וכו' שגראה כחולק עליו
 דבהתקן הוא אחרים מדרבי מר"ם טע"ל להפק
 וכדכתיבנה ומה שהטוה רחיה מלגלג הא"ע דכפליה
 לרבויה שכתב שומע לבתחלה ומתייר לאכול משחיטתו
 אינה רחיה כלל דילמא הא דאוקרין לו ומתייר וכו'
 משום דקאריס זה כתב אין מוסרין לבתח"ו וכו'
 אפי' חס הו"ס להכיל כלכסח וכו' וא"כ כדו שאל
 טענה למי רמ"ם א"ך א"ך שומע אפי' לבתחלה לאמין
 להכיל כלכסח קמ"ן דמתיר אכול משחיטתו
 א"כ ו'ל המשמעין לרפעינים מתיר לאכול משחי'
 כהיבד ובקן שאינו חירע לאמין אבל יודע ה"ם
 דה אינה מתירת שחיטתו אלא כדעבר וברכת
 מדרבי ושמן מתיר כתב הר"ם ותשמע א"ך
 לבתחלה וכתב הכ"ו ו'ל משום דפטע לאן מתיר
 יועבר אלא ותשמע ו'ל לבתחלה ע"כ א"כ הכ"ו
 דקאמר שומע לבתחלה ומתייר לאכול ע"כ רועבר
 דמי לבתחלה תייר לבתחלה ל"ל אלא ודמי דה"ק
 ולפעמיים הינו שומע שכתב אלא דוק אפי' שטת
 מתיר לאכול משחיטתו והיינו כדכתי' א"כ ו'ל דלא
 נימא דהשומע לבתחלה הינו לעגטו אבל לא
 לחירוס תימא דקטע שכתב הפירוש דלעגטו
 שמתקין אבל לא לחירי' משום שחייבי בדיקת עור וכו'
 קטועים חשדי אלפני עור קמ"ן דאפי' חירוס
 אובלין משחיטתו כדודי עב"ג תו ליכא למחשדינו

וראייתו כלפני עור
 להפ"ח שכתב הטור שכתב דאם
 שטת כלכ"ע שקי' כשרה טעוה הוא
 דהא קטן לאו כד ערות הוא והכי מוכח כפ"ק
 דפסחים וכו' וכן מתבאר מדרבי הרשב"א והר"ה
 כדורת הבית וטע"ל ו'ל עיכבס' הטור עם הרשב"א
 ולא רק עב"ג ו'ל ויערוי א"ך מלאו לכו לבתוב
 על הטור שטעה וכפרטו שח"ו כתב שמיכרי
 הר"ם א"כ למד כן כי מה שהקשה דקטן לאו כד
 ערות הוא הנה כאמת שכ"כ הר"ה ככ"ה הבית
 ח"ל אפי' כמשמרת ה"ם חירע לאוקרין חירי
 שאלמלא כן א"ש לאמין להטעור וכו' עב"ל אבל
 אמתא על הפ"ח א"ך לוי השניח כמ"ם עליו
 הרשב"א כמשמרת ח"ל גם מה שקלה זה כעצמו
 טעה שאין אנו לחיובי כזה לעצמוי דכל שקיבי
 וכו' אפי' שנסרתי לו ונמל"ק השטות ואפי' היתה
 כמות חוקה שפיר שחטו ולא מירק עירוב ע"כ
 וא"כ ודאי הטור שכתב דחס שטת כלכ"ע כשרה
 לאו מהורת ערות ח"ל כל שנמל"ק כדו שפ"טה
 חוקה שפיר שחטו ח"ל היבא שנמל"ק שחטה במקום
 שאנו אוקרין חוקה כגון באפסה שבאוקרין במקום
 רוב גוים א"ש נמל"ק ש"כ וכל קטן והטעור שיהי כשה
 שהוא כעגמה שחטו בכפרות או ראה אחד ששחט
 ושכח אוקרס סודריו אין לה הכשר כי אם כעצמו
 אינו לאמין להטעור ובה"א ח"ל הטור מר"ם בלאפ"ו הטור
 שכתב כלכ"ע הוא משום דלא נוחס שלא שחט
 כהונן חירי מתקנתו שטת כהונן כיון שירע וכו'
 ולא חירי כדבי הירק לערוהו וכמ"ם הרשב"א ו'ל
 גם מ"ם הפ"ח שכן מתבאר מדרבי הרשב"א בת"ה
 אינו חלוקה שום סודר שם אחרים מתקן דבריו שם
 משמע כהטור דקטועים מהמני אפי' בחיריות כ"ל כ"ה
 ערוהו שכתב בלשון הזה והא דקאריס בפסחים וכו' ה"ה
 ה"ע משום דכריקת חמץ טרחא ותיירא וכו' ה"ה
 כעלמא אפילו בחיריותא מהמני ותשמע דגמס
 ועבדיס דקאריס שום וכמ"ם הבנה"ג כה"ע ע"כ ע"כ
 וא"כ שפיר קיים הט"ו ח"ל הטור כהרשב"א ולא
 ערככ ואינה טעיה לא דק ביה ו'ל ע"כ מה שהקשה
 הפ"ח על מר"ם ו'ל דא"ך לא היתה כדעבר והידי
 משום דמיר"ם מירק"ן לא כהונן שירע ה"ם חירע לאמין
 וכו' קשה ד"ל כמה השמט הש"ע יכת מתמחהושי
 לישטות מלגלג הטור ו'ל שבח מומחה חירע לאמין
 אלא ודאי משום דס"ל לה"ע רמ"ם אינו מומחה כיון
 שירע לאמין מוסרין לו לבתחלה בחדר עב"ג ובת"ה
 הש"ך דרעב הכ"ו וא"כ עדין היה לו למיר"ם להגיה
 עליוועבר דאפי' לפי הפ"ח עדין קשה דלמא לא הנייה
 עליו כיון דהפ"ח ע"כ אפי' ס"ל כבה"ג חוקה
 יועבר וכוון דהאכמות נמשכין אחריהם כדכתב
 הכ"ו ו'ל הו"ל למיר"ם להגיה כדכתיב ופי' מ"ם
 הכ"ו ח"ל על דברי האמר שמה שנהגין למשור ל"ק
 וכו' היינו בודיע דאוקרין שמה שנהגין למשור ל"ק
 נמי אפשר דהי"ו ס"ל אכל זה לא אפשר כיון דסת"ג
 וכהנה"ק פליגי ולא הוי דברי רב' ובמ"ם הכ"ו ו'ל
 ולמה לא הנייה מיר"ם כדכתיב ו'ל ע"כ דברי האמר
 שכתב אין להניח קטן וכו' אפי' חירוס עב"ג ד"ה
 ומר"ם עב"ל י"ס לד"ק דמצי חירי האמר י"ה

העולם כשעשיתם רחוק השמעאלים רחוק לפסוק כר"י לחומתה רשון הקור רחוק על גב דר' חתמה שמתק מעטות הלוים השטני כמו ואשרה וכן באשפה שכבת החתם רובא רבון הלוים התרי לרעותה חיה שהשלה באשפה וזכרא לומר ג"כ אחר מן הנוים שגזרו חזקה עם חלקן ככל חד מהני והולין לחומרם באשרה רחוק עכ"כ דכריו תמהים לע"ז רח"כ דכאזי וזמן לא היו שומעין וכו' א"כ שמוע וישראל מרבי ירמי וכו' לפי זה אפי' א"כ נמלא כבוד שרוב נוס ויהי עמד ומכאזר בעמיה חסור וכו' חז מעטות דשומעין לת' לכה ועוד כיון דיש מעטות דשומעין א"כ קומתן מעטות זה למיעוט שאינם ממחין והי' פלגא ופולגא לש' הרב והמשי כבוד שומרת אלף רחוק דהטוב שומעין הם מעטות דמעטות ולמעטות דמעטות לא חישבוין וא"כ אפי' ברוב נוס נמי לשחרי נא מ"ס רבנן מהו וכו' קומתן מעטות דאינם ממחין חמוים רשאיין וכו' לע"ז רחוק נמלא לא אריזיא וכו' כ"מ מאי אמר המב"ס כבוד היינו אפי' כבוד ישראל רב"כ ר"י שאמר כבוד וא"כ לוכא כי אם מעטות רבכחם והרוב וישראל וכו' כבוד הרשב"א והר"ש א"ל דמעטות שאינם ממחין הם מעטות דמעטות ואפי' המיעוט אפשר שחטו כבונן ומיעוט דמעטות לא חישבוין ולא שומעין מעטות ועוד על חזקה דכהמה כחיה וכו' וא"כ חף רחובא מעטות בכרס שומעין לא קמבינין להו עם מעטות דמעטות דאינם ממחין ולא שכיח וכו' ת' קומתן מעטות דנוים ששומעין עם חזקה דכהמה כחיה וכו' הא נמי לוחא רכב כח הרב"כ שם כמשמרת ר"ח ולא אמרין הכי הלא כבוד דחוקק רענל' אלב חוקק המסקלק ע"ה המתעסקין כה לפלגין וכו' ולא ירענן חט עם הרוב או מן המיעוט יש לט ולמר ולאו כתר רובא ומיעוטא כמאן דלוחין דמו ועוד רחוק מעוט לטאט סוסק מתר"ס ש' ואיך שחטו לומן הד"כ הרב שחטין ור"ל לאסור מטעמים שכתב הרב"כ א"ל רחוק דיש לחקות הני טעמי כרכובינא והיו מתקום ליישכ דכח הרב"כ א"ל חס נאמר ס"ל כמ"ס כפ"י דמשק אלויעור בר"ק כ"ג שמה שאמר הרמב"ם בשוק ללו בשוק שרובו וישראל אכל"כ אין טרף לכל מה שחרש הרב"כ דכפ"ג א"ש' כומן התלמוד חסור ל"מ: ד"ה הקור ר"ח א"ל כבוד שרובו וישראל ועוד דמעטות דמלתא רבוי הרב דמשק אלויעור תמיהים רח"כ חף לן כבוד הרמב"ם שירך חן ר"ח של ההקור וזהו לו למר דלדא רחם מלאה כבוד שרובו וישראל שרי

והנראה

דחא לעבד עובדי כש' אלו מלכות כר"כ משום דקביר דמחלוקת ר"י ור"ח ברוב מלחין רחוק"ס כ"כ רבנה דפ"ק דחולין רחוק אמרין ר"מ אשת"ה ור"ח ס"ל דר"מ אשת"ה המ"ס שפ"ק כר"כ רחוק כר"כ משום דר"ע ד"ה קול ברזיה רחוק מחי' דרמ' טפ"ח מ"ח מ"מ כבר ק"ל בחולין דר"מ אשת"ה המ"ס רחוק הוי כלל' דהלכה כר"י כמתיק ר"ח אקמה כלל' תמיהין הק"ל ר"מ אשת"ה וסק"ן: כר"כ אפי' לט' פנייה דהכה כמסקנא רח' פלגי כר"כ אשת"ה א"ל כמלתא אחמייה היריין ללגלגן דהלבנתא כר"כ רחוק מלחיה דמתיק ואפי' חז רח'ו מלכות מתיקיה טהייה דחולין ור"אשר אלו אפי' ארעתייהו הגה עובדי הל' כ"כ ר"מ אשת"ה

לא הוו פסוקי כר"כ ותיבה שלום ג"כ נכתובין מרן אך קשה לי לשי דרך זה וא"כ מצינו פסוקי תלמודא עם בחולין דר"י כמנהגיה דמלוא תרנולתא שמועה רחוקא עכ"כ כר"כ אשת"ה הרשב"א ר"ל ואכן ק"ל כר"כ וזל דפיק מקאפא דקתני או שאמר לשלחו וכו' גלות כה פלגותא *

וראיתי

למהר"ס' חסב"ל אשכח דמה שפ"ל הטור בלשונו למר ולא אפי' אלא אשפה שכבת בשוק להדיענן מ"ס חת' שפ"ק חן אשפה שכבת יש לו ולא אפי' וכו' אבל לא שוק בלא אשפה עכ"ל כנראה שפ"ק מרבי חס"ל דחזי לאשמענן רח"כ מצינו דר"ח מרה לר"י בשוק בלא אשפה אלא דגם בשוק שרי ר"ח ור"כ לפי זה דכריו תמיהים דלמצינו דחיוקין חת' עירובין והביאו רחיה מפי' אלו מלכות ולא הביאו מלכותה קומיה עלמאם שכתב הכריחא דקתני דבשוק כשרה וכו' רח"כ רח"כ חת' רח"כ רח"כ חת' למר ולא שכתב הרבכנה"ל א"ל אלא רחוק שמועיה חת' למר רח"כ נתימא דכבוד מרה ר"י ל"מ דשרה דהתם כפרין אלו מלכות דקתני שרי כר"כ חס"כ הרשב"א לדידא כת"ה ור"פ חס"ל דהדיק דחייבא דמלא שמועה בשוק חת' מעבדא גפישא שמה איהא מושלתא בשוק כמלכותא א"ל כ"כ דכתיבא לר"פ חס"כ ל"מ דמש"ה הוכרחו חת' להביא מתקנת מפי' אלו מלכות ולא מהבא אכל ערוך ק"ק חת' דלמצינו לא הוכיחו מהתוספתא שכתב לדידא שם נבנכה ומלאה בשוק שמועה לר"י ככאשפה ולר"כ כמלכות כמות חס ליישכ דר"ק חוף שהיה יש לדק' על מר"ס א"ל דלמה לא חישב לר' הרמב"ם והעבור ר"ל למקומות אשתיהן ללסוק ספרתם כמנהגו וכפרט למקומות אשתיהן ללסוק כהרמב"ם א"ל *

והנה

מנן כספר הק"ר כתב אם אכיר נחיו או שנגבט וכו' מתקרא וכך העורר אפי' שפ"ק על הגטסה חת' חזר על השחיטה ובתכ הכי' וכן נמי לא חשיון ליה בלכוני ממעה עכ"ל וזכ"ר' ש' חשיון דכוי פסיק חת' מרן דמתיקיה וזה להרמב"ם ש' חשיון ליה בלכוני ממעה רח"י וזל יד"ל ועמד לחת מן העבירות שהיה ממעה ור"ק הרשב"א א"ל כתי' מלשני זה דר"ק ממעה אכל מן הקס"א על למוס אפילו ממעה ע"ש חת' לגבי החזר ל' חת' העבירות לא אמרין כיה ר"מ אשת"ה ור"י ח"ק כתב כסתמא כאן מתקיים ולא הוה ס' הרמב"ם א"ל חת' כסמ"כ הוה ספרת הרמב"ם א"ל לענין שפ"ק דבית פסין ע"ש ועוד הקשה הדרישה והט"ו וחס"ד רח"כ ח"ק ספ"ן להרמב"ם דחישוין אפי' שפ"ק דבית פסין וענין מה שיה' הדרישה כסמ"כ ל' רחוק דכרי' חת' וכתב' כתי' יצחק ש' קל"ח חת' דר"ק בכתלה חת' הרמב"ם כ"כ דבית פסין ע"ש ל' רחוק רחיו מה שהגידו כדבית פסין רח"כ לעבדא דח"ה כל מעט הרמב"ם שמתקן כדבית פסין לומר כד' מן העבירות היית משום דס"ל דמה שאמר ר"כ עומר א"ל נמלית טרף ספ"ן וזמן לו רח"כ לר"י רח"י' וזי' לו כבדיות ספ"ן וכמ"ס הרשב"א חת' וז"ל מפרשי' כמעט הרמב"ם ור"כ שהיה ליה לקאת מה שהקשו כאן' ר"ק חת' רב' כדב' וכו' ויחזו לשחוט בכתלה רח"כ וכדון הספ"ן

הכנין והי' דמיונין דלמא משתלי ע"ש וכ"כ הרה"ט
 א שז ודמאחי או אמרתי כשלמא דמא הלמדך הרימכ"ס
 בריקא סכין לעבנא עביר אמרינן למאח משתלי אלף
 או אמרתי לכהתי' דוקא מלךך בריקא ככין ה"כ
 הדיה קו' יתקו' לזרעה לרביה לשמיי השקא דלמא
 משתלי דמיו' ישתלי און ככך כלום כדכתב הרשב"א
 ורש"י לחדש לעל נבי אוקתא דרבינא דהכל
 שמתון וכו' דכרבי הרמד' לכתא' לא חישבין שמא
 ישתלי דמיו' ושתלי און ככך כלום אלף דמיו דמא
 שנהגך הרמב"ס כדדיק סכין היינו לעבנא דמא
 שדיקא מלשנא דרמד' איט כלום דאוכא הכי ואוכא
 הכי וכל ח' לשי עגטו והתי' המתור כום הוא כמ"ט
 הנה דמאחי הכא כסמין א' כהדא ודענכו דלא ודענן
 כום דמא שמתו א"ס ע"ש גמס ח' שדיק' ח' כש
 אינו כן וכו' נחה ג"כ קושא חדומה שהקשה
 על ח' זה הרב הגו' ובת דמיו כלה דכש שדין
 חושבין לנבי ה"כ און חושבין שמא נתן לאחר לק"מ כלל
 דהא דאון חושבין לנבי היינו למחמא הוא דאון חושבין
 למא שמה מן הגוי כיון דרוב ישראלי אבל הכא חדינה
 דעממא הוא משום דלא שדיק הירוא ואוכל אסורא
 והיכה דאוכא עורחא אמרינן שדיק היכא שונה ל"ך
 אלף הכין לשחט לא היו עורחא וכדכתב הרשב"ה
 והכ"ז ור"כ כדמיו דמיו מוק' ל' דמא הלך הכל הכין
 ושת' וכמו שאון הוא חושבין לנבי און חושבין שמא
 שחט אינה ואחדינה לע"ד אינו לך לטעם דמא
 דמיו ס"ס לא טון שהלכות אינה עורחא כדמיו לא שדיק
 אסורא חיה גווי' ד' שלא הכויר ס"ס כדכרובי מלך מ'ק'
 שדיק לא און חושבין הוא להק' ול' און חושבין ס"ס
 אמרינן הכא שמה וקרוי דלדא שאון לאחר משום
 דלא שדיק וכו' גם מה שהקשה דלמא הספקים כחט
 עבט משום דלא חמד אשמיטה וכו' לק"מ דמי היה
 חמד לא היה אמרינן און שדיק התיורא וכו' כדן מומר
 לע"ה שדיק דמי מומר לכל התי' דלא אמרינן כיון דלא
 שדיק וכו' כממאר כהרמב"ס ל' דאורייתא כדוריס'

סימן ר

כתוב כהלכות א"ו דהגשום לא ישחטו מפני
 שדענן קלות דמיו התי' כדוריס מהאמרינן
 כוכאס דל"כ דהא דקתני כדעבד משום טמיה
 כדוקדקס ולא קאמר משום נשוי ע"ש כתי' כחולין
 ד"כ דר"ב הכל שוחטין וכו' ע"ש ולכתי' ו' לויש ע"ש
 מה שהעתיק ככ"ו וס"מ' והגאון מיעון כדכרי
 הלכות א"ו דלא ישחטו שמא יתעבטו מפני שדעהם
 קלות ואיני דעתם ולכך קד שאינם יכולין לרחות
 מכת חרובסין ומחמת רכות לכך וקלות בעינין לרחות
 להתעבט' ויתר מן האשמים ור"כ ללושף דרבינא דכעו
 מוחקין שלא להתעבט' אבל כההיא דנשוי חישוי לעלפיה
 א"כ חשבו מחמת רכות לככה הוא מתעבטת כותרי
 וא"כ היטל מוחקין ג"פ שלא מתעבטת אינה חוקה
 דרובה היא להתעבט' וככל שנה ע"ש חשבו מתעבטת
 כיון שחט חושבין לעבטו להי' לושף דרבינא אבל
 לזרדן חמורא דלא חישוי לעבטו אפי' כסאס חדי
 דלעלפיה לא חישבין נהי דרבינא רחמי למוס שהי'
 קשה קרובה מ"מ כיון שהיא מוחקת ע"פ פעמים

ולא מתעבטת לבחור רחמי לרחות דמא דמאס חדי
 שחיט מוחקין לנו דאון חינו חושבין לו לעלפיה ה"כ
 כהשה מוחקת א"ו הלכות א"ו חמורין ופסקי כלישנא
 חד רבינא חמורא' לעלפיה בפתאום א"כ כהשה
 חפי' מוחקת לה שחט לבתקלה חמורא' לעלפיה
 שנוחה היא להתעבט' ור"כ און רחמי מההיא חמוריס
 דלא קאמר משום טמיה מלשן חמורא' לא היו
 הכי ורבינא לשי ההס אלוכא דכ"ע'

עוד

דנחה לויש ע"ש מ"ט הפ"ח לרבינא הכלבו
 דהגשום לא יהו ממנות לשחט לרביס
 כפיטות וכו' אבל לעצמן דמיו דכר מועט ומקרה
 כעלמא ויכולת לזכה ע"ש דלופי זה מכל ל' ש"ט
 הלכות א"ו שהשכים לא ישחטו היינו ככתי' אבל לעצמן
 שאח דכר מעט ומקרה חפי' הלכות א"ו מורה הכל
 וש דרחות לום דהלכות א"ו לזוי חתא הוא דתי' אוקתא
 כדכרי ודמיו' על דהמורה חנו המוריס דיהי לו נפש
 וא"כ לא היו לו לבלות ח' לזכור ול' שמה ישחטו
 דמשמע כלל אכרע דיערן כדרי פס"ח לבדא דמוריס
 דא"כ חמור קאמר נמ' דרבינא דהכל שוחטין כחולין
 וקופא כעניקין לוקמה כולה בחולין והכי קתני הכל
 שוחטין ואפי' שום כ"ד לעצמן אסור דכר מעט או
 חפי' לאחרים כמקרה כעלמא הכל שוכה כפיטות לא
 רש שחטו כדעבד חפי' טובא כ"ש שוב עניקו דל"ך
 רלס' הפ"ח דמאס דהס עלגיוות וטרח להס מכללת
 א"כ אפי' כדעבד אס שחט טובא אסור וחס הוא ממנות
 לזכור משלקין חתם כיון שחט שכל כדכתב ספר"ס
 ז' וא"כ לא שחטו לזרדן קופא דמתי' דעבד
 כדעבד כשחטו טובא וכוה כשלקתה עבטו מה
 שהקשה עליו הרפ"ח דלפי דכרי היה לו לזרדן
 מתני' חכמים כשחטו טובא ופסד קתני דעבד משום
 נשוי דעפי' מ"ט לק"מ דס"ל דהפ"ח דעובא חפי'
 כדעבד אסורס שחטו גם מה שהקשה עליו ולפי
 דכרי חתא ר"י להחמיר בגשם א"כ לא היה לו ללושנא
 דתיורא וכו' דהקדן זה איט כלום דהשפ"ח דר' ק"י
 הלכות א"ו לשי דרבינא שכתוב כהלכות א"ו שהשכים לא
 ישחטו כלל לזה כח לחלקין ול' דלעצמן שדוהכ"ס ח' היינו
 דעובת ר"י כעל הפ"ח כמ"ט דלעצמן שדי היינו
 דלעצמן ויכולין לשחט הכל חמוריס און מוקדן להס
 לשחט חס און מכרינן חתם דכפוס נשום לא חמור
 ר"מ השת"ה עכ"ל וקשה דר"ב מנ"ל לתלמודא
 כוכאס להחטו חמיי' כמכרינן חתם שהס מוחקין וקנע
 דעבד משום טמיה חושבין למא דמתי' איורי
 סתאס נשום חומה דדיוס ומג' ה נקט' יעבד גם
 כשכל הנשום ור"ק דהא חתמ' דכשום לא חמרינן
 כהו ר"מ השת"ה חנו נשום ח"כ היא דאמרינן כמ'
 כולו כדכרינן לא חמו משום דר"מ השת"ה אכתי
 לוקתה כדכרינן ככה"ג הכל מוחקין שוחטין חפי' נשום
 כמד"ה שדענן כהס שהס מוחקין הכל און יודעין
 כהס לא ישחטו לבתקלה ר"ל שלא ומקרו להס לבתקרי'
 לשחטו וחס שחטו כדקין חתם וכו' ודמיו יגור
 מחוקתא דרבינא ור"ל ח' ל' דס' להב"ח ל' דכיון
 דלא חמרינן בגשם ר"מ השת"ה ח"כ חפי' כדעבד
 חס שחטו שחטין אסורא ל' עור שלא עורג' ל' חס
 מוחקין ומ"ט כ"כ אן מוכח להדיא מלשן הרמב"ס
 והס"מ' שכתב דשום וכתבס' היא מוחקין שוחטין
 דלא

ללא היו לריבון לפרט אם היו מומחין דאפי' ישראל
 נומר אינו שמת' אלא ח"כ היה מומחה אלא דאפי'
 דאפי' אלא דאפי' יתן להם לשבט אלה ח"כ וירענו
 כהם שהם מומחין אינו יראה הוכחה לזה כלל ואדרכה
 וכו' ומה' דאפי' שרי' כבוד הרי שרי' וישראל מירחיק
 אפי' אפי' ולא חלק בין איש לאשה וכו' כמ"ד א"כ
 אלא אם ראה אשה ממרחק וכו' ששיתקה אקורה ועבר
 דאפי' לפי פ' כ"כ דהיינו הרמב"ם הכי שמע דאפי' ויער'
 כהם שהם מומחין שחטין לבתולה משמ' הא כשאין
 וירענו כהם אין שחטין לבתולה אבל דרובני' שפיר
 דמי וגם באים הכי ס"ל לבתולה אין משהיו לו
 לשבט אלא ביריע' לט שהיא מומחה ודרכי' הכי מ"ש
 ועוד דאפי' נופיה פירש דמ"ש הרמב"ם וכל המומחין
 שחטין לבתולה בינם ל"ב דה"ן כיון שהם וירענו
 כבענין שהם מומחין שחטין לבתולה לאחים כלב"ע
 אפי' אפי' שלא נרע לאחים אם הם מומחין וכו' עכ"ל
 וא"כ לפי זה מוכרחים אפי' הרמב"ם אפי' נשים
 וכו' היינו ג"כ ככה"ג דה"ל אלא דכגושים דיימ' חלקן
 ובענין ויריע' שהם מומחין מאי דאפי' נשים דקאמר כך
 ה"ל לו והגושים אפי' הם מומחין שחטין לבתולה
 בחופין ולשבו מורה דאפי' אפי' כו' כשיצו ויהי' והגם
 דלפי זה דרכי' הרמב"ם כפולין דייקן דהכח בחלוקת
 המומחין וכל המומחין שחטין לבתולה ובימים ואפי' נשים
 ועבדים הו' לה לירוק לפי' הם הו' מומחין שחטין
 לבתולה דכמו שהיון ודכתולה בעסקין ח"כ די בחזמו
 דאפי' נשים ועבדים וכו' לא הולך נראה ל"ב דפרש
 אפי' מוכרח הרמב"ם ח"כ' דאלו תמי הרמב"ם הכי הו' א"כ
 דכתיב דהגשם אלא אחי' כהו' ר"מ אשמה וכו' מ"ש
 הכי' לח' דשמת' ק"כ ח"כ מוכרח מ"ש הרמב"ם כיוס
 דכתיב וכל המומחין שחטין וכו' היינו שרי' לט שהיא
 מומ' אלא אי' לא נרע לט אין שחט' ואפי' לאשכל
 שחטין אלא שכל' כמי' השגה דייקן דרבי' כהו'
 ואמר דאפי' נשים משמע דכמי' דכגושים אפי' לט נרע
 לט וכן מומחין אסור לבל' משחטתו ד"ג האיש הזה
 לא יחייב ודאפי' נשים אם לא נרע לט כשהיא שחי'
 כדעכד וכו' שכתב הרמב"ם אפי' ח"כ הכי עיי' כ
 תמי' דאפי' נשים כיון דהם כענין מש' ח"כ קיים וכו' אפי'
 מומחין ר"ל אם הם וירענו כענין שהם מומחין אלא בעי'
 שרי' כהם שהם מומחין אלא דיי' כהם לא גמיר דאדרכה
 לפי' דאפי' וירעה קל"ן דמי' כהם היו מומחין אפי' נ'
 אפי' ויריע' לט אלא הם מומחין שרי' כבענין שהם
 מומחין ועוד ויריע' דהיי' ק"כ הינתק הוא כבענין
 מורה כפי' הכי' ולא כפי' שהיו כתב דמ"ד ח"כ אפי'
 משחטתו אפי' אין אחי' ח"כ הגשם וכו' לרבי' הכי'
 יוצא ח"כ אפי' הוא הפך הקודם אבל לפי דכתיב מאי ח"כ
 דקאמר ר"ל והגשם וכו'

וראיתו לפרט פני יחושב שרפה ליישב רכי
 הלבנות ח"כ עפ"י מאי דק"ל רכל ממי
 דאפי' כיה טרחא לא מהמני הגשום וכיון דכדיקת סקין
 בעי טרחא גזילה כדאמרין בני מומר דמטרח לא
 טרח וכו' ומתני' דהכוס דלא משני משום נשים היינו
 משום דכמי' משנה וההלכות היו לריבון להראות סקין
 לח' משא"כ הידעיה דמתלו על כבודם ח"כ חוץ עדין
 לפי' דאין הגשום אהנותו אלא שהשכ"כ ב' דהכגושים
 על כדיקת סקין ולפי זה יש לחלק בין טרחא סקין לשאר'
 טרחות ונראה דשחיטתו ליה הכי משום שהיא
 דחכמים ללא אפי' משום נשים ואין הידעיה וזו מכתבת
 ומתו לכאורה יש להביא דאפי' דרכי' דהו' ח"כ
 היקאש הידעיה המוכי'ן עלייהו וכך בריקא דלאחר שחיטה
 שתי' כיון כקודם ח' אלא משום הא לא אריא דכדיקת
 שלהתיר שחי' אין בה ג"כ טרחא דלא כעווא אטעפתא
 ואפי' ח"כ ע"כ ע"כ וזהו מאי דמשמע מכתבו
 דהלכות ח"כ ר"ל דאפי' כשיעבר שחיטתן שפולה לוחק
 דודאי לבתולה חסי' ולא אפי' כדעכד דהיינו דייקוי
 דכדיקתו ובכתו לא שחטו דהיינו לבתולה וכך כהו'
 הפוסקים מדרביו דהו' כדכתיב כהנו להייה דחומתא
 בעלמה קאמי' הלכות ח"כ ולא מניחא ע"ג נס מ"ש
 להי' דאפי' וכו' דאיהו ז' חייבו כדך בריקא דאפי' כדיקת
 אחרי' שחט הוי' דכדיקתו וכו' לא כתב כמי' דאפי'
 כיה טרחא לא מהמנין לכו' אלא דיקא דהא דארי' ח"כ
 כמי' ודכין כאלמנה והראיה - מן הירושלמי שהביאו
 שהגשום לא היו להגשים כדיקת מומ' משום דאפי' כיה
 טרחא אי' לא דמי דכין מומ' ג"כ כדתי' מ"ש ח"כ
 משום דהך כדיקת וכו' משמע דכדיקת סקין קודם
 שחיטה היינו טרחתה משום וכדכתיב אטעפתא וכו' ח"כ
 נפל כל כמי' חילה דהה' יתמי רעמי אכשרה וכו' היינו
 מדרב' דכדיקתו דהו' דכדיקתו אפי' כדכתיב שש בר' טרחא
 מיקום שמת' חלה ללכות ח"כ יאפי' ע"כ דהו' מראשית
 כדיקתו ד"ל ובענין לצולף דשמיכות וכו' ובכתו
 הכי' ח"כ ח"כ עכ"ל וזהו כדכתיב הלכות ח"כ וכו' דאפי'
 קשיית' הו' לרובתה וכו' עכ"כ ולא דק דהה' ח"כ
 מתי' הלכות ח"כ יתן התורה האשח כשהיא חשילו
 כמקדקת וכו' אלא מדרבין הוא דקאמר משום דרעקן
 קל'ת ועכ"ל וחי' הו' דכדיקתו אפי' כדכתיב שני מדרבין
 לגבי טוח' כמקדקתו ולא שני משום נשים וכו' לכת'
 דהו' כלל מהה' דקדקתו אפי' לשטתו לכת' דהו'
 כלל דהיי' דלכות ח"כ יתמי' ולרבי' הו' דקדקתו
 כמי' שחי' לה היי' ח"כ ו"ל ג"כ כבענין אחר עכ"כ נס
 אין ליישב דכתיב הלכות ח"כ ולומר דהה' דקאמר ח"כ
 משום טמה' כמקדקתו משום דשחיטתו ליה דגשום לוחק
 ושחי' לבתולה ועכ"ל אפי' שני משום נשים משום לוחק
 קפי' ליה דהיי' ח"כ גמ' לטן דיעבר משום כח' ח'
 היינו נשים ח"כ תימן דאמר משום טמה' כמקדקתו
 ג"כ תמי דיעבר דהה' שפיר תמי לישגא דיעבר
 משום דייקוי חוק' ע"ג ומפורסם חתי' מ"ש
 דשחיטתו ליה כגוש ויקר' מטמה' כמקדקתו והה'
 מכוונה' שמשקש' מינה כחלה מפתח מחזינה ועוד
 אידי' טמה' כמקדקתו ויקר' שפיר דה' מניח' אפי'
 חוקתתה דמס' חילין דרופ' מתני' דשחיטתו כשהיא
 כדעכד לטמה' כמקדקתו ח"כ נשים לא אשכחן נשים
 חוכתה

עוד

הנה מיקום ח"כ ליישב הלכות ח"כ והוא טרחא
 חלכות ח"כ ומתו דאפי' אחרי' עכ"ל דכילול
 הגשם לשבט ח"כ היה כוחם דרבין ועוד דהתם
 הים מ"ש ח"כ שני משום נשים ודכתיב ויש עמיה התם
 בתה טרי' כדלכותו כקבלת הים ואפי' שתי' ל'
 דהה' ולאו דרעיקה והראיה דאי חושב עכ"כ ח"כ
 טמה' כמקדקתו שחט לבתולה ולא לחוש שיה' יגע
 כיון דהיי' כהן מוהי' ומתו'י' שלא יגע אלא דאפי'
 כמ"ס כיון דהיי' עסק כמלאכותו דאפי' שח' יגע ולא

ועד הקשה על הרכ הדרישה דמאי קאיא ליה דתקצי ליה מתני' דקתני עביד שאינם ועבדים והי' דהיינו דקאיא ליה להדרישה דלא עביד שאינם משאחרין און אהורין א"כ למה קמי' בכתבי' ועבדים וכו' עב' ל' וקשה דלא וי ה"ה כונת הדרישה מה יאכ ליה דבשלמה תנור האלך למר ועבדים ומשאחרין לאפקי שאינם משאחרין דקאם עבדים אית' לאתמן על השמיטה וכזה לא רמו ללשה חבל ועבדים דמהפ' למאי אחא לי לויקין לאפקי שאינם משאחרין זה לא אפשר דלא לא קמי' משאחרין וכתרו לישקו מוכה דאזא אמנא לאינס משאחרין אקורי' משאם דבע' כי נמיטל למשאחרין ארו מנשם וזויל' דס' ל' להרכ הדרישה דתני דבעלמא עבדים עסקת הויט שאינן משאחרין הכא לענין שמיטה עב' דבענין הויט משאחרין דלא אינס משאחרין פשיטא דאסורין לשטות כיון דע"כ נמולו ועדיין לא נשקצו עס ע"א ממי וזאשר שפסול השמיטה כמשכחו וז"ל אלו לא קמי' ועבדים דא"ל דעילו עבדים המשאחרין אקור' להם לשטות מה"ט דעילו לא נשקצו עס ע"א ממי לוח כח תנא דמתיקין וזאשמעי' דעבדים משאחרין מוקד' להם לשטות נשום דתנניר מרטו והו' שפר כזארה"ל הלא ללפי זה קאיא לי דא"כ מנ"ל לתלמודא ההם כוכחים לשניד דנקטו דיעבד משום תנא כמורקסין למה משום עבדים ויחיד עבכאם שאינם משאחרין וכו' דע"ל כדרישה דעבדים שאינם משאחרין אפי' כדעבד אסורה שמיטתן לרעת תנור א"כ קשה דלמה לא קאמר מתני' כדמ' חולין קור' תמס' וזעבדים שאינם משאחרין וזאמרו וכדכתב סרשב"א ז"ל וז"ע וגם ע"ל תי' לכתולה דסרכ הדרישה והכ"ס ואל נשקטו דלמה לא שני כדמ' חולין ככה"ל הכל שמיטתן ואפי' עבדים כדא"ל כדריש שהיא עמומה חבל מקמת' ח"ל אומקור' לו לשטות והם עבד ושטתו טרקים אויפו אם יודע ה"ס אכולתן משקו' וזאמאי מיד מהאי חוקמת' דריכאל ח"ל מוס מוכת דידן עבדים כדון ושראל נמוד דשפיר אמרו' כהו' ד"מ אשמ' וברכ"ל לשאר הפסוקים ז"ל

ובית א"כ הרדא קאשייא לזכותה דהיכי קמי' בזכאם כב' סנו' עס כדעבד משום חרף דאייט עומא כמקדשין ובע"ד ל' ליכס זה עפ"י מה שדאחי' להט' א"כ כב' א"כ כד"ה אפי' נאס וכו' דמ"ס דא"ל בקדושת דשמיטה כשרה כבאם דיעבד הוי עיבד לאו לענין אסור קאמרו וכו' אלא משום חומרה כעלמא כיון מתיקין לכתולה כיו אם למיחוקין עב' ל' וא"כ ה"ס דתק' נכתבו לישאף דדעבדו דאפי' נב' אלו לכתולה משום חומרה לא ישטו מ"ס דנקט שפיר כדעבד משו' עומא כמקדשין ול' ק' דתני כב' משום אחת כיון דסוף סוף דגם כב' דנאס ועבדים וכו' אוכא כהו קלת חומרה דלא ישטו לכתולה אלא דלא חומרה כעלמא אלא עומא כמקדשין מתיק' רוקא כדעבד ושפיר נקט כטולה לישאף דדעבדו ככ"ל כיון

איברא מ"ס הפי"ח ז"ל על דרכי התי' דקדושין דמאי דקאמרו דיעבד לאו חוקא ח"ל היינו ר"ל במקרה כעלמא חבל בקביעות וכו' עב' ל' משמע מרבירו דהתוס' מרד למה שחלק בין טובא ובקביעות למקרה ומעט וליחא לנ"ל דהא כתב התי' בריש חולין דלא דלא קמי' ככל שמיטתן אחד אנאשט ואחד נאס וכו' אלא ככה לא' סדום כהשה ויאר מן הדינס עב' ל' ולכריה ספר' ח"י נמוט אחד אכאס וכו' והא' וז' הפס' טיניהם טובא דנאס בקביעות וטובא ח"ל ישטו והיט' אמרו ג"כ און שיהם כהשה וכו' דהוא אפי' טובא מ"ס ח"ל חשה ל"ה אלא דהוי דמרבירי התי' מוכס דליכא שום פשיטא על נאס' לנאשט וכו' ל' התי' והרשב"א ז"ל ח"ל ג' מ' דמ' דהדינס הם אלא שמיטה לעמרי כדחלוס בני רענא ומתמסין מ"ס ג' משמע מתיק' דקדש סוף מש"י וז' קמי' בים מ' מ' דרבכלא דהיאח' איתאנו עב' ל' וטון דהיאח' דהיאח' שמיטתן אפי' כקביעות טובא ג' נאס דאפו' מכלליטו דינס הינו ועד' התי' קאמר למר' כדחלוס ומהו ע' לשקט ע"ל מהר"ם ז"ל שבה שזין בהדיס ולתמתח לכתוב ללתיים וכו' חבל לא כונת התי' לומר כפשיטות סוף כלמנות על השמיטה וט' עב' ל' דמלשאף דהיאח' והרשב"א שכתבו לא משמע הכי

וכן עבדים נאס' וברכת הרשב"א ז"ל אמנס תנור כת' ועבדים משאחרין ותמה הכי' עילו דל' משאחרין אפי' שאינם משאחרין כמו כהו האשכזהדי סהריים תמה עילו דהו' ל' לקאשו עילו קאשייא ויאר גרזול' והוא דלא הו' ל' להי' לכתוב עבדים כלא דהא נאס משמע מני' לעבדים וכו' עב' ל' ולכא' וי אינה קאשייא כלא ד"ל דהא דאמנ' למר עבדים לאשענ' חוקא משאחרין דהו' לא כתובה בלא הו' ה"ס דקאם עבדים אפי' שאינם משאחרין כיון שמל' ועבל' לשם עבודת חייב ככל עומא שהדיס חייבת ככן והוא כיון דאשה ביהמה לשטות גס הוא כשר וברכתכ' הכי' וברכתכ' התי' ועבדים משאחרין לאפקי שאינם משאחרין ועלזה תמה הכי' דלמה חוקא משאחרין

ועל הפ"ג נ"כ י"ב לדרקק שכתב סוה דרכי רבי' סמכר עבד וקמי' ולא עש' ל' תנור שהחמיר וז' כבאם עבדים ח"ל לשטות כקביעות ועומא משום עלילות דאפו' לכוטלו וז"ל מה"ט כ"ס עבדים דהא חומרתן כגנ' דאשרי קבין עלילות וידע לנעול ט' נעלו עבדים וז"ל למה לא כתב הפ"ח דאפי' דרכי רבי' החמיר עיניך הוינו כמקרה ומעט אכל' כקביעות ועומא לא משום דמנבלין וזויל' דהא"כ דכמ"ס דהינס ומ"ס ח"ל הויק' לכתוב תדום זה כעבדים שנתק' עמ' א"ל עבלי כבאם וכו' עבדים **וראיתו** למה"ל שכתב ח"ל תומה כ"י הא משאחר' כזארה"ל נמוד וכו' ולי ניהיה רזע' פ' שהיא משאחר' אנו כזארה"ל מלך הסכרה שכן מענו כמדי' ילקוח וכו' כיה דרזין רבייה כהו האשה וכו' וילמד סהום וכו' עב' ל' ולכאורה דכיוו' תמהים דעיקר תמיהתן ע"ל תנור דהיכי כתב משאחרין דמשמע ה"ה שאינן משאחרין וז"מ א"ל מן דמ"ס תנור ועבדים שפוט ר"ל דהוי' משאחרין מהו' חבל קשה עליו דהיכי חקר כיונס משאחרין וזה"ל

וזה"ל

ואה"ל המורה הב' דגס למשחררין נריך רבוי להיות כושרל אוליו דרבו כוונתו שטבין מדברי הכי' שכתב פשוט הוא דעבר משחרר היו הוא כושרל ש"מ דאינו נריך רכוח ומהו נולד לו להכ"ל להקשות אה"ך על הטור מחו אריות משחרר וכו' ויכין דהנה לשמוט ה"ה עבר ר"ל דע"כ מאו דקאמר בתנאי' ועבדים היינו כאלו משחרר ואי משחרר ומתני' כמשותף אריות א"כ למה תמי כמתני' כלל ועבדים דפשיטא כיון דהם כושרל גמור אהי כמב' ש' מן השגשג ולמה א"כ למתני כלל ועבדים כוכבים עג השגשג וע' ת' העו' ראינס פטורים המשחררים דלרובי רטוי כמו דאלט' לשהה א"כ שפיר הני ועבדים אע"כ דתמי כגוס הוא דהם לן לפרוש מתני' כמשחררין משום דגלמך קתום מן המשמש אבל ערוך קשה עליו ואדרבה למא' דעבדים מהאנטיך לפרושי ההם משחררין ש"מ דעבדים קתומה היט איהם משחררין וכו' דהנה א"כ ה"ה ליתא לרבמה מתני' ה"ה ה"ך כסדר נקרוח הכסף דקתני גרסו ועבדים משחררין ולרובי רטוי ל' משחררין קתום עבדים היינו משחררין וילמד סתום וכו' וע"כ ארילוף מהלכין' טלף ממשהה ערובה כחגיגה דקתני ההם ועבדים שזינס משחררין וכו' טלף מהתם דעבדים דקתני הכא אינס משחררין והנה ה"ך כס' נקרוח הכסף הטון מדברי העו' שס"ל דכ"מ דתמי ועבדים סתומה היינו משחררין והקשה מהמה מקומות דתמי ועבדים קתומה וע"כ פירוטם שזינס משחררין וכן הפיר' הקשה עליו והתלע"ג לוישכ והוא חדתי דאין כוונתה ה"ו דרעמה למור' דכמתני' דתמי קתומה עבדים הינו משחררין ונגלס מכבדס כל הני מתתתא שכתב ה"ך דהפ"ו ח' א"ל רחא חילי ליתא אלא דס"ל דכל היכא דתמי עבדים קתומה יש לפרשה במשחררין דהם לפרשה כאלים משחררין וכל חזק מתפרשת מנעביה דהם עשה ע"כ אינה מתפרשת אלא במשחררין דהם דע"כ כאלים משחררין והתנא לפעמים קר' כעטין והקם כחגיגה הני פרוך מאי שזינס משחררין חילומה זאינס משחררין כלל ליתני עבדים קתומה דקתני דע"כ היתני מפרס' כאלים משחררין דאי במשחררין מהיכא היתני דאינס חייבים כראיהי אבל לא משום דקתם עבדים דקתני היינו אינס משחררין כ"כ הפ"ו ח' א"ל וכן בעבדים כבוד דקתני פטורים ע"כ דהם כאלים משחררין דאי אריות במשחררין דרי הם חייבים ככונה כמבאר דהם אכל בתנאי' דוכינס להטור ע"כ במשחררין דאי אינס משחררין אינס בלתינס על השח' דמשום על אמ"ה זה אינו כסות כל מזהה שהאפה חייבת בה עבדים חייבים בה דהכא איסורא ה"ו ומשום על האסור והחול' קום על הטור ס"ל דתמי מתני' דוכינס ע"כ כאלים משחררין מטיגמ' דכל דתמי שהאפה חייבת בה וכו' ומתל' קתני ג"כ כ"כ חולין חוק מתני' ועבדים וכו' דאופן דמעבדים קתומה ליתא לזכותו מיהו א"כ דלעת העו' דרעמה אינא דהטור דעבר שזיני משחרר אינו כשר לשח' ואינו כשר מרין האפה אלא דרוך במשחרר א"כ ע"כ מתני' דוכינס במשחררין אריות אלא דקשה לו לשכר' זו דה"כ למה קתני כלל ומתני' ועבדים דתמי משחרר חילי פשוט אלא תמי כאלו להשמי' דהיתני ועבר דקשה דאין יתכן לפרש דעבדים קתומה דקתני כוכבים

במשחררין וע' וילמד קתום וכו' ואה"ל דכ"מ קתני עבדים סתומה בתנאי' מלגין לפרושיה או במשחררין או כאלים משחררין כל אהר' לש ההכרח והענין של דהם כ"ל נכח לוישכ דברי העו' דרעמה - **וראייתו** להרכיבה"ג כהנהגת כ"ו אחת' שכתב על דברי ההר"ך ח"ו ולא נפקד לומר דס"ל להרכיב דע"כ' כן כדעבר מותר אע"כ' שאינו משחרר וכו' ר"ל דריס אלא קתומה גמרי דהא מהרש"ך נופיה כתב על קושי' הכי' שהקשה על הטור דאין טרד ליה דהא כהחילי משמע דעבדים כדמים לשמוט מהאיה דריס כל הפסולין דמי דקתני דעבר ממש עמא ולא קאמר משום עבדים הרי דס"ל דאפי' לכתחלה כבעבדים שזינס משחררין וע"כ לו על מהרש"ך נופיה כתיב' ש' חילול לשמוט לכל שזיאל' ה"ה כחוקת כשרי וכו' משמע מלגין זה דכענין שריש שהיא כחוקת כשר אבל מסתמא אין לשמוט וא"כ איך כתב אה"כ היה מקוין לו - אין להאמין לקתם עבדים אלא עלה מטעם לשום מורה וכו' אלא אדרבה מדברי כולם משמע דהם להכשיר עכ"ל והרי זה סותר דברי עצמו דהנהגת דתמי' דאין להאמין בקתם עבדים היינו ד"ל אפי' אין אנו וירינין כהם אס וירינין ה"ו רג"ז קאמר עלה מטעם לשום מורה וכו' והינינו משום דר"ל דה"מ אש"ה' אכל אה"כ דכענין שהיא מוחקת ככשר אוליו דמ"ה כחוקת כשר היינו ללא וירענין ביה שאיט כשר וגם זה חוקת וכו' נ"ס מה שהקשה עליו והרי כנה"ג דהיינו כשר עלה מטעם לשום מורה וכו' והנה הטור כתב דרוך משחררין דמשמע וכו' כלל' דל"ק דהטור שכתב משחררין היט אפי' כקתם ולא כענין שריש שהיא כחוקת כשר אלא כעבר משחרר כושרל וכו' הינו חזרלל מסתמא כחוקת כשר ס"כ עבד משחרר לזכרון דאינו משחרר דלריך שריש שהיא כחוקת כשר מתני' דוכינס דמי משום עמא ולא שני משום עבדים עבדים ומתני' אריות כעבדים שמתחוקן ככשרין או כקתם עבדים משחררין אלוכא דהטור ח"כ אפי' הטור מורה כעבר שאינו משחרר אס הוא כחוקת כשר שמוט לכתחלה אבל קשה דה"כ הוי כ' מהרש"ך על הכי' דאין טרד ליה דהא כהחילי משמע וכו' ומאי קושי' דתמי' אריות אלא דהטור או כעבדים משחררין או כעבדי' שזינס משחררין וירענינו לנו שהם כחוקת כשרי והרי כן לריך תלמוד

סימן ז'

כתב הרשב"א בת' ש' הרמב"ם הכניס עבד ש"ו שבר שנקללה דעתו ויפה חזר וזע"כ' שלא מוכר במתנתו אפרש שזכ"ל ככלל שזיה עכ"ל הנה מוכרסא א"ל לומר לרעת הרמב"ם ז"ל דארכבה דריס המניין כחגיגה כסימני השועה לאו דרוך אלא לרעמא קתני דהא ררעמה וכו' ה' סומניס אחרים המומים על השועה וכן היתני להכ"ל כה"ה ע"כ ק"כ א' שכתב משם כמה גדולים דרוך כאלים ר' המנינס כחגיגה מקרי שועה הכל אס'ס כו סומניס אחרים הרי הוא כפ"ך הרמב"ם לה ס"ל ה"ו וארכבה דריס אלו כרעמא קתני ע"כ א"ל ע"כ א"ל חוליקום על הרמב"ם ז"ל דהם עמדו כשבר שנתכללה דעתו לגמרי דאסורה שחיטתו

סימן ח

כתב הרשב"ה כתב"ש סי' תקמ"ה ד"ע א' בהכחשה
 אינו כבוד וכן פסק מרן ז"ל בסו"א ח' שחט
 שהעדר עליו אחד שלא שחט בהונן ורואה מבחינו ע"ד א'
 בהכחשה אינו כבוד וכן פסק מהרי"ק בסו"א ז"ל ע"ב
 וב"מ הרשב"ה בסו"א ד' מותר לטעמיה אהל דס' ז' מ'
 שהתענה חורה וכו' אבל ימי הכהונה כרבי היטבת
 דרוקא נבי ערות אשה היו כשנים הכל לגבי שאר אסורי
 הו"ל מה לגבי זה וכמהה כחיה בחוקת אסור ומבט
 וכו' ע"ב לזכר פסק הכ"ח להחמיר בהיטבת אסור
 שכן פסקן ז' לב דרכי מהר"ם א' המוסר כעניו הדיני
 כתב דמהלוק לטעמיה וכו' והא מותר כמהה"ק
 דמתקרי טעמי הוא ומכאשר שחי כבוד להראו ח"ו און
 לחלק משום הדיבה חזקה דכהונה וכו' מסייעת ליעד
 רביון דסוף סוף חזקה לישא במקום ר"מ אשמ"ה עוד
 נלע"ד דיש להחמיר מרעילה וכו' ע"ב א' וה"ה
 אפי' דהיטבת ח' חלוק על טעם כ' מ"מ ריחי שורה
 לטעם ה' שכתב מהרי"ק שהיו מותרין בנמהל וכל
 השפוקים דהמנוח' בהמה שחטה כבוד או כבוד במקום
 ארובישרץ דה' אשה ולא פליגי בהרש"ה או כבוד ספק
 בשחיטה אב"ג דמשעלכת כבוד ויש מקום להחשב
 בשחיטה כיון דנפלה וה"ל לחפור מבט חזקה דכהונה
 כחיה וכו' ואפי' שהיו כיון דשחיטה לפיך דר"מ
 אשמ"ה ודאי חוקקו והיו ליה דכהנת כחיה וכו'
 וה"ה הכ"ח ממש דרובה כיון דטורי ח' לגבי דר"ח"כ
 מהן ליתניהו לחיוביה וכו' הוה שחטה לפיך
 מהן חלמיר פתחמ' כחיה וכו' הוה חוקק כגדה
 דר"מ אשמ"ה וטורי' שהיטבת לא פליגי כוה ולא אשמ
 כבה ג' וכו' לנ"ד דאפי' לפי ע"ב שכתב מהרי"ק
 מודה היטבת והוא ע"פ מ"ס ד' דהיטבת מודה
 היטבת דלא קרא רע"א פלגין דהו"ל כשנים כיון דהתורה
 האמינות' אבל הוכח דלא גלי קרא' אלא מסבא או
 מתקנת פתחמ' הוה פלגין על ז' קאמר היטבת
 דחוקי אחי וכו' ופ"ה כ"ה בשחיטה גלי קרא דאחד פלגין
 דהא כבוד חכמת' והכלל כלשון יחיד וכו' דר"י
 והרשב"ה כחי' בחילין דק"י דה"ט דנ"ה נהגין כחיה
 משום דכתיב ושחט את עובד ה' וכלו בהגיהו ולא
 חוקקו לטעמיה שרי כבוד ע"ג א"כ משה'
 היטבת"ה דהו' במקום שנים ומכ"ש לפי מ"ס הש"ך
 שחלמין דשענית דר"מ אשמ"ה הו' דמי שכתב
 עבדתי בכ"ד דהו' כשנים ע"ג ד' והוה ליה שלא הוה
 מר"ס כן פסק היטבת"ה דר"ב לנ"ד דשחיטה זו
 משתתת אליבא דכ"ע חזן מהנהר חוק

סימן ט

כתב הרשב"ה כתב"ה וכו' מומר לכל האורה
 וכו' ודיקון מדכוחה הפיר' וז"ל דרוקא
 לכל התורה חלל עמיה לרוב התורה שחוט' כשהיה
 ליה כחי' שכתב דאפי' לרוב התורה וכו' ע"ש וליחי
 דכיו' דמי' טעמיהם ח' וכו' ד' ע"ב וזו משת' מדיני
 ה' בחילין ד"ה ע"ב כ"ד מ"ג מעט ה' וכו' ומפני
 ר"ת דיתמי' ליהטל חלב היינו יתמי' לכל ההורה חזן
 מרסו וכו' ע"ב ז' והנה ע"כ רכל התורה דקאמרי היינו
 שחיטה

שחיטתו והרי הוא כשונה מומר לשעורו וכדכתב
 הרשב"ה ז' ומשום שהוא לשעורו לא מנה אהו כהונה
 עם הארבעה קיימים שנהג ע"ס
וראתי להט' ספקה על דכיו הטור שכתב
 אפי' כחצת מאלו וכו' דלמה הו"ך
 לבחוב אפי' כח' מאלו כיון דכבר כתב וכל מה מנייה
 ומתוך כך נכנסו לחי' חוקים ופטרתי קי' ה"ו ע"מיהו
 שפי' דה"ה הא דכתב הטור א"ס עשה חוקים דרך ש' ונת
 לא קאי דק רבלי קה' דהקדוש לזכור' אבל הק' אפי' לא
 דיעקוב ע"ב ז' דכיו קתוהו' דאזלו ויזכה וכו' דמן
 הגמ' מוכח דמנא' מעות ויחד הו' סימנא' שעות מהך
 וכוון דאפי' כמחבר בענין רעבר' דרך שעות כ"ש הק'
 דהני אמתני' התם כחוננו ר"י אחר רכפשא או שמוע'
 ליה לרב הוה הא דקניא איהו שעה זה המלמד הוה
 קרי כוה או כעוה ליה במקרב' הר' מיה או דלמא
 הדיכלתו דר' ע"כ הו' מוכח הלל' הא' אפשר דה"ג
 דמנא' רב הוה כמחבר הו"ל' ויחד וכו' ר"ל כותב לא הוה
 טיה וז"כ לטעות כו' לא אצטרך הטור לאשמעני'
 ולעקוב דקישא' ז' ליישב דה"ט שולחך הטור לבחוב
 אפי' כחצת וכו' היינו כד' שלא נכרש' דכיו כמא'
 דקאמר שעה הו"ל' ויחד וכו' ר"ל כותב לא שעה
 שאון כ' דעת ע"י סימנא' אחרים של שעות ועבוד' כ'
 שו"ל' ויחד וכו' ליה כתב דאפי' כחצת מאלו מקרי
 שעה אבל לשון ע"ג א' מתייבש בוב שפי' ע"כ לך
 נראה והא' הנוט' ע"י מ"ס כ"י כהא' כ' ק"ה א'
 שהטעם שכתב כשם כהנה גדולים דרוקא הו' וכו'
 והרמב"ם לא ס"ל הוה אלא לרומא' שעת' הוה ארבעה
 דרוק' וכדיו מן הגמ' אשמ'ו. הוה אלא ויקרה חוה
 כיה דמשחרר לגלוהו עבדו הו' מוכח דללו' דרוקא
 הוה ז' דרשב"ה ואל' שעה שהולך עבוד' וכו' אלא כל
 קי שטורפה דערו ומנא' דערו. ומבטת קמה' ככלל
 שטור' וכו' ע"כ לזכור הפירוש כח"מ. ה' דקמ' ה'
 לא נקט הרמב"ם הוה האתוה' כחוננו' בלשון אלא
 אחריני שגרי' מה' שעות טויר' להגדיל היטבת'
 סדך ולא זו אף זו ע"כ ומעתה יתבאר דכיו דמי'
 דכל לשלול בלשון הנה סבדת' מתוך דר"ס' דרוקא הו'
 דחוננו ותי' לא ליה כ' ובכח אפי' כח' מאלו דלא
 עבדו' כחצת מהאחריני כגון ששחרר עבדוה' וכו'
 דחלו הו' שעה אלא אפי' אחת מאלו דהיני' כ' וכו'
 כמשחרר וכו' אפי' א"ס עבדו' איהו דך שעות מקרי
 שעה היטבת הו' כחוננו' דירמא' וירמא' כקניניהו
 וכו' א' אחריני ככל' כגון דרוק' חלב ריחי' להרב
 הפירוש בסוף סי' ח' כיון ה' ה' שפי' להרהר כדבר
 קדושה אסור וק' א"ס ויבר' התור' איט' ויכל' לבחין הו'
 כדכתיב וכו' א"כ דהוה ערוס משמע לבמיהו מכלי שום
 כסות אפי' לבסות ערותו וכו' א"כ אפי' אחר' התור'
 איט' דשאי' לכך כגדו' ע"כ מ' מותר' מקריבו וליחי'
 א' איחי' בערוס שנסקה ערותו וכו' ק' ק' מה' דלמה
 לא יבקר' ה' מותר' כח"ס כפי' ע"ג ע"ג נמי מכס'
 ערותו ויכל' לבקר' ח"כ ע"ב דלתי' ח' נמי אינ'
 מוכס' ערוס ומאי ח"כ דקאמר וכו' גם לחי' השני
 קשה דיכול האחר לשחט פניו מתכירו' ולכך אלא מאי
 איט' לך למימר מהו' האין ה' ה' ה' ויכל' לבין וכו'
 קיטו קי' רחשו' וכו' ע

שומר שכת ואינו מומר לע"ה רצו מומר לע"ה הא
לע"ה היו מומר לכל התורה והק' פלגו ר' שה"ב ע"כ
כדיתא דקתני לגבול מומר לכל התורה לאו דוקא כל
התורה כולה אלא רובה לדיעה ת"ק וכו"כ השב"ח
כדיתא כתי' ח"ל והבא הכי קאמר מומר לרוב התורה
אם מצינו קרבן על הים הר"ק כבר דבין דתורה משמיר
לרוב התורה וכו' ע"כ הל' דל"ק משמיר לרוב התו'
היו מומר וא"כ ע"כ דל"ק כדיתא דקאמר לכל
התורה לאו דוקא אלא רוב התורה רבכל דחב"א ק"ל
רוב ככל והמפרשים שלא הזכירו רוב לשון הש"ס נקט
דוק אמר הפ"ח על השב"ח שלא הזכיר רוב גם
מ"ש הפ"ח דהריהו של ר"ו מרפולגוהו ע"כ כפי דוחה
רצוהו וז"ל דה"ק סופו עובר ע"ה כדמור לכל התורה
אנו נומרי דאין זו רצוהו של ר"ו אלא הרצוהו מדאוקי
מבעתא כדמור לרבי אחי' והול' ל' רביתא עפי' דאורי'
כדמור לרוב התורה ש"מ דמור' לרוב התורה דע'
כדמור לכל התורה דלפי' הדינא מר' דאוק' ביטול לכל
התורה היינו לרוב התורה .

והנה

דלפניו להרכיב תאר שכתב על הש"ך כל
דבריו מתקשים כי מה שהביא רצוהו
המתקופתא הוא מלפני דפשו' דלא ידע הרמב"ם מהתו'
דלפי דיעה ס' ל' להביא רצוהו של התו' וכו' ולדודי און
זו רצוהו מכרעת מה שלא הביא קד' דתו' דל' דל'
בפשוטו דכ"ה כ"ה סב"ב היא קד' פן תקרות משום
דמפורש ביה הלפ' להיחוד וכו"כ הפ"ח כתי' הנ'
ע"כ ומי יוכל לומר על הרמב"ם שלא ידע מהתו' ואי
לא ידע כלומר דלא ס' ל' הא נמי יותא רכל שלא דאמר
בדלמוד הפך ממנה כ"ה סב"ב היא רב"ש אישוי פסוה
כסוף ל' שוט גם מ"ש אין מכרזו מכר פלגותיה
הרמב"ם לק"מ רב"ל אלו מטאר המחלוקת בין
הדימ"ס להס"ח יותא מ"ש ו'ל' אכל כונתה ה"ך לומר
דכי היכי דמשמע מהתו' והת"ש דמוריס להתוספתא
גם הרמב"ם ס' און ל' לחדש מחלוקת ביניהם במקום
שכילוף להשקט גם מ"ש מעקה און לרובין חתום
לגדוד וכו' רב"ל כ"ה היא רצוהו דחב"א למומר
דמתחלה לא גזרו עליהם אלא דוקא לשחיטה וליון נקד'
ולא קבלו וכו' ר' אמרו' אפי' גזרו עליהם ועשאו'
בגוהם לבמרי לבטל רשות' כמי שלא ידורו עמהם ויחזרו
והכלו משחיטתן ע"ה הרמב"ם לגמרי וכו' דכל
עיקר הגזרה של בטול רשות משום השחיטה אך שפיר
לומר ויגר גזרו על השחיטה אף שאסורה בכלל גזרת
בטול רשות כיון דרצוהו עוקרה משום שחיטה גם מ"ש
און מקום לומר אחי' וכו' גם הוא אינו דקדוק דכ"ה
לדשמעני' וכו' דג"ה של בוקי משום שמתל' דמת'
וינה וכו' ר"כ ר"כ ה"ב' דמת' כדתי' שזינו ע"כ הוא
ס' ר' דלשתי' הפי' בכ"ה קמ"ל דאפור משום דלא
פלו' גם מ"ש דקד' רב"ב הרמב"ם לא משמע ל'א נמי
העובר ע"כ ומיני' ל'אסור שזינו ע"כ ו'ל' עפ"י
מ"ש אישוי נוטה להל' תו' ע"כ ע"כ דל'אסור ע"כ ומ"ש
ל'אסור דכתי' הפי' ב'ל' ע"כ דל'אסור ע"כ ומ"ש
דמת' ל'ל'ל' מהתו' הוכחה כבר דקדמוהו הפ"ח ו'ל'
גם מ"ש וכו' מ"כ ח"ל מוכח דלא כהרמב"ם כבר
כ' ה"ב' מ"ש ס' ל' הרמב"ם ש'אסור ע"כ כעלמ' ע"כ
ל'אסור ע"כ מה מליה מלא דהא כבר ה"ך ו'ל' הביא
דוספתא זו להוכיח מהת' ששחיטתו של נוי שאינו ע"כ
אברה מן התורה והבא עליו אישוי נוטה הרמב"ם לא
דיע מהתו' ומה ה"ס ל'ו הרב ואם כונתו לחי' לט'
דיתא היא תו' ר'א ר"י שכתב דמור להכעוס
שחיטתו פסולה היא נמי הפ"ח קאמר לה שדמי' דמי'
ר' מר'א דהתוספתא נ"מ ש'אסור ע"כ כעלמ' ע"כ
דמכ' וכו' שלא כד'ר'ק ע"כ קושיו' זו ל'א ה"ך
למריה אלא על' על' ר'ע והכי קתל' וכו"כ :

איברא

מ"ש הכ"ו על דבר הטור שכתב
דמומר לע"ה היו ככדיו גזרו שכן
מטאר בחולין לה' ידעוהו היכן רתוהו זה כפ"ק דחולין
ה"כ והר"ב מטאר בחולין דמומר לע"ה היו ככדיו
גזרו ר"כ אך כ"ב ר"א' הוכיזו וכו'ו כאלטו
הגטריס דמומר לע"ה ומומר לכל התורה שחיטתו
שפיר שישל' ע"כ ר' דחה דבר הרמב"ם שגשאו
כדן נ' גזרו כיון דלרבי מרן דמטאר כפ"ק דחולין
שדיו כנו גזרו וכו' ר"א' ויתא' אנה' ע"כ ר"כ
ניתו אן הכן מטאר בנמ' כן אי מהתא כדיתא
דיתא כ"כ כ"ב רב פ"ו תאר על ג"ה שחיט'
רצוהו מננה לרוב רצוהו כלל מהת' דהתו' כדיתא
אורי' לגבין המננה ע"כ ר'א' מהת' ה"ס בחולין
ליתא מקיטוהו לר' ע"כ וכו' ר'א' לעול' מומר לע"ה
לא וכו' דאוקמה כדמור לאורי' דבר וכו' דאמאי לא
אוקמה כדמור לע"ה וכו' ר'א' ע"כ ר'א' דהו' דומיא
דכתי' דהשתא נמי דאוקמה כדמור לאורי' דבר ע"כ
דמיידי אי כשרה' ע"כ או טריקסין וכו' אלא מלא'
אוקמה כדבי' ש"מ דמומר לע"ה אחי' ע"כ אחר
לא מהת' ננה מלכ' דאין זה מטאר אלא גם יש לדחות
לעול' אומא ל' דאם ישראל' ע"כ שחיטתו כשרה
אלא הינו דוקא כדבעי' דלא ע"כ מחש' משום
דמנויין ל'קל' לה שחי' כע"כ אלא דוקא כדבעי'
כ"ס מ' לכל התורה או לע"ה שדרי' לכל והרצוהו לא
דיע ואש' מ"ש לה' אוקמה כדבי' דהביתא קאמר
לכתב'ה שחיטתו רצוהו דרית מרן מוקתו כד' הכי
מנע' על שחיטתו כדתי' דהשתא דקל'א מנהו רצוהו'
כדיתא ע"כ ומפרש ה"ס נגזר דמיות ונה מלא'
וכו' ופי' ש'אסור מותרים לע"ה ע"כ הו' מוכח ע"כ
דברי אמת ושחיטתו כשרה' מכל' מקום כיון דנעשו
מותרין לע"ה אי משום דלא הו' שחיטתו דה' התורה גזרו
עליהם והקדוש הפי' ישראל' ע"כ הו' מוכח דמור
לע"ה או לכל התורה שחיטתו אסורה הפי' כדתי'
ע"כ גם זו אינה רצוהו דל'ל'א חתום שזינו כיון
דחזרו לאסור הו' נגזר נגמרי' אכל ישראל' מומר שזינו
דלפני' דמטאר ע"כ שחיטתו כשרה' וכו"כ ר"א'
ו'ל' אלא נהמר שכל כונת מרן ו'ל' שכתב שכן מטאר

יא

שחטה מה שהקריח דה"ו כמנעד לכל הקור'
כשראל עב"ד דהקריח דברי הימ"ס שעבא
גבר גמור לתוף לנ"ד דה"ס אהא כריה' למה לא
קקתי מתני' סוף משא' ומנעד אלא דה"ו שריתו כדון
ככרי ור"ת כר"ל ליה"ו דה"ס ישראל עב"ד אשילי
לכתחילה מטרקין ועדיף לשחוט ועדיף משא' זו דוחק
עגוס הדין •

סימן י

כתב

הרשב"א כת"ה אהא דאמרינן במנעד
לחאטון שטרק סקין וטקון לו משום דלא
טרח לתקוני הטקון עב"ל ולכאורה מלשון זה מוכח
ללא כהרד"ק בכתב"ס כ"ד שכבד ומאכרחא דה"מ
שאין לפטו משחוח משום דלא טרח אכל י"ס לפטו
משחוח דליכא טרחה בולו ה"ו לא אכלו אקורא ורמיהו
לחמן שגבר עליו הפסח דה"ע א' דה"כ קת' טרח
לחולק' לא טקן הירח עב"ל א"ס ח"ס דה"ק
הרשב"א לא טרח למתירי אמשחוח ולתקוני אכל דה"ו
ה"כ משחוח לפטו מודה. הרשב"א ולכאורה י"ס להביא
דחיה לדיכוי הרב"ה מרביה דה"ו א' שכבד מטרח לא טרח
לסוד אחר סבון אחרת ויפה למה לא פ"י לא טרח
לשחוח הסקין אלא דה"ו משום דס"ל דמשחוח הסקין
אינה טרחה אלא זכתי ג"ש לרוח ומש"ה לא הו"ל
הרד"ק דחיה מרביה רש"י אלא דוחק אקורא מסכרה :

איברא

מה שראוי להביא שגשה מחלוקת בין
הגאונים ובין הרשב"א כענין כדק"ס סקין
על אחר שחיט' ע"ס ק"ה דה"ו מטרח בהרשב"א כדח"ו
לדחיה שבתב כס' הגאונים שגבתלה צריך לבריק
וא"ל לרבע מין א' דברי הרשב"א אקריא מתירי
לח"ה אלא מוכרחים אט' למר דמ"ס בת"ה דח"ו צריך
בריקה היינו הכ"ה לבריקה לסקין קמן ובמ"ס ה"כ
כנה"צ מש"ס דמשק אלוניו וכן מטרח ה"כר כמשמרת
הבית דף ו' ע"ב שהיה סמך לרבי הגאונים ע"ס •
וכ' עליו ה"ה שחיטה רחיה ע"ס ובכב עליו הרשב"א
ס"ס רכמה עעה בזה דלנו לא חייבנו להתעבכ וכו' אלא
כל ה"כ שגבתון לפטו ויטולין לעמוד על הרבר אן
סומנין על חוקין ו' וכחטר כ"כ וא"ס נלכרה וכו' אן
חושנין וכו' ע"ס ב' ה"ו ירנ"ב כס"ה חולו וטרחה להנאחי'
וכדכבד כדמשק אלוניו ומ"ס הכ"ס רבמתני' ו'
להקל לרבע הרשב"א יותר מישראל כשר לתוף והנה
ה"ס דה"ש' הק"ו לרבוה טרף כב"ר וזו רתין לו
ליתן וכו' כמשמ"ר ראל כשראל כשר אין לו לשחוט כל"ז
כדיקת סקין תתלה על סקין שבידקו אח"כ והנה ל"ש
עג"ס הר"ן שפי' מש"ס דה"ו וכתב הכ"ס דלפי רע"ת
דח"ו דלפי' ברה סקין ט"ל לכו"ל לר"ה אקט' למשומר
כפני הרחוק וכו' א"כ א"ס כה"ל שהולכרבו לאשמעינן
זה הדיוט' אלא לטעם הרשב"א משום דחיש' דילמ'ל
מתחילי חמי' הרבינו לאשמעי' כמנעד ה"ה אן כשראל
כשר שחיט' כן והנה' לכו"ל ליושב דה"כ ה"ה ס"ד דשה
טפי מש"ס דשאלמ' לקמן כשראל כשר חזרה לשחוט
עג"ס גלה ישחוט ע"ס שיכרוק דילמ'ל אף למשכח אכל
בלאו דהסביון חש' עומד ישראל כשר ע"ג וה"ו מק"ס
לומר כיון דעומד על כפיו וממתין לו עד ששחוט
ויכרוק לו ה"ה ס"ד רל"ה חיש' לשמ"ל ישקלו כיון דעג"ד

עליו גם כשטול זה לברוק לו הסקין וכו' ר"ה רל"ה חיש'
לשמ"ל ושכח קמ"ל"ן דרפ"ה חיש' וכו' ח"י רעגמ"ח
רש"י ויטמן אבדיק דה"ס שחי' משום חשש ברכה
לכטלה וכבד עליו הש"ך א' דמני הש"ס רחולין ר"ז ג"כ
ה"ה דה"ס ה"ס מנין וכו' משמע רבדיקת סקין לא ה"ו
משום חשש' לרככה ע"ס ולא ידעתי למה זו ורמזי
מודה הכ"ס דעיקר כדוקת הסקין משום פגם דמטרק'
אכל מנין לנו שאינו יכול לשחוט ע"ס שיכרוק אח"כ
לזה קאמר הכ"ס ר"ה משום חשש ברכה לכטלה אכל
לכ"ו ק"ה ר"כ אמאי לא מזני חשש דה"ק מנין
לבריקת קודם שחטוה ולא נקמין אבדיקה דחזר שחטוה
רבדיק ושחטתם כזה דה"ה"ה לה"ס סקין כדוקה לשחוט
כה ש"מ דחין לשחוט כלי כדוקה ע"ס שיכרוק אח"כ
רעגמ"ח דק"ה ר"ה משום גלה ושכח או משום ברכה
לכטלה ו"ל דכ"ן לעגמ"ח דשמ"ל גלה ושכח או משום ברכה
הרב"ס לא צריך קר"ה דבריך ששחוט משום סכרה לא
צריך קר"ה ובמ"ס ככחכות ע"ל משגת דה"ה"ס חזמן
לאכ"ר חתב"ו ע"ס א"כ מש"ל שני עשירי כדוקה לח'
קאמרינן ולפי זה דברי הרמב"ם שכתב כסעף ט' כד"ה
חיש"ין וכו' בעלמ' ממני דה"ו כתב ש"ס ח"ל משחיב
כדוקה קתלה לחזר ע"ה ורמזי וכו' ידעתי שמה נכנס
הסקין כעור דה"ה לחזר ע"ה ורמזי וכו' ידעתי שמה נכנס
השחי' וי"ל מן הכתוב ושחטתם בזה וכו' דה"ה ולשח"ה
זו לכדוקה ש"ה"ה שחטוה ועבר דה"ס מקי"ן רבדיקה
לח' מה"י קר"ה אכל עיקר הכדוקה ה"ה מכת סכרה
דילמ'ל הש"ס מטרק' וזולו חש' ט"ס כדכרו וכו' ע'

סימן י"א

כתב

הרשב"א כת"ה אה"ה דף י"ד אה"ה דחמ"ה
סומנין כהנה לזו"ח מנה לע"ה דר"ה אמר
אקור"ה ל"ל אחר מטרקין וכו' והה"ה ע"כ וכו' דת"ל
דח"ה עת"ר וכו' ע"כ ל' דה"קין מרכיזו אלו הפוקק"ל
ז' דר"ל דכפע"ס אה"ה ה"ו ממטר וכן לרבע רש"י ז' ו'
וה"ה ע"ל ה"כ ר"ה א"כ הי"ו כתב הרשב"א כת"ה
דח"ה שחט שכתב כמנעד רש"י כברה ע"ס כפי' י"א
ולכאורה דבריו קטוה"ס מזה שחי' לקמן כדף י"ח
העתיק מתני' כדוקה ויזכרה ע"ה מה"ה"ה מ"ס
להוציא רל"ה העת"ר וכו' לשיק"ר כתב ו"ל נראה
למשנתי' אן א"ו דרכי' לכ' דה"ה ע"כ אור"ה מנ"ה כנ"ה
מתני' כשכ"ר וכו' ע"כ ו"ל א"ך מעתיק ע"ס
הרשב"א דשוחט כמנעד כשכ"ר וכו' א"ך דק"ה"ה כריכי
הכ"ס ורמזי ר"ה ק' מ"ה"ה כתי' כתב בת"ס ה"ה
ולבקוק כתב בת"ס פ"ס והיינו דה"ו שחוטו על ספר
תורת הבית הק"ר ש"ס כתב לה"ה"ה דמנעד שחוטו
כשרה לאח"ה ויקהל לו אה"ה משום קנפ"ה ע"ס וה"כ
כנה"ג כסמ"ן כ' כהנה"ה טור א"ח י"ו כ' עליו ורמזי
ידעתי דח"ו ק"ה ליה דמתני' דשוחט כשכתב רש"י
בע"ה ח"י' כמנעד אי"ו כננ"ה כדמיון לכת"ה וכו'
ע"כ ו' ו"ל רח"ה ליש"כ דברי הכ"ס דה"ס כרת' הבית
הצריך דח"ו הרשב"א ל' למתני' כננ"ה היינו משום דק"ה
ל"ה חש' מרכיזו וקתני מכת להוציא ח"ה מהמנעד
ומתקן ח"ה ומחלל כשרה"ה ויזכיר כננ"ה אכל ה"ה
כדח"ו שור"ה כ"ס דמתני' דה"ה"ה כשכתב ח"ה כננ"ה
הכל

הראשונה לא היה מותר מעיקרה קודם ליהא רחוק
צורך לה' ואם חשוב שהיה צורך אין בכך כלום עכ"ל
אשר המחילה ליהא להרשב"א לא ידען זה דוקא ממדת
השקפה שהיה חפזי' בעצמו דמה ראה זו
אלא שמתחת הסכנה דיקא ולמהתא היה שומט חס
מתא וכו' וכדכתיבא דוק.

איברא מהם מה שהקנה הרב בת"א על הרשב"א
דאך כתב דמייא בחושב שחוק הגוי
דקא אמרין כפ"י מ: דזיתרמיה ר"ל דלע"ג דהכשתה
מותרת גברא בר קטלא מיהא אמתקתיה להר ר"א
והשקף או חשוב שהגוי צורך דמה לג"א למה צורך
קטלא והרב פרי תאר צורך דהתם בסנהדרין איירי
שהשומט עצמו חשוב הוא לזרוק דמה לג"א ע"ש
ולכאורה אין טעם לברכויה דהתם ג"כ היתה מותרת
זו ד"ו ור"ל ויש להשקות בה קויות הרשב"א ומתוכחוס
לנרץ כמו שפיר הרשב"א הבא לחייו ר"ל ור"ל בחושב
שחוק הגוי דמה לג"א ור"ל אך קיים שם אבל הכא
גברא בר קטלא והיה קויות הרשב"א לרובתה ע"כ
מוכרחים אט למר כו' ברוח דמה שאמר ר"ל אסורה
היה חפזי' בהנאה ורפ"י כשחשב לזרוק הגוי דמה לג"א
ור"ל שאמר שמתא חפזי' בשומט עצמו חושב לזרוק
מאס דאין מחשב' מעבודה לעבודה אבל לה"ה דלשפר
דאסורה בלכילה מאס טעמי והשתא הוה ה"ק דלימא
דקרא חובב אחיו לחיובי גברא קטלא וכגון דלדורו
כענינו חושב שחוק דמה לג"א וכו' מקיז להנרץ
דכנה"ג אפילו ר"ל מודה דנהיה מדי אמתקתיה להר
ואכתי וכת"ל שיהיה לא לא חפזי' קדמ' וזה"ל דעיקר
מותר' הר"ל כחושב שחוק הגוי וחלויה דו כאלו חזנת
הרב' ור"ל וקרי כמבין.

עוד כתב הב"ח בספרו ר' ומשמע ודאי דלשנא
דפסולה נרעק בת"ה הקלר ולשנא דאסורה
בכטלה בת"ה האריך לנו דוקא דהא כביתא וכו' ובני
מקום ואה"ג דאסורה בהנאה וכדמנכח להראי' וכו' עכ"ל
אין אמת דלשנא בת"ה האריך מעיני' למענה לז' דוקא
נקט אכילה אבל לשנא בת"ה הקלר לא מטגן למומר
דלז' דוקא נקט פסולה שהיו כ"ו ל' חשב שחוק הגוי
דמה לג"א פסולה וא"ל כשחשב השומט לשומט לשם
ע"א שו' ובני מקום אסורה חפזי' בהנאה עכ"ל משמע
להראי' דפסולה נרעק ברוח' אינה אסורה בהנאה גם
מ"ש דנקט פסולה מאס דר' דנקט לישנא דפסולה איירי
דנקט ר"ל בנתיקת וכו' קשה דהא לא נקט ר"ל לישנא
אמר בנתיקת וכו' הוה לו לר' למר אסורה ולה' לישנא
דפסולה ומשמע דפסולה אין ובני מקום לא וכדדיק
בגמ' על מקה' דהשומט לשם הריס' וכו' פסולה אין
ובני מקום לאו ענה דהיו כתב ברוח' מהר"ש דהב"ח
ע"כ מלקח רר' נאמר קודם ורפ"י ר"ל ושלג עליה ע"ש
אך ראוי תוספת זו ההוא דר' ור"ל הוכחה בסנהדרין
פ' הרבב' מותרת וכו' הוה ר"ל אמר אסורה וכדראי'
שאתה הטיב' עיקר וכן הרשב"א שנתקן הפטל הבא
בלשנא רר' אסורה וא"כ הדרה קודם לזכותא דלמה
נקט בת"ה הקלר לישנא דפסולה ויותר קשה איירי
ה"ש על שנתקן לישנא דפסולה כיון דהוה כענינו
כפ"י בת' לישנא דפסולה לאו דוקא למה העתיק כש"ע
לישנא דפסולה ולכא' למישר' איירי דנקט כשרה וכו' דל' ולמה

כתבו האוס' על מקה' דהשומט לשם הריס' וכו' דנקט
פסולה איירי וכו' אלף משום דלכא' למענה כה ולהתיר
בהנאה אבל במקום חרובה למעני' לא אמרין פסולה
איירי נרעק כשרה.

וראיתי להרב כנה"ג כפ"י ר' אות ה' שכתב
משם מהר"ם יהושע שכתב על דברי
הב"ח ובשקף דהיו נראה מרבי הרשב"א כדורו
הבית הארוך חלונה אסורה בהנאה וכו' הלאך יש
ליתיר בהנאה עכ"ל וא"כ אפ"ש למיר רשב"ע שכתב
לישנא דפסולה סמך דאכתי ת"ה הקלר ואת"ה הארוך
דאסורה בלכילה דוקא דלא כשרה'ס אסורה עליו
שאסורה חפזי' בהנאה' מאס דק"ל רכברי הרשב"א
כדירשו עיקר ומה שאמרין בכרית' דהיו זו ובני מקום
חפזי' ר"ל ה"ה ק"ל רמז דהתם בשחט' הוא עצמו לזרוק
ובני מקום לזרוק נה' היה פסולה וכתב על רביהם הרב
כנה"ג ור"ל ואין זה נכון דכחשב הוא עצמו לזרוק
מחשבה שולח' אבל כתוב לזרוק הגוי זה מה שחשב
חה עובד לא לחיובי כחושב מעבודה דההו' טעמי
וכן כשפר ברך הבית כתב כן עכ"ל ותמהני עליו כמ"ס
זה המחשב היה עובד כדמנכח מוכרי' טעמינו וכו'
שחי כתב הרשב"א בחדשו ח"ל ולא רינו לזכותא
רעייני דהתם אין הוסיף לז' נחשבו בשחטה שחוק
הגוי דמה לג"א אבל הכא כושל' השומט מחשב כן
ומה שהב"ח ציטט' לברכויה מרבי כ"ה הדרה מרבי
משמרת הבית היו מוכחין ומשום דהה"כ ה"ל דהתא
דר"ו ר"ל לאו בחושב שחוק הגוי איירי דה"כ הו' זה
חושב חה עובד כחכב עליו ממשמרת הבית דלא הפך
ראש לא כתב מעט טעם לו לשקט וכו' דההו' רעייני
לא חשב הטכחוס כלום וכו' דלאו חשב הטכחוס
במשמרת הגויעין ההוא אסורה דהשתא איכא ממשמרת
השומט וכו' עכ"ל.

עוד כתב הרב כנה"ג ור"ל בלכות ג' ב"ה שטה
מ"א ועוד יש לתקמה וכו' מיהו דכרי הקו' וכו'
ומהתו ספיקא וכו' ורש"י איירי כשחשב כשעה שחט
ובו' עכ"ל וט"ח'ת נפל'תו כדכרי' דאך מעיקרה הוליא
דכריס חל' מכו' דרש"י איירי כשחשב כשעה שחט
דמלכ' לרשן רש"י אמר כוכחוס מכאשו שכתב לר"ל
אינה אפ"י חל' דוקא א"ש שחטה לג"א חו' דוק דמה
לג"א וכה ראי' שלא חשב בשנת ויירק רחל לר"ל
אין מתאסין מעבודה לעבודה אחרת ועוד דיק' לא
עיין כתי' רש"י שכתב כ"ה כהרבע עבוד' וכו' וכו' וכו'
מהל' וכו' וכו' כחולין' כ"כ כחולין' כ"כ עבודתו וכו'
א"ש חשב כש"א חשב כוירוק וכדכ"ר רש"י כ"ה חולין
וכו' והקשר'ת לז' עברה היא לזכרונה בהמה מאס
הקטר הלכה הוכח' דלא נאשמה ולא מוקד דמה לג"א
משמע להראי' מרבי רבנ' ג' צוריק ח"ג דהשתא
כדאי' הוירוק לג"א חוקרת בהמה ועוד אי איירי
כחשב כשנת וכמה"כ אפ"י חשב על השומט כמו
אסורה וכו' וכו' וכו' כדירשו בכרית' דהשומט ע"ה איירי
להקטר לג"א ח"ה ח"ה וכו' מתי' וכו' כתב רש"י
והקשר'ת לז' וכו' אלף ראי' דמייא רש"י דלא חשב
כשבת וכתב דכרי' ל' טת' לזכרונ' כדכרי' רש"י ועוד
איירי נרעק כחכב' ל' שמו' דמנכח מרבי רש"י וכו'
כדאי' וכו' נעקד'ת מליו סבר גם מה שכתב ויותר יש
לתקנה שכתב המבין כד"ה ע"כ וכו' הרי דחל' קו' וכו'

ולמה לא חלוקין בין כבוד הקדש עב"ל שזיהו דמר לא
במורכב דמה ענין מ"ש כבודו המעין הקדש דרביהם
לחזור על דבריה נהתי' שדיו אל"ל הכה דרשנעמייה
דחשוב הכותב סופרו וכו' וע"ל כבודו ללשון כבוד ע"כ
לא קפדוהו וכו' אל"ל הכה יכו' וכו' לישל לא שידך
דקדוהו וכו' והוא לישל שאור הכבד בוריקה לאו מטעם
שהוכיח כופו דכמתשכה וזשטן אל"ל חילוק ששטן כדאוי
כיון דוריק דמה לע"ל לא חסרה הכהמה ומלך בוריקה
לכרה נקסרה הכהמה נכ מ"ש אומר הני וכו' כי הם
הניטו מפרש' דהתי' שטרו כדאוי רחוק' חשב שהני
דחוק קמה לע"ל וכו' והניטו כוח ממשך חס עובד וכו'
עב"ל רחוק יתכן דר"י שאסר היינו ככה"ל אסר עובד חס
ממשך רח"כ כד התי' ממהני' איתבדו רבו ויחוק לא שני
מיוו דהא כהנייה קאמר מתני' אינו חילוק יהיה הכל
הילך אל"ל אחר שהניטו ומה להא להתי' ליתוח דרבו
מהניטו עיניו והיו מניקד דרבו ר"י שאמר שזה עובד
וכו' והיו קאמר ככ' עבריות כשחיטה או בוריקה אינו
דיו וכו' הרי אינו שחשב הניטו כשצטן שחיטה אינו
מיעבד נכ מ"ש ארדיה מרבו התי' וכו' לא הרעתי
למה הרחוק עניו דמרבו התי' דשמעתיקן עובד
להתי' דהשטן הו"ל לירוק דמה לע"ל שהיו כבשו התי'ק
וגרסה נד"ה ר"ל אחר מותרת מיהה ר"ל דהייב עתה
וכו' ואין לתמונה היקד כהני' דילמא מילקד ולא עובד
דתי'ק וצטור מעשה וכו' ועוד דהבא וכו' לחשוב עב"ל
כשחיטה וכו' עב"ל הרי עובד להתי' מרביהם דאיוו
כשחיטו עלמנו ממשך לירוק דמה לע"ל נכ מ"ש וכו'
אזק קאמר ר"ל דהיא מותרת ת"ל בשחט וממר וכו'
ל"ק דהרשב"ל כת"ה הוא אסר כשחט התי' ממשך וכו'
כשהניטו ר"כש התי' דכ"ל דכשחיטה ראינוהו אינו ניעשה
ממר וכו' חס כשחיטט שניה והכח רייהו לרביהם
מתי'א דהוא רחוק ואזק וכו' והתק וכו' להכני' וכו'
לחשב סכרה וכו' לרש"י דהכי ס"ל דרשכטס ו' הו ממר
ע"כ כעירובין כ"כ התי' כאלוין שכל דבר הכנה"ל כ"ל
ל"ע דהמט' ככ"ה על הוריקה דתי' רש"י ממשך
מכריבו דהא חשב על הוריקה דתי' אחר ששטט
כדבשר הכבד נקטי' משום ממשך הוריקה דרמי'
הקדשם דהא חשב כלחוד בוריקה לחשר הכבד וכו'
מה יעשה כמה שחמרי נכתי' ששטט וכו' וכו' חשב עליו
זה הוא מעשה וכו' והיינו משום שהוכיח סופו והא
לרש"י לא נלכסה משום זה והיא הוא וכו' מתקם וצדד
אחתי התי' הקדש מתי'א ליתקן והתי' רייהו וכו' התי'
אמורה תק"ו ו"ל כשחיטה ממשך כלחוד כשהתי'
שחיט עשה שום מעשה אינה נחשבת הכהמה דהא
דתי' כ"קדוש או חשב עליו מתקם יקדש ששחטה אינה
לחשבת אל"ל כיון כשעה שהיה עובד מעשה וכו'
מטכר' ו"ל דהא דבבב' רש"י דמחשבה פולת בוריקה
היינו כשעה שהו"ל מקבל הדין היה כדעתי לירוק לע"ל
חבל לחשר שקבל הדין אחר אחר כך שזרד לירוק
לע"ל ככה"ל הו"ל דחמרי כבוריקה דתי' חמרו כה לא
אישור ולא התי' משום דילמא כשצטן מעשה דהיינו
קבלת הדין היה דחמרי לירוק דמה לע"ל והנה התי'ק
ככ"ד דהא שחט וכו' כשחט לירוק דמה ס"ל וכו'
מתקם וכתב הכ"י מתי' ששטט דהתי' התי' לא נקד'
דתי' כתי' שחט מותרת כהנהו וכתב רוב הירשיה
דכרי' הו"ל הם דכרי' על עיני' דהא אית' דהקדשה

בהנהו למאי כ"מ קרי לה' וכו' מתקם וכו' עב"ל
התי' זה אינו מכיר דשפיר קרי לה' ספק וכו' מתי' כתי'
לא משי' אל"ל לרביה אל"ל מספק וכו' טובא אס' וכו' קדק'
עס ספק זה אינה ספק אחר שתי'ה עתידת משום ס"ס.
איברא מה שיש להקדק על דברי הכ"י הוא
דנהיה מרבו דבוריקה דתי' חשב לכד הו בכלל
ואח"כ חשב שרביה דהתי' חשב לכד הו בכלל
ספק והקדשה וההוספת' דנקט ודק ג"כ לרבותא דהתי'
ודק' וגשה מעשה אל"ל אינה אסורה אל"ל מתי' ספק
ולא כמו שרביה מרבו רש"י ו"ל דהא ודק לע"ל חסר
הכשר למפרע וכמו שרביה דהתי' עליו מהתי' התי'
וא"כ אחתי' לא אשמעינו הרמב"ם התי' חרש' דהתי'
ורק לא חסרה אל"ל מספק דחוקק למר דהרמב"ם ס"ל
כרש"י ו"ל מחאר שרבי רש"י מתי' וכו' להא על מה
שקטובו ויש לישב כדחוק דחוק

סימן י"ב

כתב הרשב"ה כתי' הבית הקלר והשטט
כשחט אפי' כמזיד שחיטתו כשרה ע"כ
ולכאורה שזה התי' הרמב"ם ס"ל פ"ה מה' שחיטה
שכתב השחט כשחט כשונג שחיטתו כשרה ממשך התי'
כמזיד שחיטתו פסולה וכן דקדק הכ"י מרבי' ו"ל
המט' הרב דהירשק ככ"ד דהתי' הרמב"ם מיהה דהתי'
כמזיד שחיטתו כשרה וכו' דנקט כשונג לישב דגמ'
נקט ולחזקו כמזיד דאקדו' לו עולמות ולאחר מתי'
והנה לדיעת מתי' הכ"י דחוקק דכמזיד שחיטתו פסולה ע"כ
איוו כפרהיה וכו' שכתב להתי' כ"כ כקדו' כ'
וה"כ קדו' לו עמ"ס ככ"י כקדו' התי' לחשר ש"כ דכמזיד
שחיטתו פסולה וכן מתי' הרמב"ם כתב חבל התי'
כקטו על מתי' וכו' והא מומר לחלל שכתב אסור
לאכול מחיטתו ו"ל דהתי' כפרהיה והבא ככ"ה
וע"ל דמשום פשע ח"ל חסוב מומר וכו' עב"ל דהתי'
כתב חבל התי' כתבו וכו' התי' וכו' הרמב"ם דשפלו
כמזיד היינו הוכי' ששטט כפרהיה וכו' שחלקו התי'
והתי'ה לישב דס"ל להכ"י דהתי' וע"ל משום פשע
אחת לא חסוב עונש דתי' התי' וכו' כתי'
עקר שחי' וכו' כתי' כתי' התי' רייהו מפי' וכו' וכו'
קמה' לא התי' וכו' התי' כתי' שחט כהקדש על התי' אמת
ש"מ דס"ל התי' דתי' כתי' עיקר דהתי' החילוק בין
פשע דתי' לנ"ס דהא התי' כתי' אפי' כפרהיה לא
הו מומר וכו' התי' דהתי' אפי' נלע"ל הו מומר ונתי'
סכן היינו מרביהם התי' ומהתי' דכרש' ק"ס למיעין
שפיו ככריהה מתי' שפיר כתב מתי' על דברי התי'
והרמב"ם חבל התי' וכו' ו"ל דהא מחלקין בין פשע ח'
לנ"ס לא בין התי' דהתי' דהתי' אפי' נלע"ל הו מומר

אמנם

שחי' לו יעל או דחוק כתבו התי' וכו'
מתי' שחטו על התי' התי' התי' התי' וכו'
ולכן התי' לתי' התי' התי' התי' וכו' לתי' לתי'
כמהנהם כ"כ וע"ל דתי' קדו' כתי' דתי' התי' התי'
אחתי וכו' מהתי' שכתב כפרהיה דחמרי התי'
ככריהיה דתי' איוו ככ"ה ח"כ אפי' חילוק ככריהיה
לא הו מומר וכו' כתי' פשע ח"כ אפי' חילוק ככ"ה וכו'
דתי' קדו' חלל שכתב ממשך דרש"י וכו' כתי'
לחלל

מאוס דאמרינן ללעגורי מ"ל מעבשה רכה מ"ל מעבשה
 וזוטא וכו' עכ"ל ובהק עילו כהנה"ג ז"ל כהנהגה הטור
 שכן ר"א חזק"א דלעגורי קא מנחן לא נאמר
 כי אכל כבהמה חכרו אבל כבהמה על עמט לויכא
 למומר דלעגורי לרכוכ ליתקיא או כמעבשה זוטא נאמר
 או כמעבשה רכה עכ"ל וסודיה רמ"ר לא היענא
 דהכרענות התי"ש ל"ל לא לא"ל היין ל"ל דכנהמה
 חדיה נקטת כמעבשה זוטא או כמעבשה רכה וכו'
 שגילה לט הר"ש ב"ה דהו מעבשה רכה ובחדיה דוקא
 אוקר ר"ג אבל דחכריה לא אוקר חז"ל כ"מ התיבא
 דשקוטא חדיה לא נאמר כי אם כמעבשה רכה חומיא
 ומנעק הא ליתא דהא ורזי רב הונא אסור אפי' כמעבשה
 זוטא וכמה שכתבו האו' דגולא טולה על דכרי רב הובא
 דמעבשה זוטא קאמר ר"ג דשלבנ עולה אוט אילא מאוס
 רס"ל ואין אדם אוקר שאינו שלא אבל כבהמה חדיה
 ליכא זוטא דשלבנ רכיב הונא שאוקר אפי' כמעבשה זוטא
 וכן פסק הרמב"ם כר"ג ור"ע ועב"ד כבהמה חדיה
 נאמר אוקר אפי' כמעבשה כל דהו ולעיקר קוסת
 מהר"ל יש לישב דהיא גופה קמל"ן הר"ש דלא
 טמא כ"ן רמ"ז וכו' למילא דקי' לדשיאל אינו אוקר
 אלא כחכרו דלעגורי קא מנחן דה"ה ר"ג כמעבשה זוטא
 אבל כמעבשה רכה חוסר ולא אמרינן ללעגורי קמל"ן
 הר"ש דמנחן חזית ליה אין אדם חוסר על חכרו אפי'
 כמעבשה רכה וכו' ליתין דקי' ר"א וישראל אוקר של
 חכרו מאוס דללעגורי קא מנחן חזית אינו כמעבשה
 רכה אפי' בישלו והשקת וברכתוכו כאל לעול .

וראותי הר"ל כ"ן כנא' קאמר ס"ח שהקשה
 דבחי המנב"ם החידי דפכ"ב מה"ש
 פסק דאסי לו כי אשפתת אוקסיה וחלו כפי' מה'
 טומאת מת פסק בדין המורה חזק בקרב שאינו אוקר
 על חכרו אפי' טומא חזק וחי' דכדרי שאפשר לחקרו וכו'
 עכ"ל ר"א חזק"א עולה ויפה עפי' מ"ש המנב"ם כפי' זו
 דחוכל בדין המנעק יין חכרו ע"ש וכבר רמז קושא זו
 רובו ירוסא דכניכט ע"י חכב כגס הרמב"ם דאסי יש
 חזק"א יש לו כח אשפתת אינו אוקר היינו מהא דהרמב"ם
 רפ"י רעומתא מת הר"ל כהרב סתקא לעגור והרב
 כהנ"ג שכתבו על דברי חז"ל וכו' דלא מילתין
 לרמב"ם דכחך הפך מנה ולחרי אין כהן מוקד עיין
 מת ובת"ש חי' דכרייה והיא קי' רלב"ח אפי' כונת
 כהנ"ג למר דהיא דרעומתא מת הפרס אינו ענין כלל
 וכמו שערמו החיוביים לישבו בדין חזק הכי הו"ל
 הרב כהנ"ג דמההוא לובא דאיה ולהודיענו החילוק
 בין היא דביח הפרס להלכות שיעטה ולא ליתכוב
 וכו' ולא מנא להרמב"ם אפכא העיקר השבוב חקר
 מן הקספ' .

סימן י"ד

כתב הרשב"ב בת"ה הקדור ח"ח ח"ל שחט לשם
 קדשם שאינם כחין כדכתיב כחיתא וכו' אבל
 עבר וכו' אמר לשם חטאת שחיטתו פסולה עכ"ל
 ונראה דכחיתא דכרייה דהא כות' כפי' הארשט דמ"ה
 ע"כ הכי ליתא השוטט לשם חטאת וכו' חז"ל הלא

שחינו מחייב חטאת אבל מחייב חטאת חייב לשם
 חטאתו הוא עושה והוא לא קאמר לשם חטאתו חזק
 ר' אבהו כחומר לשם חטאתו ע"כ ופירש"י ז"ל ה' לא
 קאמר לשם חטאתו דמשמע שאינו חייב אלא לשם חטאת
 דמשמע לאון כד ומדעי' דיע' דאין דכרייה כלום עכ"ל
 וה"כ היכי קאמר הרשב"ב דאסי אמר לשם חטאת
 פסולה דכתיב ופכאטו מוכב' חזק אמר לשם חטאת כשהיא
 ואינה פסולה עבר שיאמר לשם חטאתו וכו' להדיא
 כעגמו בת"ס החיך רף ר"ח ל' ודוקאין והוא לא אמר
 לשם חטאתו ומשני כחומר לשם חטאתו אבל כחומר
 לשם חטאת חזק חושבין לו עכ"ל ולבארשט עלה
 כדעתו לישב דבריו על פי מה שכתב רש"י
 במגילת ח"ה לא חזק אמר למחתי ומשמע שאינו
 חייב וכו' ומשמע דהכונה דכוס כדור דוקא אהיהא
 חדיה ואם כפי' כן זה אס גולה דיעתו קודם לכן כי
 הוא רוצה לשיטע לפרעון חטאתו הוגם כי השקח חזק
 לשם חטאת הוי בגדי החזור ושקוטו פסולה וכו' טבל
 ל' דהרשב"ב חזקו בבין כשגילה דיעתו קודם לכן
 שרצה לשחוט לפרעון חטאתו אמנם כד ידוקין שפיר
 ירצה שזה לא אפש' בלא חזק דהעיקר חסר מנכרו
 הרשב"ב דהיה לו להדיא שמייה בהדי' וכמו דפרק
 כנתי' והוא לא אמר לשם חטאתו והוצרך לשני' דהיינו
 שאמר למחתי וחלו משמע שהיא חייב כה"ג קו"ל
 להרשב"ב ח"ה כהדיא חזקיה כשגילה דיעתו ועוד למה
 יצא לידן כדכר חזק' וכו' שמייה דתלמודא רשביה שמייה
 לשם חטאתו ואי לאשמעי' דכתיב חזק' חזק' לשם
 חטאת מהני ח"ה ח"ל בלאשט דתלמודא חזק' למחתי
 ויסקי' מנחיה לחומר חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 לתענית מהני ובגין דאיידי כשגילה דיעתו ולא ליתא
 כשקמא לשם חטאת פסולה וכו' לאשמעי' ג"כ חזק'
 כדעב' שחטתו וכו' לפעמים שחיטתו כשהיא חזק אמר
 כהאי לישב אס לא גילה דיעתו קודם לכן ועל כן מנכר
 אי לומר רע"פ כל דכרי הרשב"ב ז"ל וכו' חזק' חזק'
 לשם חטאתו כלשכא דתלמודא ובין מ"ש חזק' כחוק'
 דמ"ה חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 חטאת חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 על כדמסיק מ"ש והוא לא אמר לשם חטאת טענת
 היתר וכו' לשם חטאתו רחא חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 הגמ' דפרק חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 שקיימו חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 לחדש לט דהעיקר קמל כלשט ולא כהני זו חטאתו ובין
 מנב' להדיא כדכרייה חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 חזק' לשם חטאתו חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 וכו' דהעיקר קמל כלשט ע"כ וכו' חזק' חזק' חזק' חזק'
 דכרייה חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 ע"ש וכשיהיה חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 שיאמר לשם חטאת ע"כ חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 דכרייה חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 שגריעת חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 כדשי' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 רש"ל כמה שאמר דה"ל לשם חטאת היה הלשון כלל
 יוד ליה מהני חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 חטאתו אבל חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 לשם חטאתו כמו שהקשה על י"ן להוצרך להניח דכרייה
 חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק' חזק'
 רכיהיה

דכריהם ז"ל לש טעמיה :

ומעתה

ה' הכנה"ח כפי ה' כהנה"ח כ"ו אית
ה' ח"ל רענה רש"ל שרינת רש"ל לש
טעמיה לא מהני אלא וזו לטעמיה מהני הענת התו'
להפק כחא אמר לש טעמיה אפ"י ע"ל אמר לש
טעמיה מהני וכו' ע"ל אלא כהנה"ח כ"ו כן דלכא
למימר כחא אופן רחא אמר לש טעמיה בלא ויד
דמיכו והוא הפך נמי עיניהם ולפחות שה"ל להרכי ז'
להקשות עליו כזה או להנהיג כפשוטו דכריכו אכרה
מ"ש מהר"ס וכו' הרמב"ם דריכו אלה תעתיק
דכריכו כתב הרמב"ם כפי"י מה' מבינה הקבוצת
רחא אמר דריכו וזו לטעמיה דכריכו קיימים וז' נג מ"ש
הרכ משנה למתן שם על דכרי הרמב"ם הל"ה ה"ם הש
אמר ה"ו לטעמיה כלא למד דכרי קיימים כ"ח י"ד כו'
ה' סק"ז הרוק עב"ל והקמח דהב"ח כתב שם להפק
רחא אמר כלא למד אלא זו לטעמיה דאין דכרי קיימים
שוב הרמב"ם כמ"ס סק"ז ח"ב והוא דרוס כ"ח ע"ס
ו' פ"י ה' הנהיג כתב הרמב"ם להרמח רחא אמר ה"ו
לטעמיה דכריכו קיימים ודק יהיה מוכרחין הגמ' דהש
אמר ה"ו על טעמיה לא מהני דריכו כלא כהנה"ח
כדרכה דהש איתיה דכריכו קיימים דק קאמר כהנה"ח
דקאמרו לש טעמיה שיתעורר כשרה וזה הש אמר ה"ו
על טעמיה איכא משום מראית העין והו"ל למתני'
לפלוגי על אמר ה"ו על כן אמר ה"ו לש טעמיה נג
ר"י עמ"ל לא תפלוגי אלא דהוא דאין דכריכו כלסוכין
פסק הרמב"ם לכהילא פ"י מה' מבינה הקבוצת דהש
אית מחוייב טעמיה אפ"י אמר ה"ו עליו און דכריכו
כלסוכין כהנה"ח שם הרמב"ם ע"ס סקן מתבאר כחוספתא פ"ג
דמגורה ובק"פ פ' השואלו וכפ"ק דגירוס עב"ל ומענה
ש' לתתה על מה שפי' המפרש שם כהנה"ח דף ו'
שם אמר ה"ו על טעמיה אפ"י דריכו טעמיה
לטעמיה דכריכו קיימים וכו' ע"י

והנה

דריכו והפר"ח כפי"י זה שכתב ומתבאר
לן דריכו לטעמיה משום רחא לישק מורכה
וכו' לנמחי אקרויהושי' כהנה"ח וכו' על דהכריו אלה
תמיהא כעניני דה' אערוני תמ"ס כ"ח מ' אהתי'
דקתי פסולה פסולה און וכתי מתיא' לה רמיהו וכו'
ומשני ה' דהמני לה ה' דהמני לנה' דהר' ופ"י
דאמר לטוב דה' דריכו נעשה ע"י ומיהו פסולה מלחבל
משום דהמני לנחי' ע"י ומחלפה כהנה"ח ליתן
כחוסת לשם מדר ויערב שנתעור פסולה משום דהיי
לשחט דקיש כחון ה"ו מטרדי מרכי רש"י דהכ"ה
המסר משום מראית העין הו"ל הטר כהנה"ח כ"ב
הר"ן וז' דריכו דאינה אסורה אלה מפני מראית
העין שכתב כהנה"ח חק"ה והכי משמע מדברי
הרמב"ם כ"ב מ"ה ש"ד ה' השחט לשם אמר וכו'
לרפאה וכו' עב"ל וטעמיה שנתעור משום מראית העין
וגדפי' ה' וז' ה"ו דריכו כהנה"ח אמר מני מראית העין
אית אסור כהנה"ח וז"ב און לתוס' לרש"י הרמב"ם אלה
דמוריה' כהנה"ח נג מ"ס הרמב"ם שם הרוק מריכה'
שכתב זו טעמיה טעמיה דריכו טעמיה בלא ויד ה' הש
אמר טעמיה וכו' עב"ל דריכו תעתיק דריכו מניין
למרחק מניין דכריכו דריכו כתיבו מחוייב טעמיה וכו'
מחוייב אפ"י אמר זו לטעמיה לא מהני וכו' אמר כהנה"ח
שהכ"ה ה"ו על טעמיה אלא אפ"י איתיה הרמב"ם כהנה"ח

כבר שפיר איכא למרחק כמו שכתב הפר"ח וכו' קוף
קוף קשה דכרי הרמב"ם נוסיה דריכו לא אשמעני'
דריכו כריש דכרי ולימא דריכו אמר ה"ו לטעמיה נג
אמר כלום ולח"ה י"ל דהרמב"ם לישא דמוריה' כתיב
ולא חש לאשמעי' ה"ו דריכו דמקופא שמעוין ליה'
וכבר כירא נ"ב כ"ה"ס ויהו איתיה דכרי הפר"ח ז"ל -

עוד

כתב שפיר איכא למרחק כמו שכתב הפר"ח וכו' קוף
קוף קשה דכרי הרמב"ם נוסיה דריכו לא אשמעני'
דריכו כריש דכרי ולימא דריכו אמר ה"ו לטעמיה נג
אמר כלום ולח"ה י"ל דהרמב"ם לישא דמוריה' כתיב
ולא חש לאשמעי' ה"ו דריכו דמקופא שמעוין ליה'
וכבר כירא נ"ב כ"ה"ס ויהו איתיה דכרי הפר"ח ז"ל -

אמנם

כחמת לשון הכרייהא דריכו לא משמע
דכענין שפירשה קודם לכוונת און ככתיב
זו אמר דה"ו עכשו הוא מפרישה כהנה"ח כשעת שחטה
הילכך לצי"י דהש דגירוס דעינין שפיר שבוינהו
להקדים ולהתפיש' וכו' כיון ליתן על לשון זה ה' הו
התפשה הכל הכה שחט כחון לא מחוייב ליתני
כרשעי שחט דקיש כחון שחט ככתיב ואערוני סקת'
און דעינהו להקדישה אלה כחוננו שחטש לו שחי' זו
כשחית טעמיה מ"ה אית אסור אלה מפני מראית
העין בלא ויד וזה"ש ה"ב שחט לפיטו ומורה שכל
כוונהו להקדים ולשחט טעמיה שמחוייב כהנה"ח כהנה"ח
אסור כהנה"ח מניין כון אמר ה"ו לטעמיה אית לטעמיה
או לשם טעמיה וכו' מורחק לשון הרמב"ם והעור
שכתב לישא דפסולה דעינין לשון הלבוש לראש
מנומנס כמ"ס ל"מ כחון הכית דמיא ל"מ ה"ו כון
דכונן הוה הו אסורה מן ה"ו וכחון הכית מפני
הירואו ויש לישא כדוחק והפרישה כתב ילעבס הטור
אסורה כהנה"ח וקשה דה' כהנה"ח קתי פסולה וכמה'ני
ד דק"ס זו דיק נמי' פסולה און וכתי מתיא' לה רש"ל
להרכ דה' דק"ס הכה פסולה חבנ קתי כרישה נבי
האזע' לשם ה"ו שחטו פסולה חבנ מני הכה לשחט
דפסולה חבנ' דאסורה כהנה"ח חוה דומה למ"ס ה"ו'
כחולין דק' וז' ע"כ כ"ה' פסולה וכו' וז"ב וכו'
ככל

הכל הכא חייבי וכו' עש"כ דחק

סימן ט"ו

כתב הכ"ח כפי' ו' עמ"ש הטור בין כספין וכו' הוא לשון הרמב"ם ולארוח ולבטחלה שחוטט סקטיון דהוא כלי מתקנת וכו' זכות דבלי מעבכ בקדשים וכו' עכ"ל

וליתא דכהיא כתב הרמב"ם ו' כפ"ד מה' מעשה הדקדקנות ח"ל כל הוכחש אין שמועין אותם לבתחלה הלא כספיו וכו' ואם שטעו ככל דבר ששמועין בו החולין אפי' בקדושתם של קנה כשרים עכ"ל הרי להדיא דבלי איתנו מעבכ בקדושתו וכו' ק"ה ח"כ לכתבו כתיבה לבתחלה כחולין כיוון דבקדושים מעבכ ואזין קי"ל דחולין לא כעורכונה ומשמע דאפי' לבתחלה הוא חזיה ג"כ רה"ה חש"ל לא כתי כונה טיבה ואפי' חמתי' עמ"ש דחץ' משקין להם לבתחלה לחטוה אפי' חמתי' עמ"ש שמה וקלקלו משמע אלולו טעמא דמועדין לקלקל היו משקין להם לבתחלה חז"ל רלא כתי כונה וגו' ע"ש סס הט"ו דמורחרי דתו' דט"ו כ"ה ורמיהו וכו' משמע שם חופסיס כטעם הירושלמי עכ"ל ור"ל דהו' ס"ל טעמא קדושות של קנה משום קסמין וכדפ"ר' ללקמן ח"כ מה' ע"א אפי' בדיעבר חסור וכמ"ל ע"ג ע"ש ו' לא חדיה דש' ו' ח"כ א"ך ככתבו דהו' דבזה ת"ל דמתני' כשא"ר קניס הו' מתני' מכשרתו כדיעבר אלא דהו' רס"ל להו' כטעם הירושלמי ולחיד חז"נו מעבר דח"כ הו' ל' התו' לקמן לדרמות פ"ר ע"ה ולכאזו טעם הירושלמי ועוד אירושלמי כעלמנו קשה דחץ מניה טעם שאז"ר מרחה ומניה טעם שאז"ר חסר מריחא הלא מתרחין אנו למר כמ"ש מהרש"ל ו' ד"א כדור לו שלא יחטו כשר קסמין כשר והוינו כמ"ל ה"כ שכהדו אחר החשונה ואם נמלא ויהי"כ לא הו' קסמין נכדולו וכך מפורש כירו' עכ"ל ו' ח"כ מש"ה הוצרך הירושלמי למר טעמא דרוח רעה להפשטי' דאפי' יהיה כדור לו שלא יהו קסמין אפי' ה' לבתחלה לא יאמרו מ' מח רעה וא"כ ו' דרעה דהו' כרכוס וירוס וכמ"ש הפ"ח ו' ולא מועבס הירושלמי דאש"ר דתלמודא דין לה ס"ל הדיא דירושלמי ח"ך מ"ש הכנה"ג ו' דתלמודא דהו' דהו' לה ס"ל כהו' וירוס' והכרית מנחה דמקשו' אמתני' מנכריתא דהכל שמועין ומתו קדושה דמתני' מפני דוח רעה וכדכתיב קטו דוחה רשעיטה לע' דהו' וה הכרח דהו' ככהו דהו' כמ"ד' ורמיהו הו' מעלי למימר קנה הקנה ל"ק"ה כמתנה וכו' עכ"ל ה"ה כ' חון להכרית ג' כ' דתלמודא לה ס"ל הדיא דירושלמי ו' ד' דהו' מתי לשוני כן הקנה הלא דשני אהוייהו כו' מה שמתני' סט' ו' הכרי מהרש"ל דחץ כהכ כפשיטות מוכרח דנפשיה דהו' אקוריה אלה לבתחלה ולה הניה שום חולק עלו ו' עכ"ל תמה הני על תמיהו שהרי כתב רש"ל הם כדור לו שלא יחטו קסמין וכו' כדור לו לכה מתי' דפלגי הדיא דחוסין כדיעבר לטעם רש"י' איתו אלה כשאין כדור לו וכמ"ש הכ"ח והש"ך ומ"ש דח"ש שכדורו קסמין כדורו הקדושות בענין שערות שח"ר חלק וכו' ח"כ ה"ה לעמוד עליו ועל זה סמך כמה שהקשה עליו מהה"ש כ"ה הני עליו דמת' לו הלא מהרש"ל וקורא הריב"ש וירוס' טיבה הרי דהוי כהכ טעמא דרש"י

משום קסמין ואפי' כתב כדיעבר שרי והוינו הדיא דר"ל שכול לעמוד על זה והשלו כדור כדור ח"ה שלא יהיה פטוס קלת או דס"ל דחששא רחוקה היא ולא שכיחה שכול כדורו הקנה דהא כתב רש"י ו' מתוך שנתקתו כסמיון ועיקר הירוחן הוא כאלמנע הקנה

אמנם מ"ש הרב כנה"ג דמורכב רש"ל משמע דאשלו ללה בדק הקנה אחר שחשבה ולאכד הם כדור לו שלא נכדול קסמין כשרה עכ"ל א"ך דכורו כדורו לע' ד"ד ח"כ דמ"ש רש"ל ח"כ ח"כ כדור לו היינו ר"ל שדיק הקנה ומלאה יתפוכג שחבון הש"ך וכו' כל זמן שלא נכדק הקנה ולאכד פטולה שחיתוה דש' כדוקת הקנה הוא שמתכרר לו ח"כ אל כל כדור לו בלא כדוקת הקנה לה מתיי ר"א"ש שיתכרר לו שלא יחטו קסמין והנה הרב פ"ח כהכ דלכריה דרש"י חסור אפי' כדיעבר ולהו' מהות' דהויא ראהו לכריה דהו' וקיסו וכתב כדכתיב למר דהו' קדומו' בדרך רלה שביחה כהו קסמין אלא כחש דחוק ח"כ הו' בדרך דשכחי כהו קסמין פשיעא דבש דיעבר אקרי עכ"ל וכו' וכו' שכו' והוכח' דשכחי כהו קסמין אפי' הו' מורו לרש"י דהאר' וזה דהו' אלא בדרך רלה שביחה כהו קסמין ה"כ לרש"י חמתי' אקריה כדיעבר וזו לרש"י חוירי כשכחי כהו קסמין מהו' חייבי בלא שכו' ומר אמר רח"ל ו' ח"כ חמתי' כדיעבר דחוק מבשרין וזה כיון דלה שכו' כהו קסמין אלא כחש דחוק ח"כ אפי' לבתחלה נמי ישחוט על דעת שירקיע ח"כ רש"י או אשחט ולא בדיק או נלכד ח"כ לית חן כפ טעם דאש"ר דהו' קסמין הוא ועוד הוי מסיס ח"כ ורש"י חמתי' לא לבתחלה ככהו ואקור גס כדיעבר רלמה אקריה האירתי אפי' כדיעבר וה' ח"כ ס"ס ספק חו' הוי קניס מהנהו דשכחי כהו קסמין לו מהנהו קניס אלא שכו' כהו קסמין אלא כהש דחוק ח"כ ח"ה דחזת הקדושות ששטו כה שבוט נה קסמין שמה' לא נקבו הקדושות דהא עיקר טעמא הוא משום שמה' נקבו וכדכתב רש"י ו' רלמה נקבי וגם הו' עלמו כתב חו' ספק נכלה וכו' דהו' ספק' שפיקא אפי' ג' רחיו מתהדק מקרי ס"ס לוחכ הטקוס ו' אוליו דס"ל להיב דשפן זה שמה' נקבו לסימיון הו' ספק הרגול

וא"ך שהיה ק"ק' לו על מה ששפן דבמכ"ס ככ"ג מה' מלה שלא יומל בקדושות של קנה מפני הסכנה ולא חולק בין קדושות רחבם לשאר קניס ובגמ' תלפ' להדיא ורובו שכנג' עמ"ש כה"ש עכ"ל חזין שחשון בקדושות קנה החגם או ו' דס"ל דמתי דלענין שחי' אקריה קדושות קנה החגם משום ולא שבוט כה קסמין מ"מ לזנין מילה שיש בה חש סכנה רחיו טפי וחיושין אפילו למיעוט ומיעוטות ח"כ -

סימן ט"ז

כתב הטור בסמיו' ו' ככל דכריכו' כלפידין תלשח וככהו הכ"ח ח"ש ח"כ בין כלפידין תלשח כלי' דחמו מחובר ל"ח ח"כ דמחויב לזר עכ"ל ולכ"ה הו' קש' דרכו חייבי כהן כלבתח"ל ח"כ הו' כ"ה ח"כ ח"כ דמחויב לזר דח"ש הו' מחובר לזר ה"ה כ"כ ל' לקמ' ח"כ כ"כ הרמב"ם

המכ"ס ולא הוזהר ונראה ליישב כפשו' דמ"ס הב"ח
 ח"ט ר"י ר"ל דכל עור שאינה מחוברת בכ"ח דין
 תלושה ושה לה ודין קורה דינה שיה ליתלוה ח"ק מן הלוח
 אלא לטהור ח"ק דף לה דין תלושה מכל מקום מדרבנן
 לא ושחוט בה לכתלה משום דשם מחובר יש לה ואפי'
 למתקן למשרי אפי' מחוברת בקוף וכל כוונת הב"ח
 להפיקו מהבנת הב"י ומנה"ך חובי שהכתיב מדברי
 הטור דהם היום מחוברת בלחי ח"ק על גב דהינה
 מחוברת בקוף מקרי מחובר דהא ליתא אלא דין
 תלושה יש לה אלא לטהור לכתלה לא ושחוט
 אלא כדעבד כשרה ולרש"י והרמב"ם ח"ק לכתלה
 דהוי כעט ביה יד ולא אפי' למתקן במחוברת
 לקוף וכוזם נהא שקטס חמישה הרב כנה"ג מעל הב"ח
 מחדיה הירידה אלא קפאי' לי לכאז' הדרכי כ"י ומנה"ך
 ח"ק חובי שהכתיב מדברי הטור שכתב אלא הוזהר דס"ל
 דכל שהיה מחוברת בלחי מחובר מקרי ואפי' לפז ליהדו
 ליתוב דהטור פסקוה ח"ק כדעבד כשרה ח"ק ליתא דהא
 מנאר' בעמ' העבס פסול שמיטה במחובר משום
 דבתיב וחק את המהבלת דבר הניקח מעד ליה וא"כ
 הוי ח"ק המחובר בלחי הוי כמו מהבלת עבס ביה וד' שלה
 ושר הוי כתב הטור כפסול דיעבד כמנה"ך וכו' וכן
 מחובר בלחי כעבד חייב הויה דלא פסול אלא במחובר
 בכ"ח לכן כ"ל בדין שג"ס הב"י מחובר מקרי הייט
 ר"ל דשם בו דנת מחובר והוי לחלופי מחובר לקוף
 כיון דהא מויה מחובר מקרי ומ"ס עליו ואין זה
 מוכרח ו"ל דלא גורנין ביה אבו מחובר בכ"ח דהם
 טול ח"ק אינו טול ביד דהוי הלחי כבוד דלכתיב
 דכאלמא תלוש ולבסוף חיבור שפיר הוי למתקן הונו
 מחובר מעיקרו .

איברא

מ"ס הב"ח ח"ט ח"ט שפירא' להפיקו כ"ח
 הונו אלא לומר דלא תלוש אלא כדעבד
 אלא במחובר בלחי כשרה כדעבד עכ"ל דמשמע
 לרש"י ג' כשרה וחק כדעבד והתמהא דהא כתב
 דש"י להדיח שן תלושה שחוטין וכו' שנתקם הלוח מן
 הדחם הוי להדיח שבה רש"י לטול פו' הטור ור"ל
 דכוונת הב"ח לומר ומה שפירא' להפיקו כ"ח וכו' ר"ל
 ח"ק הטור הם ופרס כנמ' כן כפירא' להפיקו כ"ח
 ליתא למירק מניה ומחוברת בלחי כשרה לכתלה אלא
 לומר דלא פסול כדעבד מדדורויהא אלא במחובר
 בכ"ח אלא מחובר ביד או בלחי תלושה כשרה דיעבד
 אלא ח"ק כ"ל כ"ס"י עגמו ח"ק כתב להדיח שן וכו' שנתקם
 עבס הלוח שחוטין בה והוינו ח"ק אפי' לכתלה אלא מהוי
 לישא שבה רש"י להפיקו כ"ח ליתא למירק מניה
 וכתב הב"ח ו"ל אמנם מתי דמשמע מלשנא דר"י
 ב"ך ק"י דכשרה וחק כדעבד ומסיס וכן פסק
 הרמב"ם קשה המובחר מירב הרמב"ם דכשרה
 לכתלה וע"כ .

סימן י"ז

כתב הרמב"ם כת"ה תלוש ח"ק ח"ק וכו' וכו'
 אש שחט בו שחוטיו כשרה ע"כ וכן דעת
 הר"ק והרמב"ם ו"ל והר"ם ס"ל והר"ן דכשרה
 דהייב כחלום וחבור ואפי' בטלו ולא אפירא' לחימה
 ולבאר' קפאי' לי דמה זיך לפגמו כון מחובר מעיקרו

לתלוש ולבסוף חיבור ומכ"ס אש בטלו דהא מוכרח
 כנמ' טעמיה דמחובר דפסול חליבא דר' דק"ל ב"ח ח"ק
 הוה מדרכיו ויח"ל אלא כתב וחק לומר שהדבר
 הכ"ח כפי' ר' ח"ל אלא כתב וחק לומר שהדבר
 ששחט בו והא תלוש כענין שחטו פירו ושחוט בו
 וכשטרין שן קרענה כעבד חייס אינו ליתא פירו
 כששטו בו עכ"ל וא"כ לפי זה אפי' תלוש חיבור וכו'
 אש בטלו דפסול לשחי' דהא אינו ליתא כיוו כששחוט
 בו ומאי' כיעי' נ"כ דהא כתלוש ולבסוף חיבור
 לענין שמיטה הא שפירא' דלא מקרי תלוש לענין
 שמיטה .

והנה

רחיקו להר"ן כחודשו שכתב דהא דכעו
 רבא לענין שמיטה כתלוש ולבסוף חיבור
 משום דקדח רע"י עכב דקתלוש ולבסוף חיבור מקרי
 תלוש דלא ממצע רחמנא כי חס הרוי דוקא שסס
 מחובר מעיקרו ולגבי כשרה ורעיס אשכחן דהויא
 מ"ד דבמחבר דמי דמצינו דקדח הוה וכו' ומכאן
 ליה לענין שמיטה ח"ק ח"ק תלוש או לחו והיינו משום
 דנפקא לן מן וחק ח"ק המהבלת דמשמע מניה תלוש
 לגמרי כדאשכחן לענין הכשר ורעיס או דילמא לחו
 שויקא את המהבלת ופסול מחובר גמרה נגמד לה
 ותלוש ולבסוף חיבור לענין שמיטה כתלוש דמי
 כדאשכחן לגבי ע"י עב"ל וא"כ לבאר' שפירא' לתלוש
 ח"ק והרמב"ם דס"ל התלוש ולבסוף חיבור אפי'
 דהם כטלו כשרה שחוטו משום דס"ל דהא דאמר
 בעמ' הבא במאי עסקי' ככותל מערה וגם קאמר
 דיוקא נמי שישענה כענינו על רבא וכדכתב הרמב"ן
 להדיח כס' המלחמ' עש"כ ח"ק ס"ל לתלמודא דשול
 מחובר לחו מקדח דיוקא את המהבלת אלא גמ'
 נגמד לה וא"כ תלוש ולבסוף חיבור וכו' מע"י
 גמריין ליה דהוה אש"ס כשרה שחוטו כדעבד
 אלא לכתלה ורורין אבו מחובר מעיקרו אלא לפי
 דבדי' הב"ח קשה דאשוי תלוש ולבסוף חיבור ולא כטלו
 היה ר"ח לפסול אפי' כדעבד כון שאיט ליתא כיוו
 כשעת שחי' מ"ל כטלו מ"ל אלא כטלו ואמאי קי"ל לכ"ע
 כשלא כטלו דכשרה שחוטו דרבי הר"ן תמוסס כעניו
 דהב"ש שפירא' לתלמודא כחודמו הב"ע ככותל מע"י
 דתלוש ולבסוף חיבור הויה תלוש ולא הוי טעבס פסול
 מחובר מקדח דיוקא את המהבלת וליעל קאמר תלמוד'
 להדיח דעמבא דה' משום דבתיב וחק את המהבלת
 ולפי זה אפי' תלוש ולבסוף חיבור דמי במחובר ואמר
 מן הוצרה ח"ק כדעבד ר"ח ס"ל להר"ן רכענה דרבא
 לא כשענה וכדכתב הרמ"ם והא דקאמר הב"ע דחייב
 כעלמא ח"כ כ"ס שלישו ויהא דתלוש ולבסוף חיבור
 דמי במחובר וא"כ כן לבעבד רבא דלא כשענה
 דק"ל לחומרה וכתב הר"ם ו"ל כן למאי דאמרין
 לבעל המעיק את המהבלת דאמרין לה תלוש ולבסוף
 חיבור וכו' כטלו דפסול אפי' כדעבד אש לא שחוטק
 ככדי' הוה ו"ל כ"ס גמ' גמרה נגמד לה ר"ל דמ"ס כנמ'
 מקדח דיוקא ח"ק אלא חסמבדא כעלמא וספיקו על
 רבא ח"ק הוה ולפירא' נגמרה ח"ק דמלשנא דגמ'
 דקאמר והא דק"ל קאמר משמע ולפירא' נגמרה הוה
 וגם לישא דק"ל דאשחוט וכו' לא משמע חסמבדא
 וע"כ על מ"ס הר"ן ו"ל כדאשכחן לגבי ע"י והוי
 לית מע"י דהתם הוי לחימה ויהי טיף להר"ן
 להבשר

להכביר בשטתו ולה' ז"ל דכ"ל להר"ן דשמיט ולשקן
 לקולה דכיון דמטו דקרה ליה קרי מחובר הלא
 הנה רח מחובר מעיקרו ולא איבעי ליה בני שמיטה
 אלא משום שמה טעמא מדכתיב ויקח וגו' דמשמע
 הלום גמרי היינו משמע ליה לרשא דהוכח דהמר
 קרה מחובר היינו מחובר גמור ואיכא דלמר תלום
 היינו תלום מחובר ובין ולבני ע"ז כבטול ליה לרשא
 דתלום ולכסוף חיבורו הוה תלום דקרה לה אמר אלא ולא
 הפסיק דהינו מחובר מעיקרו א"כ מזה הטעם כעלמו
 כהניא תגור והמחר כס' ע"ד דקרב על כנון אסור
 עפסי ומ"ס ה"ק שם אלא שפסק ע"ד דבחימת
 הרשן סי' פ"ט כחבל הכשיר כסובה קרוח המחוברים
 כן מחובר לטבלי הכת כיון דלענין אלא הוה כחלום
 וכו' לענין כוכה נמי הוה כחלום עש"כ דמאי מיהו
 מחלף דמאי חלו דכתיב על ההרים ולא איפיק קרא
 כחלום מחובר מעיקרו משום דלענין כוכה דכעין
 תלום משום דכתיב בחסדך מניקן דמשמע תלום גמור
 כמו בני שמיטה דכתיב ויקח וגו' משמע תלום גמור
 כמ"ס הר"ן ז"ל וא"כ ע"ג דלבי שמיטה מעביה ליה
 דלבי הויט משום הדלמא לאו מרחיקו לאו ויקח פסול
 המחובר כמ"ס הר"ן ז"ל אבל הנה בני כוכה לא
 אשכחן כעיה ומיהו רבא דרבינן מרחיקו בחסדך וז"ל
 כעין תלום גמור ז"ל הלכא דהר"ן ה"ט דקרוית
 דוכה דבשר משום שנהכטלו הקרות בין פסק הכשר
 וכמ"ס הדריש משום קושא החיבורי וע"ג דהרכ"ל
 דקה פ' זה ומ"ס ז"ל דהו"ו עיקר לרעת הר"ן ז"ל
 כל וזה שכתבו לרעת הר"ן ז"ל אהנוג כל השוקק' כתבו
 דטעם מחובר דהאורי חשי' כדעבד לרעת רבי הוא
 מרחיקו וקח והוה רבינו רבא נבי שמיטה היינו משום
 דלבי ע"ה הוה חומרה אלבי שמיטה הוה קולה הרח'
 קאין לרובחא דהא קרה א"כ שטלטי ביחוישטע
 כמ"ס הכ"ז וא"כ תלום ולכסוף מחובר נמי וכ"ס א"ס
 בטלו יואה פסול אפי' כדעבד וזקן פסקו הר"ף
 והרמב"ם דבשרה שחטתו כדעבד ואפי' הוכח דלא
 בטלו לטעם זה האור חשי' כדעבד מיהו הוכח דלא
 בטלו וז"ל לישב דהא א"כ א"כ בטלו והוה רפי' כדעבד
 כדעבד כמחבר מעיקרו ח' ומוהו י"ד לדין מירשה
 איפכא דדקה הויה רבתי דלא מעטלו ליה לכן כיון
 להחמיר עכ"ל רזון דכרוי מחוברת ליה דמי וידק'
 דרשה לקופא דהא פ"ט מיהוה לפסול דמי ודמי
 הכא כמאי עסקי' כמול מיערה וכבר השריטור
 הפוסקים דבשמיטת גמ' ה"ע ליה על דך דחיה
 אהמ"ס ח' ב' חמת דמ' לללאמורה דהיורי כחל מיערה
 ומ"ס הכא דקאשר וידק' נמי חלכ' פ"ט מירשה
 דכסין היט שהני סקין וכו' הינו ר"ל דמיה לוכא
 למשמע מינה דחייבה כעלמא וכו' הימכ"ן כס'
 להלחמה ולבדיל עש"כ ר"כ מ"ס הר"ן דמיהו
 מירשה דנקט סקין ודמאי לא קט דבר שדך לבטול ז"ל
 דהא דכקט סקין לרבותא לא שמעי' לבתולה חשי' דבר
 שמיט מעטלו לא ושקט והו"ו לענין חייבך דבשר
 חשי' דכבר שטרטו לבטלו וההני לא מהי ע"ד דקרה
 על דכרו הרשב"ה חיי' ובה"ס שבה ח' ומכאן ז"ל
 לכא' דהא חייבה כעלמא וכו' עש"כ כוסהא א"ס איפיק

דמחבר לדקקע כחבור וכתלו וקתינו כשרה א"כ מאי
 חשמעי' ח"כ ככסין רבנ' א"כ חיה דר' ל' דו ואל' ל' זו
 קאמר דה דוק אכל לפי מ"ס טוה דרתי ולא זו ק"ז
 דף סקין חשמעי' דלא ישמוט כ' כשהוא מחובר
 לבתולה ק"ף שאינו מטיל ליה איכא מ"ס שם המוכ' ז'
 ז"ל במלכות ח' ל' אלא רבא לת ליה אדקמתא לרעול
 אכל הוא מקטפי כמבשמיט רבי חייא הוא ועד
 כאן לא מכאור רבי חייא אלא כדעבד אבל לבתולה לא
 ואפשר שהטעם שמה אדמור שריטה שאינה כחא מכת
 אדס' לו משום שמה אדמור שריטה רבתי בכל שחטין
 כיון כמחבר בתלום ולכסוף חיבורו ולא נודקין עכ"ל
 וקשה כיון דטעמא משום שמה אדמור מ"ל מחובר
 מעיקרו מ"ל הלום ולכסוף חיבורו וכ"כ הוה להדיח
 כר"ה כאן כמחבר רב' עמ"ס דרבה כבר דשמא
 מתני' רבי חייא וכו' באמת שכ"כ הוה ע"כ כר"ה הלום
 וכו' אכל א"ח ר' רוחו וכו' וכתב דה"ל לרדמי מתני' כ"כ
 מפסל כלל רבתי משום שהא מחובר חשי' כדעבד ור"ח
 לית ליה פסול כדעבד כמחבר כמבאר עכ"ל
 והוה דס' להמכ"ן ז"ל דכיון דלעיל שני כאן בתלום
 כאן כמחבר ומתני' רבי חייא ולא איכאיה ממתי' דפסל
 כלבורן משום מחובר דלא כר"ח משום דאפשר דשמא
 לא היע טעמא דמתני' דפסל כלבורן משום מחובר אלא
 היה סבור דפסל מעטמא שכן חזקין וכבר ד דמשקל
 לקמן שהקשה אדכיה כר הוה ממתי' וכן ואפיון ע"כ
 דר' ח' דהוה סבור דאפי' אן תלושה אכריה משום שיש
 כה פנימותו וז"ל לבורן וא"כ ה"כ רבא אפשר דהוה
 דמסקה לן דשמא מתני' דפסל אבורן משום פנימה
 ולא משום מחובר ועד ז"ל אלא מיהוה הוי' ודא
 דלא פטט ממתי' עש"כ מ"ס כנתי' השוטח דעבד א"ח
 וכו' ומקשו שם התמורה א"כ הוה דמתיקן כרס מבלתיק'
 דאיכא הכל לבתולה ואיכא הכל חייבך וטבא כשטע'
 ליה לבתולה וכו' אפשר דהינו משום ליה אנה
 כהדיהוה מגל' די דקתני מתני' ועוד דככל שחטין
 דקופא מתני' מסיק רבא לקמן לאתויי טר וכו' וזהו
 ע"כ לבתולה דמקתני רישא כשרה ע"כ הכל שחטין
 לבתוי' כדדיקן הלינדא כרס חולין עכ"ל וסני תרושס
 הללו לע"ד הויס עולין ויהיבי מ"ס משום דלא חמי
 מגלידי חיינו דהוה אדכריה משום שכבר נוכר כמתני' א"כ
 הוה ק' להוירי תנא דבחיבה ליה תנא כדורבא וכל
 עלמוט של הנה דבחיבה להשמעי' חובותי בקנה וטר
 וה"ק ד' הנה כני ח' טעמא נכחו שאינם שמיטין
 משנתנו לא טעמא דמגלי' מ"ס ה"ל ערבינוהו תנא
 דבחיבה ע"כ מגל' די דהוה א"כ אפי' ז"ל דככל שחטין
 כדעבד ומאי מקשי' גמ' והמיהו ונס תי' השני איט
 עולה כהנין דלא דמי כלל לההיא דדיקין לעיל בשם
 חולין דההק קתני כתי' הכל שחטין ושחטותן כשרה
 ושקן שער להקטאת תרתי דעבד ז"ל אבל הנה ה"ק
 רישא דמתני' השוטח בקנה וכו' כדעבד וא"כ מה
 התנא ויביה כמתן ועל שחטין לכוונת דלא חזרה
 כרשה דנ"כ כשרה כדעבד וא"כ ד' החמיר רבא דאפי'
 טר ורבה חובותי איב' וכו' קתני קנה וטר והארך
 להוירי' למשמע' דלא הוה הו' טעמא ח' לפס כמו
 תנא דבחיבה וא"כ רבא לא בשט' מתני' אפשר דהיט
 מספק' דהילמא מתני' בתלום לגמרי וכס"ד דמקשה
 ועצם שהם כדעבד משום רבא לא הוה קתני לגמרי מן
 הפנימות

תלושה כיון שהכהמה למעלה איכא למיטח לדרסה וירחא כבוק דקלול לוכא למיטח לדרסה מתנח אליבא דרילאו אם הכסין תלושה ועיובא דקלול הפי' אם הכסין למטה והעוף למעלה לית ביה שום מיחוס והיכי חשש ה"ך כעוף הפי' כסכין תלוש ואין לר' מש"ה הפי' וגם כעוף וכו' איירי כעוף דוגמיה דכמהנה דהוא כבוד וס"ל כהה"ש"ל דירחא עיפיה דקלול אכל עוף הכבר כאוח ברומה הפי' רב פפא מרהה דהיינו ככהמה דהא ליתא דהא איירי בעינא כסכין פתח' אכערינא ולא כהה"ש"ל כוה ע"ס והרחאה לויטב רס"ל לה"ך דגם חומראו ויולתה מכין שניהם והוא כיון דלרב וכוד לא ס"ל ארעמתי' דרב פפא משום דרס"ל ע"ס כמהנה ולא שגא עוף חיישי' לדרסה אם הוא למעלה ה"כ מ' דר"ז כהמהנה והעוף שוין והרב פפא דלא שני כרב וכיד משום דס"ל דפיו כסכין תלוש שיק דרסה אם הכמהנה למעלה ה"כ מ' דלרב פפא דלא מהני כסין תלושה אם הכמהנה למעלה והכסין מחובר ה"כ לריון דקפסוקין חומרת שניהם ה"כ לבתלה ויש לתוס' כעוף למעלה והכסין למטה הפי' ככסין תלושה

הדרבה מספ' ו' מובח להפך וע"כ מוכרחים אנו ל' שכת' א' חור בו ממ"כ כפי' ו' ריח שויה למלמד שלא שגג הפ"ך ולא הדרבה ואין להחמיר בדבריו וכדכתיב הכ"כ כפי' ו'.

וראיתי להרכ כהנה' כהנה' כ"ו אית כ"ז כ"ח כ"ת תפוס' וכו' וסיסי וכתב ויש להסתפק או מה שפ"ה החירו אף בעוף אלא כדבעינא הוא וירחא כשהגוף העוף למעלה וסבין למטה חלב אם הסכין למעלה וכו' אפי' לבתלה הפי' ל' שומתפתח דבי היכי דכסכין למטה וכו' והגשמו למעלה וכו' לבתלה עכ"ל ע"כ ומוראות נפלאתי כדכתיב דמה שהאירי כעוף כביעבר הוא משום דאיירי כסכין כהלוש ולכסוף שיכודו דחסור לבתלה גזירה אטו מחובר מעקביו ולגבי מחובר אין חילוק מ' ל' הסכין מלמעלה והוא חוד מלמטה מה לו העוף מלמעלה והכסין מלמטה ת"ל דכמה' אם הוא למעלה הפי' כביעבר' הדרסה משום טעם דרסה דרסקו' לילבא טעם דרסה אינה אסורה כדבעינא וכן לבתלה דירחא משום גזרת מחובר וכו' כ' אהו בעלמא כמות' אפי' משום דמש"ה הם כבוד כשגמ' ואי' איירי הכנה' ג' כסכין תלושה מלבד שאין זה כשהמשנה' לזמני אלא גם לבתלה למעלה מהיר דמה ל' כהמה' מ"ל עוף הפי' כהמה' למעלה מהיר אף לבתלה ליתח' הכי' ליתח' הפי' וההיב"ס והרשב"א והר"ם ורש"י ואי דעתי' לחסור לבתלה כלאחר כהמה למעלה א"כ כסכין תלושה כווד אף כ' זו כפשוטו ואין לא זכר שגריעת הכי' אלוכל דכל הפוסקים הגו' דכסין תלושה אפי' כהמה שאחד לבתלה ול' ע"כ ע"ס כמות' שלפניו והוא יודע דאע"ג דהשואט כמנל יד מנ' הכין כשהו כביעבר השואט כלשו"ש בו שנייה פסולה אפי' כביעבר עכ"ל לא היעתי מכו כד' למדנו דהו' משנה וגמ' היא דפסולה אפי' כביעבר דהא אמרינן עמ' אמר רבא שן תלושה שחוטין כה הוא אמן תנן חין מהשויט מפד שן חוטין ותשני הא כהמה ה' כהמיו ע"כ הו' להדיה דטעם השויט הוא משום שן חוטין ואפי' תלושין ומז' קמ"ן הרב וכו' ע"כ

סימן י"ח

כתב הרשב"ה כ"ה ומכיון כפי' כס"ס ו' ח"ל ומתהכירא ל' וכו' עכ"ל ובתכ"ד מ' ח"ל

ובתכ"ד הגדול הלפני וכו' דמכיון ל' למור דמי שיש לו סבין מיוחד לחיטתו ויכול ל' שחוט בו בלא כדירחא עכ"ל אמנם ל' חתין' י' ח' משנינו דחסור לבתחי' ובג"ל מדיכיי הרשב"ה שכתב כ"ע עכ"ל דרכיו תפשוט לבי' דהלך לשון הרשב"א ומתהכירא ל' לוכא שדך' לחסור שחטה והלגיטו שאינו תוך כתיקה כחומר וישחוט דריון' על כדירחאו של אחר שחטה על אמתו וכו' עכ"ל הו' מבורר להדיה דאינו תוך כדירחא חלף שחט בו לבתלה ומה שקיים הרשב"ה דהו' שחט בו ולא כ"כ ונאמר שחי' כשהו ודק' לשון דביעבר היינו משום דק"ל דאחר שחטה תוך כדירחא לבתלה שמה ונאמר פשוט ונכנס כעור העיט' כן הוכיח שחט' וזהו כדירחא עכ"ל דהעמיד רבי' על חוקהו וקמ"ל הרשב"ה אפי' כה' ג' העמיד רבי' על חוקהו וכו' ל' לרשות כהנה' ממה שהפסיק בגי' ו' ל' שכתב

א"ג ו' דרש"י הפי' ח' הפי' הסכין תלושה אם טיאר כהמה למעלה לבתלה לא היינו כשהעביר ויחי' כהמה על הסכין וכדו' שם לתוס' שמה יבא לירוס אמנם כדבעבר כשהו שחטו כחומר שוהיהו ולא דרסקו רבין שסכין תלושה הוא כווד ויכול לשחוט בלא דרסה ואמון על זה לא כן אם היהם מחוברת שדאי' דרס' ואין אדירתה ואינו נאמן ל' שלא דרסקו ובמ"ה התי' שם והרשב"א אורבחיחא דכלל שחטין ואפי' לבתלה וקיימת רב וכוד כהסכין תלושה היינו כשהעביר הסכין על טיאר כהמה רכזה לוכא למיטח לדרסה ולמדנו שחוקין זה מתוך דרכי הרב הדייטש שכ' ח"ל כיון שטעם משום דרסה ה"כ אפי' הסכין עולה כדבר התלוש או שאחוז הדרס הסכין כווד והעביר ויחי' כהמה עליה על אהור עכ"ל משמע דכמה' אם העב' הסכין על הטאר קו לוכא למיטח לדרסה וא"כ כוה הוא דלגיטו ח"ך והדייטש דה"ך ס"ל דלא טיאר כהמה עליה כשהו כביעבר ולהדייטש אסורה כביעבר ח"ך שה"ך מורה להרב הדייטש ואיירי איירי כשהעביר הסכין על הטאר דלה"ך לבתלה לא יושחוט כן משום דלגמ' קרו להעביר ויחי' כהמה עליה כיון שהכהמה למעלה שיק' שפור' למור

שוב דאינו שם הכי' כפי' ו' ס"ל כה"ך שכ' ח"ל ואפי' כהלוש לגמרי דירחא כשהסכין למעלה כדלגמ' כפי' ו' עכ"ל אלוכל מה שסיים וכתב כדלגמ' כפי' ו' דכרו תמוהו דרוביה דמתח' לגמ' כפי' ו' הו' חושב' ואלדכס' מתוך מ"ש הגורוה' דרשי תלוש ילבסוף שיכודו וכו' מובח דירחא משום דמחובר הוא סכין תלושה שחי' דה"כ לא הוה לו' לתלות חין זה כהלוש ולכסוף שיכודו וכמו שכתב הרב הדייטש וגם איירי בעלמא' כיון שטעם אחריו פי' דכיו' הגור' כמ"ש וה' דשי' כהלוש ולכסוף שיכודו' לא הוה לו' לתלות חין זה כשהו אפי' סכין למטה והטאר למעלה ולא חיישי' לדרסה כהלושה אלא דירחא כמחוברת ומתח' ח"ך פי' כע"כ עכ"ל הו' שכתב על גמ' הטור דבתלושה לגמרי לא חיישי' לדרסה וא"כ קו' כדלגמ' כפי' ו'

לשנה דהיה שיהא דקנט לטעמא דדיעבד משום נאכד
והסב"ח כפי' י"ח תכב ליהרשב"ה והרשב"ה
דוקא ודיעבד ויסי' וכבד והיה דהאלטו הגבורים ל"ס
עוד ההמה דספר הממה מווי' כשאין יודע אם הוא
ברוך כל לאו אבל היה רשטיו הגבורים כטורקו כדלפי
והלטינו וכו' והמה אני עליו שהיה הר"מ ז"ל כפי' ו'
המה דרבי השלטו הגבורים וכבדו על דבריו אבל לקמן
כפי' י"ח משמע דקטור לבתולה היו להיהיה דם ל'
למור"ס והוא הרשב"ה והרשב"ה פלוגי עם השלטו
הגבורים גם מ"ס והוא הרשב"ה והרשב"ה כשאין
יודע בודאי אם ברוך גם כן דבריו תמוה דרבי מוט'
מכרי הרשב"ה ש' שכתבו ראויי כבוד סקין והלטינו
שהיו כתב שכתב החר שחיטה והלטינו ועבד' כתב
דיעבד דלענין דרשב"ה לרשב"ה אינו מכבוד הלא
דיעבד גם מ"ס ולפי זה הרשב"ה והרשב"ה
אמרו וכו' אחר וכו' ועם זה יש להעלות פוסא דלדברי
הרשב"ה וכו' עכ"ל והיו ר"ל הרשב"ה ללא דבר שהיה
בדיקה לכ"ע אקורה בדיעבד ולכא"ו דרבי הכ"ח אינם
מכונים דרבי כתב דהיוו דוקא כשברקו לכסין
אחר שחטט גם ומללו יפה והלטינו ומשמע דדוקא
כשדע שבדקה אחר שחיטה כשהלטינו ה' ה' לא
דרי' ליה שבדקו בחוק פכול הוא וכמו שדיק בן הרב
כנה"ג מרבינו דה' לטעמא דהטור והש"ע לה משמע
היה דה' כתבו שכל כוח שיש לו כסין מיוחד לשחיטה
מתקום מיוחד שלטינו עם תמיד בחוק ברוך הוא
עכ"ל ולפי זה משמע שדך דרבי של עכ"ל זה שמדרי
ומורה ככסין לטעמא בדוקה ועל זאת החוקה פמטיק
ואמורה שרואי כסין זה בחוקה וולא שניק שבדקה
והלטינו דלפי' על ההמה על מנינו או כוממן
שמדרי בדקה ומלטינו וכמ"ס הרב פ"ת ה"כ
מבדקוים וכו' יש לכל כונת הכ"ח הוא לחת' לאפיקו
אם יודע שהלטינו כלל בדקה וכאן שמכונן דחיקה
דיקופא עיקר שכן דרבי של טבח זה לברוקה
והלטינו מתקום גם עכשו כן ער שאמר כפי'
שהלטינו כלל בחיקה ומ"ס כרום רכינו היינו דוקא
כשברקו לכסין אחר שחטט כה"ל שכן דרבי של טבח
והלטינו תמיד שבדקה ומלטינו אחר שמואלה יפה
לחוק ויכן ל' ש' שחט כסין ומיוחד לטבח וטור
כה תמיד לברוקה והלטינו לשמרה וגדלה הסבין
דטבלה שחיטה הלינה דהיה"ש והרשב"ה והה' הם
ס"ל הרעמד כסין על חוקה עלה נפממו וכו' נעמד
אדם על חיקו שברוק ומלטינו שכן דרבי כל היעום
הוא"ל ע"ד דלפי' לרבי הכ"ח ה' ואלה חופה לרבי
הרשב"ה ז"ל שהתמיד הפי' כדיעבד כטבח ורולי
שחטט ל' הר"ן ו"ל דרשב"ה הסבין ליהות נפמם
מעלמו וכו' דהר"ן בתר' הוא לין להקל נגד כדתו
והה"ל הכנה"ג שכתב ולמה החמיר דבר שהרשב"ה
והה"ל ש' מקלחין בו ולין חולק בו ה' המה דרבי כ' ולין
חולק בו דרבי הר"ן ז"ל חולק רב"ל חולק עשו לטעום
מעלנו עכ"ל וכו' ש' שפיר חש מהרשב"ה ל' הר"ן ז"ל

והנראה לע"ד להחיר בשחיטת מחס"ס ספק
אם הדין כהרשב"ה כנפלה סקין מידו
אם כפיולה הוא דמיח' כרין ענין או ל' ואלת' ל' והלכה
כהת' שאמרום כיה שמה ל' אחרו הת' אלה דוקא
ככה"ג שפלה מחיקו אבל אם ככאל רגלו כספין והפילו
כלל כוונה שפיר קרין כיה חכמה וכמ"ס הרשב"ה
לענין מרין וכל הפוסקים והיו פיר' ס"ס דק"ף
המתהפך שמה ל' ככאל כרגלו כנפלה מחיקו דק"ף
או לאו אחר' דרמיה לנפלה כחיקו שמה לבתה
כהרשב"ה אחר' אל נפלה מחיקו כפיולה הוא התי'
וראיתי לרבי כה"ג ז"ל כפי' כ' כהנהגה הטור
אחר' ח"ל והפי' הפיל וכו' ג"כ יש
לתמוה וכו' וז"ל לכה למשמע מדבריו כח"ו ללא
היו אלה מכח שאין כן דעתו ועבד' מזדק לה לרובתה
ועיין בדברי הר"מ ז"ל עכ"ל והיו יודע מהו קהנר
דהה' כבר פסק הטור כפי' ה' חין המשנה דפ"ק דמילין
דחט"ו שחטו ואחרים רחוקין חותן שחיטתן בשרה פרי
דלא כענין מכתב כן רעמו וכו' זה אשמעינן דלפי' לא
כיון לשם חתונה ולמלא חתונה בכל להטיר חט"ו
ואדרכה על המוכס' ז"ל יש לרדק' כמ"ס לפי' אם
היה האומן חט"ו וכו' דמנשה שאינה לרביה הוא כלן
אחר שכבר פסק דלפי' שחיטתן בשרה בלחמים
רחוקין חתום ול"ע גם מ"ס הרב דמשק אלו עור כדף
ל"ג ע"כ דמשמע דהן אחרים רחוקין חתום קאי על כל
היב' ששטט כלי כיה כמתעסק אן דרדך שחוק דהא לקמן
עבד' לרובתה וכו' וכס' דמשנתן דחט"ו כענין
אחר' רחוקין חתום כן דוקא סקין כותל דחיל' שהיה דרס
ולאו דרעיהו עכ"ל דבריו המוקים דהא דנמ' רחוקין
ח"ו ע"כ ע"כ פיר' אלה חוק כסין וכו' והה' כענין מליל
ומנ' ומנ' שהלכה וכיה כדרכה לרוב' משנה דרביה
והש"ח אלו חיקו דמיח' שמה דרס או שהיה ולין
דרעיהו לרבי ראויי כאחרים רחוקין חתום אלה רחוקין
כראוייו לבר' סגן ור' חיק' אחרים רחוקין חתום וכל ענין
דהטור והש"ע שכתבו ורואי שהיה עלה החליד ולא חטור
שמה החליד ולאו דרעיהו דוקא חט"ו ומרביהו לקל'
וחין כיה דעת רבינו חתום רחוקין חתום הכל לא ככך
דעת כי הכה דהיו קני כראוייו וידיעו חת' כדור
לע"ד גם מה שאקדש למה ח"ה' ודק' ה"ל למעמד
דכוח' טפי דלפי' הפול סקין ולא חתום לשם גיעוק
מתוקן בשרה ח"ל דקל לרביה לרביה דהכין וכו' עכ"ל ורוב'
דהדרכה הו"ל למקט' רכות' כד"כ דקי"ל כחוקה
ולא שמינין כחה דהיהיה דהוא עיקר ח"ל דרביה מלכה
הדוכה רכותה להיהיה לן בן הפיל ליד' רכות' כלל
לרבינו וראויי להחיר לש' דף ל' כ"ה והיו חשמני' וכו'
אלה המתני' נופה וכו' עכ"ל לכא"ו דבריהם קמומים
דמתני' ללעול רביה לנפוח לשמעי' דחט"ו חט"ו
כדיעבד

כתב הרשב"ה כ"ה ה' החיק קד"ו"כ אם נפלה
הסבין מידו או מתקו' חפ"י אלה כפיולה

סימן י"ט

מאן דפלוה עליה ורואיה דכתיב ומתשט מנה כעוה דנת' משמע דההדר מוכסב מכ"ב דהוי כנמ' חדר שחי' דהוכח דלובא דחרור דחיי ליה לויכעיה לן ורואי החודר קודם ויהי פשט מליבן ספר דהוי ע"ש והרמב"ם ש"ב שו"ר דאם היה ראשו דק"ו ספק היינו מאוס שאינו חסר כקטין דאלו חסר כקטין שפיעל לן דחרור קדים וכמבואר בדכיוו ה"מ ש"ב והכא בליבן ספק שפיעל הרמב"ם ואלו משום דלא ס"ל כ"ו דאמר דהויה קודם ללבונה אלא חצי"ג דחרודה קודם ה"ע דעבולא משום דרין כמו שגמורא כבוסקיס"ל וזה"ש מואי מויתו רואי מרכיבי הרמב"ם של הלכות זרעה דאזי ענין לבין כלל ודכיוו"ג"ג גם מ"ש הפרושה כע"ש המבשרין משום שחררה קודם וכו' אינו מדויק דגם המוטלן מוירם כוח ועצמה דהויה משום דגם והמבשרין ס"ל דנות השחי' רוחם מ"ש הכ"ח דכ"ב וימר דס"ל וכו' דלא סוביגין לבהלה ל' חרודה קודם ללבונה ובה"ל לא רב' במר וכו' און דכדיו דחרום דאם יש מקום לחוס ולו' דחרודה אינו קודם ללבוה"ל ראו לאסור חשי' כביעבר מהיא חששא וכו' ומה"מ"ש הר"ב"ד רד"ו כביעבר חלל לכתח' ל' ומש"ה האסקיף לכתח' נזיק חללת דחללה וכו' ובמ"ש חר"ו בשמו"ע ש' הטובע הוא דכיומר הוסק על ר"ו דרו"ס ל' לכתחלה לא יספק על זמירותו ואלו יטה לזי' הסקין וירכ' מירם ל' חרוד רבית השחי' צוח מהני ה"ע חשי' לכתח' ובה"ל לית הלכתא בויהיה חלה דוקא כביעבר כשרה חלל חצי"ג דכ"ע מורו כה"ל דחרודה קודם ללבונה והרכ כנה"ג כחך דמ"ש הרא"ש וכו"ש כח"ו"ב ואפי' כביעבר לאו דכיוו הר"ב"ד הם אלא ד"ע ע"כ ולע"ד דשפיענה דלשון הרע"ש לא משמע כן שהרי כבד קודם זה חלל בעיניהם שגמורין וכו' ואזי וידע וכו' וכ"ה הרא"ש ד"ו ל' וגם שגמ"ע כגמ"ע מ"ש הרא"ש וכו"ש כח"ה דרבי הרא"ש וכו' שפיר כתב וכו' הרא"ש ד' דהיינו כ"ש דכענינה דרש"ון וכו' וכן להקדיש מרכיבי הרא"ש ד' חלל כל' נאמר דהם רכבו הרא"ש וזה"ש חשי' כגמ"ע פטום כשרה רחוב"ב הרא"ש ד' והא' להיחב"ד חשכ"ה ס"ל דזוחק ל' דיקחי על עיקר הדין שכתב דלהיר"ף לא יק"ל כ"ו וזה"ל וינה ק"ל כר"ו וע"ז כתב וכו' הרא"ש"ד ח"ב סוף הול"ל וכן דעת הרא"ש ד' חו"ה הול"ל וגם הרא"ש ד' פסק כר"ו ומה"ע ותקן ביו יודע וכו' ובלה כתב וכו' הרא"ש ד' משמע דלחוק חילוקי מדכיוו הרא"ש ד' חיו גם מ"ש הגה"ה ודבריו פשוטים וכו' דילמא דכיומר אחיז בויהי וכו' לכח' קשה דה"ל כנמ' קדימ' זריבה כדוקא וכו' דהלת רוחה' והינו כוהיה ע"כ וזה אנו וירעין השגס והכוחק נעמד דק"ח דחללת רוחה' היינו לבדוק חס' יש כהה פגס וע"ז קדמ' רב וימר דה"ל יש פגס בת השחי' רוחו ועוד חוק קדמ' רב וימר מלתא פקס' דאינו נזיק ויהי לו לפרש כדכיוו הרא"ש ד' חיו וע"ע נזיק לבדוק רוחה' שפיעה עוד על הכ"ח כמה שישא' קחי' סין ודע ללא' ודע לטכ' וינה חין כחן קימה דכיוו הכ"ח לקודם ומכיוו הרמב"ם ד' כמדורשו כי משם נהיה דחסק ח' וכל"ה ע"כ ויפיעה שפיר כתב הטור על דכיוו הרא"ש וכו' ובל"ה וזה"ל וינה כ"ו כענין מורום כיה חין מקום לכל' הנה"ל ומה"ע של הרב ז"ל ורין .

מכתיב שפי' קרינא מינו ראשו דק"ו ויש לו עוקן וה"כ ממילא משמע דכאמל שחין לו קרינא ככלל כדיו הרמב"ם דאמר חשי' לכתחלה גם מ"ש ל' רב"ע היר"ף והרמב"ם למחנה דראשכפי שחי' חשי' לכתחלה שחרי'ל הביאו חלו ביעולא ממחנה דראשכפי ש"מ דס"ל דמתיק אחרי המחינה' וינו מותר ואררכה שפיעה מהקריבה שחרי מברא' כדכור רש"י דרעמא' דמחנה דראשכפי היינו משום יש לחוש בו"כ שמת' ויקבד ויקריע וכן פ' הרשב"א ל' ח"כ לכוון שכתב הרמב"ם והוא שלא יהיה רכב דק שטקב כעו ראש חללה וכו' וכו' כולא כולא לו ויקאמר כיון ממחנה דראשכפי שכלל האקור ואררכה ח"ה ס"ל דמתיק היה לו לבאר זה ולחשמע' דבאר שטקב כעו ראש חללה וכו' וכו' מולא החיזו ש"מ דכלל ככלל חללה וכו' וזה"ל חשי' כד"ע"ב אקור כת"ש הרשב"א ופיר"ש סה"ן ל' גם מ"ש דכאמל שיש לו קרינא אינו אקור חלל לכתחלה לו העבד לית דה"ב כהרמב"ם והוא שלא יהיה רכב דק וכו' וכו' וראי' דאקור דהוי דכד דק שטקב והינו שחטט כולא פסול חשי' כביעבר חיה חל' הן שחטט ה"כ מה שסיים כיון דביעבר היינו נמי חשי' כביעבר וינה דריון דאקור לכתחלה משום קריע ח"כ מה"ע חשי' כביעבר אקור דבשלתא ל' נזירין כזה משום דכ' חמר שיון שפיר לחלק בין לכתחלה לביעבר ועוד כיון דס"ם קתנו כמתני' לשון דביעבר קאמר רב כגמ"ע בשלון ל' קרינא משמע דיש לו קרינא חשי' כביעבר אקור וינה דהוי קאמר כנמ' כר"ל לניזור חללה שחין לו קרינא חשו וכו' לו קרינא קמל' וחס' איתא חללה' שיש לו קרינא כש' כביעבר והוי אקור חלל לכתחלה מהיבא קוקי למגור שחין לו קרינא חשו וכו' וזה"ל חשי' יש לו קרינא חשו אקור חלה לכתחלה ועוד חללה' השניט הרמב"ם דאקור שפיעה' משום דמתיק דפסולא חשי' כביעבר ודקאמר כנמ' מחנה' מואי ומתני' דמוזכע כעו ומכריחין אנו למר דכלל מ"ש והוא שלא יהיה רכב דק שטקב וישו שחטט חיה אקור חשי' כביעבר ח"כ גם מה שסיים כיון ראש חללה וכו' וכו' מואי חשי' כביעבר כאופן דכל' דכיוו חלו אינם כרוחין ומכריחין לע"ד היר"ף .

סימן כ"א

כתב הרשב"א כת"ה ומסתברא לו כדכיוו הראשונים דהין הלכה כדכיוו ויהא שאמר שאם לבן ספקן ושחט כה רשאי' כשרה ע"ש כדוק וגם הור"ס"י ט' כתב משם היר"ף והרמב"ם דשחטתו פסולה וכתב מרן הכ"י שם דג' לו' כדכיוו הרמב"ם עיקר וכתב עליו הרב כה"ג ד' דהיה כשרה עיקר והביא רואי מהאכעניא לן כנמ' לכן שפיר והכה בו וכו' ע"כ ואנכי העבד אחרי המתי' וכת"ר לא וירעקי כדכיוו דהיר"ף ע"כ מורום לכה"ה ד' דקרינא חרודה קודם ללבונה ומלא דחמו ח' דר"ו מהלכה חיה מ"זום דהוי הסקין לית כיוו חרוד חצי"ג דר"ו יתקן משום דנית חרודה' רוח כח' איכא מאן דפלוג' עילה ויתן הלכתא שחרי' כיה הר"ף ד' דיעת היר"ף ויתקן דכשאר כ"ל כוהיה נמי כיה דנית השחטה רוח חלל כה"ל דקאמר ר"ו דחרודה קודם ללבונה כה"ל לוכ'

סימן כ"ב

כתב הרשב"א הטעם הטור כפי' י' דקמן של ע"ו
 אם שחט כה מסוכנת ולק הנהיה לום המלח
 עכ"ל והנה נ' דיעות כזה הדין ולהרמב"ם לא מהני
 כולוק הנהיה אלא אקרום כריעבד והה"ש לא כע
 שולק הנהיה לום המלח ואינו אקרו לשחוט כה מסוכנת
 או לחזק כה כשר אלא לבתלה דוקא וכתב הרב פ"ת
 כפי' י' הלבנת כהרמב"ם אלא כהר"ם חיודה ואל
 כהרשב"א הדין אלא כפסק הרמב"ם ודין לא מניי הר"א
 כדן עכ"ל מובן ומכריו דמון לם ס"ל כהרמב"ם א'
 והיה אכסין קמ"ב פ"ל לחיה לן שון הרמב"ם ע"ג והני
 העבר לנע"ד והלבנת כהרשב"א דטע כולוק הנהיה
 והא קברה ממוצעת בין הרמב"ם והר"א ש' וגם תנא
 דמסובי ליה להרשב"א טור רש"י וכו' כל הלמוס דס"ל
 אשי' בלא תעורב ק"ל כר"ד דטעו כהכלה לום
 המלח תנא שיעבד הרמב"ם כה הרשב"א אשי' א' חולק
 הנהיה ליה מ"ה ר"ד ויחיד לנני רש"י והר"א ש' והרשב"א
 והר"ב וכו' מה אכפת ליהן אם דעת הרמב"ם ויחידת
 כיון שפרק כש"ע חזק עגלה ה"ל ל"ק דאלו יאמר
 הרמב"ם ש' והש"ע להחיה דלא מהני כהולוק הנהיה יחיד
 שפיר ואלן לט לתפוס כו"א סכתה מרן ז"ל אכל עתם
 כו"א טרם כריעבד לשחוט או מהני כהולוק הנהיה
 והגם משמענות הרמב"ם לאקרו אשי' כהולוק הנהיה
 מר"א אשמעי' היתר זה וכמו שאשמעי' תוקן זה ליעול
 כחוץ פרק מ"מ הו"א חזקן להרב דמש"א וזה הרב ב"ת
 כפי' קמ"ב שכתב הרמב"ם כהרשב"א ס"ל דטע
 כולוק הנהיה וגם ס"ד כפכד דאש חזק כה כשר מר"ה
 הרמב"ם דטע כולוק הנהיה א"כ לפחות הו"א שפיקא
 דמכרי הרמב"ם וכוון הרמב"ם ז"ל ספק מהו דיעבו
 וכתבי הרשב"א והר"א זמנ"ש הר"א ש' ומעט זה כהיהו
 דטע כולוק הנהיה הני הלבנת דהני ק"ל כב"מ
 והנהיה לומר שפיקא לא אחי ספק ומטעמי מר"ה והו'
 והו' בענין ש' ס"ד אש מר"ה הרמב"ם אש חולוק הנהיה
 ור"ל דלא מהני שמה הלבנת כהרשב"א והר"א וכו' ל'
 דלות הלבנת כהרשב"א והר"א דר"ל דלא קתמר ר"ד
 חולוק הנהיה אלא כהרשב"א ובמ"ס ה"ת שמה כהן
 הלבנת כהר"ם דלא כע שולוק הנהיה ויחיד אקרו
 לשחוט אלא דוקא לבתלה כזמון דליב"ד דאש חולוק
 הנהיה לום המלח הפכהה מוחקה דלא כהרשב"א ה"ת
 ז' והיהו הכ"ס כפי' קמ"ב סהרנה להשכ על הכרי
 הר"א ע"ג ש' ונאמת אשון הטור דק"י ג' גרס לו
 לקדשות כולו הוא אכל כזמת סגנלס מכסרו לן
 הר"א ע"ג ש' להחיה כמסוכנת דהו' הנהיה מרוב א"ש
 אקרו דרשי ממוס עלה ניעות כקוסור ככנה הו"א נעלם
 ממש לן מהר"ק ש' כפרישה מה אישכ לנעלה דטור
 וגם סנין דיעוק חלק הר"א ש' הו"א כון דבר שנעשה
 ונגמר כקוסור לרבר עלה ניעה כהיה כו"א תב
 דרשנו כה כשר ובמ"ס שמה טיהה הו"א דסוגל וכו'
 דהו"א חסר ה"לן מדרבנן ז' הרב"א נמו כה"הו"א שנה'
 ע"ג סנין ש' סהרוס וז' של שחטה דהו' לשרויה ממש
 וזו' דמה לבגד שדרנו מבר של ז' הר"א ה"לן ז' בעון
 אקרוה מ"ה ויחידה חל הכ"ס ה"ה ז' מדרבנן כו"א
 שלח עגלה כשקדו קחמוס כה אשי' כריעבד מ"ה
 כפי' הר"א ש' הו' דהסוגל כחוון הר"א ש' לא קתמר

אלה הנהיה כו"ר ל' עלה נהיה להחיה מן הע"ו כמו
 תנור ובגד וכו' הוא דמיתה הר"א ש' ליעול ולהרעוס
 שחחיהו דלא קתמר כריעבד אקרוס נגס כאלו חז"ל
 שנהנה ע"ג ז' כריעבד מוחזר נהנה מע"ג לחוד והנה
 ע"ג ע"ו לחוד והנהיה אלא נרמה שנהנה לו להחיה הו"
 דהו"א שמה להנהיה דיעבד כ"ל ליושב דרבי הר"א ש' לו
 נגס מ"ג כסוף כדכ"ו דהרמב"ם כהרשב"א וכן הו"א ע'
 כהן ספר ד"ע מ"ס כפי' י' דה"ש ע' כהר"א ש' ואלו
 שכתן הרמב"ם אשון מקום לו' דה"ש ע' כהר"א ש' משה
 חור ט כאלו אכרמ"ס מ"ס דהרמב"ם כהרשב"א א' חוט
 מוכרח ד"ל דהרמב"ם ש' חוט מתוך אפי' כהולוק הנהיה
 ואלו דבנות הכ"ס כמ"ס דהרמב"ם כהרשב"א
 דהיינו ל' דאוסר כריעבד כהרשב"א דלא כהר"א ש'
 דמקור כריעבד הכל לא לענין אש חולוק הנהיה ולע"ד
 כו"א להרובוט"א כ' מתיבו רש"י ה"ה ס"ל כהר"א ש' שמה
 כתב כה' ה"ה ס"ל חז"ל דהו' מתיקל אקרו לחזק עכ"ל
 לתם לא כתב הכי אקרוה דשחטה וזתקן אלה חז"ל
 דמ"ל דה"אסר כל הנכר אשי' כריעבד משה"ה לא ספק
 ות"ל ממוס שמונות דילמה יהו' לאשמעי' דה"אסר כל
 הכשר דהו' ממוס שמונות לא נה"אסר אלה מקום החזק
 מ"ס דה"ק כלאו וכתב חז"ל מתיקל אקרו לחזק
 והיינו אהיקר'.

נכפ"ו לא דיעבו מן הכריחו להנאון מהר"א לבתוב
 על דברי רש"י דהיה דה"מ לפרשו הני
 אלוכיה רשמי וזמין אלוכיה דחזקן ספק הכי דמני
 הו' דיעת רש"י מתוך שמתנו להרמב"ם ז"ל ולהרשב"א
 והר"ן דהני ק"ל והכשר אשי' כריעבד חסר נכ"ל
 ש' אחר דרש"א ס"ל הני ארבעה מדרקדן רש"י וכתב
 אהיקר' משמע דס"ל הני ארבעה מדרקדן רש"י וכתב
 ויהיוו לפרש"י שכתב דיעת הש"ע כהרמב"ם דאקרו
 אשי' כריעבד וכו' והו' דיעוק נגמ' ות"ל אהיקר' קאי
 דהיינו קתמר מוכר לשחוט לבתלה דמש"ה הני לבתלה ע'
 עכ"ל דהמהנה עליו דהו' אלוכיה הרמב"ם והש"ע
 קיימין וגם ס"ל דמרי דהיה רבא מותר לשחוט ולהחזק
 הו"א כריעבד וכמ"ס הרב כ"מ כפי' מהו"ע ז' הרב
 דהיה מותר היינו כריעבד וז"ל הדין קושית הר"א ש'
 לרובנה ה"ה דיעוק לאשמעי' דהכשר מותר וכו' ע"ג
 דהנהיה אלוכיה הרמב"ם ז"ל דמותר היינו כריעבד
 לוכ' לחז"ל וקושית הר"א ש' כמו שרש"ל ז' ומתה"ל
 ז' דשור ספק ות"ל ה"ה הו"א למימנר לנעלה לבתלה
 וכו' ע"ג ז' ואל דה"ל להגרין ליעת הרמב"ם דהו"א
 מתי דנקט נגמ' מותר לשחוט אשי' לבתלה והו"א
 דנקט הרמב"ם ל' ליעת כריעבד ממוס או דמייחי ספק
 סנין ש' ויהי חסרה או ממוס דלא סיל כרי' דמותר
 לבתלה אלא כרי' דנקט כרי' כריעבד וכמ"ס הרב
 ה"ה ז' ז'.

וראיתי להרב כה"נ כפי' י' כנהנה הטור אות
 ד' כ"ה קנה ועוב' לא כו"א לו' ע"ג
 הרב כו"ב ד' דיעבד דמחדי הרב ליעול לבתלה חוט
 מותר וכו' עכ"ל ומה מתיקל כריעבד הללו חז"ל
 הו"א ע"ג ספק דהיה להחיה דה"ל כפי' י' כתב הש"ע
 להחיה ל' סנין ז' משמע ע"ג חס' או וכן סנין ז'
 עיכס ויעול לבגד שדרנו מבר של ז' הר"א ה"לן ז' בעון
 אקרוה מ"ה ויחידה חל הכ"ס ה"ה ז' מדרבנן כו"א
 שלח עגלה כשקדו קחמוס כה אשי' כריעבד מ"ה
 כפי' הר"א ש' הו' דהסוגל כחוון הר"א ש' לא קתמר
 דריעבד

דיעבד היינו כמו שכתב הש"ך ומור"ס שם דאיידי
כתבם סקין אכל כסכין חדשה מותר אפי' לכתחי' וא"כ
מ"ש דרכי' כי כ"ו וכו' דאיידי כתיב כה"ש כתב
דבריו עפ"י דברי רבי נהנינו אכל כפי' קמי"ב וכו' לא
ידעתי כוונתו כיזה דלפי דבריו ספקי' הש"ע סתרי' וא"ו
ובהו כ"ו לא לטובד וכו' וכל דברי הש"ע כבאל כתי' ו'
וכפי' קמי"ב הם מיוחדקים ואין בהם שום הקדוק כי
מ"ש ששם כפי' קמי"ב עיקר ק"ו ע"א לא חתי אסד
משום ליתא רע"ז הריכה היא הנתנת דכריכהה לית
ביה שום כדנוד ע"ז וא"ו לאו דאיידי ככתב סקין שיש
שמענות הוה מתיר לכתחלה ובת"ש כפי' ו' דחברו
זכרון תלמוד

עוד

דאיידי לו להכריז' כל כחות' והרכה להשי"ב
כאשו על דברי הש"ך שכתב לדיעת הרמב"ם
דכתב דכל בשר טני כולך הלאה לום המלח וכחב עליו
אין ח"ל לומר אפי' בדרך רחוקה דברכי' הם מ"ו וכו' וסיים
ובזה וירכיס אלו מנרות וכו' ומש"ל אהרבה נספוי"ב
ענה ולא דעתך מהו עכ"ל בקאר ע"ג ואחרי המנ'
 שאין ככל אלה כדאי לומר' רברי ה"ה דהכי כוונ' הש"ך
 כי דמקל בלשון הרמב"ם ו' ש' שניה וכחב אסור לחתוך
 וכו' ומה הוליד לחלף בין חתוך כשר לשחי' מסובבת
 ומשום דלא ניתא דכונת הרמב"ם דכוון דלא נעשה
 הכשר באסור או יהיה מתוך דיעבד אפי' בלא הולכה
 לים המלח וכרעבת הר"ח ו' וכינו שבוין דמשי"ל ליה כתב
 דה"ל ליתא אלא דגם כחתוך כשר נאכר הכשר אם לא
 הולך הלא אהו שדקק ונספוי"ב מרכי"ב הכי"מ ומרכי"ו
 שם מואר כדמשי"ל אפי' כחתוך כשר נאכר אפי"ו
 דיעבד ולא לכתחלה כדעת הר"ח ו' שהו כעלמ"ט שד"א
 הכי"מ לאשמענו' ככל לשוט דמ"ס הרמב"ם אפר
 לחתוך לא תימא לכתחי' אלא אפי' דיעבד אסור ועל
 זה נדעיק ע"כ מ' מרכי"ב הרשב"א דרש"י כחתוך נאכר
 הכשר ואק"ב ג"כ משמו דטני כהולכה לים המלח ומדלף
 כתב על זה שאין כן רעת הרמב"ם מתקנתא עמי' דגם
 בזה מורה הרמב"ם ומ"ס הכנה"ג דהלשן של נאכרם
 לגמרי משמ' און זהו דכתיב דגם הרשב"א כ' לישל' דתנ'
 ועכ"ז אסוק דהולכה לים סט וכיון דאם לא הולך הלאה
 נאכרה לגמרי שייך ספיר לישנא דאסורה ואי"כ כל עלמ"ט
 כש"ל מ"כ לאשמענו' דגם אם חתך כשר נאכר דהא
 דיעבד דלא כהרש"ם אכל לא ב"ה לשלול דלא סני
 כיוולך הלאה דמיה עכשו' לא חיידי' אלא חס"כ הניח
 האי חיודש משם הרשב"א ואל גילה לנו דעת הרמב"ם
 בזה מה היה וכן הש"ך דרשנו לנו דכמתכות להרמב"ם
 לא מהני כיוולך הלאה ובהו שלחן תיקוי"ט מרכי"ב מ'
 שכ' וכ"כ הרשב"א והר"ן

עכ"ל והנה לכאורה מתוך לשון זה משמע רק"ל
 להרשב"א ו' ל' ביט השחיטה אף עלפי שהיו כחות
 נמור מפלוט מה שגלגל הסבין דה"ל כתב דאשלו
 יודע שאין כן יומנו וכו' דשמן הדיבקות' ומשמע
 דה"ק לא מכתבי' שדבריו שהוא כן יומנו או הי'
 לריך לקלף רכיון מה שפלוט הסבין הו"ט עט"ס לשי"ב
 אלא אפי' כאינו כן יומנו ד"ו ודאי הו"י כ"ט לפניס
 עכ"ז לריך לקלף עט"ס שזמן ההדבק וכו' רכיון
 שהוא כענין אינו טוחן עט"ס לפניס דה"ל להרשב"א
 דהסבין אינו פולט כ"ל כשעת שחיטה וה"ל דאיידי
 לקלף הוא משום שמונית ח"ב מ' כ"ו מ"ל אינו כ"י
 שזין כשדעויריון ומאי פלוט' דקאמר דוחק' למר דה"ק
 ל' מ' כ"י או ודאי אשמענוה' רגל הסבין הו"י כ"ט
 לשבח אלא אפי' אינו כן יומנו דמ"ה אסור רכיון שהוא
 כענין אפי' אחר כמה ימים כ"ט לשבח ולא שיה' נט"ל
 אלא מתוך פלוטת עכו' ד"כ' למת' אפי' כ' להסריך
 כולו דאי למימר דשמן וכו' ומאי קמ"ן' כ"ט ה"ה
 כ"י כ"ט עט"ס מזהו שזמן ההדבק וכו' והיו חול' ל'
 דשמן ההדבק וכו' אינו נכנס וכו' כיון רכל מ"ז א'
 לאשמענו' דשמן שהוא כענין אינו טוחן אלא הי' דמ'
 להרשב"א דכתיב השחיטה מבלע' וכן גיראה נמו מתוך
 מ"ס הרשב"א הכינא הכי"ב ס"ח ל' כתב הרשב"א ו' ה"ה
 למח קולף ה"ה ק"ל דהס"ס אלוה' וכו' ו"ל דאיידי
 כסבין כ"י ח"י"ג ד' דשחי' כסבין וכו' עכ"ל הרי מתוך
 תי' דאשון קראונו מוכח דמ' דמפלוט הסבין כשעת
 שחיטה דכתיב מן ההדבק למר דבד' שני הדי ביה
 מנמאי דהו"י ו' להסבין מפלוט' כשעת שחיטה וס"ל
 עכשו' דאשון מפלוט' כ"ל

והשתא

קאי' לי דמלשון הרשב"א שנת"ה
 הארוך מנכח להדיח' דס"ל דהסבין אינו
 מפלוט כ"ל כשעת שחיטה שרי כתב שם כדף ט"ו ע"כ
 ח"ל ומה שאמרו מתוך דוק' כסבין דקדש ח"כ נישנה
 ענין שליכנה או אפי' דלה כדקדק ע"י שלח ונאכר שמענות
 על גבה דק"ל בית השחיטה נזק' והלכך אפי' הוא כת'
 יומת' די' לה ככך לפי שאין חוס בית השחי' המונע
 מפלוט' כלשו' של סקין אכל אם א"ה שמה חתקה על סקין
 שיש על פניו שמתנוט וכל כענין און חומרי' כי
 עט"ס כשחיט' כ"י וכו' להאמר וכו' עכ"ל הרי מואר
 להדיח דס"ל דאין חוס בית השחי' מפלוט' כלשו' של סקין
 זה הפך מה שביחה מרכי"ב שהלאו ליעול וכן כ' עוד
 להדיח אפי' כ"י ח"ל י"ג ע"ל פניה סינונות לפי' הם לא
 לשאטו כה מתח' או מתקט מ"ו הסבין וכו' לט ככך לפי
 שאין חוס בית וכו' מפלוט' מה שגלגל כתוך הסבין ע"כ
 ועוד ק"ה דש"כ כת' כדף י"ו ע"כ כ' ח"ל סקין של
 נכריס לריך שומה וכו' משני שגלגלה מן הדחך הנמו'
 וכו' הרי דס"ל דהסבין מפלוט' ע"י השחיטה וזה אסור
 כתב ד"מ"ס למעלה מזה ואין חוס בית השחיט' מפלוט'
 הסבין

והנראה

ליישב דהדי' רעת הרשב"א לפי האמת
 דה"ס בית השחיטה אינו מפלוט הסבין
 דס"ל להלכתא כמ"ד בית השחי' זונן ור"ל דאינו חותך
 נמור ומ"ס ו' ח"ל למה קולף וכו' ח"י"ג ו'ל דשחי' סקין
 וכו' ככתב' תירוט' ליושב כין הלו"ב ומ' דכתיב השחי'
 היו רוח' בין למ"ה היו נזק' וה"ה לאשמענו' דרב
 דהאמר קולף דק"ל כוונתה' התי' אלוה' דכ"ע כין אלוה'
 רג"ד

(א"ה ע"כ מנמ"ל השת"א הכא כהאי סימנא מכ"י
 הקדש של הרב המכנה ר"ז וע"י היראה שערין
 לא נמלח בענין יעוד קאבו ותרחה הסיוס בהשמעות
 כס"ד)

סימן כ"ג

כתב הרשב"א ו' ל' הכינא הטור כפי' ו' ח"ל
 שמת כסבין של נכריס כתב הרשב"א אפי'
 יודע שאין כן יומנו לריך לקלף וכו' דשמן ההדבק וכו'

דמ"ד בית השחיטה דוחק כין ואלוהא דמ"ד הו' טו'ן
 דלמ"ד הו' דוחק אע"ג דקול' דהכח כלהה אינס
 כ"י הכח מיידי כספין כ"י וולמ"ד טו'ן ה"ט דנרד
 קליפה משום שמונתה שעל פניו וכן מ"ס כתי"ה
 דקול' של כן נכריס לרד שפה מפני שכלבנה מן הדוחק
 הגמור הי'ו אלוהא דמ"ד בית השחיטה דוחק ומפליג
 כספין ומ"ס א"כ מתוך ששמיטו חזיר וכו' ק"ל כרכ
 דחמר קולף לפי האספור הא' נירכ' וכו' והוא עומד
 כעניו הינו אלוהא דמ"ד בית השחיטה טו'ן וק"ל
 כותיה הי'ן הספין מפלוט וע"כ טעמיה קולף משום
 שמונתה שעליו וא"כ ע"כ מ"ס הטור כס' הרשב"א
 דאשילו איט כ"י דה"ק ל"מ כ"י והוא השמונת
 שכעין אינו נפנס אלא אפי' בלוינו כ"י איט נפנס כיון
 שזוא בעין ככל' ליושכרכי הרשב"א ז"ל. טוב דאיתי
 פלוגתא דרבוותא כינת הרשב"א דהרב פרישה הרי"ס
 וה"ק ז"ל הטב דרבי הרשב"א דס"ל רבית השחיטה
 מפלוט אינו נפנס אלא כ"ח כבנעורס אחרון ממה עליו
 דאך אשכח דס"ל להרשב"א כן ויהא כהיזכ"ה הרשב"א
 הידי' הטור דחס שפה'ו נענה א"ל קליפה שזין בית
 השחיטה כדחת נגטר שפלוט מה שכלבו בתוך הספין
 דמ"ד עכ"ל והנה כבר הרב הפרישה ש' על זה הלשון
 של הרשב"א הרגש ממנו רבתי מפליג קת' מה שכלב
 בקליפת הספין דהק' מה מדר טק' לה כשיפה ע"כ אמנס
 תמו' עליו עת' ח' דרענוה לה מהי' חלל' לשמונתה
 על פני הספין חלל' כלבנו' לא מהי' כשאון כן חוס' והנה
 קמיה' זו תחול על הרשב"א כעני' שכתב ספין של
 כריס מרד' שפסי שכלבנה מהדוחק הגמור וכו'
 עכ"ל והשק' אוך מהי' שפה ונענה לרבי הבלוב
 כספין חלל' שברש"ס ח"ל למד' לדעת הרי"ס וה"ק
 דורא כענה שפה רהיטו משאיה מתקממת הספין
 חו' מרד' כח' וע"י נענה בקדק' קשה עכ"ל
 פגמוס דהו' מתקממת קת' ח"כ כדחיו שמועיל
 להידי השמו' הבלוב בקליפת הספין שיהא יתק'
 וז"ל כלל מהי' לישנא דהרשב"א על הרי"ס וה"ק
 חלל' כחמת שכרי כחט' לנעול לישנא דהרשב"א דת"ה
 שס' מוכח דס"ל דאין הספין מפליג כלל כחוס
 מעט' של בית השחיטה וללו טעם שמונתה שעל
 פני הספין היה וכו' לשוט' כה לבתחלה מעט'
 איטו מפלוט הספין דל' כהרב הרי"ס וה"ק ומ"ס
 ה"ק על הכ"ס של' יד' לטוף רעהו דירכה חביו
 העבד דחריה ל' דחיו לטוף רעהו דמטאר דכדו
 הרשב"א כריח הכ"ס ז"ל ודוק

ח"ל חל' נעמה סכין וכו' עש"כ וגם מוכרי רש"י
 מוכח דהי"ס ח"ל נעמה סכין ח" ע"כ כ"ר טו'ן וכו'
 שא"ל לדפני הספין וכו' ומה שדקדקו לפרש משום אפי'
 נכלות הבלוב כספין לאשמונתו חלפי' תומ' שמוי
 שמונתה וכה שמונתה שעל פניו מ"מ אכתי איכ'ה
 למיחש משום שמונתה שפלוט כבית השחיטה כן למ"ד
 בית השחיטה דוחק כין למ"ד טו'ן ע"י חוס קת'
 דדוחק' דכסא' מפליט ובה הו' דל' רש"י והר"ן
 כהרשב"א ולפי רבי הרב הרי"ס כולס שזין דאשילו
 הרשב"א מרד' שפלוט קת' מה שזוא עומד בקליפת
 הספין הרי"ס ומה שדקדקו רש"י והר"ן לפרש כהיזכ"ה
 דשוחט כספין כריס משום שמונתה הספין משום דחי
 משום חבור הבלוב הו' נט"ל כיון דקתס כלויס אינס
 כ"י ולא יחא' להו' לפרש דחיו ככ"י ובמ"ס הי' משום
 דקתס ק'מרי ולא איז' ככ"י ובכ"י אי"כ לנעול שפסי'
 וק"ל משום חבור הבלוב מע"ל דחיו ככ"י דלמ'ה
 כספס' כיון ק'מרי ח"ל רש"י דרנ"ל מ"מ אינו מתיר
 כי חס כריעב' ח"ל לא לבתחלה והי' ק'מרי מתיר
 לבתחלה ומתנה ג' מה שדקדק' על הר"ס לק"מ
 דאפי' ד"ל להר"ם דהכח' כספין לא חיישין לשמונת'
 מ"מ כ"ד שפיר דחיו ספין לא חיישין לשמונת'
 מכל מקום דוק' דיעבר' והכ' ק'מרי מתיר לשנא'
 לבתחלה.

עוד

כתב הרב הגב'ה מ"מ משום המ"מ שהקשה על
 הר"ן דחיו הכריס וכו' ולהי'ה עג'ת
 מרחוק וכו' עכ"ל ונראה לע"ד דל"ק דמי' נלה לו' ד
 זה דפרד' מבח שמונתה שעל פני הספין ואיך לא שלטו
 מאור עיניו כדברי רש"י ויהי' ח"ל שפי' וז"ל משום
 שמונתה דאור'ה נכלות וכו' דאפי' איז' כחיו כ"י
 מ"מ ש"ך שזור דנט"ל אינו מתיר חלל' כריעב' והכ'ה
 ק'מרי מתיר דמשמע לבתחלה ובמ"ס הר"ן נטויה
 להידי' דמתיר חלל' לבתחלה וא"כ מש"ה הל'ך
 הר"ן ז"ל להכח' עג'ת מרחוק דמהכ' לוכ'ה לאוטו
 מתי' ג' מ"ס הרב מ"מ רל' כתב הר"ס דהכח'ס
 ספין לא כעו' לא קליפה וכו' חלל' כריעב' רית'
 עליה שמונתה עכ"ל משום מרחיו דקתס כיוני' של
 כריס' ו' עליה' שמונתה מ"ס' כענין שוד'ה רל'ה
 הו' כריס' שמונתה דחיו' תנוסוס דה"כ אחי'ו הנוק'
 הרי"ס ז"ל ל'ק'מרי ח"ל כספין כ"י מתיר הו' נעמה
 דרנ"ך הר"ס ל'ה הו' משום קליפת התו' וא"כ לרבי
 הרב' ל' הו' לו' דה"ס' ל'ק'מרי אפי' כספין כיוני'
 שחיט' כ"י נעב"א קולף משום דמן דקתס ו' עליה'ס
 שמונתה דה' כענין שדע' רית' עליה שמונתה לרעת
 הרב' דחיו' ערס דה"ס' ל'ק'מרי ככ"י חלל' כריעב'
 הר"ס ז"ל הו' דס"ל דקתס כיוני' של כריס' כסא'
 כלי' נוס' ח' ויזון כספין כלי' נוס' אינס כ"י ח"ה
 נט"ל מה שפלוט הספין ומסתמ' ג"כ לית כח'
 שמונתה על פניה' משי' הנוק' לאוקמה כספין כ"י
 הו' דה"ל דאפי' קת' ספין ו' כו' שמונתה על פניו מ"מ
 חס הו' איז' כ"י ג' ח"ה נט"ל ואין מביחין דאוס'
 מנחיקה' של כס' וכו' ובמטאר' במשמרת הבית וכה'
 הו' שכן' דה"ס' ל'ק'מרי דס"ל ג"כ חס יורע'
 בו ש"ס שמונתה שחט' בו לרד' לקול' כיוני'
 שחא' כענין מרד' הר"ס' חס' שחט' בו קולף חלל'
 מן דקתס דחיו' רית' כו' שמונתה ובמ"ס הכ"ס

וראיתי

לרוב נענה' ש' על דברי רש"י והר"ן
 ז"ל ח"ה מה שפי' בזה דפרד' ח"ל משו'
 שמשמח אסורה נכלות שכלב' כספין ולמה ר' ל' פרש'
 משום שמונתה שעל פניו חלל' חס' ר' אפי'
 סק'ישי' אשילו חס' הנומרא' כוללת כין כספין כ"י כין
 כספס' ספין וכסלמ'ה כספין כ"י איכ'ה למיחש לשמונת'
 חל' כספס' ספין ל'כח' למיחש לשמונתה שעל פניו
 תז' ק'אז' וכו' עכ"ל מוכר' מוכריו דס"ל שדעת
 הר"ן ז"ל דהכח' ספיוס' של נירוס לוכ'ה למיחש
 לשמונתה שעל פניו חלל' כהרשב"א ז"ל חלל' כריעב'
 דכריס' תמוס' דאך' אעלוס רי' ענינה מקיפת דלשון
 הר"ן דמטאר' להר"ס ז"ל כהרשב"א דאפי' כספס'
 כיוני' חיישין לשמונתה שעל פניו ואינו נט"ל שכתב

ז' אכל שחומר לדעת הר"ש דמכתמא יש בו שמוטות ואיטו נט"ל זה ה"ל ומ"ש ודברי רש"י כזה ענוגותא דמ"ש בכתלה הכל בפקס סבין וכו' אם הסבין נקיי דמשמע דבעי שיער שסבין נקיייה ומ"ש א"כ דקאס כלו נחם וכו' אלא ה"כ ליהנה נקיייה משמע וכל אלא רח"ל דמ"ש שאינה נקיייה כגדוה לוי"ט

עוד

כתב הרב כהנ"ג מ"ש מ"מ רש"ל כהר"ש וגם רש"י כתב דבעת רש"י נט"מ כהר"ש וא"י אמר שאין לרקוק מרכיבי רש"י וכו' דערוך וכו' לשמוטות עכ"ל דרכיו תמוהים ודאל לפי דבריו רש"ל לד"כ ז"ל כהר"ש ר"ח דחוס בית השחוש איט מפלטו וכדעת הרב"ן ז"ל א"כ א"כ הוא נקי אפי' ב"י שח לשמוט ו"ס לנא סכר"ה ואלו מרכיבי רש"ל מוכח להדיח אשילו הוא נקי אם הוא ב"י חסור לשמוט בו דהא כתב בתחלת לשון תוהו שיער שזהו ב"י אכל מן הרש"ל אז בעי קלושה אם הסבין נקיייה הרי משמע דכשהוא ב"י אפי' נקיייה קולף מטעם פלטות הסבין מנלא חרדכה אם אלו המרכיבים שיעת הרש"ל כמ"ש הכ"ח דא"י מפלטו חוס כות השחוש"ה א"כ שסבור לד"כ ז"ל כהר"ש א"כ אלא כהר"ש ז"ל וז' ושאניו ב"י מדויב דנקי או לב"ע איט נקיי קלושה למלאו שמוס כיה אלא כסאס סבין לרהרש"ל א"כ מקמת"ס בו שמוטות כעון ואיטו נט"ל אפי' איט ב"י והר"ש רמב"ם עולה דאינו מצריך כפקס סבין קלושה היינו משום או רש"ל דקאס כפינו איך כהם שמוטות או אפי' כהם היו נט"ל ורש"ל ז"ל ע"כ מ"ש אם הוא נקיייה היינו ראלו דיעונין שזכ"ה שמוטות ובעי שמוס אלא א"כ אינה נקיייה אבל מקמת"ס אחריו"ן נקיייה ומש"ל לא בעי קלושה וכו' לפי הכנה ע"כ רש"ל רש"ל כהר"ש ס"ס ראלו לרהרש"ל ה"ה ס"ל דמקמת"ס ו"ס כה שמוטות דאין למור דמ"ש רש"ל אם הוא נקיייה אינו דיעונין כה שהוא נקיייה אבל מן הסבין קולף כהר"ש דמ"ש כה שמוטות כעון ומנלא לפי רש"ל כהר"ש א"כ ממש רח"כ המאי הולך רש"ל למור מייחיד תלמדה ככסין ב"י ונח"ה אפי' כהסס סבין מני להוקמה וכדברי הרש"ל א"כ אלא דהי מההולך להוקמה כהר"ש ש"מ מנא דס"ל להר"ש ה"ה נמו הכי ס"ל ובשלמה אלו אמר רש"ל להרש"ל רחוס בית השחוש מפלטו מהסבין וכמ"ש הרד"ה ורש"י ור"כ בסבין ב"י אפי' הוא נקי קולף מוכח הכלוע סבין או אפ"ר למור דהבין דרש"ל אפי' כהר"ש א"כ ומה שהולך להוקמו כב"י הוא לא משמעוץ אכילו היכא דהסבין נקי מ"מ א"כ קולף כהר"ש לפי הכנה דלא מנאין לממור דהכי ס"ל לרש"ל דמק"מ מ"ש ה"כ ה"ל ולכתלה לא שחוש ע"ד שיקולף הכשר הילמה משתלי ובכסה כסין וכו' וזה נעלמו דברי הר"ש רש"ל און מעמדותו דאלו להרש"ל כהסס סבין או אשחלו וזה קלף היכא אסורה משום השמוטות ואפי' קומא דאיורו רש"ל כהסס סבין ודוע"ה שח"ה שמוטות הא שרי לפ"ע והוא"ש והרש"ל מוריס סוה"ה"כ לא השמעין רש"ל מיידי כעוקר מחלקת הרש"ל א"כ הר"ש א"כ ומנאן ס"ל אלא האמת וורה דרבי דמק"מ לשה"ה הר"ש א"כ ממש דמ"ש חולין ודמ"ש ע"ז ש"מ עטוה דעקו כדעת הר"ש ודברייה ה"ה דכרי היכא מיעדי מלך והרב כהנ"ג ל"ע חלנ"ה

עוד כתב הרב כהנ"ג והוכיח לאתתיה על הר"ש דה"כ שמשע וכו' ולקין כסימן ל"ו וכו' ותי ה"כ וכו' כחוקך כה קיאותו"כו למ"ה מריך גמירה וכו' עכ"ל דרכיו קומהו לע"ד ח"ה שח"ה אפ"ר ואינו כנמ"ל כפרק כל הכשר סבין ששעת כה אפ"ר לחתוך כה חתך וכו' א"כ בעי חתמה א"ל ל"ה כעו מיידי והסקה אם איהא דחגב דחוקף רסכניה מפלטו כרי גמירה ח"ך אמרו לך סג כההמה ולמי כלל כלום הוא כעו גמירה וגורו כהר"ש ר"ש כתב כפ"ק דחולין ע"ד האי דהתינון אגב דחוקף רסכניה וכו' מכתן היה מלר"ך ריב"ס א"כ לחאר שנקרו וחסרו החלב מריך לחזור ולקלף וכו' ע"ד הכל משום דחוקף רסכניה לא עב"ל כדי מבראר להדיח דחגב דחוקף רסכניה לא כלע כלום כנמדי דעון והם איהא דחגב דחוקף בלוג ק"ת כרי גמירה אם כן שפיר כתב ריב"ס דלחאר שנקרו ח"ך לחזור ולקלף וכו' ריב"ס גמירה מייחא כלעב וגורו דיענות הר"ש ממהי"ל דעון לוכח אשכחא מקצות דכעו גמירה וכו' כ"כ דירכבו ס"כ מנא דקישת דלר"ך לחזור ולקלף וכו' א"כ מנא דחוקף ר"ש ס"ס ר"ש ר"ש דירכ"ס דהר"ך לקלף היינו כרי גמירה ולא קלושה עבה א"כ והי"ו רש"ל להר"ש ז"ל דהגב דחוקף רסכניה לא כלעב כלום ועד מ"ש דלא דמי לבית השח"ה דהדורה קדש לרש"ל כ"כ למע שלבי"ב דכ"ח אינם מנהיגים ל"ו דאם חדור הסבין קיים קורש שפלטו א"כ גם כחוקך כה קישות הכי וכו' אלא דחוקף מפלטו ה"כ בית שח"ה חגב דחוקף מפלטו ויחזקתה ק"ה תיחא דשוקל לא ק"ה תיחא והגמרה לע"ד לוי"ט דברי הר"ש ודאי כי קאס סבין ב"י השמוטות קרום על פניו וכוון דהקשחה דבר לח חרדכה כהר"ה נקסר טעמי וכי ס"ה ר"ך ז"ל ה"ו כיון דאיכא פקדון דהשמוטות כתי שפיקי ואיטו וילא כהר"ה ומש"ה כעו גמירה ומ"ש כהר"ש שם כפ"ל כל הכשר לחר מ"י דחוקף עון דחגב חרשה כעו וכו' היינו ל"ש מעונות דרש"י הסבין קדוחים ופה מן השמוטות אפי' ה"ה הנכרופר דעון בלע מן הכלוע כסבין כיון שהוא ב"י חגב כקישות דקאמר כנמ"ל דהך גמירה לא איורי כסבין מקדוחים אלא כהסס סבין נ"ה מקמת"ס ה"ו שמוטות כעון ור"כ בלוגו ס"ס מקדוחים א"כ איט מקדוחים חסור לחתוך כה עון אבל כקישות דמריך גמירה דוקף כהסס סבין ומ"ש הר"ש א"כ ח"כ משום שמוטות כנמדי דה"ל דמ"ה שמוטות כסבין הוי כ"ט כר"ט מ"מ מ"ס לתימא שמתו"כו א"כ ח"כ רש"ל רש"ל רש"ל א"כ הכי ה"ו איורי אפילו כסבין מקדוחים ה"ה א"כ ח"כ חרשה בלע או איורי כהסס כסבין ב"י ח"כ כן שמוטות אבל כה"ה דקישות וה"ה אם היה מקדוח אינו נקיי כלום אלא איורי כסבין שפלטו מקדוח כ"ל לוי"ט דברי הר"ש ז"ל ור"ה ור"ה ל"ה א"כ שפלטו דק"ה ור"ה א"כ דהוי השמוטות כעון אם הוא אינו כ"ה נט"ל ולכ"ה דהוי דכ"ה קטושה ומ"ש ה"ה כפרק כל הכשר כ"ה חגב חרשה וכו' ול"ע א"כ הסבין מקדוח ואינו כ"ל או חרש"ה חרשה מחלואה לנשא כהתייחין וכו' עכ"ל והש"ה אם איהא רש"ל כה"ה ז"ל א"כ המאי כה"ה הכ"ה אם הסבין מקדוח אפי' איט מקדוח נמו ואינו כ"ה ה"ה נט"ל וה"ה ל"ה להסתפק בשמוטות מקדוחים היינו כ"ה חרשה דעון מחלואה ליה לנשא ח"ה וה"ה רש"ל רש"ל ע"ל שמוטות כעון או ח"ה אינו כ"ה ה"ה כ"ט

לפני כמ"ש הרשב"א אמנם אחר העיון וראה דיש
 ליתום דהא גם לכה"מ דשלט על ה"ו ביה ויש להקפיד
 כיון דס"ל דהפסד סבין אין מחויבין בה שמוניות ח"כ
 אמרו כתבו התור' אם הסבין מקוננת ואינו כ"ה היה להם
 לומר כדתי' אם אינו כ"ה ויהי' מסתמא אין ט' שמוניות
 אלא דנ"ל דהאי דנקט מקוננת לרבותא דאפי' הובא
 לרובא ליתום משום שמוניות שבנין או ה"ו מקוננת אינו
 דמקוננת מקוננת דהיינו לא ראונו שיש בו שמוניות
 א"כ ה"ו חוקי' ה"ו דהא דנקטו מקוננת לרבותא
 והה"ו דאפי' הובא דהיינו מקוננת ויש להסתפק או דס"ל
 דהובא דהיינו כבנין אפי' דנ"ל מ"מ חרופה דנ"ל
 מחלייה ליה לשבח והתור' דמסתפקין היינו משום
 דאפשר דהיינו לא אמרינן דחרופה דנ"ל משלש
 מה שכתבנו ומחלייה ליה לכל הובא דהיינו כבנין חלוי
 דמחלייה .

אמנם יש להטות דהיא רח"ל כה"טו' מ"מ התור'
 כחלוני ד"ח כר"ה השוחט וכו' ע"ש
 משמע דהיינו מרביחם דאי משו' שמוניות היינו נט"ל
 כשנון אלא דיקף כדכח והגם דאכתי יש לרומח ליתום
 מ"מ האמת יורה דבר הרב"ח עיקר ענה כה"כ
 על דהקדמה משם הרשומים דמ"ש הב"ח אפי' כסבין
 ה"ל נכדים וכו' ותי' התור' והר"ש וכו' עכ"ל ע"ש
 מכוונת מרדכי דס"ל כדעת התור' וקד"ש שדחם כה"ט
 דתקנת וההוא דנ"ל אמרינן אגב חרופה מחלייה ליה
 ומחלייה ליה לשבח היינו כאלו כ"ה וקשה דנבואה
 כה"ט"ש כההוא דנ"ל דמיון כסבין כ"ה וטעמא
 דחרופה הוא משום דה"ל לא היה עולט הכסין
 ותכ"ה זו עכ"ל אינו כ"ה חרופה מחלייה ליה כה"כ
 משא כעל התירויות ואח"כ כה"כ שמהר"ם לא ס"ל הכי
 ותי' על שדכ' אלו אלא לנב' תלפית ובמבואר בתור'
 שכתבתי כר"ה השוחט וכו' הכלל מההוא דנ"ל לא יתיישב
 סה ועיון להכנה"ל דהוק .

השחיטה זמן למה התייבש לכתחילה וכו' לק"מ כלל
 לכתחילה חסד לם מ"ד בית השחיטה דוחק אבל
 כדעבד א"כ כח לאוק' כיון דק"ל בית השחיטה
 זמן ודרכה"כ הכ"מ כפי' מהלכות אלו ע"ש וכו'
 אם חסד לכתחילה לם מ"ד דוחק א"כ א"כ לכתחילה
 מוביל געוזה כדקדק לרוב. הכלבוע וגיזוזה. לא
 מהני אלא להסי' השמויות שדרכ' מעל פניו ו"ל
 דס"ל להרמב"ם דנעוזה מהני לטעון שחט כה כדק'
 ערלוי דלא בעל אלא קלת משא"כ סבין של נכדים
 דבלע עובד משאמט' כה תייר לא מהני נעוזה
 אלא לזון ורומה למ"ש אפי' חסד דנעוזה. מהני
 להגלות הכלבוע קלת כקלפת הסבין דהק"ה אמנם
 הר"ן לא הזכיר אלא דוחק השחיטה ולזון ולא הזכיר
 נעוזה משום דס"ל כמ"ש הב"ח ז"ל דנעוזה לא
 מפלט מדי דלבוש כלל הלא דוחק חסד ז"ל דנעוזה לא
 ויש שכל פני הסבין שהיא כענין גם מה שדקדק
 הרב ליעול דהיינו וכו' דנעוזה לא מהני וכו'
 וכן עובדו לטעון הרמב"ם וכו' ובאפי' וכו' עכ"ל
 וקד"ה דהוק' הפסד לומר דשגוה טעיה דעבד ודא
 כיום הרמב"ם ודאכל כה זמן ומהאי דלגטן אפי'
 לכתחילה מהני נעוזה ופי' דוחק זמן אבל
 למודק מרכיב ודאכל כה זמן משמע דוחק זמן אבל
 שחיטה דהיא קלת חס' ומה גם דאפי' אפי' דכתי'
 השחיטה דוחק זמן דק"ל דכתי' השחי' זמן מ"מ
 לכתחילה חסוי' למ"ד דוחק זמן דכתי' דוחק חס' לא
 מהני נעוזה לכתחילה וזהו שסיים כפי' אפי' ור"ה אכל
 בה חסין וכו' ולא הזכיר נעוזה משמע דנעוזה לשהי'
 לא מהני לכתחילה וכמ"ש הב"ח שם אבל שאמר ולטעון
 די לה משמע דעבד ה"ה ליה ליה זמן ולגטן אינו ודא
 דשגוה ובתנן די לה ולא כ' נעוזה משום דנעוזה לא
 מהני לגמרי אפי' לרומח אלא דוחק לזון ואפי' דקא'
 די לה לזון ואילו דהו' היא כוונת הרב ז"ל כיון דקאמר די
 לה לזון משמע לשחיטה לא מהני לבתחילה ודאפי'
 לה"ן כדחייבו וכלבוקתו ח"ל פסק הרמ"ק כרבה וכו'
 עכ"ל נראה מרמזיו ז"ל הרמ"ק והרמב"ם ס"ל כמ"ד
 בית השחי' דוחק ותימא דהא כההיא פסק הרמב"ם
 כמ"ד בית השחי' זמן ואילו היה החדום שחיי' הר"ן
 הוא דוחק לרבעת חר"ף ומ"ש וכן פסק הרמב"ם
 הרי"ם דכיון אפי' אפי' פסק הרמ"ק כדכתי' אבל
 כה"ה דכתי' השחיטה דוחק לא כתב אלא לרבעת חר"ף
 היעוהו וק"ל .

סימן ב

כתב הרשב"א כת' ח' אמת' דאם שחט כלולה
 שחיטתו כשיר' לעצמה ולכתחילה לא ושחיט
 כלולה משום שמה' ושהיא אי הדרוה ולא ירע' ורש"י ע'
 הטעם דחלמ' לא יעשוהו רובא והוא לא ירע' ע"ש וכלכא'
 קשה מין אפי' עמא דהרשב"א מין אפי' עמא דרש"י ז"ל
 דאם אינו כה"ן לחוס' אלא א"כ מה"ט ודא אפי' חס'
 כדעבד דה"ה ק"ל דהכמה כחייבה כחוק' חסיר עומדת
 ער שודע' לך כששחט' ויהוה וביט' תי' כגון הרשב"א ז"ל
 דכדעבד אפי' עומדת כיון ז"ל טעם שהיה ולא דקדקו כשר
 והרמב"ם רש"י שכתב טעמ' שמה' לא ושחיט חרוב ה"ה
 דמבשר כמתני' אינו. דלאור הבק' מלא הסמטין
 שחטין

סימן כ"ד

כתב הרשב"א כת' דף ז' אכל אם כה לחוקך כה
 דוחק נמוך דרובא דאפי' שחט כה את הכשרה
 שהיה נכלע כהוק' דרובא דאפי' שחט כה דוחק חסיר
 ובלע עכ"ל מכוונת מלשון דאם חסד' כה דוחק
 חסיר אפי' כדעבד. אבל מרדכי הרמב"ם כפי' מיה'
 מיה' דכדעבד מותר וכש"כ לא תיאר ז' דאפי'
 להכנה"ל כה"ה ר"ז כה"ה ור' שכתב דמ"ש הרמב"ם א"ה
 חסד' כה דוחק מותר לא מיידי שחט' כסבין כל' הכשר
 כעו שכתבן ה"ה ז"ל אלא כהוק' כה אחר הכשרה וקט'
 דעבד' משני הנעוזה וכו' עכ"ל הרמב"ם אלו תמוהים
 כעיו' דכתי' הרמב"ם להייה מכתשין את דכדושהו
 כתב סבין שחט וכו' חסור עב' שחיטה או יגעוזה
 וכו' ה"ו דכתי' מתנה' מחלייהו לזון והשאה ונעוזה
 וכה"ה היה כתב או יגעוזה ולזון זה מוכח דעוזה תקון
 לכתחילה דוק ויטור הרמב"ם יכרי עולמ' כתב' ר' ועד
 דהתם כש"ז בני סבין א"כ כה"כ נקט לזון דעבד
 כנעוזה אבל הכ"כ נקט לזון ועד מיה' וכן
 אינו חסד' וכו' לכתחילה וה"ה ע"כ כ"ה חכמה' אינו
 ודברתם חס' ז"ל ר"ה ח"כ כה"כ הרמב"ם וכן סיון
 דחלוק' כחייבו ומה' שדקדק' הרב דא"כ כ"ה בית

שחטין לבמרי וה'ט' רלכתלה לה משום חילמה משתלי
 ולא ברוך לאור היום כן מתבאר מדבריו כפי י"ה ע"ג
 וק"כ"ן דכל עיקר טעמא דלה ישחוט כלילה לכהתי' הוא
 משום שלא ישבח א"כ וזו עיקר החידוש שלא ישחוט כליל'
 ולא יחידוש שחית' כשאר דהא ודאי שחטוהו כשאר כיון
 דלוינה כשחית' אלא ע"כ בדיקה שנתא כלל הקמיטין
 שחטוהו ולמא' מוחס' לה וא"כ הכי הו"ל להקטיל לו'אין
 שחטוהו כלילה לכתי' ועיקר הקפידא דמתיני' מש' דחיי'
 לילה כשאר אפילו בלילה כולל בחושך והשלה
 דממא' יקטילא דלכולן משחטוהו אעפ"י שלא היה ה'
 בעמר ע"ג דקתם קאמר שקי' כשאר ולא קאמר
 שאמרס דאין איתו דההוא אפי' בלכתלה וראייתו
 לה"ו א שפקשה ע"כ הדין ח"ל וקשה דא"כ אפילו
 כשעבר עכ"ל ולכא"ל אין מוכן לדבריו דהיכא דבדיק
 א"כ לאור הנר או כיוס ודאי ששחטו רוב הקמיטין
 להדין אפי' דלאור אפי' כדבעבד משום דהפטר ע"י
 הפרכוס תחברו קא"ת ונגשה רוב כמבאר בכ"ח
 ומתי' ומכשיר כדבעבד מיני' שנתא חת"ך או כיוס
 שפקמיטט שחטוהו לבמרי כמ"ס הכ"ח איכרא דלס'
 הכ"ח א"כ הדין קאמר רש"י ו'ל' דטעמא דלה ישחוט
 לכתלה משום שמה לא ישחוט רובא אקמה' דהא לא
 כמבארין שחטוהו אלא כמתא' א"כ שחטוהו לבמרי ועיק'
 טעמא דלה ישחוט לכתלה כלילה הוא משום שלא
 ישבח מלבדוק כיוס ולא משום שמה לא ישחט הרוב ועד'
 דלס' ככ"ח ע"כ מ"ש רש"י שמה לא ישחוט הרוב דהיינו
 שראש א"כ או כיוס ששחטו הרוב לא מהני
 דלוי' ע"י הפרכוס נעשה רוב אבל לפי האמת הוא לא
 שחט הרוב וא"כ למה קאמר כמתני' ששחטוהו כשרס
 אפי' כדבעבד כיון דאיכא לחוש שמה לא שחטו הרוב
 כבשרות אפי' מתני' איירי כמטא' א"כ ששחטו לבמרי
 א"כ מה לו לרש"י לתלות הטעם בשמה לא שחטו הרוב
 ודברא' ואפי' ל"ס' הוי' דלה חייטוהו ע"י פרכוס כנגסס
 הרוב וכדכתב מתיק'ו הדין והמתבאר לקמן סי' כ"ה ע"ג
 מ"מ אכתי דברי רש"י קטוהס כמ"ס שמה לא ישחוט
 הרוב דאנו מי שדקי' ליה למיכל אלא עד שיחה ששחט
 הרוב וע"ג ח"ל דה"ק דכיון דשמה לא שחט הרוב לא
 שרין ליה לכתלה לשחט כלילה ע"כ שידברק א"כ
 דחילמא משתלי ולא יבדוק ולאכל כלל בדיקה דבר שהיה
 ספק שאפשר לא ישחוט הרוב והוא' ה'ל' דרבי מ"מ הכתי'
 קשה דהא כלל'ה אפי' כיוס נדיק לבדוק חסר השחיטה
 לא שחטו רוב וכדקאמרין בבמ' השוחט נדיק שיבדוק
 כסמיטס אס נשחטו רובס ואס עבר ולא ברוך שחטוהו
 אסמיהו' ד' לוכא טעמא לנשו' דאי ברוך א"כ לאור
 הנר או לאור היום נשחטו הרוב שפיר דמי ואס לא בדיק
 אפי' כדבעבד אסמיהו' אפי' כיוס ויש ליישב דחיל' הדין
 דשחטו כיוס דיקף ומד' נדיק לבדוק כסמיטס ואס לא
 בדיק אסור אפי' כדבעבד אבל כלילה לא שייך בדיקה
 כי אם לאור הנר והוא' היכא דמיני' קאלגרי' דחיל' ויכול
 לשחט' וח"כ תכ"ך ומד' ילך ויבדוק לאור' הנר הינו
 כיוס כולל הדין מייירי מהני' לית ליה הור' הנר
 וגרף להמתין לאור' הכך או עד שמתא' נר חולק כד'
 לבדוק ככ"כ' לא מנישו' ליה לכתלה עד שחפס אור
 דחילמא משתלי וכו' משא"כ כיוס דלה מחסר מוח' .

והנה ג' ע"ג ל' לישב עור דברי רש"י ו'ל' כמה
 שהק' עליו לנצל בפקס דבריו והוא כמו שקי'

הכ"ח לרבע הרשביט אפי' נמי מלמ' הכי אדברי רש"י
 ו'ל' לכתלה לא ישחוט דלמה לא ישחוט רובא והוא
 לא ידע הכל כדבעבד והנר כילו' ששחטו הרוב או
 שחטוהו כל הקמיטס כשר הדתי הדין דרבי ר'אבה רובא
 דרובא דלית פיה מוחס' והוי דבר דמנכ"ר ככוס המשוס'
 וכדכתב הרב סיה אפי' א"ל ומנחה עלו דברי רש"י
 כהוגן ותיישב כל מה שחמטו עליו וכל מה שחמטו
 עליו ו'ל' .

והרב כה"ג ו'ל' כתב דבונת רש"י כמ"ס
 הרשב"א ו'ל' חייטוהו שמה עד שלא
 שחט רובא דרס או החלוד וא"כ סוסי השחיטה ולא
 אדעיניהו וכו' עכ"ל וקשה דהא קי"ל דחס שמה או
 דרס או החלוד כמיטט בקד'ה אפי' אחר שחטת הרוב
 אסורה ולמה כתב רש"י ו'ל' שמה לא שחט רובא הא'
 אפי' היכא דכרוז ששחט רובא חייט' לדרס ושהה ימי
 מודה רש"י כה"ג בעמא כמ"ס הרשב"א וזה"ל ח"ל
 ככונתו דכל טעמא דלא שרין חס שמה ודקס והחלוד
 כמיטט בקד'ה הוא משום דמספקא ליה לתלמודא
 ועלמה כתיבו וכו' שכן דלה נאסרה אלא מחמת
 שפקא' א"כ כשגג'רן ע"י ספק אסרי' נו הדין דהוא כלילה
 וחיטוהו לשמה דרס הוי ס"ס ומותרת ומש"ה לא
 חייטוהו אלא חילמא שנה' הרס קהס שחטת הרוב
 והמה זה למ"ס הרב כה"ג ו'ל' כעגמו נסימן
 א' כהנהג' הטור אוח' ל"א בס' מהר"ל עיין
 סע דרוק :

איכרא מה שעירב רוב דברי הרשב"א בדיק
 דברי רש"י לוקף דלא וטבל פריס' כי
 דמשמע מלשון דלא ליכא חששא דלה נשחט הרוב כיון
 מתק' לכתלה' לשחוט ולא חייט' לשהה דרסו וכו' דל"כ
 הו"ל שמה לא ישחוט ופה כלושנא דהר"ן ו'ל' ומה
 שדקי' כן מדברי רש"י שכתב שמה לא ישחוט ולא כתב
 שמה לא נשחטו רובו וכו' ואנו דקדוק כלל דלפי שכתב
 רש"י דלה ישחוט משפט הלשון לקוס שמה לא ישחוט
 רובא ולא יאמר' שמה לא נשחטו דוק' .

סימן כ"ו

כתב הרשב"א בת"ה ריח' ומוטע כספיה ע"ג
 הגבל בלומר חס הדין כספיה אפי' לא
 ישחוט כחוק הכלס' אבל כיוי אלא ונענף הקמיטס ישחוט
 ע"ג הכלס' עכ"ל ובתב' הש"ח ע"ל דברי רש"י ו'ל'
 שכ"כ רש"י והר"ן הכל השב"ח והטור וכו' ומ"מ
 מסתברא וכו' חידק' מנו וכו' עכ"ל ע"ג ולכא"ה
 מוכן מדבריו דלשני הרשב"ה והטור ע"כ רש"י דלרש"י
 ע"ג אחריו הכלל דרס' לא חוק הכו"ל ל"ס כספיה וכו' ש חון
 לכספיה להשב"ה ולהטור שרי חידק' לה הש"ח כפריס'
 מדיקת' הנדא' היא דיה' בישב כספיה לעד' דלדיו'ה
 חידק' דהא כבר כתב הרשב"ה נדקט' היא דיעה' כושב
 כספיה לרבותא' כמו שמתאר בלשון הרשב"ה שכתבתי
 והדברים עבדכוס' כן מד' עצמן דהא וס' להקשות
 דחידק' דרובא' חידק' דשפיר' דרובא' חידק' אין שחטוהו
 לחוק' הכלס' שמתע' א"ל בני' אחריו שרי חידק'ה
 תקוס' שיהיה ובכופא' חזני ע"ג הכלס' משמע דחוק'
 לכספיה אפי' ע"ג אסור ובכל' מקוס' קי"ל דחידק'
 דרובא' עיקר' אלא מתבאר' הו' למד' דרובא' חידק'
 ובכספיה

ולשחיטה חיל דאף כשאחזק כספיה הוא דוקא ע"ג הנלי וממנו שותק לים וכמ"ש הר"ר ככה"ג ומה שחילק בין ראש הספינה לתוך הספינה וכו' ומכאן חילוק זה יזכר קצתו נגד הר"ר א"י אומר שאין לח"ו זה עיקר מכמה טעמו דא דא דא הכי לקמן כפ' השוחט במתני' דכספיה ע"ג כלי' קאמר כברייתא היה הולך כספיה וכו' ופרש"י דשאת מרזופי הספינה לים אמאי לא הוה תלמודא סהא כרייתא לנעול' שחטוין בין בראש הספינה רמשמ' ממנה ראש היה כספיה שחט לתוך הים להריחא וכו' ל' לאקראי מינה אהיה כרייתא ולאמי דראש הספי' שאני אלא היא דהיה דקראי דקאמר לעולם וכו' לא שרי הלא ככה"ג דקתי כברייתא רמזתו ירו וכ"כ הר"ן להי"ח על הדין כרייתא לעולם שחטין וכו' דלא שרי אלא כנו"ח דלקמן שמואל י"ו וכו' ועוד דמתקמא דרופי אחורי הספינה לא חיטוין להטוף והכריח מחייבת כן וא"כ מ"ל ראש הספינה מ"ל בתוך הספינה ועד דעל מהני' דקתי אין שחטין לתוך וכו' לחוק הכלום וכו' הו"ל לתלמודא למומר דבראש הספינה שרי לתוך הכלום ועוד במתני' נ"פסה ארתי וכו' עונה שרי דאם נשמע ממנו' מרקתי ומוס והירות ולא קאמר ג"כ לתוך הגומא' לתני כרותא טפי ראש' לתוך ימוס והירות ולתוך הכלום שרי וכגון שהיא כראש הספינה ועוד דקתי וכספיה ע"ג כלום להניג ונראש הספינה עתה כהך הכלום אלא היא ומכל זה מוכח דאין חו' בין ראש הספינה לזכום וכ"כ הש"ך ומכל הפוקוס נראה לרובא לפלגו בין ראש הספינה לזכום כמורה וכן מוכח דעת הרשב"א והעורר עכ"ל וכתב עליו הר"ב ככה"ג ח"א אופכת ג"ל מדכריהם דמרכבה הרשב"א קהילה דין שחטו וכו' עכ"ל אחריו המנוי' יתא חרא דהיה לו להכחש דברי הקו' שחטו פרש"י ולקיים דבריו דראש הספינה שאני ועוד מאחר שהביא דין תוך הספינה הי"ל למר אבל בראש הספינה שרי ככל גוונא מרמזתו וכו' ולא להניח כרייתא כמתמא דחיא לא הוהא ככאן אלא לאורווי לן דגלמר כוונתה משמנה וברייתא דקתי מנא וכו' ועוד דאף לא הקשה כדקשה רש"י ממתי'

ושני ראש הספינה בלתי הלא' ראי' מדהכירה הקפ מתר אחר משנה זו לאורוויאל שרי אלא כנומא' שכתב לעיל ועוד דהר"ן הכירה פרש"י ו'ל' וסיד והירו' לא שרי אלא כנוונה דאמרין לקמן רמזתו ירו וכו' ולא כ' דמרכבה הרשב"א לא שחטע הכי כמנהגו בכ"מ שמתבאר דכח דרשב"א נ"ס מ"ש הכ"ס על דכתי הכי' שכתב ג"כ רש"י נכתוין וכו' ותמה עליו דא"כ מהו קאמר רש"י דהכל יודעין וכו' אין כהן תומא דכבר נרשע מזה הכי' ותיקן לה שפיר שכתב וכו' הדין שותתחורר על דרופי הספינה ולתוך הים קרי ליה כיון דסוף סוף דם יורד לתוך הים הו' מקום חסדא אלא משום דהו' כספיה שרי ועוד דהו' כמתני' קאמר עי"ג כלום ופרש"י שחטו וכו' וכברייתא קתי היה מהלך וכו' מנא הו' וכו' והיוט דחיא אי נעמי עבדי כתיקן המשנה או נעמי עבדי כתיקן הכרייתא דתוויחו לאו שחט לתוך הים להריחא והריבה מתוך רכבי הכ"ס כמקום משמ' דתיקן המ"ל עי"ג טפי וקדיש לתיקן כברייתא ועכ"ל סיים רש"י וכתב והדין שחט לים שלא ללכך את הספינה ולא מחו כשחט לתוך ימים עכ"ל הרי אע"ג דאינו שחט לתוך הים להריחא הו"ל לנעם שלא לנעם דמאס דככה"ג היא כחך אסור ובראי' דה' דהו"לך רש"י ליה משום דסוף סוף לתוך הים קא שחט ומ"ל שחט או לאו מידי חסדא לא נתיק אלא משום דהו' כספיה משום כדו שלא יענף נפיק מידי חסדא וא"כ דכרי הכי' ממש כדו דכרי רש"י ו'ל' ועוד הרי כתב הר"ן כדכרי רש"י וכיום כלשמו ומיהו לא שרויכו' והשתא כיון דאידי כהני' א"כ מהו קאמר דהכל יודעין וכו' אלא דחיא כדוכיכנא כחופין דכל דכרי הכ"ס מן בתומה וכבר דחה דבריו הפר"ח מבח קהיות אחרות והעיקר כרכבי הכי' ועד דמ"ס רש"י ו'ל' דכרי לקבל כלי כראש הגב היינו כדלא אפשר ליה כנוונה אחרינא אבל אם היה כלי שרי לו אחרים ואזנן פכיתא לא שרי לקנולי ככלי אלא כחך אחורי הכלי וכדכתב הרשב"א ולה"ה כ"כ כדור הדין *

ת"ז ש"ד ב"ע

זה ספר אמרי שפר לאבי התעודה נמול ידו הדה הוא ניהו הרב
המופלא שבסנהדרין במהר"ר יצחק ענתיבי זצוק"ל •
ונקרא שמו

אהל יצחק

זכותו וזכות תורתו יעמוד לי ולניני ולנכדי אנסי:

דרוש אדם וחוה

איתא

כפ"ה דשבת אמרו מה"ש לפני
הקב"ה רכש"כ מפני מה קנסת
מיתה על אדה"ר ח"ל מטה קלה
להיו ועבר עליה ע"כ השו"ב כוח רכוס ועלמותם להכין
שאלה זו ששאלנו מה"ש מפני מה קנסת מיתה על
אדה"ר והלא חטאו מבואר בקרא על שבער וזבל מעץ
הדעם ולע"ד ויראה לפרש ובהקדים מ"ש המש' ז"ל על
מאי ד' יתק' במדרש ע"פ הוא נחמה לו מן העץ והזבל
אבלאי לא נחמר אלא והזבל אכלתי והזבל דהיתא בתי'
בטובה דכ"ו כד"ה ולא כירך וס' לין שלג לכך כרכה
ח"י על מה שזו ראה תחילת הכרכה וישיגן מתוך
בשהו שבע מבדק כשהוא רעב לב"ש וא"כ ינמא דיו
לכא מן הדין להיות כדיון מה אחרונה בכיות חף ח"י כן
וחף שמתירטט הדיו"ע"ש מ"מ ולדרך זה ויטאר שזיר
דהיתא כפ"ה רחמנו אדם הוא משום שאכל בלא כרכה
וא"כ ו"ש אכלתי ועדין אי כירך לזבל וא"כ שאכלתי
פחות מכשיער און אינו מחוייב לכרך דריו לכא מן הדין
להיות כדיון זה ד' נמלטו למידיו שהלכות אדה"ר היתה
בשנת שהוא כבר שח"ל לכרך על פחות מכשיער וכדש
כידר מכרכין מסיק דמנ"ל שאקור לאדם לטעום בלא
כרכה וסבדא הוא שאקור לאדם שהיה בלא כרכה וא"כ
אזכר בעלמה שאלת מה"ש מפני מה קנסת מיתה על
אדה"ר משום שאכל בלא כרכה והלא אכל פחות מכשיער
ועוד וסבר דאזכר חייב לכרך משום דאמר' דיו וא"כ
ע"כ לא חטא אלא כשזב ואך קנסת עליו מיתה על
השנת ח"ל מטה קלה ויתויו רהינו דבר שהיא ניקון
לואמר מסבכרא וקל להכין דבר זה ומדעוה שאקור ליהט'
בלא כרכה וא"כ ה"ל לאקורו אדעתיהם היא סבדא וכיון
דלא חסיקו ה"ל כאלו עבר עליה כמור •
ובזה חללו רחמנו כשקל הקב"ה את
האדם על חטאו קל עמו את האדמה אמנם
אית' כפ"י כידר מכרכין חייב כל הנהגה מעב"ל בלא כרכה
כאלו נחל להקב"ה ולב"ש וישרש' ז"ל נחל להקב"ה את
כרכוס שכתמיהו הפירות ליקון ח"י יו לשים עש חיי'
יקל כיון דבר שהיא מר ואיט רחמ' לזבלת און מכרכין

עליו וא"כ מש"ה פדע לו הקב"ה מדה כנגד מדה כיון
שאכל בלא כרכה נתקללה הארץ שתוטף קץ הדודל
שארם רחמים לכרכה •

אכנס

ח"ל ככ"ר יתקשו כוח ובחבו דה"ט
שנתקלה האדמה לפי שהקב"ה אמר
כחיות העולם תבוא הארץ וט' עץ פרי שהיא טעם
העץ כטעם הפרי והוא לא עשיתה כן אלא והלא הארץ
עץ עוש' פרי ולא העץ פרי לפי' כשנתקלה אדם על עשוי
נפקה"ג גם היא על עונה ולכא' און כמון דא"כ אמאי
לא הענישה כה עשיתה ואי לא חשוכ עון גם השתא למה
ענשה ויראה לפרש עם מה שמלאתי כס' אכני שהם
שכתב חללו הארץ שינחה והוא יאמר טעם העץ והפרי
שהם לא היה ויכל להיות מיתה כעולם כולל האדם
טסקת טעמות השלמות ואז היה הקב"ה כחאסיה על
עץ הדעת ולא היה נחור מיתה כו לא אפשר להיות
מיתה רק עונש אחר הוה אומר אכל כחות שכבר
מקורם זה שינחה הארץ ויכל להיות מיתה כעולם לכן
המר הקב"ה האדמה מיתה עכ"ל וכוזו הדיו דבר ח"ל
כמון חומר דכחותה שנה לא נתקלה לפי שלא עשיתה
עון כ"כ אכל כשחטה אדה"ר וגמר עליו למות והוא
היתה נרמא כמיוקן שהיה נגור עליו מיתה כשכל
שכבר הוא שינחה משה' נפקיה על עובק
כחותה שנה •

אכנס

עפי' האמור לעיל ח"ש וכגון ובהקד"ס
המר מה שש' מהר"ח ח"ל תמונה הקב"ה
כאמרו העץ אדר יתקין לבקלי אכול וכו' עפי'
מ"ש כפ"ג דשביעית און אכילה פחותה מכיות
התם שביעה שלא אכול עפר ככמה כיון שהמר שלא
אכול דעיקרה הכיות ח"ד כיון דמרי' דלאו אכילה הוא
ככ' שובה"ג כעני שביעה שלא אכול חתין כיון דמתאכיל
ע"י הערובות ככיות ח"ד כיון דלא תכלי ליה כענייה
ככ"ש ועלו כהקור והרמב"ם פסק לחומרא ככל ס'
דאורייתא ו"ח המן העץ וכו' חיי' חלו היות איכל פחות
מכשיער הוה אכור ההלכה כר"י דה"ש אכור מן החיות
ולא היות חייב מיתה משא"כ עתה שאכלת מהעץ
ענמו

עגנו יתכן דגם מיתה התחייב ועודו דלאו כר כילהה
הוא אין חילוק בין ח"ס לשיעור שלם בעל' ועש' הרבו
של הכר יל' הולת היתה טובת הדת' כחומר האשה
אשר נחת עמוה הוא נכחה לי מן העץ ואוכל דה"ק
אמת הוא שכן היה הכר שהאשה נכחה לי מן העץ
דהיינו ממקלת העץ שהוא פחות מכשיעור ונכחה רעתי
שאלמה לי איתך חייב על פחות מכשיעור ומש"ה ואוכל
והקה"ה יד' איתו במיתה אף שאלו פחות מכשיעור
דס' ל' כפשוטו כיון דעץ לאו מילוי חכילה הוא חייב על
פחות מכשיעור וזוהו ח"ס דבשתקלא חס על ענו
שפקדה גם היא על עונה שלא הוסיפה עיגם. העץ
כעגם הפך עמוס דלאו היתה עמול' טעם העץ כעגם
הפך ח"ס הוא העץ חוי לחכילה ואינו חייב כי אם
במית אכל עבשו ע"י שפוקה דעבשוו הוא העץ לאו
מילוי חכילה ח"ס היא כשהחיה עליו החיה אפי' על
פחות מכשיעור וא"כ היא גרמה למות האדם ע"י
שיניה על כן נפקדה על עונה עמו *

ובזה

נכח לבאר סודו ויוקנו התמיהים כשחאל
ח"ס יד' ואש ישראל עם בוש חזל שול
את העם לאמר חריר האש אשר יאכל לחם עד הרב
ויקמתי מאיביו ולא עטס כל העם לחם דהי דבש על
פני האמה ואין משגו היו אל פיו כי ירח העם את
כסודו היהונתן ולא שמע כהשביע ארו חשלנו וטובנו
והאורה ענינו וזנו אש מהעם לאמר השבע השביע
היךך אף העם לאמר חריר האש אשר יאכל לחם עד
הערב ויעץ העם השמר עבר אבי את הארץ דאו נח
כי אורו עניו כי טעמיה מעט דבש וכו' הארץ דאו נח
עעמתי מעט דבש הגני אמות אמת כהיבשה אלהים
וכה יוסף כי מות המתו היהונתן חומר העם אל שול
היהונתן ימות אשר עשה האשבע הגדולה האת סתרא
חללה ח"ה חפרו העם את היהונתן ולא מה ע"כ
והקדוקים כאלו קדמי וכו' חריר האש יאכל לחם
ואש כגשן טעמיה ועוד חריר חשו על הכסודו שאין
העובר עליה חייב מיתה ולא חשלנו מתקף השעור
על דבריו חייב מיתה גם כמאי פלוגי הכי עם הכן גם
נמי א' דכמאי פלוגי הגי הרי חטריו רבו ור' ד' דהמר
ובי והונתן אכל לחם והלא טעם דבש ור' א' אמרו כי
אכל והלא טעם ועוד הגדל הוימת מהרס ח"ל דהמתי
הויך שול להשביעם הא כלא"ה מחוייבים מיתה
אם יעברו על דבריו דכסודו ליתא לאו ניו מחוייבי
מלקות ותי' דלא היתה חשבוניה לתהיל לא ניו מחוייבי
מיתה ואלי היה טויה הגל' לחיהוהו טועטס פחות
מבית מש"ה השביעם דס' כר"ם דאמר שהשביע
שלא יאכל ואלו כ"ס חייב והיל' טויה הגל' גם על ח"ה
שעוד יתחייבו מיתה יעש' כולו ידעה לפרש אף לם'
רבין דק"ל כותיאו והענין הוא עם מילי דהתא חסם
כשעוטר דכ"כ בעיר אשי נור שאמר שביעה שלא
אוכל חרין בכמה בין כותי איתורא לחיהוהו הוא כי
קא משתבע היהיורא קא משתכב דרעיקה אמשהו
ח"ר כיון דאמר שלא אוכל רעיקה אבות ח"ס
שלא אוכל ואלו כנולות וטרפות וקשים ורמשים
חייב ור"ם שטר והיון כה המתי חייב מושב
וגתמו מהר סיני הוא ר' ושמאל' דה' המדרי ככול'
דברים המוקדים עם וכרס הכסודים ור' א' חמר חי
אקה מולא אלא חי במשפח ח"ס ולא כה ריבין חי בשאם

חלוקה דר' ד' דהמר ח"ס אומר עעטס ככ"ס והא כנולה
דמועטע ועונתו מהר הוא רבי חרין לגדו מור דמיה
וטעמיה דפרוש הלא חרין רעיקה אבות לא עבר אלו
כר הכילה הוא כלל כנולה בת הכילה היה חיהוהו הוא
דרביע עלווה ע"כ ואיך שיהיה נמלחו למרין מוטוה'
דשמעיה מור איתר שמועס שלא חוכל חרין וכן א'
שאמר שבעה שלא חוכל כנולות וטרפות מעיקרא
הקה ק"ד דה"ס דרעיקה שפוקת מביתו טויה דכיות
כבר שמשע עונתו מהר סיני ואף דפשוט הש"ס דלאו
דעיקה אלא אבות עומר חמר שלא חוכל מ"מ ויכלן
אנו לו' דהית לחד אמורא הוא סברא דרעיקה אמשהו
ול"ק ממתי' דשטעה שלא אוכל ואלו כנולות וטרפות
חייב דעתי' לה כפשוטא דאמר שלא אוכל והאי חייב
דקתי היינו כשהכל פחות מחייב *

ובזה

נכח לביאר ההבדלים דה"ה העם חרין
בדעת דלמתי חטרין ליה למלך להכביע
אוקמו ה"ה כלא"ה על עבדו על דבריו חתת היו להכות
אלהו חרין טויהו היתה בזאת השבועה כדילאסור חרין
אף כשעמיה כעלמה ואף שלא חמר חלה לזון הכילה
ומש"ה הלא טעם כל העם לחם ח"ס והיו עשית דהו
אל פיו דהיונו אפי' דבר מוטע כי ידעה העם כזה את
השטעה דלמה השביעם חלה והיו כוונתי לחיב אפי'
כשמשו אמנם היהונתן לא שמע כהשביע חיו מש"ה
אכל דבר מוטע ובלו זה העם לחם ח"ס והיו עשית דהו
השביע חרין ויחא וכו' ולמתי חלט' להשביע הא'
כלא"ה חין חיו שיעבור על מות המלך חלה דהי כוונתו
היתה כשעמיה למר אפי' כ"ס והיו כוונת שאמר
שביעה שלא חוכל חרין דרעיקה אמשהו וכו' את דהתא
לה שמעת לא חיו איתך ואלו השביעה היו אקה היתה
כשעיקר שיעף העם והיה לך ליתן לב על זה הלא דבר
הוא ודאי כשכל דבר חו איתור ובת"ס רלב"ג ח"ס
דה"ק וכו' חיו עעתיא כרין וסברתי כיון דאמה חבי
לכון הכילה מוקד' חיו טעמיה הרי חתה דהיה
כשעיקר שיעף חלו טעמיה מתור לא היה עף העם
חיהונתן השבו לו ח"ו לה טעמיה כיון חלה חרין עני
כחלבה כי טעמיה מעט דבש הוא וסברתי חיו עומר
דמקד' חיו טעמיה כיון דאמר שלא חוכל והשביעה
היתה כדו לחלמי יוקד ללילא ור' א' כמו דהסוקת
כגמ' וזוהו חוי פלוגי היהונתן ורבוו הוא אמר טעם
טעמיה מעט הגני חתת הרי חתה לא חתת חלה
חריר האש אשר יאכל חכל שאלו כ"ל כיון דכלה"ה הם
מחוייבים מיתה אם עיבדו טויה ח"ס והיו דהשביעה
מיתה כדי לחסור אפי' טעמיה ככ"ס מש"ה ח"ל כי
חיות וימת אמנם העם כיון שראו שביעה התשביע
גדולה על ידו חורו מהסבתם ואיתרו טויה ח"ה כוס
שהיו בריך איתן הקב"ה מבית תקלה על ידו ח"ה א'
היהונתן ימות אשר עשה השביעה הגדולה האת סתרא
איש כוה חרין ענו ואלו זה סוכה חולך פלנתא דר"א'
ור"ל בילקוט יד' ח"ה ליה טויה שאמר שביעה שלא
אוכל חרין דעתי אמשהו ומש"ה קאמר דמתי קדו
את היהונתן דלמה לא חכל חלה דבש ויבטיעה לא טבר
אלא לחם אמנם ר"ל כשעמיה חילי דס' דה"ס כשעמ
שלא יאכל כנולות וטרפות ואלו פחות מכשיעור פטור
ואינו חייב אלא במשפח מש"ה קאמר וכו' חל' והלא
טעם והשביעה לא היתה אלא שלא יאכל וכמו
שאסין

שמאיקו כנתי

אז נאמר באופן אחר והוא כנתי שכבר ידוע קצת כל ד' ח' אקור מן התורה אמנם לענין שבעות הם נשבע שלא יחבל בזה פלגיו הר"ן והרמב"ם והרמב"ם ס' ז' דגם כנשבע שלא יחבל דרוי ככזית את כל פתח מבכשעור חובל לז' חבל חסורא חיבא כדון ח"ש חסור' מן חסור' והר"ן ס' ל' כדון דנשבע דעקו' אכזית ח"ה"כ בפחות מכזית מותר אפי' לבתולה משום דעיקד החיבור משום דעקו' וחי' דעקו' על פתוח מבכשעור משה"כ כדבר שהקור מן התורה אקור כח"ש מרכיזא דכל חלב ועפ' זה נכה אל הכיחור והאמר דב' ע"ל במסקנתה הע"ס דקף את נשבע שלא יחבל כבולת אינו קיים הלא ככזית אמנם היא דרלנה שקול לחיבו ליהותקן אע"ג דלכל ח"ש משום שהקור מן התורה וע"י שבעה העקו' הוא לא ענינו ה' לירד ולהלם כפלאשים וכמו שגד"כ בהד"ק מן הכתובות וא"כ מעתה אל חסור' אומרים דח"ש אקור מן התורה הם ככובעה כס' הרמב"ם ו' א' אפי' דבכזית עקו' לכתחלה כס' הר"ן ז' אפי' חסורא שכובעה עקו' לכתחלה הוא לא ענינו ה' אקנס או ח"ש דרכן לכה ח"כ כדורא מנה שלא ענינו ה' הוא כשכל עון אחר חלח היהם ס' העם שלא טעמו כס' הרמב"ם ז' א' אמנם יהותקן ס' כס' הר"ן ז' דבשבע' לא יחסינו ח"ש אקור מן התורה וה"כ שאל ס' ל' בהרמב"ם אומרו כס' ז' א' מש"ה טעם אחר ח"ש חסור' העם להורו' לס' יהותקן מדרבנן עשיית התשובה על ידו וכאמר בהרמב"ם ז' א' מש"ה לא פדארוו העם הלא משום שלא חבל לחם חלה דרו"ל ס' ל' כהר"ן ז' א' מש"ה חסור' דה"ש שדאורו משום שלא חבל חלה טעם

אז נאמר באופן אחר כמ"ס הרמב"ם ז' א' פ"ב מה"ש ח"ה חסור' שבעה או חסור' ולא חסור' שם ולא כנתי ה"א אקור כדבר כנשבע עליו חבל אינו לוקח ולא מנא קרבן על שבעתו עד שיקנה בה עם שנות מנוחתים או כמו ע"כ וכחכ"מ דעת רבי' דכל שבעה כענין עם או כמו להתחייב מלקות וכן דקדק הר"ן מדרבי רש"י וכו' והמתנה כיון קדמיה איירי כנשבע בשם או כנתי ח"כ כלל עם וכנתי אפי' חסורא לוכא וגמ' לרבי' שחבורא חיבא ואפי' שמתרבי קבלה למדתו דהא אמרי' לקמן חסור' בו שבעה ומפסקה לה מדרבנן חסור' חסור' וכו' חעפ' י' שלא אמר לה עם ולא עכ"ל והרמב"ם ס' ז' א' חסור' ככובעה בלל עם וכנתי קיים מלקות או קרבן ענין כלל וכו' ובכור ס' ל' ז' ומש"ה עם ככ"י דלס' הר"ה"ש היכה דלא חסור' לה עם ולא כיוי הינם שבעה ואפי' חסור' לוכא ועפ"י כל זה ח"ש דשאל העם הווסקרו כסכרת הרמב"ן ז' א' ודעמינה דאפי' הם לא חסור' ע"כ כנתי הוא שבעה גמורה ממש"ה ולא טעם העם לחם כיהי' העם את השבעה חעפ"י"ה שלא היקנה בשם או כנתי אמנם יהותקן ס' ל' כס' ה"ה שבעה חסור' ל' חסורא כנעלמ' ח"ש יהותקן לא שבע כנשבע חסור' כל' ל' ח"ה הוא שבעה כיון דלא סוכר עם או כנתי ממש"ה חסור' ויטבול המטעו אשר כיוו וע"י והאמר ענינו והוא דלא חסור' לטוב חסור' לשטותיה אילו דלא עבר שפור' כנתי זה דאדרבה דין גרמ'ה שלא יהיה להם כח להלחם ואינו מחוייב בזה לשמוע אל

אזו וכשש' אחת מהעם לו למה חבל ולא חסור' לשבעה מלא תשובה נאחז להשוב תשובה חדשה אחר שראו' ותאורנה ענינו וסוכר' ללא'ס' הוא שמוח' ללא'ס' אפי' חלובה דהרמב"ן ז' א' דהוא שכו' גמורה חף כלי עם וכנתי והענין הוא כמה ש"כ מין בשה"ט ק"י ר"כ אמר כיון עלו קרבן משום שאלו רע למעו' ח"ה' הרי המוסר יפה למעו' חסור' לו יהיו יודע שאלו כנלה אייתי נדר מוקד עכ"ל ח"ה' והוא חלם קודע לך דאפי' עבר את הח"ך ולכלל דעתם כזאת השבר' דאו נא' לו ארוי ענינו בו טעמינו מעט וע' ז' יעשה בו כח להלחם ומקור'ם לא היה לו כח להלחם כ"כ חף נמוי לו לא חבל חבל העם וכו' דהיינו בכתב' שלא חבל הטעם משלל' חסור' וזו גרס' כי עתה לא רבחה מכה כפלאשים ח"ה' אפי' כיון שאפי' השביע את העם שלא לחבל הווס כדו שגילו ולחמו כפלאשים ולא יהו נטרו'ם כחילה ואשתכח עכשוו להפך דבשכיל שלא חבלו כלום או גרס' שלא יכלו להלחם ולא רבחה מכה כפלאשים והדרבה חלו יהו חובלם הית להם כח ויחר' ללחם כמו דרוי עובדא דמני' שהכלתו ארוי ענינו ומקור'ם ח"ה' הו נדרו שגבות ונתקיים עכשוו לחבלו כמו הנדר מן היין מתינו שזהו רע למעו' והמרו לו שזהו יפה שמוח' לחבלו כל' החרה ה"כ הכי הוא ועפ"י שגו טענות חלו התקום יהותקן כנתי אפי' חסור' טעם טעמינו מעט דבש' הכני חמות כתי' ח"ה' חסור' לוכא דלא כשכל זה לא ענינו ה' חסור' מחיורו טעמינו חסור' כיון שלא חסור' שם או כנתי לא הויה שבעה כלל אפי' להקד' וקו דרוי נדרו שגבות אפי' חסור' כה יעשה וכה ויסק' כי מות קמת יהותקן בו על טענה שחבורא דלא חילם שבעה משום דרוי נדרו שגבות וסין על טענה שיקנה השבעה כלי עם וכנתי שהאמת הוא שחור' בהרמב"ן ז' א' דאפי' בלא עם הויה שבעה ויחייב עליה חסור' טעם חקרו כדעתם דרוי ענינו הלבנת' כס' יהותקן דהתם התשובה על ידו זה' והלכה כמותו ומה שדקדקו בלאוס' אמרו וחסרו העם אתו יהותקן ולא מת הווס' דמתקנה פדארוו חבל עכ"פ דאסורא מניה איבא כס' הרמב"ם ז' א' כנ"ל לפתח בקרא גופיה חוק מדרבי רז"ל בילקוט או נאמר באופן אחר דמת' לוקח יהותקן עם אכזו כפלונת' דר' תהי' ז' א' דר' ס' ז' א' דכנשבע מענינו נאמר חסור' ח"ה' כלי עם וכנתי חבל כנשבע מש' אקוס' לא הו שבעה ח"ה' כלל עם וכנתי והר"ן ס' ל' דאפי' מושבע מש' אקוס' דהויה שבר' אפי' כלל עם וכנתי ובמסור' כל זה כמור' ס' ל' ז' וכו' עכ"פ ח"ה' ז' א' יהותקן ס' ל' כר' השואל והגם ס' ל' כתי' ז' א'

אז נאמר באופן אחר ובקד' מהו חסור' כמ"ס דמדי' דס' ר"מ חסור' זה דרבי' שהם כבול' והואם כולל' ואין חכמותו טעויה לו כולד אמר קונס שאינו נושא ח"ה' פ' שאביה רע ח"ה' מת או שבעה תשובה הרי הוא חול' ואינו כבול' ואין ח"ה' מורס' לו ויפד' כנתי מנח' נולד הוא אמר רב הונא' נעשה כקולה נדרו כדבר ופרש' ד' כדבר ברשע חסור' דמשמע כל זמן שאביה כחיים דרויה את אמר שאינו נושא' לפ' הפס' כדקאמרת השתא דאמר שאביה רע ל' ח"ה' אינו נושא' כחו ואחיו פוחקין לו חלו היית יודע שמת' ח"ה' וכחכ"מ הר"ן ז' א' מש"ה שרי כלל הקרה אמנם מהרמב"ן ז' א' כתשו' ח"ה' כס' ע"כ דקדק מדרבי רש"י ז' א' וכנתי הקרה ולא הו חלה פתח לענין הקרה

התורה אצל לא שיהיה נהנה לגמרי כפתחה זה בלי התרה
 כלל עש"ב ועפ"י נהא לרבר משפט ככ"ר כשכונת
 שאלו לא הגם האור אחר האור האש אחר והכל לחם
 עד הערב ונקמתו מאיכוי שגדה ברור מזה הראשול
 תלה שבעתו אל הגם כדבר אחר רה"ט ששכסע אחרם
 שלאו אכלו לחם עד הערב. כדו שעי"ו וכול להגקס
 מאיכוי ויאו ערומים אחרם ככילה איכו השתא לה רכחה
 מכה כפלתים ויושע ה' את ישראל מירסי ויולום להכול
 אפי' כחצי היום רהי ימי אחר אחר וכו' אשר יאכל כו'
 שלאו יאכלו מאיכוי אכל מוד שהנקים מאיכוי מתחרים
 לאכול אפי' כחצי היום וכ"ח א"כ מאי אחר עד הערב
 הא"ק רחלו לא אחר עד הערב הוא משמע כל זמן
 שלא נקס אחר להם לאכול אפי' חרשי וינטם מש"ה קאמר
 שלאו יאכלו לגמרי שכל זמן שלא רכחה מכה כפלתים
 אקור לאכול עד הערב ולא יחור אכל ה"ה אס רכחה
 מכה כפלתים אפי' כחצי היום רהי כמי אחר וקולה
 אחר כדבר אחר אמנם אלו רש"י לר"י אחר הקרה
 ואלו אחר דה"ק א"כ הקרה וכוה כאל אכל הכואר ויושע
 ס' כיום הוא אתו ישר והמלתמה עברכה בית את שכבר
 נגמו וישראל ופי"ה ואפי' ישראל נגם כיום הוא ופי'
 הדר"ק שבו נעשע ונעייש כיום הוא שלאו אכלו
 כלום ותנא קרא ודבר מפ' טעמא רלמה לא אכלו כלום
 משום שכבר וישראל אכל את הגם לאמר אחר האש אשר
 והכל לחם עד הערב ונקמתו מאיכוי מש"ה לא טעם
 הגם כלום כל היום ומכאן ואלך כה להגיד לנו קרא
 וזמן מאי יודאל פיו כירא הגם את השבעה אפי' אכלו כלום
 שכבר מש"ה אחרם ונקמתו השבעה היקה שלאו אכלו
 כלום כדו להגקס מהו והא כחול' מדוד כדבר אחר דק"ל
 כד"ו ו"ל רכבע הקרה מש"ה ואיך משא יוד אל פיו
 לטעום כלום אמנם והוסקם לא שמע דהיינו. לא סדר
 התכסיה בלחם הכסועה כרשביע היום לא הגם
 הקיטט עש הגם שס"ל דלרביך הקרה וטרם המקרא
 הירושבה וכלאו אחר וההונק לא שמע את הגם דהיינו
 שלאו יאכלו ל' הגם סק"ל דבעי הקרה ומש"ה ושלח
 את קלה המטה אשר בידו וטכול אהתה כדכ"ש ועי"ו
 והאזורה עניו ועל זה פתח עניו וקרא היום ועניו אחר
 הגם כשביע אפי' וכו' וכל רככו לו לא רכיון אפי' כד
 לא אחר כפי' אחר אחר וכו' אס"ה קרמתי מאיכוי
 אלא יהיב טעמא כסתם לטבעתו הר"ט שהשביעם
 משום ונקמתו מאיכוי א"כ משמע שכונתו כואח
 השכונת' אלא יחבל לחם היום עד הערב כו' ששהיה
 השועה כיון לא תהיה ולא היו תנאי נגמר ממנ' דאס
 ויגם מאיכוי ואי מתקרים כחילה אפי' בלי הקרה אלא
 עכ"פ נדך הקרה תנאו דהו כחולה נדוד כדבר אחר
 כיון כדו להגלו מאיכוי מידן. טלר דרש"י הקרה אינו
 מתעול אכל תנאי נגמר לא היו אהתה ראה כענין ויעק
 הגם כשכזי על ואלך אהתה אכול והיה כמי פתח פיו כתי'
 ויני וההונק ואחר עבר את את האדך לא כיון הכי
 ות' ללא עלה על דעתו הכי אלא דקוי הוליה נדוד
 ממנ' נגמרי ואפי' הקרה לא נדך רלו נה שהחמת כו'
 אורו עיני כדלכה כי טעמתי מעט דכס הוא אף כי
 לא אלא לחם הוינו עש"ב שלאו אכל רעם משלל אהינו
 אפי"ה החמת התי כואח הטענה שאני טועני כו' עתה
 לא רכחה מנהג כפלתים כחמיהה כדפרי"ש שעתה

עדין לא רכחה מכה כפלתים אלא הדי רכחה המכה
 והוא ע"ה את ישראל וכו' מתחר מני לאכול אפי' בלא
 הקרה כיון שהלכה הסוכה בשבתי' השביע אפי' בלא
 הגם ושאלו ס"ל כס' רש"י רח"ה כעני הקרה וכוין
 שאכלו בלא הקרה מתמת אחריו וה' לא עניקו מש"ה
 רצה להמתין והגם חזרו מקברתם והודו לם' יהונתן
 דלא כעני הקרה ולא היונקו ויכתי אפי' עשה השבעה
 הזאת איהו גופיה רכיון דנקר השביעה היקה משום
 שלאו יטרדו כחילה ולא יקענקו כמלתמה א"כ יהונתן
 עשה השבעה כענינו ולא תעכב כלום כחילה וכו'
 אן סהר הרעפתו רהבי על איש כוה לא היקה השבעה
 ולא חלה עליו כלל כיון איהו נטויה עשה השביע
 רחדי לא כשילו ע"ה לא ענה ה' אדך ומש"ה הופחד
 הגם את יהונתן ולא מת' .

אי

ואמר כואחן אחר כמאי דאית קו התחרובי
 ויהנו אחר ככר מת וכובר עשה תשובה קאמרי
 ליה ופרש"י ור"י אחר לא לוי נולד כלל דכשעה שחרו
 ככר מת ואהכי פתוחין לו רכבר מת כשעה שגרת
 והיה ליה כענינו והא דאמרי' כמקמי' אהס כנולד דרש
 לטל' פיראא והא"ה פי' בלו' שאקרום תכמים כנולד
 אפי' שאינם טלר דבור ר"מ מת ככר אפו לא מת און
 תכמים מודים לו לא גוריון מת אטו לא מת הלבך
 מדר טענת הוא מתקרא רחמי' הקרה לא כעניג. כוכ
 הר"ה ש רחמי' ר"מ מת אפו לא מת מדה כוכ
 שאמר שאני טשא פ' שהיא כעורה והרי היה נהם
 מותר כה הסרי מדר טענת והקס לא שיק למגור הירם
 לבנה אטו נעשית לבנה דמלתא דלא שכיחא היא עכ"ל
 מעתה נכח ל' ר"מ נהם בתלה כחוכ ויושע ה' וכו'
 ואז"כ כחוכ ואפי' ישראל נגם וכו' ויחול וכו' וקשה
 קרא מרשיע לטויה דשין שכבר ויושע ה' וכו' א"כ
 ע"ל מה רגע' מיה אפי' ישראל נגם כה שעתא ויחול שאלו
 וכו' ועיין ברש"י ור"ק והנדה לג' לידן כדבר חרש
 בהי קראי ואומר שהכחוב עניד לנו שכלתה הרדפה
 שרדכו וישראל אחר הפלגים קושע'א דמלתא הוה שכבר
 נלחו ישראל את הפלגים ויושע ה' כיום ההוא וכו' נס
 נמו מעבודת דיונקן שעלה הוא ויושע כלו אל מחנה
 פלגים ועליו לפטורוהו מדה שכבר מקר הקב"ה את
 הפלגים שרד וישראל אמנם שאלו סכר שביינו לח האש
 ה' את ישראל ואל רכחה הנהי כפלתים' כיום הוא מש"ה
 ואפי' ישראל נגם כיום יהיינו כעד שהי ישראל אלו ונשא
 ולחמיים כפלתים' כיום ההוא ואל שאלו וכו' אחר האש
 אשר יחבל ותו' כדו שגילו ונקמתו מאיכוי באחשטובע'
 שאלו הייתה כענינו שהיא סכר שעריון לא רכחה מכה
 כפלתים ולא נעשית השבעה ומש"ה השביע אחסם
 שלאו יחבלו ולא טעם כל הגם לחם שקבלו שבעתו
 מש"ה א"כ ומאי יוד אל פיו .

איכו

השתא שהשבעה היקה כענינו ח"כ כלאו
 לפלתתא דר"מ ורביך הליבא הרח"ה ש"ו
 דלר"מ גוריון שלאו יחבלו אף שהשבי' היקה שבעות
 אטו הוכא אלו נעשית התשבעה א"כ כדומיה דגור' אפי'
 מת ככר קדם ששבעה הוה ח"כ' מת אמנם לרביך דלא
 גזר מת ככר אטו מת א"כ ה"כ לא גוריון אפי' הוכא
 דנעשית התשבעה א"כ יגור' לניד' ולו' דה
 מלכה' דלא שכיחא היא שושיע ה' אוקם מיד הפלגים
 שהיו חלפים ורכבתו עד חין מקסר כחצי היום וכוה הוי

דרוש למילה

נס נחל וחזן מן הטובע דמי לכעורה ואתה נאה דלא
 גוריון אצו נעשית נחם אח"כ אפי' לר"מ ובדבוק
 הר"ש ז"ל דמלתא דלא שכיחא הוא ואפי' נ' שרחה
 דרעט עכשו דעש הקב"ה נס ויושב ה' את ישראל
 כחצי היום לאו ככל שעתא מתרחשו טיפא .

ובזה

נבא לאו הכינור ואין משוי ירו אל כיו כי
 ירא העב את השבעה יש לפרש כשני
 פנים אי משום דל"כ כמד' דגוריון מת אטו לא מת
 ומש"ה לא אכלו כלום אפי' נ' שבעה שהשיבט
 שאל היתה בטעות דבכר ויושב ה' אונס ואין
 ברכין חו לטוליה ואי משום דהם נמו לא דרע שכבר
 יושב ה' אחס' לגמרי ואין חזרין עור הפלשתיים
 היום לפלחם עלגים אונסו ויהונן לא שמע ולא
 סבר שואת השבעה שהשיבט אכיו את העב דאיכו
 ראה חזק ברוח מבינלו כיון שהלך הוא וטשא כליו
 לא מתקם הפלשתיים מפני ויהונן לא שמע ולא
 נמו נסו הפלשתיים מפני ויהונן וברר מהם ונס
 ישראל לגמרי ואין להם עור כח לפלשתיים לחזור
 ולהלחם עם ישראל כיון דנפלו חללים וא"כ אין
 ברכין עור לשבעת ישראל שהשיבט לעבם שלה ואכלו
 לחם עד הערב כדי שיעז' ויקם מאחיביו כיון
 דכבר נעשית הנקמה ויבכה המכה בפלשתיים ושבעת
 שאלו בטעות וק"ל כרכנן דלא גוריון מת אטו לא
 מתו"ה לא לא גוריון אכיו היבא אלו נעשית האשועה
 אח"כ והו' דהקב"ה כנ"ר כ"ע מחד דלא גוריון הא
 אטו ה"ה דדומה לכעורה והקפה נאה דר"ע מרו

ביר פמ"ו רבו ברכיה אמר זה הדבר אשר
 מל יהושע דבר ח"ל ומלן ח"ל ומנה
 אחס' סטרוין שאחס' נכסין לארץ ערלוס כך אמר
 הקב"ה להכריחם ונחתי לך ולעריך אחיך את ארץ
 מעורק' ע' מ' וזאת את ברכיה תשמרו אתה חרעך ע"כ
 עור ויראה התם רבי יהודן אמר ה' אס מקיימין כנין
 שיקויו אתי איהו להס לאליה ולעטרון ואס לאו לא איהו
 להס לאליה ולעטרון אס נכסין כנין לארץ הם מקבלין
 אלהויו ואס לאו איונס מקבלין אס מקיימין כנין את
 המילה הם נכסין לארץ וואס לאו איונס נכסין אס
 מקבלים כנין את השבת הם נכסין לארץ ואס לאו לא
 ע"כ והיומא מטואר דחמתי הניא קבלת האלהות
 בהכנסת הארץ נס נמי איך תליא בטסת הארץ בקבלת
 המילה וכן נמי בקבלת שבת ועל קבלת המילה בדרך
 פשוטה ויראה הקב"ה לפרש כמתי דחיתא בולקוט הראוכני
 אלמלא ישראל לא קבלו המילה שהיא כרית הכשר לא
 זכו לקבלת החירות שהיא כרית הלשון וכבר דרע שאלמלא
 ישראל לא קבלו את החירות לא היו זוכין לא"י ובכחאמר
 הכתוב ויהיו להם חריות גיום כעבור ישמרו חוקיו ונ'
 וא"כ יחיה השא"ר חמיר אס מקיימין את המילה הם
 נכסין לארץ משום דע"י המילה זכו לקורם וע"י בתו'
 הם זוכין בלחך .

אמנם

יראה לפרש בדרך דרש וזה נישב נמי
 איך תליא קבלת האלהות בהכנסת הארץ
 כמה שכתב מהר"ל ז"ל שהיה מפרש מתי דחיתא
 בולקוט גירסא אחרת אס מקיימין כנין את המילה הם
 מקבלין אלהויו עם מתי דחיתא במרשם שאלו נס
 אחד לרש"כ" אס אלהיכם שמה ע"ז למס אטו
 מבטלה בעלמא ולמה הוצרך לזנות לשידל אכר
 תהיבין והשכיר לו דמעשה ידו ארס עדיף והביא לו
 רחייא מהמילה דהס רטויו במילה למה לא בראי
 מהול לאו דתי משום דמעשה ידו ארס עדיף והייט
 דק'חמר אס מקיימין כנין את המילה ול"ק לכו . אס
 רטויו במילה למה לא בראו מהול משום דחית לאו
 דמעשה ידו ארס עדיף ח"כ ארשה טראד נ"כ המה
 מקבלין אלהויו שאלו לעבור ע"ה ע"ה מעמסא דהס אס ארס
 כתב ע"כ לא' למה ארס עדיף דהה נס בע"ה א' א' ארס
 דמעשה ידו ארס עדיף עור נקחי' מתי דחיתא בתחומי'
 והביאו רש"י ז"ל כס' בראשית ח"ל אר"י לא הוסי'
 לברך להתחיל החירה אלא מההדס היה לכס שהיא
 מזהו ח' וכו' ומת טעם פתח בבראשית משום
 כח מעשו ונ' א"ס ארס עדיף א"ע לטעום ארס שבשקס
 חרן ז' עממסו אס ארס להס כל הארץ על הקב"ה
 הוא ברכיה וסתא לומר ישר בענינו וכו' ע"כ באופן
 שאין אנו יכולין להחיות כחך אס לא שנאמין שהקב"ה
 ברא את העולם נס מזה תורה וזוה"ה שהיא אחי
 לכרו ואין ח"ו כ' רשות כבדאית העולם דאי לא
 ליתיה הכי ח"כ הדרס קושיון דאטו מקרו לטעום
 בכבוש חרן ז' עממסו אכלו יש להקשות ראס הקב"ה
 ח' ואין עור מלברו למה ארס מקטל הע"כ מן
 העולם אלא דאי הו' נחון מקום לטעות העינים
 דיש ח"ו כ' רשות ואין כחחד כח לכטל את חבירו
 ח"ו חמס' אס למחן ח"י ליה מן המילה דמעשם

אטו ה"ה דדומה לכעורה והקפה נאה דר"ע מרו
שטרוין ולא גוריון אצו נעשית נחם אחר הקדר משום
 דמלתא דלא שכיחא היא והכ"ה נמי מלתא דלא שכיחא
 היא מש"ה ויטול את קלה המנוס אשר כידו ושב ידו
 אל מו מהו קרו טעמי דאמתי וכן על ויען אריו האיש
 גבר לטוב כפי קומו ואמר השבע השבע חניך וכו'
 ואף ארס חורל' ויחמרו לו ויהונן עבר אכיו את הארץ
 בואח השבעה רחה נה כי אריו עמי כהלכה דהה
 ק"ל דתי הלבכה כר"מ דגור הא אטו הא אלא
 ברכנן דלא גזרו והשבעה בטעות משום כי ענה לא
 רכחה המכה בפלשתיים בהמ' והיו כבר רכחה
 המכה בפלשתיים והע' ה' את ישראל וסרעית אנו
 בטעות ללא טרף ובה היה מולקויו עם אכיו והוסי'
 אמרו טעם טעמיה הניו אמתי ה"ה ליהא מהני
 דאמר' חמס' שאלו ל' כר"מ דגוריון מת אטו לא
 מתו ה"ה גוריון אכיו ל' נעשית החטורה דה"ה שכיחא
 ושכיחא שהקב"ה ירעבה נסוסי לשידל ויחלם אפי'
 בשבנה ח' ויחן דחתי' רכנן מוחו טיה דככה נ'
 גוריון ושפיר הו' מקרו דעבתי' על השבעה וגוריון
 מש"ה מוח ומוח ויחמרו העבס הוינתן ימות אשר
 עשה הישועה הואת חללה ונ' ר"ל בשלמה ארס
 אחי לו יעש' וה' איהו חייב משום שלא ירע כהשגב'
 ואכיו חובב דחומים הפלשתי' ולחיה לא הו' שביעה
 כטעמא אכל ויהונן עלמט שבעה חובו ההשבעה ורהה
 שכבר היו חללים ולא שאר כהם עור תקומה ה"ה דתי
 לרחיה שביעה שאלו בטעות היהם ולא גוריון אטו
 לא נעשית הישועה לא אח"כ דק"ל ברכנן דלא גוריון
 הא אטו ה"ה מש"ה ויפדו העבס את ויהונן ברוח
 ובריינא ולא מתו וכה שבעה נסוסי לטקויו כן יעשה
 לו וכה לנזן טאל אחי' .

ידי אדם עורף ומש"ה אינו מבטלה כעלמנו ועפ"ו כח
 לכיור מאמרו ויזינו דקאמר אס כנכסין לך נדחך בה
 שנתאם אס מקבלן אלהויו כע"כ שלא כטובכת
 שאזי אחד ואין עור מלכדי דאס לא כן מקרו לטעום
 כנכסאס לנדחך אבל"ס אס אין כנכסין לנדחך משום
 דכ"ל שכר האזינוו בה ו' עממנו ומקרו לטעום אס
 וירישום מן הארץ כל אינם מקבלן אלהויו שאזי א'
 לבד כראוי את העולם וכל העולם ומלואו עלי
 ועיקר הכנסתו לנדחך תלוא כקבלת המילה שאס
 נשכלנו העולם ומעוהו דמעשה ידי אדם עורף א"כ
 ארשה הם כנכסין לנדחך כהנה וכדאינא ואין יבולן
 למור להם לטעום אחס וכו' והנה משויב להם שכל
 העולם שאס הקב"ה וכו' והא ואין מבטל להם כעלמנו
 ולא מעשה דאס ח"ו כ' רשות ואין כחבו לכטל חכורו
 אלא משום דמעשה ידי אדם עורף אבל"ס אס אין
 מקנין העולה א"כ משמע רשות להו האתי' דמעשה
 ידי אדם עורף וא"כ מנוול שוב אינם יבולן לזכנס
 לנדחך שחורה עלוהם עונתו לטעום אחס וכו' וכוה וכן
 מוא דאיחא במרדס ואחרי עורף קיש ואס אמר אברהם
 אחר שמלתי עלמנו הרנה גריה כאל להרבך בואת הברית
 ע"כ והקנינא מנואר רמה נקודש להם עבשו ע"י
 המילה אמנם לפי האמור א"ס וכסון דקדוש שכל לא
 היו דחוסם להקנין באמורס אס העב"ו אין כח למנה
 אין הקב"ה מבטלה אלא איהו איהו כחור ח"ו לכטל
 חכורו ואפי' את"ל סהוא א' ואין כ' אס אינו חפץ בעב"א
 משום אמנעו למנה אינו מבטלה ומש"ה הו מנכנין
 להקנין אמנם לאחר שמל בה שעתא נקדשו כה"ג
 לבני-בית דאס רעוהו כהה איהו למנה אלא
 איהו רעעמוהו רכה איהו במלקא משום דמעשה ידי
 אדם עורף א"כ ה"ס והוא טעום לבני עב"א מה"ס
 אינו מבטלה אלא כעלמנו מש"ה כן שעתא דרבה
 גרים לבד כראוי בואת הברית וייקא *

זכיה וכן מאמר העב"ה. ההוא אמר השולח
 אמרתי ארץ עור מהרה ירחו דברו וגראס
 הדיכס בכטולו דהיטו אמרתי הינו דברו אמנם לפע"ד
 ונדקדס עור מ"ס במת' דמאור דכתיב שס אכתי על
 אמרתיק היל על העולה ופרס' ו' ז"ל אמרתי ויחיה
 ש'קדמה לשאר המזרחות רהיוו מולה עור נקדשו מאו
 דא' כמחרינן דס' מ' מתיח היה רמ"א הלמור תור' ויזינו
 מלמנה והו רכב' ה' כוה"ר ש'עמאל' אמור וה העובר
 ע"כ מאי משמע ת"ר' וישעאל זה המנוח חכור
 שאמר לו למנה מקומו איהו' ה' הלוך וכו' א"כ איהו
 מוכאר הכתוב כטוב טעום וה"ק השולח אמרתי רהיוו
 הכלה על הארץ שיהו לישאל' למול את עלמן ולא
 יבנה אותם מהולס משום דמעשה ידי אדם עורף ועל
 ידי זה איכא כריתוף אחרינא שנתנו נגרות מלה ער
 מורה ירחו דברו וה דבור שאמר כטוב אכתי ולא יחיה
 עין אליהם אחריס דהשאל' לוכא לפקשו אס אינו
 חפץ בעב"א למנה אינו מבטלה והתי' פשוט משום
 דמעשה ידי אדם עורף כמו המילה ודמה"ט לא
 כראוי מהול *

ועפי' זה אס מביאר מאמר הכתוב חקא אברהם
 אס ושמעאל כט ויהו כל ילדו כיהו וכו'
 ומל את כשר ערלתם כעלם היום הוק ע"כ חס לנדחך
 למרו כעלם היום הוק מה כה ללמדנו דמאי כ"מ אס

מלן כיום כל בליה ור"ל הרגשו כוה ואמר
 לאשמעון ממילה כיום ולא בליה עור הי' לאשמעו'
 שלא כהיורה משום הרס וכו' כרפס' ו' ז"ל אמנם לכי"ד
 וראה לפרס כדרך רחס ונדקדס עור מ"ס הרס כעל
 עמוריהו שכעה נשנס כעל העקדים וז"ל שרדך להמלך
 כא' מלך עורף ש'הקב"ה משום על עולם השמים אס
 להנהיבו עורףו דרעוהו הרעות שאמורס שזרוב
 נבחרו אינו משום להנהיג העולם השפל אלא מקר
 העולם חתת המולות וס הוכחה על זה מן השמש כו
 אחרי ש'הקב"ה כנה לו העולם כרית מטנה ומשכל
 כל טוב והילת' לט גרות חמה ולכנה כהנה"כ והאיר
 לט כיום וכלילה כרתי שיהא מעת אמתי שהא תמיד
 משום העולם השפל וכבר מרמזתו וידעו חוס
 והשכות וגו' שמולת היום רמותו על חטובה השמש
 והלובה כל היום עב"ל וכוה כה אל הביאור ואמר
 דאזע"ה מן השמש והטעוהו הכריח כל כני כיהו
 ליעל ומלן השמש והשמש ה'ך משום דהקשו לו אס רשעו
 של הקב"ה כמעלה למנה לא כרתי מהל מה חתמא משו'
 דמעשה ידי אדם עורף והרתיחו מן העב"א דמה"ט
 אינו מבטלה איהו כעלמנו עורכו ערבא דרף ומ"ל
 ה' חתמא דגס כע"כ חפץ הקב"ה ליעבור לכרובס
 ומולות משום שמהה מנהיגן עולם השפל וה"כ אין
 אנו מנכנין עלמנו כסקנת המילה כלה רחמי כרורה
 ליה כה כחבור ואמר קיעו כיהה טעבה הכחיא את
 כל ילדי כיהו ומל ארסם כעלם היום הוה שהא חטעת
 קאמס והלכו כל היום א"כ מהו ויהו ש'הקב"ה כעלמנו
 משום כעלמנו השפל ולא מקר אויר לחתת הכרובס
 והמולות וא"כ כרתי אויר ויהו עב"א ע"כ ויהו דאס
 מבטלה משום דמעשה ידי אדם עורף וה"ה והוא
 טעום לבני מילה וחקו מרדכו מה שפי' כבנות
 המאמר ואמר עורו נקדשו מאור איהו אברהם אחר
 שמלקו עלמנו הרנה גרים כאל לנדחך בואת הברית ויהו
 לפרס עור בני' אופינס איהו' כדרך פשוטה כמאי
 דאיחא כמורס אלגית' לאברהם יושב על פתח גהנס
 ואינו מתיח איהו מהול כשראל' לירד כתובה ואיהו
 שחטאו וחקו מרזי מרו עושה להם מעבור את העולם
 מעל גבי התנ"ף'ט שמתו עור שלא מלו ומוחנה עליהם
 ומחרין לניסוחי ה"ה' שלח יהו ש'למנו חלל כיהו
 עכ"ל א"כ ארשה דמה"ט אחר שמל כוה הרנה להרבך
 בואת הברית וייקא שפי' העולה וזכין שאינם יורדיס
 לניחגס אלא חוקא אס חוקאיוס וחקו מרזי. איהו' חס
 לפרס כמה שפי' מהר"ט על מאי דאמרין כניחוס
 גדולה מלה שכל מתיח שבע"א אזע"ה לא קרא ש'לם
 ער שמל והקשה על זה ממ"כ אס קיים כל המתיח ולא
 כשאר אלא וז"ל מהו נטולתה ולא קרא ש'לם אלא
 לפי שהשלים ממין כל המתיח ואס נאמר כשאר כל מתיח
 לקיים ערין למנה ככל המתיח שבע"א לא נקרא ש'לם ער
 שמלוחי' דהמילה על זה ממ"כ אס קיים כל המתיח ולא
 המתיח הירי כל מהו נטולתה שבע"א עתק אס לא היה
 עושה אחוס לא היה נענש עליהם וכסיהה מקיימוהו היה
 טול שר כמי ש'זינו מלוה רגוסה יכשכנס ככרית
 היר קבל עליו עול מלמדו עול ועבד כל כרתי
 לעכרתיו של מקום שהא רחם הגוויה וכל הזכרים
 ש'כרס מושכין וזכין אליה מנא' עבשו כל המתיח
 ש'עושה מכה'ו ולהכא כק' ש'לם כהס וטעל שכרו עליהם
 כמנחו

מטוה ועושה עב' ל' וכוה ח"ש רוקח' שמל לא היו
 רוטט הנריס להתגיד כיון שאין טועלין שבר הלא כמו
 אינו מטוה ועושה אבל לאחר שמל תפ' בלא להתגיד
 השעת' ע' המולה שמוטלין לרוקח' שבר על כל המט'
 שבושין כמטוה ועושה מש' כה' שעת' בלא להתגיד
 כיון דרפשינא רחמינו ע' ו' המ' לה' .

אופן

ה' י' לפי' כמא' דרוקח' כמדרש' שם
 כ' לך לבל וזמן ועת לבל חפץ תחת
 השמים וזמן היה לו לזכרה' אמת שמוכה לו מלה שנה'
 כעלם היום היה נומל זכרה' וגו' כן מ' שנה היה
 כשהכיר את כורחו הלא שלא לעגול דלת כפני גרים וכ'
 מהרש"י ז"ל י' ומסחר' למול בוקותים מפני הסכנה
 אבל השק' רחוק זכרה' טועל בוקותיו והוסוף' אומץ
 לא ושחר' ולא בהרף כי מה רחיה' יש מהזכרה' שה'
 עושה לו יקום הלא פו' שישבוש' שאין מרגיל להם
 כיון שלא נתגידו משעמרו על דעת' ועוד שיעקר
 המולה לתקן המרות והרעות' אבל כמיון
 זכרה' לא נומל ע' וקומו' העפ' שהיה רב' כה'
 כולדותיו לא היו כד' רל' ומן שלא מל' אינו נר' וה'
 אכזי נמו' מהני שאני' זכרה' שלא נזוה' ה' ע' וקומו'
 אבל הגרס' שסוד' למול בכחזקת' לא דמי לזכרה'
 הא' ל' ק' רמ' כיון דחומת' דה' מנע' מהזכרה'
 את המולה לסיכה זו שמעין' שם מתקבלין
 בוקותים עב' ל' וכוה מנוח' מהמח' רוקח' שמל לא
 היו רוטט' להתגיד רחוק' קביר' כיון שלא נתגידו
 משעמרו על דעת' ח"כ' לוח' לכו תקנתה' אבל
 לאחר' שמל זכרה' תקנה' כדעת' דלמא' סכס'
 מנע' ה' המולה מהזכרה' מסיכה זו שמעין' שלא
 וזוהו' ע' גר' עתה' לא שמעין' שם מתקבלין בוקותים
 וכמוה' עשה זה כרו' שלא יעגול דלת כפני גרים' דאף
 בוקותים ח"כ' מתקבל' מש' כה' שעת' הרבה גרי'
 בלא להזכ' בואת' הכרית' דרוקח' חף' שלא נתגידו מווס'
 שעמרו על דעת' .

ובזה

ויכן מ' ע' ו' והכא' רש"י ז"ל ורח' אליו
 לבקר את החולה אר"ס ויס' ג' למלתו' היה
 זו איתק' כמדרש' על ספק' פתח האהל פתח טוב פתחת
 לעובדים ושכסו פתח טוב פתחת לגרים וכו' עב' ל' ח"ל'
 דחמי' עכשו פתח טוב לעובדים ושכסו לגרים ולא
 קודם שמל וגרי' קודם המולה' היה מביט' דרוח'ס
 ומתבלין ומשקן' ורא' ב' מניחין וכמו שכתוב' להודיע'
 וטע' ח"כ' כבאר' שבע' חקיד' שם כס' ה' אל עולם
 וכן מנוח' מקרא' דהת' הפש' אשר עשו בחין שרשו'
 ז' אזהרה' היה מניח' האזנים' ושרה' לנשוא' ורו' ז' ל'
 דחמי' רוקח' עכשו כשרו' כאלה' הדברים' ולא כשעה'
 שזוהו' על המולה' אמנם עפ"ר ח"כ' ונקדים' עוד
 מ' הרמב"ם ז"ל ש' טעם' המולה' הוא למנע' תחת'
 המגל' ח"כ' עכשו' שא' לבקר' ביום ג' למולתו' שהיה
 מלמער' הרבה וחולה' כרו' שלא יתעב' לפנותו' וחמור'
 למע' עכשו' צויתיו' על המולה' שאני' זקן' והני' מלמער'
 על חס' שכבר' נטלה' תאוה' ויהי' לך לזויתו' כעת'
 כחיותו' שהיה' וזמנ' מש' ח' כה' עכשו' ומנש' אותו' דה' ט'
 שהתנחו' ע' עכשו' משום' שעי' פתח טוב פתחת
 לעובדים ולגרים' ויחק' מקדם' המולה' משום'
 דש' הרבה' גרים' היתה' רוטט' להתגיד' אבל' הם' סוגרים'
 כדעת' דלוח' לכו' תקנתה' כיון' שלא' נתגידו' מנע' .

שעמדו על דעת' אבל עכשו' שהמה' רחוק' שלא יתוין'
 אחר' ע' וקנות' מזה' וידוע' כדעת' שר' פירוש' לקבל'
 גרים' ככל' זמן' חף' ככתב' רוקח' ז' מכוון' ואל' הרבה'
 גרים' באים' להתגיד' . שוב' רחוקו' להרש' ז' ל' שכתב' על'
 זה' מהמחמ' ח"ל' ז'ל' כשנלמ' וכו' משמע' דכמות' איתק'
 נעולת' דלת' עב' עפ"כ' הדבר' ורחיקו' תחתיו' אליו' שהם'
 סתיו' אחריו' דחאו' גופיה' פ' לעול' דהא' דקאמרי' כרו'
 שלא' תעגול' דלת' כפני' גרים' הכוונה' היא' להסך' שג'י'
 המולה' וצרכיה' ויתגידו' גרים' ויחק' ור'כ' לפ' ש' ש'מ'
 קאמרי' הכא' פתח' טוב' פתח' לגרים' וכמו' שפרשתי' וכן'
 נמו' לפו' ח"י' מה' שהיה' הרב' לעיל' ח' ש' ז' זה' פתח' טוב'
 פתח' לגרים' שלא' יהיו' מחמיה' מן' המולה' כוקותים'
 וחלו' היה' מטוה' ארזו' כמחזרו' הרבה' זקנים' נמנעים'
 להתגיד' מפני' סכנת' המולה' אבל' שעת' רחוק' דהזכרה'
 לא' נזק' גם' המה' מלון' ול' ע' גם' מה' שהקשה' נמו' מההיה'
 דלעיל' דקאמרי' שמתגלו' אין' עובדים' ושכסו' אליו' ויהא'
 כע"ד' דה' ע"ה' ס' שיה' סר' שעי' המולה' הם' נמנעים'
 מלכא' עוד' אליו' שמתגידו' שמה' ג' ויחי' אחס' וימול'
 אחס' זעל' זה' כה' הקב' עכשו' וכשר' איתו' דלת'
 מבעיא' שאין' נמנעין' אלא' דהרבה' ע' המולה' מתקופים'
 נמנע' וכמו' שפרש' .

נחזור

לפתח' רחמינו' הפונה' קדים' הם' מקיימין' כדך'
 את' המולה' וכו' לפי' כמא' אחר' כמה'
 שפ' המפרשים' ז"ל על' תמרים' ז'ל' כשמת' ויוסף' הפיו'
 כרית' מולה' דחמי' רוקח' אחר' מיתת' ויוסף' הפיו'
 מולה' וי' משום' דכבר' נודע' רכל' זמן' שהיה' ויוסף' קיים'
 לא' כשתעבדו' כמג' אחר' מיתתו' החמילו' לשעבד'
 חוס' כמ' ז' ויח' חוס' וגו' וידוע' דישאל' על'
 בגלות' נעשים' הפקר' כמ' כמל' ותאמר' ליון' עובדי' ה'
 שעשאו' הפקר' כמ' לא' לעני' ולגר' תעבדו' אחס' וידוע'
 דהפקר' פטור' מן' המעשר' ואית' למדרש' ויבך' פרו' כטון'
 ופרי' הרמז' מה' פרי' דחמית' לרובה' גשור' חף' כפי'
 בטון' כדון' עשור' ואחיה' מעשר' לרד' לתן' לו' היה' אומר'
 זו' מולה' והשק' תוח' כיון' שמת' ויוסף' החמיל' השעבד'
 ונעשו' וישאל' הפקר' בגלות' לבד' השור' כרית' מולה'
 דמולה' היא' מעשר' האדם' והפקר' כבוד' מן' המעשר'
 עכ"ד' ז"ל' וכוה' ח"כ' מהמחמ' דה"כ' הם' מקיימין'
 כדך' את' המולה' שהיא' מרין' מעשר' הם' נכסין'
 לאחר' ולא' יהיו' נזילין' כיון' האמתות' והיו' נעשין' הפקר'
 כיון' דמולה' כבשר' דמנה' מוכח' שאינם' הפקר' אבל'
 הם' אין' מקיימין' את' המולה' משמע' שרטים' עגלמס'
 חס' הפקר' שצויו' טוב' כמעשר' ור'כ' מן' הדין' שלא'
 ישנו' על' דחמית' אלא' יהיו' גולים' כיון' שחס' דנו'
 עגלמס' הפקר' ח"כ' הוקרה' היתרעה' להשתעבד' כהם'
 ח' ע' כדגוס' וכוה' יובן' מהמחמ' ז"ל' כמנתות' ארז'
 כשעה' שהקריב' חק' ה' חס' ב' מלוא' לזכרה' ש'מ'
 שם' ח"ל' מה' ליריד' בכותו' ח"ל' על' עסקו' כנו' באינו'
 ח"ל' כדך' תחשו' וגלו' ח"ל' היה' לך' לזכור' מולה'
 שכבד' ח"ל' ובשר' קדש' ועכרו' מעלק' עכ"ל' ורשו'
 כיה' רבים' רמ' ואלה' דקמ' מכל' המלות' שם' כה' להגן'
 חף' שחשו' אמנם' עפ"ר ח"כ' וכוה' רכיון' שקיימט'
 המולה' מרין' מעשר' ח"כ' מן' הדין' שלא' ולכו' בגלות' ויהי'
 נעשים' הפקר' לאה' ע'לוה' שכל' עכשו' וחס'
 עגלמס' כדון' הפקר' שריו' לו' הפיו' כרית' מולה' וס'ל'
 דהפקר' פטור' מן' המעשר' ח"כ' כדקרי' שכל' כס'
 כתבשלו' .

תקבלו והו סכור הפקר להביע י
ועפי' הנ' דרכים שפי' כהמחר אם מקיימין בניך
את המלה וכו' גבל כחזר כ' בתקנים

הבאים כא' כס' יקרו ועתה אם שמוע תשמעו
בקולו ושמתם את כריזתו והייתם לו עובדים מכל העמים
כי לו כל הארץ אחסו תהיו לו ממלכת בתקנים ונוי קדוש
ואחרי כן בלבוש ושמירתם את כריזתו וזו מלה וז' רמה
כשמת מלוא זו מילה מכל המלות שעבדו הוא
שומרים בה ועוד מצינו קולין כי לו כל הארץ ועוד מה
שדברש וז' אחסו תהיו לו ונו' איני מעמיד ומשליט
עליכם אלא אני אלו מליך מנה"ע עליכם וכהיא
אחת היא ונתן ע"כ מצינו קולין בזה פני' כיון שאנו
מקבלין תורתו ואלהינו מן הרוח שלה ישלטו בנו
אח"ע אמנם לפי מה שנתבאר למעלה ה"ש דרכר
נתבאר שלאמלא לא קבל המילה שהיא כריח המכור
לא היה ורק לומר שהיה כריח הלבן בזה נתבאר שעי'
הקלת המילה לומר הדיק"ה לברו כל העולם
ולוכה כ' רשות ואין להקשות אם אינו תפן כב"א
למה אינו מכתלה משו' דיש לתרן דמגשה ידי אדם
עדיף כמו נבי מילה חו איכה טעמה אחרונה כקבלת
המלה שבוה שורת היין נתון שלא ישתעבדו אה"ע
כשיחל כריזת הפקר ה"ף שמתעורר ובוה יתבאר
כהבורח והיטו קראמר ועתה אם שמוע תשמעו
בקולו את הרט לרוח וטין שתשמעו בקולו בו היא
קבלת התורה שזאת כריח הלבן וקבלו את שמירת
את כריזתו וזו כריח המבורח דהא כהא תלא . והת
ועוד איכה טעמה אחרונה כקבלת המילה שעל ידה
יוודע כי לו כל הארץ ואין ר' אהי רחן להקשות אם
למה אינו מכתלה משום דמעשד די אדם עדיף כמו
המלה הרף שהיזק ובל לברוא האדם מכול אפ"ה לזיוק
אמר על המלה משום דמעשה ידי אדם עדיף עוד
תבנן לכס טובה אחרת מקיום המילה שהלחם תהיו
לו ממלכת בתקנים תח קדוש שהיטו משליט עליכם אם
אומה ולשון אלא אינו כריזת דמקיימיה המילה מרין
מעשה אדם מן הרוח לא תהיו נעשין הפקר להביע
או נאמר כהני קדאי כחופן חסר עפי"ו ת"ש הרב
עמדיהם ו' ח"ל רע ענין פלא כבוד המילה מה
ענינה ע"כ כס' הפלחהה ענין המילה שגלגלה מה
עלה ובהרשם בו הקב"ה כל מה שברח בעולמו אחת
ועוספת עשה הכל בנייהס אחיה חסר והוא מותר הם
הסומנים הכתי' כתי' חך כתי' ההי"ם לא עשה הנדר
בין לוה לוה בו כולם נרדוים כלו אם המדר לנך לה
הקב"ה להבריה על המילה להיות הנדר בין שהייע
לשאל ואין לומר שישהה הקב"ה הנדר חסר בנייהס
כשיוו ותרקס דה"ל המרוח ח"י ש"ס כ' רשות זה כרא'
הלו חן כרא' אלו עב"ל וזה"ל שהיטו דקראמר ועתה
הם שמוע תשמעו בקולו בתנאי ושמרתם את כריזתו וז'
מילה משום שעי' המילה והייתם לו עובדים מכל העמים
שהיא אחת בו ככל בנייהס לבין ה"ה ע"כ ואם יהמר לשפר'
העשה לכס שמו כבורות זה להשפיר בו כי כל הארץ
אחי כריזתו הכל ואין ר' הקו והם העשה שמו כבורות
אחי נתון יד לפושעים להאמר בו' רשות כדבר אחת
היה: מני מוכרס הרושם דהו כחמתו ושמרתם את
ארץ ונ' והיטו דהיק' דה"ע שגלת המרתו קרו זו מילה
כר שישעם הנדר בין ה"ע לישאל ולה עשה בנייהס

הכל כצורה משום עדי מהרה ירוך דכרו וכו' שאמר
הכני ולא יהיה לך ואם יעשה הכני כצורת ה"ו נתון יד
לשעשים לו' רשות וכו' וכן כחופן אחר מאמר
הכתיוב וקמ אחרים את כל ילדי כתי' ונ' ומל את
כשר ערלתם כעלם היום הזה ונ' ונקיים עוד מ"ש
ע"ש הרב הנו' דיש ערלת כחכות דס' להעולם מתאנה
ע"י שוקפת ארץ טוב ואחד פועל רע שאל"ה
מפועל טוב יא רע וכו' והכטול לם' זו מהשמש כי
אחת ושבעת כ' פעולות טוב ורע טוב למו שערך
ליושב דרכים הלאים ורע למו שמתקת לו דרכים לחס
כמו חמאה ויטול א"כ מוכרדו דהטעם משום דל
המקבל ע"ש שארדך וכו' א"ש קראין רבא לנמרט
דכאזו טענה ורואה הכרחם למלא אחס מאמר שברדו
הם מתקשים דמצינו טוה הקב"ה על המילה אם כר
לעשות הנדר ויעשה שמו כצרות מה קאמר כדי שלא
יאמרו כ' רשות אכתי הוא טוב קראי להעולם איכה
למטה מעטמא ח"ל פועל טוב וא' פועל רע וא"כ
ברדאי שלא היו ניתמלין ובתניין ענין כס' סכנה כלי
רואיה כדורקהלוה שני שפר כנגם היום הזה והיינו
השמש שהיא פועל א' והכ"ה כרגל כ' פעולות רע
וטוב כחבר והטעם מוכרד לו' משום כח המקבל וה"ה
והוא הטעם לבני הקב"ה וברדאי דלכס כ' רשות כדבר
עוד מני תורה ואלת שזין הקב"ה תפן כע"ז והא
דחין מכתלה משום דמעשה ידי אדם עדיף כמו נבי
מילה ועפי' אינו מכתד מאמר ח' וכתחומה חת תחדו
שאל אנדיפס המלך את ר"א וכו' מאמר שהקב"ה חכב
את המלה למע לא תקנה ס' הדרכות א"ל קדוש
עשר הדרכות הואר ע"כ א"כ ע"כ שמוע תשמעו
תשמעו בקולו ושמרתם את כריזתו תגמר וכה"ה
אם לא כריזתו ומס' וילנה קשות שמוע ואין לא
שמחי ע"כ ח"ל ביה טובה דחל שלא תיכח השכות
ריח על מה ששאל לא תקנה כי' הדרכות
חו' ו' כלשון שהואל שאמר אם הקב"ה סוככ את
המלה ולמה לא אמר אם חכובה היא המילה
כמ"ש בתקוסת אחר עוד ו' רמה היא טענת האוכה
שתנתן ס' הדרכות והלא כל המלות חככות הן
אללו ית' ולא תחייב שכולם יבאנו כ' הדרכות וכו'
למה דרקך כלשון ר"ה ואמר כבר תואר עליה
קודם הדרכות ולא אמר כבר תואר כלשון הגאון וכבר
עמדו בזה המפר' ו' עור ו' כמ"ש וכה"ה אם לא
רמזו וכו' רמזו מתיקו רואה מהאי קרא אם כוננו
היא להבחי רואה הקב"ה ומרתם את כריזתו הוא על
המילה ק' מצי חולמיה דהיו מהאי חסם נמי ו' ל'
דלא קאי חלל על התורה ובנו דלויכה קר קמל
דמעשה הכי .

אמנם

עפי' יחשפם הכל כטוב טעם דעת
דכך היתה השאלה האם סוככ הקב"ה את
המילה לו לשנו משום דרמיה קדמה וילתת דלויכה כ'
רשות וגם מני חסן הקב"ה חסן ע"כ א"כ למע לא
תקנה כי' הדרכות נעם טוה יהיה לך חלקם וכו'
כיון שהיא ממכתחם שלא לעבור ע"ז ונ' הסיב לו
שכבר הואר עליה קודם' הדרכות מן הרעום הים
כעלמם שגמר עתה אם שמוע תשמעו ושמרתם את
כריזתו וכו' והיינו כמו שכת' דה"ק רע"ט שאני מטוה
תקבם על המילה כעשוי וחור משאר מלות משום רע"ט
המילה

המילה קורה ויולא כי לו כל הדרך ולבד כ' רשות
 וזה ר' חיינו מבטל גע' ו' משום המעשה ודי ארס ערוך
 וזה א' אם לא כדחיו וימס וכו' כוחני כוח לו' שמענו
 עוד שהסיר על המילה מזה הטעם שהרי כתוב אם
 לא כדחיו וימס וללה חרקה שמעו וארץ לה שמעו ויש
 להקשות דמה טעם של מילה שאם אין מקיימין אותה
 לא היה מתקיים העולם אלא ה' ט' משום שאלמלא יס'
 מקיימין את המילה מש' רלא כ' ה' יהי תרולא דמעשה
 דדי ארס ערוך איכ' כ' אלהויו לא תבון משום רלגבי
 ע' ו' נמי יל' א' אם הן רטט כה למח ארס מבטלה וא"כ
 מן הדין יחסור העולם לתורה כיון שאין מתקיימ'
 ח' א' אלהויו .

לפי ה' ומה אם שהקריב אור ואילו לשמי אתי נגלה
 עליו ומכרכו אברהם שמה נעלמתי לשמי עבד"ו הוי
 וירא אליו ה' בעד ארץ כולקוט משם שפיר ר"ל כל מי
 שהיא משם את חכך למעלה כאלו מקריב מנחתו
 ונכרי ע' ג' המנוח באופן שמה ויראה כבוד ישראל
 ע' ו' המילה מיקרי בארשם כהו נבזה מכ"ס מהאיח
 דלכני מוכח וא' כ' לשי זה חף שחטאו ופקעה קרשה
 מעליוהו הדין נטון שלא להשתעבד כהם איה ע' רלאו
 אורח ארבע' להשתמש כהו הדינו והייט דקאמר אם
 כיון מקיימין את המילה לוי לשמי א"כ מן הדין אם
 כנכסין להרץ ולא יהיו נגולים כיון איה ע' כיון דאישתמש
 כהו קודש לאו אורח ארעא להשתמש כהו הדינו אל
 איה ע' רלא ע' ואל ע' סוכב הולך קראו דפ' יתרו והייט
 דקאמר אם שמוע שתמעו בקולו ותמרתם את כדחיו ו'
 מילה עי' ה' הדין נטון וארס תהיו לי וגו' שאינו משלטי
 עליכם אומה ולקח אלה אתי חף שחטאו כיון שעבדו
 תהיו לי ע' ג' קבלת התורה וגו' קודם ומלן לשמי אין לך
 השתמש כהו נבזה וירד מזה וא"כ חף שחטאו ותוול
 קרשה מעליוהו אין אה' ע' יבולס להשתמש ככס
 דהשתמש כהו נבזה וכטעמה ו' הוה קא תוול אברהם
 ואמר להקב"ה שבעלו דהוה לך להשתכל כמילה
 שכתבשם חף דחטאו מ' מכיון דהשתמש כהו נבזה ללא
 אורח ארבע' דלשתמש כהו הדינו אלו אה' ע' לזה א"ל
 ובכך קדש ועבדו מעלך וא"כ הוי דינס כמטבע של
 ירושלם כיון דהפך לחלוף ואמר להשתמשו כהו הדינו .
 ומה ט' נמי טוה ארס הקב"ה על המילה כשעה
 שילאוס ממלרוס דע' ו' המילה הדין נטון שלא ישתעבדו
 עוד כהם המלרוס כיון דהשתמש כהו נבזה וכהו יונק
 נמו דחיה כליקוט ע' כ' שסוק חיק מלך דרס אמר הגבול
 כה' בברו כי כסס ורס ילדו שהו מעלרוין ולא מלון
 עתה ואבלס דרס חדס כיון ע' כ' והיכר מוטאר
 מעלמו דרכל' שחטאו מלון כיון ע' כ' השתמש כהו נבזה
 לאו אורח ארבע' להשתמשו כהו הדינו אבל
 לאחר שבעלו המילה מלא כ"ח לנבטת את חוטו
 גורת ת' טה .

ובזה יונק נמי מהו דקאמר כמד' פ' כה והכחאו
 רח"י כפי' המקרא על פסוק וזהו לכם
 למשמרת וכו' ואל' ר' מתיחא כן מרה אומר הרי אומר
 ואעבור עלך והרדף המבוסס ואומ' איהנה עינתך את
 דרוס הגעיה שטענה ששבעתו לארבעה שאנאל עת
 כמילא היה מיום מנחם להעבדך כהם כרי שצאלו
 שחמך ואת ערסו וגריה ונמן להם כ' מלתא דה' פ' הרס
 מילה שמה כחארו הללה שחמך כדחיו ככני רמס
 ושהו שטעוים כע' ז' שהמך משבו רחיו לבס ל' מן משב
 ויחס מן הע' ז' רחיו לבס נאין של מזה עב' ל' והנה
 כמה שהנרץ להם דס פסח רס מילה פ' ה' היה די כ' א'
 מנס כתב ער' ז' פינטו משום דה' שפח היה לנחנן
 עליהם ממתכ כבודות דס מילה כככול שאלו ממלרוס
 אבל ק' לו דמה שכתבת מזה ו' מכל ארס המז' שחנן
 עליוס שאלו ממלרוס מתוך כל האמור לעיל אופן הא'
 וכולס סם מתכארוס מתוך כל האמור לעיל אופן הא'
 דכיון שהו שטעוים כע' ז' ואל' הקב"ה שיתעבו מנס
 הע' ז' ויקחו ל' מן מזה מש"ה כן לזה המילה
 דמנה ורע אשה שפירו ע' ז' מלכס לנמרו ע' ז'
 מלות המילה דכיון שהם מקבלים המילה ולא קשיא להו
 אם הקב"ס תפן כמילה למח לא כהו אורח מהול
 משום המעשה ודי ארס ערוך א"כ ה"ה לנבו ע' ז'
 בדחיו המס ממלרוס רחן רלון הקב"ה כע' ז' וה'
 ר' אש' מבטלה משום המעשה ודי ארס ערוך .

איפן ה' משום רע' ה' המילה שהם מקבלים
 משמע שגורס דלובא כ' רשות ולא
 ועבדו עוד ע' ז' דכיון שיערך המילה כדי ליעבדו הכל
 לזה ע' וזה רלא עשה שבו כבודו כדי שלא והמרו
 כ' רשות ח"כ דון מנה שזרעל ההיטו דלובא כ'
 רשות .

אופן הג' עפ"י מ"ס לעיל כסס המפרשים דרש'
 כשהו נבלות הוו הפקר והמילה הוה
 מעשר מן בגוף וא' כ' מש"ה נתן להם מלאת מילה
 שעי' מן הדין אלא ושתעבדו עוד נבלות ויעבדו הפקר
 אבל אם אינס מקיימין את המילה משמע שהינס
 כעלמס את הפקר שהו פטור מן המעשר ויהיה
 הפקר נבלות מחור למהמרו מן מקיימין כיון את
 המילה וכו' ולקריהו דפ' יהרו לפרס כהוין אחר והענין
 סוף כמחי דחיה כ' ר' ושמעאל מתיקת לטות כה
 נמו כהו שחטאו את אכני המינס ששקטס אכני וין
 וכו' ומבואר שס דלכני מוכח ע' ז' דלאו לחלוץ כיון
 דהשתמש כהו לנבו איה להשתמש כהו הדינו והנה
 כמד' אמרין ד' לוי פסח שור ואלו לשלמים לטות
 רטנו

או נאמר באופן אחר כמאמרין אם מקיימין כיון
 את המילה וכו' כמה שראינו להרב לפנת
 פיענח כערך נאולה נגלות ק"ל דג' רבדים חייב ארס
 ליעבור לבטו מילה ויביון חות' ת' וגם הקב"ה קיים
 כישאל סקריאו כניס למקום הנ' רבדים מילה כמה
 שחמך המעל ומעל פתיו הכן וישך מביח פיערה ת' ת'
 היטו קבלת התורה ע' כ' וט' דחמרוין כמדרס דלא
 עאלו ישראל את כריחו וזו מילה או וארס תהוילי אז חייב
 כפיעוים דמילה קודמת לפרון כרפסק מהרא"ח ז' ז'
 כתא' עכ' ל' והייט דקאמר ממלרוין אם מקיימין כיון
 את המילה אם כנכסין לחלן ולא יהו נגולים לכין איה ע'
 דמחוייב איני לפרותם אבל אם אין מקיימין המילה איני
 מחוייב לפרותם וזמו שפסק הרא"ח ח' ז' ח' החו מני
 טונת קראי הנ' ויעבה אם שמוע שתמעו כקולו ו'
 ת' ושתמרה את כריחו וזו מילה או וארס תהוילי וגו'
 שאינו משלטי עליכם אומה ולקח אלה אתי דמחוייב איני
 או לפדות ארסכ כמה אתי חו מני טונת ח"ל כ' כמ"ס
 משבו רחיו ולא נתן וגו' משבו ויחס מן העב' א' וכה
 תהיו כקריאים כהם למקום רבועין שערסין רלנו נקראו
 כהם ואז מחוייב הקב"ה לפרות אתכם אבל אם לא תעשו

כטס ואמ"נ שלא הו מקריבין קרבנות והשכי' אוהב
 שורה על ידם מ"מ לא היו גולס דהא ק"י רבן אוכל
 בקדושה אף שלא כפי אנו משה"כ האהא שחטאו
 ובקראו עבדים וע"ש י' שלה הקריבו הקרבנות השכי'
 אוהב שורה כהא י"ב הו שלא כפי רבו האקרו לעבד
 לאטול תרומה שלא כפי רבו מש"ה וס' לנרס אוחס מן
 הארץ והקטר לעבד לאטול תרומה .

ניהדר

תו לארין חקרו לפרס כאותן אחר כמה
 דארמין כוונא מןן דפקוק נפש רוחא
 שבת ממולה ומה מילה שהיא א' מתכרבו של ארס
 רוחא שבת ק"ו לכל נפש שדוחה שבת ע"כ עבר נקדים
 מ"ש מנפ"ו ז' דהא שבת מ"ש כ"ש וזר הו
 שבת דאיהו דונמת ברות קדיש והאיילו אוחו מרה"י
 לרשה ד' למקוס ערות הרה' אוכל כאמת מכירת יוסף
 היתה לטובה להחיות כרעב והו כמו פקוח נפש
 שדוחה שבת עכ"כ' עור נקדים מ"ש כ"ש וזר הו
 דעיקר גלות כבטל מכירת יוסף עור נקדים מ"ש
 המפ"ו ז' דקדיש השעבר השלים גרות' שנה אמנס
 הקו' כתבו דקדיש השעבר כבטל מכירת יוסף וזר
 נכא אל הכיאר וצהה חס שמע' ונ' ושמתת את
 כריחי ק"ו ז' שבת ור"ה ז' מילה ומר אמר קרא ור"פ
 הוכונה ששמו שבת ומילה ויף שכבת יהו מליון א'
 ארס ראיחס ארס עשיו למרס שהכתי עולה
 המכות והלאה ארס ארס ארס ארס ארס גרות
 ת"כ שנה לא השלמה וברין הו מחקיקן כס' הלא ה"ט
 משוס דקדיש השעבר השלים המנן ולא כבטל מכירת
 יוסף ק"ו קיש השעבר ומכירת יוסף היה לטובה
 משוס פקוח נפש שדוחה שבת ומש"ה ועתה קבלו
 ועלכס עמקו חשמנו קבילו ושמתת את כריחי וז'
 מילה ושבת דרסנו שחיו מלון ארס שכבת שרה עיקר
 פקוח נפש שדוחה שבת ולפיקן ליה מן המילה שדוחה
 שבת סג נמי ע"י' זה דאס קהו לי וכו' שצני משליט
 ועלכס אומה ולסון ותהו גולין כעבור מכירת יוסף
 כיון שיהיה לטובה לכל אס מלון ארס כשבת הו
 לכה ולפתח לפקוח נפש שדוחה את השבת והויד דוח'
 עליובו שעשית עון חלול שבת מכירת יוסף וז' וז' וז'
 שנתל לבין האוחיו' לפכר עון זה ה"ה ק"ו ארס רה"ת
 ארס עשיתי למרס שררהו כעלמי ולא חשתי ללאו
 דרומתי אף שצני כ"כ משוס שררה עתה אני מלטה
 ארס ושמתת את כריחי וז' מילה ושבת שחמרו
 המילה ארס' כשבת ור"ה ק"ו ומה מילה שהיא א'
 מתכרבו של ארס רוחא שבת ק"ו לפקוח נפש ואין פקוח
 נפש גורל מוה שחלתי ארס מ"מ עברי ומהמה
 והכתי ארס כמ"ט שער דאיהו .

ניהדר

למחמרי' לייבש נמי דאיהו קהיל כטס
 הקין כקוס שבת והנה לפי מה שכת'
 לעול המילה היא עזרה שהקב"ה כרא העולם ואין
 אחר איהו וכו' אין וילין אה"ע' לענין טענה לפטוס
 ארס א"כ מלת שבת נמי מבארת לפי זה כרר
 פאטוה משוס שעיקר מטת שבת היא ערות שהקב"ה
 כרא את העולם כו' נמי ואין העולם קדימן ור"כ
 השתא נוח' נמי דאס מקיימת את השבת דכוס מרס
 שהקב"ה כרא העולם לבדו א"כ ככנסים לארץ ואין
 אה"ע' וילין לומר לפטוס וכו' כיון שהעולם ומלאו
 להקב"ה וכו' כרענו כראה ועגלה מהס אוכל אס אין

שומרים שכת א"כ ס"ל דהעולם קדימן וא"כ שפור
 יבולין לנעון אה"ע' לפטוס ארס כיון שכבר קדמו
 וכו' כה מן ההקד' . וכו' וכן מלי ארסות' כמ' קדמו
 ישראל רשע"כ כיון שגלות אוחנו כדון הוא שלא כשמו
 שבת ע"כ והוא הוה אמנס לפ"ד א"ש משוס דמקרי'
 לא שמו ישראל את השבת הלא כרי שוכנפו לארץ
 ומש"ה אמרו מאחר שגלות אוחנו כדון הוא שלא
 כשמו שבת ומהו מנא' ג"כ אומנס ז' אלמלא ישראל
 שומרים כ' שכחות מיד נאלקו דכיון דעיקר העונס
 ששמו שבת משוס שוכנפו לארץ וע"י כעולו גלו א"כ
 כשחזרו ומקיימו את השבת חזרו תואלן ומכניסו
 לארץ כמו שכתבה בתהלה ועס אברהם :

אמנס

שכת דרס יראה לפרס ראין עשירת
 שבת מוכח שהקב"ה כרא את העולם
 ואין זר אוחו נמי אין לומר דה"ו העולם קדימן עס
 מאי דאיא' כמדרס כפ' משפטים ח"ל שאין דרכו של
 הקב"ה ככו' שהוא נור גורה והוא אומר לאחסו
 לעצמו והוא אינו עושה כלום והקב"ה אינו כן היה עס
 מין א' א' ח"ל דרכים הלא כוכ"כ למא אוחו שומר
 שבת א"ל העליונים והתחתונים שלו וחזרו כל העולם
 שכו' מלא כל הארץ כבוד ואפי' ארס עובר עבירה
 אינו מטלטל מלא קומתו א"ל הו הלא כתיב את
 השמים ואת הארץ אני מלא ובמקום אחר כפ' בראשית
 מנאר ואת רח"ל אמשל לך משל לב' שהו דרס כחצר
 א' חס זה טתן עירוב חו אינו טתן עמא עתרים
 לטלטל כחצר אוכל אס הוא דר כחצר א' הו הוא
 מותר בכל הארץ א"ל הקב"ה לפי שאין רשות אחרת
 עמו וכל העולם כולו שלו מותר לטלטל בכל העולם
 עכ"כ א"כ כמלט למדון דכל זה לרביח אט לי' בשמרת
 שבת דהקב"ה כרא העולם וכו' ע' חילוס שהו ארסות
 נחר גורה הלא ח"כ הוא מקיימה ואף הוא מריר נשמי'
 כשבת הלא ראי חס וכו' כמטלטל כחצרו וא"כ לפ"ו
 מנואר מחמרי' שפור דאס חס משמרו שבת נכנסין
 לארץ ואין יבולין אה"ע' לומר להס לפטוס ארס וכו'
 דהא משבת מוכח דהעולם ומלאו של הקב"ה אוכל אס
 אין משמרו שבת משמע דה"ט משוס דס"ל אין הקב"ה
 נחר גורה הלא ח"כ מקיימה והו הקב"ה מריר נשמי'
 כשבת ומש"ה אין מאמניס שה' ליה על השבת א"כ
 מוה יולא נמי שאין עמניס שהקב"ה כ"ע חילוס והו
 כמטלטל כחצרו וא"כ לפ"ו מן היין אין נכנסין לארץ
 שכבר ככשו' עמנין ושפור אומרים להס לפטוס
 ארס וכו' וכו' ויבאר באופן אחר מאמר מתאר שגלות
 אוחנו כדון הוא שלא כשמו את השבת ובקדים עור
 מ"ש הריב כולו דרין כמ' ממות כס' המדרס דכשגלו
 ישראל' כחטאם והלכוס מעל פניו דן אוחס כדון גרוסה
 חרף להס חטו ולפ"ו ז' דהקב"ה חחר מוכתו ור"ה
 הו"ל חצרו דכעל עכ"כ וא"כ ז' ישראל כיון שגלות
 אוחנו דהתנו כדון גרוסה וחרף לט הנט א"כ כע"כ
 ז' דיימת מעלונק וא"כ כדון הוא שלא כשמו שבת
 דהא אין איהו נחר גורה הלא ח"כ מקיימה ואתה מריר
 נשמיס בשבת ככל העולם כולו לויכה למימד רכ"ע
 דילך כיון שחרת מעלונק כבטל הנט וכוה נמי וכן
 מאמר דר"ל שח"י על שכחות שהו ישראל שוכנו
 כגולה ומקיימן מטת שטת והו אה"ע שחוקן עליהס
 וחרומים להס חומים ככרסם לא שמרתם שבת וממה

עבדו אתם שמורים והוא קטור להרבה משום
 שנעשו חזיון תשובה לקיימם ועור דכרעה דלא היו
 אוחזקין בו אם בשמירת ב' מצות אלו דוקא ומתא' אמנם
 לב' ד' יתחבב שפיר דמש' אוחזקין את' ע' בשמירת
 שבת כדון: והקב"ה הגלה אותם דין אותם בדין גרושה
 חרקלה הגנו ועל יתקן מן העולם א"ב לפ' ומן הדון
 שלא ישמרו את השבת שהיו און: הקב"ה גמר גוריה
 אלא א"כ מקיימה ועבדו שמורים נשמם בכל העולם
 א"כ אנו מקיים שמירת שבת לרובא לכאוי כ"ע דליה
 כיון שאתי' זה העולם וכן נמי היו: אוחזקין את' ע' על
 ישראל על מצות שמטה מ"ט שהיו יודיע שיעקב
 מצות שמטה שזיהו אותנו הקב"ה כיו שגדע כל הארץ
 על ולת ירום לבכבו וכמו שפרש"י ז"ל וא"כ כיון שהגלם
 אותנו וע"ז זה יתקן מעולם ובשכיל ודוקא הגט א"כ
 וש מקום פטור שלא לשמור מצות שמטה שכל א' יאמר
 סתם זאת הוה הארץ שיתקן הקב"ה בשכיל ודוקא הגט
 והוא שלי למידי הכפיקא ארוייתא מ'ארוייתא לקולא
 ומש"ה היו אוחזקין עליהם בשכיל ב' מצות אלו דוקא
 משום רעבדו אררבה כשהן בנלות יש להם מקום פטור
 אמנם קושטא הנלמא שלא גרש אותם הקב"ה ובמ"ש
 אוחזקין אתם נשפטו תשמרו ועשייתם אותם ושבתם
 עול הארץ לבטח ע"כ דהכוונה דהנה כבר נכתב ליעול
 שהיו ע"כ שרובעני על ישראל לטרים אתם וכו' וא"כ
 מנעתם את חמם משמרון מצות שמטת ומאמטון שהארץ
 על הקב"ה אנו ושבין בטח בארץ שאנו משבין להם כל
 העולם ומלאו של הקב"ה וברטנו נעלה מהם ונתנה לנו
 לנו אבל אם אין משמרון א"כ דאין מאמיטם רעבולם
 על הקב"ה וא"כ מן הדיונינו מן הארץ בטענת לטטום
 תולדה בידם: ועפ"י האמור ויבנו קראו יתרו כאופן
 אחר וקריט עור מ"ש כזה הוה ששבת הוא בשכיל
 מכירת יוסף והנלות בשכיל מכירת יוסף וכל זמן ששר'
 הם שומרים את השבת אינם גולים וזוה ישר' דר"ל
 מאחר שגלות אורנו כיון הוא שלא נשמור שבת ח"ש
 ונתנה אם שמטע תשמנו בקולו ושמרתם את כדיותו זו
 שבת וחס יאמר על ישראל היו אתה גמר גוריה אלא
 א"כ" מקיימה ואתו רואים שאינן מקיים השבת שמורים
 נשמם ביום השבת ע"ז כל והשבו דה"ט ששרי בו
 יל כל הארץ והו כמטלטל כבארו עור יגיע לכם מעלה
 אחרת ע"ז השבת ואחת תהיו לי שאיני משלטים עליכם
 אומה ולשון כמו שאמרו בספרי בשביל מכירת יוסף
 אבל אם אין שמורים שבת מוכרת מכירת גולים
 בשביל מכירת יוסף א"כ יש להם משמרון אם מקיימין
 כיון את השבת וכו' עפ"י מש"ה דהטעם שפרה אותם
 הקב"ה מ' ממרים משום שאנו לנו דין כניס וחיוב האב
 לפדות את בנו עור יודיע מ"ש הממרים בטעם נה
 ששבת חיוב מיתה משום דהו משתמש בשבטו של מלך
 שלא חקן דיכול להשתמש בשבטו אחרו וכן מבורא
 בזהו ח"כ ד נטרו ישראל שבתא אחרת עלייהו לא
 חקק הוה על הכניס וקורין אותו שבת תשובה לומר
 כיו אם בניס ואלא להטו בו ירבה לטלוו כרחם אב על
 כניס איוב אופה"ש הם מקיימין את השבת דמנה
 מוכח דיש להם דין כניס נכנסים לארץ ולא יהיו גולים
 לבין האומות שהיו חייב אני לפדותם כמו האב שחייב

לפדות לבנו וזאת היתה טענת ישראל באומרים כיון
 שגלות אותנו כיון הוא שלא נשמור שבת משום דישאל
 דנהל הו קא תכעבו דאין הנלות אותנו לבין האומות והא
 מחייב לפדות אותנו כיון אב שחייב לפדות לבנו מה
 תאמר דין עבדים יש לו ואין הכי חייב לפדות עבדו
 א"כ כיון עבדו עכשוו שלף נשמור שבת משום דהו
 משתמש בשבטו של מלך האמור לעבד להשתמש
 בשבטו של מלך יהוה כיון כן ששבת רחייב מיתה
 וזהו טעם אחר' דלא ישראל שומרים שני שבתות
 בהלכתן מוד להם אצלן משום דע"ז שמירת שבת מוכח
 דיש להם דין כניס וחיוב לפדותם כאב שמחייב לפדות
 את בנו: ובה נכח לבאר קראו יתרו הגו"ל ובהקדים
 עור מתי דאיתא כמורם פרשת תבא אר"י בר שלום
 אומתו אתם נקבאים כניס כשאתרו אמרו למת' ד למלך
 שאל' בנו קיימנו כהן המדינה שאנו ככך א"ל אבו
 מבקש אתה יערטנו הכל שאתה בני לבוש מופיעה שלי
 וכן עברה של מלך בראך ויעני הכל שאתה בני כך שאלו
 הקב"ה לישאל מבקשים אתם שאתה בכל שאתה בני
 עסקו כזורה והכל רואים שאתם בני עב"ל וא"כ זהו
 דקאמר ועתה אם שמטע תשמנו בקולו זו תורה וע"ז
 אתם נקבאים כניס אתם וכן למנוה אחרת ושמרתם
 את כדיותו זו שבת שהוה שרביטו של מלך רכן משתמש
 בשבטו של אבו עור יגיע לכם מעלה אחרת ע"ז
 תורה ושבת ואחת קהו לי וכו' שאיני משלטים עליכם
 אומה ולשון אלא חלל ומחייב את לפדותם כיון אב
 שמחייב לפדות בנו: א"כ יש לפדו מהאמרו עפ"י דין
 זו וזהו כהקדים מ"ש המ' ז"ל דאם ישראל יש להם דין
 עבדים אין להם שוין כדבר דהו' דהו' הכותב נכסיו לעבדו
 יצא בן חורין שוין קרקע כל שווא לא יצא ראימרו
 כי הכי דשיד אותו קרקע ליהיה כמו שויר וה"כ
 הקב"ה חייב שטר מתנה לישאל לית להם הארץ ושיד
 ח"ל שלהו להם חלל אם הם כניס קנו שפיר תשי
 אב לבן ככל נוהג קני ח"ש אם מקיימין כיון את
 השבת מזה מוכח דיש להם דין כניס נכנסין אל לארץ אף
 שמייתי ח"ל שלהו זמיתו להם חלל אם אין משמרון את
 השבת בטענת שיש להם דין עבדים ואסור לעבד
 כיון הכותב נכסיו לעבדו ושייר כל שהוה דלא קנה אחרת
 היתה כמו שמשום ישראל שאמרו כיון שגלות אותנו ביד
 הוא שלא נשמור שבת ע"כ דהכוונה שכלו לטעון כיון
 שכבר זכינו כה משתמך שבתת לנו שטר מתנה
 והחוקין בעה כמה שיש חלל ויהי מזה מוכח דין
 עבדים יש לנו ולא זכינו בארץ וא"כ כיון הוא שלא
 נשמור שבת והשתמש בשבטו של מלך חייב: א"כ
 יש לפרש על פי דרך זו עפ"י מה שנתבאר לעיל דיש
 זכו בארץ משום שהוה תרומתו של הקב"ה מן העולם
 עור נקיים דאם יש להם דין עבדים אין זוכין בארץ אלא
 כל זמן ששכונה לטענת משום דאין מאכילין תרומה
 לעבד אלא כפי רבו אבל אם להם דין כניס אף אם
 השכו' למעלה יוכלין לטלטל בשבט אף שלא כפי
 אביהם א"כ תחלה שגלות אותנו עפ"י ז"ל דה"ט משום
 שע"י עגותינו נתחלק השכו' מן הארץ ונתת אותם
 כיון עבדים ואמור דהכול תרומתו שלא כפי רבו וא"כ
 כיון הוא שלא נשמור שבת דהעבד אסור להשתמש
 בשבטו של מלך:

ומעתה ככה לפרש מאמר הנלכך פתח השער ח"ל מה אחס ספרים שאתם בנקוסם לארץ ערלוסכו' אשר התננה מטאור בו דרוך הוה ס'ד דרשאל לוכנס לארץ ערלוס ולה ראו מקרא שבתו ונתתי לה ולורבץ את חרץ מגרד וזאת את כריתו תשמרו עמו הדבר שרשם לה והוא ער דרוך קרו בו רב אמנם הענין ויכן כמצי דאיתא בפ' ב' דבינה הווא ס'מ דרמז הט' ת' וזו לפ' ולנסיב לברתיא אמר דרש פתח וזו שקול ברתיה או בעי נסיב או כעו לה נסיב אבל אמר לנסיב כריתו וזה למה ת' וזו או נסיב שקול לה נסיב שקול ופי' הר"ן והר"ס א' שהרמב"ם דרשני לנסיב קמא כיון דרפקים המעבות לנסיביו הכת דרשו לה לתגלה אכיון אלה ה"ו כמנאן לו' מתנות ואיה מנה שרשם וקא רב' ויבא דרש אמר תו לו' ת' וזו איה כתי דרשו לה ויתנו לו המענות הם לה ושה אמנם הר"ו פ' מ'טו דהו תנאי שקדמו מעשה התנאי כעל והמעשה קודם דרש' אמר כפי' אש ושה כתי או בעי שקול ת' וזו ולא נסיב אמנם הרב"ד השת בעלו דלא כענין מעשיו התנאים אלא ברבה הענשה מר בענין נתינת הטב ותוליה שפין התנאי מנצל המעשה למפריע אלא אם נעשה ברתיא כתינו כפי נוב' ד' אבל כריתו זה שלא כעשה המעשה מיד אלא דרמז הכו וכו' ולנסיב אתי דרבר מבטל דרבר דאי נסיב שקול ותי לה לא שקול ומ'ה דוכרו לפרש הטעם משום דלכ' מתנות אכיון ער בקדים דרש' א"ל כיון שאז אמר מעבשו אין לרד למעשו התנאים והאומר ע"מ כאומר מעבשו דמי ער בקדים מ"ו ז' מתיא שמאירו של הקב"ה מעשה שאמרו למיטב נתיא אתו' און כתיב אלא נתיא וברין דברי ס'מ'.

אמנם הענין ויכן כמ"ס הרמב"ם ז"ל כפי' אש' מנה' ומכירה ח"ל מבר או נתן לו בות ע"מ שילך כווס פ' ובמקום פ' והחוקר בו עתה אש קיים תנאו והלך כווס פ' למקום פ' קנה ואש' ללו לא קנה אבל אש התנה והמר אש תלך למקום פ' אתן לך ביתוה וקיים תנאו ואש' ב' החוקר בבית לא קנאו או אשמתא היא שמתן קניינו לנשות כרית' וכל אשמתא לא קניאו וכו' ובתב הכ' מ' דרש אמר מעבשו בטל האשמתא ואש' החוקר אמר קיוס התנאי קנה ובתב כ"ו ז' ב' דרכים לרעה הרמב"ם היא דרוק' אש החוקר שגשה מעשה המעשה כשקרא וזו מנטל האשמתא הדרך הב' דר' ב' כסף או שטר דקנה אבל קנין סודר לא קנה דבסף ושטר עברו מק"ס ע"מ כשוי"ל ע"פ וקס מלך חדש ככ"ס ושרדו כרית' מוכח דרברי הקב"ם ככתובים כשטר דמי וכו' וזהו נכ"ס א' הבראו דרשו ושרדו הו ודעו לנאי קרה אמנם ושראל כפי' פתחה הו ותי רכין שלא החוקר כרית' אש וקיימו המעלה שפוא תנאי קודם אש' ת' כ' חוקר כרית' לא קנו מדין אשמתא ויכול הקב"ם אש' כ' לנרש ארתא מן החרץ והו רמי דין גטה כרין הריוט ומש"ס הו דוטים כתחלה לוכנס לארץ ולתחוק כה ודא"כ וקיימו את המעלה שפוא התנאי שפוא פלגו מדין אשמתא וקוין את החרץ למפרע כרין ובשורה עור הוה ס'ל דרש' יומא שדברי הקב"ה כקנין שטר דמי מ"מ דרוק' חוקק כגופה א' קריע מנה' לנצל האשמתא אבל לא שטר וברך ה' דבר כדעת הרמב"ם ז' ל' ע"ב' דא' וישע כלאונו ה' דבר ח"ל ומלן ח"ל מה אחס ספרים שאתם בנקוסם לארץ ערלוס ואש' תמטו כדו לנצל מנייבו דין אשמתא און אחס לריוט לזה אמר דברי ק' הקב"ם לאכרס ומתו לך ולורבץ תחרד ע"מ ואתה את כריתו תשמרו כוונתו כה' לה' דהלבנת כפי' הב' אל מרן הב' דבסף ושטר כעו חוקק אש' ומנטל האשמתא ח"ה כ' אמר הקב"ה דברי' הקב"ם כשטר דמי ואין דין גטה כרין הריוט ותו קוף לפי דעתיהו דוף כשטר אינו מנטל האשמתא אלא חוקק חוקק כגופה של קריע און אתה לריוט לוק שיהו הקב"ה אמר ע"מ וכל האו' ע"מ כאומר מעבשו דמי ומנטל האשמתא ח"ה כ' שמתנו עבשו אש' כ' חתוויא כרית' קוין אותה מן הרין וליכא אשמתא ח"ה כ' לפרש תשובת יהושע ע"פ דברי תפרוש' דהו' ביעת הרמב"ם בדרך אחר שהחילוק הוא שאש אמר בתפולת דרבריו הריוט מקנה לך ביתוה ע"מ שתצננה דבר' כ' כיון שהקדים נתינת הבית לתנאי דרבריו והקנה איוו' כפי' מדרבי ההקנאות אמר למפרע כשמוקים התנאי וליכא אשמתא אבל אם קנה אש תלך עמו למקום פ' הריוט מקנה לך בית זה אף שהקנה איוו' עמו מעבשו כפי' מדרבי ההקנאות לא קנה למפרע כקיוס התנאי דהו' אשמתא כרית' דתלה ההקנאה בקיוס התנאי משמע שחוקק ההקנאה כעניינו עוקד אלא קיוס התנאי ותחלף התנאי מקנה לו הרבר וכיון שקווס התנאי אפשר שיכיה או לא יהיה נזקד אשמתא וזהו' א' את אמר קנה דברי פ' אש תעש' דברי פ' אש' שהקדים לומר קנה כיון שלא אמר ע"מ אלא תלהו כאש מורה שיעקד בענינו הוה קיוס התנאי וזו תר"ק א' ב' אפסו' ו' דרשאל ח' כפי' מרן ככ"מ מנ"ס ה' הו דוטים לוכנס לארץ ולתחוק ואש' ימולו וזו

וכזה נכח אל הכואור דרשו הו ושראל ודעו להא' קרה אמנם הוה ס'ל כיון שהקדים הקב"ה נתינת החרץ למנות המעלה ו'ל רלב' מתנות הוה מכיון שיתן להם את החרץ ועוד יתן להם מנות מעלה שפוא שיתן ח' הערד שלא זכו לה' ע כה ומש"ס הוה ס'ל שאש ירש וקבלו מתנת החרץ ולא המעלה עור הוה ס'ל דרש' יומא דתנאי אכיון הקב"ה הו' ל' תנאי שקדמו מעשה שהיא נתינת החרץ והתנאי כעל והמעשה קיים כפי' הר"ו ח' עור יט' לרד ולומר דרש' אל' הרב"ד דרס' ז' דלא כענין משפטו התנאים הכא כיון שכבר קנה אכרס את החרץ כתיולק ושראל בתורת ויושב כרית' לרש' א"כ שוב אין התנאי מנטל את המעשה למפרע אחר שכבר זכה כה אכרס כל זה הוה ס'לן הרעיוויה דרשאל וכו' לוכנס לארץ ערלוס ונע' לו' כה והשע' חודש להם דבר ח"ל ומלן דמה אחס ספרים לוכנס לארץ ערלו' מהני בעמי נקלו' ארעביהו דך אמר הקב"ה ואתה ויכן כריתו תשמרו' ע"מ וכוין שאמ' ע"מ לכ' ע' און אחס ויכן כרית' לגמרי ער שמתנו אש' שאמרנו כבר קנה אכרס את החרץ וכבר נעשה מעשה מיד דרע' מ' און חרץ משעו התנאים ואש' לא נתיקים התנאי מנטל את המעשה למפרע אלוכא דר' ע'.

או כאמר כזוין אחר ונדקדק עור אומרו שאתם בנקוסם לארץ ערלוס הו'ל' שאתם וישקו וימולן אותם ערלוס ומדקדקתם בנקוסם משמע דלא קפדו אלא אכרסיהו לארץ ערלוס חו'ל' לארץ שצבכו לארץ מולו ו'רדך להבין דרמי דעתיהו דשראל כוה'.

דינה דברי הקב"ה כתבנו כ"ו וע"ז כה יהושע וא"ל
 מינתהם ספריו וכו' משום ששם האמתכה אין הדין כך
 שהרי כך אמר הקב"ה בדבריו כאשר רמזנו ונחמנו לך וגו'
 ע"מ והאמתכה בריחו פתחו שמעו שפחדים הנתיבות של הארץ
 ליקום הנצח וגם אמר ע"מ מלא כלבאן אם איב משמע
 שדענו להקנות אלא שדונה שיתבטל הקנין אם לא
 יקיימו המילה וא"כ לובא בזה דין אסתכתה אלא אם
 תקיימו המילה הקנין בתקופת עומד הלא הוא מאמר
 הקב"ה שהוא בקנין שטר ואין אדם לריבון לקנין חוקה
 בלח"ה קודם המילה ודוק. ויבא לבאר מאמר ח' קטן
 הכתוב ח"ל ומל אברהם את יצחק בנו כן ח' ומי
 הה"ד וכן שמונת יומים ומל לבס כל זכר ע"כ ח"ל
 רמזו קמ"ן אמנם יובן בהקדים מיני מהרש"ק י"ז
 כבודת חל"ל קטן. לכתה נמול כך שני חכמים קטן
 נמול לח' מה טעם שש שמועל יצחק איב"ה דהכוונה
 עפ"י מה שהזכירו בנמ" קרי קריו (כוס הח' וכן ח'
 ימים חר' ומעטיו ל' ולמדעטיו י' והוא ידחי
 מעטיו אטעטו דלא נחלל שבת אלא בח' אבל לעולם
 מילה מתקין בו' כן כנ"ו וכו' לכן הלא השאל לבמה
 נמול והשיב דוקא לח' ואין מקיימן ועל פי שטר מנחמ
 דא ח' אהא שלא לאחר או להקדים דוקא כשבת ח"כ
 הר"ל לאברהם להקדים וריוון מקיימן עכ"ל ח"כ חספה
 הו"ו דקראו ליה לבעל המאמר דלאמרי דרזי מעטיו
 אטעטו דלא נחלל שבת אבל לעולם מילה כחול חף
 בו' וא"כ אברהם שהיה זרה הר"ל להקדים וע"ז כה
 מתקין הה"ד וכן ח' ומיני ומול לבס כל זכר ל' דהכרחה
 ק"כ לא שבת וירש המילה ל' והזרה ומולו חף לרבו
 אלא חזי דרזי היע חף חף לאשמעי' חף קטן שאין חל
 ז' שלו כשבת אפי"ה וכו' ח' מיני ומול מ"ש ח' אפי' שהיה
 זמן לא מל מקדמוי לכן כן ח' לעכובא לא פחות ולא
 יתקף אפי' בחול.

ורדך

אב רדאיו לישב מה שספקה מכתב ח"ז
 על כל האמתיו ר"ה הגלילי ח' גדולה מילה
 שדחה את השבת ריב"ק חומר גדולה מילה שלא נמלה
 למשה הוציח עליה אפי' שבת ח' רב"א גדולה מילה
 שדחה הנענים ע"ז בהקשה רב"ז ל' רמזי הפסוק
 לרבנו ריב"ק בן דבני ר' הגלילי לר"כ תו הקשה
 מ"זר שדחה השבת שש בו קוללה וכתב ח"כ מה
 חז"ה הו' שדחה את הנענים שאין בהם רק לאו גרידה
 וחי' ע"ש ולא יראה לישב בתיא דחיתו תו הכס תנאי
 ריב"ק ח' גדולה מילה שכל זכות אדם נשבע מרב"ה
 לא עמדו לו כשעה שנתרשל מן המילה ח"י ח' לא
 בתרשל משה אלא אמר אמול ואלא שכנה הו"ו לא אמול
 ואשאה ח"ל הקב"ה א"כ שוב ממתינה אלא מפני מה
 נבעש מפני שנתעסק מתקן החילול ופי' מהר"ח
 פלגיתיהו כמ"ש הקו' בפ' א' סודר כבעיהו אי כ"כ ח'
 מלוה על ק"ה ח"כ כה פלגיו ריב"ק ס"ל רב"ח
 מלוה על ק"ה הו"ש ח"אמר שנבעש ככפול שנתרשל
 מן המילה שהיה לו למול חף שימות ור"י ס"ל רב"ח
 אין מלוה על ק"ה וגם ח"ה חמר ח' שנתרשל אלא אמר
 אמול ואלא שכנה הו"ו לל"ה כלי' ויזי מלוה על ק"ה
 עכ"ל ע"ש ועפ"י ח' הרב ש' לפרש והוא שחומר
 רב"ע ס"ל רב"ח ח"אזי מלוה על ק"ה אלא פלגיו
 כלפונתה דהי"ט ז' אלוהי מן דס"ל דרזי מכלל
 כ"כ ח' אפי' להקל מותן שמועל אברהם ויחבא מאן דס"ל

ללא יאולו להקל עמ' מ"ח ח"כ ז' כה פלגיו ריב"ק
 ס"ל ללא יאולו כ"ה לאס חמור ור"י ס"ל דרזי ח"ה להקל
 ואף שהיה שמעון מזה דריב"ק ס"ל שנבעש משה על
 המילה אפי' ר"ה פקחו נפש ובכ"ר ירוע רפיקוח נפש
 רוחם שבת ח"כ אימה מוחא שבת ריב"ק ואמר דלא
 מבעיהו שמילה רוחה שבת אלא חף פקחו נפש שדחה
 שבת היא רוחה רוחו אפי' לא ימולה למשה עליה
 אפי' שבה ח' אפי' ר"ה פקחו נפש אלו היה מל ח"ה
 כ"כ יזווא לרדך.

דרוש לתשובה

אימת

כמדום כדמו שלו לפני לעת' מוח'
 הקב"ה את כל האמונת כמשפט חומר
 להם כדמו אפי' שאינו מסריו כדכס שלו הוא שנה'
 כי כרס ה' נכאית בית ישר' ולפני כל מה שמעשיתם
 מהם ולא נכדח ממנו מה שנכרתם מהם והם משכיב
 ואומרים האלף לך שלמה והמתים לטעוה את פרו
 כמ' תהנה מן ההקדים שמשלס קרוי חומתם שנה' האלף
 לך וגו' חל"ה ח"ה שנכחם כי לוידיס לפני ה' יהיה סתרים
 והתנה ונחלים הם חומתם של קרו עכ"ל כבר ידוע
 ומפורסם מה שדק הרב בעל ס' דת חין ז' כענין
 התשובה ואלף אפשר אחר שחולל הכן ארס ודמה
 מאחרי ה' בנעומויו חף אפשר לשוב ולקבל הרי אומר'
 בעמ' דמי שגדלה ונדחה שוב אינו חוזר ונראה עיין
 כר"ק כפ' חזקה.

והנה

האי מלתא ח' כ"ח נדחם ח' ללו הוא
 פלגותה וקתול אמתיו בפ' ח' שניר
 יס"ד רב"ב ס"ל דלח"ן כ"ח נדחם ור"י ס"ל ד'רבעלי חיים
 מדיון וק' ל' כ"ר דס"ל דלח"ן כ"ח חזון וכמו שפסק
 הרמב"ם ס"ו וזוהי דוקא היב"א ללא דוחה כדכס חלל
 היב"א דדחיה כדכס אפי' רב מדה ר' דאזי חומר ונחלה
 כמ"ש הח"י שם וכן כמו היב"א דרזי ודחה גמיר
 מקיימן שפרש"ס לשמו כמ' מפרש קריבן נקבה לפסחו
 אפי' רב מדה בזה רזי וחייוף גמורה לעולם אפי'
 למותר פסדוהו שלמים לא תקרב הוא גופה אלא דמעם
 וכן ולדה לא יקרב איהו גופיה כיון שמכח קדושה
 רחמיה קא ח"י.

ובזה

ככה דרבי משפט כענין ישראל שדחו
 מחמיה ח' ועברו ע"ה דהיקח חחרים ונחרים
 עור אל ה' והא ק"ל דהיב"א דרזי עמ"ט כדכס אפי' רב
 מדה דאזי חומר ונחלה וגו' כדבעין שישאל בעלמס
 שעבדו ע"ה והיו חחרין ונחלן ח"ה ש"ס הם נדחם
 לגמרי חף כדכס חתמיה שלא עבדו ע"ז ולא חטוה
 לא היו נדחין חל' ה' לקבל חריות ומלתייו כיון שהם
 כאס מכח קדושה רחמיה חלל וחי' לרדך ששר' שעבדו
 ע"ה והיו חחרין ונחלן ח"ה כ' כמקדמת דלא ועפ"י זה
 ככה לבאר הכחוסים כס' ואר"ח ח' וגם איני שמעתי
 את נהקת בני ישר' אשר מנרים מעבדיהו חתם ואזכר
 את בריחו לכן חמור לבני ישראל ח' והולחתי אחכם
 מחמת כבלות מנרים הל' ח"ה חתם מעבדיהו ונלחתי
 אחכם בודע נעוה וגו' ולקחתי אחכם לי לנעס ויהיו
 לבס לאחזקם ועוד ח' ח"ה ח"ה חתם חמור ח"ה חתם
 מחמת כבלות נעוה וידיד משה חל' בני ישראל ולא
 שמעו חל משה מקולו רוח ומעבדה קשה וכו' חן בני
 ישראל.

דלה היו רחוק וחדר ורח' והיוו אם הוא רחוק מעיקרו
 לכל היבא הנראה ונדחה אינו חוזר ונראה הע"ג רבירו
 לתקן מעיקה חף אכן נאמר כענין ישראל הע"ג רבירו
 אחר הכעלות חחרים ונראה אל ה' הפי' לם' ר"י כיון
 דמי' לכות אל' ה' ככל לבש ולתין אשר עזרו וד"כ
 סיכ' רת ריון שם ובוה נכא אל הכיורא חתם רחמים אשר
 עבדיו למגרים ופרש' על כמה עבירות הוא חייבים לו
 קדש שטרותו לבסוף אשר עבדיו מהם. אלא על דכס
 ולפי הדבט יומתק דה"ק כיון שפיערעו מהם כשכול
 אע"ג אהכס מבין מערעל רבס שהיין הוא שאחס
 סתרון ונראה אל' הע"ג שריחוקם אחרי הע"ג רח'
 למו הכי ונדחה הרטע' לכל אימה להשקעבר ככס ולא
 הוהו נפרע מהם מש' ה' והאז אהכס ע"כ נשים
 וזכאו אהכס אל' לשל. זני דהיינו שחחרים חתם ונראה
 אל' וכו תאמר דהייך הו חחרים ונראה כיון שכבר
 דקחו ה' ט' משום ועקה מכאן ולהבא אין הדבר תלו
 בדי להקחו. אהכס אל' אל' הכחירה טורס לתקן אל
 שמע דהיינו אם קרע לשמעו כקולו ושמתקם את כריחו
 וכו' וכו' שדבר תלו כירכס לחזור ולתקן כ"ע מדר'
 אפי' רח' דחת' לוב רכ"ח דחחרים רחוק מעיקר' הו
 רח' חחרים חתם ונראה אל' וכו' ורחס כעלמכס תהיו
 לו וכו' וכו' קדוש ולא נוכס הכחוס אחרים כיון שאחס
 כעלמכס חחרים ונראה ויש בירכס לתקן נוח' אלוכל
 דכ"ע ועל טעם לו' ובעט כל העם ימירו ויחזירו כל
 אשר דבר ה' נעשה וכו' דהיינו שכבר קיימו אבותינו
 עשד' הדברת ובוחסם בזה למר דכעלמ' חס' לא
 קיימו' אבותינו והיוו רחוק מעיקר' שח' טעם זה
 כיון שטרו לחזור ולתקן חחרים ונראה אלוכל דר'
 אכל מיון שכבר אבותינו קיימום ונראו ועבדו את
 דהיינו שחחרים לו לא ויעל טעם זה שביד לתקן לם'
 ר' שיהו חחרים ונראה ובמ' ה' הו' וזכ' ס' ל
 דכלכתא כר' ולא נאמין ח' ושה' שלקן שחזור ונכל
 אל' שיהו עינון שנה' ונדחה טוב אינו חוזר ונראה מש' ה'
 איש משה את דברו העם אל ה' לו' שלא האמינו שאתה
 קובד כרב דכ"ח אינם נדחים ועל דבר זה ויחזר ה'
 אל משה הנה אנכי בא אלך כעב הענון כעבור ישמע
 בעם דכבר עמך ויחזימיט שאני קובד דכ"ח אינם
 נדחים כרב ומכאן ויחלף ואינינו כך לעולם כל מה
 שחזר' לים'.

במיתה זכמ' ומתו כו' ויחלוהו וה' ישראל אל
 קורק דבריו' ו' ובוה נכא אל הביור' ח"א ועקה אם
 שטעו תשמעו כולו מכאן ולהבא זני עושה לבס' ה'
 דכדוס טוהיה אלוכל יכ"ע אף חתם נחיס מחזרו ולא
 ועשו אה"ע להשקעבר ככס אם הפרס מחזרו הא'
 ושמתקם את כריחו. ו' מילה וכו' שהמלה ככדכר
 בראי לא תהיה רחמים אל קדש מחזרו כיו שיהוה
 היין נוחן ששקעברו ככס אה"ע ועוד והייס' לו
 בעלה מכל העמים שאני מרוס אהכס לו קיומה מכל
 העמים והייס' לשם לבס חיון קדש מרחי' אף אם שמתקם
 לא יהיה רשות להשקעבר ככס וחייבים מיתה כמו רח'
 תרומה ומש' ה' שאני מבשר אהכס מבין ולהבא ורחס'
 תהיו לו וכו' שאני משלט עליוכס אומהולאן אלא הע"ג
 שהחזרו כיון שעי' ר' תהיו נוי קדש כמו תרומה וכוס
 וכן מאתמס' ו' למנתקם אר' כשעה שהחייב הק"ה'
 כיה המקדש נמלו הק"ה' אל' הכריס' ה' ל מה לחד
 בכיהו אל' על עסק בני אל' כיון חטאו ונל' אל'
 היה לך לזכור להם כיות מילה שכבשרס אל' וכבר
 קדש יעברו מעליו ע"כ דהבוהה עפ"ה החזרו דכיון
 שהמלה ככשרס לא יקראו רחמים וכיון שאינם רחמים
 היה נוחן שאל' להשקעבר ככס רביו השב' לו רח' ה'
 אכל וכבר קדש יעברו מעלך ור"כ הודיה היע' עקה
 להשקעבר ככס על טהה'.

א"ן יש למר קדש שהכאלו לעול ועקה אם
 שטעו וכו' תהיה ששקבר כפ' כ' שיערו
 יד"כ דלם' ר' דחת' לוח אף ככ"ח מו שנהיה ונדחה
 אינו חוזר ונראה ומש' האית ליה נבי כ' שיערו וכו'
 דראש מת אחר מהם אינו חוזר חבירו לקרב הע"ג שנתק'
 לו חבר א"כ כל קירבן שהקדשו מוש רבנר עליה לולה
 ח' שלא הקירבו הו לא לקירבוה דה"ל נראה ונדחה
 דהי' כיון שאינו מחוסר מעשה נכשו לא חשיב נדחה
 אכל נבי כ' שיערו הי"כ שפירק להביו שנים אחרים
 ולהב"ל עלהם דהוי כמחוסר מעשה מש' ח' איש חזר
 ונראה ח' גם כיון שיראל שאם כירמו מחזרו
 חחרים ונראה אפי' לם' ר' שיהיו כת' הרמכ"ס כפ' ב'
 מה' תשובה ח' וזה הוא התשובה שיעוב החוטא
 חטאו ויחזרו ממחשבתו ויחזרו לבנו שלא יעשה עוד
 ויחזר להאורחות שכתבו ע"כ הרי דלא הו מחוסר מעשה
 ויחז' חפי' ר' שפיר מחזר ונראה ופי' דר' קדש להאורחות
 האם ס' לר' ויעקומה שפיק' לא חשיבא מעשה ור"כ
 היינו דקאמר ה' ט' שאחס חחרים ונראה אל' משום
 ועקה מכלו ונראה אל' שאמע השמעו רחמינו אל' קחתרו
 כן ששמענו כקולו ושמתקם את כריחו מכאן ולהבא
 אע"ג שלא עשינס כלום עכשו אפי' כה שגרא
 ויהיה לו כעול מכל העמים תהיו חחרין ונראה אל'
 אפי' ח' ר' כלה הוא מחוסר מעשה ובוה יוכט כחוב'
 הכחוס כפ' נ'בים ושבת ער ה' חלהק ושמתקם כקולו
 ככל אשר תבי מלק היום אתה ובין ונראה ח' חלהק
 ויהיו כה' ואלהי' חסור ואלהי' חסור ואלהי' חסור ח' ונעשית
 את כל מצותיו אשר אנכי מלקך היום וכו' לא נפלאה היא
 מתן ולא חרקה וכו' כי קרוב אלך הדבר מזה כפין
 וכלכך לעשותו ע"כ הספולוס ומתפולוס ופי' ח' הק'
 דאע"ג שאלנו וכו' ח' מלקך וכו' מ"מ ועשו מחסבו
 דבערם דלעולם הם כעלמן שבערו ע"ה אינם חחרים
 ונראה לקבל מצותיו ומ' דמי שראה ונדחה אינו חוזר
 ונראה

א"ו נאמר כמותו חזר ונישכ מה שאמרנו בולקוט
 ושמתקם את כריחו וכו' מילה דהמיה פירו' ו'
 מכל הגלותו ו'ל מה שאמרנו בולקוט ורחס' תהיו
 לו וכו' הונו מכלט עלכס אומה ולבון אלא אינו רמז'
 קולטן שישעף כיון מכלולס הוריה ריון נוחן שלא
 ישלם ככה אה"ע ועבר מאלו הקל"ן כי לו כל הארץ
 אומנס נקיים עור מ"ש הרב תריון רכיון ורש' המילה
 ככס'ס לא יקראו רחוקי דהא ישאל מומר שקדס
 קדויו קדויון משום דלא נפיק סם ישראל מעליו
 ורחס' ו' ששמת' ושראל הוא עור מש' דול' ויחזר'
 הורינו חרו' זה אומה יחידה מע' ושמעת וכה הקרוי קדש
 דכחוס קדש ישראל וכו' ויחזרו קדש מרהיבת הכבוהה
 הו' ח' זו הרומה ונדחה הי' סחטיו ויראל ח' היין
 נוחן ויחשכבו ככה הי' ע' דהיי' רחוק ונראה אינו כיון
 הקרבנות' אלא הוא כמו דין הרומה והחלה דאף
 דנעמיה לא מפני זה הותרה ליה אלא חדרכה היא

וגרמה ומה שגזי"ה את שבתם ומתאם אחת אל הארץ
 היינו בשביל כהנה הכאם הקריהם שלא עשונו טעם
 חתה הסיקלו מתינו מ"ה חור ופי' דריו וזהה
 בעלמך שחטאת חזק ושמענת בקול ה' הלהך ועשית
 את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום שאלם אתה נדחה
 גם כןך נדחת ואינם נראים כיון שבאום מכה קדושה
 רחמים ועולם ופי' משו ר"כ איש נדחת ופי'
 תאמרו ושמח הלבנה כר"י דהך כ"ח נדחת ואינם
 מחיים ונדחת ועל זה קאמר כי המלה הולת אשר
 אנכי מצוך היום ואת מלות התשובה הלא נפלתה הוה
 ממך ולא חרקה ולא שבחום היא וגו' דמחורת מעשה
 אל"ט קרוב אלך היכר מחד כפקך וכלכך לעשותו
 והיינו שתורה כפק על מה שעשית ונגמרת
 בלכך שלא תעשה עוד וכמ"ה הרמב"ם ז"ל
 וכיון דהינו מחובר מעשה אפילו ר"י מודה דחור
 גרמה

ובזה יוכן נמי האמר הובע טובה ופי' ה'להך
 כי בשלת בעוונך הלבנת יב"ח איך נדחין
 ופי' תאמרו דמה הלבנת כר"י ע"ז קאמר דהבנת
 אפילו ר"י מודה קמו עיכום דכרום כלכך וזכו אל
 השתחורו וקאמרו ולא תאמר עוד ה'לוי' לעשה ידיו
 כמו שמכחם עס וכיון שאין היכר מחובר מעשה
 אלא דכרום דהך חורים ויראים אליכך דכ"ע כמלא
 וכמקדש

ובזה נכח לכאז מאמר א' והיאך כמכיל' קטן
 הכמות על פסוק חילת משה לבל קפי
 ויחלו האמר אליהם משכו וקחו לכם לאן לעבודת
 הפסח ר"י כנולו ואומר משכו וקחו לכם לאן והדיקת
 כמלות עכ"ל ולכאורה ויהה שהדבר קטנה דלמאי
 הולך משה ללחם לשראף שפרשו מע"ז וקחו לאן
 לקרבו פסח הא דאי כיון מטטה ארמם לעבו' קרבו פסח
 שהיה טוח הממולח מטטה מצריכום לפרוש מע"ז ושמך
 יעברו ע"ז וקדשו קרבו ה' ונחלו עונש המשהק ממי
 שאינו משחק אהנם ויהא ליוכב כעלי דית' כוכיחם דף
 י"ב וכמה מן אה"י כהנה כל ה' אה"שן הקדש
 חיה וחסור ו קח חיה והקדשה קדושה ואיה קרבה
 זכהו התי' עס כע"מ דכירי ויחיש וכו' כוספי
 ויחשו דר"י היה עב"ד דכירי לתקן וליקח חיה הכ'
 אש' הוה חחר ונחלה מתי' חיו כיון כ"ב כמו שהיו
 קרבו ויהי פוט המוכח ואח"כ כננה דפרק פ' קדשי
 קדוש דחמ מעיקר הוה ובשר לב"ע עכ"ל נמלט
 לעמו מדבר יקו דר"י ה"ל דכ"ח דחש אף דח
 מעיקרו הוה דחי הוה דש כדו לחזור ולתקן כנקל
 חחר ונחלה הכל הוה אה"י כיון כ"ב ע"ז שהוא דחו
 מעיקרו אינו חחר ונחלה והנה הכא נמי כענין ישראל
 כמחור אמרו ר"ל ולא שמעו אל משה שהיה קשה
 כעניניהם לפרוש מע"ז וכיון שהיה הרע על ע"ז
 אלכסניה כ"ב עד שהיה הדבר קשה כעניניהם לפרוש
 מע"ז הוה ויהי מקורו איך כהם לתקן כל כך לשוכ א'
 ה' לפרוש מע"ז א"כ איכה אס פרוש קרבו לה' ויח"כ
 יעבו כן חמרו נפרש קרבו פסח ואח"כ נפרוש מע"ז
 וגזבו אל ה' ונקרבו אחי משה חמר על משה מכיו
 ויכס מע"ז והדברו כמלות תחלה ויח"כ וקחו לכם
 לאן לעבודת הפסח שאלם הכרשמה הקרקעת קהם

שפרשו מע"ז אפי' שלאחר כך תשוב אל ה'
 והול ואימרו מעיקר אחריו ואין חחרין ונחלה
 ומה נכח נמי לכאז קת' כחוכים האיום כיומך אל
 קימו י"ז והי"ש ויבט מכל תנאף אשר עשו
 ושמר את כל חקותיו ועשה משפט וזקקה עמו
 ויהי לא יזאת כל פשעו אשר עשה לא יחזרו לו
 כדקדשו אשר עשה ויהי השפון אהשקן מת רשע
 נאש אדני אלקים ויהי כשוכ מדרבו ומה
 והקדשו מנחמים לעון כל שהם כפולים
 ומבולגים על שלש ועל רבעים דמהו ככל איו ויחם
 לא יעזת זאת ויבר נמי מהו שחור ואמר כל פשעו
 אשר עשה לא יחזרו לו וכו' כבר מל"ה אמרת בקדש
 קמה חו ויהי לא יזאת ולא יד כזה הדי כפול
 לרבויה השפון אהשקן מת רשע נאש אדני אלקים
 הלא כשוכ מדרבו ויהי ומה ומה לא ירע עדן ככל זה
 ולא נכרחה אלא להעשה

אמנם הלוי ויהא לבל ישוב כמה שכר נכחאר
 ככל דש ס"ד למור דמי שחטא ונדחה
 לפני ה' שאינו חחר ונחלה דהכי ק"ל דמי שגרה
 ונדחה אינו חחר ונחלה הכל באמת כיון שאין הדבר
 מחובר מעשה אלא דהך דיקה עובת החטא ופיו ולבו שחן
 לכ"ע חחר ונחלה אפי' לר"י אמנם הי"כ ככל ענין דוד
 ז"ל הביא ויבט ליה ומטי בה משם הר"ה ש"ז רשמי
 כהנה שאינה קמה כתי' הכל האדם שהוא קם כתי'
 יח לו ערפוש חחר ונחלה אל"כ ר"ע וכו' נכח אל
 הכואר וכו' שלא וכנס האדם כחקירוהו דהא ק"ל
 מי שגרה ונדחה אינו חחר ונחלה אלא חחר ונחלה מי
 שגרה מחיו"ס ופי' משה"כ האבוי ונתן תהלה
 עוב לבכח לישבחת וכו' ופי' והרשע כיו שוכ מכל
 חזקתו אשר עשה וכו' ההוה לו טובתא שהוא חו
 ויהי לא יעזת והיינו שחור ויהי לעבד לבא בחיות
 הגשמים לזנות לבנות ויהי חחר ונחלה כל פשעו
 אשר עשה לא יחזרו לו כדקדשו אשר עשה ויהי זאת
 ויבר דהך ויכן השפון אהשקן מת רשע נאש אדני
 אלקים מה"ט דמי שגרה ונחלה אינו חחר ונחלה הלא
 כשוכו מדרבו ומה ויכן שאין הדבר מחובר מעשה
 אלא דיקה עובת החטא פיו ולבו שיש לכ"ע חחר
 ונחלה אלו כמלא ומקדש וליכה מתן דפלו ופי'
 ויקח חר"ש ויכן נגמ"ד כירך נמתן מאי דיתא
 כפ' ח"ן תניא ר"מ אומר מתי' לת"ה מן הדיקה
 שפאזר חו יסור משא"ז אר לא יזכר הלא יסור ע"כ
 והיינה מכוף דלמאי כוה המקדש וכיה הפרק רמו
 טיבך הוה ת"ה ולא במקום אחר כה"ל לא על מנן
 דכ"ה ז"י

אמנם יוכן כמה שכר כחזנו לעיל משפ"ר א'
 דשעת חילת יס סוף טען ס"מ לפני
 הקב"ה ואמר רמה אלו עובדי עבדה ויהי אף אלו
 עובדי עבדה ויהי והשכלו ה"כ"ה שלא עבדו אלא
 מתוך שבו וכו' אמנם עוד לחלוה מלק להשיב קושת
 ס"מ כחשון חמר כמאי ויהי כמבולגת וחסושת
 מחמשה עלו ויהי מ"ד מ"ה מחמשה ויהי מ"ד א'
 מת"ק והשכל שהר שבעים מתו כ"י ימי השילה והשאל
 לפ"י שם והקדוה דמאי טען ס"מ מה אלו אף אלו והיו
 הרשעים מתו כמכירם ולא היו ז"ל דכל ישראל עבדו
 ע"ז כמלחם הכל אלו שגלו עשו תשובה ופרשו מע"ז
 אכל

אכל השאר שמרו עמדם במדרס ולא פשרו מעד' ובמו
 שבהמו לגול שאמר להם משכו ודיכם מן העד' וכו'
 וא"כ לפי' אלה לא קשיית ב"מ דשאני ישראל שעבו
 תשובה ומנע שלא השיב לו הקב"ה זאת התשובה לסי' מ'
 משום דאזיקו ב' מאמרות ג' אף התשובה מיעלת
 אלא לישראל א"כ לנר גדל לכל לנו אפי' לנר תושב לא
 מהיית וא"כ ערוך היה מקשה ס"מ דמה אלו ה"ף אלו
 ואמאי כשנטיה עשום השוכה און איתת מקבלה חסר'
 מקבלת מש"ה השב"ל דשאני ישראל מעברה קשה
 ועפ"י חידוק שכתבו נכח לנר'אן ויושע ה' כיום הווא
 את ישראל מוד מנחה ארץ ישראל את מנחה מת על
 שפת הים חסר האמר האומר מה אלו א"ף אלו אלא דר'א
 ג'ל' דשאני יש' שעבו תשובה אכל את קשה היא ק"ל
 מי שגרה ודמח אוט חחר ונראה ואיכא מ"ד א"ף
 כע"ס ח' האמר דשאני כהמה דלמיה אולא גס א"ס
 כשו למות כשו בהמה לוח סוקר לוח או יסור שר
 לאמר הלא ש"מ מכאן לת"ה מן התורה וכוון שהי"ס
 קם בת"ה לכו' חחר ונראה ולא כשו בהמה שאינה
 קמה בת"ה'

ובזה

נכח לבאר מהו האומרים בפרק חלק ח"ל
 ת"ר כשעה שהפול נכודכדאמר מנייה
 מושאל ועגורם לתוך כבשן האש ה"ל הקב"ה ליוח'אל
 לך וכחה מתום כבקעת דורא כשו עזמות וטעמו לו
 לאוהו רשע על פניו ואמר מה טיבן של אלו א"ל חבדיהם
 של אלו ממה מקום בבקעת דורא פתח ואמר אהיה
 כמה דכרין וגו' ע"כ וקשה הרב האמל ז"ל דמה
 דהא ס' לעשות הנס הגדול הוא כשעה שהפול ג"כ
 יסדע למת' לנכשן האש ולא כיוון אחר עבר הקשם
 כמה ששכח ג"כ ואמר אהיה וגו' דהא און ריגל ומסתק
 של ת"ה אכל מה שסיים ואמר מלכותיה מלכות עלם
 אן ל"ם התקיימת עם הגם הזה ושב עמי ודכו ע"כ
 אמנם עפ"י ויחשב הכל בקנה א' כאומן אחר והוא
 דיני היה מכריח למת' שיעבדו ע"כ כטענה שכבר
 נדחו מהצ"ה ס' שעבדו ע"ה והלכו בגלות גזון חסרים
 עבר ונראים אלוו ס' כ"ר דכ"ח נדחו והא"ס כשו
 בהמה שזה חסו קטור למות והיה טרף בת"ה ומש"ה
 כה עגלה שהפול לתוך כבשן האש משום שלא עבדו
 ע"ה א"ל הקב"ה ליוח'אל לך והיהו מנחה כד לבלול
 מדעקו הכבדא הנפסקת שאין ת"ה וע"י פתח ואמר
 אהיה וגו' כמה נסוח הוא עשום האמת שמלכותיה
 מלכות עלם עם ישראל שחחרים ונראים אלו כמאן
 ומקום אצפ"י שגרו אלוכה רביע' כיון שיש להם
 ערבות שמים לאחר ממה מש"כ בהמה וכוה ויכן
 עמי מ"ש שם מאן ויכוה מהו השחה ויחוקל אמר
 שחולל אלו בני אדם שכפרי בת"ה וכו' וימיה כר
 אכל אחר אלו בני אדם שאין בהם לתלו' של מנה
 ש"ה וגו' ר"י נפחא אמר אלו בני אדם שחפ"ה הויכל
 טולו ש"א"ס ומשום ע"כ וגם כהו הקשה הרב התנא
 ז"ל דלמה כדרי כבא"ש יס הללו הגלועה והפרדה הלא
 המה אבאים אחר כפרו בת"ה וכוונא היה לו להוות
 אבאים ל"איקס ועפ"י איש דרעיקר עטבת ג"כ שיהו
 מכריחים לעבד ע"כ משום שכבר נדחו ואינם חחרים
 ונראים עבר ולא היה תלמון שיש ת"ה וא"כ אלו הים
 מחיה ל"איקס עינין יש פ"ס לאתו רשע למר דלעולם
 יש ת"ה הכל מ"מ הישעום אינם קימום בת"ה כינו

הבהמה ולעולם כיון שגדלו טוב אינם חחרין ונראים
 ואינם מתקבלים כבשר' מש"ה חסיה הקב"ה אחסם שכפרו
 בת"ה למר דאף הישעום קימום בת"ה וביון שיש להם
 הוי עדיפות מן הכתמה חסרים ונראים אלוכה דכ"ע
 וכוה ויכונו קתם פסיקס ליוח'אל סימן ג' ח"ת חסמר
 אלו בני אדם הענמות הלאה כל בית ישראל המה הנה
 חסרים וישבו בעמנותו וכדרי תקיימו וכו' לכן הירבס
 ואמרת אלוכה כה אמר ה' אלוהים הנה אני פתח את
 קברותיכם ויעליתו אתכם מקברותיכם ע"כ ועפ"י
 דרכיו היה הם כמבוארם דכל טענהיהו שאומרים
 אכרי תקיימו וגו' משום דס' ל' דאיהם כבהמה דכיון
 שגדלו טוב אינם חחרים ונראים דכ"מ נדחו לכן הבכ"ז
 ואמרת ליהם כה אמר ה' הנה אנכי פתח את קברותיכם'
 ות' וביון שיש להם עדיפות וס' הבהמה מזה תרשו
 דחסרים ונראים כמאן ומקום אלוכה דכ"ע והכחשו
 אתכם אל איתנו וישראל דא"ס שקם בת"ה ליתיה ככא
 כללא וכוה ויכן כדרי'ם ככא ככרי' כלל עגון א"ס
 מכאן שפיר איוב בת"ה ע"כ דהבוגה דאיוב הוה
 מתרעס לפני הקב"ה ואומר ומה לא השא פשעי ודרי
 ככר קבלתי וקייני ומדתי כשעבדתי אלא דהיו מנה ז"ל
 דהיו הוה דכ"ח נדחו והיו הדי'ם כדון הבהמה שא"ס
 חחר' ונראה שזה קופל למות וזה שרש למות אבל קשה
 דשאני א"ס שיש לו דחפ"י שעתיר' לחיות אלא דהיו מוס
 ויהא דלובה בת"ה מש"ה ספר בת"ה כיון שראה שלא
 היתה מתקבלת תשובתו'

ובמסילה

זו נכח לבאר כ' ת' בכתובים היראים
 כיסעיה סימן ד"ז ח"ת ואמר טולו
 קולו פנו דרך הרימו מכסול מדרך עמי כי בה אמר
 רס וגש' שוכן עבר וקדוש שמו מרום וקדוש אשכנן
 אחר' דכא' ושלל ורומ'ו כי לא לעולם אלוכה ולא לגמ
 תקל'קו כי חסו מלפניו ויעוקו ונשמחו אני עשיתי חרנם
 אנקלסו ארי רוחי מתחיל אלה עגד' לאתפ' ע"כ וא"ל
 דמה כה' להשמ' בואת הנכסול'מא קמ' לנ"כ דאת דרא
 ושלל רוח ואני ג' כ' כפילה ל"דבוריה ואמר קולו
 וגדו דמחו הנכסול' ואף ע"י שחא עניו ומתחו מקום
 וורט הנכסול' אגנס עפ"י ובהקד"ש עוד מה שרוב
 כמר' ד"טעם הסיים שפגים למר כ' דשווח הוה מ"כתי'
 נעשה בלאן רוח ח"א א"י את ד"ה מקהר' כ'והיה שהרי
 שאו ה' מלך נדח' לנכסול' אמנם ככר הו"ל כמדרש כה
 ויהא כנה' נדח' ומכו' הרוח לפני הקב"ה שהרי הרמק
 שני השמים על הר כויו ולה הנכוה בני עמי המרו' את
 דכא' ושלל רוח ח"א א"י את ד"ה מקהר' כ'והיה שהרי
 שהיה שכונו על הר כויו ולה הנכוה בני עמי המרו' את
 להם לישראל ש"מ עינות לעשות כהם שלא לכו
 אל ה' ה"ל אשתות מדרכיבו נעשה ש"מ שא"כ רשוית
 ח' וכו' א"ף אס רועים לכו' אל ה' א"ה רס' ח"כ
 נדחו והא"ס כמח בהמה שפשו למות והנ' כו' א"א
 לשוכ ניהא דק"ל' דמלך שגמל על ככרו חס' ככרו
 מחול' ואצ"ל נמק' עמי' עמל'ו מל'ה מר'כתי' ח' הו'ק
 לפניהם וימס וימסו שאני הקב"ה דכ"ע דלוה וכו'
 למ' ול' ככרו מש"ה ח' הקב"ה ח"ס' מ' ס' ה' הוה הוה'
 שעה היתה קדם מ"ת בכל איהו הכתובים הלכתי
 דתון ככרו מחול' קדם מ"ת בכל איהו הכתובים הלכתי
 ג' טענה' הלו' ככליה ל"דבוריה שמים ושלום ואמר
 טולו קולו פנו דרך הרימו נכסול' מדרך עמי וכו' עטבת
 הללו

הללו שעומת' בפניהם הרימו אותם שכולם בטלוס ואין
 ממם רעל טענה הא' שאומרים מדרכיך נבטח
 משמע ח"ו ב' רשות ולא ס"ל רקודת ארץ ללמד עטח
 ולא יתואר הקב"ה כהנהגה העטוה הא ליהא כי כה אמר
 וישואו וכו' את רכה וצפ"ל רוח שחרכה שכינתו על
 הר שיו ולא נבטחו ו"ב כמ"ר אי את את רכה ומוה דתעו
 שיהא ית' חפץ וואהב כבנהו ור"ב הא דרביך נבטח
 משום עטח ומתקן כמל'הטח ולא משום שיש ח"ו ב'
 רשות ועל טענה השפ"ח ר"א להם לנבואת חסוכה
 משום דרף"ל מי שנראה ונראה שוב אינו חור ונראה
 ורף כדאם דהא הכי האי נמי ליהא כי לא הריב ולא לנגח
 ארץך על מי שהא חוטא והאמת הוא שמה ונראה
 אלו חסוכ טעמא ואמר כי רוח מלפני יעטוף ראה
 עמד לאתקף רוחי מחי'אובון שהם קמום כת"ם וש'
 להם ועטפתו מן הכהמה תליבא דכ"ע חור ונראה
 על ג"כ שגדשה ועל טענה ה"ן דר"א לא לשוב משום
 מלך שמתל על כבודו אין כבודו מחול הא נמי ליהא
 לנב רידי שהרי עטמות אינו יעטוף ולא חור חיו וכיון
 דכ"ע הלו וחוץ ליה אינו כבוד למחול רידי כמלכות
 כ"ו שאין המלכות שלו ואינו וכול למחול על דבר שאינו
 שלו אכל האי הכל של וידי למחול וכוה יוכן מר'
 דאמרוקן בת"כ פרשת בחקתיו ח"ו והכתיב אותם בארץ
 אחיביהם אינו כעלמתי ויחטאו מרה נקבה לאשרל של
 יודו אומת' הוי"ל ולט לכן האומת נבטח כמעשהם
 אינו אינו מיתום תלם מעמדו אז את נבאו ומתוארם
 לקחת כפי שגאמר בעולה על ורובעו' נהיה כגוף
 גו' יו אינו נאום ח'ם לא כד חזקה וכורוע עטוח
 אמלך עולבם כע"כ שלף טוכוכבם ממלך איש מלכתי
 עולבם ע"כ וקשה המהיבא תידי אה שלטן סולתן
 לעשות כמעשהם אדרבה לתחוקן רחא לשוב כגוף
 ועד רקאמר לא את מדי חזקה גו' דמהיבא תידי שג'
 לא וקולנו מלכותו שהיו עיקר טענתם מא' שהם טלוס
 רה"ב ח'ם ושלטן נבאיו ומתוארם לקחת ככפיו חלו
 ומרו כמלכותו אמנם כדו לכא'רנס זה תחלה אכרר
 שחוקיו אומרי דמעיקרא לא שייך כלל דין זה מי שג'
 ונראה שחיו חור ורזה לנבי ישראל לב"ע דשאני
 כ"ח דכהמה שבה ומן שלף היתה רזייה כלל להקדיכה
 ומש"ה איבא מ"ד דהיה חזרת ונראה חבל הכא נבי
 ישראל מעולם לא כח ומן שאינם ראוים לקבל מטתיו
 אלא ככל שצה וטעה הם חייבים לקבל מטתיו ות'
 כע"כ שלף כבודת' רזין היכר תלוי ביהם שאשרלו דרו
 עטמם מחזירה ויעזבו כרעונם ומעולם לא כח עת
 שפסגלו מלקבל ומתקויו' את"כ נכון ומעשה ח"ם
 והוא שישאל עולה על דעתם כיון שגלו לכן האמת
 ויחזיקו ידו לנפשוים לשיביר בהם כרעונם מזה ורזה
 שכבר נדחו לגמרי מחזירה' וכן היתה חזירה ונראה עור
 דל"ה לא היו ויכולים היה"ע לשבעדם ח"ב איפה חובלון
 לנפשו כמעשהה דמה מועילה תבואתם מחזר
 דרף"ל מי שנראה ונראה שוב אינו חור ונראה מש"ה
 כדו לבגל סכנתו וו ח"ה הקב"ה אינו כעלמתי אהיה
 ואשכ עמהם בעלות ומש"ה הכיוב כלל לרקס לו ער
 ומהו ידעו נאמנה שלף נדחו מחזירו ועולם אלא חזירה
 ונראה חלו ונהם שאינו מגלה אותם לתקן ולבפר
 עוטותיהם

ועוד דמעיקרא טענה ווכטלה כמה שאומרים
 כיון שגדוה שוב אינם חזירה ונראה היה לא
 שייך לנבו דיהוה כלל שיהו יו אינו נאום ח'ם לא כד
 חזקה אמלך עולבם כע"כ שלף טוכוכבם ממלך איש
 מלכותו עולבם ק"ח כשאחם רואים לפירוק על מלכותו
 ואין הדבר תלו בשכח"ש"ו"כ מעולם לא כח ומן שאינם
 ראוים ולא היתה ראוים לקבל מטתיו ואלכבא דכ"ע
 דאם ראוים לקבל מטתיו כל עת ועת ור"ב לא יעלה
 על דוחכם לומר נראה כנחשונו' כהאי טענה שאין כל
 ממש ומה יואר כמו מר"א"ל בפ"ק דמגלה ח"ו
 דמוע דחמנו וקדד עיני דמענה כי נשכה ערר ה'
 אר"א"ו' דמענת הללו למה ח' על מקדש ח' ר"א על
 מקדש כ' ואחר על ישראל שגלו ומקומם ח' ר"א על
 כטול חזירה ומפירך למ"ד זה מאי כי נשכה ערר ה'
 ומשני כיון שגלו אין לך כטול חזרה גדול מזה ע"כ
 והקשה ה"ר חנה ור"ל ור"א"ו' יב"ד ע"ש ועב"ד א"ש
 כהדיא על כטול חזרה וקו' יב"ד ע"ש ועב"ד א"ש
 והקשה ה"ר חנה ור"ל ור"א"ו' יב"ד ע"ש ועב"ד א"ש
 דכיון שגלו והא שבעבד כהם האומת כרעונם
 חושבים וישראל כדעתם שכן רזין הבורא ועפ"י זה
 דינו את הדין כטול חזרה ונראה ח' לגמרי ומכוננים
 חזיקו ומתו' חל"ה שאלתם שחזירה ונראה ח' ה'
 איך חזרה: ה"טענה למה"ע להשתעבד בהם ומש"ה
 אשכ"ה קרא כהאי לטענה כי נשכה ערר ה' למר הוא
 הגורם להם לטענת ולכטול חזרה ועל זה היה מקוין
 שגמלא כבאמרו מלכה ודריה בגוהם דהיטו: שהלכו
 כשניה ויחזקו ד' להא"ע להשתעבד בהם ח"כ זה נרס
 אין חזרה ששחזרו חזרה לגמרי שחושבים כיון שחזרו
 וגלו שוב אין חזרה ונראה וכוה יוכן ג"כ מר"א"ו' באיבם
 שח"קו על משכתי שהיו ישראל שחזרו עולה כשכחו
 ח"ע וואומים כשביעית והיו ח"ה"ע שחוקים עולבם
 ואומרים להם כמאמרם בארעכם לא שמתם ועבשו אתם
 שומרים עכ"ל ולכאורה ה"ר קטנה דאמרו שחוקין
 עולבם אדרבה מא' שגמרו כעונם היות בעלות חזרה
 לחזור בהם אמנם עפ"י האומר ח"ה רזה"ע חושבים
 בדעתם שה' מסר אותם בידם ועל פי זה רט את הדין
 דמוכרח למר שכבר נדחו ואינם ראוים עור לחזור
 ולנבואת מטתיו מש"ה שחוקים עולבם רעברו חזרו
 דסדקין דכשוה כרעונם שלף היה להם מקום פטור
 אש"ה עברו על מטתיו ועבשו שיש להם מקום פטור
 רט לקיים מטתיו ואין ואלו מעשה שטות
 אכל כאמת דהכל פלה פיהם דמעולם לא נדחו
 וכרכובבא

ומעשה ע"כ וכל האומר יתנה רשם למאמר
 הפונה קדים הווא אמר כרתי שלו וכו'
 עיין לעלו ח"ו ל' אומרו והם מאביס דמלכו' זה משמע
 שהם מאביס תאובה אחרת לכאורה ידחה רדא הא
 חזרה וקול"ל ומאביס ואומרו וכו' אמנם עפ"י האומר
 א"ש דה"ק"ע"פ"י שמתרס בירכס לא תחטבו שכר
 דמרו מחזירי לגמרי חלף עולבם על מה שאמר כי בירס
 ה' נכחות בות ישראל מכל הטעמים שכתבו לגמרי
 מש"ה ולפני כח כל מה שחטפתם ונכתבתם מהם
 שמחייבים אתם לשלם כיון שלף נדחו מחזירי לגמרי
 אלא עדיין שלף מחזירו ונראה חלו כמאמר ומתקם אמנם
 הם מאביס ואומ' האלף לך שלמה וכו' כמו שכתבה מן
 הקדשם שמשלס קין וחומם כוננים לו' כזה שאינך לרף
 לנעינה

לעגנה זו שערין הם שלך שאף את"ל שדרו מלפניך
 זמרו ופסל לפני מחויבים אתו שלם כדון הנהגה
 מן הקדומים שנשלים קרי ומונים אף אם נעממה ופסלה
 לנטות אף אתו שלם כעבור ושרל שנקרא קדש
 כדכתי' קדש ישר' לה' ראשית חבואתה כמש"ל כשם
 סרב ות דין"ו' ובכן קומה וברוכים מוד פרוט
 ותמנו כמות ענינותו אכ"ד *

מגילת אסתר

איתא כפ"ק דמגו' אטלו תלמודו לרשב"י מפני
 מה נתחייבם שובאיהם של ישראל שכוהנו
 יהודי כלה ח"ל אמרו לו יחסת אמרו לו מפני שנהנו
 מתעוררו על חוקו רע ח"ל ח"כ של שובן יהירו ושל
 כל העולם לא יהירו אמרו ליה אמר לנו אתה ח"ל
 מנסי המלכות לללל מתי כ' אמרו לנו מהו מנסי פנים
 יו דברר ח"ל הם ללל עשאלל לפנים אף הקב"ה לא
 עשה אלל לפנים ע"כ. והנה טרם כדאי לבאר מהאמר זה
 אלא ענין לשכר הני קראי האמורים כסדר מגולה ח"ק
 וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כורעים ומשתחיים
 להמן כי כן טעם לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה
 להמן עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע
 יחסו עובר את מלות המלך ויהי בלתי מרים אליו וים
 ולא שמע אליו ויהי להמן לראות היעמדו דבר
 מרדכי כי טרד להם אשר הוא יהודי ויהי המן כי אין
 מרדכי טרע בשמחה לו והמלך אמן על מרדכי
 ממנו ע"כ והנה הוקדוקים כאלו הכתובים רבו כמו
 רבו ומאי הוא שקלל ויורחם שיהו בין עבדי המלך
 ומרדכי ומאי פלוגי והנה כבר כתובים במפרשים ולא
 אלארץ כסו וכל ארץ לירבו ואענה גם אלו ולקוי והוא
 בהקדים מאי דאמרינן בכ"ר טו' יט' אר"ח כתי נח כעדר
 ח' ע"י שלח שאנ' שוקר דם האדם על ידי אדם דמו יספק
 וכתב מהר"ם ו"ל אכל חמי ישראל רדון כע"א ולא
 אם הרג ע"י שלח דהמשלח פטור רק שדמי מקור
 לשמים אבל בכ"ר הורונו אוקור בכ"ר עכ"ל והנה ידוע
 מה שכתב הרשב"ש ו"ל רבמנו לאו ידחת הריגה הואי
 אלא ידחת היות ח"כ עבדי המלך לכא' חיו יחייבים
 מיוקע על שיהו משתחיים להמן שיהיה עשה עגמו
 לאל אמנם יש לתרן ולי' כיוון שהמלך טוה לכל עבדיו
 להשתחית להמן ולא היה מתכווין להעבירם על דת
 אלא להנאות של המן כדו לנרלו ולכאזו ח"כ עשה
 שלח ברבר הוא וביון קדו' ל' בככ"ח יש שלח לרבר
 עבדו ח"כ הם פטורים והמלך חייב אמנם לגבי
 מרדכי שיהי יהודי הוא והמלך חייבים משום רקו'ל
 ישראל אין שלח לרבר עבדו והמלך משום שהוא
 כ"כ ובכ"ח יש שלח לרבר עבדו ח"כ מרדכי והמלך
 חייבים זה מרדכי כרימה זה מרדכי כרימה ובר מרדכי
 חייב מטעם רקו'ל רבע"א יהיר ואל יעבור ובוה כדו
 אל הכבוד וקחלה לרביטו חט' לו' שלח היו וירעום
 עבדי המלך שהיה מרדכי יהודי ח"ש וכל עבדי המלך
 חייבים ח"ש מרדכי המלך ולא היה ח" מהם נמנע מלעבד
 הרבר היה אכ"ג שיהי וכל להקחבא לפי שעה אלל
 כולם היו כורעים ומשתחיים להמן שיהיה עשה עגמו
 ע"ח רע"ג דכ"ר דכ"ר מלוה על הע"א משום כי כן

טוה לו המלך שנשאל המלך שלוחם להשתחוות לו כדו
 לנרלו ח"כ יכן טוה לו רהינו להנאותו של המן ח"כ
 הם פטורים והמלך חייב ומרדכי לא יכרע ולא
 ישתחוה ולוה אמרו לו כל עבדי המלך מרדכי יחסו עובר
 את מלות המלך והוא אתה חייב עשה מנעמן כדו
 שתחייב אלל מלות המלך אתה עושה והוא חייב אתה
 פטור הגדר להם שהיה יהודי ובישראל אין שלח לרבר
 עבדו וחייב השלוחים כיון שהוא יהודי הוא קי"ל כדון
 ישראל שיהיר ואל יעבור ויהיר להמן עענה זו של
 מרדכי מש"ה בקל לעקור את הכל על שחייבם משום
 מכל עם *

ועפ"י

וזו יוכנו הכתובים האמורים וכל שנות
 ותירא המלכות את ישראל ואלל הם ולא עשו
 כאשר דבר אליהן מלך מרדכי ותקוין את הילדים
 ותאמרנה המלכות אל פטרנה כי לא כשום הנחיות
 העבדות כי חיות הנה ע"כ ואל' דמנו הכפל דקדמך
 ולא עשו וכו' ותקוין וכו' שהק"ש במרדכי וברו מבו
 אמרו הרבר היה מכלל ראיבא אחריו ואינו מקדש
 עליהם כה דמאי הוא אמנם לפי האמור ובהקדוים עוד
 מ"ש מהיר"ו ו"ל דיתכן שאלל מהם שיבדו העברה
 עליהם וי"ש לשון עשאים ולא עשו ככאד דבר אליהן
 וקדוים מ"ש התנה ו"ל רע"ג ד' רבכ"ח יש שלח לרבר
 עבדו והשלוח פטור והמשלח חייב מ"מ כדו כדון
 האומר למכרו לא ובכלל את העברה לא אמרינו יש
 שלוח והשלוח פטור דלא מנינו ככל הקורה זה נגהה
 ופטור חת מתחייב ראיב' ו' דאמרינו כתי כגמ' דקדוין
 כדון ישראל ק"ה בככ"ח דבוה ח"ש שום וכבר ידוע
 פלתתא בין המפרשים ו"ל יש ישראל קדש מ"ח יאלו
 מכלל ככ"ח או לא ובוה ככ"ח אל כביאור דה"ק ותקוין
 המלכות את האלוים ולא עשו ככאד דבר אליהן מלך
 מרדכי דקוים לא והוא העברה עליהם כמ"ס להם
 ועד נ"כ ותקוין את הילדים ויאמר להם מרדכי
 עשייתם את הרבר הוא ותקוין את הילדים רבשאלמא מה
 שלל הכחשת את העברה עליכם מנא משום ראיב'
 בככ"ח הוי דקוין השלוח חייב משום דלא מנינו ככל
 הקורה שיהי כהנה חת מתחייב חכל מרדכי עשייתם ואמי
 הרבר הוא ותקוין את הילדים והרי חתם פטורים ואמי
 הוא שחייב דהרי קו'ל בככ"ח דיש שלח לרבר עבדו
 והשלוח פטור והמשלח חייב ולוה השכיבו לו המלכות
 דהאמת הוא לו לא כשום הנחיות ויש כדון העבדות
 חייב והמשלח פטור ואין קו'ל רבר' ואלו מכלל ככ"ח
 זמון אברהם וקמו וברד כי חיות הנה' או נחמר כחופין
 אחר ולוישב מלת מרדכי עשייתם וכו' ומורה דוס' כי
 סבות רהו"ל למת עשייתם את הרבר הוא אמנם קדוים
 עוד מ"ש ו"ל רבן נח מלוה על העובדים ופי' מהרש"י
 ו"ל כן לא ישראל חסם הבה חסם ואלו ואלוה פטור על
 הול' רע"ג קדוים לן בגויה שאינו נפל וככד עור מהרש"י
 ו"ל שמטות פטרות היתה להמייקת קדוים שאלו לחיור
 העולם משו' דשארל חוסם מתהקוין על העבדים מש"ה
 טוה להם כן עשה פלח ושמענו לו לעבד על ש"ד
 ואף שב"ח מתחייבין על המעורר מ"מ ככד כתבו
 שכבר דבר זה מתלוות כגמ' ובמרדכי או יאלו מכלל
 ככ"ח או לא ופריעה חוס קאי כש' מ"ר דולאו מכלל
 ככ"ח עוד נקדוים מאי דאמרינו כ"פ קדויה למ"ד
 חזר

למה הוצרך להכתוב לו ותחיו את הילדים ממילא הוא
 ויענין שהיו אותם הילדו הוא הורגם אותם הוא חייבם
 ואין שלום לר"ע ומאכה לה ל"י שהרגו את
 הילדים ומתחיל אלף ויש קלם וכו' או נאמר באופן אחר
 בקריא דשמתי עם מ"ש בדיקוין דמ"ג האומר לשלמו
 לז' והרגו את הנפש מ"א חייב ושלמו פטור שגמל
 הדין האמר שלמו חייב וכו' וזו בעת אמת שאני שגמל
 דגלו דקמנא ואחיו הרגת כהרב בני עמון נמצאי
 למרוץ אלכא דשמאי הוקן ח"ף ר"ל בשראל און שלום
 לר"ע בעטרה שאט פ"ד דהמתירן ביה ויש שלום לר"ע
 משום דגלו ביה קרא ותיק אית ליה ח"ף כש"ד און שלום
 לר"ע וידיע דלכתא בתי דקורסקין דרמב"ם ז"ל וכל
 זה בשראל אבל בכתיב בעי עמד דמתי"ו יש שלום לר"ע
 כין כש"ד כין כשאר עבירות *

ובזה נכל את הכבוד דפרעה היה קיל כשמאי
 הוקן ומש"ה המה וחמר מרוד עשיקטו וכו'
 ותחיו את הילדים אלכא דמרוץ בין למ"ד דין בכתי"ו
 לכס בין למ"ד דין ושראל ויש לכס חתם פטורים מה
 הדבר רבש"ד ח"ף בשראל המתירן יש שלום לר"ע משום
 דגלו קרא השבו לכו לו כנאסם הנצרות העבדות
 ח"ף כש"ד ח"ף ביה המתירן און שלום לר"ע ולנת הלכת'
 בשמאי הוקן אלף כרכס וחת ועבר אידא טעמא ח"ף
 לש ככתב דן חיות נכה וכו' *

אז נאמר עם מ"כ בפ"ק דמ"ד חזר מתורת
 שלוחת התרביע ויש שלום לר"ע וק"ל דהין
 שלום לר"ע חזר רכונא בר המתירן און שלום לר"ע
 היבא דשלוחת כר רכונא אבל חזר רלאו בר חובבא הוא
 מחיוב שולחו ר' סמא חזר בו המתירן און שלום לר"ע
 היבא דשלוח או כעני עשר או כעני לא עבדו אבל חזר
 רבע"כ מתויב ביה מחיוב שולחו מאי ביוטרו ח"ב בהן
 שאמר להאס ח"ק"י לו לקטן לרכונא מחיוב שולחו ולרכ'
 סמא פטור ע"כ ויבכח מהח"א ז"ל שהמלך חזמה
 לחזר בורא דבע"כ מתויב ביה והנה העעם שהמלך
 חזמה לחזר משום דאס יעבור על דבריו והרגו אותו
 וח"כ זה הערב לא שרף אלף כשאר עבירות ביה חמת'
 דהשלוט פטור והמלך חייב כין לרכונא כין לרכ סמא
 ח"פי' לבתלה ק"ל יעבור וזל והרג דכתיב וחי בהם
 אבל כג' החטות דק"ל כרו חזר וזל יעבור אלכא
 רכ"ע ח"ך למקור דק"ל בכו חזר וזל יעבור אלכא
 ויורקו ורכונא הרכ סמא ז"ל אלף היבא דהשלוח או
 כעני עבד או כעני לא עבדו ולא בר חובבא ח"פי' גימא
 דכשאר עבירות גמי היבא דחובבא חובבא וזל נות
 מלך מליט דלרכ סמא ז"ל שיש לר"ע ולרכיבא און שלום
 לר"ע מ"מ כדון המלוות שטוה או זס פרעה להרגו
 את הילדים קראם נפלים לאחר העולם דהו"ל דין עבדים
 לית ביה אלף אקוריה לגבי ושראל כמ"ש הקו' כפי'ק
 ד' מתחת ולכא בכו חובבא הליבא רכ"ע חזר' בכו
 יש שלום לר"ע ולרכיבא וידיע טעמא משום דחזר לאו
 בר חובבא ה"כ המלוות לאו בר חובבא טכחו ולרכ סמא
 דיבוב עימא דחזר כע"כ מתויב ביה ה"כ המלך חזמה
 לחזר וזל חיקה מלך מזרם למלוות כעניט' סהוא מלך
 וכו' ע' דמו לגבי כחזר ומש"ה חזר חליבן מדיע עישין
 את הדבר הוא ותחיו את הילדיה ביה כין לרכונא כין לר"ע
 סמא חתם פטורים כרכו הוא וזני חייב דבשלמא מה
 שלח נכעלתס טיחא דכ"ע ק"ל והרג וזל ועבר אבל
 הדבר

חזר מתורת שלוחת התרביע חייב מליטו ויש שלום לר"ע
 עבודה והקן ק"ל רחן שלום לר"ע חזר רכונא כו
 המתירן און שלום לר"ע עבודה היבא דשלוח בר חובבא
 אבל חזר רלאו בר חובבא הוא מחיוב שלוח המתירן
 חתם הליבא דרכ סמא כהן שאמר לבראל קדם לו גרושה
 ח"ף ז' אים שאמר להאס ח"ק"י לו לקטן שלוח חייב וזהו
 בעל אל הכבוד דהנה הכא פרעם ז' מה אותם להרגו
 הילדים קראם נפלים לאחר שבעולם והו"ל דין עבדין
 ח"פי' ממת"ג דלא רחן דלוי חזר ככ"ף ויש להם
 ותחיהם על העבדין פטורים דפרעה עשאם שלוח
 ובכ"ף יש שלום לר"ע וזו המתירן שאלו מכלל ככ"ף
 אכ"ף פטורים ושראל חתם מלוח על העבדים חמת'
 ויש מי שג"ל דלא רחן מכלל ככ"ף אלף להחזיר והו
 תופקן חזרות ושראל וחזרות ככ"ף וז"ל כפי זה הוא
 חייבים המלוות משום העבדים כהן ככ"ף וז"ל
 שבעל שלום הוא חייבין כמו חומרות ושראל ובראל
 און שלום לר"ע חמת' כהן זה לנבטן הילדים אבל מה
 שאמר חתם להטו העבדו עליהם לכ"ע הם חייבים
 ח"ף חתם ככ"ף דלא מליט בכל התורה זה נהנה זה
 מתחייב מ"ש חיקה מלך מזרם למלוות וחזר חליבא
 מדיע עשיקט את הדבר הוא ותחיו את הילדים דקוט'
 מאחו סהוה טו אס יש לכס דין ככ"ף מין אסו' לכס
 דין ושראל חתם פטורים חתם חייב בוס הדבר דהו דין
 ככ"ף ויש לכס שנתחייב על העבדים הוא ויש לכס פטור
 ע"י שחת שלוחם דבכ"ף ויש שלום לר"ע והשלוח
 פטור והמתלם חייב וזו דין ושראל ויש לכס ואון שלום
 לר"ע והשלוח חייב כמ"מ חתם פטורים מדי' חתם
 עונדן דשראל חתם מלוח על העבדים השיבו לו כו
 כל כ"ש חמת' חתם ואון לכס אלף דן חתם העבדות
 ויש להם ב' דמות עעמא חובבא בן חיות נכה וכו' והנה
 ושראל ועוד טעמא חובבא בן חיות נכה וכו' והנה
 לר"ע ויש לק"ו ח"ף כמה שטוה חתם להטו העבדו
 עליהם המתירן יש שלום לר"ע עבודה והשלוח פטור
 ולא מחיובין לכו משום דלא מליט בכל התורה זה
 נהנה זה מתחייב דלא הוא המלוות נהניס כמה שהו
 מתי"ן העבדו עליהם דוכתם על דשע"ס רבה הוא
 אל ח"ד"ק ובמו חק"ז כשטוה נס וזל והו ק"ל
 חמת' העבדו ומש"ה שוכתן של רשע"ס רבה היא
 על הח"ד"ק ועפ"י נכל לחזר חמת' ז"ל כש"ד וזל
 ע"כ כאשר דבר חליבן לקן לא נחמר חתם חליבן מלמד
 שנתע עתה להרגו להם ולא קבלו מלח ותחיו את
 הילדים וכו מתחר שלח עשו כחזר דבר חליבן און
 חת"העס שותחין את הילדים אלף ויש קלם כתיב
 קלם לא חין שיקטת את דבריו אלף חוסטו לעשות להם
 טובה וכו' עכ"ל והחיותה עטרת בוס החזמר דמתי
 מק"ז וכו מתחר שלח עשו והא חלטרק ולא עשו למתי
 דרדיו מלמד חתם חזרם וכו' חתם אלף ח"ש והוא
 דהו לא הוא כתיב ולא עשו וכו' היות חזר ח"ש והוא
 הרנו את הילדים משום שגדון דין ככ"ף ויש להם ובכ"ף
 ויש שלום לר"ע עבודה וזס פטורים ופרעה חייב אבל
 השאר דכתיב ולא עשו כאשר דבר חליבן שלח המיאו
 דהעבדו עבדון קשה רחן שוכתן של רשע"ס רבה
 הוא אלף ח"ד"ק ח"ף ביה הוא המלוות פטורים ופרעה
 חייב דחמתי לא הטוה את העבדו עליהם ח"ף משום
 דכני רלאו מכלל ככ"ף ובראל און שלום לר"ע ח"כ

הדבר הזה של העבדים ראונו אלה אשר בעלמא למה לא עשיקם אחוץ הוא ככה ג' יש עליה לד"ע הציבו אחוץ כי לא כבש' ונ' כי חותה הנה כעטרם תבא אליהן המנולות והלא חצי' טוב אין אטוכולוס לחרוץ. אחת דהי' שפ"ד חדרגו ואלו ועיבור;

ועל

מי כל האומר נכח לפרש קליזו דיון הגתמן למעלה ולש כחוכו עבדו המלך עם מרדכי והתלה ורשע טו' מרדכי להקדים מ"ש כפתחו דך כ"ג דש' חדום איש רמנו מה ראו חמו' שמסרו עלמין על ק"ה לכבש' האש בשאו ק"ו בעלמס מפגעים מרדכי וכו' ועי' ר"ת משום דלאו ע"ו' התנה אלא אמרדכי של מלכוס וכו' ו"ל קיסר רחוק שהיו רחוקים שהיו מתקבץ להרבות בכבוד עלמסע כבוד שמוס מקרו כל עמלמן לכבשן האש מק"ו המגדרעים ע"כ.

והנה

כענין זה היה המין וכמ"ש התו' כפ' ר' מיתות רלע"ג דהמין היה עושה עלמס ע"ה מ"מ לא ע"ו' מתיק לנענין שיהיה ואל יעטרה כיון דהיו עובדים אחוץ מדהיה רחוק א' קבלו עליו לאלוה אמנם המין היה עושה עמלמן ע"ה וזהו מתכוון להרבות בכבודו ולמנוע כבוד שמוס והקשו. התו' דל"כ למה לא השתחוה מרדכי לו וכו' משום ק"ו חתו' ממש כתי' הגמ' שתי' חמו' וזה כבאר עבירותו וזה אמרין הוהו אונס מיתה כהמס' ח"כ לב"ע בין לרבינא בין לרב קמא אמרין דש' שלת' לו ע"ו' חמו' אש' לנכ' משום וחי כהס' והמלך חייב ששעלם שחלוס אכל' אי אמרו' דכהמין לנכ' חמוס הדינא לנל'. תקנו ובמ"ש הריב"ש ח"כ חל' דהו' משתחוה מרדכי היה עושה. איסור. כהה אליבא ר"ס חמוס חמו' וזהו רב' חובב' איסור. כהה בכבוד שמו' חמו' וזהו נכח אל הביאור ח"ש וכל עבדו המלך אשר כשעבר המלך כורעיו ומשתחוים להמין כי בן זווה לו המלך ומתירם בן לרב קמא אין עושה כן ח"כ מעללם לא קבלו עליהם לאלוה וזהו כבאר עבירותו מש"ה חמו' כל עבדו המלך למרדכי מרדכי עבדו עבדו מלות המלך כיון דחמוס שלת' וקאם מלך עניט וקטיל ח"כ בין לרבינא בין לרב קמא אין אחת עושה איסור דברכי בהו ספורים שיש אונס מיתוס וחי כהמס' אלו וזה חמוס ולא שגעו עליהם ולא היה יכול להטיר להם טעמס דהבא' לוכ' אונס מיתוס להדיח' פן ישמע המין ויקבצו בו אמנם וזהו לבד גבר להם אשר הוא יהודי הם הביטו כוונתו שהוא דתיק נמוך ורובא לקום את' ח' אע"ג דליבא אלא איסור לבד כמו חמו' ויטרו להמין לראות הועמדו דבחי מרדכי שובל למסור עמלס על ק"ה או לאו ויהי המין כי אין מרדכי כורע ומשתחוה לו רהיט לו דוקא חמו' משתחוה אלו כבחי מיתוס אליבא רב"ע אמרין כי הבא' אין שלת' לו ח"כ והיוו שרמו כל בהמורו שחוט יהודי רעושה איסור כהה אע"ג שמלך עושה חמו' שלת' והיוו משום דליבא אונס מיתוס ומס' ה כק' להשמוע את כל היהודים וכו' וזהו נכח לברך ג"כ מחו' המור שמתעב המין וישמע חמו' על ישראל רשע מהו אומר ישנו עם אחד מספר וכו' ודוקים אונסו מכל עין וזהו דר' הלל איסם עושים ולמלך אין שיה העיסוס ע"כ דמאו' לשנא' כושה' הרין וכו' חמוס הוא שדוקים עבירות ויהו לו לו' כקלור' וזהו דר' המלך איסם עושים אמנם עבד' ח"ש והיוו שהמין היה חלך ומסכים כס' עבדו המלך רכיון שהמלך לווה להשתחוה לו טדאי

מי שעובר חייב מיתה וכו' הוא לגביה כחלר וכוין לרבינא וכוין לרב קמא הם היה מרדכי מהשתחוה לו לא היה עושה איסור ביה דש' עלום לר"ע וכבאר עבירות ועבדו ואלו יהודי' ח"ש ודוקים שונות מכל עם רהיטו רכין מלשון אמנם כי איסם עס רהיטו דוקים שטעום לא חמו' כחיו מונכין לא כרבינא ולא כרב קמא דאליבא רב"ע אין עושים איסור כהה ח"כ איך דתי המלך עושה להשתחוה לו איסם עושים והבא דאליבא רב"ע יש שלת' לרבי עבירה והאלום פטור כיון דאיכא ספקא נפשות אלו לא ישמעו לברוך ח"כ הנה לבד כחלר וכדאי שאין כוונתם אלא לבעול גומלך ולא כשכלל שיש איסור כירכר ח"כ כדאי למלך אין שיה להטמס.

או

כאמר כאופן חחר והוא רעונוס המין מתקו ע"ה אכל הוא פליטי כפלגתא דר' יסמעאל דר' ח"ש ס"ל דע"ו' דינה כבאר עבירות דכנענא ככל גווא' ועבדו אל' יהודי' אכל ר"ח ס"ל דע"ו' אש' כנענא והיה ואלו ועבדו וזהו הוה' דמתכוון להגות עמלמן ח"ש וכל עבדו המלך וכו' הו' כורעו על המין ומחמתו כן זווה לו המלך רהיטו שלא להפתי' על המין זווה המלך כן ולא משום להגמירם. על דת' אלא כד' לכשאו ומס' חמו' חמו' לון מרדכי. חמו'. עושה. על שלת' המלך בהו חמו' כס' רכי. יסמעאל והשיב להם שיהו יהודי וידיק גברו ומחמו' על עמלמן כס' ר"ח רחוק ליה רב"ע' ככל גווא' יהודי' ואלו ועבדו וכוה וכוה קליזו דשמות כאופן איסור דרביע' ס"ל בר'ו וליבא ע"ה חמו' דר' לואו דוקא כב"ה' אית ליה דרבינא ועבדו וכפתי' חמו' דמתכוין להגות עמלמן אלא דהכ"ב בג"ע ופס"ד וכל העבירות הם שיהו אליבא דר' מש"ה תמה ערבה דאמר מרדכי עשיקם את הריב' הזה ורחמי' את סלמיס דחויב' ס' נפשות והריב' הזה להגות עמלמן גומליו דכשלמא מה שלא כבעלתס מיתוס דלאו ל"ע הוא דמאו' הנהא ממי' לו מוה חס' כביאו העגרוה ע"לכס' ומוכרח הוא להעביר אחסם על דת' כחטונחי אכל דר' ו' שלהגות עמלמן עלמה עשיקם ורחמי' והס' השביט אחוץ ח"כ לפי סברתו שיה עטורים הי"ע שלא הרגו אחסם משום כי לא כבש' העבריות וכו' אכל כחמת הארד' ס"ל כס' ר"ח רב"ע. עבירות ככל גווא' יהודי' ואלו ועבדו.

או

כאמר כאופן חחר והוא דע"ו' שכתבו למעלה משם דמרתס ככ"ח אמרין ח"ש שלת' לר"ע מ"מ מרדכי רכמ"ס כ"ח מר' רלח משביע ס"ל כמ"ד ח"ש ככ"ח נמי אמרו' אין שלת' לרבי עבירה כיון וישראל ע"כ ולא אמרין ח"ש שלת' לרבי עבירה כדן דוקא אונס שלת' לכו כד חמו' לרבינא ולרב קמא היבא רב"ע' מותיב כיה כגון חלר או שגשאו המלך שלת'.

אמנם

יש עוד חסין שישראל לכ"ח והוא שגבר כהמס' לרבינא רב"ע עבירות כל"ע אמרין אין שלת' לר"ע אש' ח"ש עשאו המלך שלת' משום דר' יסמעאל ואלו ועבדו אכל ויהי' למיך ח"ש כס' החמורות. משבת' לם פלוגתא' דרבינא ורב קמא כגון היבא שגבר רבשה שלתוחו של מלך לרבינא חייב משום דרב חובב' הוא ור"ע ג' דקניא' כתי' ונתתו פני כדאי' הואו ההוא ולא חמוס' ל' דרבינא' מפרש כהמס' דר'.

ו' למכר דרוקא הוא דמפטור אבל כתיב חרם חייב ולכך קמה פטור משום דהוא כחצר לגבי המלך רכב"ג כ"ג מרובי בוס חבור דוקא כושראל במלוא למקור עלמנו כג' עכירות הכל ככ"ח דהונו מלווה למקור עלמנו לזכור דכ"ג ע"ה אונס איתו המלך כדבר ענינה הוא פטור ושלמו חייב דלף שוין למר דברי הרב רבני התלמוד וכו' כיון לא שבע שוי היה הורנו ורמנמנא לטוהו ויזכר דהיכח ככנה ועבור ואל הורב ובוה כנא אל הכיאר דהנה הכה כענין פרעה והמלכות או אמרין רבנו של פרעה להרוב הילוכו אפי' אחר לאחס לאזר העולם דהו ש"ד ח"ב או אמרין דיון ככ"ח יש להס לזר שער עבדו כמה שלח הרנו איתס דלגבי מלך הליכב"ח ע"ה אמרין ויש ענין ל"ע וזו הוא תמניהו עליהם שמדוע עשייתם ותיחתן את הלהים כיון דלמי מלך ויזכר לדרכו ככנה נפשות כון לרעוה כון לרב כמה אכס פטורים וזהו הסיבו לו הרמנת לזר הכי חלף כ"ה כנא המריות והעברות וכו' שכבר יזלמו מכלל ככ"ח ור"ב ע"ה אהם פטורים כ"י עבד לזכור דרב קמה מ"מ מחייבים למקור עלמנו הליכב"ח ר"ע וצור כו מות כנה וגו' וכוה ויכן כזותן אחר כמאו פליגי עכור המלך ומרדכי והחמר דגם עבדי המלך ס"ל דלככה כר"ל דהמר רכב"ג יהרג ואל ועבור אבל עבדי מתחלה שמרדכו אינו יהודי ומש"ל הקב"ה מרוע אתה עובר את מלות המלך הליכב"ח רכ"ע אלו פטורים והמלך חייב כיון דלזכור ככנה נפשות אז הגור להם שחור יהודי ור"ב מחייב למקור נפשו לתקלה .

חמ"ו למקור עלמנו דהיינו מאזוה טעם או משום רק"ל כבעת השמרת הדין ואל ועבור אפי' על מ"ק הדי דיהנה הגוריה בולגט ע"ה האומות ולא מקרי שעת השמר וזו משום שהיה הרב כפרהקייא הדי כ"ג לכבוד כבלמלא היה מחטיון ולא להעביר על דת ומת"ט אפי' גזר על ישראל לבדם לא מקרי שעת השמר ור"ב איהו ענינם כ"ה לרעית ומקור עלמנו ותימן משום ק"ס ששאר ק"ו מלפרעוטיס וכוה כנא לכזור הכתובים וקריים מה שתינים אנקלוס על זה הפסוק שאמר כורעו וגו' שהיו כורעו לאהרנטי דעל לביה ומשתחוים להמן והנה כדראי אלו לא היה אונס מיתוק היה אפור מרדכי להשקחות להמן אעפ"י שהיה ע"ל לכו אהרטי דשעת העולם וטעו ויזכרו שהיה ע"ל ויזכר אפור משום והיחוס נקיים מה' ומשאר אל וכן המן כיון שהיתה בוונקו להרבות ככבור עלמנו ולעמט ככבור משום שהיה עבדות עלמנו ע"ה אפור להשקחות לו שהם כשאר עבדות אצל המלך כיון שהיה אונס מיתוק קל כשאר עבדות ויזכרו ואל הרעום ח"ש וכל עבדי המלך וגו' שהגוריה היתה כוללת ח"כ פלטון מטעמא דכש"ה השמר דהה לא מקרי שעת השמר ועוד כו כן לזוה לו המלך רהיטו להחיותו על המן לנרוב ולכשאר ולא להעביר על דת ור"ב לא מקרי שעת השמר כמ"ה הפד"ח ז"ל ח"כ יש לבדם מלך לו דהיי' על המלך כעלמנו דהייט שזוה המלך לכרוע להמן משום אהרטי שהיתה על לבו שהיה טרם המלך ולבטרו היה מתכונן ור"ב מה"ט אפי' שהיה כפרהקייא ועבור ואל ויהרגו ט"ט אפי' תקוה הגוריה על ישראל ורוקא לא מקרי שעת השמר כיון שאיט מכיון להעביר על דת ותיחתו כל עבדי המלך למרדכי מרוע אתה עובר על מלות המלך וזהו הוכח אונס מתקם וכיון דלזכור אלא האורח כבלמלא חייך מחייב למקור נפשו ומאזוה טעם דהיי' למקור עלמנו אפי' שעת השמר לזכור כ"ה דהיה גורה כוללת וזו משום פדהקייא הדי המלך לה"ע מכיון ולא להעביר על דת ור"ב חייך מוקר עלמנו על חסר והרי כל מי שנלחמ כו ועבור ואל ויהרגו ועהרן ה"ז מתחייב כעלמנו הרוב להם אשר הוא יהודי שהיה כה מורעי יהודים מאזוה ומת"ו הם מורעי ויהדי ור"ב כוה שחמ"ו מסרו ענינו על אהרטי אעפ"י שהיתה גורה כוללת וגם כיון היתה לה"ע ורש"ה מקור עלמנו משום שהיה הדור ח"כ אלה בני שאר מורעם איט דרמ"ה לקוש את"ה שהדור פרוח אבל עכ"ה המלך אמרו בדעתם אעפ"י שהיה הדור פרוח מ"מ כר"ך שהיה גורל הדור כה"י ומש"ה ויהודי להמן לראות היענמו דברי מרדכי שהיה גורל הקור או לזוה כענינו לשלח יד מרדכי לבדו כי הגורו לו את עם מרדכי וזוה פרוח אלא רכנן דהיינו שהגורו רכנן להמן שהחמת שהיה גורל הדור ורש"ה למקור נפשו משום שהדור פרוח כיו שרדפו העם ולמנו לזכור את ה' ככל לבס משה"ה ויחבק המן להשמד את כל היהודים שהם גרמו לו שלא להשקחות שעת פרוטס חנה ג"כ כונת פרעה באומרו מרוע עשייתם את הדברי סוס שלא הרגתם אותם קריים לאחס לאחר העולם ותימן את הילדים כיון דלזכור ככנה נפשות ככטול גרתיה וזו כ"ע מרדכי דיון איתס וכויון להחמיר על עצמכם כיון שאין איי מתכונן להעביר על דת אלא להחיותו ולטובתו אונס מיתוק אונס מחייבים למקור עלמנו ור"ב מה ראו

אז

כאמר באופן אחר ובהקדים מאי דלסקינן כדוק ופרקו סורר דכשאר עבירות כלענה ועבור ואל יהרג וכפרהקיא אפי' על מלוה קלה ויהרג ואל ועבור וכן הוה כבעת השמר דאפי' כלענה ויהרג ואל ועבור אפי' על מ"ק אונס ככת הכ"י ז"ל דלף מקרי שעת השמר אלא דוקא כשהגוריה על גסר' לבדם אבל איט הגוריה הוא ע"כ האומות לא מקרי שעת השמר והרפ"ח ז"ל דקיק כדברי הרמב"ם ג"כ שכתב לבטל דתם למר דרוקא כשהגוריה הוא להעביר על דת מקרי שעת השמר אבל להנחת עלמנו לא מקרי שעת השמר ויעבור ואל ויהרג וכן הוה נמי לענין פדהקייא אסקיין ולתפסת עלמנו ועבור ואל ויהרג וכתב עוד הרמב"ם דכל מי שנלחמ כו ועבור ואל ויהרג ויהרג ואל עכ"ה ה"ז מחייב כככשו וכתב כה"י ז"ל הוא אפי' גורל ורואה שהדור פרוח ככך דרמ"ה לקוש את ה' ולמקור נפשו אפי' על מ"ק כיו שרדפו העם ולמנו לזכור את ה' ככל לבס והיינו דהמנין מה ראו חמ"ו זכ"ה הרי לזו ע"ה היתה אלא אהרטי על מלכוס לכבוד כבלמלא אלה משני שהו רובם עושים וטכורים שהיה ע"ה היה ק"ה כמה שמקור עלמנו עכ"ל ועפ"י זה יזכור דברי תודוס איט רמנו שאמר מה ראו חמ"ו וכו' דמשמע דגם יתו כנות כדברי ומתו שהו כנות לזכור חמנ"ס לפי מ"ס דייק שער כלטיניה וזוה דריון דהו עורעו וטכורים שהיה ע"ה אלו לא היה אונס מיתוק והו משתחוים כדלון הו עושין אחר חב"ה"ו שאין אלה הילדים כיון דלזכור ככנה נפשות ככטול גרתיה וזו כ"ע מרדכי דיון איתס וכויון להחמיר על עצמכם כיון שאין איי מתכונן להעביר על דת אלא להחיותו ולטובתו אונס מיתוק אונס מחייבים למקור עלמנו ור"ב מה ראו

ואף דהו הדבר בפרהיאו אכמ"ם הכ"ח אולב"ח רמאן
 עשויים איתן דתו חתו או משום כי לא ככשם וכו'
 אבל האמת דהו דתו משקרו עגמן כמ"ם הש"ך דאם
 השעם לזכרה לכך אלוה"ה רכ"ע רש"י למסור עצמו
 ואין לך שעה לריכה בזה דאם היו שומעין גורקו
 היה כלה ח' ודוע וישראל ויהיו הוא למקור עגמן על
 דבר כזה

א נאמר באופן אחר לפרש תשובת מרדכי שהגיד
 להמלך הוא יהודי כלומר אחר בדרך נמרץ
 והענין הוא דלמך אתה לרענן דאע"ג דהתו' והרא"ש
 ס"ל דהכא דהו דתו יעבוד ואלו דרש"י להחמיר
 על עצמו ולהתיר לזה כהמ"ם ס"ל לעגמן כ"ח דהתו'
 מטוה על ק"ה נחלקו האחרונים וז"ל אסיכול להקמיר
 על עצמו כ"ח דהו דתו' וס"ל דרש"י למ"ד רש"י
 להחמיר על עצמו מדה הוא ככ"ח שמקרי חובל
 כעגמו כיון שאטו מטוה על ק"ה ורש"י אס הוא אדס
 גזול הדור והואה שהדור פרוח ומתה"ס וז"ל פלוג עליה
 ונול רש"י דהו דתו' להקמיר על עצמו ע"ס כריכ
 ה"כ התנא שהבא מתלווקת זה כארובה עור נקיים
 מ"ס הרב חנו" ע"ס דיקי הוקר' לתמר לעשות זה
 למ"ד רכ"ח עתהוין ע"כ דעירותו ותי' דענתת המד
 לפי שער ואזן שמשו שלח כדרכן וככ"ח אין
 קוין כעגולה שלח כדרכה לפי שמתהוין על זה וגם
 יאמר הרה לרביה וז"כ ע"כ ס"ל ויהיה רלח
 ויאר מכלל כ"ח דהו דתו' א"כ שמר הוא אשת
 ואזן משום דישאל קונה כעגולה שלח כדרכה וא"כ
 קשה לפ"ו איך משר כזרחה עצמו לבשן האש כיון
 רכ"ח אטו מטוה ע"כ ק"ה מערב"ל וז"ל דס"ל כס'
 מתה"ס וז"ל ואף הרע"ט מדה הוכח שהדור פרוח וז'
 הוכח שהאזן כחוקו למעט ככבוד ששמו יכול להחמיר
 על עצמו והתקו איתנהו ככזרחה שהיה הדור פרוח
 וגם מתדור היא מתוין למעט ככבוד ששמו וההכרח
 ככבודו אמנם אלוה"ה דמהר"ט דס"ל דרש"י ככה"ג אין
 יכול לזכור עצמו כיון שאטו מטוה על ק"ה מה
 שמקד אכרסה עצמו שלח כיון עשה ומה"ט ה"ל
 רכ"ח יעקב קונואל אכרסה רכ"ח על עצמו אטו כדתי'
 לז"ל משום ששנה שלח כיון והנה הליכה דההר"ש
 ז"ל מה שמקרו חתו' א"ק"ג א"ק"ג א"ק"ג חייבס
 עלתו מהכרסה שפטר עצמו אע"ג ש"טו חייב משום
 כרחה הדור פרוח ה"כ חתו' כל זה מהתכרי מתק'
 דכ"ח דרב הנהל עש"ו ר"ה"ג גם כענין מרדכי וז"ל
 שלמד מההר"ס ש"ס הגיד להם הוא יהודי שהוא כח
 מורה יורה שפטר להתיר המורה לאדם אשר הלה
 לו אנכי הרה ומהו תורה ויולתה שגידן תורה ככ"ח
 היה להם איתנה עשה וז"כ לפי זה וקשה איך מקר עצמו
 אכרסה לכבדן האש הלה הוא כמ"ם ה"כ דאם רואה
 הדור פרוח ויכול לנטור עצמו ח"כ גם אטו שפטר מורעו
 מוקר עצמו אע"ג דלכח על לב התן ע"ה הלה
 אכרסה וכו' משום שהדור פרוח אמנם עבדי המלך
 קריתו ע"ס וז"ל דגל כוחין שלח כיון עשה אכרסה
 וליכא רייהי ממנו מש"ה הגידו להמן היעמיר דכ"ח
 מרדכי דהו דתו' דישאל ויכול למסור הוכח דהו הדור
 פרוח כ"ח דהו ככ"ח כמ"ם מהר"ט וז"ל ויחיה שער
 כיון כ"ח דהו ככ"ח כ"כ עורו ככ"ח דהו דתו' ויכול
 להחמיר על עצמו כמ"ם מהר"ט וז"ל וליכא תו ריהיה

מאכרסה ויהא התן כי אין מרדכי כורע לו דהיו דהתן
 ס"ל דהו דתו' אין ריהיה מאכרסה ומה שאין מרדכי
 משתחוה לו דוקא משום שהיה עבדו אבל הלו היה
 אדם אחר היה כורע לו מש"ה ויחי כעניו לשלחו יה
 כמרדכי לכו

א נאמר כלומר אחר ובהקדים מה שנתקן הרה"ס
 והרמב"ן וז"ל אע"ג דה"ל כנ"ל
 עבירות והר"ן ואלו יעבורהו' כענינה מ"א אש האזן
 מכיון לה"ע כגון ניה או רשעה כח וישאל האנ"ל לזה
 לשר' לעצמו דלה"ע הוא יעבור רהה טעמא משום כבד'א
 ככל נזוהא והר"ן וז"ל יעבור רהה טעמא משום כבד'א
 דמא' חיות וכו' וה"ל כבד'א איתא בכל ענין אמנם כע"ז
 תכב אטו יודע דקך שיה' בו לה"ע ומש"ה ה' המז'ר
 כע"ה דכ"ל נזוהא ויהר' ואלו יעבור והרמב"ן וז"ל גם'
 המלחמות הרכה להק'א' עליו והעלה תנ' עבירות הלו
 אפי' לה"ע של אס' ואפי' כענינה והר"ן ואלו יעבור
 וכבר ה'רמב"ן במקום אחר וישאל כ"ל הקוסות שהקשה
 הרמב"ן וז"ל עליו אמנם חשבו ככ"ח קושית התורה
 שהקשה עליו שהיא שוכה לענינו שהבא ריהה ממנה
 שלא היה מרדכי כורע להמן משני שהיה נעבד
 וה' התם וז"ל ולבטרו היה ואפי' כשגת השמר
 לה"ע מותר הוא מן הרין לפי דברי המאור והע"פ כן
 היה דתו שהר"ן ואלו יעבור עכ"ל והנה לפי דברי
 הריב"ס שכתב דהתן לאו ודאת הינה הוא אלא ודאת
 הויק בל"ד ר"ה"ע וכלב"ו היה ס"ל כרוב"ס
 מש"ה אין יראה ממנה שלא היה מרדכי כורע להמן
 וע"ז אפי' ה"ל דתחת הינה הוה עכ"ז אין הוה
 ממרדכי עכ"ז מ"ה מלא דתת' טלוקט על פסוק זה ואלו
 עבדי המלך וכו' למה מלא דתת' טלוקט על פסוק זה ואלו
 אלהו ככלווי"ך הוה מהלך ומההרד כלב אש ושתוה
 לי נמלא עב"ז ולכך נאמר ומרדכי לו כורע וגו' וכן
 איתא במדע"ה ששה התן שלם מרשקט על גבדו וגל' לכו
 וכל מי שהיה משתחוה להמן נמלא משתחוה לע"ז עכ"ל
 הרי לך כהדייה שהתן היה מתכוין להעביר מרדכי על
 דת ולת' לה"ע ע"ה"כ אין איתא כלל מוה ע"ס"ה הרה"ס
 ז"ל וכן היר"ל כפ"ד ממתות דס"א ב"ה רכ"ח
 אמר פגור וכו' שכתבו דהו דתמיון בצי"ו יתיר ואלו
 יעבור היינו כקס"ע ז"ל אכל כע"ז שהכל עורבס איתא
 מהכנה ומרדכי רומיא דהמן איתו חייב למקור עצמו
 וע"ז הקשו דא"כ כה"ל איתא חייב למקור עצמו
 ותינו כדאמרינן במת' שיקו אלמוט על גבו עור קרית
 משום ק"ה כדאמרינן כידו שלמי דשביעית ענין פשוט
 ולתינוט' שפתי' להם מוה בוטות רביעה ולא יקבלו
 עכ' לזה"כ יושב אלוה"ה רה"ה רח"ה רח"ה רח"ה רח"ה
 מתכוין לה"ע כיון שהתת כחוקו למעט ככבוד ש"טו
 מש"ה ל"ה מתקוה להמן כדו לקדש את' ה' וצ"ס ס'
 הרה"ס הנה מתקוה אתו לישב כדתי' איתו אש ומי
 ופרש"י וז"ל שפי' על מאו דאמנ' מה ראו חטטה מ"ו
 שמקרו עצמן וז"ל ק"ה שלח דתו ותי כה"ל שמת
 כהה וק"ה שנת' ח"ל וק"ה ריהה כפרה איתו הוא ומשק'
 כשהדרין ולכ"כ כפרה איתו אפי' מ"ק חייב למקור עצמו
 ומתמתת או פ"ו ויללס' זה ששנה כטובלרל לאו ע"ז
 היתה אלא אמרתי על מלכס עשנה לכבוד עצמו
 ועפ"ז וק"ה מני מאו דאמנ' בלו שפרות דלמלא ע"ה
 למת"ו הו' פלחי ללמלא משום דלאו ע"ז היתה אלא
 אלתרתי

אמרתי של מלכות והנה לפי סדר הקהל רב"ז היתה
הא דלתא הקבו והא ק"ל רבע"א אפי' בלגנה והרב
אל יעבור משום דיל' דהרום ס' לבר' ורש"ה הקשו
דפרהסיה הואו שיהו שיקדו כלבנים ואמרו ומסקי'
כס הדיון רב"ע והרב ואל יעבור דהיינו כיון
לרי' ובין לר"א אפי' דריה רב"ז וקייבכ פרע"ל
אל תבא רב"ע כון לר"א ובין לר"א משום דהבא נ"ב
לא היה מתכוון להעביר על דתקאל לה' ע' להנהיג ח"ש
מה ראו וכו' רבוינו חיה סברה ראו למקור עצמנו והא
כין ר"י ובין ר"א כ"ע מרו הבא ראו חייבין למסור
עצמנו כיון דלא היה מתכוין אלף לה' ע' ואפי' שדרא
ואמר דלא היה יודע כע"ז שיהיה לה' ע' מ"מ הובא
דמשכח לה רהויו לה' ע' דרומא רב"ז משמע דמרה הוא
שאנו חייב למסור עצמנו וכוה כמי הייובכ הא דרמזינו
כפ' אלו נעדרת אלמלא נגיהו לחמ"ו הוא פלתי לילתא
דמשכח פהו ע"ו מיקאמר הוא פלתי וכמו
שקמו הקו' דכרור' ת' חמה אפי' לפי דברי הר"ח
ה"ש ובמ"ש

ובזה נכא לבאר מהו דהיאף כתר"ש שיר השייח
על שפוק' דת קומתך מרהה תלמי' ח"ל
הלכו חמ"ו אלף דיהל' אמרו רבי' דניאל כ"ז העמוד
לס' והפריס מכל אמה ואומה נ' ולזו הפריס מכל
זשאל מה איהו אמר לו מטורה ליה אז לא ח"ל הנה
הכחו לפטיב מר הלכו אלף וחוקל' ח"ל כבר אזי
מקובל משיעיה רבי חבי כמעט דגע עד יעבור זעב
ח"ל מה את כעו דחוק אמרו היין למליח סניין ליה
כל חומט ח"ל ונה אהו אמרו ח"ל הן כעוקניו עתקתון
פנס ריהו חמו ולא ניכור ליה כען יחוק חזרי היין
למליח כל חומט כבדי ליה לבר משדראל' ח"ל אם
ברעקס המתקו יו עד שאתלך כנטורה וכו' עכ"ל
כקור' והרואה ויהלך דכמה קשה מחמר זה דמאי
מספ' ל' לת' ורניאל' אם יבדו אם לאו והא ק"ל
רב"ז ח"ש כנצעה הירב ואל יעבור כ"ש הבא רהיה
פרהסיא אמנס לפ"ר ח"ש רמספ' ל' אם הלבקא כרוא
דובא דמתקין לה' ע' אף כע"א יועבור ואל יורג ח"ד
דהלבתא כהרמב"ן ו' רס"ל דף לה"ג יקרב ואל
יעבור גס דיהל' עמד בספק זה משה ח"ל הנה
הכחו לפטיב רולו עגלו כל קעלמתיא והוה יודע
הלבתא כמי ח"ל הכחו כבי אזי מתקבל חסוי כמעט
דגע ונ' והוא יוכן כמה שפירש ר"י על מחמר מה ראו
חמ"ו שלא כרמו שיהי הוה ויולקן לכרות כמו שצעה
דיאל' ע"כ שמתקין מדרביו אפי' דק"ל חזרת ואל
יעבור מ"מ אם יגול לברוח אפי' לישב למסור עצמו
וכ' הרמב"ם ו' ל' כפ' מה יקרו הקו' ח"ל אם יגול
למלט ולברוח ויהיו עשה הנה הוא כבב שב על
קיוו ויקרף עב"א כמור' והוא נטרד' מהנה"כ עכ"ל
אמר מעשה דבר סגור רבי הנביא להס וכה חזר
דבא חלוצה רב"ע כון לחז"ל כון הרמב"ן ו' ל' דו
האם יגוליס למסור עלבאס שהי' אהס ויולקן לברוח
וכן מתקבלו חסוי כמעט דגע ויהו ח"ל מה את כעו
דחמרו היין למליח סניי ליה כל חומט רופי' עכ"ל
ואז רועז לךש שמורי' לעיובל עינמס על יו
שגל' ויה ניכור טרוח ביה פוס רופי' הח"ה מרה
כד ד מש"ק ח' ובל זה ח"ל המתקו יו עד שאתלך
עגורה והכיס הק"כ ללכרסה דוטלס למס' עצמן

משום קדושת שמי' ולבא מאן דעלגי הכא וכמו
שנת' לעיל

ובזה נכא לביאר הכתובים והוא רעבד' המלך
ס"ל כרזו"ח ח"ש וכל עבדי המלך כרעוים
ומתחייבים להמון כי טיה לו המלך כדו לגבול ולבטאו
ולא להעביר על דת ומחריד לא יכרע וכו' מש"ה
והאמרו כל עבדי המלך למרדיו מודע איהו עובד את
מלכות המלך וכדכיו חליבך דמתן איהו מוסר עצמך והא
מין ר"י ובין ר"א מרזו הבא רהויו לה' ע' שיקן איהו ויטל
לגבור נפך ח"ש יש אשרה ח"ק מרזב וגו' והא איהו
יכול להחביא עצמך כשעה שיעור המין ולמה איהו יושב
ככוונה להכניס עצמך עבך כסבה רופי' הרמב"ן מרה
הכא דאסור למסור עצמך כיון שזבל לכרוחלוס **סבב**
להס אשר הוא יוכידי שבת מקור יהודה ומנ"ו מני' הס'
מוריע יהודה וכמו שזמנו שאלו מסרו עצמן כקום
עשה ולא כרחו משום לךש שנית' והלוינה ה' אפי' סקוס
על ידס גש' כש מוכרח לעשות כדו לךש שמו ת'
וכה נ"ב יוכידי כרדי הילקוט שאמר דמה אמר מרדכי
למי שהזר לו מרזב איהו עובר וגו' ח"ל מרדכי
מרע"ה הוסיב כתיקוהו ארוך הויז אשר יעשה הפל' וגו'
ורשע זה עושה עצמו ע"ה ושיעיה אמר דתלו לבס
מן האדם וכו' וכי כנימון כל לו חמר ח"ל אקברטו
של הקב"ה חיו וכי אקברטיון משתחוה להרוחו ע"כ
דכמאי פלגיו עמי תפוי' אפי' לפ' ח"ש דת"ק ס"ג
כהרמב"ן רבע"א אפי' מתכוין לה' ע' יהת ואל יעבור
מש"ה הכחו מתק' ארוך הויז וכו' ר"ל בר' לו ס"ג
כס' הנה רכל היבא ומש"ה לה' ע' אף כע"א חיו
יטל למסור עצמו ויתקן' פנה לרדף אחרי המר
שכס חמר מרדכי וכו' והיינו מתק' שכתוב כחורה
ומעשה אלכה לו למחמר הגב פתח' השעבר
ההוא דמרו שאלו תלמודו את רשכ"ו

וכו' וכבר טוחו ביה קמאי ממה הלשון אומרת מפני
מה דמרה דים כ' סבות והול' למתן תקיטו ויעוד דהס'
תלמודו וכאז לשאל ממנו ואף אמר להס ח"ל אחס
וה"ז כה ללמד ונמצא למר ועוד כיון שזה יודעס
העבס מפני שנהוגו ח"כ מעיקרא למה כאז לשאל
דפו דהמאי' על טעמייהו וכי משא פגוס וע"ל
דמחבלות אסורות ליה כדו חסוי עתק ועוד דדף לא
ידיע שלא יעשו חלף לשיבו וימריאה ע"ה הויזס חול קרי
יורס ש"כ חספ' חוספ'
והנה חק מדרביונו יתע' לע"ז לישכ כל חל'
הדיקוס כטוב טעב' ורענת כמות שכבר
נת' לעיל דכשאר עבדות קו"ל כיון שיעבר ואל יורג
חפיס' ד' כנצעה ואלף כשבת השמר אלף כפרהסיא
אפי' שלא כשבת השמר ובעת השמר אפי' כנצעה
יהנה ואל יעבור ולא מקרי שבת אלא כשהטורס
על ישיאל ויק' אלף אלף הגורה על כל כני מלכותו לא
מקרי שבת השמר וה"ז כשדהלך מתקין להעביר על
דק וכן האנס יהנה ואל יעבור קבל' או חו הכרדי לה' ע'
חיו מתחייב למסור עצמו כון כשעת השמר כין
כפרהסיא חלוצה רב"ז חמ"ו שנת' זה לה לעיל וכה
נכא חל הכואר והיא רהנה ח"ז דהא ראונו כענין
שעברתו על דת ומחריד אפי' חוסס איהו כשעת
מחבלות אסורות כמו שיהיה מן הכתוב והשתי' כרת
חין חוסס ויקוי דיקרא משמע הח' חלף איהו כחוסס וכן
תיקא

אחראי בולקונו לקדישא משום אבא דריון ובמלחא הימים
הלא אמר רש"י מכאן שאכלו בשולי נים כ"ב והקריהו
לעבותא איתניהו הכא שאין מחוייבין למכור עצמן
להנייה ולא משום שעת השמר הגזירה יהיה כוללת
לכל שריו ועבדו ואי משום פירסאיהו אשירות לה"ע
היא מתקבין כדו להקביל ומה"ט אפי' הת"ל דהוי שמר
אינם מחוייבין למכור עצמם וא"כ ממ"כ אינם מחוייבין
למכור עצמם ואפי' חומרא אינם יוכלון להחמיר אליבא
דכ"ע והכרחי אכלו מהאילנות הארוכות ולא עשו איסור
זוה כלל אמר מעתה שקלמורו רש"י הוא כוכדים
ברעמם הר"ט שנתקייבו כלים מפני שנהנו מסעדתו
אל אחיו רשע וכו' מנגולס מתקשה ברעמם ע"ז דאך
ולמ"ט נתקייבו כלים משום זה והוא זה אנוסים והוא
קביר דגם רש"י בפבראיו הוא אולי רמה"ט נתקייבו
ורגלו לא היה להקשות לו מפני מה נתקייבו והיא הו'
אנוסים ודייק לומר מפני מה לו' מאוהם כמה אי משו'
שעת השמר הרי הגזירה היתה כוללת ואי משו' פירסאיהו
לכ"ע הוא מבין וא"כ אליבא דכ"ע אינם חייבים
למכור עצמם ואפי' חומרא אינם יוכלון להחמיר על
עצמן ורש"י לא היה יודע זה הטעם כלל והוא כוכר
מפני שהשקמו לללס אמנם כרוח קדשו וכינוי הכין
וידיע שגם ברעמם נשמוס עון אחר נתקייבו ומש"ה
באדם להקשות לו נגע"ו זה קח"ל אמרו לו הקדש דהיינו
אמרו לו מה הוא העון שיש ברעמם שעליו נתקייבו
ואדם ראוי להקשות עליו א"ל מפני שנהנו וכו'
ומש"ה האטו באדם להקשות עליו ועל זה ח"ל אלו היה
זה הטעם מלבד שיש להקשות עליו מה שהשקמו עור
יש להקשות א"כ של שושן יהרנו ולא של כל העולם
אמרו לו ח"כ אמר לנו הקדש ח"ל מפני שהשקמו לללס
וכו' א"ל וכו' משום פגום יש כוכר הוא כוכר תבואה
השגאל שהשקמו לללס היו יוכלו לברוח וכו' מי שכול
למכולו לברוח ואינו בורח נקרא ענ"ה כמורד וא"כ
אין ראוי ליעשות להם כן להכליל דהוי כאלו עבדו בריון
לוה השבוי להם רש"י ואמר דהאמת לאו ללס משום היה
אלא לא עשו אלא לפנים חיוקא דהיינו אהרדנו של
מלכות אף הקב"ה לא עשה עממה אלא לפנים ח"כ
אל לפרס לא עשו אלא לפנים דהיינו על פני העולם
היו נהיים כאלו ענ"ה משום שתיקה אהרדנו א"ל
הקב"ה לא עשה עממה אלא לפנים לעונו כל הנעמם
וא"כ עשה להם כן והיכלם מרה כנגד מרה זהו
הנלע"ד בכותחאמר סך חוק מורכבו סך ענ"ה דרבוט
כפוגנתא דהרו' הוהרמב"ן יוכן כבאשן אחר ונרקיק
עור אומנם מפני שנהנו דהול"ל מפני שאכלו אלא
הענין יוכן כמאי דאיהא כמדרש שאמר להם נתקייבו
אלוהים של אלו שנהנו ומה העמ"ד להם ונתת ונעשה
להם משקתגורו עליהם שיב או כולם ויאכלו אשהו
חיצו כרונסם שאלו לעשות בריון איש ואיש כיון שראו
מורכבו כך עמד והכרוו עליהם שלא ולכו וכו' ולא שמעו
והכלבו ויאכלו ושהו ונשקרו ונתקללו מור ענ"ה ששון
והלשין עליהם ומקיים המדרש ענ"ה הפלת מורכבו
ומשה נקדיעה הגזרה -

רעל אחה עון ח"ש מפינו מה נתקייבו משום
עון זה ארוה ולוה ח"ל אמרו לו הקדש חלה לאחיה עון
נוטה דרעב"ק שעליו נתקייבו והם שאינו לו מפני שנהנו
וכו' דהיינו שיש ונתקללו מבעבודו של ארוה רשע
והכא אשירותו היה מתקבין להעבירם על דת ומה נ"ט
שאיובולין לברוח וזמן שנהנו מן המדרש וא"כ הוי
כאלו זינו בריון וכוונתו נגזר עליהם כלוה ויא"ל ק"ל לכו
על זה וכו' משום פגום וכו' משום דהא מקיים המדרש
רע"ו תפלת משה ומרדכי נקדיעה הגזירה ומן היין היה
ראוי ח"ו שלא יעשה להם נכוחה דלא קאמרו פגמו
שהשקמו לללס משום דק"ל כהר"ה דהיבא דהאונס
מתכוין לה"ע אינו מחוייב למכור עצמו ונ"ל לה"ע היה
מתקבין כדו להקביל ואפי' חומרא לא היו יוכלון להחמיר
על עצמם ועל זה הקשה להם ח"כ של שושן יהרנו דוקא
אלא מפני שהשקמו לללס והם חסבו ברעמם רכיון
דנתקייבו כלים כשכלוה מוכרחים אינו לומר שהיו
יכולון לברוח דלכ"ה לא היו מחוייבים למכור עצמם
לה"ע היה מתקבין וא"כ הוי כאלו עבדו בריון מש"ה
הקשו וכו' משום פגום וכו' ח"ל להם לא עשו אלא לפנים
וכו' דהיינו דהיינו לא היו יוכלון לברוח ולא עבדו אלא
מדיחה וכפשי' ו' ח"ל אף הקב"ה לא עשה עממה אלא
לפנים כדו לברוך וכפשו' משום דהאמת כהרמב"ן ו'ל
קח"ל דכ"ה עבודת אפי' מתקבין לה"ע יהרנו ולא
יעבור מש"ה נגזר עליהם כלוה שעבדו על פסוק
ונקישתו שהוא עשה שאינם מחוייבים כלום על
זה מן הדין ולא עשה וזאת עממה אלא לפנים לעבורן
תשובה :

ובזה

נ"כ יוכן מאמר שהכלנו לעול ולא עשו
כאשר דבר אלוהים מלך מלכותו וכו' ובהקדים
מאי דאמריון כפוקסן סורר רעיון נ"ע חלפיו יהרנו
ואל יעבור הרשע מן עור אמריון הקדש רבפרסאיהו
אפי' על מנה קלה יהרנו ולא יעבור ושידך ויא' אפסתי
פירסאיהו האי ומשי קרקע עולם היתה וקשה ר"ת
רלפפור דנ"ע ראי חייבים מיתה על כעולת ככרי
כנצעה והי' ר"ת דהיו חייבים מיתה על כעולת ככרי
משום דרמנתא פסקיו לרעוהו א"כ אופה"ו וכו' מאחר
שלא עשו דהיינו שחפצו לתשימו ומסרו עצמם להנייה
ולא נהר"ט ח"כ שאינם מחוייבים כזו משום דהיו
חייבים מיתה על כעולת ככרי ועוד דיעקב נ"ע מש"ד
מורכבו לא ח"כ אופה אינו יודע ותקוין חת הולרי רש"ד
דק"ל כהו יהרנו ע"ה שאינם מחוייבים לומר ותקוין דהוה
הולרי ע"ה ואל יעבור ויאך הוה ס"ד לומר שהרנו
הולרי ע"ה ונשקרו ונתקללו מור ענ"ה ששון
אין להם מקום פגור אלא ללמדך ויש קלם כחוק
קלם וכו' -

ובזה

כ"ה לבאר פסקיו המלכות כבאשן אחר
ובהקדים עור מ"ש מהר"ס ח"י חביב כס'
כפות תמרס דו"ע על מעשה דההוא דחפא לקמיה
דרב"ה ואלו אמרו לו מהיו דוראי וזל קטלוה לפלגיא
ואי לא קטלוה ק"ל ח"ל לנקולק וללס חפלוה משום
דמתיי וכות' וכו' ח"ל לחקור כמעשה זה כמאי חייבי
אם נחמר דהם לא יסרונו להורו"ט ויהונו חת שטיס
א"כ לוכא חות מתיי חותין דהם לא יהרגנו כהרגוס
שטיס ע"י גוי והסרנו וזל ההורג ח"כ אמרו לא
יהרונו חתונו להלל חת עצמנו וכו' דכר הגון הוא אסרנו
ח"ל שטיסם ולכן ר"מייורי רמיהו דרואי אפסר דלא יוכל
להשיג

לחצו לחרת את פ' וא"ל לישראל הרינו לחצו פ' ואי
לא קטלנו לך ככה"ו הוא דומה כדא נקטלך ולא
הקטול עב ל וכה נכא אל הביאור ויחיד מלך מלחם
למלכות טבעת שהיא מלך והכל כדו לעשות ואי
אמר עקרת לטורף עך ויחמד אלוהם מודיע עזיאתם
את הדבר זהו שמשעלני עמכם למעלה ותחזין את
אלוהים והדיוט כדו למחמת אחכם ולהעמיד שמיים
נמי על הכיס לחרתו כל הין יהיה ויפין שום כדו
לחצו לך שמשעלני מלך א"כ לופכ הכא משום כדו
דמאי חיות וכו' רמעיט שמהרנו את אלוהים ותעלו
עלמכם ולא חקרנו אתם והלחם ובקשיות מהר"ם י'
כוכב כדוהיא מנעשה ועל זה תי' ורמזו ליה כי לא
ככאם המזלות העברית כי חיות הנה כטרם הכא
אלוהן המזלות וילרו ויחיד כולקוט על זה ש"ל ארנה
וז נכמה כדוהיא חיות השיה אים לריכין מלרות
אף אל כן שכענה שמימיה זמנא ללר תרי חלכות
כדוהי וילרות הוינן שמימיה כמס המזלות כדוהי
להרמם ונעשה להם וכלמיט כדוהי ונכמיט
שוריה וחרושי ע"גולא הוי וכלום עליהם ולחדי
שהלכות וילחין וימכבשום כעכש עליהם וילחין עירום
עירום לברותו וכו' עכ"ל הרי המכל זה נראה דרפי
פרעם לא קיה ועל להרמם וילחין וכו' וזה ממש כתי'
של מהר"ם י' חסיו"ל כדוהיא מנעשה רכיון דרעפה
אין כדוהי וילחין להרמם משום שהם כדוהי וכו' א"כ כדוהי
אין המלכות וכלום לחרת אתם אלא חך שימסרו
עמין למינה משום כדוהי רמאי חיות וכו' שריוט כדו
השם להלל ולחיים לחמד וכו' ואי ליה עיטט כמס
שהלחמי מר פרעה מור המן כן' אלוהיט הילטי
מרו כל החיות קיימם עליו לבלויט כי כך את
חוקים ובשמן כנס קיימט ולרטי אכו"ר

רוש ריציאת מצרים

איתא כדמרה ויחמד אלוהם מלך מלחם למח
מנה ורחיקן מהו כיה א"ל אחם למח
הריכום למח לכו לבלותכם הר"ל כעטו של לו היה
כיו מעשרת פרך עכ"ל הנה קרסם שחבם לבחר מחמד
וז כבד לבחר מחמד ו"ל כמערש ע"כ חוק מלך חס
על מלחם ככ"ו וטע"ו כדו שג"ל כי נר יהיה ויעך
עכ"ל וזהו חמה דמאי קישו ליה לבכל המחמד כד'
דפיה עד שהוקד לתוך ככ"ו וטרו כדו אמנם יבא
לכלל ויבוכה קרס מחי דתי' כדוהי פרק שבעת
הפקדון של מ' אע"ג ללא כהנין אחריו ועיכיון
זה ליה עיכיון ואחריו זה ליה עכ"ל הנה ר' אריס
ס"ל למעשה חין אל ס"ל כדוהי"ה הנה ר' אריס
כול לבנות מכל א"ל חלקו אמנם כל הפוס' פליגי
עליוס"ל כדוהי"ה הנה וכן פרק כש"ע י' ע"ו אמנם
כעיקר הנה דדוהי"ה איבא פלוגתא בין השני' ו'
דכעול הגשור והרשב"א ס"ל דהע"ג סיבול לבנות מח'
מהם הכל ה"ו שאינו מנע"ל לבנות מהב' כדוהי טעמ'
שהעניו את שמת חבול את מנע"ל לבנות משניהם נוכח
מכל א"ל חלקו וכן חס חין ככ"ע אל חיל חילת חין דה'
דעפ"י שיש לכל א"כ החוב וכול לבנות מח' מהם כל
החוב אס"ל כדוהי עכ"ל קבלן ונכח הרב ככה"ו דכיון
דלנותה דרשותה היא ועל הלה למר ק"ל כס'

העבור והרשבי"ז ו' ובכח חין כ"ו דיימס אלו ליש
לן כין א"ל כדוהי לכו ע"פ והסיך השני
עליו והעלה דרוקף אלו כשטר אחריו חסו והסין
ר"הים מדכרו הרשבי"א

וכזה נכא אל הביאור דמנע הכא נמי מורת ת'
שנה חיל על לך ועכ"ל ונעשו ודומה ל' שלו
כא' וכן איתא כולקוט ע"ג"ו נכדור כמדרש כס'
שמת ע"ש א"כ אופה י"ו דהיא הקשואה הוי קשוא ליה
לבכל המדרש דכדוהי טענה חיק מלך חס להשקט
כשד"ל ת' שנה דרע"ו דרע"ו נכשאו כשעכדו דר"ו אש"י
לא היה דוהי להקיים ללאת והרי עשו ושמעאל
לריכין נמי להשקט ואין עליוהי כי אס רביע חסוב
ו רי כמשיב ככ"ס וטרו כדו שג"ל כי נר יהיה ויעך
מלוח הכדוהי כדוהי כמלוח כשטר רמאי חילי ס"ז
דומה לשנים שנתקיימו מנה כשטר דהיין הוא דרעשו
אחריו ויכריכין לו ליה כס' הסיך ז"ל ובמה שפיקסין
דרוקף חס לכו כשטר אחריו חין זה אמנם ויחמד אל
עניו הנה ע"כ כדוהי חילי רכ ונעשו שגולום כדוהי
ויחמד ויחמד ויחמד ויחמד פיקסין ק"ל דהע"ג רכ' שלו
כשטר נכשו אחריו ויכריכין לו"מ מ"מ חילי וכול ליקט
מח' הכל אלא דרוקף חס חילי מנע"ל לבנות מהב' כדו
שמת ור"ס"ל לריכין חס כדוהי להלחם נישמעאל
ועשו להשקט כדוהי חס חין אלו וכלום להשקט
כדוהי חס"ל ויהי ליה כדוהי עליהם מנע"ל הנה
נכדוהי לרנ"ו ונלחם כדוהי ועלה מן החרץ חסיו
מחוקים כעכשם וכו' חין חס וכלום עבר לחמד
ולשעבדים כל נוחת חס מ"מ חילי חוקף כש"ע י' כמ"ו
דאינו יכול לנכות הכל מח' חילי חוקף כש"ע י' וכל'
לבנות מהב' כלום מנע"ל מנכשו כדוהי נישמעאל
עניו דרע"ו וכל ללחם מן החרץ חסיו חתת רשמיטו
ובסו חור הריק להקט ש"ע מוחין ככס ורנ"ו חומרים
ק"ל כמ"ו דרנ"ו מח' הכל כיון עכ"ל קבלן ורמ"ש
היב' ככה"ו וכו' ויבוכה פיקסין יחדי הסוף חמר חמר
יחדי על כל הטובה אשר עשה ה' ליוש"ל אשר
העלו מר מלחם ויחמד יחדי כדוהי ח' אשר העלו חתם
מוד מלחם ויחמד פיקסין חס העם מתחת יד
מלחם ע"כ והקומה מטחרי כדוהי חרף דרנ"ו יחדי
הלא הנה פלוס חתם עכ"ל ח"ס חוקף ח"ו הנהיה
היא נס על ושמעאל ונכשו מ"מ חוקף זה כאלו חסוב
כשטר ור"ל כיון שס' שלו כשטר רנה מוה טבה הכל
לנה מוה טבה מנע"ל חוקף יחדי ע"כ הטובה אשר
עשה ה' ליוש"ל אשר העלו מר מלחם חוקף חתם
נורת ת' שנה אע"ג שגן היין הוי וכולין לפרעם מהם
כל השט"ו ולוה ויחמד יחדי כדוהי ח' אשר העלו חתם
גנו שו היא ונכשו מוחל ועשו מלחם חוקף חתם
הפ"ו ס"ל דרוקף כש"ע וכול לבנות מהב' כלום כדו
שמה הוי טובה הכל מח' ח"כ מן היין הילטי חוקף
ה' ממנע"ל חילי חס חין חס חין ככדוהי חס וכל
עוד ש"ל נלחם פיקסין על עשו ושמעאל חין וכל
לחדיע ממנו הש"ר ליה חסיו יחדי ופי' רכיון כדוהי
דרטובה חילי חס חילי חס העם מחתת יד מלחם
דרוקף דהחית פיקסין ויחמד חס חוקף חס ח"כ
דדרכה חס חס חוקף חס וכולין לר"ל כמ"ו דרנ"ו
הכל מח' חס"ל חוקף חתם מתחת יוס טד"ו ו'
טובה מרובה

וער

פי ויהיוקנימו מח"ל כפי"ק דרכות דבר
 על דאמי העם וכו' א"ל הקב"ה למשה
 בדקשה ממך הנהר לישראל שאלו ממזרים כלי כסף
 הזהב כד' שלא יאמרו ארזו לוקח ועבדו וענו אוקם קיים
 וזה חזק' ולא יאמרו כרכו גדול לא קיים כזה וכו' ע"כ
 ועבד ארזי וכן רכס מרעו שלל ואמר ארזו לוקח
 והלא דבר אלהיטי יקום לעולם שנאמר ואח"כ ולא
 כרכו גדול עדי' וכו' מ"ש ושאלו הלאו שאלו כעגמל
 והנחו משל עליו על הארץ רומה למשל רשעי החס
 דמתקלה לא הפכה עמו שיכבוש אותו ויחן אח"כ לו
 משוממא"כ הכא לגבו ישראל והנה המע' ח' דתנאי
 הרבנא לא היה כי אם אחר קוף ת' שנה שישתעבדו
 וערוך קשה וראש כך היה התנאי אי"כ עבר הקום
 לתרעומת אותו לוקח אמנם עפ"ד אי"ש דרע"ג דהגורם
 הלא ת' שנה מ"מ אינה ט"ל ישראל כלב"ד אלא גם עשו
 השמעאל חבל ישראל כבר פרעו חלקם המנוע להם
 חבו כרכום מן הדין ועיניו זה חלוקה לרשעים ר"ל
 הארץ יכול לגבות מח' אלא קאי החוב כל זמן שיכול
 לגבות מהכ' אמנם אלו"א דמ"ד היכול לגבות מח' הכל
 אכ"ג"ג שם ל"ב לפרעו אי"כ לא זכו כרכום מן הדין
 דיכול הקב"ה לו' תפרעו לו כל החוב ואח"כ אלו"א
 אוקם כרכום גדול כיון דכטיבל הוא המחזק כרכום
 החול למתן ק"ל כמ"ד גובה הכל מח' אם ירעה
 אמנם שמה אוקם לוקח חזק' ארזו יכול לגבות
 ככל מח' אלא חזק' אם אינו יכול לגבות מהכ' כלום
 וא"כ לשי' זה כיון שפרעו ויחך על חלקם אי"כ וכו'
 כרכום גדול מן הדין ונפ"י ועוקן ואמר ועבדו וענו
 אוקם קיים כהם שכבר פרעו חלקם כפי' הדין ואח"כ
 ולא כרכום גדול לא קיים כהם משה' אינו לך בדקשה
 לך ואמר לכם לישראל שישאלו ממזרים מ"ד אכל אלא
 לא ס"ל הני ישראל נמי קיימתי כבטנים וכו' אמרו
 הלאו שאלו כעגמנו קודם תשלוס הת' שנה האין אנו
 זריבין לרבוש דמן הדין ערוך לא ויטו לו' וכוה ג"כ
 ענין מח' ואיחזק כפי"ק דרבות השאלום ממלך
 שהשאלום כע"כ חוכא דאמרי כע"כ של מזרים וא"ר
 כע"כ של ישראל ע"כ דכפלטונתא ו קיימי רמ"ד כע"כ
 של מזרים ס"ל כ"ס השום דס"ל דאינו יכול לגבות הכל
 מח' אלא חזק' אם אינו יכול לגבות מהכ' כלום וא"כ
 הכא שכבר פרעו חלקם מן הדין וכו' כרכום אמנם מ"ד
 כע"כ של ישראל ס"ל מ"ד היכול לגבות מח' הכל וא"כ
 אי"ש שיקחו כע"כ של מזרים ויכולים למתן להם
 תפרעו כל החוב ואח"כ תאלו כרכום גדול משה'
 הכרח למתן דהוא כע"כ הוא של ישראל ומה דיהיב
 טעמא משום טורחא כה ליושב דרע"ג שלא היו יכולים
 לוקח כע"כ של מזרים מימ כיון שכתב להם ממלחם
 מרעמם קה' לכה לוקח מיד ואמרו הפעירו כל זה ולקחו
 כע"כ ותשע משום טורחא

או

דאמר בלשון אחר כמאמר אין נא וכו' עפ"ד
 זו אמנם מישב עבר האמתי החריף הקב"ה
 בדברו ברו' שלא יאמרו וכו' הול"ל כד' שלא יאמרו
 לוקח וא"כ ולא כרכום גדול לא קיים כהם שזהו עיקר
 התרעומת אמנם ידאזה לע"ד שכן הוא הכנון דמתעב
 שקיים כהם ועבדום מזה יולא הדין שזריבין ללאת כרכום
 גדול ולזה זריבין הט' להקדים פלטנא אחריקו
 דהטקסוס ו' לראיה' ש' והר"ן ו' ס"ל משום קר"ל

שנים שהלכו לא' אין אחד לכדו יכול לתבוע אפי' חלקו
 מזה יולא הדין דשני שלו מח' נעבאו אחריקו וכו'
 ורעה מזה טובה הכל מן מאריך וכדפסק מין שג"ע
 אמנם הרב אב כ"ד גס הרב"ב ו' ס"ל להפק משום
 קר"ל שנים שהלכו לא' אחד טובה הכל מזה יולא הדין
 השנים שלו טובה הכל מח' אם ירעם שפוקה כל
 זה דבריו מין כ"י קיימתי ע"ד עש"כ מנחה נכא לזכר
 משפט כ"ד רב"ד תפאר ונאות ת' שנה הוא על
 עשו השמעאל חעקב דומה לכ' שלו כשער א' ח"כ
 איפה גם מה שנים הכתוב ואמר ואח"כ ולא כרכום
 גדול לא על ישראל כלב"ד אלא על עשו השמעאל חעקב
 וה' ודומה לא נגדו או מתחייב לכ' והנה חז"ל אמרו
 דמתקיים כל גזרות ת' שנה טעמא לא משום שהתחילה
 הגורה משולר ונחן ומתעבד' ו' דאין ישראל פריעו
 כל החוב אלא יהו הדק"ב ס"ל דשנים שלו שגדא א'
 אם רעה טובה מה' הכל וכו' הדין' הנו"ל ח"כ איפה
 לם' האכ"ב ו' וההשכ"ו ו' ל"ב כ"כ לוקח לו' דהדין הוא
 חז' שנה משום יולא' לתוכשו הכל דעיקר דין שנים
 שלו מזה הדין ולפיכך ליה רח"ל מן הדין ויכולים
 לתבוע כל החוב וליקח אחרו אפי' מן הדין ויכולים
 להם לכה אלא לרבוש ולשמעאל אמנם לם' הרא"ש
 דהר"ן דרכה מזה הדין יולא חז' שלוה משום שאין
 א' מהם יכול לתבוע כלום לכדו חש' חלקו רח"ל ישראל
 אפי' ג' שפריעו כל החוב מ' מ' חז' ויכולין לתבוע וראש
 גדול לכה ער שיטתו עשו אחזן עמיהם ואח"כ הם
 טעמאם יהוה עמיהם על מה שפרעו חלקם כנאות ת'
 קנה חז' וספקא ו' ל' הקב"ס היה קאי כם' הרא"ש
 והר"ן ו' ל' חז' מין חז' ויכולים ליקח מן הרא"ש
 כלום אמנם שמה יסבדו אחרו לוקח כב' הרב אב כ"ד
 והרשב"א ו' עפ"י ויק' ועוקן ואמר ועבדו וענו
 אוקם קיים כהם כל גזרות ת' שנה אי"כ משמע דס"ל
 דשנים שלו מח' כעשו ערבאין טובה הכל מח' אם
 ירעה ואח"כ יולא כרכום גדול לא קיים כהם והרי לפ"ו
 יולא הדין דח' שלהי מכו' יכול א' מהם לתבוע הכל
 וליקח אחרו דעיקר אחרו הדין מזה הדין אנו למתן אותו
 משה' אם אנו אמרין לך לך ואמר להם וכו' כד' שלא יהיה
 ס"פ לאחרו אמר' ור"ס ישראל הלאו שאלו כעגמנו
 ידאזה לעי' לישב עפ"ד ו' והוא חז' ה' הוה סבדי דרע"ג
 לא הוה'ם גזרות ת' שנה אמנם ה"ו שדולה הקב"ה
 לאו שאשם משום שכבר פרעו חלקם וס"ל כס"ר אפריס
 כדכאנו לבעול דשנים שלו כל א' אינו מתחייב אלא
 בחלקו ודאף ע"כ ס"ל כס' האכ"ב והרשב"א ו' ומש'
 קר"ל א' שלהי מכו' יכול לתבוע הכל מזה יולא דשנים
 שלו מח' אם רעה טובה הכל מח' ומשה' אמרו הלאו
 שאלו כעגמנו אחרו אנו ויכולים ליקח דרכום א' כ' משמע
 דהדין הוא דאמר שלהי מכו' יולא' לתבוע הכל וא"כ
 לפ"ו נכפ"ד פתח כמרח' הוה'ם הדין כמו דשנים שלו
 מח' נעבאו אחריקו וכו' ואם רעה טובה הכל
 מח' ויהו יקסומו אחרת פריעה כדכאנו וכדכאנו
 שפרעו ממנו כל חוב ת' שנה משא"כ אם לא לקח
 הרכוס ויכולים אנו למתן דלות הלבנת כהרדוס'
 אלא כס' רבי' אפריס וא"כ שפרעו אין לו עור
 עליו כלום

ועפ"י

ס' האכ"ב ו' והרשב"ה ו' נכא לישב מנו
 מח' דאיחזק כמכו"ל והביאו רש"י ו' על

סוקק מה זמק ועשוי כי שלתנו את'ו' מעוברתו ופרש' סכפשו לרדוף אחריהם כשכל ממונם שמשאילוס ע"כ והו ביה קמחי רקרף אר'להפך אמנם לפ' א"ש דקשא ליה לרזל רבאיה עענה כיה דרף פרעה אחרי ישרא' לטעברס עור וקר ככר פרע חלקס ויכולס ישראל לומר ק"ל כס' רנ"ו אפרס רזית ליה דשניט שלו כל א' היט מחויב אלה בחלקו ליה ק"ן כשכל ממונם שמשאילוס ואלכו להס א"ש פ"ל לישארל רחוק שנה מנכ' א"ל לטכובע וכל ולוקח ארופ' א"כ מה יואל דה' גמיו נשויט שלו וכול לפרוע הכל מ'א' משיה דרשו אחריהם לנכות כל החוב מהס אמנס ישראל היו סכרו כס' רוב הפוסקין דע"ג דילפנין כירושלמי מיה רב' שלו מאחר נעשין אח'איו' וכו' הייט מרין ערב וחס וכול לנכות מכל א' חלקיו אר'ט וכול לנכות מ'א' מהס הכל וא"כ כל עור שלה לנחס פרעה על עשו שמשעאל א"ט לנכות עור משארל כלום וכוה ויכן פלוגתא דרשנו בכרכות רח"א כעייב של מ'א'ס וכו' ע"כ של ישראל בחשון אחר מנ"ד בע"כ של מ'א'ס ס"ל כס' האב"ד והרשב"א דא"ל שלה מנ' וכול א' לנכות הכל ס"ל בע"כ ריש ס"ל בהרש"אס והר"ן ס"ל דא"ל שלה מנ' און א' וכול לנכות השילוי חלקו מ'א'ס הכרח לומר בע"כ של ישראל רלא מזו ליקח בע"כ של מ'א'ס

אמר לך בעקשה ממך וכו' ובה ויכן באופן אחר מאז דרשנו כפ' דברכות דמ"ד בע"כ של מ'א'ס ס"ל כה"פ כס' האב"ד ומ"ד בע"כ של יסר' ס"ל כהמ"ע ז' ו' .

ומענה

מיתנה רחש לבאר מאמר הגלב פתח השערות למאז הדרכים למאז וכבר עמרו כל המפרשי' על מאמר זה אמנס עפ"י מה שנת' לעול ה"ס חתם הדיקה בווינו דרעפת מלך מ'א'ס ח' גדול להרע ויודע רמה שבאוס משה אחריה להוא"ח את ישראל חפצ' יסעדין ל' שנה לא שלטו משאוס דהוא"ח על ישראל כלבר אלא על עשו ושמעאל וא"כ ישראל ככר פרעו חלקס ולוה א"ל חחס למא אינסכ משקעברס עסו ישראל והו השג"ח נ"ב עליכס הוא אלא והיו ז"ל דהיון הוא רב' שלו בשטר א' א"ס רהע נוכה הכל מ'א' אע"ג דא"ס לנ' לפרוע ומס"ה נתן הקב"ה דברעיו שלה להשקעבר כסס ואנכה חלקס הקב"ה ישראל א"כ ארפס אכריסם שחקת רזיזוס להוא"ח בטענת שחכוב מוטל נ"כ על עשו שמשעאל והיו גם הני חייט רזיה לפרוע מהס כלום אלא הכל משארל ובוה וכוה דברו משה בחוריו שאמר למא הרעות לעבס הוה למאזה שלחתי רד"ק למא הרעות לעבס הוה והיו יונקר הוסיפו עליהם כהנכות וכו' רח"א כלא"ס דאל"כ חייק ויזאו ממ'א'ס ומוכרח חמי לשולקך שני להקרות בו לה קינס ואמר למא על שלחתי ריוקא שני היינו ככה בחיך השעבור שממיה ראה מיגשה וכוה הלכה שחמין הנה שניט שלו וכול לנכות מ'א' הכל וא"כ יאה על שלוח דחס אחר ולא אמי .

ובזה

כיון מאמר הכתוב עפ"י כל ויחת ה את קן העס כעניו מ'א'ס גם הא"ס משס גדול מאז כארץ מ'א'ס כעניו עבוד פרעס וכעניו העס וכל מה' הקשו והיו גם ה'א"ס משה וכו' דקאמר מנה קב"ה יש לוה עס מאמר ויחת ה את קן העס אמנס ככר חפצ' ישראל און אופן ברטס אלא אחר גורח' ח' שנה א"כ שחמין דרערה און וכול לנכות מהס אלא חלקס א"כ עכשוו שסם ששעבור ויקר על חלקס זכו מן הרין כרכוס חבל א"ל אמר' היכול לנכות מהס כל החוב מטעבס דרין ז"ל רב' שלו כח' נעשו אחר'און וכו' א"ל לא זכו ברכוס מן הרין דכחל פרעיה לומר להס תפריד לי כל החוב ויח' חתחו הרכוס ח'כ חופה ז"ל דהכחוב מספר לנו קביו התקום דא"כ ישראל לא זכו ברכוס מן הרין אס' ח' ויחת ה את קן העס כעניו מ'א'ס שנתו כלם כליכסך וכלו ויח' ויח' רסיס גם ה'א"ס משס גדול מאז וכו' היינו אע"ג שמהה היה גדול מאז בארץ מ'א'ס ולא היה א"ס משקעברו בו כלום אע"ג שמהה דרבותה היה בכלל גורת ה'א"ס שמהה דהיון הוא רב' שלו כח' וכול לנכות הכל מ'א' חס ורעה ומת"ה לא פרע הקב"ה ממנו כלום מן החוב אלא פרע חלקו משארל וא"כ גם פרעה ומ'א'ס וכולס לפרוע כל החוב כולו משארל וא"כ ח' ויחת ה את קן העס כעניו מ'א'ס שנתו להס הרכוס כדא"ל כס גדול עשה הקב"ה עסו ישראל ז"ל שטס שחלו ס' ה'א"ס והר"ן בפיו הרע"ס דמקי"ל ז' שטס שחלו ס' הפקדו לח' און ח' לבאו וכול לנכות חפצ' חלקו מנה ויזא הרין רב' שלו כח' נעשו אחר'און וכו' וכול לנכות מ'א' הכל א"כ היינו דקאמר ויחת ה את קן העס וכו' שנתנו להס הרטס

אז מאמר באופן אחר במאמר און גא וכו' עפ"ד זו והוא שגאמר ריבון הקב"ה ויכן ארזו חיקס ס"ל כס' האב"ד והרשב"א רדון שניט שלו מ'א' רנה נוכס ככל מ'א' דילפנין לים מ'א' שנס שגלו לא' ש"ל מנהס וכול לנכות הכל אמנס בעקר דכרו האב"ד שכתב ש"ל מהס וכול לנכות הכל חופע עור פלוגתא בין הסמ"ע והש"ל דרשמו"ע כדרישוס ס"ל דקיין הלא ממון מוד הכפ"ל לא חיימי האב"ד וא"פ ס"ל בהרש"א והר"ן וכן הרי"ס והר"ן לא אלא לענין האולאת ממון מוד השפקר אבל לענין קטמעה רהיטו להכריח החכבוע שריון עשו על חכביהו כחא לא חיימו וגם הרי"ס ס"ל היכול להכריחו לרין עמו על חלקו וכו"מ ס"ס ס"כ כה"ע"ז וכו' אמנס הש"ך השוע עליו ריבון ראינו וכול להוא"ח ממנו חפצ' חלקיו א"כ מה מועיל שריון עמו והעלה המנכ"ד ו"ל והרשב"א ס"ל דרשני לענין האולאת ממון וכול להוא"ח הכל א' מהס וע"כ חפצו הזעור ודאה לבי' דלסתיא ריאה כדורה להש"ך ז"ל סהרו הר"ן כפיק ס' שרע"ב ספקיון אחר שהיטו דכרו האב"ד קינס וכו' והרשב"א מסכו לדרביו ומרן ב' כפי' קמ"ו ממו"ל הי"ס שכתב הרשב"א כקטובה ח"ל שניט שגלו וכו' וא"כ כה' וקבע כולו חייב לפרוע עכ"ל היו מבוחר להיחיא שהשב"א ס"ל היכול להוא"ח כל הממון מיהו וא"כ סה"ל ז"ל שכן דעת האב"ד א"כ חופה ז"ל הרב"ס ס"ל כס' הסמ ערלענין האולאת ממון און ח' מהס וכול להוא"ח כלום אמנס לענין חכביהו דאל"כ לרין עמו ויחלוט חיקא לרין עס המ'א'ס ע"כ הכל אמנס שח' ויטר חומו חיק כס' הש"ך דרשני לענין האולאת ממון וכול ח' מהשקטות להוא"ח הכל לבאו לס' האב"ד וכו' ויח' ויח' שטס שלו מאחר רנה נוכה הכל מ'א' וע"כ זו טענין ועברוס ונטו אוקס קיים כהס שפרע הכל מהס וא"כ יזאו ברטס גדול לה קינס כהס והיו לב' ויזאו הרין שטולין לברסו ליקח הרטס משה' חמי

סוף סוף לא הושלמה הגוריה לזה קאמר לזה הגם
 נעקק בני ישראל בזה אלו שהיו שמוע"ק ויורש בכקר
 ובערב ואז לא נורו כן וא"כ כראוי לאו שחר
 ואח"כ שלף הושלמה הגוריה ועוד איב' טעמי' אחרונה
 וגם רמזו את הלקח אשר מלרס ליהוים חוקם כעבודה
 ויהי מרזו וא"כ קושי השעבר' הילל המון מש"ס
 עתה לכה והשלק אל פרעה והאלף את עמו בני ישראל
 ממלרס שהם ובאין כריסם

ובזה

נבא לבאר סדרן של הכותום הבאים כסדר
 וארה וגם אתי שמעתי את נלקח בני ישראל
 אשר מלרס מעבדים חוקם ואזכר את כרתי לכן
 אמרו לבני אתי ה' והואני ארזם מתחת כסלות מלרס
 וגו' ולקחתי אתכם לילגעס וירעקם כי אתי ה' אלהים
 המוליד אתכם וגו' והבאתי אתכם אל הארץ ונתתי
 אותה לכם מורשה וגו' ולא שמעו אל משה מקולו רוח
 ומעבודה קשה ע"כ ואיב' ליתר' דקוון דממר וגם
 אתי שמעתי את נלקח בני ישראל ממייל' ויעקן וכבטלו
 אשר מלרס מעבדים אותם ועוד מי לא ידע בכל אלה
 דמה"ע הם יולידים וכבר הודיענו זה ג"כ לעיל ומה
 הדועבטו בשו' מרס ועוד דמה ליתר' להרועים משה
 שהם נטלו את הארץ בקורת ירושה עור וגו' להכין מה
 שדרשו ו"ל שיהיה רוח בעיניהם לפרס מע"ס והתקוב
 בארץ להקן מקולו רוח ומעבודה קשה נס הקו' שגשה
 משה אתי לזה פרב' דשאל ישראל מקולו רוח לא שמעו
 אלו מה"ע"כ פרעה למנס עפ"ו דרכו ויבא הכל לכלל
 ושכ ונקיים עוד מ"ס הרב התנ"ז ו"ל דיש להבחין
 דשאלו יולדו מכלל כ"ח עומן אברהם ממא' דחמקן
 כמ' בתרא הגן כה לארצה ולרשכה קנה דתבי קס
 התמלקו בארץ ואינו מרזן חוקה והל' ק"ל דהין עו
 קונה בחוקה אלא ש"מ דכבר יולא מכלל כ"ח קייט
 דשאלו נמור שקונה בחוקה עור נקיים מ"ס התי'
 שכנה דקשו השעבר' נעשה בככול מכרות ויבך ובוז
 ככל אל הכיורו וכיטו דקאלו וגם אתי שמעתי את נלקח
 בני ישראל וכ"ק תוהי עפ"ו הו' לזה אמר אשר מלרס
 מעבדים אותם דיוקא דמחזק השעבר' וסורף הרעת
 מש"ס היו שערבים ע"א והו' לכו כחתיים ובתגס
 ובטורים טין כדון כ"ח וטון כדון ישראל לכן אמרו לבני
 ישראל וגו' והללו אתכם משום דליקיים הם ולידן את
 ליקים דבנחשו וכ"ח הנס הליקיים ניהו סוף סוף
 עדיין לא הושלמה הגוריה של"ת שנה לזה אמר וידעת
 כי אתי ה' אלהים המוליד אתכם מערב בארץ טענה
 אתי מללכם מעטמה דמתחת כסלות מלרס דהינו
 שעבר' קשה דקשו השעבר' מלרס המון ואם אמר
 נה ישר אל רשע' אל ואלו מכלל כ"ח כי הם להתמיר
 דקדקו א"כ מחמומים הם כחמרותן ושהלו ושמרותו כ"ח
 וא"כ חף שהיו הטקסום וטגסום חייבים וכוט' ס"מ לזה
 אמר הכרות להם שאלו לגמרי אפי' להקל שהיו והכתי'
 אותם אל הארץ וגו' ונתתי אותה לכם מורשה דיוקא
 שירשה היה להם מחבוותיהם א"כ לשם מורשה דיוקא
 הארץ בחוקה ובכ"ח א"ן קונה בחוקה תל"ס ש"מ דיה'
 אפי' להקל וזור הדין דטעוים על שעברו ע"ה כחתיים
 ובטגס וירש משה כן אל בני ישראל כל הנו טעמו
 ולא שמעו אל משה מקולו רוח ומעבודה קשה דלא
 ס"ל בני טעמו מקולו רוח שגשגה להם כעבודה היו
 כטגסום משום דס"ל דלא יולדו כי הם להתמיר נס לא

ס"ל הו' תי' ומעבודה קשה שהיא מלרס המנין אלא
 ס"ל דקשו השעבר' בככול מכרות ויבך מש"ס כחתיים
 מן הנלרס טין ולידן לריקים ויבא והשקף ה"ס הקו'
 דקן בני ישראל לא שמעו אלו רזע"ג דסני טעמו דהם
 לטוביהם לא ס"ל א"כ כ"ס פרעס' מתכחש היו ובראי
 ס"ל הנו טעמו ואינו מולידים ובוז יוכן נמי דכיו
 אדירטו דוד ע"ו שחר' בו ובר' את דבר קדשו את
 אברהם עברו ויולדו עמו בשאון כרינה את כחיו
 דה"כ בו זכר את דבר קדשו הו' המולה שזיוס את
 אברהם עברו וע"ו המולה יולא אפי' להקל מש"ס ויולדו
 עמו בשאון כרינה את כחיו וע"ג שעברו ע"ה ר' הרד
 אטקסום וטגסום וליקיים טיבו. יאו מלמר' בארץ אחר
 כחתי קדוים' ואלו כהקדום עור' מה שאלו' דמחמן
 ילחך החזילה הגוריה ו"כ לפי ס"ו מוכרח לומר שלף
 יולדו מכלל כ"ח ולא קנה אברהם את הארץ בחוקה
 דהשקף הו' שפיר הין לא להם ושפיר מטקן משגול'
 ילחך ו"כ לפי ס"ו עומן כריס על עון ע"ה חף שהיו
 אלו כוטים וטגסום דחממות אכ"ל גלויה ומוי' ישראל
 ומה"ע הין דחיים לזאת ממלרס כיון שאינם ליקיים
 שח"ל ליעקב לריקים כמתקן עור' ליקיים מ"ס הנפ'
 דהם הושלמה גורת ה' שנה מחייב הק"ב'ה כעלמט
 להו'אם ממלרס כדו ליקיים מתמיר דן אכזי חכל' אל לא
 הו' למת' און ליתר' לירד כעלמט ובוז ה"ס ה"א וירעקת
 כי אתי ה' אלהים שפיר כעלמט השטוף ארבים
 ולא ע"ה שילח משום דגוריה החזילה מומן ונתקן ולא
 קנה אברהם אתר' כהקל' ושפיר הו' בתרן לא להם
 תמס' שנת' אחריו ישראל כדון ו"ל' יולדו אלא להמיר
 א"כ לפי ס"ו יולדו ויחייבם על נס שעברו ע"ה אפי'
 כחזום ובטגס' ודוד' מהם הכמות הארץ מנ' דהכמות
 כהל' שד' חיים שתיקומת אלה הם לא תטור' לו"א חף לם'
 וז' לא חזונו שנת' אחר' הכמות החיך אלא והכתי'
 תמס' אל הארץ משום דאזר' שאליו יד' הרמזות
 לישבע ככפאי שאתן אותה לאברהם ולורעו ובטון שיש
 שבע' ע"ס הכט"ח ח"ל שד' מתקיימת אפי' ששאלו ומ"ס
 דה"ס ו"ל' וג' שמעו אל משה מקולו רוח שהיה קשה
 בעיניהם לפרס מע"ב' וטין דהם חייבים על עון ע"ה
 ממולד' חיים וטלוס לזאת ממלרס שהכטחו ליעקב
 לריקים כמותו שזויהם

ועפ"י

זה הנס מקום לפרס עור' מתמיר הנלס שחת
 השער דה"ק תהם למה כולם! הו'איש
 דהיו עדין לא הושלם הקן אלא מעבדים חקם לומר
 דעומן ילחך החזילה הגוריה דלא קנה אברהם כהקל'
 מדין יתק' משום עדייני' לה יצ' בו חס להתמיר א"כ
 דכריבים למה דהשקף מר' חס' אינו יכול לגמול אתכם
 כיו' שיש בידכם עון ע"ה חף שהיו כחזום ובטגס' דלא
 יולדו כי הם להתמיר ויב' דה' הכטחו ליעקב דאין
 מלל' אלא לריקים כמותו וא"כ לכו לסלואויבס דאין
 וכולום להו'איש ובוז יוכן ממיר דה"ס חו'איש ככסף
 חזק ולין ככטויו כול' יתירט' ויכזן ולא אדירטו עס
 מלרז' להתקלה וכבר כחבטו דאין ישר' וזכך כרכס
 כי אתי חס' קטלוס התי' שנה ובוז ח"ס וס"ק דוד כלו
 דהחזילה הגוריה מומן ילחך ויחז' חף לא להם דלא
 יולדו כי הם להתמיר א"כ לפי ס"ו הו' מתחייבים ישר'
 עון ע"ה חף שהיו כחזום ובטגס' ואת"ס לא התרט

עם מלאו לאתקטלה כדאז חסד גדול עשה עמכם
 כדתינו ויסקדו לנויכוחא רלנבו הטובה הטוב להם
 ולגבו הרעה לא דמס א"כ דה"ק רדיו ויוצאים ככסף
 חסד א"כ ש"מ דאין כדמס עון ע"א משום דהו שוננים
 ודאז אפי' להקל הדבקות הרעות ג"כ הוית אס לא
 חטאו וז"ל אין כשכטו כדמס כמה שאלנו מפרכתת
 משום דמפרכתת כדשאל שרי וזה ג"כ וכן מאמרין
 דכר נא וכו' דהק"ה ס"ל דאכרס לא יאס כו אסלתמניד
 ודפיריט כדמס עון ע"א אפי' שהיה כדמס ואין לריך
 השאל ליקום הכדמס כדמס כיון שחטאו אכל כדמס
 שלא ויאמר אדורו לריך ודאז להקל ג"כ ויז"ר גמור
 זה להס והשאלת אין כדמס עון ע"א האנוסים היו ולריך
 ליקום הכדמס הרעות להם מש"ה ככדמס מניך לך
 ויאמר להם וכו' חסו מנו פלגתא שהבאנו לעול דת"ל
 כע"כ של מדרים וז"ל כע"כ של ישראל והוא
 כמבאר

ועפ"י

זה נכח מנו לכאר מאר דאיחא כש"ר וידיע
 דכיו למשה רחום ה' ותנון וידיע דרכו
 למשה שהודיעו דרך הקל למשה רחום שירחם על ישראל
 שלא נענו כהם המצות ותנון שנתן את מן העם כעניני
 מדרים ע"כ ותקדומה הכהב יודיע שנועו כהם המצות
 אמנם עפ"י יתכן כ"ק דאין אמין דה"ק וידיע דרכו למשה
 שהודיעו דרך הקל כולו כאלם משום שנתנון יתכן
 התחילה הכורה שלא קנה אכרסה את הארץ כדמס
 דלא יאס אלא להמנינו וזה"ה רחום ה' שירחם על ישראל
 שלא נענו כהם המצות ולפי' יולא שהיו חייבים כמה
 שחטאו עפ"י אפי' כדמס וכדמס גם כני ותנון שנתן את
 מן העם כעניני מדרים וישאלנו דכיון דחטאו כע"כ
 א"כ מן הדיון לא וכו' כדמס דהכדמס אל שרי אכזה
 מתקיימת אלא אם לא חטאו אמנם כשכיל שהוא חסון
 ותנון חף למי שאינו ראוי מש"ה נתן את מן העם

ואחרי כן באו אחר כמאמר לרבינו וכו' וידיע דרכו
 דאיחא כשפיר הגבגב תעניק לו וגו' והכרת כי עבד
 היות כמלרים מנה כמלרים הענגקו לך ושמיני לך מכות
 מלרים ולמדות הים חף אתה הענגב ושנה לו ע"כ
 כמלרים ודכות מלרים מריון הענגק היותה וכו' ק"ל
 דקדישין אמרין קטנה יכול לא היו מעניקין אלא מלאין
 גרין חייב כלבר מנין לרבות כל דבר ת"ל אשר כדמס
 א"כ מ"ל אלא וגו' למר לך מה אלו שישקן ככלל
 כדמס חף כל שישקן ככלל כדמס כדמס כדמס ד"ש
 דרבי' אמר ואלו פירות ור"ש פירות : משכחן
 בנפשיהו ורבי' כדמס עבדו כהו עסקא והרמב"ם
 ז"ל פסק כ"ר א"כ זאת היתה כמות מאמרין
 דהק"ה ס"ל כ"ר א"כ דאין מעניקין מכספס אלא חוקא
 מלאין ובקד ורומה לו שגזרה פירו אדוני מחייב להוילא
 ככסף חסד אמנם שלא יסבור אדוני לריך כדמס דרף
 מכספס מעניקין ועפ"י זוטעוין ויאמר כדמס וענו
 אדוק שקיים כהם הכל עבדות וענו וז"ל ואלו כדמס
 גדול לה קיים כדמס כדמס דאע"ג שהוילא כלאין ובקד היה
 לריך להוילא ס"כ גם ככדמס מ"ה אפי' לריך שישאלו
 ממלרים כלי כסף וכלי זהב כדמס שלא יהיה פ"כ לאדוני
 לריך אכרסה ואלו זה סוכב ג"כ פלגתא דאמרין לעול
 דת"ל אשאלים כע"כ של מלרים וז"ל כע"כ של ישראל
 ע"כ פלגתו כפלגתא דר"ש ורבי' :

ואחרי כן באו אחר ואכז כיושב מה שהקדו כל
 המס' וברכיה הרמב"ם ז"ל כה' תשובה דרף
 ולמה עשה כהם וז"ל דאס המלרים על עשברי כדשאל
 והלא כדמס כדמס ועברו וענו איתם הרי נול על
 האומות להשעבר כהם והרמב"ם ח"י משום שלא נול
 על אומה יודיעה ע"ש דהראב"ד ח"י משום שאלו אפי'
 קפדו מעט וגו'

ואנכי

עבור וידעה לע"ד לישב זו כדך דרש
 כפ"ס הרמב"ם ז"ל כפ"א מנה' מבינה
 המחייב עלמו כדמס שאינו קטוב כנון שאמר לחסרו
 הרי אפי' חייב לזונך או לכסותך לא משתעבר שאין כדמס
 דבר יודיע ומלנו שנתנו לו כמחנה א"כ אופה ה"כ
 אפי' שהק"ה אמר כי נרגי יהיה וזעך לא וכו' האומות
 כזה דבר שאינו קטוב וכה להם שאין יודיע כמה יהיה
 ודעו וקדו כהדייה כדמס והיה וזעך כדמס הארץ שלא
 ידעה להם קלמה ומנ"ה הוילא איתם קדמס קטלום האומן
 ועגס את המלרים מנ"ה דכל שעבר שדור משתעבדו
 כהם שלא חייב הוה ובה נכח לכאר פסקו שנתנו דרף
 הללו ויקס מלך חיש על מדרים וגו' ויאמר אל עמנו
 הנה עש כני ישראל רכ ובלאס ממנו כהם כמחמה לו
 כן וידעה וגו' ד"ק רב ובלאס ממנו כמחמה להם
 כמחמה לו פון וידעה ויהיה דבר שאינו קטוב ועל פי
 זה והיה וגו' ובלאס בני ובלאס מן הארץ כדמס וכוונת
 דבר שאין לו קטבה ח"י משתעבר וכדמס ידעו
 אדוני כן וידעה וכו' ויפרון וקוין משפ כני ישראל
 דעכשו אין וכולום להשעבר כהם מן הדיון

וכזה

ככל למבאר המחנה דהנה ה"כ הכותב
 אמר הרמב"ם ז"ל ואלו כדמס גדול דבר שאין לו
 קטבה הוילאס הרמב"ם ז"ל לאו וכו' ישראל אגנס
 הראב"ד ודמה פוס' פלוגה על הרמב"ם וס"ל דכול
 אדם להחייב כדמס קטוב א"כ אפי' להקדיש
 ס"ל כדמס א"כ אלו וכו' ישראל כדמס אפי' הוילאס
 קדמס האומן ועגס למלרים דלא כדמס משתעברו כהם
 מה"ע רחמי דבר שאין לו קטבה אמנם שמו וסבור אדוני
 דרף דמה שגשעעברו כדמס משום דלהכתא כדמס א"כ
 ז"ל ועפ"י וזוטעוין ויאמר ועברום וענו איתם כדמס
 כהם חף שישראל אין להם קטבה ואח"כ אלו כדמס
 גדול לה קיים כהם מש"ה לך חסרו להם שישאלו ויהיו
 מתחייבין אדוני ויכולין לטעון ק"ל כדמס אלוה אמרו
 ישראל תלויו שאלא כעלמנו דרש אנו כוטלים הרעות
 א"כ כדמס משתעברים כנו ואין אנו ויכולין לטאת מדרים
 חורו ג"כ דכוונת המכילתא שאמר מה זאת עשיתו לו
 שאלתנו דרש ישראל מעברנו כשכל ממונם שהשאלנו
 ע"כ והיוין כה דהקדא אמר להסך אמנם לפי האומר
 א"כ שהיו דרף קטוב להמכילתא דרש חסרו חסרו
 והיו שלא כדמס משתעברו כהם דהו דבר שאין לו
 קטבה דאית מחייב לם' הרמב"ם ז"ל וזה שני משום
 ממונם שהשאלו והלבו להם אס כן ש"מ והדיון
 כדמס ד דמחייב חסר כדמס שאינו קטוב א"כ שגור
 כהפכו לרדוק מחייב לם' לשבדרם עבר מבח הממונ
 שלקחו חף שאינו קטוב וכוה' וכן באופן אחר פלגתא
 כדמס דאדוני אמרו וישאלים כע"כ של מלרים וא"כ
 כע"כ של ישראל רמס ס"ל כדמס ד רמס ס"ל כדמס
 ואלו זה סוכב כני פלגתא דר"א ויני"ל טולקנו דכ"כ
 ס"ל כדמס ד מש"ה קאמר חף אל ארץ מפני השט"ח

כי נראה וזעך אמנם ריב"ל ס"ל בהרמב"ם ז"ל
 מש"ה אשר מפני הכוונה שמכר את כבודו לביקב
 וזכה להיות רוצה לפרש פלוגתא דיתרו עם משה
 בהתחכותו עמו ללכת לארץ והיה אמו רוצה אכן ראינו
 שהרכב שמריות יובקב כמר דרך כוה ע"ש וזכה נ"כ ויבט
 פסוקו גורם לנו הכוונה הר"ק כמה ארע כי אירענה
 והיה יכולים ארע"י לטעון הלבחא בהרמב"ם היון
 אדם מתחייב בדיבר שאינו קצוב ולא"י לזה יודע קריע
 כי נראה וזעך ונא"כ ולא ילאו כהנה גדול ומהני
 קרי עובדי מוכח הדין בהרמב"ד והאדם מתחייב כדברי
 שאינו קצוב וא"כ ה"ה במתנת הארץ

עוד

ויהא לע"ה נרדתי כי נראה וזעך חזקא
 דיה דבר שאינו קצוב אבל הכמות הרבוא
 ומתנת הארץ לא היו רכב שאינו קצוב ומתחייב אפי' לם'
 הרמב"ם ז"ל והענין במ"ש הרב החביב בסמוך ס'
 את"כ וראה מהדברי הרמב"ם ז"ל ולא מביט לאף דבר
 שאינו קצוב ונתחד להיות אצל רכב שאינו קצוב כהויה
 כגון פירות אל עמרים לך קנה ושבך ראינו להנתיב
 שרעה לומרנו וחרו בו מתא רתיעא וכו' ואפי' הרב
 חתמיכו"ו וכתב ואפשר לו לומר דברכי שאינו מני
 עתה ועתד לבא ואין כדו לידע עכשו מכלו כל כמה
 הוא היו רכב שאינו קצוב להרמב"ם אבל כל שיש כדו
 לידע עכשו כמה הוא לא מקרי רכב שאינו קצוב
 להרמב"ם ז"ל א"כ אפי' הר"ק לגבי נרות כי נראה
 וזעך דוקא היו רכב שאינו קצוב משום שהיה עתיד לבא
 ואי אפשר עכשו לידע כמה יהיה וזעך וכתב את"ה
 דהיו וידע כמה יולדו כמס' ואפי' דהק"ה כל דו
 לא חזים ליה והוא וידע כמה יהיה וזעך של אברהם
 והכל קצוב לפניו ית"א א"כ ל"טוון ולגבי בני חם
 כעון דבר זה אין כדו לידע מכל וכל די המקבל
 שעה האומנות על התקנותה ולא קנו ותי שיהי הרמב"ם
 תלי טעמא שאין כאן דבר וידע ומני שנתנו במתנה
 וכו' משמע שר"ק שיהיה רכב שכול לידע רתוי והיה
 מני כבעלם כמה הוא מתא"כ הכא ה"ה ג' שהק"ה ס'
 כדאיו וידע היינו ממחשבה בלבד אבל ה"ה שיהיה מני
 עכשו כבעלם וזעך של אברהם כהנה הוא כרי שיקנו
 אותו וזאת הגזירה מקריאה רכב שאינו קצוב משאי"כ
 הנה הוא מני כבעלם הגבל לידע כה שעתא כמה הוא
 רוצה ליתן לישראל וכן מני נבי מתנת הארץ יש כדו
 לידע כמה הוא אמנם לם' הר"ק שנתן בין כשהמקבל
 מפקד את יהוה פחות או ית ויפדו בל"ט כגון
 שהיה במתנה א"כ לא זה וישראל לא כהנה
 ולא במתנת הארץ לם' הרמב"ם שהיה חן מפקחין
 ישראל בין אפי' יהיה פחות או יותר

וכוה

ועני פלוגתא דיתרו וגם מש' היתרו של רמז
 להלך לאימשים דם' לם' בה' הנה תומשה ס'ל
 כחילוקי הדב החי"כ דכל שהוא מני עתה וכדו לידע
 היו קצוב מש' הכיול לו ראייהו ז"ל איהו ידעת שנתות
 דהיטו חן שנתן לו הק"ה ולקחת הרטוב ש"ט במ' כם'
 החמו"כ חנה לא מקרי רכב שאינו קצוב וה"ה הארץ לא
 היו רכב שאינו קצוב וזהו מני פלוגתא דרכיכו"א'
 כע"כ של עמרים ונא"כ ע"כ של ישראל דמר ס'ל כם'
 החכו"כ וגרס ס'ל כם' הרב נ"י

כיהו

הכמות בעלמא הגלל את הרטוב הוא שבר

העברה ח"כ וכו' ונא"כ הנה ר"קוין שמיכין לתת
 להם כשרואים והיו מעט מפקדין האומות וזהו יובק
 ג"כ מתמרו ית' וגם את הנה אשר יעטרו וכו' דה"ק
 וב"ק דין יהיו האומות ויובק ככני להשתעבר בהאוסין
 דבר שאינו קצוב הוא לו"א וזהו את הנה אשר יעטרו דין
 לכי ונא"כ ולא ילאו כהרוב גדול שבר עברתם וא"כ זהו
 מן הדין ח"ק רהו רכב שאינו קצוב כיון שא"י יהיה
 וזעך מניטו יאיו האומות מפקדין וכמו שח"י בה"ת
 חנה נמו כמות אחרים כשבול ממנום שהזילום ולקחו
 והלא להם ממש שבר עטרו ויובן שנתנו שבר עטרתם
 א"כ זהו כהם מן הדין למשרע להשתעבר בהם אפי'
 דהיו דבר שאינו קצוב כיון שהם מפקדין אפי' יהיו מעט
 וזהו נמו טעם פלוגתא דר"ה ורוב"ל כולקוט דר"א ס'ל
 כחלקי בה' הר"ק ורוב"ל ס'ל כחילוקי הרב החמיב ח"ק
 עור וזת איהם כמח"ל דבר לא וכו' ובהקדים מה שפסק
 מן כ"ע סי' ר"י חיל' כשם שאינו אדם מקנה רכב אלא
 כ"ל לבעול ב"ח אפי' אדם מקנה לרש"ל ואפי' אדם
 כשילד יחבה הדין והרמב"ם ס'ל ח"ק כוה לא יאכה
 והר"ק ס'ל דוכה מיהו ח"ק לם' ה"ה"ש כתב הגזירה
 והיה של"ה מת הנוכה וגם לא חור בו קודם שגלר
 העובר ומיורו נמו כשלא יקנה לו בקטן קודם דה"כ
 לכשילד הדין קודם למתויה וגם לא בחוקה אלא
 במשיכה וזעך פקדתי הנוכה כשולד העובר או
 עומד בח"ס או בקרע וקטני קיים ביד הנוכה כשולד
 העובר עכ"ל עור נקדים דין"ל בדין דאפי' ג' דין ח"ק
 מקרי רש"ל ע"כ קדם ותפס לאחר שכל לבעול אין
 מולדיו וזעך בסמ"ע דה"ה במתנה לרש"ל ע'
 ח"ה הוא דאם תפס לאחר שכל לבעול אין מולדיו ע' ע'
וכוה ככה חל היבדור דהנה ה"ה כדכ"ט גדול
 כשיכה הק"ה לא ישראל לא היו ענין כבעלם
 וא"כ לבא' כדכ"ט ח"ק וכו' וישראל אלוהי רכ"ע אמנם
 מתשעט כתיוב ויהא דהתם לא יזכה להם לא בשמיות
 ולעלם שהיה כתוב אומר יבדו ויבדו וענו אות' וכו' ואפי'
 ולאו כדכ"ט גדול ולאחר שיתעברו בהם ת' שנה ויבו
 כדכ"ט וא"כ נלחו לפלוגתא דהרמב"ם והר"ק ש' דאלוהי
 דהרמב"ם גם ככה נ' לא וכו' ואלוהי דהר"ק וכו' וכו'
 דאפי' קלויב הרמב"ם לר"ק שזכה לו ע"י אחר או
 כשאר הו במתנה הא' כדכ"ט שיהי אמרו ז"ל ח"ק אל
 ארץ מפני השט"כ היו רחוקים והמחויב בשט" דמי אמרו
 נעצה יהיה הק"ה ס'ל כהרמב"ם ז"ל ולא קני
 יהו כדכ"ט גדול ע"י דרטריו חמיב כשאר כיון שלא
 היה כבעלם בה שעתא אמנם שלא וקפדו אותו ח"ק
 כהר"ק ז"ל דאם אמר כשולד וכה רעפ"ה וה יהיה ח"ק
 אחריו יחמי ובבבדו וענו התם קיים כהם ואפי' ונא'
 כדכ"ט גדול לא קיים כהם מש"ה אפי' אמר לך כדכ"ט
 שיקחו ממלכותי כלי כהם בדרך ש"ל והיו יחסי תשקפו ונא'
 חלויב דר"ע תפס אין מולדיו מידו ומה שהחייב לביטוי'
 כדו שלא יח' יחיו ח"ק ובבבדו וענו אותו קיים בהם
 וכו' והנה לע"ה לע"ה לפרש ככ"ט ומה שנועה אברהם
 וקובר דאם אמר כשולד וכה היה ממנה שיקמינו כהם
 ובבבדו וענו אותם וכו' ויובן זה כמה שגפרה ס'
 ת"ל זה מתי ראיית' כהרמב"ם ח"ק מלך חרש ככ"ט וטע"ה
 כדו שט"כ כי נראה וזעך וכו' וכבר היבין כיהמלא
 קשה ליה לבעל המאמר בקרא עור שולדו לו דבר זה
 אמנם ע"י ויחיד' כהוון אחר ונקיים עור מ"ש
 מר"ס

מור"ם ש'ס דאפי' לא תפס אהל חבב לה שטר ומקר ליה
השטר כמאן דתפסו דמו עב"ל גור פסק מור"ם כס' כ
ס' דאפי' ד' און דאון מקנה רב'כל'ע' ה"מ בלאן מבר
או בלאן ממנה חבל בלאן חיוב א"י כדון כגון שאמר ה
מתיחבו לם' מנה כס'ע' ואל' הוא עלוי ערוס או שכתב
לו שאמר הכי אדפי' שאין שם עדי' והרב החכ"כ הביא
כמה סו' וס'ל הוי' לבר' ממהש"ס סכתב בקומן
רפי' שמרכיב הר"ף יריאה שחולק על זה ע"ש ה"כ
איש' כנא לבי' שפירי כסביה לה' ה' דלואות
שקטע'כד' בישראל ח' שנה עריון וישראל לא הוי' יכעולם
וק"ל דאון מקנה רב'סלב'ע' וא"כ כחצה כח קס
הסתעבדר כמה ולנה שני כס' וטע"ח כידו ודרכי
הק"ב'ה כחבוב דמו וק"ל א"יס מתחילת רב'סלב'ע' וכו'
רשמא הלבחא חף כחייב לא מהטו וכמ"ס הרש"ס
ליעת הר"ף להו ק"י אומר וטערו כידו רבאלו
כחייב לו הק"ס כס'ט ומק"ל ה' השטר דמו וק"ל
ראס מקרי כידו השטר כאלו תפסו דמו וכן מוציאון
מוד וכו' מה שגלג'ל לפי פסק דברי מור"ם ו'ל שבב
דאס חבב לו שטר ומקרי כידו כמאן דתפס דמו חמס
דאפיו להסמ'ע' ע' שהי'קן רחב מור"ם כחותן חסר ע"כ
והרב החכ"כ ו'ל חמה עליו ומירח' כדכידו ע"כ
והעלה בפשטה דמו'ס' ו'ל ולג'ר' ו'ל ריהבא ראה
לכרח הוכי' כו"ל דאף שאמ' לו השטר קרס שכא
לעולם מהט' שעל מיל' דחמיון כפ' מ' שהי' כש'
הסא' גברא דחנא' לבחוקה דאמיה וכו' כהבו הקו'
והאיש' כמאן יריאה לר' וכו' ע"כ מירין כו' כמיון
דא"ל הכי' בשם השטר'ש'ש' כענין אחר לדעת'
הר"ף וכו' ע"ש והוי' הכא כשמקרי השטר עדין לא
מקנה אטו ולא כאה' הכתובה כרשות וא"ס
כתב כעל' העטור כמאן דתפסו דמו וכמ"ס הרב
החכ"כ ודוק' .

ועי' פי שבו וזוירה וירה דמה שזכו כהס האומות
ושעבדו ארנס ממוס אטו זכיוו לאומות
כשוכחו לעולם א"כ' ס'ל דאס חמ' כסביה כעולם
קנה ועב' מ'קה ואומר ועבדוס וענו אחס קיוס כהס
א"כ' ו'איו ברבוס גרול לא קיוס כהס והרי הכא כמי
לא זוכה ל'שראל אלא כשוכחו לעולם מ'ס' ח' חני או'לך
כב'קה מתק' שישלו ממזרים וכו' אכל האמת דהק"ב
ס'ל רפי' אמר כשומר לא זכיה ומהם שזכו האומר כסר'
סא' מטע' חייב מסא'כ' ברטוס לרא' אפי' ה"ט וכמ"סל
ומה שאמרו ישראל הלוא שגל' כעלמני הלא יושב
עפי"ר זו והוא דכבר הקדו המ' ו'ל דאין ו'איו ישראל
קדם ומנס אמנס עפי"ר ו'ל ישראל הוא סכרי דאעקרי'
מתלה' לא זכו האומות כהס מן הרין דאין ארס מקנה
דש"כ'ע' ו'דפי' כשאמר כסביה כעולם ריף בלאן חיוב
אין מועלו ומ'ס' ה' רוכס הק"ב'ס' להו'יס' ממזר'ס קיוס
זמנס אמנס לא לוקי'ס הרבוס מתחת שאמר הק"ב ה'
וא"כ' יא' כירטוס גרול א"כ' משמע דהיין הוא כשאמר
כשומר זכה וכוה חופס אוקס פריעה מן היין ואומר
להס קטלמו המיץ שהרי זכו כהס האומות מה"ט
דהק"ב'ס' לא זוכה ל'ישראל חלוא כעלמני דאס חמ'
מ'ס' ח'מ' ישראל הלא' כסביל כעלמני דאס חמ' לוקי'ס
הרבוס חסר פריעה ואומר לנו שקטלמו לו הדין מן
הדין זכיה מה נעמו חמ'סר' ו'ל על פסקו כי שאלט
אס ישראל מעברט כסביל ממונס שהשילט וכבר
סרין בה דהכתוב אומר להפק ולפ"ד א"ס וכוכן דקשיא
לכו דאין נפק' לירדק אחרתס והי' מעקד' ומתלה'
שעבדו כהס שלא כיוו' אלא כיוו' ארס מקנה רב'סלב'ל'
ואף אומר לכשילט' ליה מ'קה כשילט' ממונס שהשילט'
והלכו להס'ס' א"כ' מ'ס' דס'ל דאס ארס לכשולר זכה כס'
דא"ס ו'ל מ'ס' חמיו ודיעס אחריהס לשבער עדי'
כהס להשילט' המנין אכל טח'עני'ס מראות דהשק'א
דלאו ישראל מראוס'ס והחוקיו כעלמנס וכמיון וכלוין
לזבת' דאין ק"ל כירבוס זכיה ממי טוכן מאליו מתלוק'ס
אמורא' ככרבות דאיכ' דאמרי כע"כ' סל מל'יס
השילט' וד' כע"כ' על ישראל רת"ק ס'ל כהר"ס'
דשארמ' לכשולר זכה וקנה ודיוק ס'ל כהרמב"ס
דאף כוה לא זכה מ'ס' ח' מני למימר כע"כ'
סל מל'יס .

ועפ"י והויכזן מאי דיתא כספרי כס' כהעליתן
ע"כ' פ' יתיה וענת מחוטב כמרבד ה"י'
א"ל משה ליקרו הית' דית' חן שיתן להכריתו כמל'ס
שלקחו הרבוס לא לה קטובו ארסו ע"כ וקס' דר'ק
היח' כל הנכיס הגדולים ותפס ענין הרטוס אמנס
עפ"ד הי' ע'ל כוון ההנה' כהסת' ח' להבריס שיון
לדיע' ח' דאין לא זכו עדין כעולם ישראל לא הו'
רויס' ח'בוב בה מתחת ידיוס ח'ל' כרבנן לרא' קס'ה'
כהר'ס כהלוק' כמ' שכו' כ'ס' החוכר פירות' וכו'
כה אלה מתחת הי כויו' של הק"ב'ס' שאמר שיתן לריב'
אחר'ס ח' ח' לבר'י' לא זכו דאין ארס מק'ס לבר'
שלב'ע' אמנס ויראה דמי נקונס דאין ממי לא זוכה
הק"ב'ס' ו'ס' ישראל אלא כשוכחו לעולם וכמ"ס מהר"א'
ו'ל כפ' ו'ס' י'ס' ו'ס' ה'ס' ח'ס' זכו וישראל כירין חכל
ל'וכ' דהרמב"ס לא זכו א"כ' אופה כוה פלגי יקרו
ומשה דיחיו ס'ל כהרמב"ס דלא קנה חף כשאמר
לכשולר ליה אמר לא אלך ומשה ס'ל כהר"א' דאס
ארס

זכיה מטואר אללו מאי דיהיקא כמרדס כי גר
יהיה ורע' משק'ס'ל ח' ורע' עכ"ל והוא
חמוס ומאי קמ'ן וה' קרס כהיוו' חכוב כי גר
יהיה ורע'ן ומנה כח' להוס'ף אמנס עפ"ד א"ס שקור'ס
לו כעל' המאמר קושיא ע'ומה דאין זכו האומות
בישראל וה' אן ארס מתנה דסלב'ע' לזה כה' ואמר
דמא' דקאמר כי גר יהיה ורע'ן און פירושו שמתעשו
מזכה ישראל לאומות אלא משתריה לך ורע' כשוכ'א
לעולם בה שעת' חוב כהס האומות רבוס קנה וכמ"ס
מור"ם ו'ל ר'ס אמר שזנה כסביה כעולם קנה חף
שעכבו אטו כעולם וביו חבו האומות כהס מה"ט
א"כ' סג ישראל זוכיו ברבוס מה"ט דאפי' שלא הו'
כעולם כיון דהק"ב'ס' לא זוכה להס אלא כשכחו כעולם
השק'ב' ח' שנה ואח"כ' ו'איו כירבוס גרול דיון מקנה
ליכר' סלב'ע' חלוי כמקנה רב'סלב'ע' כמ"ס המ"ע'
אבל אז אחר'ס הלאומות זכו בישראל מטעס חיוב און
ו'לנו מנה ד'שראל ממי חובו כירבוס גרול דהטעס'
שזה'ס מתחייב' ע' כע"כ' ו'ע' מניר'ס כירבוי השו'
ז'ל ממוס דהחיוב על נטפ' חל' וגיפו יסנו כעולם
משא"כ' כמתחייב' לירכ' סלב'ע' אל שיד' היו עעמ'ח'
כמי שמטואר למכין איוו' השק'א מדרוקי'ס דכי'
ס'קב'ס' שהדיק' ואמר כיו' שלא אומר הו'ון ליר'
וגעבר' וענו אוקס קיוס כהס דהי' שמ'א ככור' אוה' ליר'
דאף כחוב' און ארס מתחייב' דשלב'ע' כ'ס' הרש"ס ו'ל

אמר כשולר וזה ותרע שהיו כהר"א בזה ולא כהרמב"ם ו'ל שרור אהר ראית כן שניתן לכתובתו ולקחו הרכוש משהו הכתובים להם וא"כ יגלו כרכוש גדול אע"פ ויעזרו לא היו כעולם אלא ש"מ כמו שפסק הר"א ו'ל ריבוא דאמר כשולר וזה א"כ ה"ה כמקובל האין זה מה"ע נוסף משה"ל לא נא תצווכו אחרת וא"כ דאין עלה על רעת יהוה היכל הקב"ה לאור במתנת האין אע"פ רשו דבר שלא כל לעולם הא ק"ל דין זה עלמו ראש נשבע חיוב להשלים מכה שטבעתו וכדפסק שם לפ"ע לזה ו'ל כפשי' דק"ל ליהוה היכל הקב"ה לעשות הפרס לשטבעתו כיון דק"ל דאין השכונה עושה קצין אמנם נראה לישב עור ויחר כהן עפ"י מ"ש הסמ"ע כפי' ע"ג על דברי מור"ם ס"ק כ"ו ח"ל ובע"ז לתקן ולומר דהוקף האם דהחלת השעטר כשנעבר כשכונה משה"ל תריך לקיים שטבעתו אבל אינא שבעדו היה מתחלה וא"כ נשבע לשלם ו'ל כיון דהאזכר ליתא גס השכונה נשבע עכו"ם ליתא עב"ל וא"כ נא הא כהכתובת ה' לאברהם על האין שהן אהיה לו ולרעה המתוין כעקבות וראה שכתובת ההכתובות לא כעטוי אהו כשטבעת אלא אהר גורח כין הכתובים וכבר כת"ל דדברי הקב"ה כחייב כשטר דמו וא"כ לפי דברי הסמ"ע קצין א"ן כש טבעת א"ן כאלו חל ה"ך והרכ החיובי פלוגי עליוס דהמ"ע וס"ל דאין שטבעת אהר שטבעת חיוב לקיים שטבעתו וא"כ ו'ל רכוס פלוגי יתרו ומשה דיתורס"ל כהמ"ע דאם נשבע אהר השעטר קצין א"ן כאלו שטבעת א"ן כאלו משה"ל לא וכו' בלחך היכל הקב"ה לאור וחרס כמור"ם דאין עלה על הס' ומשה ס"ל כהמ"ע והרכ כמור"ם דאין כהמ"ע חיוב לקיים שטבעתו משה"ל לא נא תצווכו אחרת והראיה כי ע"כ ודעת הנהוסי כמור"ם דאיהא ליתא קום וירע כל הנפוס והנשורות ענשה עמנו ולא עשה כל זה אלא כדי לקיים הכתובתו ושטבעתו להביאם ללחך וכמו שמת"ל בכתו"ם כס' ואראו א"כ מזה מוכח דהקב"ה ס"ל כהמ"ע והרכ החיובי ו'ל דחיוב לקיים מכה שטבעתו משה"ל לא נא תצווכו אחרת ה"כ רכ"ג ס"ל כס' הרכ החיובי ו'ל והש"ך אמנם פלוגי כשכתובתו דמהיר"ו והירב"ל ו'ל דמהיר"ו ס"ל כדבר שם בו מחלוקת וכשבע חיוב להשלים מכה שטבעתו אמנם מהיר"ו ס"ל דקצין א"ן כאלו שטבעת א"ן כאלו וא"כ יתרו ס"ל כהירב"ל ומשה ס"ל כמהיר"ו ו'ל .

ובזה יוכן פלוגתא דהב"י שבא"ש לעיל על פסוק וילך אל ארץ מפני ועבד אהו דח"ח מפני השט"ם של כי נר יהיה ודעך וא"כ מפני הטובה שמכר כבודו ליעבד והיה ליתא לתקן לו כבוד ע"כ דהנה ידוע ג"כ דמכירת עמו ליעבד הכבודו היה כאלו מה שאירס מאתו מכור לך וככלל זה מוכר לו הכבוד כמו דיהו כדבר שלש"ע וכדכחו המפ"י ו'ל אמנם היה עמא שטבעת נשבע החיוב במכירת כד"ה להביא ו'ל כאלו פלוגתא דמהיר"ו ומתיר"ל דבשהיר"ו א"ן בו מחלוקת קצין א"ן כאלו שטבעת א"ן כאלו קנה

יעבד הכבודה ליתא דמהיר"ו אבל ל"ס מהיר"ל הסביר להשך דאם הוא דבר שאין בו מחלוקת אמרין מכה השטבעת חיוב אלכ כשם בו מחלוקת או אמרין קצין א"ן כאלו שטבעת א"ן כאלו י"ל דכזה פלוגי הנו קמאי דירב"ל דאמר מפני הטובה שמכר כבודו ס"ל כס' מהיר"ו דבדבר שאין בו מחלוקת ולכ"ע לא קנס את מהיר"ו חיוב לקיים את השטבעת משה"ל כיון דאיתו ויכול לאור בו מכה השטבעת לכן קם וילך מפני הטובה אמנם ח"ק ס"ל כס' מהיר"ו ו'ל דאירב"כ כדבר שאין בו מחלוקת אם נשבע אמרין קצין א"ן כאלו שטבעת א"ן כאלו וא"כ לא שייך לברוח מפני הטובה דמן הי"ן היה יכול לאחורט בו משה"ל אהר מפני השט"ם וכוון דהשט"ם א"ס זה וכה הנה הוא פלוגתא דהראש"ם והרמב"ם ו'ל ויתרו של הקב"ה תשוב כשטבעת א"כ אליבא דמהיר"ו דבדבר שיש בו מחלוקת אם נשבע חיוב לקיים שטבעתו משה"ל כדכ מהשט"ם דבדבר שיה יכול לשבער כהם האזנות א"ן דפלוגי דח"ק ס"ל כס' הר"א ו'ל דאם אהר כשולר וזה משה"ל כדכ מהשט"ם ו'ל ד"ל ח"ל ס"ל כהרמב"ם דלא וכה וא"כ לא שייך לברוח מפני השט"ם רבאל"ה א"ן יכולין להשתעבר כהם מן הו"ן משה"ל הוכרח ל"י מפני הטובה של הכבודה א"כ רכ"ע ס"ל כהרמב"ם ו'ל דאין לבשול"י לא קנס ופלוגי כס' הרש"ד ו'ל ושא"ר הפוס' דלהרש"ד אפילו כחייב לא קנה ולהשו"י כלאין חיוב קנה א"כ ו'ל דח"ק ס"ל כשא"ר הפוס' דבלשון חיוב מהו לרבר שלכ"ע ומשה"ל כדכ מהשט"ם וירב"ל ס"ל כהרש"ד דאין כלאין חיוב לם קנס משה"ל אהר מפני הטובה ולא מפני ששט"ם .

ובזה נכח לישב מתי דאיהא כפ"ג דנרחס מפני מה נשבע אהרס איתו וכשנעבדו כמו במלר"ם מפני ששטעם אנהווא כח"ס ושמת"ל אהר מפני שאמר כמה אדעך ר' אמי מפני שהפסוק בני דרס מלכא תתא כפיו השטבעת ע"כ והתורה מנזר דאין אמרו מפני עון אהר והטעמו הנון המפורס בקרא דהירא דבתיב כמה אדעך והש"ך נאמר לו ידוע תדע וגו' .

אמנם עפ"י הנוס מקום אהו לישב דבר זה ונלע"ע בהביו"ט האמרי"ם שם כגורית כין הכתובים ח"ח ויהמר דרני אלהים כמה אדעך וגו' ויהמר אלו קאה לו ענבלה ששולש וגו' אהמר לאברהם ידוע תדע וגו' וא"כ יגלו וגו' ח"ל כפל ידוע תדע ועוד דאם זאת וזה גורח על שאמר כמה אדעך א"כ מזה זו שמה ידוע תדע דמשמע דמנחא הגורה ידע שזאו ידוע את האין וז"ל הא כהה תלוא אמנם ודא"ל ע"כ לישב עפ"י זה והנה כבר נח' דהכרעה א"ן וכה הוא בלחך אלא וכה אהה לרבי כשטעמו לעולם ודבר זה פלוגתא דהרמב"ם והרא"ש דלמר וכה ולמר לה וכה ח"א כמה אדעך כי יאירש"ד דהיוו דהירוש"ל לפני למחר ויעטו ההזנות דהיון כהרמב"ם דלא קנה ומנ"ל דהלכתא כהר"א ש' וזה כה שפעה למר ליה ידוע תדע דהיוו שפתי הו"ת וג' כדכ להביא על זה דהיון כס' הר"א ו'ל תיא שמי נזר בו נר מקום וירעך

ירעך רחמיט משתראפס לך זרע ועבדוועט אהם
 מ'סע עשעק אנלויף כח"ת או מ'סע הרקפ
 הנגיס וע"י ש'שענעברו כהם מ'סע ויכרר לס
 סכחן הוא כהר"ש ד'סא אומר בשוהים כעולם קנה
 א"כ ה"כ כמובן לרבר שלכ"ע ואמר לכשילר
 זכס ד'ס חלף ב'ס ונמ"ש ה'סמ"ע ו"כ ד'הכ
 שאט ד'כ'ו הקב"ס כש'ר ד'טו וק"ל ד'כול
 א'ס לסחייב ד'כ"ע שלכ"ע מ'ש"כ ג'מ'ס ל'כ
 סלכ"ע ד'ף כח'וב לא מ'סני לא ח'מר ל'ה ד'ס
 א'ס ע'ד ר'ח'ס א'חרת ו'ס א'ת ל'טו א'ר י'עבור
 דן ד'כ'ו ואח"כ י'אלו כ'ר'ט'ס ג'ר'ל מ'ס וי'כרר
 ש'ר'ס הוא כ'ח'מר כש'ולר זכס ח'כו כ'ני כ'ר'ן ו'ין
 י'גולס ה'א'ומ'ס ל'טע'ן ע'ל'סם כל'ס

והנה

רחמיט לכל המפרשים שכל אדם ידע
 לטבח לטעום המנחם של גורת ת' שנה
 ע"ע מ'ק'ס הנ'טו ל'י לה'ח'מר ו'ומר טע'ס פ'כ'ס
 כ'ס עפ"י מ"ש המ"י ז"ל כ'ר'טע'ב ע'ד כ'ר'ע
 ע'ל ה'כ'ר'ס ו'ל' ע'ל כ'ר'ק'וב מ'ס'ס ד'כל ה'ז'י'ת
 ו'ה'ע'נ'ט' ע'ש'לו י'סר'ל כ'מ'ל'ר'ס כ'כ'ול ש'ור' ג'ל'ול'ס
 כ'ל ד'ור ה'מ'ט'ל ו'ס'ס'ס ו'ד'וע ע'ד מ'ז' ד'ר'ק'א כ'כ'כ'י
 א'ר'י'ו ז"ל ד'ש'ס ל'ע'ול'ס לא ת'כ'ס כ'ג'ל'ול ו'כ'פ"ק
 ד'ק'ט'ס א'מ'ר'י'ן ו'מ'ר'רו א'ת ח'י'ה'ס ו'ג' כ'פ'ך ש'רו
 מ'ח'ל'פ'ת מ'ל'כ'ת ה'א'ג'ו'ס ל'ג'ש'ס ו'ג' י'פ'ר'ש"י ש'רו ק'
 ל'ל' ח'ו ר'ג'ל'ין כ'כ' ע"כ ו"כ ל'פ'י מ"ס ה'מ'פ'
 ז"ל ד'ע'ק'ר ג'ל'ת מ'נ'ר'ס כ'וד ל'ת'קן ד'ור ה'מ'ט'ל ו'ק"ל
 ד'ש'ס ל'ה כ'ח' כ'ג'ל'ול א'י'ב ה'ש'ח'י ז"ל ר'ד'ט' ש'ל'
 ז'כ'ר י'סר'ל כ'מ'נ'ר'ס א'ל'ל ר'רו ש'ט'ס ש'אר' ח'ז'
 כ'נ'ו'ס כ'י'ן ש'ע'ע'דו מ'נ'ר'ס א'ת ה'א'ג'ו'ס כ'ני א'ר
 א'ין ל'ה ע'ון א'מ'ס א"כ ו'אלו א'לו כ'לו' ו'בוה
 ו'י'כ'ן ל'ע'ד מ'ז' ד'ר'ק'א כ'פ"ק ד'ט'ו'ה ד'ר' ר"ע
 כ'ש'ר כ'ש'ס ל'ד'ק'ו'ת ש'ל'א'תו ה'ור' כ'ג'ל'ול י'סר'ל
 מ'נ'ר'ס ו'כ'י ר'כ'או' ק'ס' ר'מ'ז'י ת'פ'ס כ'לו'ט'י'ס
 כ'כ'ר כ'ש'ס ו'ל'ס כ'ר'כ'ת כ'ש'ס א'מ'ס ל'פ'י מ"ס
 א"ס ר'ד'ט' ע'נ'ג'ו'ת ק'ר'ח'מר כ'כ'ר ד'ר'ק'א ד'כ'י'ן
 ד'ר'ין כ'ש'ס כ'כ'ל'ל ג'ור'ת ה'ע'ע'כ'וד א'פ"ס ג'ש'ע'ע'וד
 כ'ס'ס א"כ מ'ס'ח'י'כ'ס ל'ת'ת ל'ה'ס כ'ר'ס מ'ט'ל'ס כ'כ'ר
 ז'ה ע'ל'טו י'אלו ר'ק'א ק'ר'ס ז'מ'ס ל'י'ג'ו'ס י'ע'ע'כ'וד
 ה'ש'ס ה'ש'ל'ס ה'מ'ן ו'מ'ה ש'ה'ס ע'ל'ה'ס ל'ע'ש'ת
 כ'ת ש'ה ע'ש'ו כ'ר'ו ע"י ה'נ'ש"י

אמר

רחמיט ל'ס ה'ט'ט'י'ן ת'י' ז'ה כ'ל'
 ד'ר'ח'מי'ט ל'ה א'מר ל'ל' ד'ר'ה'ס
 לא ת'כ'ס כ'ס'ס ג'ל'ול א'ל' ה'ש'ס ח'כ'ש'ר ש'י'ב'
 כ'ג'ל'ול א'ס'ס א"כ ז"ל ד'ש'ג'י ה'מ'ט'ל ו'ד'ס'ס ו'ה'פ'ל'ס
 כ'ה'ג'ל'ול כ'כ'ש'ס ש'רו כ'מ'ל'ר'ס ש'כ'לו ל'ת'קן מ'ה
 ש'ע'ו'ט'ו א'י'ב נ'ס'ק'ר ד'ר'כו ש'ל א'ח'ז'י ח'כ'י ו'ג"ע

דרוש א' למתן תורה

איתא כ'מ'ט'ל'ת א'לה ה'כ'ר'ס א'ר ח'כ'ר
 א'ל כ'ני י'סר'ל ש'ל' ת'פ'ח'ת ו'ל' ת'וס'ף
 ע"כ ו'ה'ת'מ'ט מ'ח'ר ר'מ'י'כ'ן ק"ד ש'מ'ר"ה כ'ח'מן
 כ'י'ו כ'ר'ע'ו ו'מ'כ'ר'ו ש'פ'ו'ת א'י' ו'וס'ף מ'ר'ע'ו'ת ע'ל
 ד'כ'ר'ו'תו י'ת ע'ר ש'ה'ול'ך ה'קב"ה ל'נ'ח'ת א'ח'ו
 ע'ל ה'י'כ'ר ה'ה ו'מ'ז'י ה'ה ס"ד מ'ש'ה ל'ה'וס'ף ה'ו
 ל'ג'ד'ע א'מ'ס כ'ר' ל'ס'כ'ן ז'ה ק'ן ק'ס' כ'כ' ל'כ'אר

ה'י ק'ר'א ה'נ'א'מ'ר'ס כ'כ'ר י'ת'ו ח"ת א'ת'ס ר'א'ת'ס
 א'ר ע'ש'י'ו ל'מ'נ'ר'ס ו'א'ר א'ת'ס'ס ע'ל כ'כ'פ'י ג'ד'י'ס
 ו'ח'ז'ת א'ת'ס א'לו ו'ב'ק'ה א'ס ש'מ'ו'ע פ'ש'מ'עו כ'ק'לו
 ו'ש'מ'ר'ס'ס א'ת כ'ר'ו'תו ו'י'ס'ת'ס ל'י ס'ט'ו'ה מ'כל ה'ע'מ'ס
 כ'י ל'י כ'ל ה'ר'ך ו'ח'ס'ס ת'ח'ו ל'י מ'מ'ל'כ'ת כ'ה'י'ס
 ו'ג'ו ק'ד'ו'ס א'ל'ה ה'כ'ר'י'ס א'ת'ו ר'כ'ר א'ל כ'ני י'ש"ר'
 ו'י'ב'ת מ'ש'ה ו'י'ק'ר'ל ל'ז'ק'י' ה'ע'ס ו'ש'ס ל'פ'נ'י'ה'ס א'ת
 כ'ל ה'כ'ר'י'ס ה'א'ל'ה'ו'ג'ו' ו'י'ע'נ'ו כ'ל ה'ג'ס י'ת'ד'ו א'ח'מ'רו
 כ'ל א'ר ר'כ'ר ה'י נ'ע'ש'ה ו'כ'י ה'י'ה ה'מ'ל'כ'ו'ס ט'ע'ד'ו
 ר'כ'ן ק'מ'ז'ו ו'כ'ר'א ר'י'כ'ו ל'מ'י'ך ט'ו'כ'ל כ'ס'ס
 ו'מ'ק'ת'ס'ס א'י מ'ג'ד'ר ז'ה ו'ל'ה ר'ז'ש'כ'ה כ'מ'ז'י ר'ק'א'מ'ר
 א'ת'ס ר'א'ת'ס ו'ג'ו' ש'כ'ו'כ'ו'ה ל'ח'מ'ר ל'מ'ר ש'א'ת'ס ר'א'ת'ס
 כ'ה'ס מ'כ'ו'ת א'ר ע'ש'ו'ת ל'מ'ר'ס א'ח'ז'י י'סר'ל ש'כ'ש'כ'ו'ל'ה
 כ'וה ש'ה'ר ע'ק'ר ה'ע'ו'ב'ס ש'ר'ח'ו'י'ס י'סר'ל ש'כ'ש'כ'ו'ל'ה
 י'ק'ב'לו א'ת ר'כ'ר'ו'ת ק'ד'ו' י'ת' ה'ו'ה כ'ל'ל'ת'ס מ'י'ר מ'נ'ר'ס
 מ'כ'ו'ת ע'כ'ר'י'ס ו'ל'ה כ'כ'ו'ל ו'ל'ה מ'כ'ו'ה ע'ל ה'ס'מ'ל'ר'י'ס
 מ'כ'ו'ת מ'נ'ר'ס ו'ח"כ' לו'ג'ו'ת א'ת'ס ר'א'ת'ס א'ר ה'א'ל'ת'י
 א'ת'ס'ס מ'ר'ז'ן מ'נ'ר'ס ו'כ'מ'א'מ'ר ה'כ'ו'כ' כ'מ'ק'ו'ס א'חר
 כ'כ'י ה'י א'ל'ה'ך א'ר ה'ול'א'ת'ך מ'ר'ז'ן מ'נ'ר'ס ו'ג'ד'ר
 א'ח'ז'י א'ח'ז'י ל'ר'כ'י'ו'ה א'ס ש'מ'ע'ו ת'ש'מ'ע'ו ו'ח'י מ'ז'י
 ק'מ'ל"ן כ'ל'ח'מ'רו ו'י'ב'ז' א'ח'כ'ס א'לו ח'ו א'י'כ'ת ל'מ'י'ר'ך
 כ'ת'ז'ו' ה'ע'ס ש'א'מ'רו כ'ל א'ר ר'כ'ר ו'ג'ו' ר'ת'י' כ'ל
 מ'ז'י א'ת'ק' ל'ר'כ'י'ו ע'ד'ר י'ס' ל'ת'מ'ט'ה ש'ה'נ'ה מ'כ'אר
 כ'מ'ר'ש' כ'כ"מ ש'ע'י'ק'ר ק'ר'ב'ו' ק'י'ב'ס ה'קב"ה י'סר'ל ל'ה'ו'
 ג'כ'י'ה כ'ר'י'ן א'ש'ה ל'ג'ב'י ב'ע'ל'ה כ'אל'ו ס'ר'כ'ו'ת ש'א'מ'ר
 ל'ה'ס ו'ח'ס'ס ת'ח'ו ל'י מ'מ'ל'כ'ת כ'ה'י'ס ו'ג'ו' א"כ ל'ך
 ל'ה'כ'ן ר'י'ך נ'ת'ק'ד'ו' י'סר'ל ע'כ'ש'ו א'ל'ה ה'כ'ר'י'ס
 כ'ל'כ'י ו'ה'ר'י א'ל'ה'ס מ'ק'ר'ש'ת א'ת'ס כ'כ'ס'ף א'ו
 ש'ה כ'ס'ף ו'ל'ה מ'ט'ט' כ'ה'י'ו'ה כ'כ'ו'כ' ש'מ'ן ה'קב"ה
 י'סר'ל ש'ס ד'ר'כ כ'ש'ע'ת ה'ק'ד'ו'ת כ'מ'ע'מ'ד א'ו
 ס'טו ר'א'ח'ו'ת ו'ר'ז'י כ'מ'ר'ש' ש'א'מ'רו ע'ל פ'ס'ו'ך א'כ'י
 ה'י א'ל'ה'ך מ'ס'ל ל'כ'ת מ'ל'כ'י'ס ש'כ'ש'כ'י'ת כ'י'ר ה'ל'ק'ט'ו'ס
 ו'כ'א ס'מ'ל'ך ו'ה'ט'ו'ל'ה ל'ז'ח'ר י'מ'ש' כ'ק'ס ל'ש'א' א'ח'ה'
 א"כ מ'ה א'ת'ס ד'ו'ה ל'י'ת'ן ל'י א"כ א'ס א'ין ל'י ע'ל'ך
 א'ל'ה ש'פ'ר'ז'י'ן מ'י'ר ה'ל'ק'ט'ו'ס ד'ר ע"כ ו'ה'מ'ט'ל ה'ה'
 ה'י'נו ע'ו'ל'ה ל'פ'י ה'ר'י'ן ד'ר'ף ש'ו'ס ה'ק'ב"ה ש'כ'ר ע'ל
 י'סר'ל כ'כ'ו'ל כ'ש'פ'ר'ה א'ח'ס מ'כ'ו'ת ע'כ'ר'י'ס מ"מ
 ע'כ'ש'ו כ'כ'י'ו'ס כ'ש'ע'ת ה'ק'ד'ו'ת א'י'ת מ'לו'ה ל'ג'י'כ'ו'ס
 ו'ה'י'ן מ'וס'כ'ס ד'ה'מ'ק'ד'ש' כ'מ'לו'ה א'י'נו מ'ק'וד'ש'ת ו'כ"ת
 ר'מ'ע'ק'ר'ה כ'ש'פ'ר'ה ס'ה'ל'א'ס ל'ה ע'ש'ה ע'ש'מ'ס מ'ל'כ'ה'
 ו'ו ח'ל'ה ע"מ ל'ק'ד'ו'ת א'ח'ס ו'כ'מ'ו ה'א'י'ת'ה ת'ס'ל ל'ה'י'ז'י'
 ח"ל' א'מר ר' ט'ו'י'ס כ"ר י'ת'ק'ן א'כ'י ה'י א'ל'ה'ך
 ש'ע"כ מ' ה'ול'א'ת'ך מ'ר'ז'ן מ'נ'ר'ס ש'ת'ק'בל א'ל'ס'ו'תו
 ע'ל'ך ע"כ ע'ר'ן ק'ס'ס ר'ד'ף ש'ע'י'ק'ר'ה כ'ך א'ח'ז'י
 כ'י'ט ל'כ'ן י'סר'ל ו'ת'ק'ר'ט ע'ל ז'ה ה'ר'י כ'ל ה'ש'ס'
 ז"ל פ'ס'ק'ו כ'מ"ד י'ש'ה ל'ש'כ'י'ו' מ'ת'ח'ל ו'ב"ס ו'ה'ו'י מ'לו'ס
 ו'ה'א'מ'ר ל'ש'ה ה'ר'י א'ת מ'ק'ו'ר'ש'ת ל'י כ'ש'כ'ר ש'א'ע'ש'ה
 ע'מ'ק א'י'נ'ה מ'ק'ו'ר'ש'תו ק"ל ש'א'ת כ'ך ה'י'ס ת'ח'ז'י
 כ'י'ן ה'קב"ה ל'י'סר'ל א'ס כ'י'ן מ'ה ל'ר'ך ע'כ'ש'ו
 כ'מ'ע'מ'ד ה'ר ס'ט'י ל'ס'וד ו'ל'ס'ג'ו'ת ה'ק'ד'ו'תו כ'י'ן
 ש'כ'ר'י'ס א'לו ל'ה מ'ע'ל'י'ן ו'ל'ה מ'ר'י'ד'ך ל'ג'ב'י'ן ו'ח'ל'
 ס'וב ר'א'ח'ו'ת ל'ז"ל כ'מ'ר'ש' ע'ל פ'ס'ו'ך ו'ח'ל'
 מ'ש'ה כ'ס'פ'ה ש'ט'ש'ו י'סר'ל א'ח'ו'ת מ'ע'ש'ה י'ש'ב
 ה'קב"ה ע'לו'י'ס'ס כ'י'ן ל'ח'י'כ'ס ש'ח" ה'ר'ך מ'מ'ז'י
 ר'ז'ש'ע'י'ס ו'ג'ו' מ'ה ע'ש'ה מ'ש'ה כ'ט'ל א'ת ה'ל'ח'ו'ת
 מ'ת'ק'ן

מחוק ירו של הקביה כדי להשיב את חתונו
 למחר למתן שאלת לקדש אשה אחת עם
 הסרסור הלכה וקולקלה עם אחר הסרסור שאים
 בקו מה עשה נטל את כתובתה שנתן לו המלך
 לקדשה וקדשה אמר מוטב שתירד כפטייה ולא
 כב"א כך עשה משא נטל הלוואות וסברן כלו'
 שאלו היו רואים עונשם לא חטאו וכו' ע"כ
 ולכאז' ויהא מיה עבד' נתינת הלוואות קדש
 וזכ' אלא לה קטיון' אמנם ראוהו למחרס'
 שפי' ח"ל ה"ג לקדש אשה אחת עד שהקריב הולך
 קלקלה ופי' שהלך וקדשם עד שהלך וחזר מאללה
 מוד קלקלה ח"ג הלך הסרסור וקלקלה ומ'מ
 ל'ל שהקלקלה היא אחרי שנתקדשה למלך וקדשת
 בכחוכה כדי שתרון כפטייה שכתבש ותאמר
 פטייה הייתי וכן כנמשל ושראל כבר היו
 מקודשין אלא שראשם שרונם כאלו לא נתקדשו
 עדיו יעש"כ שחריף בכמה בדיחות ואם כן
 הדרה קטיון לזוכה ודמה נתקדשו ושראל אמנם
 כדי ליושב כל זה חזילה נקאל' לפרש סדרן
 על כתובים האמורים כס' וזרז' ח"ל לכן אמור
 לבנו ושראל חגי ה' והולאחי אתכם מתחת סבלות
 ממרים ונאלחו אתכם מעבודתם ונאלחו אתכם
 שרוע נטוה ובשפטים גדולים ולקחתי אתכם לי
 לעם והיחי לכם לאלהים וירעם כי אני ה' אלהיכם
 המעוה אתכם מתחת סבלות המגרים תם כאלו
 קדש איכה למדך רבוין שכבר אמר והולאחי
 אתכם וגו' ונאלחו אתכם וגו' ח"ג ח"ל מן בורך תו
 להדעם ונאלחו אתכם שרוע נטוה ובשפטים
 גדולים ונאלחו אתכם להו כזה והרי עיקר הטוב
 שצריך לשכרם שיואלם ממלרים ומם לי שקהיה
 הללשם עב' מכות כפטייה או שלא עב' מכות מאי
 אהוה להו כזה ותו ח"ל כמה שחזר ושנה את
 דברתו ומחר וירעם כי אני ה' אלהיכם המעוה
 אתכם מתחת סבלות מגרים ומי זו וירעם שם
 כה חרש ככפל אלו הרברים והם זו וירעם
 כפתלה אמנם הכל יבא לבל יסוב מאי דאיתא
 במורה כס' במדבר הכן יקיר לי אפרים אמר
 הקד' ה' ושראל כיוקיר הם עומרים לו וכו' בקש
 פרעה משקל כל ח' וה' משראל אכניס טובות
 ומרגלות לה הייתי טרן לו חר' והלא בדמים
 נעלם משפחות משפחות של כניס ואל ערוב היו
 ניוקר ושראל עומרים תו איתא כמה כס' ח"ל
 הקב' לשראל אני קטיון אתכם כמלרים כעשר
 מכות שהרתי שנה' נפלאים מעשיו ופשו וירעם
 מאז ע"כ בחופן שמה מטרל להיוה דס' לרז'ל
 שכתבה המכות על מגרים הו כתיבת דמים כער
 ושראל עור נקדש מאז רתן בקדושו האומר לאלה
 כחוק' ל' יום מקדשתו ל' ל' יום וזא אחר וקדשם
 כחוק' ל' יום ומקדשתו ל' ואמרין כנמ' לה בא
 אחר וקדשה כחוק' ל' וס' מהו רב ושמאל דאמרי
 תרייהו מקודשת ואפי' תאכלו המינו מ'ט עזי וזו
 לכו למלה דמו ולחו לפקדון דמו לפקדון לא דמו
 שדקון כרשות רמזיהו מתאכלו והו כרשותן היה
 מתקבלי למלה כתי לא דמו מליה להולאחי נתתם
 התי כחוקת קדושו והטוהו טהלה ופרס' ו' ל

ואפי' שנאכלו המעות כחוק' ל' יום רכי כעו
 קדושו למיול לתורה למעות אפי' חילוי לאו
 למלה דמו וינוהו דהמקדש במלה אינה מקודשת
 לאו לפקדון דמו וינוהו עם לא שתייר ע"פ אינה
 מקודשת להולאחי נתתם מקמייהו וחילוי קדושו
 וכו' קאמר לה הקדשי לו כי לאו הייה סאו ולא
 מדי יסוב לה אבל לאו לא מן לה להולאחי אלא
 ע"מ שתקדש בהם ולהכי כי אכלה לקדושו הרה
 קא אכלה ולכי מעה ומנה מקדשם וכן פי' סר' ל'
 ו'ל דאע"ג דהשקל לתורה לזוהי מעקרת מקדושו
 בפשה כהנהו זחי היובל לה וכן פסקו כל ספי'
 להאי דיוה עור נקדש מאז דאיתא כר"פ שאים
 מקדש אמר רבא התקדש במלות ופרוטם דנקוים
 אפרוטם ומקודשם ונע"ז כנא אל סבואר וסונו
 דקאמר לכן אמר לבני ישראל חגי ה' והולאחי אתכם
 מתחת סבלות מגרים ונאלחו אתכם מעבודתם ח"כ
 הרי יש לי עבד עליכם על המעשה הים וזאת
 ועוד ונאלחו אתכם כדורע נטוה ובשפטים גדולים
 אלו המכות שסם כעו דמים שאם חתן בעדכם
 ח"כ התיא בריבא ובריבא ולקחתי אתכם לי לעם
 והייתי לכם לאלהים שאלו מקדש אתכם כזה אלוכל
 רכ"ע אפי' למ' דישנה לשכחות מתחלם רגד
 סוף ושבר שיש לי עמכם פי מלות כשעת חלות
 הקדושו הרי איכה רימם אלו המכות כדור מלות
 והמקדש במלות ומחוטם דנקוים אפרוטם ומקדשת
 ולפי שנכאז' קשה על זה דכתיב שלא פי' הקב"ה
 שהוא רוצה לקדש מעבדיו ח"כ משמעו שאינו
 רוצה שמעבדיו וחלו הקדושו אלא כקדשם לאחר
 זמן יקדש אותם כזה וואם כן הדרה קדושו
 לזוכה דאף שנתן דמים אלו המכות סוף
 סוף כשענה שהוא רוצה לקדש אותם לאחר זמן
 כבר הו"ל מלה שכבר נקדשו ישראל בהם כשענה
 שיואז' ממלרים ומאי אהו אלו דרמים שנתן כעור יסד'
 לזה חזר עור ופי' דבריו כיוצר ואמר וירעם שרוע
 רכה כי אני ה' אלהיכם המעוה אתכם מתחת
 סבלות מגרים רהינו מעקרת רמלתא ע"מ שאני
 ה' אלהיכם שחטו מקודשו לו העוה אתכם
 מתחת סבלות מגרים חגי עושה עמכם מלאכה
 זו שערות אתכם ויתקן לכם דמים אלו המכות חוקו
 ממש כמ"ס כנמ' כיון דלש קדושו והטוהו
 ניהלם מקדשתם אע"ג דמתאכלו המעות ח"ג אע"ג
 כשענה שפי' רוצם שיתלו הקדושו ליתנהו למינים
 כעולם תלן מקדושו כיון דמעקרת דתני אותם
 בעדכם לש קדושו ולא לש מלה חדבר משה
 כן אל כיו שראל ולא שמעו אל מוס מקדושו חוק
 ומעבדיו קשה והיטו כשענים שלא האמנו למשה
 שהקב"ה רוצה להולאחי ולקדשם לו מקויר רוס
 שהיתה בהם נקדשו מן סבאולם אבל טרוא סס
 כרעםם וכלם שאם יוואים ממלרים כשענים
 גדולים הרי הם מקדשו לו כום כשרנה עלה
 כדור מכל זה שיקב"ס חגי חתם עס ישראל
 קודם שהולאחי ממלרים שהוא רוצה לקדשם כמלאכה
 שעשה עמכם וכלו המכות דמח כעו דמים
 ונכתיב יסר' על ז' ו'

הנהגה אלו היום הקביה קובע' ומן להחיא אומתו רזה שיתולו הקדושין כעצת הקנאי לא הוה נירין הו' לחזור ולומר להם שום דבר דמנינא כשנא הומונ שקבע חלום הקדושין בלי אומר ורכירה אמנם כיון שלא קבע זמן אלף קמחא קזמר שהו' טרין און הדומה כשנל קדושין כשירנה א"כ אישוא איון תלון הקדושין עד שאמר הקב"ה עבשו אני רזה שיתולו הקדושין ומדן הן תלון ועש"י נכח לביאור קראי דפתחין בכו והיינו דקזמר אחס ראיחס אשר עשיתי למתים כמס מכות כפחתי עליהם כשירכבם דהו' כמו קמיס גמי ניש ואשא תחכם על כפשי נשים אלו מלאכות שעשיתי עמכם וכל זס שעשיתי הוא כח שאקדש תחכם לי אימתי שארנה כך התנאי עמכם סיס מעיקרא וסחי כמקודש' כמלנה ופרטתה דמקדש' דדעמיס אפרותס איכו השתא געתה אס שמוע תשמעו בקולי וגו' ואיתא פירוק' קבלו גבליכ ועל"י ירחס לפרס דר"ק ועתה אני רזה שיתולו הקדושין עבשו וההו' עמי כיון אסס וכעלה ומס"ה אס שמוע תשמעו קבלו עליכס שהרי עבשו אני אול"כס והייחס לי טולנה מכל העמיס ואחס תהו' לי ממלכב כהיכס כיון שתלון הקדושין מן דרין לרכינן לשמע בקולי ולשמור תורתיו כמי מלאכ' שהיא' עושה לבעלס שעושה לו כל לרכיו וס"כ אחס מחויכס קייס הקודס והמטת אלס הדרכים אשר תכר אל כס ישראל דהיינו שאין אחס ל"ל אלף דרכים סדרים והרועה כלר שניו רזעם שיתולו עכשו הקדושין תוד' הס תלון ואינן נרדך לשאלו אחס אס מעתהס עכשו באלו הקדושין שכר מעיקרא התניו עמכס דכתי' קדושין אני טרין דמיס אלו המכות כשנלן ונרע' על זס"ה א"כ אישוא איון תלון הקדושין אלא הרעס כלר רוכון שתלון הקדושין בע"כ מנינא הס סחיכס לשמור תורתו ומתניו ולוס בל הכיכוכ ואמר ירעט כל העס ומתו ויאמרו כל אשר דבר ס' נעשס ונשמע דר"ל נשמע ונעשה וכמו שהקשו"ל - אמנס רזע' ד' יוחא רע"כ וישראל כיון שהקב"ה אמר לך שהו' רונה שיתולו עכשו הקדושין ותלון בע"כ א"כ אישוא כל הדרכים אשר רכר ס' הלו החורה והמלכות נעשה הדי אט מעכנס לעשות אחס ואין הרכר תלון בדעקוט עד שנעשע אחס מתקדס' אס ישר כעניינו קבל' עליט גבשמת כיון שתלו הקדושין מעכשו בע"כ מחויכס אט לעשות כל מלאכות שאור עלינו כמי אסס לנכי כעלס דכרד'י' שפטי לבינח והקורה והמטות סור דרכים כמי לבינה זס מה שנלע"ד כפסל הכתוכס אמנס שר' לישכ דכרי ה"ל א"כ אדרש אלס הכיכס שלא תפחות ולא חוסקן ויהא לפרס עביד' וקייס עד מתי דאיחא הו' התס על מתי דתנן הקדש' השתא לאמר ל' ויס וכן אדרש'הס נתון ל' ויס דמתקדש' לכ' לא בל אשר קדישה ותורה כס מתי ר"י אומר חזרת דתני דרור ומכנל דכור ור"ל אמר אינח חזרת פרש"י ו"ל וחורה כה כתול' ל' ויס אמנה א"כ אשמי כחזרון קדושין וקי"ל כרי"י עוד נקדיס מתי דקי"ל כיון המתקדש ע"ת אס נתקייס התנאי מתקדש' אמננן נרדך שיהוה התנאי כקלבו שהי' כטול וקנאי קודס למעשה והן קודס ללאו ותנאי

כדבר ה' ומעשה כדבר ה' ואם תשר א' מאלו התנאי בעל והמעשה של הקדושין קיימין כמבואר כס' ל"ח כה"ע וכוה כנח אל' הביאור עש"י מה שפרשט דהיק אחס ראיחס אשר עשיתי למתים אלו המכות שהס דמיס גמי נמי ואשא תחכם וגו' מלאכה עשיתי עמכם וכל זס לא עשיתי אלא כשנל קדושין שאבוא תחכם אלו אימתי שארנה שיתולו הקדושין ועתה אני אומר' להם שיחף אני רונה שיתולו הקדושין אני מתנה עמכם תנאי אס שמע תשמעו בקולי וגו' אלו קייס התורה והמטות כס שעתא והייחס לי טולנה מכל העמיס ואחס תהו' לי וגו' שיתולו הקדושין וע"י כרר שיתויו משס לפשו ית' ואמר דכש"ע למח אחס תולה עכשו תלות הקדושין כקבלת התנאי שסוף קייס התורה והמטות והרי יס לנחש שני' וזרל' ומזנו כוס התנאי ויכנלו הקדושין כיון שערין לא חלו ובלוין לבעל אותס למד' אי עבשו כהס כהס כמו חורה כס כהק' שלשס ויס דכנלו הקדושין וא"כ יותר טוב עכשו לפחות התנאי כקבלת הקדושין ללא תפירה שיתולו הקדושין עבשו בלי תנאי והמה חלן מרר כע"כ כיון שער' עכשו לא חזרו כהס וא"כ תאמר לכס שקיימו התורה והמטות ע"י כפייה ז' פתיו וכ"ת לא כך היא דעתך אלא שאינן רונה שיתולו הקדושין אלא כקבלת קייס התנאי ואס יחזרו מתתנותם בקדושין ויכנלו אותס לא אכפת לך א"כ התנאי דאיתת' להכי שאתה רוצה כקייס התנאי דוק' ואינן משנא כבעלת הקדושין מעתה נרדך להסוף על הדרכים שהכטול התנאי ותאמר להס לא תשמעו בקולי וגו' שלא שיתולו הקדושין אבל השתא שלא כפלת את התנאי בעל והמעשה קייס שתלון הקדושין ומתי כשהיחף כנל ור' התנאי עם תלות הקדושין כיון שסוף קרוב להפסד ורחוק לשכר כ"ז שא' ונתן מרע"ס דכריכר הקב"ה וליה כל הקב"ה ואמר לו אלס הדרכים אשר תכרר כנל תפחות התנאי כחלות הקדושין ולא חוסקן לבעל התנאי מעוס שני מעבטמי כהס שף שני תולה תלות הקדו' כקבלת התנאי הוה שיימיו התורה והמטות לא תעלה על דעתס שיכטלו הקדושין כמי שלא קיימו התורה והמטות וכן נמי מה"ט אין נרדך שחוסקין לכטול התנאי דרתי וישראל מקבלין על גבולן קייס התנאי ומקיימין אותו אלו שלמי הדין התנאי כטל והקדושין קיימין וחוה שכתס ויהו' כה ככתוב והעיד עליהס ואמר ויאמרו כל אשר דבר ס' נעשס שחט מקיימין התורה והמטות ומנינא חלו עכשו הקדושין אע"כ שהס כייס לחזור מן הקדושין ולמאן כקבלת התנאי של התורה א"כ היה כהס מתחילתו לכטל הקדושין כיון שלא תלו ותח"כ ויקבלו עליהס התנאי של התורה והמטות בלי קבלת קדושין והיינו דקזמר כל אשר דבר ס' התנאי וקבלת הקדושין נעשס ולא כטול דבר מכל דכרי' .

א תאמר באופן אחר לישכ תאמר שלא חוסקין כמ"ע הרמב"ם ו"ל שכל שאמר מעבוכו אטו נרדך לכטול תנאו ויה' להקייס התנאי למעשה אלא העש' והקייס הנעשס התנאי קייס אמננן התי' והדק"ש ס' ל' שאפי' אומר מעבוכו נרדך שיהו' .

שיאו כל משפטו התנאים חסד רבת הנאו' וכתב
הה' שמבלת הנאונים ותרעוב שהיו תורה וכוז
נכח אל הכיורו דה"ק ועתה רחמי מעבדיו אש
שמוע תשמעו וגו' שאני מקדש אתכם מעבדיו
ע"ת זו ומרע"ה היה ה"ל הכתו' והי"א ש' האף
בעמבשו לךד משפטו התנאים ולזה הקשה כמו
שפי' לבעל גמנו חתה חתול חתק הקדושין בקיום
התנאי והדיוט למוט שמה ובעלו הקדושין מתמת
זה התנאי שאינם רוצים בקיומו ואם חתה מתקדש
על קיום התנאי ו"כ לךד לבעל התנאי וכמו שפי'
לעל ולזה ח"ל הקב"ה אלה הדברים שלח תפוחת
התנאי דק"ל כהו שאינם מבעלון הקדושין כשכל
התנאי וכן נמי לא תוסף לכפול לתנאי הרלבחא
כהד"ף והרימ"ס דרבעמבשו אין לךד לבעל התנאי
ולא שחר משפטו התנאים ונכח ליישב לפי דרך
זה מתי ואיחא ופי' כהולקא אלה הדברים אשר
תורה כסדר חוה ע"כ וגם על זה תחול התימא
דמחובא תימי לטפח אלו הדברים ואף הוה מהפך
ח"י אמנם הענין ויכן כ"מ' הרמב"ם כפי' מה'
אשרות שגודל הקדוש המעשה לתנאי ש"ל היו את
קדושת י' כהדר זה וכן הדין ליה ודשלים
ואמר חס התני לי מנה היו את מקדושת י' ואם
לא התני לא תהיה מקדושת היו התנאי כולל מפני
שהקדוש את המעשה וכן כיה ואת"כ התנה
אצפי' שכל היה כהכ"ד ה"ו מקדושת היו ואינה
רובה לותן לו כלום וכתב עליו העור בקי' ל"ח
בלא נתייר המלתא דפשיטא הוא שחס נתן כיה
ולא התנאי שיהא מקדושת כלו תנאי וכתב עליו
הכי' כלומר וז"כ לא היה לךד שיטנו תחמיס
ויתחבו שהיה תנאי קודם למעשה כיון דמלתא
דפשיטא הוא שאם קדם המעשה קדם און התנאי
שהקדם את"כ כלום וע"י כתב מרן ואין זה כלום
דכיון דגמר רכיו הקדושין הוא התנאי שהיו הוא
אומר היו את מקדושת י' ע"ת כו"ד אצפי'
שנתן לה הקדושין קודם שויכר התנאי מ"מ כיון
דרכוס אתרים הם על הפסק ראש רכיו אקופא
סמך והול' דלא חלו הקדושין אלא על אותו תנאי או
לאו דמקדושת התנאי בני גוכ"ר שגריך שיהיה
התנאי קודם למעשה ולעשה הרמב"ם הכי דיק
וב' דתנאי לאו מלתא כהפשי נפשה אלא תתלה
דכיון דהשטותם עב"ל ואחרי הענין דכיה מרן
ז' ויראה ודאי לא נעלם מתק"ר הא דק"ל דככל
הזכרם כולה תק"ד כדבר רמי כר מע' ו' ומנרף
ומקדש שאינו יכול לחזור בו אף כתב"ד אמנם
כיוצא לחלק רה"ד כהפשיק קנת ברברים שאינו
יכול לחזור בו כתב"ד אמנם כהאמר כל אלו הדברים
כלי הפסקה כלל לא מקרי תורה תק"ד אלא ראש
דכיון אספק ספק' ולע"ן שגם סטור לא נעלם
מתנו זאת ההכנה דכרי הרמב"ם ו"ל שאמר כל
אלו הדברים כלו הפסק ואפי' שער מקצו ודאי
דכיון דק"ל דמנרף וע"א שאינו יכול לחזור בו
אפי' כתב"ד הס' דאפי' אתר כל הדברים כלו
הפסק שייכ ואינו יכול לחזור בו כיון שכבר נרף
או עבר ע"א ואין חילוק כזה וכדאי שהס' לגבי
מקדש כיון שכבר נעשה המעשה שאינו יכול לחזור

אף דברים ואינם ואף שקדוהו כ"ח לא הסין כן
כדיעת הטור לע"י ככתו' ואין לנו ליישב דבר
הרמב"ם אלא כמו שתי' הב"ח ריפון חלקו כון
שהוא דבר אחד לגמרי וכן שיש הפסק קנה אלא
שהוא תק"ד אלא ד"ל להמב"ם הא דק"ל כמנרף
ועב"א ומקדש ומנרש תק"ד לאו כדבר רמי און
זה אלא לגבי תורה אם חתו בו לגמרי אכל אם אינו
חוזר בו אלא שמתרש דכיון אמרוהו תק"ד
כדבר רמי והלכך נבי תנאו נמי אם התנה
עמה תק"ד הוא מועיל או לאו להקמעה
קדוש לתנאי דהתנאי לא הוי תורה אלא מפרש
דהמעשה שפשה אינו אלא ע"י כך וכך עכ"ל
ולפע"ד יראה קרוב לו' שאות היתה נמי כוונת
מרן ל' אלא שפי' כל שאומר הדברים אחרים כלו
הפסק לא מקרי תורה אלא מפרש דכיון וראש
דכיון אקופא ספק' אכל כהפשיק קנת מקרי תורה
ואינו יכול לחזור בו אפי' תק"ד אכל זה"כ הם
חור מן הקדושין לגמרי לאחר שמן ליה אפי' הוה
דברים אחרים כלי הפסק וידה מרן שאינו יכול
לחזור בו כיון שכבר נעשה המעשה מיד כתיבתו
ליה - אמנם הטור ס"ל לע"ר דאפי' לגבי
תנאי כיון שכבר נתן ליה כלו תנאי מיד נתקדשה
ואינו יכול את"כ לבעוה תנאי אפי' ברברים אחרים
כלי הפסק ועפי' כל זה נכח לג"ר עפי' מה
שכתבתי לגבי שכבר הקדוש הקב"ה המעשה
כשעל ונתן מעוה ליה' כבורת קדושין אלו המכות
כשלא ישיאל ממנרשם והתנה עמהם שהוא חוצא
לקדש אותם כשאלה וזה לפי ס' הרמב"ם דאפי'
ליה דכאומר מבייש ופי' קודם המעשה כתיבתו
ובשעל לתנאי התנאי קיים א"כ ה"ל לגבי ישראל
אף שהיה הקב"ה מקדוש המעשה לתנאי וקיים
אומר להם ויחייב לי סגולה' אם שטעב קשמעו
כקולי התנאי קיים אף שכבר הקדוש המעשה נמי
כשעל' שכבר נתן להם הקדושין - אמנם ל'ס'
הטור ויראה לע"ד כיון שכבר נתן להם הקדושין
מיר שאומר להם ובעת ההיותם לי סגולה נגמרו
הקדושין כיון שכבר קרמו מעשה ונתן להם הקדושין
רמ"ל אם נתון להם סגולה אחרים או קודם אחרים
וא"כ אף שתייחם את"כ ואומר אם שמוע תשמעו
כקולי וגו' לא הוי תנאי כיון שכבר קדם המעשה
כדברו וכשעל ובוה ככל אל הכיורו עפי' עכ"ל
דה"ר ע"א ר"ל הקב"ה לא תוסף לבעל התנאי משום
דבעמבשו און לךד משפטו התנאים וא"כ אמרו
ואמר משה דסתא רס"ל הכי א"כ יוכלתי לתפך
הדיר להקדש הקדושין אלו המעשה לתנאי וכן'
הרמב"ם ו"ל לאם כן והואויר אלא הדברים שלא
תשנה אלא כדבר חוה להקדש תנאי למעשה
דהלבחא דהטור ו"ל דאם הקדוש המעשה אלו
הקדושין כתיבתו לתנאי כיון שכבר קדם המעשה
כשעל שכבר נתן הקדושין מיר נגמר המעשה
ותלה הקדושין ואף שתייחם את"כ תנאי לא הוי
תנאי ורק כתיב' הוא :

נמינו לפרש כונתו הוי קדוהו ע"ר ומקדש
עוד כתיבתו הכתובת שאמר כה תתמר
לבות יעקב וקנה לבני ישראל המתי כפל הענין
כמלוח

במלת שנות וי' ור' רדשו בית יעקב אלו הגשם
 בני ישראל אלו האנשים ולפ' ר' יוכן כחופץ האר
 מנין הוא רדשו ענין לרדף לישב כל שטעון
 השמעו גם לרדף לכבוז כמאז רקאמר כי לו כל
 הארץ רמא קמ' ו' ומאז כ'ט איבא חסותא הירובים
 אמנם ידאף לפ' ע' ר' ה' כ'ה חסותא לבית יעקב
 בין אם רטון עצמן עמו בין נשים ובחתי אשה לבני
 כנענה והבד לבני ישראל בין אם הם רטון עצמן עמו
 כאלהים וכיון אים לבני בחיור שהם אחי ורעי אחם
 רדאית אש רע ע' ר' ה' ר' ה' למארה אלו המכות שהן כמו
 דמים נקתו בעדכם גם נמי ואשא אחכם על כנפי
 נשרים ו' על עינכם שר כבשול מלאכה ו' וכל זה לא
 עשיתו אלא ברו אבאח אחכם אלו שפאקנה ככס קנין
 הנוף ואם כן אם ירעם עצמכם עמו כאלהים הרי יקתי
 אחכם בדמים אלו קרין עבר עברי שהוא נקנה ככסף
 וכסוה כסף וכמו שפ' לעול בשם המרדש שאמר
 חקב' ה' קניתי אחכם כעשר מכות שהכתיבו על מרים
 ומ' ה' ונתנה אים שטעוה תשמעו וגו' רדית קבלו
 עלבים ומורדחא אחם לשמוע ולקבל התורה והמלכות
 בין יהיה לכם חן אים או אשה שגרי אים כי לכס רין
 אים הרי קניתי אחכם לעבדכם וחייב העבד לעשות לרבו
 כל מלאכה שהוא לרדף והתורה והמלכות הם לרבו גבוה
 ואם י' לכס רין אים הרי בכר קשיא אחכם
 שעכשו אמי מתרעם שמואל הקדושין וזמנתי לכס והיותם
 לו טעלה מכל העינים שחזיון מקדשין לו ובין שחלו
 הקדושין חור הדין שמוכיבים לקבל הכורה והמלכות
 מלאכות שהאשה עושה לבעלה שעושה לו כל
 רצונו ואם יאמר מאז ישראל רבשגמא אים לו רין אשה
 וחלו הקדושין איו אלו יכולין לחזור כמו רליון האשה
 מתרעם אלא לרעוה א' אים אמנם אים י' לו רין
 עבר עברי הרי ק' ר' ברין דע' ו' ואלא כגרעונו כסף
 אים קנס אפסו במתא ועבר עמו כ' שטט ושאר עליו
 ד' שטט נחלו לו שטט אשכח המתא ואלא וה' לאר
 שקנאו מיר אים י' לו מנה שמתא רחון אחוה לרבו ואלא
 מיר ואם כן און נמו כל מה שפסוקו עלוט כשכר
 המטות והמלאכה הרי מלאים מכל טוב מ' ז' ז'
 מנרי' והיה שהוא שבר טרחתו ואנו טרחתו לפניו יקברך
 ויחלץ ויחרו ליה אים ואמר דרבי לוחא שברי כי לו
 כל הארץ וכל לו כל הכסף ולי הובא ולי אפסר לכס
 שפטרעו מה שאחס חייבים לה רחל שלי ובין שאון לכס
 מקדש לפירוט לו מה שנתקו בעדכם כער קנין גופכם
 הרר הנה שאחס קנינו לו כל ימי עולם וכמו שאמר
 הכתוב כי לו בני ישראל עבדים עבדי הם אשר
 האלוקה אחם וגו' ומובחוסם אחם לקיים הקורה
 והמלכות אלה הדברים וכו' רדחם כעלמא לרדף איה
 להרדעם עבד תעשו עבדי אים הם כרין אים לו כרין
 אשה ואיון לרדף לשאלו להם אים הם מתקדשים מרעס
 לקיים הקורה והמלכות ומ' ה' ויענו כל העם ויהיו
 יאמרו כל אשר רבה ה' נעשה הרי אט מוכנסים לעשות
 כל מה שצוור עלינו שרדי' בכר קנה אחתו בין מדין
 עני' כח מן אים ואיון הרב קניו בכחיתא שנשמע
 ואם כ' נבשח אים גרנה אלא מעכשו יוכיח עליו
 לקיים אים כל הדברים אשר ידבר' ונעשו רדף זה הנה
 שפחו אלה לבגלא לישב מה שר' לו על פסוק ויחלבו
 בתקפתא הנה מלמד שפכח עליהם הנה כנגות ור' לו

אם מקבלים את התורה מותק והם לאו זה מה
 מיתחם שם תורה כקדושה ע"כ והקושי מוכרח רמאי
 ההיחיא ליה כהן כיוון שכלכל לשטון שכחונם קבלה
 וכמו שאיום מבחן מודיעא רבה לאוריותא אמנם לפ' ר'
 הירשה קידש וברחן כפה עליהם הנה כרי לקבל
 התורה כיון שכבר קנה אחם כין מרין עבר או אשכ
 הרי מחויבים הם מן הדין לעשות כל מלאכה שצריך
 לה וכל רבך שהאלים יוכיח לעשותו הדין סוף שטופין
 אורו ער שאמר רועה אמי ואין יכול לשטון אחר כך
 אטס היותו משום דאמרין כשאמר רועה אמי אף כל
 נהרגה משום דמטא לשמוע רבוי חכמים ואת' לן
 להחזיקו באפיקת מקיים מטוק וגמר כלבו לקיים רבוי
 הכר' וכמ' כ' כפרך כ' רקדושין ה' נ' לבני ישראל אף
 שאנסס כיון שמתא' אחר' נמי בשלמא חסם
 את ספר דברי הברית ויקרא כלוי העם והאמרו כל
 אשר רב ה' נעשה ונשמע וכמו שאמ' כס' משמיעים
 המריון דיהיו נגמו ומתקרי כלב נמי לשמוע ולעשות
 כל אשר רב ה' דמטעלויהם מ' ה' לקיים כל דבריו
 ית' ככלע' ל' לישב חתן מרדו רבא כרדך רש מדיע
 וכלל אלה הדברים יוא' דלא קנס הקב' ה' ה' כין ערין
 עבר או מרין אשה לנברי כעלה אלה על ידי המכות
 שהם כמו רמיו שנתן בעד ישראל לשם קנין ואלא לא
 היו אלו הדמים אלא הו' כקנין שכר המלאכה שהאלים
 ממרמים אף שעה שפעם נעמסם כחולת מלאכה זו אים
 לשם קנין וקדושין ריק' כ' כמאן דאמר ישנה לשכרות
 מתחלה ועבר סוף והר' מלרס והמקדש כמלואוהם
 מתקדשת משום רלוי היכול לומר כשעת הקדושין
 אמנם עכשו רחא איבא רעם אלו המכות ור' לו
 מקדש כמלה ופרוטם מתקדשת משום דרמיוס
 שפרוטם .

ובזה

יוכנו נמי הבקובים כהאם כקדר דהו כי
 יקום כקדך כחלו או חולס תלו ונתן
 אלתי אית או מופת ובה היותו והמפת אשר רב אלתי
 לאמר נלכה אפרי אלוהים אחים אשר לא יתעם
 והעברס לא קבמע אל דברי טביה' היותו וכו' אקחי
 ה' אלהכס תלכו והיותו יהיראו רח מלואו תשמו וכו'
 ואחורו קעטורו וכו' והנביא כחולו יומת כי דבר כה על
 ה' אלהיכם המעו' אחכם מתרין מרמים וכפוד מביט
 עבדים וכו' ע"פ היתומה מביה' דמיתו איהו ומפוז'
 שנתון הגביה שמריות ממנו שילבו ויעברו עלו איהו
 כעלים ממנו ההצדק שהשכיח הבחוב שרבר קר על ה'
 היותו' איהו וכו' אים איון לו עלוט אלא איהו רי
 ובפסר' י' לו עור לרדף להבין קי' לאמר דקאמר
 רהיה יתירה שכבר אמר אשר רבך הלך יד לרדף
 להבין השוכת הבחוב דאמתי כח ככפל ומתא' ד
 והפוז' וגו' .

אמנם

הרבר מביה' שהנבוא היותו או
 חולס החלוס ככנס כחילי שביה' המקדש
 במלה אינה מקדשת כן נמי המקדש כשבי מלתיה
 קי' כ' כמ' ד' וישנה לשכרות מתחלה ועד וכו' ור'
 מלוה והיותו דקאמר הו' או מופת שמביה' רלתי
 וע' כ' רליות תלו מבטל הקדושין שקדש הקדש
 לעמו ישראל כהאם ר' קמי כמי' כמ' ר' והם הם
 הקב' לקדש הוהם בה שנתה בכבר שהאסם
 ממרמים הרי קי' ר' דמקדש במלה אינה מקדשת
 משום

משום דלא ידע כי מירי בעצת קדושתו וליבא אלא
 דבר ומתירה בעלמה ואין האם מתקשה כדברים
 כלבר ואם כבר קדש קודם שהויתם בכפר ואת המלאכה
 שהיא רחוקה לעשות עמהם להויתם ממנהם הרי ק"ל
 כמאן דאמר דמאן דמאן לטובת מתקנה ועד סוף הדרך
 הוא לה. וזוהי והיטב דקאמר וכו' הלא האמת והטוב
 אשר דבר אלו לאמר ראינו ליתבא כעצת קדושתו
 כי אם דרכים בעלמה דהיא מלוג ממני ואיני השקפה
 ללכה ועבודה אלהים אחרים וכו' כיון דלא חלו
 שקדושתו לזה קאמר לא תשמע לא דברי הכהן שהוא
 וגו' אלא אחרי ה' תלבו וגו' וכו' תרכין שקדושתו חלו
 כדון אשה ובעלה שהרי זו דבר קדש על ה' אלהך
 המעולף מא' תגם נמי והשך מכות עבדים שמתן
 דמים בעדן ופי' ה' אתך אלו תמכות וכל זה לא עשה
 אלא לשם קדושתו ואם כן חלו הקדושתו ביהמה ובדימה
 כדון מקדש כמלוג ופרטוהו ומקדשה משום דיעשה
 אפרוטה מחור לקדוהו דתפתחין בהו לפי' כדאמין אחר
 המה וקדוהו דפי' ויחף בקנה ה' ונדקדק עור כפי'
 אמרו ולקדוהו אהבם לי לגב' והייתי ללכה לאלהים
 אהבם הענין יובן כמאן דק"ל כדון אהבם העבירה
 הם רבה ההון ליערה ולקדשה לו און ידון ליתן לה
 ויש דבר בעצת הקדושתו אמנם פלוגיה דבין דרבי
 און כפי' קדושתו דרכין ס"ל מנייה הראשונה
 שנתן להכיה לשם קפון לשם קדושתו מיני מש"ס וכול
 לקדשם וליערה לו הפילו בסוף שז סתך לשקיעת
 החמה ורי' ס"ל דמנייה הראשונה לאו לשם קדושתו
 ואזו מתקדש אלא לעלוי רשען שיש לו עליה דהו
 מלוג שהרי הוא חיבת לו או שיש אהו לעצם משבח
 אלו והמתקדש כמלוג שיש עליהם משבח ה' מקדשת
 וכו' וכן ידון שהיא עליה כאשר ענבור שיש בו שה
 פרוטע עור אמרינן הוה רלס' רבין אש הלך האב
 חזק וקדשה לאחר ודנה אחר כך לארזין ליעד ולקדש
 מיעד ולא חילוי קדושה האב שקדש כל' משום שהרי זה
 דמה לאומר לאשה הרי את מקדשתו לא מעבשו ולאחר
 לו' וכן וכו' וקדשה כדון' ש' מקדשת לא' אף על
 גב של חמר ההדון מעבשו ריבון דכל מכירה על
 מנת להעבד כדומר מעבשו רמי אמנם ר"י הרי זה
 מקדשת לב' משום שהרי זה ורמז למו שאומר לאשה
 הרי את מקדשתו לו לאחר לו' ויש וכו' אחר וקדשה בתוך
 לו' ש' מקדשת לב' ה"כ כבר חלו קדושו כ' קודם שרעה
 ההדון ליערה וכו' לא חילוי קדושו ההדון אש רנה ההדון
 ליערה ע"כ בנימ' וכו' בהורף עור ויהא דנ"מ אש
 חוד האב אח"כ ובעל המנוחה מתורת קדושתו לכן רבין
 אמר יבול דכשריהם ההדון חלון הקדושתו למפרע
 תשמע תקנת המנוחה אמנם לכו' ר"י ריבון חלון הקדושתו
 הלא כשרעה ליעד מבין ולהבא יבול האב לחוד
 ולבעל הקדושתו כמו הודה בה בתוך לו' ויוסד ק"ל כר"י
 דאמר שהיא חודת דתקו ריבון ונבעול היטר עור
 נקדש מ"ס הרמב"ן ז"ל שפי' אש גדולה מוכרת
 לעמה כדון אמנם העבירה ואם כן בודאי לכו' לו' כר' ורמי
 המה העבירה שמוכרה אביה היתנובה וכו' על פי כל
 זה ככה אל כדאמר והיונו דקאמר לכן אמר לבני ישראל
 הו' ה' והולאתי אהבם מתחת כפלות מלרים וגו' גם
 בני והולאתי אהבם כדורו עמויה וכשפטים גדולים חלו
 המכות שכן כמו דמים שאינו טוהן כעבדס לשם קפי'
 ופי'

מז"ה ולקדוהו אהבם לי לגב' כע"כ אלא כטובתם
 שהיא עבדי וקדושתו אהבם ברמזם אלו המכות גם נמי
 מה"ט ואם יש לבם עמי בות שרלל כדון אשה וכדון
 אמה העבירה והייתי ללכה לאלהים שיכול אני לקדש
 אהבם לי לאשה אחימי אהבתי ואיני נדון ליתן ללכה זום
 קדושתו אחרים ואם יאמר נא ישראל והלבנתו כר"י
 דמעות ה' לאו לשם קדושתו ניתנו ואינו מתקדש אלא
 כנרעון שיש לו עליה ומההיא שעתה חילוי הקדושתו
 מכלן ולהבא ואם כן לאחר שזוהי אחת הקב"ה
 אמרים קודם שיראם ליעבד אחתו אנו הולכים
 ומקדשין עצמנו לאלהים אחרים וחילוי הקדושתו או נמי
 אנו אחרים להלוי ואחרים שאין אנו חרמם ליעבד
 אחתו לזה חוד הקב"ה ופי' להדיח וידעלם דלאו לשם
 קפון כשפחא או טוהן אלו המנוחה אלא כר' אה"ס
 אלהיכם על מנת שאקדש אהבם כשארצת המנוחה
 אהבם מתחת כפלות עבדים ו' רבין ור"י אלא בקדש
 אכל אש מפריש להדיח עבדים ו' רבין ור"י אלא בקדש
 עדה לרבין כדיון ו' ואם כן און וטלון עור אחר כך
 לחוד ולקדש עצמכם לאלהים אחרים או לחוד ולבעל
 הקדושתו כדרכים אלא כשאר רחוק לקדשם וליערים
 חלום הקדושתו למפרע משעת נתינת המנוחה ודבר
 משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקולי רוח
 וגו' ודרשו ז"ל שהיא קשה כעושים לפי' מע"א
 ולפי' נוחה ר"ק אלא שמעו אל משה לקבל אלו סענו'
 להדיח לשם קדושתו מני משום שהיא קשה כעושים
 לפי' מע"א ו' ח"כ הרי רנה כמו שטוהן מנוחה כשפח'
 לשם קפון וכלתו למחולקת רבין ור"י רלס' רבין אמרינן
 מספחא מנוחה ה' לשם קדושתו ניתנו וחולו סק"ס'
 לקדש אלו ישראל כשיראה כללו המנוחה ופי' על גב
 שמישו ישראל להדיח ואמרו שאין ריבון לקבלם כדורת
 קדושתו אלא כדורת קפון רבין ופי' הוא אמרינן אהבם כמות'
 סגויה דהמור אחר קחו אש על מנת שלא ליעבד לרבין
 דהלב' וכו' ויהא אש רנה ליעבד מיעבד מפני שמתן
 עמ"ס כדורת דהנחו כול אמנם לכו' ר"י און
 מיעבדס ומקדשם אלא כשעבדו שיש לו עליהם
 ונפש קפון לו והו' מנת קדש כמלוג שיש עליהם
 משכון ומקדשתו ומקדשו שעתה שהוא רנה לקדשם
 חילוי הקדושתו מבין ולהלוא עור נקדש מאן דאמר'
 זה הפס קפי אפי' וכו' אש לא יעבדו מלמד שרדף
 ליעבדה מנעת דיהו הוא תני לה והוא אלה כדושתו
 ועוד ולאפי' דר"י דאמר מנוחה קא' לאו לשם
 קדושתו ניתנו ופי' דמי' שרדף ליעבד ר"י כר'
 והורה דאמר מנוחה ה' שקבל האב לאו לשם קדושתו
 ניתנו ואון יעבד אלא כפרוטה שעולה לפי' און
 רעת האב כן מתחלה ואם אינו מויעבד שקבל
 עליה און כדון קדושתו אמנם רכבי' אמר אפילו
 תימא רבין דס"ל לקדושתו ניתנו שפתי הכא דאמר
 דחמנא ועבדס ופי' כחוב ליתן יעבדה למדרשה
 לשון ידיעה והרמב"ם ז"ל פסק כפי' מה' עבדים
 בשטוהן ר"י רחף לכו' כשחמס ומנוחה ה' לקדושתו
 ניתנו און יעבד הלא מנעת עור אמר' הקס אמר
 רבא אר"י המקדש כמלוג שיש עליהם משכון
 מקדשתו מדר' ר"י אמר ר"י מנוחה ה' לאו לקדושתו
 ניתנו היא הלוואה היא והיא נופח משכון הוא וכו'
 משורר בה ש"פ ומיעבד הו' קדושתו סי' לא שאל
 ופי'

וה' את' הטה' און מחזור לה המשכן אלה שמואל
 לה את המלוה ואלעז' שהמשכן כיוון דעה המקדש
 במלוא שם עליו משכן אחר וזה המקדש במשכן
 וקשו על זה והיה בלף מיעור והלא כיעור
 עמודים למ המשכן נבואה ראה נבואה משכן הוא
 ובסוף און מחזור למ משכן ות' דששואה לום
 ולחן עוקר יעוד כחות המשכן אלה מחמת מחילת
 שבער מלוא לחור עור סימיו וכהנו דע"כ בני
 אמת העברים לאו כסקנאח נבואה שהוא קנה לו
 מקדשם דה"ל אף עקדש בלא שער שחור והפקר
 וד"ר הרא"ש וטור' ו'ל'אש' לא החזיר לה המשכן
 מקדשם אמנם הדומים ורמב"ן ורשב"א והרמ"ם
 פ' ל'אזנה מתקדשת אלה כשחזור לה את המשכן
 ולכאד' יש להקשות עליוס דה"כ בני אמה העברים
 אף תקדש בלא שער שחור והפקרו ומהו שהכחירו
 את' ו'ל' אמנם בע"כ ז"ל אלוכיהו והיה בני
 אמת העברים איש ויכל למדשם אלוכיה רד"י
 א"כ כותב... לא שער שחור או מפקדה ולא
 הולך לתלמודא ללחור' ובעי' זו נבא אל הביאור
 וכימי הקאמר אהם ראיחם אשר עשיאו למרום
 אלו מחמת שמן כמו דמיס נחיו כערכם גם
 ואלא אהבם על כנוו נשרים ו' לי עלובם שבר
 מלאכה זו ועל ידי דבר זה וברא אהבם אלו
 שקיחו אהבם לעבדים וכמו שח' לעול אילו
 שקאף לך' אחר לשראל הם ו' להם עמי דין
 אשם וקנאי לו ברוח אמת העברים ובעיה אשם שמע
 תשמעו בקולו ושמרתם את ברותו ראונו אש
 תרו מדיעתכם שמע תשמעו בקולו ונ' גם
 נמו ויאקם לו סגולה ונ' אש תרו הויה מיעור
 אהבם וקדש אהבם לי ואין לירך ליתן לבס
 קדוש' אחרים וברוח אמת העברים אהבם לירך דעת
 וידעו בעשיו ואין יעוד אלה מדעת וכבחיח' חני
 אש' לא ועדם מלמד שירך ליערה וע' כה משם
 ואלו מלמס הקב"ה על האו לישא דה"ל דכמאן
 קמ"ך לך א"כ רבנן דס"ל רעמות הא' לש קדושין
 מקטו פ"כ את לירך ליער אחסם מדעת אלה בע"כ
 וכול אהם ליער אחסם ולקדשם משום דהוא ס"ל
 כבניו ראה דמי ודע' אלה מדעת היינו
 אלוכיה דר"י דאמר מעות הא' לאו לש קדושין
 מקטו אבל אלוכיה דרבנן און לירך דעת וא"כ אי
 ס"ל כרבנן און לירך לומר לבס אש תרו אלה
 וכול אהם לפחות מאלו הדברים דעת היורא וליערים
 ולקדשם בע"כ אף שלא מדעתם ואי ס"ל כר"י
 בני דהיא לום מעות הא' לאו לש קדושין ניתט
 אהם אהה מקדש אחסם כמלוה שום לך עליוס
 כיון שגופו קטן לו ח' כמו מלוה שום עליוה
 משכן גם על זה קשה דהיה הוא שחחור המשכן
 בם' הרמב"ם ורעמיה וא"כ לך להסויף על אלו
 הדברים ומעקרה תפקיר אהם ואח"כ תקדש
 אחסם כל זה עלים על דעתו של משם להקשות
 לעניו ונ' משום דהוא ס"ל שכן הדין ולזה סוד
 הקב"ה ואמר לו אלה הדברים אשר תרכה אל בני
 ישראל אלה תפחות רענ דירוהו אף לם' רבנן
 דגוה האו מלפני דאין יעור אלה מדעת וכינו
 דמי דרבי' והלכתם בחיותו ומהו שספק הרמב"ם

ו'ל רבן כמו לא חסוף לומר דברים אחרים להפקיר
 אותם קודם כללם' ר"י כ"י והלכתם כסמו' והיא' ש'
 דהמקדש כמלוא שום עלים משכן ה' מקדשם
 אפי' לא החזיר המשכן כאופן שלהם הדברים
 שאמרתיו לך הם נחיון לומר אף לם' רבנן והם
 מועילין אף לם' ר"י כ"י מש"ס לא תפחות ולא
 חסוף רוקו שמי' .

אי מני יום לפרנס מאמר שלה חסוף כמה
 שראינו להר"י ז"ל שהיה דברי ורמ"ם
 אומם דלעילא לירך להמשכן כם' הרמב"ם
 ז"ל ונבי אמה העבריים ה"ט רמקדשת רכוין שהוא
 מקדשם לו ללאם ממולא קתנא גובה ואין לירך
 לפרנס והו כמו חרות משכן ועגום פ"כ סיני
 דאמר ולא חסוף לפרנס שבתקלה חני מפקיר אותם
 ואח"כ מקדש אותם אף לם' הרמב"ם ז"ל דס"ל
 לירך להחזיר המשכן כמלוא שמי כיון שאני מקדשם
 ממולא הם וכוון נבואה א"ן ויבד אלה הר"ן ז"ל או
 לאמר כאופן אחר עפ"ד להפך ע"פ מה שדרי
 ח' לעגום אש שמעו תשמעו בקולו קבלו עליוס
 דהינו כע"כ קבלו עליוס גוהה כהקדים מ"ס מרן
 ככ"מ על מצי ואחרי' א"ן ויבד אלה מדעתם והיו
 בר שחתרם דלכ" מה תועלת יש כבודעה ולפי
 ע"ד שו' האו דעת רמ"ז' שכתב ואם איש מערעב
 שקבל עלים און כון קדושין בע"כ שום מעות
 להדיח דס"ל שירך שקבל עלים ותפרסם ולא די
 בהרעם בלבד אמנם הרב מ"ל ז"ל כתב על דברי
 מרן ז"ל רעיון מ"ס את' ז"ל כפ"ק רקדושין דף
 ה' כר"ה שכן ב"ש ר"ת שפחות מיעור אמה
 שעברים בכסף מתקנם בע"כ של אה ובע"כ של
 בת ומאי דאמרין שירך להרעיה לא שירך לעשות
 מוטעה אלא לירך להרעיה שלש קדושין מיערים
 גם הרשכ"א בתי' כהן שרבי ר"ת עקר וטרת
 הקבוע הוה להרעיה כעלמא וכ"כ הירושכ"א עכ"ל
 וא"כ ודאי לענין דהא פסקין בני' אלה עמיה
 ההוראה והנס לם' זו וילא דלם' אהו דאמר הא
 דהני און יעוד אלה מדעת היינו לם' ר"י כ"י
 דאמר מעות הא' לאו לש קדושין ניתט אבל לם'
 רבנן און לירך אפי' הדיעה כעלמא לש קדושין
 אלה וכול ליערים כהנה דרוחק לומר דכסם נמי
 פלוגי חניו ורבי' דהני ס"ל ראה דהני שירך
 ליערים היינו מדעתך ומש"ס ה' היינו אלוכיה דר"י
 כ"י אבל ר"ן ס"ל ואין לירך אלה הדיעה כעלמא
 ומש"ס פ' אפי' תימה רבנן דרואי הו"ל לתלמודא
 לפרנס כולו היא דכה נמי פלוגי גם ר"ת ס"ל
 לפרנס כולו היא דהיא פירושה הוא לפי ס' ר"כ
 אבל לם' אחי היינו מדעתך ומר"ת אלו הדברים
 כהתמה שכן פ' הא דאמרין שירך ליערהמ' דין
 לם' ר"כ כין להכרת חניו המרוין כך שאין לירך
 אלה הדיעה כעלמא אף בע"כ וא"כ הדר חתא
 דלם' אחי אלוכיה דרבנן און לירך אפי' הדיעה
 כעלמא לש קדושין :

ובזה נבא אל הטיור ויחיי רחמי' והתם
 שקיחו אחסם כיון אמה העבריים
 קבלו עליוס שמעו תשמעו בקולו ושמרתם את
 ברותי גם כמו ויאקם לו סגולה הויה מיעור
 אהבם

אחכם ומקדש אהבם לו אלה תרביהם אשר תרבו אל בני ישראל שיון נרוך אלה רביהם יהודעם שדודע והואם שאני מקדש איהם ואין נרוך שירעו בקדושו והיוו דרו' אלה הדברים שלא תפחת דריוני שלא ועלה בקדשך באבני הקוץ נרוך אפי' הודעם כעלמא אלה אלוכא דרבי ויקו אכל לם' רבנן הרלב' כדחייבוו און נרוך אפי' הודעם כעלמא לשם קדושו הלה מייבדה בכתא ור' א"כ ה"כ כיון שחנה נותן להם את הקור' והמורה בכתא עולמך עלוהם שאנה עולה עולמם להדיח' כעו חיתת אנה לגבי כעלה ממילא הם מתקדשוין ואין נרוך להדיע להם שאנה מקדשם ולוה קה"ל שלה תפחות מלשוריעם הקדושוין הרלבכתא כר"כ דרשי' לם' רבנן נרוך להודיעה שהיא מייבדה וימקדש אותה וכן מני לוסקף למר להם שאנה מודיעם הקדושוין אום ויקרו ורש"י ורש"י ז"ל הרלבכתא כנ"ע עמודי הודעם ואין נרוך אלה הודעם כעלמא שאני מקדש אותם הק' כע"כ שאינם מתרבים ורוק שדי

איהא בילקוהו ושמרתם את בריהו זו שכת עיי' והאיכא למודק טובא כהני קראו חזא דרשו' הכפל אם שמוע קשעונו גם איהא פרט מרת מרת שכת מכל המטות גם הקומה מביאר כמכילתא זו דמהיכא תיני שמשם ח"ו ויוסף זה ויחזית מדיבדו עבד שארדך לטרוק עולוה גם איהא פרט עבדא ויחזית מלריו ויהר דעל הנקיס עששה עמיהם וכלל וכלל וסוכ עפי' תורת מקדש דרענת מיהם עה"ת היא מרין בן המזל' ור' א"כ מוכרת שתיקום דין קרקע יש לה דללו מלעולטן לות כה' דיהא דבר מלר' וכן מביאר להדיח' כמדרש שדין קרקע יש לה עוד מערכוסם אפי' ל' דהתורם דין מקדש יש לה ולא מתנה שדרי קי"ל דאין כמתנה דין בן המזל דאמס' הק' לפ"ו כד דויקוני שפיה ידאם ולגבי המורה לא שייך דין בן המזל' כלל- שהרי עיקר דינא רבן המזל הוא משום ועשיית השור והגויב ופרשי' ז"ל בפ' המתקבל ור' א"כ דיהא דבר שאי אתא נחמד כ"כ שמתלא קרקעוהו ור' א"כ ולא תערימי על בן המזל' להוית נכסיו תלווקם עב"ל שהי מביאר שאם אין הדבר מלוי במקום אחר לא שייך בו דינא דבר מלר' וכן מביאר כע"מ סי' קצ"ה ח"ל איהא שרם שאלא המלון הפקר וכה אחר והסויף כה אום ימלא כמותא במקום אחר- של הפקר להסויף כה- ויכל המלון ללקוח ויהא לאו- אינו וכול ללקוח וכן פסק כש"ע ומס' ט' נמי קי"ל כיון דבמזכר לאהם זלי-תמי- לת- גבו- דינא דבר- מלר' משום שאינן כתיב משא ומתן ואינם- יודעין ליקח קרקע במקום אחר א"כ איפוא הם' לגבי תורם אה' לא יערכנם וסב חכוכית ולא תמלא כמותא בה במקום אחר- מעתה לא- שייך כס' דינא דבר- מלר' דיו איכא טעמא חריני' דלא- שייך כתיבה טענת בן המזל והוא כתיבא דתיחא כמת' שבת- דכל- סה"כ שכת בהלכותא נעשה שותף להסקי"ה כמעשה בראשית וקי"ל דשותף אין- בו דין בן המזל' דאמס' כהני דינא אית ביה פלוגתא דרבנן ור' א"כ קי"ל דכעיון איהא שותף- עמו כשדה דלא אין בו דינא דבר- מלר' דלא תכביר חלקו סיי' הוא כסוכן כבולה אכל את היה שותף עמו כדכריס' אחרים ולא בחימום שרם און מיעול' ח"כ לשם בריח' זו אפי' נ' שגדל' על ידי שמירת שבת נעשו שותפים להקב"ה כמעשה בראשית אפי' ערין יש למהי' טענת בן המזל דאין שגדל' שותפין אלא כמעשה בראשית ורוק' ולא תורם סבכר נכדית תקיף- ד' וירוח קודם מעשה בראשית אמנס' המכ"ס והרא"ש ורוב הפוס' ס' ל' דרשי' אינו שותף עמו כיום קרקע אלא כמעשה ומתן און בו דינא דבר מלר' ולפי זה כיון שיהא' הם- שותפין להסקי"ה עי' שמירה שבת כמעשה בראשית טוב און ויולין מה"ש לעעון מרין בן המזל- כיון- סבכר שמרו הככת כמרה

דרוש ב' למהן תורה

איתא כנמ' רבנן פירו ומכודם בשעה שגילה מירע'ה לקבל צורה כקבו מה' ש' לפגור בו הפך לקסחר פניו וזמה לחכרסם ח"ל הקב"ה אי אתם מתקיימים הימנו לא זה שירדכם אלנו ואלתלכת כחוק ביקו ח"ל בק' ללמשה לא תלכת לך חרה אלה בכתב אכרסם שאמרי לקחת מתנות כלדם ואין אלה האמור כהן אלה אכרסם שני' החדם בגרול כענקים עד כהן לבשו

והתימא

מביאר כום המאמר ואין כשכולי חבולה ח' שאכלו אלא אכרסה כוכרמו להטיח לקבל הצורה אשר לא יערכנם וסב חכוכית ושמעתי משם מרה"ם לאמיתו דל"ה שפרס כוונת זה המאמר דקיים אירוח דבן המזל קירם לשאר כל הדי' כתיבת הקרקע ומעלה מר' אחרים אפילו שכבר קנו עד קי"ל כתי' סיומן קציה דשותף אין בו דין בן המזל עור הניח מתאמר ז"ל שכל המתקבל הכנת' אורחים נעשה שותף להקב"ה כמעשה בראשית הם כן איפוא וזאת היתה כוונת המלהכוס דמעקרה רנו לגרוע כמשה כמענה דינא דבר מלר' שהם קדמיין לכות כבורה מכני דם מש עשה הקב"ה הפך לקחת פניו דומה להכרסם ור' לא זה שירדכם ואלתלכת כחוק כיקו רהיונו שייך ככה הכנת' יורחום ואם כן נעשה שותף לו והיון הוא דשותף קודם לבן המזל משום הכי לא יכלו עוד לרבר חלוו כלום כעבוד טענה זו חלו דבריו ז"ל והכי כענין אכר' דרבי של לייך ואפרס כ"ו' כ' כותום ה' האצרון כקדר מ"ת עפי' כמה חלקין עוד שמתירו כיון און על בן המזל חית אהם דהיותם אהר עשייתו למגדים וזאת אהבם על כפי נסיוה והיח' אהבם חלו ועתה אם שטעע שמשנו כקולו ושמרתם את בריהו ויהיטם לו סגולה מכל העניים כי לו כל האין אחרים קחו לו ממלכת כהנים וניו קדוה אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל ויחזית כמכילתא שלה תפחות ולא תוסיף עוד

ר' א איכא טעמא חריני' דלא- שייך טענת בן המזל לגבי תורם איהא שניקוס לישדאל עפי' מ"ש דר"כ' ח"ל כפי תקי' דהקדש לעניים און בו משום דינא דבר מלר' דיון דליתמו און בו משום דינא דבר מלר' הקדש לעניים נמי' און

טו זינה רב מלך דין הקדש עניים כיון
קיומם לכל דבר עור פים וכתב טעם אשר
משום דקדש קרי הוא כמתנה א"כ ה"כ כיון שישאל
אקרו קדש וכאמר בכבוד ק"ם וישאל לה' אינם

ויטלו עור מה"ם טענת כן המז' .
תו אומר טעמא אחרונה כמ"ס שה"ך כפי'
קצ"ה ח"ו ו"ע לזנה כאשר שמכר קרקע
שלו לבט וכן בעל המזר לטקו תי וכול לסלקו
דבין וכול למר דזכר וזכר טובו שאני מחזיק
אחת אחריו ולזה הדעת טובה לכא' ו"ע עכ"ל
ובן מטאד להרחא כפשי' כהש' הרי"ף הנואה
הש"כ"ל כדחזרו למטענא ע"ם וא"כ ה"כ כיון
הישאל אקרו כנס כדבתיב כניס אקס וגו' שנת
את בני וגו' א"כ קו לזכא טענה למ"ה לטעון
ערוך כן המזר ויחזר טובו וישר להחזיק הכן
בזמנתו אחריו וכמ"ס הרי"ף והש"ך ז"ל .

והנה כש"ל פ"ד איתא אר"ם גרולה חיבתן
ל' ישראל שנגלה הקדש במקום ע"א
וטענת וטומאה כשכלו לנזולין משל לבין שגפלה
תרומתו לנתן הקבורה אחר מה אעשה לטמא את
עצמי א"ל ולבית תרומתי א"ל מוטב לי לטמא
את עצמי פעם א' וחזר ומטעה ולא לזכר את
תרומתי כן וישראל הם תרומתו של הקדיש וכו'
ובו בנת סבירות שמהמ' בו אין בית אר
אין שם מחו . וכו' מוטב לזר ולהזנין וגו' כשהוא
קדש לאחרן ועוד אורו שאלמך וכפי את מקדש
הקדש עכ"ל דברי המדרש דום תוהמס שהרי
ק"ל כיון דחידך ארס ליתן כל אשר לו ולא יעבור
על ל"ח שבקורס וכמו שמתבאר ב"ד כפי קצ"ל
וא"כ שמשל והתמל אינם עולין כפי הדין דלף
דום תרומתו של הק"ם אט רשאי לטמא מה"ע
ולעבור על לאו דטומאה וכן המשל אט כיון
הוא לדיקרא אעבוד שנתמל הכתן כשכל התרומה
אשר הכרע נ"ס מהמ"ס ז"ל ודקוסיות אחרות
והאידך נישבו והחזקה ויאלה דלף לפי דכיוו
ערוך דברי המדרש תוהמס ויראה דמעטע שהס
תרומתו מ"ס"ם טמא את עצמו וזה הפך הדין
ז"ע .

ואנכי כענינו לכאורה ללע"ד ליושב באופן אחר
דל"ט טעמא עצמו והוא עפ"י מה
שישכר הכר הקנה זור מ"ס בתעבות ד' מפתחות
כיון של הק"ם וזר מניחו של ק"ה והקדש הכר
ז"ל והלא סק"ם כפי והיאך מטמא עצמו כשכל
המקום ותי' עפ"י מ"ס החו' על היא דאמרינן
כד קבירם לזנה כמות טובה כיון ל"ק ליה היאך
נעמא ותי' משום דישאל דין כיון יש להס והאכ
מטמא לבט א"כ ה"ז ז"ל הכי אמנא אחר העיון
וזהו המלך שרבי החו' תוהמס וכמו שהקדש
עליהם בתיב כמל קיוון דיונה דהק"ם כ"ג
וכ"ל אשי לבט אינו מטמא ועוד שאין אלו לזכיון
לתי' זום משום שנקראו כניס שהרי כבר כתבו
החו' כפי המקבל שהקדש ר"י כיון שאלוהו כהן
היאך הקיה כנה של האלמנה וטמא עצמו ותי'
שהס כדור לו שפוינו לכן מוקף משום פיות
נפש וא"כ מה"ע נוטה הק"ה כעצמו מחיה

מקום וגם נמו ירד למזרחים וטמא עצמו כשכל
פקוח נפש וכבר נרמז קו' זה כדברי מהר"ם
ז"ל עכ"ל

ומעתה אבה נכה לנזולו הכבוט על פי
כל החלוקים שנתבארו למעלה הלא
המה מבוזים כבוטם כלר הטוב דהיו כדו
אלא ובוזו ישראל כעצנה שהס מקייראס ממה"ס
כקבלת ההורס טענת דיה' דבר מלך . ויחזרו
מק"ם ויטלו מהס ומתנא מלכל אוחס משיח
הקדש בחתה . ואמר הקס רחמי' אשר עשית
למזרים שדרתו כעצמי למזרים כמקום טומאה
והללתי אהכס אף שאני כהן א"כ יראה מזה דיון
כניס יש לכס ואכ מטמא לבט כפי' החו' וחס
יאמר האומר דלכא' דראה מזה דיון כניס יש לכס
ח"ל דכ"ט שרר משום פקוח נפש לזה קאלמר
יש עור דרתי אהתי דיון כניס יש לכס
שהרי וזאז אהכס על כפי נאירס ואכיא אהכס
אלו ויתאז מכלותה קהילו רש"י ז"ל כשגר
הנוסח נוזלו על כפיו וכו' אחר מוטב שיכנס הדין
כי ולא ככני אף כחן וקבע מלך האלהים גור' כמזריס
וזקין היום והענין מתקבל עכ"ל מזה מבוזר להדיח
שאתס דין כניס יש לכס ומש"ה ועפה חס שמעב
תשמעו בקולו ולא תקיימו ממה"ס שמת וילאו אוחס
מידכס כעטע"ן כחן דהדין קורס לכן המזר ויבזת'
הרי"ף והש"ך ז"ל וזאז ועוד איבת טעם אחר לדימות היא
טענו' ומתרכס אחר כדכיוו וז שכתבו' שמי' שבת חסור
לבין הפני' לו כמ"ס כ"דאזת והדין הוא שדוקף מלך
שכח המזר זאת ועוד אחרת לטק טענה זו שעי'
קלק אחרת אהס זוכין לכהס מעלת טוכות
והיו שעי' הקורה והיותו של סגולה מכל העינים
ואכיוס עליו נ"ס קתו לו ממלכת כהניס ככוכול אוי
מעמד ואני משלבו עליכס אלא אני וכדא' במה'
באופן שכמה מעלות טוכות יגיע לכס כקבלת
הקורס אשר כרתי מעלות כאלו לא הוכלו לקטת
כמקום אחר ובראש שיער כזה ליון בו רינה דבר
מלך וברפשי' ז"ל וזו איכה טעמא אחרונה
וגי קדוש שיהי קודס והיון הוא דהמקיס דבר
לעניס לין כדיוה רב"מ כדון ויחמוס אלה הכריס
אשר דכר אל בני ישראל שלא תפסות דהיוט שלא
יטבר מריע"ס כס' רש"י רה' דק' ל' דחוקף מלך
כן המזר הויו חוקף כשהוא שוקף עמו כדיוה
שה' שלקתה אכל אל הוא כדכ"ס ברביס אחרים
אינו מלך כן המזר וא"כ חולה טענת שכת שעי'
נעזס שפוטס להק"ם כעצמו כדאזת ולא
כדורה עצמה שכתה חקק"ד דיוהת קודס העולם
ועפ"י ס' זו חק' לזכות טענת שכת דלא תועיל
למלך טענת כין המזר לזם אמר ליה הק"ם ה' ה'ז
ליתא שלא תפסות טענה זו של שכת משום שהיון
הוא כהמתכ"ס ופאר פוס' דלפי' הוה שוקף ערוך
כדכ"ס אחרים מלך כן המזר דלא כרש"י ז"ל
וא"כ טענת שכת קיימת

ומה שאמר לנוס כן שלא חוסף וזכ' נס כן
עפ"י מחו ויתא כולקוט רחיו הוה
לומר נשמע ונעשה אלא אחרו וישראל להק"ה
דכ"ע ער שלא טענתו קיימתו אנכי קיים יעב'
וגו' .

מעצמם כחשבותם וכמו שנת' משום ראוי טענה זו
 אלא תחת כסאף הטענות שנתאמרו למאם ראוי מעצמם
 הלא דוקא אם קיימו וקבלו התורה שאין יכולין להוסיף
 מיום אבל כשעת קבלת התורה שמה יבואו מה"ע
 לערער' וזו היתה הוה שיתלווה מה שאין כן ע"ז
 הטענות שאמרו למאם מתקין טענת כן הגז'ר
 לבמרו משום הוה למר' לו שלא תוסף טענה זו והאינן
 אלא מתקן כהנה"ו

אמנם

כדאף לפרש בחזון אחר עפ"ר שפרטנו
 כחש' הנה הוה והוא שהקב"ה ס' לא המעט
 ו' מלת שקיימו האמת עדין מה"ש יכולין לטעון
 עליהם מתי'ן סמך' ובענין הוא על פי מ"ש הרמב"ם
 שאם מת' לו וכזוהו אחר שלקח כגון כזה המלךן וקייב'
 אחרו או שכרו ממנו או שח' טענה ויתר כ"ס ומש"מ
 בו ולא מוחה ולא ערער הוה זה מוטל' וזכ' לא' וזכ'
 ער' לסלקו וקיים העור' כשם הרא"ש' שאם לא' קייב'
 אחרו ולא' וקיים שמתקן' בו ולא' לסלקו אפילו לזמן
 ערוכה ולא' מהסכר'ן ותורף' דברי הטור' שהרא"ש'
 ורכי' הוא ס' רמשה' שנתגלה המכר' לבני העיר
 והזויק' הלווק' כקרקע' ושהה המלךן שיעור' מול'
 והאמרו' וזו דרכו' ליה וחקימו' ומתכעס' כדכ"ה
 ולא' תכעבה' כדכ"ה תו' לא' מלו' לסלקו ליה דאמר'
 שכבר מת' מל' טענה' ואין לך שירחשו'

ובזה

נחה לנ"ד רכבר' דויע' שמה"ש וידוע
 כפי היותו כגון' ומה שעתיד' להיות
 ובזו' שא"ל' אכל' בלמת' אינן' רחוק' כענין מעשה
 בני אדם שהקב"ה לבדו עליו נאמר' עניו' מ' משוטות
 ככל הא"ן רצו' ליה ולתוס' על בני אדם
 כדכתיב' ושל' מלך' ונ' מ"מ' המלאכ'ים שהם
 כשמים' משקיפים' לפני הקב"ה כדכ"ה אין רחוק'
 מעשה' בני אדם' אכל' הם וידוע' מה שאנו'ן ואי"כ
 כאט' לפנות' הרמב"ם וירש"ל' ז"ל' או אמר'ן
 שמתלו' מה"ש' את' מדרטת' לבני' ז' מלת' דלולת'
 דהרמב"ם' עדין' יכולין' לערער' אר"כ' שידעו' שהש"ס
 קיימו' ז' מלוק' והחוק' כהם' מ"מ' יכולין' לטעון' לא'
 רצו'נו' רצו'ן' שהם' מתעמט' במלת' ולא' מתלו'
 זו היא' ס' הקב"ה ומ"ש' א"ל' למשם' שלא' תוסף'
 כגור' הטענה' שהשבו' הענין' שכבר' החזיקו' האבות'
 כו' מלת' וזכ' נגשו' מלך'ן' כגבו' שאר' התורה
 שאם' קבלו' אותה' אין' יכולין' ענה"ס' להוסיף' אותם'
 מיום' דהמתן' הוא' דאפי' כו' מלת' עזמת' עדין'
 יכולין' לטעון' כל' זמן' שלא' רצו' אותם' מקיימו'
 התורה' כענין' אמנם' ישר'ל' הוה' ככרי' כס' הרא"ש'
 ז"ל' ומ"ס' הציט' שכבר' קיימו' אחרתו' ז' מלת'
 ולא' ערערו' מה"ש' שכל' כדכ"ה' שמתלו' ומעשה'
 אם' עת' מתקין' שאר' הקוים' אין' יכולין' להוסיף' שדרנו'
 שם' ארנשו' מל'רנין' ובמ"ל'

עוד

כדאף לפרש דר"ע ס' כהרמב"ם ז"ל רב
 זמן' שלא' ראה' כענין' יכול' לערער' אתם'
 פליגי' כפלוני' ר' ורסור' והרמ"ה' שכתב' העור' שאם'
 מ' הלווק' קודם' שאלקו' המלך'ן' כתב' גאון' שאין'
 המלך'ן' יכול' ללך' לירוש' והסופר' דרמ' הל' וה"ה'
 אם' כגז' ללך' קודם' שאלקו' שאין' המתקן' יכול'
 ללך' לתקבל' וקיים' הטור' ז"ל' ובכ"ה' ואפי' יודע'
 למה' אין' המתקן' מסלק' לירוש' על' ליקח' או' לשקבל'
 ממנו

תו' הכריס' קיים' לא' תחז' ויסק' קיים' לא' תחז' וכו'
 ע"כ' שכל' הדברת' קיימו' הדברת' ולכאורה' רכרי'
 המתד' המרוס' דמה' זו' תשוב' ששמיטה' שכבר'
 קיימו' הכתוב' היו' וידע' הקב"ה' מזה' והוה' רוחה'
 שקיימו' הם' ומה' לו' עבשו' בחשבותיה' הנהג'
 כענין' וכן' ע"כ' על' פי' מה' ששסק' מין'
 כש"ע' הם' ח"ל' שאם' קנה' הלווק' מעט' קרקע'
 כחלמ' ע"ה' של' העובד' שהם' רחוק' מן' המלך'
 ואח"כ' מבר' לו' שאר' הקרקע' כזו' אותה' שחלמ'ע'
 שהיא' אכל' המלך' ורואין' את' אותה' שקנה' חסלה'
 הוא' דבר' הרחוק' לומכר' כש"ע' כגון' שהוא' ערע'
 או' זכורית' לבני' וזה' הקרקע' שקנה' כחזרוכה' וזה'
 הלווק' רואין' כן' המלך' יכול' לסלקו' שהרי' הוא' עלמו'
 כן' המלך' מפני' אותו' מעט' שקנה' כחלמ'ע' וזה'
 מעט' שקנה' כחלמ'ע' כמו' זאת' שמכר' לו' ה' מערים'
 וכן' המלך' מסלק' אותו' ור"כ' מ'אין' ז"ל' שאף' אותו' מעט'
 שקנה' כחלמ'ע' קוט' קני' לו' שאר' כד' המוכר' והיא' ס'
 רכ"ה' וזו' וז"ל' וז"ל' לא' ערער' ו' המלך' כשעה' שקנ'
 החלמ'ע' רחיקו' שלא' ל' ללווק' תר' לך' שאם' תקנה'
 לבכ"ה' את' כל' השדה' מוח' הכל' מתק' ולס' היא' ש"ה'
 ס' הרמב"ם' והרא"ש' ז"ל' שלא' א"ל' קודע' לך' שלא'
 מתלו' מר'טו' וזה' תקנה' לבכ"ה' השאר' הוסיף' וזה'
 מתק' ועמד' אותו' המעט' כד' הלווק' ימים' רבים' ואחר'
 כך' קנה' השאר' יכול' לסלק' אותו' מתחת' שקנה' לבכ"ה'
 וזכורית' רכרי' הוא' ור"כ' אף' מתחת' שקנה' כחלמ'ע'
 ותשאר' כד' העובד' וזכ"ה' לער' למר' רס"ד' אם' קנה'
 חלמ'ע' שדה' בה' שעתה' אמר'ן' אפילו' לא' ערער' מיד'
 לא' מתלו' ויכול' לערער' לבכ"ה' רכרי' בלמת' מיד'
 אין' לו' לערער' עליו' לבני' החלמ'ע' שככה' שהיא' רחוק'
 ממנו' אלא' כל' כרעירו' הוא' משום' שמה' ועירס' וייקס'
 השאר' משום' הכי' אף' שלא' ערער' כחלמ'ע' ויכול' לערער'
 ככ"ה' כשקנה' השאר' אבל' אם' קנה' מעט' קרקע' אכל'
 המלך' שיהי' יכול' לערער' עליו' אותה' שעם' ולא' ערער'
 אלא' שזק' ועמדה' ימים' רבים' אכל' הלווק' כדכ"ה' רחין'
 הוא' שמתלו' כמו' בעלמ' וזה' כן' אם' קודם' אחר' כך'
 וקנה' השאר' אין' יכול' להוסיף' מוסי' כלום' כללע"ד'
 פ"ט

איכו

השקה' נכח' לרבר' משפט' כד' שכבר' נתן'
 ס' קב' ה' מתק' מן' התורה' שהם' ז' מלת'
 וקיימו' אותם' הם' ומלת' אחרות' עמהם' ועמדת' כוים'
 ימים' רבים' ער' מ"ת' ולא' ערערו' על' זה' מה"ש' הא' ורואין'
 שכבר' מתלו' לבני' ז' מלוק' שאינן' יכולין' עוד' לטעון'
 עליהם' דין' כן' המלך' שהרי' המה"ש' הם' מל'רס' ככל'
 התורה' ודכ"ה' כו' מתלו' וזה' כן' מעשה' הם' וקבלו' שאר'
 התורה' אין' יכולין' מה"ש' להוסיף' אותה' מיום' דרסרי' קי"ל'
 דאף' קדם' ז' מהמתקין' וזה' קנה' אין' המתקן' האחר' ויכול'
 להוסיף' מוסי' חוה' שבונו' וישראל' כחשבותם' ובלשונם'
 הוכיח' ואמרו' כבר' קיימו' אחרות' עשרת' הדברות'
 ובכללם' ז' מלת' שכל' טעון' עליהם' מת' הר' ולא'
 ערערו' מה"ש' כלום' אם' כן' כדכ"ה' כבר' מתלו' עליהם'
 ומתק' אם' נקבל' את' התורה' אין' לנו' מקושרים'
 ממ"ס' שו"ט'ו' אותה' ממנו' שם' לנו' מל'רס'ן' וכבר'
 קיימו' וכו' ונע"כ' כו' כעלמ' שמה' הקב"ה' וז"ל'
 למשה' שלא' תוסף' רחיקו' שהי' שלא' תוסף' להם' לשר'ל'
 עעבה' אחרת' והיא' הטענה' שאמרו' אותה' וישראל'

ממנו סודו חזיו וכול להרויש וליתן אלף מה שיש
 לו כס ומור' סתפק כהגור ז"ל.
א"כ אופה י"ל דשראל הוא ספרו כס' הגלון
 והמ"ה ומש"ה השיבו ואמרו שכבר קיימו
 אכזריות עשרת דברות וכונתם כזה לגמר שכל
 להם ירושה מאבותיהם שזין מה"ש ויכולין להניח מור
 יורשים אמנם הקב"ה ק"ל כהגור ומצ"ה ז"ל
 מה"ש ח"ל אל תוסיף דהין כענינו ממנו
ובזה נבא לבאר ח"ו ב' כותבים כס' חות
 סכרכה הם המרכיזים ה' מסיני כא'
 וגו' ואחא מרכבות קדש מוימיט אש דת למו אף
 שוככ עמוס כל קדושו בדין וסס סבו לרלנדק יאח
מרכיבוך תורה ט"ס לטו עשה מערסה קהלת
 עניקב ויהי כישורין מלך וגו' והתמנה מבוחר כאלה
 קדויו רבתי' קאמר ה' מסיני כל והכח התורה
 בימינו ותמנה לישראל א"כ מכו זס אסיאן ואמר
 תורה ט"ס לטו משה רבינה אחת ע"ג שמיאן לבשר
 והיה משא אטו אלף שליח כעלמא זחת וגור שאקס
 אח"כ ואמר מורשה וגו' רביס אלו סקין ההררי
 דכתחלה יחמס התורה שמשא ט"ס אחת להם ואח"כ
 אחר שכתובת ירושה כהם לטס גם מה קשר למח
 שמיס ויהי כישורין מלך .

אמנם

ע"ד ס"ד הכל יכא לכלל יסוב וכסתיס
 עוד מאי דריתק כנרשים חר' וכתחילס
 לא מתנה תוריס אלף למשה לבדו וכו' ומש
 כנכ כה עובכ עיני ותמנה לישראל ועלו כחמר טוב
 עני כה יסודי וכו' ותקיק חס למעורר דשפולא
 בעלמא הוא שיתון למשה לבדו ע"כ נמא רתורס
 שכתב כזה לישראל מות הקב"ה והקורס שכע"פ
 שהיא שפולא כהם לכס כבורת מתמס
 וחילו קורס שככות ה' מלת הוא להם
כתורה ירושה מאבותיהם וחס כן לפי סכרת
 כהאן הרמ"ה ע"ג ז' מלת ולגבי תורה שכע"פ
 אן מה"ש ז' יכולין לטעון עלותם מרין כן המגר
 ומענהגם כבאר התוריס שקבלה מהקב"ה כתורת
 מתק אן מה"ש ז' יכולין להויתא מירס לפי שגם הם
 מלרין ע"ג ז' מלת ותורה שכע"פ וכמו שסתק
 מור' ז"ל שאם נתון לו מתקלת הקרקע כמתנה ואח"כ
 מכר לו שאר הקרקע חס לא העיריס כמכר
 שהעלה אחת כרמיס זכס כמכר שגם הוא נעשה
 מלך כבאר הקרקע ע"ג ז' אורו מתקלת שותנה לו
 כמתנה .

עין לא רתתק מתקס שאפי"ה מה"ש חזיס וכולין
 עינכ גם נמו כשכל התורה וחס סבו לרלנדק
 יאח מרכיבוך עפ"י תרנט חנקלוס שקדנב ואינון
 מרכיני חתת עניקב עולין על מומך כל זה הניב
 להם כשכל התורה אשר בראי מבילת חלו אלו
 לא היו מתקלני התורה ל"ה היו וכוין כהם ובמלתא
 כדנא לא חזינין שיב כה דין כן המגר חזי נמס
 זה חסר לא אמרו זחת ועוד יז להם לישראל
 טענה אחרת לגבי מה"ש משוס דלאו כל התורה
 קבלנו מהקב"ה כתורת מתק אלא יז ממנה
 ט"ס לטו משה כנין תורה שבעל פס ופולולא
 ורוא נכג כה כן עובכ עיני וחמס לישראל גם נמו
 יז ממנס שהיא מורשה קהלת יעקב שכורת
 ירושה כהה לט מאבותימ כנין ז' מלת וכוין שכל
 אלו חזיס וכולין לעינון עליוס מה"ש כלס א"כ
 גם כבאר התוריס זכיס כס שזין מה"ש ויכולין
 עוד להויתא מערס אסם אחת מלרין כתוריס חר'
 עוד ואמר שהניב להם עוד מעלה חרתת שצ"
 התורה ויהי כישורין מלך שמיט הקב"ה כל האומות
 והמלך מלכותו על ישראל כלבד וז"ל לא היו זסי
 מלכו כמתקס אחר דליח ככה"ג דיעה רביר מלרא ובמ"ה
 רס"י והגור ז"ל .

ומזה

נכא לבאר מאמר המוס שבכת פאר"ע
 ח"ל חר"ב'ל כעפס שבעה משס למרס
 אמרו מה"ש מה לילוד אשה כוינו ח"ל לקבל תוריס
 כא אמרו לפני חמרה נחיה שצת ימי כדאית
 תקיע"ד חרות קורס שככר סעולס אחת עתקס
 לחנה לכ"ו וכו' חמר ז'פמו תורה שחתת עתק לי
 מה כתיב בה חזבי ה' חלטיך אשר הולאיתן מארן
 מרשים וכו' למרס יודתס וכו' טוב מה כתיב בה
 לא תשא לא תעביד וכו' רלמ"ה ח' כתיבס וכו'
 מר סורו לו שג"ה ס' חרונט מה חריר שמך ככל
 סרין ואלו תסס חרין על שמיס לא כתיב עכ"ל
 המחמר כחלונות לדיקך דלמא סרירי כולו היא
 כלסוט חמרה מורס חתק"ר חרות וכו' דגשמת
 מזה דכשכל שכרתת קורס סעולס מה"ש לרד
 יודתס להם לט לישראל ורין זה כהה תלוי וגור
 דאס הקב"ה חכן לחנה לישראל ארץ מה"ש כותבס
 אחת סך רלנוס אס לא בראי שיב להם אחיה ורענה
 עפ"י הדין ומס הוא הטענה ועוד דתמו זס
 שהשיב להם תורה מנה כתיב כה לה תלמא וכו'
 רהוי כחזק ותקורס יז כה נלסס ונכת"ר אפי"ה
 הגלון מהרס"ה והגשאר שייך לגבי חרדו וא"כ
 אפי"ה רלח שייך רלח שייך ככו הנגלה מ"מ שייס
 הו כה משוס הסקתר ואיק חרו למס ומהרס"ה
 פי' לפי שפגשו דרין ולגבי ישראל שייך הסיק"ר
 והנגלה ויך רלוי שיקורו ישראל ויך מה"ש
 רלח שייכי אלה כמסחר דרין ועדיין יז ליקרק על זס
 חרין סלרין טענה יז עפ"י הדין ועוד דהיינו נלסס
 מעניגס של מה"ה ומעקרה מ"ה סבור ואח"כ
 חרו והרו :

אמנם

עפ"י כל האמר לעיל ח"ש וכוין דהס
 טענהס מרין כן המגר וכו' סלל ואמר
 להס הקב"ה מאחר שכבר סמרו כה וכו' וכוין
 ושחף מלקן כן המגר מה"ה חריוכו כלסוט והמר
 חמרה

ובזה

נכא לבאר הכתובס עפ"י תלוקס אלו
 ומקלת תלוקס שכתורו למעשה דהנה
 מחלכ קאמר ה' מסיני כה אחא מרכבות קדש
 שיב עש כהס רכבות מה"ש שמיט אש רת שהיא
 התוריס למו אלו ישראל וכו' ריך עכ"ס הניחו
 הקורס שחנין לישראל והיו יכולין טענת
 כן המגר ליה יסיס ואמר דכמתק לגבי התורה
 שהיא יקרת הערך כמס מעלת עובת ויעבו
 לישראל על ידי הקורס לא שייך טענה כן המגר
 ח"ש אף שוככ עמוס אלו א"ה כדפרס"ו ז' מ"מ
 מ"ה לא דנו לישראל שכל קדושו אלו המרכיזים
 סמקיימיס התורה סוך שפסס נטות חרין ממס

חמדה גנוזה חתק' ער זרות לפני בראשת העולם
 והי' פיון דלה הוו שתיפין להקב"ה אלא כמעשה
 ברהשות ולא קיום מעשה בראשם לא היה להו
 דין שותף לרשות כן המלך בו רצון בעינין שהיא
 שותף בראשה שיהי' כב' רש"י ו'ל' רצונתו טענתו
 קיימת לזה וזה הכי להם משה אפי' לפי שעתה
 תורה מה כחוב בו' אכני וכו' ולא תהלי' את חס
 לא שוין לגבי דרבו ואפי' דרבינו בנשקת מ"מ
 היה כח הרמב"ם ז'ל' שאם אחר לקח משנים
 שהם א' ובה המלך לבלקו מחולק שאלק מן ה'ה'
 אנו וכול לבלקו אלא איב' מסלקו כבודה או מיתו
 בכולה ע"ב ור"כ כיון שאינם יוכלין מהי'ם לבלק
 את ישראל והמנגלה גם כהשך אינם יוכלין לבלק
 כבעוין או יולקט משכולה וכו' מ"ה חזרו וסודו
 דאולף טענתו עפ"י הדין הרוק *

היה' היו נמי מקבלין התורה ועוד י"ל כמ"ס רש"י
 ז"ל תורה טוה וכו' אחרת ולא יעובדו דמרו וכו'
 השבט שמסבין את עצמן הא רזאי מלתא דפשיטא
 שזיבין שלא לעובד אתר שכבר קבלו וברת עמם
 ברת על זה *

אמנם יראה לע"ז לישב הכל בקנה א' על פי
 קדושת ארץנו כמי שקדושת ארץ חובב
 עמים אף חכונותו לשכנויה כל קדושות דבית ישראל
 כבבורה אפי' כיון ממזרים ובהקדושת מלוי דאמינן
 במשבת שבת פרק ט' ותיובתו כההתחתיה פהר מגלוד
 שבה עליהם הוה פתוח וז'ל' אם אחס מקבלין את
 התורה מוטוב ואם לאו אם חסא מתיקת אם חסא
 קדושתא אמר רב אחא ז"ל מכאן מערעה רבה לאורית'
 ופירש' חסא חזוניה לדין למה לא קיימו וכו' למה שיש
 שקבלה באדם ער כאן לשונו וסודר אש דת כחכ שיש
 לרשות מערעה ע"כ כמ"ס מהרי"ק ז'ל' שהקדושת את
 חבירו לטוב ממנו קדושת או מעטלעין בע"כ או מני
 הנאה למי שהזוין אותו כבשיל שבושה איתו דב'
 שאקדושו אינם נגרד לא חסוד הכרזי כאלוה לבטל
 התעבה כיון דמני ליה כאלה סו'ל' בתלמוד חזק
 דזימיה וכימי משום דאמרו אב' אונסא חזונו גמר ומקני
 ס"ג אב' אונסא דהאדם גמר וחסוד וה"ל אין לך הנאה
 גדולה כמו שבשם עבד' עם ישראל שפולח אונס
 ממזרים מביט עבדים מקום שאין וולף משש לעולם
 על מנת לקבל תורתו ואם אף שאינם בקבלת
 התורה לא חסוד אונס דהב' כאלה דמני ליה מוס'
 שהאדם ממזרים גמרי ומקני ככל לבס' ובכל פשט'
 לקבל את התורה ע"כ כחכ שיש מקום עבר לרשות
 מערעה זו מדברי מרן סב' שכתב כמ"מ כמקמ' ר"ה
 שאם אכסודו גמור מלך או הפתחויהו להטיר אב' אונס
 דהריגה תורת מלך נרדש וקטיל מפתחא גמור
 ומקני אס' כי ארפת מו' לט גמור מת"ס סקכ' ס' אב'
 בידו נפש כל אי גמור שוקלתא חסוד' ולא ר' שאם גמור
 מלך אלא שבה' עליהם סוד' להריגה הא רזאי ניחא
 לנו מירוגה הטוב ואין לעם שום מערעה ע"כ בקדור
 בראשית *

ובזה נכח לביאור הכתובים ח"ש אף חובב עמים
 דחכונותו לשכנויה כל קדושות סתו ישראל
 ע"ש עמיהם טובים גדולה כבבורה אפי' כיון ממזרים
 ממקום שאין עבדו וולף משש ואם כן איפת' אפע' י' שחס
 תוכו לרנלך כהתקויה סוד' שכתית עליהם כמי שיש
 מערבותך אפילו הני כן איתויהם תורה טוה לט' משש
 מורשה אחרתו ולא כעובדיה לרזי דורות כעצנת אונס
 דכיון דהו"ל הנאה גדול' מוס' גמרי ועקב' ככל פשט'
 לקבל התורה זאת ועבר איפת' אפי' אחרתו והוא
 ע"ש ס' שכח' מלך ז'ל' רצון יוכלין לנטעון ארמיים
 שהי' ויהי טיבורן מלך זה הקב"ה סוד' טישראל מלכא
 ובין דקסא מלך עניש וקטיל אס' לא יעמנו את דברו
 אס' כן על גמ' אונס' הקב"ה שחוס מלך מ"ה אס' כן רזאי
 אונס הריגה גמרי ומקני ככל פשט' לקבל התורה ואין
 יוכלין עזר לנטעון עמיתא אונס' כלא *

ועפ"י דרין זו יוכן כחכוד דסקון ליה וכו' ראונו
 ואל' ימות וברס' ז'ל' יחי כעולם הוה ואל'
 ימותו לעולם הבה ראיב' למיך דאמתי סחול' כברכת
 ראונו והי' אתר כך הורה שקרי כמו שהקדושת אודרה
 לשמרון

ובזה יוכן מתי דיתיה' בילקוט בחדש זרקה
 הנהן כרוק כחוכים משפט חור' אומרת
 ביהוה שכל עמי מלויה הדינן של עובד זרקה כרוק
 נקבות משפט אמר רב הוה' משל וכו' כך התורה
 דינון מלפניה והינון מלהחריה וכו' עכ"ל וי"ל
 דאמתי הגני מלויה הלו זרקה ומשפט מי שבשפה
 אוקס הורה מלויה בו דמה נשקתו אלו מכל
 המנוה המס' ככר כהאר' לטוב דמחמת שישאר'
 נקדוה כיוס ר"ע לא וכולו לטעון מה"ש טענת
 כן המלך שהבן מסלק' לכן המלך וכבר הוה עב'י
 מלוה המרוק שישאר' עינין מוס' הדין כוס' יש
 להם כמחור כפ' רכ"ב כהיה' דאל' טורפתוס
 השש את ר"ע ע"כ ע"כ ע"כ אמרין גמ' דשכת
 דכל דיון שון דין אמתה לקמרו נעשה סותף להקב"ה
 כמעשה כראש' וכבר נחבול' ריב' הפוס' ס' ל'
 דפי' היה שותף עמו דברים אחרים ולא באותה
 שהם מילק' כן המלך ח"כ איפת' מהי'ו' אין חסוד'
 ממוס' אלא כעבוד זרקה ומשפט דע"י ב' מוט'
 אלו דקרו מוס' מעצנת כן המלך דשותף וכן
 דוחאס לכן המלך *

דרוש ג' למתן תורה

איתא בספרי מערבות מואב מלמד שהראו
 שדלו העלמים שבמדבר לציבור מרות
 סתוהיהם זה רצו וחרעו ע"כ חכונות ישראל חכה ויזר'
 רועת להם שנקראו בני למוק' בני חסודו אנו
 להני יוכ' לבו אורחין הלקתה זו מקדושתא שפדה
 ופירי וכמו שיעזרין עריון כהזכור' המזורים כסוד'
 הוח' הכרבה וילמ' ה' מביני כל הוח' משעור לכו
 תו' אף חובב עמים כל קדושות בידך והם תוכו לרנלך
 יא' ע"כ דרש' דר' קר' טוה לנו משש מערשה קהלה
 ועקב היה טבורן מלך וגו' וסנה' רש"י ז'ל' פירש' אף
 חובב עמים שן חסודו יהיה חכב את השכטום כל ה'
 וא' קרו ע"ס והם תוכו לרנלך וכס' רחמים לכך שהי'
 תוכו עצמן ליתון חסודיה חכב כרנלך כסוי עב'ל'
 וקשה דמתי ל"ט לשבת כוס כהרנלך כסוי עב'ל'
 עליהם סוד' כענינה מוכרחהם הס' לקבל את התורה
 ומנ'ל' סודו רועת' לקבלה מירוג' הטוב ע"כ שכטיל
 זה ויהי רחמים לכל טובו ואל' יע' נמי אס' כופה עליהם

לשמעון ויהי אף על פי פסח גדולים ממנו מפני שהיה
 מלך ה' הן לו לסקימו קודם רחוקי אמנם נראה
 ליישב הדוכא לכתחלה כראובן משום דממה שאמר
 מרע"ס קודם לכן הי"מ חסובה הלאה גדולה והין
 יכולין לטעון טענת אורם כתי' מזה הוראה ויורה
 שראובן לא חתא מבעבס כלססו ובעטין כך הוא שריד
 אהם לרעה דהא דאמרין הי"מ חסובה הלאה גדולה
 פיר' זה אמרין דלא סבאסס המון ויאלו קודם זמנא
 אכל' אש כדרי שלטוני המון משלם אש' כן מוכרח
 לכוונתא כדו לקיים מאמריו ואחר כך וכו' ולא חסוב
 האסא גדולה מה שהולאס ממגדים והגס דר' לאמר
 גזרת ה' פנס שהלמנה משום שהתחלה גבורים
 משטר' יתקין וקבו' שמעיריש' רלמי טעם' או זריבין
 אלו למר' ולא החוקי אכרסס בארץ סמי הכחוכ אומר
 ועבדוהו וכו' בחר' לא ללס ולא סחוקה מומן אכרסס
 אש' כן לא מקרי בארץ לא להס הרבר' ולא מלגה' דהנאו
 כפרה המורד פירות דר' ס' ק' דקנה אכרסס את
 אהרץ כהנולד והבין ס' ק' דלא קנה וכו' סריב הסנא
 מוכר' ורואסו דלא קנה כסולאך כן ס' ק' דלא אכרסס
 מכלל בן נח לגמרי רל' ס' סרי ק' רל' ורל' נח קונס
 כחוקה אלא דר' זיל סאל מכלל בן נח לגמרי ובעטין
 בעטנה רחוב' עס כלסס כחכ הרב' דלאס ויאלו מכלל
 כ"ג' אף חתא על רחוב' כמעט כלסס דסה ק"ל
 דפילגושס בלא קדוש' וריב' כלסס שהיקס פילגש
 יעקב לא חסובה אה' יעקב ומסס פלימס שטי'
 שזא ארס חסוקא אלו וס' פילגש אכיו חס דוק'
 טעור' לא כדקדוש' וריסו מלסא' וכו' רליכה קדוש'
 לס קנאס מעקרא יעקב אכל' בכרית דכעולס
 קנאס מלחא מלסא' דפשוט סוס שחיב' על פילגש
 אכיו' משום אה' אכיו עכ"ל' אש' כן אי"ס שהתחיל
 קנף אכרסס וריסו משום דסאמין' וילתת מנהס
 האסא גדולה וכנולס אמנ' סל הקודס אש' כן ס' ש'
 דמישמיל אכרסס ויאלך' ויאלו מכלל' כניס לגמרי
 דמי' לסקל' מש' ס' יוד רל' ואל' יגוה כמעט
 כלסס דכוין דלא קדסס יעקב לא חסובה אה' אה' אה'
 והין לראובן עת' כוס' .

וכה נענו מאד לעד' מתי ויתקב' כתי' תהלים
 ה'ל' שפיו בדיקס ויענן דרון' או משס
 כעטס שנקב' לכך אה' רחוב' מסו אומר תהלס
 ה' מתיי' כה אף חוכב עמיס תריס' טה לו
 משס' וכו' יוד רחוב' עכ"ל' והכריתס קתוהס
 וקדוש' אמנ' עפי' מה ספי' ככוונת הכתובים
 יתק' היקס גמי כוונת' השלמ' והוא כמסור
 דר' .

ובזה נבא לבאר ב' וכו' כחוכים סכאס כה'
 כס' ואחר' לכן אמור לבני ישראל' את
 ס' והואפי' אהכס מתחא סבלות מנהס וכו' ולקתי'
 אהכס' לי לעס וסויו' ללס לאלסס ויעקס כו' אמי
 ס' אלאיכס סמונא אהכס מתחא סבלות מנהס
 ובכדו' וליסך אל' סרין אה' כהאפי' את' וי' לתת
 וקוס' אכרסס לייסך וליעק' וקתי' אותס לכס מורסס
 אפי' ס' וירב' עס' כן' אל' כמי' וסאל' וק' שטע'
 סל' משס מקולר' רוח ומעברס קס' עכ"ל' והקמי'
 מורד' כדרי קדו' סיס כפוליס ומטפולס סכר'
 אלו' והואפי' אהכס מתחא סבלות מנה' וכו' ולמה סור

עוד ושנה וירענא כי ס' אלסוכס הציא
 אהכס מתחא סבלות מנהס עור' וי' רלמה סרין'
 ככאוי לכר' אותס ככונת' סרין' דו' להס ככאונת'
 וי' עור' סרין' להכין מאמר' ולא שמעו אל' משס
 מקולר' רוח ומעברס קס' דוק' סרי' וישאל'
 דכטיל' ססס כעבורס קס' אמי' מולא אותס עור'
 אדרכה דכטיל' זה נכמרו דקתי' ס' להולא אותס
 ובמס' ונכ' אמי' שמעתי' את' אהכס כמי' וכו' לכן
 אמר' וכו' והואפי' אהכס וכו' ס' סרנוטו כוה' ופי'
 מעברס קס' שהסס קס' כענינא' לפרוש מע"ל' .
 עפ"ד' ועין' דפי' ו' ולקתי' אהכס' לי לעס' והואפי'
 לכס' לאלסוס אמי' נוקן' לכס' סקורה וירענא' כמי' אמי'
 ס' אלסוכס דריתו עב"מ כן' אמי' ס' אלסוכס סמונא'
 אהכס' וכו' ואס' לא תקבלו אלסוכו וקורתי' לא הויתי'
 מעולא אהכס' וכו' וכו' כוה' רלע"ג' שאין אתס'
 רוטס' כקבלת' הקודס' אמי' נוקן' אותס' לכס' כע"ל'
 והין אתס' יוכלין' ויעטו' טענת' אונס' דכוין' דמנו'
 לכו' הלאס' עוה' אוב' אונס' דהנאס' לא' הוי' אונס'
 ואס' יאמר' גא' וסאל' וירבו' זה' נוקן' אש' לא' סאגלמה'
 גורת' ס' ססס' אכל' אש' סאגלמה' משום' משטר'
 ויתק' ההתחלה' הגורס' א"כ' לא' אפי' סהא' ג' ויהי' משום'
 דמורכתי' להולאס' כדרי' לקוס' מהמרו' ית' והאי"כ'
 ויאלו' וכו' לו"א' דרבי' וכו' ויתק' ספרי' והכתי'
 אהכס' אל' סרין' וכו' וקתי' אותס' לכס' מורס'
 ויקא' ורשה' מאכתיכס' א"כ' ככר' סחוקס' סרין'
 ולא' שיד' למר' בארץ' לא' ללס' משטר' ויתק' סתו'
 גבורס' ספרי' הוי' ארץ' ללס' וכו' הוי' חסובה סרין'
 וי' סהא' גדולה' ויאלו' קודם' זמנא' וירב' עסק'
 כן' אל' כ"ל' ולא' שמעו' אל' משס' מקולר' רוח ומעברס'
 קס' יוכן' עפ"ד' מה' ספי' עור' המפ' דקוסי' סהעבר'
 ספליס' סמין' ח"ל' ולא' שמעו' אל' משס' ולא' סהעט'
 לו' סוכל' הקדוש' ברוך' הוא' לכוף' אותס' כקבלת'
 סקודס' מקולר' רוח' וכו' דסיטי' רלע"ג' דלא' שיד'
 לו' דהסקולס' הגורס' משטר' ויתק' אפי' ס' ית'
 אה' דקולר' רוח' ומעברס' קס' כעט' כוה' הוי'
 מעלמה' המנון' וכו' מוכרס' הוא' להולאס' מאמר'
 סכר' נלס' סרין' וכו' לא' חסוב' האס' גדולה' מס'
 מעולאס' ער' ככטלו' זה' ויתק' אותס' כקבלת' סרין'
 אמנ' ספי' ס' דקוסי' סהעבר' הוא' ככטיל'
 מכירת' ויתק' וכו' ס' סרין' סכט' מש' חסוב' סעור'
 הגה' כמס' סמונא' קודם' סמון' .

ובדרך זה נבא ויבא לבאר כתי' וכו'
 כתיב' כס' ויהו' ה'ל' כס' תאמר'
 לטת' יעקב' וכו' אה' רליתס' אה' עציבוי' למנהס'
 ואל' אהכס' ער' ככטלו' עבר' ויבא' אהכס' אל'
 רבחה' אש' שמע' תשמעו' כקול' ובמתיק' את' כרית'
 וסיתא' לי' סגולס' מכל' העימס' כו' לי' כל' סרין'
 וכו' ויענו' כל' סעט' וקויו' ויחמרו' כל' אה' דכר'
 ס' נעשה' ויאל' סמונא' ויאל' ער' שלא' שמעטס' קומוס'
 ונעשה' אלה' סמונא' ויאל' ער' שלא' שמעטס' קומוס'
 אכיו' קייס' יעקב' כל' תה' קייס' אכרסס' וכו' קייס'
 ויסק' עכ"ל' אל' כדרי' דקדוש' לכו' וכו' וי' וי'
 דמתי' קג'ל'ן' סלה' סרין' ומלואה' ומה' זה' כ"ט'
 לקבלת' סרין' ועוד' סרין' להכין' סהכוס' ספרי'
 סכר' קייס' סתתיכס' את' סרין' וכו' וירב' ויערסס'
 וכו'

זה הלא שרצה שגם הם יקבלו חקיומו' **אמנם** לפי האמור ובהקדים עור מה שהקדים הכיבד להם דהו למה הוצרך לבפוח עליהם הכר מחקר שכבר הכנה הקב"ס עם מיעסה בראשיתו רחם מקבלו ישראל את התורה מעובד ואם לאו מחזיר הוהם לקהו וכבו ור"כ מברוחם מלך תגאו זה לקבל התורה והיון לך מודעה גדולה מוחתקו ע"י המדרש שהכתיב שכבר האבות קיימו את הקו' ור"כ קו לא מתי להסחור העולם לקחו וכוהו והוצרך לבפוח עליהם הכר ורנניו כעניו ירה לע"ל' ור"ד וכולם לטעון טענתו חונם כקורס חף אי לא מתי לכו הנאה כלל מחמת קבלת התורה ע"י מ"ש מרן כב"י ק"מ סו' ר"כ כתי' הו' ור"ל רבי אמרנן לרה גמר ומקני אנב חונקיס הלא כי יוכיח דמי הוסי' הכיבד להפטר ליה לקבל למחר וליומא אחרי' למתקניו א"כ' דהשפ"ה השעה משתקת לו עשאו' כעליו רועו ויטול הלכך לעולם רעיקה למתקניה מ"ש כל דלא יוכיח דמי לא גמר ומקני אבל כשהיא גורה מלך שחובב שהקדיש כגורה כל ותי הוסי' ומ"ש לא מסקו ארעתיקה למתקניה והולכך אנב חונקיס גמר ומקני כלה נקיות דמיס מ"כ א"כ הפ"ה כ"ש גורה ממ"ס הקב"ס ור"כ ע"י חיליה ואין שו יאמר לו מה תעשה הא ור"י אנב חונקיסו גמרי ומקני מלב ונפש כיון רלף שיק לומר דמקני' ארעתיקו למתקניה ליהי' . (וה"ש עיין כתי' כס' תרומה ור"ק')

ובזה

נכח לביאור הכתובים כמ"ש עור הרב אשרת כסוף דכרוו שרמינש שמעטו ור"כ' מודעה אחרינו לאחריה' שאלמלא תורה לא נתקיימו שנים וארץ איבו הסת' ו' דבונת הקב"ס יוקה לעלת מלכס של' ותשעו וישאל כדעתה שכולק לטעון טענתו חונם בקבלת התורה שאם לא יקבלו יחזיר העולם לקחו וכבו לוס אמר א"כ ריאקס אשר עבדיו למ"ס' והעליו' אקבס משס ממקוס עיון עבר חלה מסס לעולם והש' חקבס על כנש גבריה ואין לך הנאה גדולה מזו מכו כסו ועבה אם שבעת תשמעו בקולו ור"י' כולקעו קבלו עליבה דהויו בין חרזו בין לא חרזו ושמרתם הת כריותו והיו חקס וכולם לטעון טענת חונם כיון דמצי לכו הכנה גדולה כשכל זס זזת ונוד מצי לכו הכנה אחרת כשכל זס זזת ונוד קגולה מכל העמוס וזת ור"י חף לא מתי לכו כלה חקס וכולם לטעון טענתו חונם יען כו"ל כל הארץ וריקף והיון מי שאימר מה תעשה ואם כן לא שיק לומר כריעבס' שיכ' חונ' חו' למקבל עליה כריע' ולומר הט"י' היטו ה' ור"י חנב חונקיסו גמרי ומקני ברעות גפי' כיון גורת מלך ולא יעלה על דעתיכו לעטן' אונסוס שאם לא חו מקבלו היה העולם חוד לקחו וכבו ועל זה כחה קשורת ישראל כסכמה ויאמר כל אשר רכב ה' נגשש שכבר קיימו ארביזט כל כררות וחס כן נתקיסו הסכאיו שבעס הקב"ס עם מ"ש כריע' ומ"ס' הו' וה' אין אנו מבינן לבל הני טעניו וכוה יוכן קרה האמור כסוד עקב ועצה ישראל מה' ס' חלוק' שיה' מעמך כי אם ליריה' חק' ס' ונ' לקמור חק כל מטת ס' וכת' דז

לך לטעון טענתו חונם יחזר ודא' לה' אלסך שמיס ושמי השמיס הארץ וכל אשר בה וכו' דכ"ע דליוס ולית מלך דמיסו תרוס ור"כ לא שיק לומר דת' חשכתה כריעבס ריכא זמן שזכעו אוחו כיון שאלוסיס הייקה ולא תרליתוס מלב ומנפס אלא ור"י מלהא רשע' דאנב חונקיסו ארביזטס בקבלת התורה וכן מתי ויב' כ' כחוקיס כהלכס כ"י וחתקת והיעת אוס והסבתו אל לכבך כי ה' הו' סאלסוס כשמיס ממעלו ונ' אין עור ושמרת את חוקיו וחק מטחויו אשר רכבו מלך חוס אשר יעוב לך ולכנדך אחרקך ולמעני קחרקך ימוס' על הארמ' אשר ה' אלסך נתון לך כל הימוס ע"כ ומקדיס עור נ"ש הרשכ"ל על מא' דאמר' מבל' מרע' רכא והורר קבלוהו כיוט ארביזוט דמה קבלס זו עושה מסוף העולם לתחלתו אם קודס ארביזוט לא היו מויון למה נעשבו ואם בלמר מפני שגברו על גורת מלכס ס' ככלה מודעה זו ותי דמתחלת חעפ' סהיס לה' מרע' מ"ל לא נתן לה' את הארץ אלא כרי שזקיימו התורה כמו שמפורס ככתוב' וכו' ולפי' כשעברו על גורת מלכס עמיד והגלס מן הארץ ומשגלו וס מודעה על דכרוב' עכ"ל ובהו ח"ס חוהו דקאמר וידעת הוה' והשבות אל לכבך שאמר לך שאתם יכול לטעון טענת חונם כהורה כי ה' סוה סאלסוס ונ' אין עור וכו' דכ"ע דליוס והיון מי שאימר על מס' תגשס ח"כ ור"י אנב חונק'ס מריוס בקבלת כקורס רלף שיק ק"י לומר כריעקך למחר ארביזוט כריע' מ"ס' ושמרת את חוקיו וחק מטחויו אשר רכבו מלך חוס וזת ועור אשר יעוב לך עול יד עשיית המטות וכו' דמתי לך הנאה מן התורה אנב כה' ס' דמתי לך רכבו חונם רביינס חקס מרולס בקבלת סתו' כרי כמי איכא טענתו ארביזוט ולמען קחיקך ימוס על הארמס אשר ס' אלסך נתון לך של' כיון לך את הארץ אלא על מנת לשמור מטחויו וכל זמן שאקס על הארץ לית לך טענת מודעה כרי' הרשכ"ל ו' ועפ"י דכרי הרשכ"ל ס' כיון ג"כ כ' כחוקיס כהלכס ככדו נגיסו סן ו' ככס חוס או אסס ור"י אשר לכבו פונס חוס מעס ס' חלהיו ללכת לעבוד ארלוס ארביזוט כשמענו את רכבי האלה האחת והתכדך כלככו לאמר שלס ויקה לי כי שריתו לבי חלך ונ' לא יאכס ס' קלות לו ונ' וסוקימו מבוחר חיד' אומרו חוס דהיא שעת יתר ועור דחך ולמה טענתו כרי האלס ור"י חנב' לומר שלסו ויהיו לאין שלס אמר ה' לרשעו' וירדכה דת כריע' כשמעו האלס חלך לקייס המנות'

אמנם עפ"י רכבי הרשכ"ל ובהקדים עור

מ"ס הרב פירש דרביס כריד העירכה שהקפס על הא דאמרנון ובקן מודעה רכס דת' ק"ל ריני' למכותא דיה' ח"כ אם חס את ישראל לקבל התורה מה מרע' י' ה' מוחיבו' סס לשמור גורת מלכס ותי' עפ"י מ"ס הרשכ"ל כשפסו' כס' ר"י סוה ארביזוט דר"י ס' כשפסו' מוסס גורותו ע"כ כט מלכותו אכל חס הוא מוסס למיני' ח' לאו ויה' הוא ועפ"י העלה הכרי דת'

ז' מלות שחס גורה כוללת לכל העני' שטענה דלה
ממני טעם אטקוס דקושקו לי משום דר"ד אכל
גבו שאר מלות שאינם אלה ליתרלא לה שחך דר"ד
עכ"ל

זכיה

נכח לבונת הכתובים ח"ם פן יש ככס
וגו' דכתיבו יודיע חני דלאחר שחכסכו
לארץ אין אחס יבולין לעובד את מלות פ' כטענת
אלהם משום דלה רתן לבס את הארץ אלה ע"מ
לשער מתחיו אכל פן יש ככס וגו' לכבו כונה כו"ס
דיקא דהונו קודם כסחכסם לארץ ללכת לעבוד
אלהים אחרים כטענת מדרעא ואולם והיא כשמעו
את דברי האלה קאתו והתקדו כלכבו לאמר שלום
ויסה לי שארן ירכשו הללו אחרים אלה דוקא בזמן
שכבסו לארץ שאו אין יכולין לטעון אטקוס ואו
אם עבדו מחמיכים עונם אכל ענה שלם ויהי
לי דעטור מהעונם כוון דתפוקה קבלת סוור' בזונם
לו"א דהא לתא כי או שיעלה כדעצו לעבוד ע"ל
יעזן חף ס' וקראתו כאיס סווא מנאס דלגבי ז'
מלתא לכוז טענת מדרעא דמחמיכים כהם משום
דר"ד כיון שכן גורה כוללת ע"כ כני מלבושו
ואפי' בזמן שחס כח'ל מחמיכים כהם

זכיה

נמני ויכני אלא קראי הכאים שם ותמרו
כל הגחם על מה עשם ס' ככס לארץ
הואת ר"ל והרי יש להם לטעון טענת אונס ועל
זה כהא קתש' על אשר עזבו את ברית אלה
אחנס אשר ברק עמנס כדאטרו אותם מא"ת
ויכין דמני לכו כהלם גוולם סוואס א"כ אנכ
קאלס נמרי ומקטו אפי' כואנס וזא ועוד וילכו
ועבדו הלוסם אחרים סווא ח' מו' מלת דמייטס
כסם משום דר"ד סווא גורה כוללת ומא"ס
עבדו וענשו וזין להם סטור כמדעא סווא
וכאמר

זכיה

נמני נכין כ' כתיבס כהלים כס' ותקתן
לא תלבון אחרי אלהים וגו' כי אל קח
ס' אלוך כקרבן פן יורה חף ס' אלהך כך וגו'
והסמיך מעל פני הארמס ונקדים ער מ"ס מהר"ך
על הא דהמרינן סוואס להרנן ולמכוסין ור'
וכלבר שואמר כלבו חיים ומולת' בשקתו דרע"ג
דדריסם שגלב אינס דריסם לגבי אונסא שאני הרי
שמי שגלנס על ידי אחרים כעני למימר כלבו סוואס
ואם לא אחר כלבו סוואס ספרד או השטענה קיימוס
וא"כ קח גבי ישראל שלא סרהרו שום תמיו
גלנס חף סווא אטקוס שבוטענס קייטנס וקו' דשאני
סווא דרדרין ור' דהאנס אכל אינו מה ע"כ ומה' אם
שמוטא כשפתיו אכל אינו מה שיש כלבו ומא"ס אם
לא כהל השכונע כלבו הרי הוא ככעב כדיון אכל
בקבלת סטור' שכאנס הוא עפ"י הדיכר יודיע מה
בלב סוואס כי סווא כוון לבוס פשטו לרא היו יכולין
לכטול השכונע כלכס דסא נלוו יודיע לפני מחשבות
אדם כעני מה שמוטא מפיו וא"כ הטקוס סווא פן
כפה הן כלב עכ"ל

זכיה

נכח לי סמיוור ח"ם לא תלבון אחרי
אלהים אחרים כטענה כי ס' האנס כקרבן
דייקא ויודיע מה שגלבן וא"כ יכול איהם לטעון טענת
אונס כקור' קצפ"י שלא תתקם כלכך חיים משום

דטענת אונס איננו מועילה אלא לשאר מלות אכל
לא לגבי ע"כ סווא ח' מו' מלות וכלא"ה אתה מחייב
כס לקיימה משום חרפה דמלכות וא"ת ועוד פני יודיע חף
ס' אלוך כך והסמיך מעל פני הארמה דלה
כתן לבס את הארץ אלה כיו לקיים מלותיו וכל
ומן שאנס על הארץ לא שך טענת אונס ומא"ס
השכ"ל זל' ההוכוח נמני ויכני כ' כתיבס כס' בלך
לה הכיטו און כטעבך ואלו דהא עמלו כיהאלי"ס'
אלהו עמו ותדעו מלך כו אל מציאס מתמלאס'
וגו' והנה רש"י ז"ל פו' לא הכיטו - הקב"ה אין
שביעיקב כשאן שוכרין על דבריו אינו מדקדק אחרים
ע"כ וקשה וכי משא פטו יש דכרר אמנס עפ"י
דברי מהר"ך א"ס רש"ט דמיטו מדקדק עליהם
משום שהיו אטקוס אע"פ שלא סרהרו תמיו כלכס
משום שס' אלהו עמנו דייקא ויודיע מה שכלכס
ואינס יכולין להרהר שום תמיו כלכס וכוו אטקוס
הן כלב הן ככס עמ"ס חייטו מדקדק עמנס אלא
אזרכא ותדענת מלך כו דכסגנת מלכותו כיומיון כמו
שחרנס אקלוס אע"פ שגבורוס על דבריו

אמנס

אמנס' אהרנס אקלוס שחרנס לא היטע
און וגו' אשתלית לית פלחיו גלילין כריתו
יעקב וכו' יש לפרש כל הסמך הכתובים כאופן
אחר דסיק אשתלית לית פלחיו גלילין אע"פ סס' אלאו
עמו ויודיע מה שכלכס ואינס ויכולין להרהר שום
תמיו כלכס ואי"כ יש להם טענה אונס משום דלה
קויעל טענת אונס אלה כשאר מלות אכל לא כו'
מלות של כתיב דר"ל שס חייבוס משום דר"ד
זאת ועוד אשתלית דידעא פרכא שאין יכולין כלל
לטעון טענת אונס שהרי הודיעת מלך כו וק"ל
גבי גורה מלך דראב אונס דסריענה גמר ומקני
דלא מסיק אשתלית למער אהכעוה לידעא ונ"ס גב
סקב"ס וזאת ועוד איכא טעמא אחריעא שאני
יב"זין לטעון טענת אונס שהרי אל מוטאס
מתמלאס וגו' עמ"ס שאין עבד יכול ללחא משס
ולא הוסיא אלה ע"מ לקבל תורו וכוון דמני
לכו כהנס גמר ומקני אפי' כואנס

זכיה

נכין מהמנר קטוה כמדורס כס' גלבוס ח"ל
רכין הנירו התר הקב"ה אם כרכת את
החורס לעלמך תמס מכרן וכו' וזה קתאמו שאל
לרעבתס נקתו גלס את החורה לא נקתו חוראס לכס
אלא לטובתכס שהרי עמ"ס נחאח לא עכ"ל והקשיב
מכור דקור' סווא סו"ד שיאמר לרענס וכבר כל
סמפ"י ישבו כוס עי"ע והנה חון מדרכטו יראת
כחו לפרש עפ"י מה שודיע כמפ"י ז"ל דמה"ס
כחו לטעון עמ"ס תמין כן סמלר ולכן סווא"ך
סקב"ה לתת חוראס כמתנה משום דק"ל דאין כמתנה
ידעא דבר מלאו אינו בשקת' י"ל דזאת סוואס כוונת
המאמר וה"ך דמהא תמיו לרעבתס נקתו לכס את
החורס כלשאן עמנה קדקא כתיב זאנא מלכת
ויאם לא ועלה זה על דעתכס שהרי מה"ס נחאח
לה כטענתן כן סמלר ואלו סוואס נחאח לכס כהורס
מקח וממכר היו לקווס חורס מכס כיון משא כ
כמתנה חוה ג"כ דקתמר ח' כריס כו לקח טוב
נקתו לכס דייקא דהונו כמתנה מ"ס' תורתו אל
תעזבו כטענה סמ"ת וכו' כס מכס דין כין סמלר
גוולת

וגולה כדכס דהא ליהא דכיון דהוא במתנה ליה כח מהס דנה דכין מלראי

אמנם

עפ"ד לחמר דכתיב אחר דהיק שנה קתמרו לרעחכס נחתי לכם את התורה שהיה החזקתו חזקה על כל אומה ולעון ולא קבלוהו וז"ל רבה מוח שאינה טובה כ"ו וכיון שאינה טובה א"כ תאם יכולין לטעון הוהם כל לוקח אהיה מהא' קתאוו-כל א"כ ששמע שהיה טובה וכיון שאין לו היתר יבולין לטעון כה טענת אונס חוסי ממי כיונה הכתו' בני לקח טוב נתתי לכם וכוון שהיה טוב וטענת לבו הנהא מינה מש"ה תורה אל תעובדו כטענת אונס קבלתם דאנכ הנהא היה גמר ועיקר בריטן הוה גם כן שאתם תורה מ' משנתה וגו' פקדו ה' וישים משמתו לגו' משפטו ה' אמת לרבו יקדו ע"כ ה"ה דהוא ס"ד לחמר רח"ו דלא כדיון היה מעטעט לעובר על ד' מ' כיוון שכולם לטעון שקבלוה כחונם לו"ה ה' לית' שהיה תורה מ' קטומה משמת כפס מי שלמד כה ונכ פקדו ה' וישים משמתו לב וכיון דמטו לגו כל ההנהא הוא מתנה אינה יבולין לטעון הנוסח דרנב הנהא גמר ומקניו אפי' כאלום מש"ה משפטו ה' אמת לרבו יקדו דכיון מענינס למו שעובדים על רצונו אלא הדברי לריון אפי' להכין מ"ה טולקטו ר' וור"ל ח"ה מנ"ה לרבו וז"ל מ'קו' לרבו אמנם עפ"י החמור לעול דהיה דהו גורת מלך גמר ומקני אב הוהם הרינה אף כל היתכ דמוס מבוז שהיו חושב כדעוה חיבא זמן ותקעיה כדניה אלו ופי' זה דהו ורבו ר' ור' וכן כט אל ק'ו בני ממ"ה הקב"ה אשר כידו כפס כל דו ואין מו' החמר לו מה תקעיה כדלוי הנמור אף שאנס ככפיות סבר בננות אנכ אונס הרינה גמרו ומקני כרנון רלה שיד לאריותו ארעתייהו ריבה זמן לתכוע לחומו וכו' לו אטקיס כיוט *

אמנם

עוד פ' ככ"ו סג כתי' אפי' ח"ל רכש סהנס חומר מן קו' קרקע וזו ופי' לו לא קני' ליה לק' ורלו לא גמר ומקני אלה חס כונקו לו דמיס הכל כסחין האנס קובע ממנו בלוס אלה סהוס רינה להרנו חס כיון לו קרקעו כדו שיטתו רח"ו אף כלי דמיס גמר ומקני יע"כ כדועל פי הירוק זה א"כ לנבי ישראל שיד טענת אונס כהורה שהו הקב"ה לא חמר להם בנסה להרבו חותם והם נועמנאן קבלו הורה להגיל כפסם אלה כדרייה פייה להם בשביל קבלת הורה המנס לרין לחמר רכשכל דמטו לכו הנהא כשביל לו לא הו אונס וכוה אפשר ויגמר דהוס פלוגי דמ"ד מנ"ה ניקו ס"ל כתי' ה'ב' של מרן הכ"ו וה"ק כמו הקי' ד' דאם אנס היה לתרבו לבינה דכר ותטו ע"ה הנהא כוס לא הו אונס ה"י הקב"ה אף על פי שהיה אף ישראל' לקבל אונס כיון דמטו לכו הנהא כשבילה לא הו אונס ויחוס הני כדיו מענינס לעוברי דלטו ומ"ד מקו' לרבו ס"ל כתי' ה'ב' שיקר מרן מעלך שהיו הנכ דהו לא מטו ליה הנהא הונו יבול לטעון טענת אונס חס כן ק'ו גבו ממ"ה הקב"ה אשר כידו כפס כל דו כדלוי יבולין ישראל לטעון טענת אונס *

ובזה

ויבטו נמי ב' ו' כדכתיב כפ' זהתקנו פי יסאלו כגן מקור לחמר מה העדות והתקום והמשפטו אשר לזו-ה' אלוהי-תלכם ואמרת לבגן עבדים היינו לפרעה ממזרים חיותו ה' מתמרים כגן חזקה ואחריו הויה משס למענן הויה אחרנו לקח לנו את ה' אלהי אשר שכבע לארסותיו ויטרו ה' לגשת כל התוקים הנהא וגו' והחיות מבוחר כדתי קדתי דמה וזו שאלה שאלו-ה' אפי' על סתוקים אשר לזה ה' ומה דהוא כהס דבר פדוסי ויחד אלה שאלו כמה שאמרנו עבדים היינו וגו' ויטולפי ה' גם בני כמס שקיס לו ואחריו הויה משס למענן הויה אחרנו לקח לנו את ה' אלהי אמנם עפ"ד יבא הדברי על נכח דהיא סתה עיקר שאלת הכן דמה הנהא וגו' דהיטו אף חסן אלהם ונחן לכס הקורס דמה מועיל פיון חיובין לטעון חנוסות ונחן כקבלתה לוס האבי וח"ה ואמרת לבגן עבדים היינו לפרעה כמגרים מקיס אפי' עכר ויחא משס לעולם והף על פי כן ויטולפי ה' ביד חזקה דלא הויה אחרנו אלה על מנת לקבל חורונו וכיון דמטו לנו כל זאת ההנהא כשביל קבלת הקורס אפי' יבולין עור לטעון טענת אונס אפי' ועד ואחריו הויה משס למענן אחרנו לקח לנו את ה' אלהי וגו' לחיותנו כיוס הויה ע"ה מהם אפי' כן כל זמן שאמא חושבס על הארץ אפי' יבולין לטעון טענת מרדעה וכמ"ה דרש"כ ז"ל ה'

ניהרר

לקיאלו דמתקין כדו אף צורכ עמוס וגו' ונפרס כלופן אשר וסענון הוא עוס מה שקורין מסי' החניס' ז"ל למס שנקסדה דהא קו"ל דהיה דמלכותא רינה אדך אפי' מבחין מרדעה רבא ופי' על פי מ"ה סתו דרוקח במלכו סאומות אמרינן דרד' מפסי שפאלו עלו וסול למת לכס חס לא תעשה מלואו אגריס תלכס מין סאור הכל כמלבי ישראל לא לפי סאור ישראל כל ישראל סופינן כה וככח דלפי זה אפי' ארץ ישראל לא היתם מתוקת מתבחינו אלה עכ"ה ס' כנסם לטו פסי' ד' דלא הוה מועיל טענת אונס אפי' חיובוס מבח דר"ד הכל אפי' ארץ ישראל מתוקתא מאבוחיו ומה באים מבח וירוס אפי' כן לא שיק' דניה דמלכותא רינה חומיה דמלכו ישראל שהיו עכשילא כן לנו דבר מחדש ולא כדאר לנו חוב לקבל סאורס אלה מדר קבלתו וילום ופי' טענת אונס כתיב משס הרי' ס' ז' דהא דחמורין דר' דהו דוקא כדכסא משוס גורויו ע"כ כתי מלכו וכו' ע"כ וזה העולם דבשאר מרס שיד טענת אונס אכל כו' מלוא לא שיד אונס חור עור ויבינה לאח דאיתק ככרקי דר' ח"ה כשענה שפסין ס' ה' העמוס כדור הפלגה סהוס ע' אפי' של מעלה ונחן לכל זר אומה א' שתייה חתה הסר וישראל נפל מלכא על הקב"ה שאמר כו' חלקם יעמומו' ה' אלוהס הוא מלכס וסרס ואפי' כן לפ' אלה לה טענת שרין לסיפתו גורויו ע"כ כתי מלכותו דישראל סוס חוקא כתי מלכותו אכל אח"ע חתה סהוס עכ"ד ז"ל וכוה נכח אל סחיתור אמנם קורס וכו' לריון הוה לבריד ולסוכו דמרי' ה' חותנו ממגרים מוח מוברח דלא הוהוקה בידו סארין ממון אכרהס דהא כתיב דר' ז' ד' רעומן אכרהסן סחילס גורת ארץ לא להס ופי' חזקה לאכרהס לא הו ארץ לא להס ולא שיד' לו' משתלך ונחן סחילס חמורס אלה והפי' טענת

מערבת לפ'ו שלח החזקה החרץ לאכירה וכן מוטב
 פלגת משם מרדק חכנו עג פסוק ויבטע ה' ונ'
 עשיב ח"ב א"ב א"ב זור שאמר חף חובב עמיס וכו'
 דחטוביטן לשכניט בל קדוסיי בות ישראל אייקונו
 מארעא דמלרס וקשה דרין הוילס קרס פלגס
 דה' מלוח שגכ אלף ז"ל דהקטל' גנורס משטל דילק
 א"כ מנה מוכח דלה הווקה החרץ לאכרטיט מ"ס
 א"ע א"כ שגכ קרטי לרנגל כפטיט עליסס הדר כניגית
 כיה שיש מרכוחק חפ"ס ח' אמרס חדרס
 זלס לנו מש' מורסס סח' לקלטת ועקב חתוימס
 ולא נעוככס כעועכס אונס דכיון דרין החרץ סלסס
 מחוייבס סס לשמור מטריון ית' מתמנת דרנה דמלכות'
 דו"כ א"כ דק' יס לנס לטעון עניס דמנה אחרה דה'
 דאמרינן דר"ד הייט דוקא כסאר משה גנוריו
 ע"כ כני מלכותו וכיון שלח הסוס קב"ס גנוריו
 שפיר חסור חקורס ע"כ אומה ולשון ולא קלטת
 ולא כפה אונס אלף דוקא לישראל כפס חרסס וז'
 אכתי ויולן לטעון ענינת אונס לז"א דהא נמי
 ליחא שפיר ויסי כיוצאין מלך דהיינו דסוס קב"ס
 כיוצא דוקא מלך וכמו שפרסס אונקלוס וכיון דלה'
 המלך קב"ס מלכותו אלף דוקא על כני ישראל
 אלל שאר החומות מקרס לשריט א"כ שפיר מקרי
 סהא גנוריו ע"כ כני מלכותו חרסאל דוקא סס
 כני מלכותו.

ועל

פי זה יוכנו נמו פסקים האמורים בפרשת
 ואחז ולקחה חתמה לו לגם כחופין אחר
 וקדוים עור דהא דאחז כמדע על פסוקנו אנכי
 כי הלך אל פרעה וכו' דר"ק ובי אנכי שאמרתי
 אכתי חסס חסרת וגם את בני אשר יעבדו רן
 אכתי ורדף אהי לילך בעגלמי ולפדות את ישראל
 ובקח הממ' ז'ל דרענת משה שפירי חס כלסס
 סמון ונתקיים רישא דקרא ועבדס ת' שנה או
 חקב ס לרץ לילך כעלמי לפדות ישראל ולקיים
 סיפוס דקרא רן אנכי אכל חס לל סוסלס חמון
 אינסי טעניס עור חמרס מ' שפי' היר"ף ז'ל עמ"ס
 ז'ל בפ"ק דקדושין מפני מה אמרה תורה כיוקת איש
 אשה ולא ככחי כי תלקח אשה ולאס וכו' פי' כי
 יקח משמע כע"כ ולא חסב כיוקת דמשמע
 מרעיה דרבי תני סלסס ניקיטת ולה הליס קניס
 וכו' עכ"ל אינו סהא ח"ב ז'ל דמרכיב ולקחתי
 חקכס לי לעסולל ככחי ותלקחו לי משמע חפי'
 כע"כ וינס נכח לכיוור כחופס ח"ב לכן השר
 לבני ישראל אני ס' והוא חפי חקכס מתחת סכלות
 מלרס ונללתי חקכס בורוע טויה וכספטיס
 גולגס וכיון שלמי מרית עליסס שפטיס גנוריס כרי
 שטייל חקכס מנה יורע לכס דרסולמנה גורת
 ת' שגכ דל' ל' כדאנא סס מוקיין ככס וחק אי
 עמיסס יתסס שלח כרין אלף ורף מרסס דסתללה
 טנורס משטל יתק ח"כ מוח מרעיה רלל הווקה
 החרץ לאכרס והוי שפיר חרץ לל לכס מ"ס
 ולקחתי חקכס לי לגם דהיינו חפי' כע"כ וסיקו
 לכס לאלסס ויין חקכס ויולן לטעון ענינת אונס
 דק"ל דר"ד ורעקס ככרו דרסולמנה גנורס שפיר
 כי חפי ס' חלויכס ולא ע"י שלח המולל חקכס
 מתחת סכלות מלרס כרי לקיים מאמר וגם חס

כנו אשר יעבדו רן אכתי ואלס לל נתקיים רישא
 דקרא ועבדס ר' מלוח שגכ אלף לרין לרדי כעלמי
 ולהליל חקכס דמ"ס ע"י שחקבלו הלהותו וקחתי
 והכחתי חקכס אל החרץ ונר' וכתתי אחרה לכס
 כחירת מתנה חפי נוןן חופס לגס מורסס כמי
 שרדו כגמ' לגמר מוריוס ורסוס ורסוס חפי' ס'
 דהייט חפי הוח הטוןן אחרה לכס ולא שכלה לכס
 ירוסס מלכויכס כחופין שפיר זס לריכוס חרס
 לקבל חקורס כע"כ מריתא דמלכותא דל"א חפי
 מכה חקכס אל החרץ ורדרי משה סל חל כני ישראל
 ולא שמעו אל משה מקולר רוח ומעבדס קסס
 שיראל הלכו כשעה חסרת דלעולס הווקה החרץ
 שמון חרסס ואינו יולו עור לבוק חופס ככקלת
 חקורס וסא דמוליס כעלמי לרף על ידי שלח
 דמשמע מוס דרסולמנה סהרה הייט מקולר רוח
 ומעבדס קס דרפי השכרוס סניסס כהס הוח
 סלסס גורת ת' שגכ.

ובזה

יוכנו פסקיו כלק לל הכיט און סיבא
 ונר' כיון לפסי' ז'ל כיון לארסוס חקכס
 לפרס' י' וס לפרס דר"ק טורו ורל' כמו חרסס חקכס
 חת ישראל ומרסס סדיו עמיסס שפיר לל הינו
 און כייבכ ככפין עוכרון על דכריו חפי מוקיק
 אפירסס ס' אלסיו עמי חפי' מכעוקין וממיון
 לפעו חפי ז' מוקיסס וכו' דר"ט דר"ט מרסס רסלסס
 ענינת אונס לז"א דהא ליחא שפיר וקריעת מלך
 בו ק"ל דר"ד וכות סרי כחכו סר' דה"ד כמלמי
 חס"ע מרסס דהחרץ סלסס וכו' אכל כמלמי יוס'
 לל חמיינן כפי וז"כ לבני ישראל וס"ק ס' כיון
 דהווקה החרץ לנס חסרתס חפי וכול לכא עליסס
 כרינא דמלכותא ולכופי חופס לז"א דהא נמי ליחא
 שפיר אל מנוסס ממרסס דהייט הוח כעלמי
 סוליסס ממלרסס ח"כ משמע מוח דרסולמנה גורת
 ת' שגכ וסיט מרסס ססתלס מומן ילחא ח"כ
 מוח מוכח דלה סווקה החרץ מאכרסס חפל
 לכופי חופס ככקלת כרינא חופס דמלכותא וס'
 חפי מרדקי חסירסס חסס ישראל ועפ"י חרסוס
 חקכסס יס לפרס וקדוים עור מ"ס חר' על מלך
 דאמרינן מכין מוריעא רכס לאורייחא ומס שברת
 עמיסס כרית ויורע לעבור חס חקכס' חסס לל
 קבלו אלף שלח לעבור ע"כ וכו' ע"כ ח"כ משמע
 מרדכיס דקדוים שברת עמיסס כרית ויורע על ע"ז
 וכיון חפי לטעון ענינת אונס חפי' כע"ז חל"ס
 למה הולך לרעית כרית עמיסס חרי בל"ז מחוייבס
 למה כיון סהא ח"ב מטרין ל' נח ויכא לסימנר ראיירס
 מה"ט קבלו שלח לעבור ע"ז מרסס סהא מ' מרסס
 כני נח דר"כ למה לל קבלו עליסס אלף דוקא
 שלח לעבור ע"ז ורדי מחוייב סס לקבל עליסס
 כל' מלוח כע"כ רחין ויולן לטעון כהס טענת
 אונס אלף ורף מנה משמע דרף כו' מלוח כני
 נח ויולן לטעון ענינת אונס אכל ישראל קבלו
 על עגלסס מרססס חרוב שלח לעבור ע"ז ויני
 ויורע ח"כ רחין זס חפי חמיינן שיראל ויולן
 לטעון ענינת אונס גס כע"כ נמי ויולן לטעון כפי
 ח"כ חקכלות לית פלחי גולגין כרית יבכב וכו' ח'
 חמיי

אמאי והרי יש להם טענת אונס ל"ה הא ליתא
שחרי וירושפת מלך בו וכו' כדלעיל.

ובזה יוכן מאמר משה רבינו עליו השלום
במלתו כעגול ההוא אמר וכו' לכריסה
ליתוק ולשראל עבדך אשר כעפכת להם את הוצר
אליהם וכו' וכל הארץ הולאת ארץ אמרו חייך לירעכס
והתל לעולם ויחטט ה' על הידע ארץ דבר וכו'
בדמות משה הקהה לפעור ישראל כה שעתא
כעערת אונס וכו' וכו' לזכרסה וכו' והוצר להלם
ארסה את וירעכס וכו' ר"ה' אם לא תטאו אכל
עכשו שעכרו על הקורה שקבלו כשוי וכול
אמי ככלותם ואונס ויכולן לטעון טענת אונס שקרי
דינא דמלכותא דינא ל"ה דהא ליתא שחרי אמרת
לכס וכל הארץ הולאת אשר אמרתי שארץ ארסה
לכס חתך אורה כמו לירעכס ונתן דיוקא והיינו
שחיו וירושם אורה מהכחות וכוין שמוקדם הארץ
לכס מלכותיה חובין כה מכת ירושם א"כ הו
מכלמי ישראל שאיט וכול לכוף חותם כקבלת התורם
כדינא דמלכותא ויכולן לטעון על טענת אונס
מש"ה ויחטט ה' על הרעה והדין עם משה
דכבר הומוקם להם מיומו הכותם וכמו שכן הבלה
הרב סתנא ז' הרוש ט' והכיבא כמה דאית על זה
ע"ש"ב

ובזה יוכן כמו מאי דאיתא במדרש כ"פ אסתרין
ח"ל אעבריה כל וכו' א"ל הקב"ה למשה
אם יש אעבריה כל כעול סלח נא ואחסי סלח נא חן
כאן אעבריה כל ע"ב והבכרית מתיאסי דאין תלוי
זה נוס' אמנם עפ"י א"ל ונקיים עור מאי
דאיתא במדרש כס' ודאי דעיקר מה שנגזר על
משה שלם וכס' דאין לשלם כעול דכר וכו' למען
הרעות לעם ההוכם שעתא א"ל עתה תראה ואין
אתה רואה במלכותא ל"ה מלכות אמנם כמות דריבין
לדע רבמאי סו קא מבלני למש והקב"ה ואין הרהר
אחר מדיניו ויתקד ואמר משה הרעות ויראה דמו
סו פליט דמש"ה א"ל דאין לריבין קומו השעבוד
לשלים סמנין שכרי החיולה הגורה של ארץ לא להם
מלרית ויתקד משי"ה אתה וכו' למען הרעות לעם הוה
אמנם הקב"ה ס' לרבר הומוקם הארץ לאכריסה ולא
שירי וכו' ונרית חתך לא להם החיולה מומן ויתקד
מש"ה ס' לרבר קומו השעבוד להלם המנין ולוה הענישו
וא"ל עתה תראה א"כ ויתקד וכו' כמות המאמר אם
אעבריה נא חתם מבקש משום דס"ל דלא הומוקם
הארץ לכס ואין לריבין עור ליקוי השעבוד להשלים
סמנין וריבין אמרת למען הרעות את סן כעול סלח נא
דינון דלא הומוקם הארץ להם מאחזיקים את סן ארץ
יכולין לטעון טענת אונס כקורה ורואי להענישם
במעשה העגל מדינא ד"ר ואם סלח נא חתם מבקש
כעול העבריה נא דהשק יטיבך עון שאמרת למען
הרעות לעם סומוסו"כ כמות דל' שאת' שאמר לי
הקב"ה למשה כ' שבעות שכעפתי שכעפתי ללמד
את ישראל ושכעפתי שלא תעטור את הירדן לבעול
שתיקו א"ל אם תראה מהכר אני את ישראל ת"ו וכו'
ע"ב והוא עפ"י וו מבוחר ד"ל לבעול את שתיקו
דסו תקרתי דקתרי והוה ג"כ כמות מאמרים
ז' במדרש שאמנו משי"ה אמר לא כעגס ל' ארץ
ובזה

כדי שיכיר עמו ויצחק ל' חור המדבר שאמרו וכו'
ע"כ רבבונה דע"י שלא כעגס משה לארץ כשכיל
שאת' למען הרעות לכם סומוסו"כ א"כ משה עובד ומוקם
הארץ להם מומן הכריסה ומש"ה מביא עמו חור
המדבר לפיכך יש ללס ח' על מעשה העגל
דעס להם טענת אונס כחיה ואין יכול לכוף ארסה
כדינא דמלכותא דסו חייס כחין מלכי ישראל שכולם
שותפין כה וכו' ג"כ ויבט קומו ששכחו לעול
כאשון אחריו ישאלך כנך לאמר דמס היצואט וכו'
דסייט כמו שפרשתי לעיל דעיקר שאלת סן הא
דקרי וס לכס טענת אונס כקבלת התורם ול"ה
ואמרת לכך עכרס חייט לפרעס כמלכות ומוציאט
ס' דהייט סומוס כעגמו ודר וואצאנו גס מני וחתך
ה' אורות ומופזיס גדולס א"כ מתקדו אלו מתכס
דוואלמס סגורו והיינו משום שסתחילת מומן ויתקד
ומקרי כחין לא להם דלא הומוקם הארץ כדנו
מומן אכריסה וכוין דלא הומוקם יכול לכוף אומט
בדינא דמלכותא כחין מלכי א"כ עיכול לדרסס
מארט וכו' חין און ויכולן לטעון טענת אונס
כחיה וכו' וכו' חתם חתם חתם חתם חתם חתם
אכני ס' חלוקי אשר הוואצין מארץ מלרס וכו'
לא יהיה לך הליסיס אחריס וכו' דסגס קורס זק כהקב
ויציאטו ככתפית סהר שכפס עליסם סהר וכו' א"כ
יאמר נא ישראל שס חתם חתם חתם חתם חתם חתם
סתחיל סקב"ס ואמר דלא ויגלס על דעיקוס דבר
זו סהר אכני דיוקא כעגמו ולא עול ודי שלס
ואלס מארץ מלרס א"כ מומוס דוואצלמס
סגורס משום שסתחילת משטלר ויתקד דשפיר מתקד
ארץ לא להם דלא הומוקם לאכריסה אלא עלי סו ח' עדין
וא"כ וכול אמי לכוף חתם כדיל דמלכו' שיקבלו מלכות
מש"ה לא יהיה לך חתם חתם חתם חתם חתם חתם
דלא ליתא ד"ר

והנה כל כחבט ע"כ רבוי סרב סתנא ז' ז'
סתנא ס' הוה דנא דמלכותא כחוקת הארץ
אמנם לע"ר יראה לו דחפ' ימא שכבר הומוקם
הארץ לאכריסה אכרי וכול לכוף אומט כדינא דמלכותא
סחרי כמו דמכלמי אה"ע וכול לכוף מדינא דמלכותא
ממעמא דחם לא קיימו גורתי מנרסס מן הארץ
סחיל של א"כ ס"כ כעין זס וז' לכו סקב"ה כיון
שהוה כעבור וכחברו כדל חותל והכיל אומט חן
שעלם וכו' עלוה ומודינפסל חן חומות ולחסיח
א"כ אישאל וכול לו' לנו חת' לסיות כעולמי
קבלו תורתי ומצותי ואם לאו אדרס חתם מן העולם
חסי שדוקיק כדרינו ואמר ואם לאו חס תסא מיתקד
דסייט תרס אכריס מעולמי ולא הפחד ארס
כיוצוין ועל הכעס זו ווכן אהי דכרי דור עכדו
שמיך עכדו חת' ח' כבמתס כלו לפינו כריגס דעו
כי ס' הוה אלהים עשט לו אכנס עמו ואין מרשיתו
וכו' דה"ק עכדו חת' ח' כבמתס מלכ ונכס ולא
כמו שאיט מלכות ונכוס ע"כ שז לכס טענת
אחסיס ארסיס כקבלת התורם דלא ליתא סחרי דעו כי
ה' הוה אלהים הוה עשט וכו' סחור כדל חות' א"כ
יכול לכוף חות' כדינא דמלכותא שאמר לכס חס
תרט להיות כעולמי קבלו תורתי ואם לאו אדרס
אכריס מן העולם מש"ה עכדוהו כלב שלם

זבוח

יובט פסקיו יתרו באופן אחד האם האמת
 וגו' וה"ק האם האמת אשר עשיתי
 למגרים רחמי כמות תבות האמת עליהם כמו
 שפרש"י ואזא חתום על כפשי שגידם הדייט שאני
 כעננמי וירדתי למגרים ונשאתי האתם והיאת אתכם
 אלי ח"ב ממני תרתי עמכם ורשעלמה גורק ר'
 מנחת שנס הר"ם איך יכול להכתיב עליהם המכות
 וקרי כדון מתחייק כבש גם נמי אין חייך למיר
 כעננמי והטל אתכם אלף משום וישלמה הגורם
 והדייט משום דהתחילה משגור יתחן ח"ב מזה ויראה
 דלא חתויקם הארץ תומן אברהם ומנ"ס ועמם קבלו
 עליהם שמוע כשעל שכונו בקולו כן תרע כן לא
 קרי חשי' אש"כ שכונו את לבי אתכם כבידא
 דמלכותא שאמר את לכם אם תרע לתת לכם
 את הארץ קבלו תרתי ועוד ים טעמא אחרינא
 דחשי' מינא שהארץ חתויקת לא טעמא מ"מ וכול
 חשי' לכרף אתכם כבידא דמלכותא שהרי בו כל
 הארץ העולם ומלכותא ח"ב אם לא תשמעו בקולי וכול
 חשי' לגרם אתכם מכל העולם כיון שיש בידי להחיות
 ולסחוח:

עפי

כל האמור יובט כל הני קראו הגאמרי'
 כפרתא האיזני ח"ת הטרם תמיס פיעולו
 כי כל דרכו משפט אל אמונה ואין עול דחייך
 אשר הוא וגו' הלא הוא חייך קיך עול עשך
 וחסותך זכור וימת עולם כיט שטות דוד ודוד
 שאל אתך וינדך וקיך ויחמרו לך כהנחל עליון
 נוס כפסחיו כטי חידם וגו' כי תלם ה' עמו
 ומלכוו בארץ מרבר וכו' והנה רש"י ז"ל פ' טור
 קמיס וגו' חשפי' שהא קוק באיבה פורענות על
 עוכרי רטע לא כשקף סוף מכוו כי אם כרין
 עכ"ל והדברי קמוה דמאוי דמלתא דרשי'
 הוא ומתבה הוא ס"ד ח' למר דרש"ל כרין מכוו
 עליהם פורענות גם י"ל כמה טקיס רש"י ז"ל אל
 חתומה לשלם למחיקם דקמס לכה"כ הוא נמו
 פסיעוה גם מה טקיס ואין עול חף לרשעי' משלם
 סבר דקמס ככה"ו דמאוי חף דקאמר רמחב
 דמן הראוי שלם לשלם דקמס וחתמי הא חייט
 מקמס סבר כל בריה חתם עפ"ד יבא הכל על
 כגון ונקיס עור מ"ס ז"ל בדולח המלוחה ועשה
 יחיר ממי שאינו מלוחה - וכזה נכח אל הסכרו
 דקמס ס"ד ח' למר דרש"ל כרין מכוו פורענות
 לעוכרי רטע שהרי ים להם טענת אונם וכמו
 שאמר רבא מכאן מרעה רבה לאחוייתא ל"א
 דליתא חלה הור מרעה פיעולו כי כל דרכו משפט
 דכרין מכוו עליהם פורענות ואין להם טענת אונם
 ומנ"ס אל אמונה לשלם למחיקם ככה"כ כרין
 מלוחה ועושה ולא כמו שאינו מלוחה ועושה גם
 כמו ואין עול חף לרשעים משלם להם סבר דקמס
 ככה"ו דרשי' לפי שטקס שהם חתויקם ואינם
 מתחייבם והוא מן הראוי שגמולם יאוב כראשם שלא
 לתת להם סוד הרבה על מלות שעושים אלא
 כמו שהיו מתחייבם ולא חלה"ל חלה לרשעי'
 משלם דקמס כרין מלוחה ועושה מכוו חסרו
 וטונו והח"כ חור ועי' מ"ע חין וכולין לטעון
 קטענת אינם בתקום משום דכלה הוא חייך קיך

ופרש"י ז"ל שפאךך שאינך כרין הסלעים ובארך
 חוקה ח"ב יבול לכרף חוקך כבידא דמלכותא ואלו
 לך אם תרעה ללכות בארץ הטובים קבלו מתחייבם
 לחי חיי מערר חוקך מן הארץ וכ"כ שכבר הארץ
 מתחייקת לנו מחייבתי ל"א ערר ל' טעמא אחרינא
 לטוף חוקך כבידא דמלכותא חשי' אם הארץ מתחייקת
 מומן אברהם שהרי הוא עשך ויטונך וכיון שהיה כדא
 חוקך והוא הטונך לך חייס ח"ב יבול למר לך
 אם תרעה לקבל מלותא חייס חוקך כעולמו וחס
 לאו חרס הארץ כהל העולמו ח"ב רחא כענינא כבידא
 דמלכותא שמוה גורתו ע"כ כטי מלכותא כמ"ס
 הרא"ש ז"ל והר"ל לרופ גם ח"ב ע' וכיון שלא סהאי
 גורתו לך הו' ד' חכמו וכולין לטעון אטקיס
 ל"א דתא נמי ליתא שהרי שאל חייך וינדך וקיך
 ויחמרו לך כהנחל עליון נוס כפסחיו כטי חידם וגו'
 כי חלק ה' עמו דהיינו כמו שפי' כפרדך דר"א
 שבשעפ סהפס ה' את העמם כדור הפלגם מקר
 את כל האומות לנע' שרים וישראל לקחם לו
 לתחת מלכותו וכיון שאינם חוקקת תחת מלכותו חייב
 מקרי שפיר גורק כולל ע"כ כטי מלכותו דה"ב
 אינם כטי מלכותו מ"אד שכבר מקיס לשרים משיה
 ימלכוו בארץ מרבר דהיינו כמו שפרש"י ז"ל
 שאותם מלא לו נחמנו כמרבר לקבל את פורתו
 יפוכבכו שסכבס כמחיקת החר כבשה עליהם סבר
 ויטונכו סס כפורס ובינה שאותם חוקק וכול לטוף
 אותם כבידא דמלכותא מ"אד ח"ב ע' כיון שאינם
 כטי מלכותו אינו וכול לטוף חוקך כבידא דמלכותא
 ומנ"ס לא כפה עליהם החר כמ"ר ח"ב וינדך
 כשגר ועיר קטו וכו' ויפודו ככפו וקקאו ושארו על
 אכריו דהיינו שגאף חותם חקל'ם על כפשי נחשיס
 כ"בססו ממחמס וזקס מקבל'ם כעננמי שאל
 עשו כסס ולא עשה עממם זה אלא כד לקבל
 חורתי ח"ב חין ויכולין לטעון עור טענת אונם
 כיון דמעי להו תהיה גדולה מזה וכמו שכתב
 מתיקו' ז"ל:

ובמסילה

זו נעלה ונבאר מתמר הכסו
 יעויה שאמר בה חמר ה' וכרתי
 לך חסד געורייך ויבט כלולוויך לכרף אחרי כמברר
 בחיך לא זרועם קמס ישראל לה' דרשות כפואתם
 כל אוכליו ויחמו רעה קמס אלוהים נחא ס' ע"ב
 ואיבא לנעייך כהאר' וזמר לכרף אחרי כמברר
 דמה היא הכוונה ועוד מה קשר עם מ"ס ח"ב
 קמס ישראל וגו' דחייך הוא ככא חלשא גם חיי כל
 מוורתא ומחיי אחא לרבויו ועוד מהו הכפל כל אוכליו
 ואשמו רעה קמס אלוהים נחא ס' - אמנם עפ"ד
 יבא הכל על כיון וכהקדים עור מ"ס ח"ב ע"ב על
 מחי דמתיקין חורו וקבלום כימי החבורים דהיינו
 לא קאמר דרין וקבלום בערבות מוהב דקמס כרת
 מזה עממם חורו ומשיבם על הקורס ומלחא
 וחי' דקמס מני חור ויחוס ממקב"ה שלא יבטקס
 לארץ ומחיי' קו שורס ק"ו חקמס עליהם ומה שלא
 מכוונסם לארץ ל' חסוכ אונם דמיועב' הגובה ל'
 תשיכה אונם ולא חסיב' אונם אלא חס עושה עמו
 רעם וחי' שרעה למחר'ס שהיה דבר חי' קללו
 כום האופן שאינוקין היו עפ"י הדבר מפחד שלא
 יבאם

ויבאם לה' ושלח ויעם כמדבר והקשה דלמה הוסיף
 מר"ם פחד שלא יועם כמדבר והלא חייב היה
 לה' כלשון רבו אלה והיו מרוב כן הוסיף מהר"ם
 זה משה דהם לא היו ויראים אלא מאוסם שלא וכינסם
 לארץ לתור לה' הוא חזיק אונם כיון דלא היו אלה
 מנשכח הטובה עכ"ל וכן א"ש רבותה הנביא
 ככלה לה' וההמת היה שם לשראף טענת אונם
 בארם ואף אם ועברו על ד"ת אינם רחמים לעולם
 וא"כ שלא כדון משתעבדים בהם אה"ע כשכיל
 שעברו על מה שצוהו וכו' ולו"א כ"ה אמר ה' וברתי
 לך חסד בעורק ונ' לכתך אחי כמדבר בארץ לא
 זרועה ועכ"ו זה יכולת אהם טענת אונם כבודם
 אצפ"י שברתי כרתי עמכם כערכות מואכ יען אהם
 לו הייתם מקבלין את ההורה הייתם מנחמים ונעים
 כמדבר בארץ לא זרועה ולא חכמים לארץ ומש"ס
 קדם ישראל לה' וכו' כל אובלו ויאשמו דהיו אף
 בזמן שעברו על מה שצוהו וכו' אף שום אדם ויכל
 לנעם בהם למה שהרי רבה תפא אלהים נהם ה'
 דהיו דהם לא היו מקבלין התורה הוה מנו להו
 רעה גדולה לה מנענע הטובה בלבד אלא שהו
 נ"כ נעים כמדבר ומש"ס יכולין לעונם טענת אונם
 כחורה וכמ"ס מהר"ק י"ז -

ועפ"י כל החומר נכא לבאר מאמר תמוה
 במדעם תהלים קי"ו ו"ח ח"ה הל"ע -
 ונעמד לבה שרי אה"ע אומרים רכבו של עולם
 רבו משול פנים כי כדבר מה אלו אף אלו ע"פ
 וכו' משני מה הללו וירדו לנהאם וסללו אינם וירדו
 באותה שעה כמנה סניגורו של ישראל משתתק וכו'
 והאמר הקב"ה את מדרב עליהם דרקם ומושיגין
 שנה' אתו מרבר בלרקם רב להושיע וכו' ורקם רב
 ענחם ור' לטעור ור"י ס"ח הקרקע שעשיחם עמי
 וקבלתם את התורה שאלמלא לא קבלתם התורה
 סיחתי מכלל אהכם וכו' שאלמלא לא קבלתם כחתי
 מחזיר העולם לתורה וכו' שנה' אהם לא כחתי
 יומם ולילה וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 מן כובות יוסף מה הקב"ה עושה מביט ככולם
 ואין בהם כיוסף שהיו יוסף לא שמע לאהונתו
 שאלמלא וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 יוסף שנחמתי חלוי יוסף ה' כבאות שאלתי יוסף רש"ב
 ואמר כשכיל ויחוסקו שאלמלא כל הנקרא בשמי ר'
 לו אמר כובות המילה כיוכי הוא כבעת ההוא
 ימלט עבדך ויכויכ כבעת ההוא אמר ה' אל
 יהושע עכ"ל ואיכה למורד במאמר זה טובא תרא
 אומר דרקם עשיחם עמי שקבלתם את התורה
 שאלמלא וכו' היינו מכלל אהכם דמם וכו' וכו'
 שרקם עשו עמו אלה כלו ענמין דכשאלמלא למ"ד
 שאלתי הקורה הוה מחזיר העולם לתורה וכו' וכו'
 שרקם עשו עמו אלה כלו ענמין דכשאלמלא למ"ד
 למ"ד הוא קהם עמו אלה גרמו שיחריב העולם אכל
 דא תברתי כיון שקבלו ישראל את התורה א"כ
 ירכיב לקיים אהם ויחרי רחמים יועם מה"ס -
 ומה מיעיל קבלתה כלל קיומה ועוד כמה שייס
 כובות מן וכו' דמה זו שאלה שאלה וכו' ככו
 הניר כובות שקבלו את ההורה ולמה הוזהר לכות
 יוסף וע"ק דמ"ו כשכיל וזה המנוה שבעה יוסף

אלה שמע לאהונתו רחמים לנולד וכן למיד כשכיל
 ויחסיקין גם מנו לע"ד כשכיל סמילה דרך להסנין
 דמט' על ידי מלת חלו רחמים לנולד. אמנם עש"ד
 יתייבש הכל כקב"ה א' וה"ק כשכר שעשיחם עמי
 וקבלתם התורה את מלט אהכם וכו' דהרבה
 דכיון שקבלו התורה איך צריכין לקיים אהם וזה
 לאו רחמים לעולם ויחרי מה"ס - ל"ה דהקבלה לא
 חשיבה קבלה שאלמלא לא קבלתם התורה סיחתי
 מכלל אהכם וא"כ יו לבס טענתו אונם כבודם
 כאחפ"י דלפ"י אי"ה ישראל. שם בקהים התורה
 כיון דקבלוה באונם אכל ים ערשית לישראל מא"ע
 שכה שעתא שפסע עליהם הקר לא מאינו מלשמוע
 דבר ה' כלה"ע אלא אמרו בל אשר דבר ס' נעשה
 וגשעז מש"ס בוח הוכות רחמים ישראל שלא לורד
 לביהים ויחרי מה"ס וכו' א' שם להם מודעה אהתם
 שאלמלא כל הוה מחזיר העולם לתורה וכו' וכו'
 כלל סו מש"ס לא חשיבה קבלתם קבלה ליעבם
 אהם יעבדו. על מלחמותי וכו' שם כלה"ע אכל
 ים לישראל עדפות שכה שעתא קבלו התורה ולא
 גרמו שיחריב העולם ומש"ס כובות זה רחמים הם
 שלא לורד לביהים אהתם כל זה. אי אהרמין דהם
 להם טענת אונם כבודם אכל כאמת ים להקשות
 ע"ז שהרי ויכל הקב"ה לבוף אונם כבודם דמלכותא
 כמנו מלכו אה"ע שאמר להם אהם חס' ללב
 את קורתי ומצותי אהם לבס את הארץ ומצ"ל שאמרם
 אצ"ה ולא מכלל כניתי וקנה את הארץ כהלך וירושם
 יח' להם מלכותא עד כשכיליוה לא ויכל הקב"ה
 לבוף אונם כבודם דמלכותא לנ"ה כעת הדיא
 ימלט עבדך כובות וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 דמלכותא ומשני כובות יוסף מה. הקב"ה עושה
 מביט ככולן רב בהם כיוסף דהיו מביט ככולם
 שימלא שעבד וכו' שמוט ענבם שאלתי ונא
 מכלל כו נח לגמדי ואין להם להביא רחמים גדולה
 כיוסף שהיו יוסף לא שגזז לאהונתו ואפי' שהוה
 סכנה כדבר וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 מקמה את עינך ח"ה' ש' פקה עורוה קריני אובשך
 וכו' קריני כופך קומתך ויחקה אומרת לבעלם
 להרגו ואין ויחרי לו למסור ענמין ככ' סכנה
 ויחרי כבת הרמב"ם י"ז דבן נח שאנסוהו לעבדו
 אחת ממלחתי ועבדו ואל דבן נח שאנסוהו לעבדו
 כו ועבדו וכו' ועבדו וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 אלה וזהו עומ מוכה כבודו שהאבות ולא מכלל
 ככ"ח לגמדי ויחרי לישראל מש"ס מקר ענמין ולא
 שמע אליה וא"כ כובות זה מילונין שממנו יראה
 דהם לאבות דין ישראל וקנה אהרם את הארץ
 כחוקה והי"ר אף ויכל הקב"ה לבוף אונם כבודם
 דמלכותא שאינו יכול שלא ליתן להם הארץ כיון
 דירושם הוא להם ממלכותא ואי"כ הדין לבלתי
 דישראל וכולן לעונם אונם על קבלת הח' ויה
 ערשית וכולן לישראל שכה שעתא קבלו התורה
 ולא מיהט כדכחו רכב"ה כשכיל ויחוסקו שם
 מהיחסיקו אהתי שבתים וק"הים בני אהרם ויחן
 ויע"ב ולי אהתי דלה ויחן ויחן מכלל ככ"ח ה"ה ק"ל
 דגו איני לי יחוס ויחן מהיחוס ויעו אהתי אלה
 דאלי מוה ירחם שהאבות ככו ויחן מכלל כניתי
 לגמדי

למחר וקנת אכרסם את הארץ כבולין ורמי אמר
 בנות המלך שני' המלה כבול אכרסם חרעו
 ואלו מבלל בני נח אפי' להקל בחופן שכל כוונת
 בני קנאי לכפול רחמים שהטות זה לסס דין ושר'
 וקנת אכרסם את הארץ כבולין והוא וירושלם להם
 מחבתיסם ושהד לבלילן שכולין ישראל לעונן
 טענת אונס והו כבולת התורה כלה"ע לענין
 קיימת אבל זה לסס עדיפות שבה שעתא קבלו
 יורדו וזכות זה הרחום הם שלא לרד לביהסם
 משאל"כ אם"ע ורע שכל זה שהסכינת כוח הענין
 יאחי עפ"ד של הכי אש דת שפני' רכבו מהרקי"ו
 דתה התעורר ועל פי זה אינו נכנסין לרשות
 התעורר מרבי מרן כ"י שכתב רלבני מלך אף
 בלא הנאה גמר ומקני אמנם כלמת לרבינו אנו
 ליישב רבי רבא אליבא דמהרקי"ו שדבריו הם גמ'
 ערובם ואלוהא דמחן הכי"ו ז"ל ויראה לע"ד ליישב
 ולומר דאע"פ דר"ק ז"ל הוכיח דמני ליה הנאה גמר
 ומקני אבל למעמי' אפי' ככה"ג לא גמר ומקני
 וכמו שסיים הטור שם למי' הם מקי' מעורר וכו'
 הרי המכר בטל ע"פ ח"כ אופה לנבושהל נמי
 אע"פ דמנו להו הנאה וזרות מלך אפי' לא
 נחרט מלב ונפש כבולת הקורה אלף כע"כ
 קבלום ואע"פ שלח מקורו מעורר מ"מ דע' הקב"ה
 בלבם שלא נחרטו מלב אלא רחוק מהרע
 סיני כן אדם לחכיו שאלו אנו ודעי' כלב זה
 הנאמם וספחא אמרי' כיון דמני ליה הנאה גמר
 ומקני הם לא במכרם להריות ומס שבוכת רבא
 למר מכאן מעורר וכו' אמר רבאבי ויתילכו
 מהרקי' סבר שפסע עליהם סבר ומאי כ"מ אם
 כנסם אם לאו בין דוקף סוף קבלומומאי דהוה כוה
 שלא רחמי ורחמי' לאשמעין דשם להם לענין טענת
 אונס וזקן ככ"ז

דהקב"ה ס"ל דרשנין טעמת דקרא ואין אוקור
 על יעקב ככ' אחיו וא"כ כשילו שמכר יוסף
 עזר עליהם קושי השעבוד ושלח כדון היה מתרעם
 משה כאמרו למה הרעות ומש"ה הענישו שלא לייבסם
 לארץ ומשם היה ס"ל כמ"ד דלה דרשי' טענת
 דקרא ויש אוקור על יעקב ככ' אחיו ואין
 עליהם עושה כמה שמכר יוסף משום שברין נמכר
 שבה מאוקור כ' אחיו ואין עליהם עוד קושי
 השעבוד ומש"ה קמה האמר למה הרעות לעם
 הוא וקב"ה עוד מלוי דמאקין טענתו פיק
 עקר דה"ט דהוטר ווד לכא בקהל אף שבה מרות
 המחלטה משום דרשי' טעמת דקרא על דבר אשר
 לא קרמו יאקבם ואין דרשי' של תשה לקדם ח"כ
 אופה אחי המחמר שפיר דמרע"ה עדין ח"כ
 עומד בכרתו ואין סדור עון על מה שהמר
 למה הרעות ור"ל דמכר יוסף כשילו בלא מאוקור
 כ' אחיו ואין דמכר קושי שפיר כשילם אס ואין
 ראו לקוטם ועלו שלא לייבסם לארץ כעבוד זה
 שהמר למה הרעות ומש"ה כה שעתא תראה לו
 סקב"ה שלשלח מלביס שעתדין ליעבור מרות
 המחלטה שמוס ויע' דרשי' טעמת דקרא וירחי
 עליו הדין רבין עשה הקב"ה עמו שסעני' אהרו
 בשכיל שאמר למה הרעות לעם הוא מש"ה ויעל
 משה למות כהר ולח ככנס לארץ מערבות מואב
 ממה שהדחה סקב"ה שלשלח המלביס שעתדין
 ליעבור מרות המחלטה שפיר כדור עכדו וזכורנו
 אקורו ותרמו ועמד לנו ולירענו מתקת ועד עולם
 כדק"ו ה' לעולם אמן ואמן

דרוש למעלת הדין

האי מלך דקלקל לים שמעתיא אליבא דהלכתא
 וכתב לעיתקא דדינא דר' אשתכחתי סוס ורסי
 ורסי ודין. ודין השילו יסודי ריטיה ריטיה ושעור ועלול
 אפילו טעם כדבר משנס וכומו שיענין וירחין
 כקפופים האעורם כקור יקרו וחי מתחרת ויבס
 משה לשעור את העם וימשה הקב"ה על משה מן בקר
 עד הפירכיות חזון עמיה אפי' היה עושה לעם
 ויאמר מה הריכר הוא אשר אתה עושה לעם מרוב
 אהתי ויבס לכך ולכו היבס ככל עלין מן בקר עד עכר
 ויאמר משה לתותני בני יבא אלו היבס לירוי תלביס
 בני יסיה להם דכר כא לוי ופשתני כין איס ויבן רעבו
 וסודעיני את חוקי סאלסיס ויהי תירויני עד כין
 ויהי: הוימא מואר' כתי קדיא חיה רמאי קה
 מתמם יקרו וזבול מדוע חכם ויבס לכך והרי
 כבר העיד הכתוב כמלתה חכם ויבס לכך והרי
 ונ' וירא חזון משה את כל אשר הוא עושה לעם
 וכו' ור' דהזמיה סיקה דלמה ויבס רין ויחדי וקטו
 מגיט ריימס אחריס עמתי אפי' הפא' מה זו קסווס
 משכ לו כיובא אלו העם ונ' ופשתני כין איס ויבן
 רעבו מה טענינו אל הורנו לו ועוד דהואכס עלמס
 ששיכ לו היה כמלה שכר אמר כיובא אלו העם
 לירוי תלביס ואתאי חור עוד ואתאי כין יסיה לנס דכי
 בל חלי גס קמילן בלשון רכס וקיס בלשון ויקרי כל
 חלי תמנס הכל יבא לכלל יסור כמאי דיתתא כפ"ק
 דקטיהדין

ומעתה אשא עיני לפרט מאמרו הטוב
 קיים מערבות לעמוד מלמד שהראשו
 שלשלח המלביס העקדין לעמוד מרות המחלטה
 ע"כ והקיימו מואר' רמאי' זה שעתא שרילה
 מרע"ה להסער מן העולם הריחו רכרוז וכו' ואי
 שלא על חסם ההורו דכר זה האמס ויראה לע"ד
 לפרט והוא כזה שכר ככתבו לעיל רעוקר עונס
 משה שלא ככנס לארץ משום שהסרד חרמ מחזיקו
 ית' ויאמר למה הרעות ובכתבו גס כן רכמתי הו
 קח מפלגי בקב"ה ומשה אכל ויראה לע"ד ל' כחופן
 חמר במתי הוי פליגי והוא כמ"ה התי' בשכת
 רעוקר קושי השעבוד הוא כשילו מבדות יוסף
 למנס יתיחא כפנת רבי אליהו ודוקף נמכר כשילו
 שבוט כל מאוקור שחי אחיות וא"כ יא לתמוס למה
 נענינו שטבוים בשילו מבדות יוסף כקבאי השעבור
 שסיסגל כתיבה אלף והרי דל' דתלמדה דין ס"ל
 דה"ל לומר שיוסף נמכר כשילו שבה מאוקור כ'
 אחיות ויבא הוא דלה יש כור ויעקב אוקור כ'
 אחיות וכמו שפי' בשם הרמב"ן ז"ל דדרשנין טעמת
 דקרא דרמי' לא תפק לברור משא"כ כרת' ולאה דלה
 שייך הוא עומד דהריכס מקרי' רחל ללאה סימניס
 ומש"ה ס"ל קריאי' השקבור כ' כשילו מבדות יוסף
 א"כ ליישא ר"ל דכזס הוא קח' מלגני הקב"ה ומתס

דפסדהיון ק"ר ר"מ כנ' ואם היום מומחה לריכס דין
 אפילו יחידו אריז כגון אהר דין ר"מ כבודו ומיחיו
 הכס מר וטורא דין דינה וטענה אהר לקמיה דרב
 יוסף אמר לוי אהי קבלך עליהו לא קטלם ואי לא זיל
 ספק ומרסי' אי קבלך עליהו לממדי לילך חסדיך אה
 לזין אה לטעוה ולא הבערך לא תטלם ואם לא קבל
 עניןך עליהם דהמרי לך רימת לן דין תורה וזיל טלם
 עכ"ל אמנם מרין הכ"י קימו כ"ה בשם השום שפי'
 אי קבלך עליהו ספק כאלו לפיך לרין לא תטלם ואם
 לאו אהר שפית אהרם לרין זיל טלם עש' כ' ומיור כל
 ים כריון אהר אהר כל אה סור' ל' דיינים ממוחין כבס הטור
 שס דאפילו לא קבלום עליהו הכע"ד אה טעו קס
 דינה מלגלם וכזו כבא לביאור הכתובים דהוא יתרו
 קה וירע ספוס משה ויבס דרין אמנם כל תמיהתו עליו
 שאיך ויבס דרין לבדו והרי יש לחוש שמה חיו וטענה
 כרין והתקיים לשלם אהר משה וירע עש' כבדך היה לך
 להשיב כ' דיינים מומחים כמותך וירע עמך וזכר
 אפילו הטעו ח' כ' כרין פטורים מלגלם ועל זכרם
 שאקובי הרמתה דה"ט שאין אהי חסס לזר אה הפילו
 יחידו משה כי וכה הלו העט וירעה פסס כה"ס הלו
 מעגמלם לרין כלו כפיהו וא"כ הפילו טעיקו פטור אהי
 מלגלם וכ' ר' רשמה הלכתא כרסי' ר'לס סני אה כאלו
 מעגמלם ער שיקבלו כפי' כין לרין כין לטעוה לזר
 קאמר דאפילו אלויה דרסי' אהי ויחידו ואיני חושס
 לטעוה ספק כי ויסס להס דכר כל אלו היכר עגמלם
 כרין חסדיך שזו זכר וכו' ובמו שא"ל ואם כין
 מוכתתו שלם לטענה כרין מנ' פורשטקו כין אהו כין
 רעהו לבדי הפילו על ידי כפיהו אריז יש לפרס תשוב'
 מירעה דהכו קאמר שאין אהי חושס לטעוה ויבס מנ'
 כינכא זיל כעס לריות אהרם שאין אהי פוסק להס
 הרין על פי כפיהו אהרם סס כה"ס לריות אהרם מהו
 אהרין על פי הנבזרים הפסיק להס הרין ואיני אהרם
 אהרין מוכתת וכו' אלויה מנ' כי ויסה להס דכר כל
 אהי אהר לבדו וחסדו אינו רחם הפילו הכי ופטרתי
 כין אהו וכו' רעטו כע"כ ע"כ כפיהו דליכא גבי דוד
 חססא לשמה לטענה ואהרם מוכתת :

ובזה

גבא לבאי פסוקי אהרם כמחולל כ'
 קי' ע"ו והכסו אהרם ויבס על יד
 דין סערי וסי כל האה אהר ויסה לו ריב לבא
 לך המלך למחש ויקרה אהרם אהו ויאמר אי
 מוה עור אהרם ויאמר מנ' שבעו וישראל עבדך
 ויאמר אהו אהרם אהרם רכרין טובים וכבושים
 וישמע אהן לך מנ' המלך ויאמר אהרם מו
 גישתו שפס כרין ויבלי יבא כל אהר אהר ויסה לו
 ריב ומשפט והתקיי ע"כ והתקיי אהרם כה"ל קרתי
 רבו ח' ומיורו לבא אל המלך כה"ל ויבא אל המלך
 למשפט עור אהרם רחם דכרין טובים לא מניס
 שהכר בלוס עור אהרם רחם דכרין טובים לא מניס
 הוא וירע לרין למה כרין רשות יבס דרין מעגמלם
 גס תי' כל אהו מנ' אהרם לרבוט גס אהרם ע"ל
 אה"ל ואלו יבא ונ' . אמנם יוכי הכל כמנ' ל'
 דרשיתו מו חסס אהר רכר אהי מוכי דכעו למרין
 ויאמר ויח טענה ליבאר לישקול רשות מרין גלוחא
 ויאמר לא קבלום עליהו הכע"ד וטענה פטור
 מלגלם וכמ"ס הטור ז' אה סס ואפי' יקד כריוט

פטור - וזוה כבא לכרין ויאמר שהא"ס חסס מתקוטע
 עס כע"ד למשפט שילך עמו לרין ויהא אינו רחם
 ח' ש' אהר ויסה לו ריב עס כע"ד ותנא והרי מפרש
 ומתו הריב לבא אל המלך למשפט סיבה עמו לרין
 לפני המלך והוא אינו רחם ונ' ק"ל אהרם
 רשע דכרין טובים וכבושים שרין העלך לרין
 לכע"ד שיבא עמך לרין שרשות כחונה למלך
 לרין ולעצמא מה שרצה ככל מקוה שפיר כתב
 הרמב"ם ז' ש' אהרם גלות שכתב כמקוה מלך
 הס עומדים ויש להס לריות אהי ישראל כמ"ס ורין
 אהרם כין רעו כין רעו וא"כ כ"ס המלך
 כעגמלם שיכול לרין אכל מה אהרם לך וישמע
 אהן לך מאח המלך לרין לבטל חוקך שאין המלך
 מערים עגמלם כ"כ ואיני דן אהר לני סכאס
 מעגמלם לפטור כרין אהר אהי אהרם לך מו וישמע
 שופט כרין דהיינו שפיר לו רשות שאיבס אהרין
 דהשפ"א ובלו יבא ע"ל דוד ובלו אהרין ויבא כל אה
 אהר ויהו לו ריב ומשפט כמ"ס כל אהרם לרבוט אהי
 שבי"ד קהוה וזוה לבא ולעצמא לפני כרין והתקיי
 שהרין ויהי כע"כ ואין אהי מתירא שמה אהרם
 כרין והתקיי אהרם כון דקיימא דהוא מכו ריש
 גלוחא פטור אהי מלגלם אה"כ שלם אהרם מומחה
 מאה"כ השק"ל דל' דקיימא רשות אהי ובלו
 לרין שמה לטענה ואהי אהרם אהרם -

אמנם

עדין יבאר לויסכ לפי דרך זו שאלת
 אהרם מאהס עור אהרם דלאהר טרף
 אהרם לכעול הריב וזאת גס כמנ' אהרם האהי מאהר
 שבעו וישראל עבדך ומה זו שוכב והלא כל ישראל
 משבעו וישראל קה אהו גס כמנ' כמנ' אהרם אהרם
 והמלך ודודי אהי קה אהרם ע"ל ספוס עגמלם
 דכרין שפס אהרם כעס אהרם לא שיש כהס סמך אלויה
 דלכתא והסס הרב כין יקד כבא דשאלת מאהס
 עור אהרם כה"ל ע"כ חלוק העמידות חסס כרין אה
 גיר מערי יהודה והשיבו מנ' שבעו וישראל עבדך
 כלו' לה תחור מפני איב כהוב אהן חלוק כעמידות
 השיבו דכרין טובים וכבושים אהרם וישמע אהן לך
 שהכי מתקין לאהרין ומלגלם מו וישמע שופט
 כרין שלם אהרם וכו' עכ"ל ועפי' סגנון זה
 ויהא לע"ד לפרס כבוש אהר עש"ד וס וכהתקיים
 מ"ס עור שס ככהרין אהר רכר אהי מאן דכעו
 למרין דינה וטענה ומכני למפער ליקות רשותא
 מנ' ריש גלוחא שפוט מהכא להכא והתקיים
 להקם מהקי דהכא שבע והתקיים ממוקד וכו' מהתקיים
 להכא מנ' ח' ס' רכר' ו' דין דינה וטענה אהרם לקמיה
 דר' חיה ח' ה' אהרם רכר' ר' שישתה הוה נקוט ש"מ אהרם
 זיל טלם וכהר רכר' אהרם רכר' אהרם לא תטלם ואי לא
 להכא לא מניס ש"מ והסס מרין כ"מ כפיה מנ' ס'
 כבס ח' ל' ומשפט דלא הולכרבו גלות שכתב רחיס
 מכלל לא' וישמע ע"כ אהרם אהרם שכתב רחיס
 אהרם העס כמנ' אהרין שיעול רשות לא' רחיס
 שכל ח' ויעול שכלו והדריכה הוה ס"ד דרשות
 ח' מועול לח' אהרם אהרם כבס כהרם שיתן
 ריש גלוחא דככל ח' לני ח' מועול שפיר ככל'
 השכט וכה"ל התמוקד דתהא וכו' ומיור' כריוט'
 שריס גלוחא שכתב גלוחא מנהיגא אהרם לפי שפוט
 מתקורב

על ונתן כד חלה ליום לבע"ד והוא עשה מעגמו
 ע"כ הור"ק והרמב"ם פסקו ריב קהלה דלא טעה
 בשקל הדעמא אם כדא ונתן כדא כד שבעה עשו
 מעגמל מביקו אם לא נשא ונתן כד יחזור הדיו ואם
 ח"ל להקדיר ושלם מכירו ומתן ככ"מ כחך דתין זו
 אפילו טעה בדבר משה דחייב לשלם אם הוא מומחה
 ואם נקטו רשוקא מרשע גלותא פטור אפילו נשא ונתן
 כד ואם לא נשא ונתן כד הובא שטעמא דכד משה
 כ"ע מרדו שחזר אל הדיו ואם ח"ל להקדיר פטור אבל
 הובא שטעמא בשקלה הדעמא אם ח"ל להקדיר להרמב"ם
 חייב לשלם ולהר"ק פטור אמנם הג"י כחכ משם ק"ח
 פוסק' דהא דק"ל אם הוא מומחה וקבלתו עליהם
 או נטל דשוקא ח"ק על גב דלא קבלוהו עליהם פטור כל
 זה כשלא נשא ונטל כד' הדין ממש אבל אם עבד
 מעגמה כדאם חייב ואפי"כ כ"כ סמוכין ואפילו כעושה
 בדבר משה שא"ל להקדיר הדין דלא תהי' ליה לשלמו
 דמזיק הוא ע"כ ע"כ פוסק' כדאם כ"ה והנה ע"כ
 הקמחיה ולפנין להמדרגה' שהוא ספק יהושע וע'
 ק"ח וכתב הר"מ כ"ל פ"ה סוף ל"ד שיהיה נשקף
 מפי הסמך כמו מרע"ה אם עור כהב הרמב"ם הדין
 קרוי אלהים הלא בית דין שסמך כה"ן יגדל כלבר
 וזה האנשים החכמים הראשונים הדין שבק"ח אחת בית
 דין שבא"רן ישראל ומכאן הודא :

ועפ"י

כל זה כנ"ל אל הבהיר והאמר דכאמח
 מרע"ה הוה כופה העם לפניו לדין והיינו
 דקאמר רשב"מ מס' לישטור רהיטו שעקרו ויבאחו לשטע
 העם שהיה מומחה אם ידיו ורביהו בין ח"ל למכרו
 היה מביא אהם והופטו חוה מרובקת אומרו לשטע
 למרד שהיה כופה אותם זאת ועוד היה נשא ונתן כד
 זה אמר וירא חתון משה את כל אשר הוא עושה
 לנש וירקא שהיה משה מעשה כדאם וטעמא מזה מרד
 ונתן לזה ור' כל לתא לרביהו שהיה נמי כופה אותם
 ועל זה חמה וקרו עליו מה הדבר הזה אשר אתם
 עושה לעם שאחך כעמך טעמא מזה ונתן לזה
 דבשלמא מה שאחך כופה אותם לדין לפיכך ל"ק דהיינו
 ק"ל דמתמחה וכול לבקף אבל למח אתה עושה מעשה
 כדאם שטת' לזה ונתן לזה והיינו ריעותא מזה
 דאם טעמא ח"ו כדון ויבאו חוקך לשלם ומה שאין
 חמה ע"ך כותב כזה מרע"ה אתה יושב לבדך דהיינו
 דבשלמא תלו הויה משכ"ב כ' ויהיטע מתמחה עתק ו'
 מקום אומר דהלבחא כהגור"ד אל' ל' שלח הוה נ'
 מתמחה פטורים אפילו לא קבלהו עליהו ונשא ונתן
 כד ר"ה כה"י וס' ל' דאם נשא ונתנו כד אפילו הו
 נ' מתמחה ויזכרון חייבים לשלם מה שאין כן השתא
 דהתה יושב לבדך כל הפ"ה מרד דאם טעמא חס ושלום
 חייב אתה לשלם וע"י כהה תאבדו של מרע"ה
 ליתור דק' לך נאמנה שאני פטור אפי' אם נשא
 ונתן כד משה שאני סוף מפי הגבורה והראיה
 כי יבא אלי העם לדרוש אלהים דהיינו דאם ח"ל
 ישראל דיון א' ומתוך שהוא קרוי אלהים סה"כ
 אלי כד למחתי ואי לאו שאני סוף מפי הגבורה
 הויה יכול לסמוך אלא הפ"ה מרד דאם טעמא חס ושלום
 וכיון שאני סוף מרע"ה שאני כופה אותם ונשא
 ונתן כד הם טעמיה פטור מלשלם כמ"ס ה"ר"ק
 והרמב"ם וכו' דעוד הויה סוף שמה הלבחא כה"י

ז"ל שכתב דאם נשא ונתן כד חייב אפי' אם
 הוא נ' סמוכין ולמה מכאן עמלק כספק ל"ל
 דכדאם לא שיקל כל זה ספקי כי יהיה להד דבר
 כה' אלו כדאם הקדש וליבא חו' שטתא לשמח
 אטעמא מ"ס ואפסטיה כן אהם לרעבו אפי' שטתא
 מזה ונתן לזה אפי' לם סכ"י ועפ"ד זו יובן מלי
 דהיא כמבולא ע"ז פסוקי ח"ל שאל יבארה
 אפי' עבו את ר"ג מה דאם משה ל' כי יבא
 אלי העם ח"ל ואם לזו מה יאמר כשהוא אומר
 לדרוש אלהים ומה אמר עכ"ל והקדשי מבואר כי
 דמה קדשי ליה ומאי קח מתוך אמנם עפ"ד
 ח"ש דה"ק מה דאם משה ל' כי יבא אלי העם
 דמה תשובה היה זו נמה שספקט לו ויתור דק'ן
 יושב לבדו ויטפה לתן לפניו וטעמא ונתן כד
 והר"י לחוש שמה וטעמא ח"ו כדון ויחמיכ לשלם
 ח"ל אם לאו מה שאמר כשהוא אומר לדרוש אלהים
 ומה אמר והיוטו כמו שפי' דה"ק כי יבא אלי
 העם לדרוש אלהים שם חודש סוף מתוך מלאך כד
 לסמוך וכו' מזה תרע לך כדאם שאני סוף מפי
 הגבורה והיינו שאני טעמא ונתן כד אם אטעמא
 פטור הוה מלשלם

עוד

זאת הדין בפסוקי אכשלו עפ"י מלי
 דהיא כספרי ופסקו הרמב"ם ח"ל
 אסור לכ"ד לחוס על הסורר שלא יאמרו כבר
 כהר"י וזוהי חובלת על כהריגת האמר ונמלא
 מתרשלין כהריגתו וכו' וכן אסור לחוס על מי
 שנחייב קנס שלא יאמרו עמי הוא זה שלא כהגור"ם
 עשה אלה מבנין ממש כל שיש לו כלה חתנה וכן
 כד"מ אין מרמזין על הדין שלא יאמרו עמי הוא
 זה וכעל דנו עשיר הוואל ח"י והעשיר חייבין
 לפרנסו אובין כדון ונמלא מתפרנס כבבד ע"ז
 הווארה חורב ר"ל לא קתור כדאם עכ"ל ע"כ
 מ"ס כדאם עשרה עשרה עשיר ירדו לעולם ע'
 נעלה רומי כאופן שיש עיר מנדלת עשירים כמו
 רומי ויש עיר שאינה מנדלת עשירים כ"כ וזהו
 נכ"ה אל הבהיר דה"ק וחי כל החיים אשר יהיה
 לו ריב דהיינו ד"י או דהיינו קנסות לכה אל המלך
 למשבו או דהיינו מרבות שם קרויים משפט ויקרא
 אכשלוס אלו ויאמר או מזה עיר אתם שיש עיר
 מנדלת עשירים ויהי כמשיב לפי חוקי ויאמר
 מ"ל שבו וישראל עבדך דהיינו מ"ל המיוחד בשכנה
 ישראל עבדך שאני עשיר וכלמח עבדך התא למענו
 שבע"ד עמי שאני רוצה להכח' אוחי לדין ונש"ס
 איתו רוצה לתק לו מה שאיבדו וע"ז קאמר לו
 אכשלוס דאם דיתך טובים ונכוחים עמן הראוי
 לעולם בדין אפי' שבע"ד עמי אמנם ויאמר את
 לך מאת המלך דהיינו ח"ל כיון שהוא עמי ומתחייב
 חמה וסוף לפרנסו מוטב שמה כדון ויחפידים
 כנקיות והיינו דקאמר ואומע אין לך דיקא אתה
 למענו אבל כע"ז שטתא עמי שומע לו ומתחייב
 כדון חמנם מי ישימני שופט כארן ועלי יבא כל
 אפי' אתה לרביהו אפי' שיהיה כע"ד עמי אשר יהיה
 כד ר"ה או קנסות ומשפט דהיינו ד"ה ומתקדש
 כדאם עמי וקייב ח"י והקובע לפרנסו אם טון
 אוב

אזכה אהיו כחין ותפרנס בנקיות אלה אהיו ויקום כקשואה

זבזה נכא לכאר מאמרם ז'ל על פסוק תורת אמת יהיה כפיוו שהיה מרבה כההרן ע"ס שאר'ל שלא חייב את הוכא חיבה את החייב והוא תמהו לרבים: רמזיכא הוה ק"ד ל' על אהרן נכאר ס' שחיבו את סוכאי עד שהלך הכתוב לעמד עליו שלא עשה כך - אמנם עפ"ר א"ס דקדא משפחה צוה כההרן ע"ס שאם היו כחין לפסו לחן א' עניו ו' עשיר לא היה מחייב את סוכאי שהוא עשיר ומוכח לחייב שהוא עני כטעמה שהוא והעשיר חייבים לפרכאו אלה פסוק על פי האמת ומחייב לעניו א"כ יש לפרש ע"פ מ"ס ארמכ"ס ז'ל אם שאם כחו לחן א' עניו ו' עשיר לא יחמר האף אנו עונם בכדור של עשיר זה בשכל דינר אונמו וכשאו וכשאלא לחן אומר לו אין לו אהתה חייב לו ע"כ וא"כ ז' ו' ועולה לא נמצא כשפיקו דיקא שלא היה מחייב את הוכאי שהוא עני ומוכח לחייב שהוא עשיר וכשאלא לחן יחמר לו קן לו ונמצא שלא זכה את החייב הלא יחיק כאלמורם כשפיקו ולא כמעשה אפ"ס לא היה עושה וכר טוב אלה מיר היה אומר פ' זכאי העפ"י שפוא עניו א"כ עפ"י מ"ס ארמכ"ס ז'ל כחו לפיך ב' אחר כשר ו' רשע אל תחמר האילו ורשע היו וחקיקו משקל וזקוקתו הכשר שאינו משנה את דברו הטוב שהיו על הרשע: ע"ז נלמד לא הטו רשעו אהיון כרבו אעפ"י שהוא אהיון כמנת לא הטו רשע ע"כ וזה א"ס א"כ מ"ס הגור כס' ב' ס' ז' והטו שחלקו ב' גדולם כפסק כלבם לא יחמר קהיון אפסוק באזה: מהם שטרחה ואם עשה כן וזה ר' און אלא אם הוא ח' גדול תגשו וספר חודע להכריע בכרתי הא' בראות בראות אברותו הרשות כדורו ו'ו' לאו בר הכי לא יוצא ממון מספק: דכל איכא ראיכה פסוק: דדיאל לא יוצא הממון מיר הממוק עכ"ל ה"כ ו' דהא' יהיה בזונת מהאמר דקא משתכח כההרן טעם טרומן לפניו דין שהוא תלוי במחלוקת לא היה מחייב הבהא ומולא ממנו ממון ויהיה קומן על פסוק הא' דלפי סברתו יהיו חייב כיון דלפי סברת גדולי הפוסק היו זכאי וכן נמיל לא היה מוכח את החייב אם היה כור החובע משכון לא היה מוכח לנכסע ותחומר לו משכונ ולספקן על ס' מגדול הפסוק: דס' דהו זכאי כיון דלא' הב' סו חייב אלא פיה חוקר ומכריע הדין כיו הא' זכאי לאו לא היה מולא ממון מספק וזהו נכא לישכ משאלו כפר"ק דשבת כל הדין דין אמת לאמתו באלו נעשה שורף להקב"ה כמעשה בראשית וגורם לשבוינה שחשרה כישאל וכתבו הא' לאמתו לפיכך דין מורומם והק' מרן הכ"י דכתי' אמת קני: ומאו לאמתו ות' ע"ש ועל פו דרבו בראה דבזונת ר"ל לא למעו' כת' לאמתו שם סודגן לפני הדין דין שהוא תלוי במחלוקת לא יחמר הדין אפסוק באזה מהם שטרחה אהיו כיון שפסקו: הוא אמת אליכא דהתא אלה ליק' אהיו דין אמת לאמתו דהיינו שכימע בכסרתו

שהדין הוא כדבריו הגדול הא' ויבשה כמיתו חתו נעשה כזוהי להקב"ה במעשה כרחשית וגורם לשבוינה שחשרה כישאל הכל אם שורף על א' אעפ"י שלא נחבד לו כדעיקרו האמת דין שקר מקרי כמ"ס טהור ז'ל ומש"ה גורם לשבוינה שחשלק משהאל חתו כזונת הכתוב שאמר לך לך לך עירוק

א כמו יש לפרש מהאמר הגו' שלא זוכה את החייב וכו' עפ"י מ"ס עור שם הרמב"ם ז'ל ראה הדין זכות להחייב וכו' ז'ל מנכא לאתרום ואינו יודע לחבר רבנים או שיהיה מוטער לטול עולמו כטענת אמתו ומפני החיות והכנסת כסתלקה ממנו או שפאם מפני הסכלות ה' מוקד לפעורו מעט ולהבינו חילת הרוב משום פתח פיק לאלט ע"כ א"כ וכו' דקדמו ועולה לא' נמצא כשפיקו שלא היה מחייב את הוכאי אעפ"י שכפי דבריו ורענעויו הוא חייב ולא היה מוכח את החייב אעפ"י שלפי דברי הכת"ר שאינו מפרש דבריו אהיו זכאי בדין הלא היה מספקו ומיטו לטעון משום פתח פיק לאלט ומוכח לזכאי עפ"י האמת ולא עפ"י הכרעים

זבזה: נכא לכאר פסוקי האשלוס כדרך ג' דאשלוס עלה טובה קא שמעע לפיך אשר לו הריב שלה יסבעס וחקל' דרורו ועענתינו לפני המלך ח"ס היה דרכין טובים ונכוחים דהיינו שדרכים דרכין טובים ונכוחים וזכר טענותיהן ולא תהיבנס ותשקבס ותקלר דברין משום ושמעו אין לך מלאת המלך דהיינו ז' סבה שאם תהיבנס ותשקבס ומשני זה נקלקה טענתך ההמת משך והמעט אין לך אין אדם ממין לך חילת הדבר מלאת המלך הלא פוסק הדין ומחייב לפי דרכי - א"כ אמנם לא כן אכני עמודי אלה מי ישימני שופט כהרץ ועלי יכה עלי ידי ועל טהרוי יכא כל הוה אשר יהיה לו ריב ומשפט אהיה לרבויו אפי' הוה שפני החיות או סככלות נשקבס והיו יודע לטעון טענת אמת אפ"ס והלך קרוי חובה ויהיו וטעונו בעדו משום פתח פיק לאלט

א נלמד כאלפי אהו וכהקדים מ"ס הרמב"ם ע"ש שנים שכחו לפיך לין אהרן רך ואמר קשה עד שלא קאמע את דבריהם או משתמעע את דבריהם והיו אהת יודע להיכן הדין טעם אהת רשאו לו' להם אהיו נוקק לבס שמה יחייב אהת ונמצא דורף אחרי הדין הכל משתמעע דכריהם ויודע להיכן הדין טעם אהת רשאו לו' להם אהיו נוקק לבס שמה' לא תגורו מפני קום שלא תאמר איש פ' רשע שמה יחייב את כני שמה' ילויק דרשו וכו' והם היום ממונה לרבים חייב להוקק להם עכ"ל

עור נקדים מה שפרס' י' ספ' שלא לך על פ' ארתיקם את ההרין מה היה יש ארץ שמגדלת נגורים ויש מגדלת תלמים ע"כ ח"ה מיהו עור אהת שם עור מגדלת נגורים וזכר ויהי כמכאב לפי קומו מה' שכשו וישראל עוקק חכם הדיקוס ומקבל אנו עליו את הדין בין לזכות בין לטובה וכמלה עבדך אהת למעוטי הכל כע' ד' קמי דזה להטיה אהיו לין הוא

הוא רשע ולא תמס'ה אינו רוצה לתת לו מה שחייב לו וגו' קצתם לו אשכנאם רחמי דכרך טובים וכוונתם שדרך המלך שטעם לך אב"ג סבב"ד אלס ורשע המבט ואומע אין לן מלח המלך דמלך ק"ל ס'לכטורד"ל ר' אב"ג ס'הוא ממונה לרכים אלס לך שמע דכריהס וכול' לו' אינו נוקק לכס אמנס לה מן לכבי עמרי הלא מי ישימני שמש כדרך אלהיה ממונה לרכים כה שעתא ועלי יבא דייקא דהיינו שבעל דודי לרכס וכל כל אום אשי' איהו בע"ד אלס ורשע אשי יסיה לו ריב ומשפט והתדקדקו דהיטו שאלון ותיכרזינו אמר אינו נוקק לכס שאל והחייב הקסס אירעני דהלכתא כהרמב"ם ז"ל וכוה אכא נכח לנחר מהמר דהע"ב כמיורחיו כהוא אמר אלהים נלכ כעדת אל כהקב אלהים עד מחי קשטרו עול ופני רשעים קשאו קלס שפטו ור' יהושע ע"י רס הדרקו פלטו דל ואינון מוד רשעים הללו והתדקדקים הם פשיטין והס כפולין ותכופים . אמנס ככר נכבאר לגבול יהוס ק"ד לו' שלס כהו לפני הדיין עני ועבאר דניון דהע"ב חייב לפריכסו וכול' לכות העני אף שאינו וכו' כדון כדו להפריכנס בכבד ולוח הוטרבא תורה להורר דל לה תהדר כריכו וכן הוה ק"ד לו' שלס נקחוי העשיר שלח לפנטס ככורו אלא וכונו לפי שעה וכשלא לחק אמר לו הן מה שחקה חייב לו עור נכבאר לגעול שלס כהו לפני הדיין אף דהוה קסס וישעם סה רחן ממונה לרכים חייב להקק להס אף שלח שמע דכריהס ויאו ויעד הכיין הדין נוטה עוד נח"ל משס הרמב"ם ז"ל דלח מקרי אלהים אלא כה דין שנסמך כדרך ישראל וכוה א"ס ווינו דר' אמר יתוס נלכ כעדת אל כהקב אלהים וישקף סהוא סקון ממונה לרכים לשטט ולרחן וקא משקני כהו הלו סייניס סמוכות. ואמר עד מחי קשפטו עול ופני רשעים קשאו קלס שחין אהס נוקקין לדין אהס רשעים כדו שלח וירבו לתקל וסרי כיון שחנס ממונוס לרכים און לכס טענסו לפיכך אמנס כחמת אימ מפדס לכס סך הוא קדר הדיניס וחייבן כפטור לו ויהוס שאס כה לפניכס דין דל ויהוס עם כע"ד עביר הל תאמרו כדעכנס כיון שחחייב העשיר לפריכס אס כן חובה אהס כיון דף סהס חייבנס כדו שחפריכנס ככור הלא שפטו דל ויהוס אהס חייב וסרי חובה חקויו עליהס וכן פלו עני ויש הדרקו שאס כהו לפיכנס עני ויש עם כע"ד ועבאר הל תאמרו שלח פנטוס ככור העשיר אלא כהו לפי שעה ונחייב העני ובשלא לחון נאמר לעשיר קן לו אלא עני ויש הדרקו דיק' כדרך שחזבו אהס ותחייבו אה העשיר ואל' שחניסו על פנס שחזבו וכן נמי כיון שחחס ממונוס לרכים פלטו דל ויהיון מוד רשעים פלטו שאס כהו לפניכס אף וף קסא היסע מוחייבס אהס לכורך להס ולפלטו הדרקו שחוא דל ודן מוד רשעים ויזן לכס טענה לפטור שלח וירבו חקנס רשעים כיון שחחס ממונוס לרכים .

ישראל הכל האם לכלול ולשמוע ע"כ .
 גו'א' כדרך ורע קדש ורעא שפיר ומחזקת'ה' ארום כולם ינעשו ערכוס זה לזה הא למנחמ הא לנאמרו ויהו כי ותקא חר מניהו עבר לסקוריה; ועגס ועגס' איוו וכל מין דל' דק הפתיה . וכוה נכח לביאור הכתובים האמורים כ' נלכוס סן יש כנס איס או איהו אפר לכבו סוהה היום מעס' ה' אלוטו ללכט לעבור אלהים הארום ויהו כשמעו אה דכוי האלה סוהת וההכך כלכבו לאמר דלכמו ס'ה' סלוח לו כי ויעגן לפי הלך וגו' לא יאכס ה' סלוח לו כי לא יעגן אף ה' וקנאיוו כאזס סהוא ורכבסו כו כל הללס הכתובס כספר סוה וכו' ע"כ והקמחא מכו'אד כהני קר'אי דאק ולמה כשמעו אה דכוי האלה סוהת וההכך כלכבו אהרכה דח סכריהס עירק' לקיוס משת' אלהיו עוד יל' כתיבת היום דלכ'א' אין לה מוכן אמנס הלל יכא כלכל יאכב כמחי דהיח'ה' כפ' נגמר הדין הנסקרות לה' אלוטונו' למח נקדו על לטו ולכטיו ועל עין סעבד ממזר שלח עגס על הנסקרות עבד שעבדו ישראל אה הירדן דכוי ר'י' ה'ל'ר' יכויו עגס על הנסקרות לעולם והלא ככר נאמר עד עולם אלה כסס שלח עגס על הנסקרות על לא עגס על הנגלות עבד שעבדו ישראל אה הירדן חלל עבן מ"ע אעגס משס דסו ודיע כוס כנו ואשקו ע"כ למודי מוס דלס' ד"י על הנגלות ינעשו ערכוס מקורס שעבדו אה הירדן ועל הנסקרות משעבדו הירדן ואלך אמנס לס' ר"ג ע"כ הנסקרות לא נעשו ערפוס כלל הכל על הנגלות נעשו ערכוס משעבדו הירדן ואלך והגה הדין מהרש"א ז"ל סקזס לס' ר"י ונענשס על הנסקרות אשי' מאשסו וצ'ו א"כ ל"ל כפריק כפה כהמה דלידיקוס נענשס כשכול דרשעים עמוס כרדס למחות ולא מיקו על על הנסקרות ודין כידס למחות נענשס כשכל הערכות ויהיון כ' מוס חייס שחי' ויש לתלף לסיכא דנענשס מנשס ערכות או נענש הדיין סהוא העבר ולא נענש היסע סהוא הלוה דמלוה כד ערב' חול כדרך שחניסו כעבן שלח נענש חוה ויאר ו' מנשס נלכד כעבורו אכל הסס דקאמר' ויח' כמשעס עב' אקני עמו וסרי דרסיו סקאו ונענשו הס והקניס שסס הערכוס לכך הוהך' לומר טעמיה משוס שלח מיקו ולכאורה עיינון ק' דח"כ מתקולח אמאי אמר הקב"ה והתוית סיו על הדייקוס שלח ושלטו כסס מלכסי חלכס ה' מין ערב סייבוס חגפ' שחין כידס למחות ויהו' לטב חדו'י לה נעשו ערכוס אלא הוכח שזס כדק' למחות ולא מיקו וף כנסת'נו ג"כ כיון שאס יאשסו סלוקיוס חקוס ממשס ועלו העבירות ומחו כידס מש"ה נענשס עליהס מדין עברות אכל כל הוכח לדין כידס למחות כהיו מעולם אין יכנסין ככלל הערכות שיעשו הס והרשעים היו פטורים ואך סויהס אה נענשס הדייקוס משוס עברת' נאמנס דרשעים כמו שחניסו כעבן וככרס ה'ה דודיו או כשרע מן העיר הו מהלוח אכל לא משניהס יקר נס למדני ממעס'ה דעבן דעברות ישראל קיקה

דרוש לערבות ישראל

בכדרש כשמענו וישראל ק' קללות סדר כ' סריקוס עיניס ח"ל משס כללו לאה"ע

התם כחין קבלו שהיה הוא שפירע מן הערב
ואין לו על הטלה כלום -

ובזה

נכח אל הכחול דה"ק מן יום כבש אש או
אש וכו' אשר לכבו פונה היום דיוקא
קודם שהעבדו את הירדן ללכת לעבוד
אלהם אחרים בין בפקד בן כנלנו וקנא והרד מפרש
דה"ט משום כשיעור את דברו האלה הוא שפירע
שבעה והיטו שפסקו אוחס כדריק ושבעה
למחר ערבים זה לזה ומש"ס והפקדו כלכבו
למחר שלט יואם כי בשיעורו לכו אלך דהייט
שאין אש נעשו אלה הליקוים דמלוה כתר ערבה
אילו והיטו כס' ר"י דלית ליה דעל הגלות נעשו
ערבים קודם שבעדו את הירדן הא לתא אלה כי
או שעדין לא עברתם את הירדן כדרא יענין
אף ה' וקאלתו באשם ההוא דיוקא דיוקא ולא הדיק'
שהיה הוא כד' ר"ל נעשו ערבים אף על הגלות
אלא משעבדו הירדן ואילך וכמו שהקדמ' רש"י לקמן
דכרי ר"ג .

א"נ

יש לפרש דמלת היום לאו דוקא אלא
מן חוק ואילך אף לאחר שהעבדו את
הירדן אמנם דומה לעבדו ע"א כשרשמיא והיטו
דקאמר ללכת לעבוד אלהם אחרים שולך ועבדו
לפט הכל והיטו מתירא משום אדם וה"ט בשמעו
את דברי האלה אמר כדעורו שלום יסא לי דמלוה
כתר ערבה אילו שסם הליקוים הא לתא כי או
הקדח דומה לעבדו כד רמז לעניי הכל והיטו
מתירא טרילי יענין אף ה' וקאלתו באלם ההוא
וה' רכל שאין ירעס למחות אינם כנכסין בכלל
העירכות והרשעים מיתנין והגדוים פטורים :

א"ו

נאמר דאין כוונתו אלא כנענו והיטו דקא'
כי כשידוח לו אף דהיטו כמי לכוני עמנו
אלך ואעבד ע"א וכבר מתורר רב"ע מרדו קודם
שעבדו את הירדן לא נעבשו ערבים על הסתרות
והיטו אשר לכבו פונה היום קודם שהעבדו את
הירדן ללכת לעבדו וכו' וה"ט כשמעו את דברי
האלה הוא ששענו ערבים והתכדך כלכבו להמר
שלט יואם לוי שאלך ואעבדו כד"ר הא לתא אלה
לא יואם ה' קלחו וכו' אליבא דרב"ע משום דלא
עשו על הסתרות אלא משעבדו את הירדן והיטו
דק"ס אח"כ הסתרות לה' אלהיו וכו' או נאמר
עפי' דרך זו רכונתו לעבוד כנענה והוא היום לאו
דוקא אלא מן היום ואילך כ"י רש"י עשו על
הסתרות משעבדו את הירדן וזה אמר יענין ה'
וה' כפי היום הדיק כד' ר"ל עשו על הסתרות
לעולם חיה שקים הסתרות לה' אלהיו והוא כפרע
מבשריהם לעולם .

א"ז

מתי יש לפרש עפי' מה שא"י המהרש"א ו'
עמנו דלא הו ערבים זה לזה אפי' על
הסתרות אלה דוק דומיא רעבן שמעל כדסם
שהימו אחוה של מרעה ה' וא"כ היה להם להעמיד
אומנים אבל שא"י עבדות לא הו ערבים זה לזה אלא
דוקא אלא מן היום ואילך כ"י רש"י עשו על
הסתרות משעבדו את הירדן וזה אמר יענין ה'
מן יום כבש אש או אלה אשר לכבו פונה וכו'
נענימא דשמעו דכרי האלה הוא ששענו ערבים
אליבא דר"י בין כנענה ובין כנחש ואליבא דר"כ

כנענה מש"ס והתכדך כלכבו לאחר שלט יהוה לו
דנכיה מן העירב הדיק ואל מן הגוה הרשע
כי או שהוא עבד ע"א יענין אף ה' באדם ההוא ולא
כדריקו שדוקא דומיא דעבדן שסם נדמו כיה שפירע
קודם סם נעשו ערבים זה לזה אבל לא כשאר עבדות
ובה יובנו כ' כדכוסים הבאים אחריהם גפירת מלגת
שרפה כל איהם ואמרו כל הנחם על מה עשה
ה' ככה לארך בואת דהיטו שפירע נס מהדריקוים והא
המלה נפירע או מן העירב אומין טלוה ואך נפירע כמ'
איה לו לפרע מן הליקוים לכו ערבים כמ' ש'
כעבדן ועל זה באת התא' על אשר עבדו את כדית
ה' אלהי אתמסן חלבו ועבדו וכו' דהייטן שהלכו
דכורע רמז לעניי הכל ועבדו ע"א ולא היו מתיראוס
משום אדם וכו' לא כנענו הליקוים בכלל העירכות
כד שפירע הרשעים כוון דאין כירס למחות וכ"ס
לפי ח' המהרש"א דכיון שעבדו ע"א לאינם ערבים
כזה דדוקא דומיא דעבדן סם ערבים אמנם אלהים
דהייטו דהייטו ה"ט ששענו לא כשכל ערבות
אלא על אשר לא ירעבו דדוקא את הירדן אשר
לכו כה שלא מיוח כהם ולא חלק להם שלא הקודים
כלשון חלק ולשון רכס לפתורים כדעבד ואף שלא
היו שזמעין לסם מ"מ לא הוה גלו להם שאין
שזמעין מש"ס נעבשו הליקוים והרשעים וכמ' ש'
כשבת כמ' ל' וכו' יבין דכרי המקוין באמרו לא
האמיטו מלכי ארץ וכו' כן יבא לר' ויחב כשערי
ירושלם ממזאת כפיאיה עמותו כהיטו וכו' שהכוסם
שלא האמיטו מלכי ארץ וכו' כי יבא לר' ויחב
כשערי ירוש' סם הליקוים שכן' שערי ירושלים טעמי
קדקא כמתרסם ו'ל' שסם סם יבא עס כרשעים
גלות וכמ' דלירכב הליקוים כלכד דריכוני לעבש
שסם הערבים מלחום כתר ערבה אילו כמ'
שמלטי כעבדן ל"א רה"ט שלא האמיטו וכו' משום
דעידק שלטת כהיטו כוסם ממזאת כפיאיה עמות
כהיטו הסופרים כדרכה דס דריקוים וכללו הענות
לא היו ערבים זה לזה אלא דוקא דומיא דעבדן וכמ' ש'
המהרש"א ו'ל' ופי משום שלא מיוח לא היו שזמעין
להם וכו' מן הדין שיעבדו הרשעים כלכד אמנם
באמת ה"ט ששענו גסם הליקוים משום דלא הו
גלוי לפניהם שאין ששענו מתח ועל זה נמי
היטו מקוין עבדו כדריקוים שפירע מלכס ואינם כוונס
אלו חס' וסלחתי' גם אלו שחטו וחס אין חורק שאין
כד דין חורק דמחו' ע"א נפירע מהעירב או מן
הלוה ואי כירס למחות וכו' לפרע מן הליקוים
לכו דמלוה כתר ערבה אילו ואי אין כירס למחות
ולא כנכסו כדבריהם א"כ סים לו לפרע מן הרשעים
דדוקא אמנם כעבדו ה"ט דמ' לא סים גלו
לפניהם שאינם מקבלים מש"ס נעבשו גסם הליקוים
ובום יובן מאי דליתא כב' הפתחין ת"ר עבשו
כדכ"כ שהלך לירוש' אמרו לים חטק ח' כי כבת
האסרוין הלך ר"י ועמד על הפתח בית האקרוים
אמר מי נתון למסאק יעבדו ויתרל לכוואם ענה
אחיו חטק וימר הלא ה' חטאנו לו וכו' חזר
מוכעטו כי שזמרו הרשעים כהרש"א וכו' וכל
הש"ס קפדו רמז ראה קמנה כאילו חטקו ופי' קוים
לו קויהם דקדק גס לפסם השמיטו כדכרי ו' ו'ולא
אט

והיינו דקאמ' פן וז כסא אשר לכבו פונה כעטעליקווס
 הידוע שהוא יו"כ ו' ובאמרו הכתוב כי כיום הוה
 וגו' שגשום יב' שגור המשתלשל שגברא אפי' על
 שאינם שבים וכדאי ועגנם ילך ויעבור אליהם אחריהם
 האמר שלום יהיה לו דהיי קמו יו"כ שבו שגור
 המשתלשל שגברא אפי' לשאינם שבים לו"א לא יאכנס
 ה' סלוח לו על שפסקו כו' מקצתו רחלכה כוונתה
 מחפרו ולא מחפריו חס ג"כ היתה שאלת הנוהג
 דעל מה עשה ה' ככה כיון ראית להו שגור
 המשתלשל להו אמר לו לא אשר עובר וגו' דלית הלכתא
 כו' אלא כדכנס ומצ"ה נמי לא האמינו מלכי ארץ
 וכו' מה שגשום כסא כיון ראית להו שגור המשתלשל
 לו"א ממשלת נכדאה השופטים בקרינה רס לייקוס
 ובכחמות לית הלכתא כו' אלא כדכנס דכע תפי'
 עם השעיר .

ובזה יוכן ג' מתמרים ז"ל כפ"ק דמנחות
 אר"י כשגם שהחריב הקב"ה כ"ה מלאו
 לאברהם עומר שם אר"ל מה ליודי ככותף אר"ל ע"ל
 עסקיו כפי כחצי אר"ל כדך מטאו וגו' אר"ל הוה
 לזכור להם מלה שגברא אר"ל ובאר קדש יגבור
 מעגלך ע"כ והקמה מבוהר דמה כת וז כמולד
 שהע"פ שחטאו לא יענינם ועוד דאמרו הארץ כ"כ
 בלשונים ובאר קדש יגבור מעגלך הול"ל כדך
 כגלו המלה אר"ל אר"ל אמרו עור הים אלו"א דר'
 דס"ל דשעיר המשתלשל מכפר לשאינם שבים ג"כ
 והפי' לחמורות מ"מ סוף מופר כמות ככשר ופי'
 הכ"מ שם שמופר כמות אר"ל מושך ערלתו א"כ
 אר"ל הוה הפאמר סוכר כו' ומצ"ה אר"ל
 אברהם להקב"ה היה לך לזכור לסם כמות מילה
 שכבדשם שבוה אף שגברו על כל המלות הין
 שנתן שלם יגבור דחא הית להו שגור המשתלשל
 שמכפר על כל העבירות שכתורה אפי' לא גשו
 קאזכה חזן מופר כמות ככשר ולוה השוכ לו הקב"ה
 אף לשבדו ובאר קדש יגבור מעגלך מתוקקין
 דריו דס"ק שגברא אר"ל אר"ל אר"ל אר"ל
 מעגלך שהעברו אותה מעל כשרם שמתעב בערלתו
 וכמו שפי' הקב"ה ז"ל דבוה אפי' ר' מורה דאין
 השעיר מכפר כלל חטובה וככן השיבוה ס' אלך
 ונכונה אמן .

דרוש א' לפרשת נדרים

ולמעלת משה וארץ ישראל

איתא במדרש ה' אלוהים אלהי החולות משה ה'
 אלוהים הריב"ק כב' מקומות היתה משה
 אית עלמו לאברהם ולא הויעל לו כלום אברהם אמר ה'
 אלוהים מנה תקן לו כדפי' אמר לפניו רב"ע אש
 מתקבץ כדון שיטו לו כדפי' אש לו והאם כדמאמו
 א"ל הקב"ה חיוך כדון מתקבץ לך והנה דבר ה' אלו
 והף תשה קי אינו ה' אלוהים אש מתקבץ כדון שאכנס
 לתך אכנס ואש לאו אכנס כדמאמו אמר לו הקב"ה
 תל תתאר לפני מלך וכו' כי לא תעבור את הדרך
 הזה ער כאן .

אבו אמנם עפ"י ה"ס דחזק היתה שאלת ריב"ק
 דמי נתן למשקה ויבא אליו הרשעים ויחלל לבחוס
 אלו כדריקוס עסק הלה נכרע מי הלוה או מן
 הערב והשיב לו אורו טקן כתבמה הלא ה' זו
 ותאלו לו שהוא עון ע"ז וכוה לא נעשו הדריקוס
 ערכים כדו שפטרו הרשעים דרוקא דמורא דעון
 וכמו שפי' המהרש"א . אמנם הדריקוס שנעבשו
 הלא כשכרו הערבות אלא משום שלא אבו כדרכו
 הלא דרוקא לאחריהם שלא מורו ככה ארכ פני
 שאלה דרוה ל"ה פני' דכונת שאלת הריב"ק לשאלו
 לו דמפני מה ויחלל הם כסודק ובלגות וחקר
 מהאר אה"ע אר"ע שחטאו לפחות יהיו נכשבים
 כזה"ע והשיב לו התקן דל"ה מן שמתוה לשאינו
 מתוה ה"ס התקן הלא ה' זו ותאלו לו כל'
 אבו שחטאו לו ל"ל קבלנו עלינו תורמו חטאו
 לו ולא געשו כדורמו חייבים אנו לקבל וסודין אבל
 הם הם מעבדי לא אבו כדרכו הלא וקאי לה"ע
 מצ"ה אמר לא אבו כלל וי"ו עכ"ד .

ובזה יוכן קריקין כדאפן חקר גבית ומלת וגו'
 כמהפכת קדוה וגו' וע"ז רח"ה הגוים
 התמיהם ואומרים על מה עשה ה' ככה להרץ הולת
 שרם אפי' כה ויתר מכל שאר החלוצים שלהם
 שארע"פ שחוטאים אינו מענינם כ"כ ובתפוצה כזה
 על זה כתבו אורו טקן דה"ל דהיה כושראל
 כותר מן אה"ע משום דעובר כמות ה' אלו
 אר"ל אמר אש כרת עמם כדאמרו אותם מה"ע משא"כ
 אה"ע שלא נלנוו על התורה והא כרת עממה
 כמות קלמה וי"כ אבו דומה הגטוה למי שאינו
 ממוס וע"ז ג"כ הוה מקוין הנכחי כאמרו טכעו
 כדאין שגריה וגו' דהיינו ראו כמה חרם אפי'
 כושראל ולא כלה"ע אר"ע"ה שגם חוטאים ולום
 השיב און תורה דה"ע שאינו מענינם אה"ע כ"כ
 כושראל משום שאין תורה דמעיקרה לא קבלו התורה
 עליהו כלל והוה דומה מלוה לשאינו מלוה :

אז נאמר כהני קדשו דפתקוין כבו פן יז ככה
 וגו' עפ"י האמרים ז"ל רכל האמרים שבת
 כהלכות אפי' ער"ף כלגוה מוחלים לו ע"כ ה"ל
 פן וז ככה לכבו פונה כעטעל הוה הידוע שהוא
 שכת במאמר הכתוב וכיום הו' שכת וגו' ועל
 ידו שמתה שכת פונה לעובר ע"א ואומר שע"י
 שכת מתחיל לו והיינו דקאמר שלום יהיה לו ע"י
 שאי שומר שכת דרפי' אפי' עובר ע"א כלגוה
 מוחלים לו לום אמר לא ייחנה ה' סלוח לו
 דאיש שגשעה כוה לא כר מקולק דכפי ק"ל האומר
 אלתא ויה"ל מכבר חון יה"כ מכבר חלק הוה
 ג"כ שאלת הנוים דעל מה עשה ה' ככה כיון
 דכור שמיךה שבה שמכפרת על עון ע"א ולוה
 כהה תשובה דה"ל רחם הו שומרים שכת בהלכותו
 הוה נמתל להם חלל הם עוברו כמות אר"ל הוה שכת
 שנקרה כדית כבו שא"ל על פסוק וברמתם את
 כדיתו זו שכת ועוד וילכו ויעבורו אליהם אחריהם
 מה"ע נעששו . א"כ וז לפרש עפ"י מהו דאמרינן
 כפ"ק דטעיות דשעיר המשתלשל על כל עבירות
 שכתוה כיון קלוח כיון ממורות ור' ס"ל דרפי' לא
 עשה תשובה מכפר ויכנס ס"ל דרוקא ע"י תשובה
כח

מאן

חשוב ומאן סענין תשיבא בעלמא גברא דידע לרמיא למלאייהו • מאן כלל דיואן לרוב מושל ביראת אלטיא דידע כלל מי הוא אמר ויהי הקב"ה גבר ויהי מעטל דלקטוב עי' מאריה • מאן ויהו מר דידע ושאר גו' יש עמו שבעה חסם עוקר הגדר מעיקרו ולסדרוינהו למאריה • מאן חבו להי' חכי למלכא טר' עשהו דרכיהו לבויהו חבו חרטה בני ולא פתח אלא דכרטיס שחכעל עושה לאסרו מניגווי עבדא חכי למאריה • מאן דאשחרל באורייתא תלמוד גדול ומעשה גדול ויאת ס' הוא אלוהו כשכר ביראה • מאן גברא רכס העבד כס' בג' גדול אדוניו איש האלהים איש משה גדול הקב"ה חכע בעיקרה וול קארי כי רב כסא פרשאף למאן ונפיק דק אכתריה אלה קראו הכאס בתחלת סדר וחתתן הו סהרביס ואחיקן אל ס' בעת ההוא למרה ס' אלהים אלה • החילת להראות את עבדך את גרלך ואת ירך אהקס וגו' לעבדס נא וארשא את הכארי הטובס אשר בעבד ארדן וגו' ואמר ס' אלו רב לך אול קוסף רבר אלו עבד דיכר הוא וגו' וסוקומא מטאר לגנין כל רואה דמאזו בעת ההוא וכה שעתא עלה בדעתו של משה להחלל על כוסת סרין ולא מקדמת דנא וכבר נקקשו טוב ח' ודרשו בעת ההוא לאתר שכבשי קיסון ועבד דמשיא שמה סארי הגדר הכיט רש' ז' ר' דכוש אלו כפירוש אמנס כולקוט אחת משס פשרי אהקס החילת סתלה את השכרעה וכן אחת כמרס שאמר לו הקב"ה והלא שכבעדו אמר לו אהקס החילת את השכרעה לא נעמעת שאתה מכלה את בניך וחרת בך שאמא ויחס' על הרעב אשר דבר לעשות לעמו ויראה מזה להראות שהיה טובע מהקב"ה שיחיד על שבעתו כמו שהסיר לו שבעתה העגל ולא עלתה על דעתו שסארי הגדר ממילא ואס' ערין התמיהה במקומה עומדת אמר לא תבע מהקב"ה שיחיד לו השבעה כיום הגורם כמו כעגל ולמה התמיהו עבד עכשיו לאתר שככס קיסון ועבד ויראה לישכ כמא דק' כרין כד קיסון רב' מ' ריזון מתמיהן את הגדר ער יאחול והנה דכרס שמוסר מעשה כגון שאמר קודם על כר זה אל תאסר עבד רבר ע' לומן פ' כל הש' ז' ס' ס' שאין לה החרם ער יאכא בזמן ויחול הגדר אמנס כהולל דריו בזמן כגון שאמ' חזקונין שבעה עלה אורכ' אשר ל' יום מר' תארי הרמב"ם ז' וכמה פוס' ס' י' דף כוח אין מתמיהן לו ער שובכס אייר וכן שפך כ' ש' אכל יס מן השט' ס' ל' דף על פי שלל הניע זמן נרדו אפילו הכי כל הגדר מקרי וכו' ל' הכי תשו' הרמב"ן על אחר שנשבע או נדר שאס' לא יפרעו חמיו קדם הפסח שלל יהיה תנ' העלרת כעיר וסגוע פסח ולא פרעו ותקרטו את מתמיהן לו נדרו ער העלרת גלל חשבו תל הגדר ער סיגוע זמן איסורו •

עור

הפסח הש' להרש' כח' ז' על דרוסן זו שכתב שמואל להשיאו עלה שיתאחד ער שבעת ואלו יחול סגור וקאריהו לו ובשוקיהו לו נדרו לא ישאר עליו עונש סגור לפי שכתבס עוקר הגדר מעיקרו דמיו להסחא נכרדא שאמר תקרי הגאח בעלמא הו יסכינא אהקא כדלל תניגס וכו' אהק' אהק' שכתב וספסייה תקח' וכו' כ'אסין דנקטין מזה ריזון מתמיהן

את הגדר ער שיבא זמן איסורו אף כסוה ועבור על השבעה משום דת' עוקר הגדר מעיקרו ולא ישאר עליו עונש שבעהס ונדר והדר' הקט"ב כ'אסין רל"ט כסג' סגור סעיף ק'א חכב' ח' ז' מי שכחב רכיון דסחיתויה חונס הלל בחרן וישראל מי סגור כח' אמו וכול' לישאל על נדרו סעידו תל סל סגור והמכניע י' ת' א' קיסון קט"ב ככב כסס מהר"י כירב סעידה טענת גמורה ומיר' תל הגדר ויכול להסהל עליו ואחר העיין דכרבי סמ"ט ריזיו רעביעה דמהר"י כירב רשניג משום שכתב סר' ז' סהרין סוף סגל זמן ססוף כח' הו זה סארי שכתב סר' ז' לטמא למתום ואס' כן שפיר מקרי' תל הגדר כח' ארבי השאר' י' רמה"ט לא חכע משה להקרי שבעתו של הקב"ה כיום שבעה הנוגיה עליו רכס שעתא היה בקרס וממה מקשות יאכא כין קדש לארץ וישראל כמו שכתוב ככ' ככ'אסין כפ' מסעי' ולא תלה השבעה של הקב"ה ער שיטו ומש' ישראל לארץ וכוין סהרבי מתקורזמן דכמה ימים דריכין לארץ ער שיטו לארץ ולא ער אלא שקרוב הדבר לו נעיר דקו' מינו ממוסר מעשה רלל חלה השבעה ער שילך סוף וישראל לארץ עך כשביע' היתה לה תיחול את הקהל הו לארץ וצ' ח' ואלס יגרוס החטא שלל וכנסו לארץ לא תלה השבעה כלל ואס' כן הליבא דרב' ספס' ז' כס שיעס' לא היה יכול משה להקרי דרוס זמן הקב"ה ריזון מתמיהן את הגדר ער שיבא זמן איסורו ונדרו ז' דומה למי סגור כמור כח' שאלו לא היה טובג דמיו נזירות כח' אליבא דרע"ל לא היה יכול להסהל על נדרו כח' כ' מטעם ריזון מתמיהן את הגדר ער יאחול אמנס עכשו שככס קיסון ועבד דמשיא שמה ס' האקריה של השבעה כס שעתא חכע מתקב"ס אהה חללת ססמיהו שבעס שך כעגל אס' כן כס עכשו אייר לך את השכרעה כרד שלמפרע לא יאסיר על ואלס כטול שבעה כמה ססגמת ארזי לככס קיסון ויגוב שיקא מכלל ארץ משום דס' עוקר הגדר מעיקרו וכסיהא שכתב הרשב"א ז' נבי נככע שלל ויהי תנ' העלרת כעיר • יגל פי זה ס' לישב נמי סר' ד' ש' אחרו לרלחר שככשו סיסון ויגוב רמיהו שמה הודק הגדר שאין הכוונה סיסון כס סוקרי הגדר ממילא כלי הקדס כלא אלא כמות דמסע ש' צימה משס ססכ"ה ה' ויהי לעשות הקדש על הגדר ומשום הכי הניח הוהו לככס קיסון ויגוב כרד שיבא זמן איסורו ויחול הגדר וכל יוד הקדס פקע הסיסור למפרע דאי לא הכי שאף הקב"ה רוגה לעשות הקדס על נדרו כן למס חס' ולמס עבר הקב"ה על מתת השבעה והניח אורו לככס קיסון ויגוב נסס כעגל ארץ ונכא לישב דכרי הקפרי שהכחנו שאמר משה אהה חללת אהה חללת את השבעה כקכת בקריה ויכח לאלוים ויחס ויכני' עכרו ע"ה וקכשי' עוליס דחמי' וסלפת אהה חללת את השכרעה דמשמע מוס שמה כ' מ' צ' טענה דכמו שהקרי שבעתו כעגל ס' ויקר לו ואת שבעה' דמס זו טענה ססס שאני כרד שלל לאכר כל וישראל עלס בדעתו של הקב"ה לתחרט ולעשות הקדס מ'א' כ' ככ' שאני רוגה לתחרט מעכרעו ואלו מלנו מי שנככע ועשה הקדס והאר' כך נככע פגס אחרת על

על דבר אחר שמכריחים אותו ואומרי' לו כמו שעשית
 החרה לשבעה ה"א' תעשה נמו לזה"ה השבועה ואם
 כוננת משה יהיה דרכיך אלו שיתול משה לעשות
 החרה לשב"ס כמו שהחיר לו כעגל גם לו זרע
 להכין דכמו שבעגל החיר לו נדרו בלי הכרת ממעשה
 שקדם ה"ג עכשיו יאמר' לו שאני מחיר' לך בלי הכרת'
אמנם כדי ליישב זה תחלה נקדים דברי המדרש
 בקדר תשא על פסוק ויחל משה מהו
 ויחל דבר אשר הכריחו כסס ר' חלבו כסס ר' יצחק
 שהחיר נדרו של ויחלו כילו' בשעה שעשו ישראל את
 בעגל עמר משה מפיחם האלהים שיחולל להם אמר
 לו משה כבר נשבעתי וזכר לאלהים יתום ודבר
 שבעה שנה מפי איתי מתחילה אמר לו משה רבך
 העולם ולא נחת לו הפרה נדרים ואמרתי איש כי יודו
 ניר לא יחל וכו' הוא איתו מחול אבל חכם מחול לו
 שישאל עליו וכו' וכן שמונה ומהל אהל חכם מחול לו
 הוראתו אחרי לרין הוא לקיימת חקלה וזהו ליתני
 על הפרה נדרים וכן הוא שהחיר את נדרך כאשר
 יחיקי להחיר להחירי מיר נשבעת כעליו וישב לו
 בוקן והקב"ם עומר כהול' נדריו וכן אומר ואשכ כהר
 אפשר שהיה מבה וישב והאלהים עומד חס ושלום
 ומתוך כך אלה ישב להחיר' לו נדרו של ויחלו ומה אמר
 לו דבר קשה ה"א' וכן' היתה אמתה אמר לו תוהא אני
 על הרעה אשר דברתי לעשות לעמי אוחה שעה אמר
 משה מותר לך ממחר לך מה חתל משה ע"כ ואם כן
 לפי' ויהי גדל החימה דכמו שהס' הכריח הקב"ה
 ברעה וברייח' להחיר שבעות מהס' חזקן שמורה
 קוראה וכו' מה' נוסיה וכיחז כהן' להקב"ה לעשות
 היתה לשבעות'.

וראיתי

למשה' וז"ל שהקס' דמאי קאמר כל
 וכן שפירה וכו' דשאלמה כבודם
 לחחרים להחמיר בענין שהיא יקיים לעלמ' שאם הוא
 מיקל לעלמ' לא יאמתי כבודתו כי ואמרו שהס' כר
 מותר ורצה להחמיר עליהם אהל כמיקל לחחרים
 ומחמיר על עצמם כמה יחשב הלא ירעו ורואי שהיכר
 מותר הלא שרעה להחמיר על עצמו ועוד אם לא
 ישמעו להוראתו החמירו כמותו מה היוק יא' כ"כ
 וא"כ מהרורה לנדון זה שהחיר נדרים קולא הוא ולמה
 לרין הוא לקיימה כר שיקבלו האכשוי ועוד מ"ל'
 שמפני שהיו רוצה להחיר הגדל לא החירו דילמא לא
 החמירו ורצה לעולם כיוסם שבעות ועוד וז"ל דהך
 חומרא התי לרין קולא כיון דאיכה הפסד כשבעות וז'
 ומתו לחורו בו ולהחיר נדרו כדי להג' את ישראל
 ואמרו בו לא חס לחורו מדבריו להטיב אלה רצה לעמור
 כבעמ' וגם חס לא יחוש' להפסד דמים ויעמוד
 כבעמ' ולה' ויחשו' ה' שיהיה לדבר מזה כהחרה
 כמו שנשבע לנדרים את אשרו ומ"ם והתק' ליתני על
 הפרה נדרים פ' להפסד במקום מזה אלו תורף דברי
 הרב ז"ל.

ולפי

זה ויהי גדל החימה ההואם כמאמרין רספרי
 דמאי מכריח משה להחיר להקב"ם ממה
 שהחיר לו כעגל רשמוי הים משום רהו דבר משה
 להל' את ישר' מתא' כ' נבי שבעת משה דמאי משה
 מזה הדיקה וק' קה' לו כמעשה העגל דאמרו הוירך
 הקב"ם להחיר את השבועה והרי משעת הכתובים

שאלו משה וכו' ולכרסה ולתקן ולג' ישראל עבידך
 אשר נשבעת להם כן וכו' ויהא כרור שהכרית
 הקב"ם לחורו מדבריו מחמת שלא יעבור על
 השבועה שנשבע להחיות שירכה את זרעם וכן אומרו
 להחיר' הים כמדרש מהו אשר נשבעת להם כך אלו
 כשמיס' ואחר' נשבעת להם מהס' כעלום אף השבע'
 שלום ועברת אהל כן נשבעת כסם שאתה יקיים
 כך שבעתך קיימה וכן איתא' להחיר' בנמ' כפ"ס
 דרכות' הרי מטביר הכריח להקב"ם לחורו מדבריו
 מחמת שבעת האבות ומשמע גם כן שבעת
 האבות יהיה אף שיחטאו ישראל והרי ק"ל בין
 דמי שנשבע לבעל את המטה לא חלה שבעתו
 והוא שבעת שוא ומי שנשבע על הככר שלא
 יאכלו ואחר כך נשבע שאכלו מיד עבר על השמים
 ואם יאכלנו יעבור גם על כן ה"א' הילכך מוטב שלא
 יאכלנה כדי שלא יעבור גם על ה"א' א"כ איש
 לרין להכין דאם שבעת וזכר לאלהים יתום קדמה
 לשבעת ההבות משום שהיא כבר כחובה כחוקה
 ש'קדמה לבריה' העולם א"כ לא חלה שבעתה שנשבע
 לאבות שירכה את זרעם אף שיחטאו ויעברו ע"א'
 ואם נחמיר שבעת האבות קדמה משום דישתוף אהל
 נחמיבו כחוקה כל עור שלא קבלה א"כ לפי' זו קשה
 דרין דבר נשבע להם להכות שלא יוכל את בניהם
 אף אם יחטאו א"כ לא חלה א"כ אוחה השבועה אם
 מ"א שם יעברו וישתוף לאלהים אחרי שחורים אולם
 שהיא הפך שבעת האבות והו' נשבע לבעל את
 המטה וא"כ לפי' הפרה אין לרין לשבעות זו ואמאי
 הוירך משה להחיר שבעת העגל אמנם הכל יבא
 לכל' ישוב כמה שפסד מרין כש"ע שאם אמר
 שבעה שלא אוכל מנה אסור לאכל מנה כלול פסח
 שבעה שלא אוכל מנה כלול פסח לוקח ואוכל
 מנה כלול פסח וכוכב ה"א' וז"ל דעעמ' דרואי
 משום רהשבעת קלה לבעל את המטה ככולל
 כש' ואל' תבעה מל' דחילא אשאר יבעת שבעה חילא
 כמו כלול פסח וכוכב הדיב' ז"ל רה' רמשמע
 בנמ' דשבעות דשבעת אינה חלה לבעל את המטה
 אפי' ככולל' תינמה הרימ' כן ז"ל הרימ' כקום עשה
 שאין אומרים לחדם עמור ויחולל לקיים שבעתך
 אהל ככ' ואל' תבעה חילא עור נקדים מ"ס
 ה"כ כפי' ר"ח' תשו' לרין ז"ל שדארו נשבע לקי'ש
 להם כל זמן שיבקש' פ' לקדם מכה' ע"י הפסח ואח"כ
 נשבע וקבל טורו שלא יקדשנה והיכר דתלה שבעתה
 שניה לפי שדארה דרואי חלה לבעל שבעת' ח' ככולל
 שיהי מכה שבעת' ח' איתו מחוייב לקדשה אהל
 כשיבקש' חורו' ח' ולא עור אהל שאפי' לבקש' פ'
 איתו מחוייב ומושבע לקדשה אהל ע"ד הפסח ומנא'
 שבעתה שניה חלה עליו כהיחיד מן הפסח ואיך
 וגם קודם הפסח כל זמן שלא יבקש' מאוהו' פ' ומתוך
 שחלה כחוקה זמן שאינו מושבע לקדשה חלה נ"כ
 כשהוא מושבע לקדשה רהיבו כשיבקשו אותו שפניו
 דרין ז"ל כשנשבע שלא יאכל מנה דאסור לאכול מנה
 גם כליו' פסח אלה שפניו חוקק עצמי כזה מפני
 שהשבעת' ה"א' יהיה להכאף מכירו שהרי אמר כל
 זמן שיבקש' פ' וגם כהא' שאינה שבעת היתה
 ע"א' שרובין שהיא כיו' וכן לזה ולאו כל הימנו
 להקדיע

לשקוע וזאת אחריה ופי' יהיה נשאל על שבעה שנים ויחירו לו נדתי ויחיה ה' עכ"ל ועפ"י כל זה נכח לנ"ד וה"כ חף שבעה וזכה לזלזול ביתה קודם שבעת החבות א"ה שפיר חילול שבעת האבות מאוס דקמחא נשבע למס הרכס ארבה את ועדכס כיון כשיעשו רטנו של מקום כיון כשאינם עושין ותהך שחילול שבעה זו כשם עושין רטנו של מקום חילול כמו חף שאינם עושים רטנו בשב ואל תעשה שלא לבלות - אמנם כרי שלא יעבור הקב"ה עכשו על שבעה ה' ששכב וזכה לזלזול מוכרח הוא לנשות הקדים על שבעה זו ששכב לבלות ואינו יכול לעשות היתה לטבעת האבות כיון שהשבעה הנלחם דהשכב להנחת הכורו אין מחירין לו אלא מרעוה וכן נמי אפי' לימא ששבעת האבות קדמה ח"כ חילול אח"כ שבעת וזכה לזלזול שהשבעה הוא כסאם כיון על יסוד הוכח כיון על הרכס הווכחם ומתוך שחילול על יסוד חילול נמי על הרכס ככלל אמנם כרי שלא יעבור על שבי' האבות מוכרח הוא עכשו לעשות הקדים על שבעה שנים של זוכה לזלזול יחס ואינו יכול לעשות הקדמה על שבעה של האבות כיון שהיא להנחתם חס סדר - ה"כ דומה ממש לגזון ה"ר ז"ל אמנם לך שטרע רפולנו רייור"ל גבי מנהיג כלאים בקול דרי"ט ס"ל דחייב דעקימת משפחה הוא מנעם ור"ל ס"ל דפטור דלא הו' מנעם ופספא הפוס' כרי' א"כ איפא הי"כ אי מנא דהשבעה א"כ היא זוכה לזלזול חף שבעה"ה מכלה ישראל ק"ו כדבר כעלמא מ"מ או חילול שבעה זו הו' דין זה תלוי בבאי פלוגתא רליליב דר"ל דק"ל דלא הו' מנעם חילול ואולבא דרי' דסוף מנעם לא חילול שבעה זו אלא על יסודם שוכחם אבל לא על הרכס הווכחם והו' כמו ששכב שלא יוכל לאינס תור ונכשע שיאכל חמינס ועכשיו חילול שבעה אעכ"ל לבר כמ"ש מהרש"ך ז"ל איבו סתא זאת היתה בוונחו של מרע"ה וספיר קאמר דכל זקן שמרעה הוראם לך הו' לקיימה חתילה ואפה נותני על התרת נדרים דין הוא שתחיר את נידך כאשר יצטו להחיר לזכרים משום דמח' כיון אם שבעת האבות חתילה כיון אם שבעת וזכה לזלזול יחס ותלה אין שיהיה חתילה שבעה זו וזכה לזלזול כיון הוא שתחיר אותה ולא תלה הוראם כרי לקיימה כרי שלא יעבור על שבעת האבות ואין אחה יכול להחיר שבעת האבות כיון שיהיה להנחתם

ועל

פי זו יובן מאמר הכתוב וינחם ה' על דרעה אשר דבר לעשות לגמור שכן לרעה דב' ענינים איוב כמחילת הנחם על שבעתו לבלותם קדח וינחם ה' על הרעה רמזן דשבעתו זו הוא רעם לשרא' ושבעת האבות היא טובה להם א"כ מוכרח להנחם ולעשות הפרס על שבעת היעם ולא על שבעת הטובה של האבות זאת ועוד אשר דבר לעשות לגמור שבעת האבות לבלותם עקימת משפחה הו' מנעם לעשות לגמור ב"כ רבי יוחנן וא"כ מן הדין לא תלה שבעה זו כלל בלוקח ולכעל שבעת האבות ואפי' תקדים

לא כעו ועמם שהחיר אמו אלא לרוחה דמלתא מאוס ס' ר"ל דק"ל דחילול -

ובזה

נכח לנחור מאמרין דקפדי וקדיש עור מאי דאיתא במדרש שאמר משה לשמי הקב"ה כתבת כחוקריך לא תלון ועולת שכור אף עד כקר וא"כ הדין נותן שעתו לו שכור כע"ז לכן אפרכה ואי דאיתא עכ"ל ולכא"י קשה כיון שמשם הו' כח מחמת טעמה דלא תלון לזכום לארץ א"כ אף הקב"ה נשבע עליו שלא יזכום והו' הוא נשבע לגמול את המנוח -

אמנם

הענין יובן כמה שהקשו המפ' ז"ל דמה כמו של משה שיצבע שכור כע"ז והו' מנינו לריי דאית ליה דשכר מלות כהאי עלמא לזכא וקאי עפ"י מאי דתנינן כהפועלגם דהאומר לגמור לו וסבור לו פועלגם והלך השליל ושרם ואל' דשרם על כע"ה ולא נתן להם שכר כע"ה א"כ אינו עובר על כל תלון משום שלא שפרם הוא כעלמו וגם השליל אינו עובר משום שאין המלכה שלו ח"כ איפא לגבי משה לא שייך האי ענינה שהו' כעלמו קבל הקדמה מהקב"ה לעבור כה ולא הו' שליח כיון דמקום ח"כ לפי זה שפיר חלה עליו שבעה של הקב"ה שלא יזכום לארץ משום דשבעתו זו היתה עליו ועל אהרן אפי' כדרכיב לכן לא תעלמו ונ' ומנו דחילול שבעתם על אהרן דלית ליה האי טעמה דלא תלון דרית הוא בשאר ישראל שקבל על ידי שליח חילול כמו ככולל אמנם שכן ואל תעשה שלא לזכום לארץ -

ובזה

יובן לע"ז קדח האמור כס' האויבו עלה אל הו' העברים האם ונ' ומת כהר אשר אתם עולם שמה ודאסף אל עמך כאשר את אהרן לחך כהר אהרן ויחף אל עמו והתחנף מבודד דאמתי סור"ך הקב"ה לרמוי ליה מלתא למלתא ולציימר ליה כאשר את אהרן אף ור"ל מרנשו מוס עיני פרש"י - אמנם לבר' א"ש דס"ק ומות כהר אשר אתם עולם הם לקיים שבעתו וכו' דהו' שבעה לגמול את העצור של כל תלון ולא חילול כבוד לזו סיס דאמר כאשר את אהרן אף כבוד סדר ויחף אל עמו כרי לקיים את שבעתו ומנו דחילול שבעתם - גמלו חילול נמי ע"ך ככולל בשב ואל תעשה שלא תזכום לארץ -

איכו

סתא מבודד מאמרין דקפדי דרעו טענין משם אתם השליל את שבעתם הכחוסם בזורה וזכה לזלזול דמינו דכמו דהתם הכרחיק מן הדין לעשות הפרס חף דחילול שבעתם ככולל כרי שאל תעבור על שבעת האבות דחוק וכול להזירם שהיא לזכום א"כ מוכרח איה נמי כדיון דהו' לעשות הפרס על השבעה חף דחילול ככולל דסוף סוף אם איה מקיים אותה עובר על כל תלון ואינו יכול לעשות הפרס על כל תלון שלא לקיימה או משום דהו' לזכום ולהתקו ואי משום דכל זקן שמרעה הוראם לך הו' לקיימה כחוקה והוכרח להכח כע"ל לזכור ממעשה סג"ל וסדרת שבעתה שקיימה משום דק"ל דת' שגזר הלבוש אם כשעצמא אגזרם אין שומעין לו משום דהו' טעם כדכר אבל אם קודם

מעשה אמרה שזמנינו ל' הי' אלו לא הוציא הכתר ממעשה העגל עכשו אין שומעין לו דעכשו הוא נוגע בכר כהאי דהה' אלה כיו שיכנס לארץ אלה ממעשה שקדם שלא היה נוגע בכר כהאי דהה' שעה שזמנינו לו נשאר לנו לכאר לשו דרך זה דא"כ מה האוי' לא ידע דכר הוא כיון דהוא כרעה דמוכרת אלו עוד כרבר הוא כיון דהוא כרעה דמוכרת הקב"ה להקיר שטעונו כוח שלא יעבור על כל תלון

אמנם

הענין ויכן כמחוי' דתקן כמח' אבות הוא היה חומר לא עלך המלאכה לגמור ולא אהתן כן חורין לבעול ממנה אם למדת מלאכתך ששלם לך עבר פעולתך ודע שמתן עבדים של הדיקוס לעתיד לכה ע"כ והנהיגה לביד לפרש הוי' מהחיות עפי' מה דיק' לו כח' מק' של' ולא שור שבת שבו משה שבו שנה עבד שבו ולא כיוס טובה כל היום ולא כוללה נובה כל הלילה כקיי' משה רשע שבו ל' גנה אינו חייב ליתן לו שבו ע"ד תשלום השנה ובסוף השנה אם יוא' כיוס נובה אם יחיו ויס וכו' והוא כל השנה כיוס ה' וילול' א' עבר פסק מרן עס רחש נתן טליתו לאימון לתקנה כקבלנות וגומיה כ"ו שהטלת כיד קאימון אלו עובר תכנה לו כחמי היום כיון ששקעם עליו חמה עובר משום כל תלון שקבלתת הוי' כשירותו לפרועו כוננו ע"כ וכוה נכה

לביאור רבוע ס' ד' למותר דכול אדם לגמור התורה כחיו כעפ' וחתובע שבו מהקב"ה כמו קבלן שנמה מלאכתו לום הוא התוצ' ואח' לא עלך המלאכה לגמור שא"ף כל שחובל לגמור משום דהתורה ארובה מותר מזה וחס יוש שמתן שאין בידך קיימון וא"כ איך יוכל לתבוע שברך ואם יאמר נא קיימון רלח לו דין קבלן אלא שבו ויוס שכלל ויוס חובע שבו כן יוס ויוס שאנכי יומד חובע מהקב"ה שבו לום קיים התנה וחתור ולא אהתן כן חורין לבעול דעשה דשבו יוס נובה כל הלילה משום דכר כל הנה שבו וחתור ואינו מחוייב לבעול כיוס הכ' אכל אהת מחוייב לעסקו כמורה כל ימי חנה כעה' ויחס וילול' וא"כ הוי' דרך כמו ששבר לכה או לו' שנים שאינו מחוייב לתון לו שבו וחתור כהך הו' שנים הי' אהת איך יוכל לתבוע שברך כעה' אלא אם למדת תורה הנה נוחתין לך שבר הנהך ונחמתו הוא ככל מלאכתך ששלם לך עבר פעולתך אף שאין אהת ככל לגמור לו התורה אכל ודע שלשו הדין הוא שמתן עבדים של הדיקוס לביד לכה משום דכל ימי חייך כיוס ח' כיון שהתנה מחוייב לו כמורה א כל לעתיד לכה שיהתן כן חורין מהחורה והתנות כיה שעתה מחוייב הקב"ה לתון לך שברך וא"כ וזה שהסיב הקב"ה רכ' לך הדיקוס ל' הנהך ענין לך דה' ק' לים שאינו מחוייב לתת לך שברך אלא כעה' שש מתן עבדים של הדיקוס אף שקבלת הורה כעלמך אלא ע"י שומו משום שיהתן מחוייב לעסקו כמורה כל ימי חייך ואינו כשבר משום ח' אל תוסף דבר עוד כרבר הוא והוא מחוייב הוי' לבעול

כט

א רבאמת אפי' לגבי דרך לוכא כל תלון נמי יתן לפרש מחמר רב לך דה' ק' עדין הנהך מן התורה עלך שלא גמרת אהת כיו שחכמע שברך ויכול קבלן שגמר מלאכתו ומן דין עבד יוס איך יוכל לתבוע כיון שברך חייב לעסקו כמורה כל ימי חייך

ועפ"י

דכיו המפרשים שהכחו לעול ויכן מחוי' דהיה אהת עבדים אהת התנות להראות אהת עבדך וגו' שאר בני אדם לא רלו אותך ולא ידעו אהת תמונתך אכל אם פה אל פה דברתי עמך ולא עוד אלא שגבסקו למתןם שאפי' מסיים און כנכנסו בו ואתה נחר על מי מתה איבערה נא ואתה ע"כ והקיימה ממואר הדין הדיכר תלוי בוס דע"י שברך עס הקב"ה פה אל פה מוכרת שיכנס לארץ אמנם לש' האצור א"פ הדיקוס דכיון דברתי עמך פה אל פה ולא ע"י שיתן א"כ אפי' שאלו חובל לתבוע שברך כעה' ומשום דלבו היה איכא כל תלון משום איבערה נא כיו שלא תעטר על כל תלון

וכזה

ויכן נמי מחוי' דהיה אהת כס' מנגע בעמקות אהת התנות אריותו לוחות וספוקו הת' דמה ענין לוחות עכשו ולפי דרכנו א"פ דה' ק' שאתם נחת מלוחות לוח ולא סיס שלוח כיו לביד א"כ איבערה נא ואתה דאיכא כל תלון לגבי חייך וע"י אהת השו' רב לך אל תוסף דבר הלו כרבר וכוה שפי' לעול לוכא כל תלון אפי' לגבי משה א"כ יוס לפרש תשובת הקב"ה למחוי' דהיה אהת כמורה למתן נתתו עשה לויכנס לארץ כיו לקיים מצות התליות כח' כיו לעבד שנים ולקבוע משום עוד קדיש מחוי' דיק' לך כיון שאין מעמיתו מלך כעבור השנה משום שהוא רולע כעבור השנה משום חיילתיו שהוא טוקן להם דבר קלוב כשנים אף כשהוא מעבורת וקוי נוגע בכר ומר' עס היה מלך וכוה שדרש ח"ל ויהי כמורחן מלך זת משום א"כ אישא מוכרת משה שאם יכנס לארץ כיו לעבד שנים שיכטל ממנו המלוכה ויהתם ליהושע ויהי דיק' רב לך ודרשו ז"ל רב וכו' וימש ויהושע ולפי' ויכן דה' ק' דלפי דעתך שאתם חובע שברך לויכנס לארץ כיו לעבד שנים א"כ ליי' שיהיה ויהי רב לך ותלך עלך ואתה תחתיו וידע אלו שאין אהת מתקבל עלך הדבר הוס משום דאלף מיתות ולא קב"ה אהת ומש"ה אל תוסף דבר הלו עוד כרבר הוא דמחוי' אהתו לך כיון שאיך יוכל לעבד שנים

ועפ"י

זה נכח לכאר הכתובים האמתיים כס' ואתה הכרחה אף שוככ עמם כל קדושו בידך והס תכו לרגלך יוא מרכיווך תורה טוס לו משה מורשה קהלת עובד ויהי כמורחן מלך וגו' ולא כארץ בדיקוס לבי דרבת המה מכווארין דה' ק' אף חוככ עתו' דהיינו אף שקב"ס מתכב עמי' אלא אה' ע' ונתן עוונות להם כשהו' אכל ויסאל כל קדושו אלו הדיקוס בידך כעפ' כשהו' אכל ויסאל כל קדושו אלו וכוה שפיר' אהתם כעה' והס תוכו לרגלך שהתם מתכוין כמורחן ועניות אף שיא מרכיווך שהתם נשאלו על התורה וקיימת וכו' רמתה אינו טוקן להס שבר כעה' והרי כתוב לא תלון וגו' לום השיכ תורה

זהו לטו משה' שלא ענה לנו הקב"ה בעצמו פה אל פה אלא בעי ירי שלום שהוא משה ואם כן לוכא כל תלון וכו' ר"ת רהטון לנבי ישר' אכל לנבי משה שקבל הקור' שה אל פה ורעה לוכנס לאתן מדין כל תלון אצטרי לא ככנס לאתן לזה סמך ואמר ויהי כישורון מלך זה משה והוא לא רעה לוכנס לאתן אלא משהו כרו לעבד שטס וכוון שאין מעמדיו מלך כעבור שטס אם כן מאי הטיהו ליה שיכנס לאתן .

ובזה יוכן נמו מאי דאיתא במדרש שאמר הקב"ה למשה משה מה את תפוס הכלל כדרי ראשין אם איבערה נא אתה מבקש כולל סלת נא ואלו סלת נא אתה מבקש כולל איבערה נא ער כולן והוא תמוה לרכוס אמנם עב"ד א"ש ונקיים עור מאי דקו' שאין מעמדיון כ"כ כעבור שטס משהו טנה שפוא אינו רועה כעבור טנה כדרי שלא יתאחר יס"ף ויהיה טנה וקשה געליו משהו הטבילות שחיוב לטובל והוי נטע בכר כדרי איתיה במדרש שמרע"ה שמש בכחונה גירולה כל אומת מ' טנה שהוי ישראל במכר א"כ אצטרי זה שמר אם אתה מבקש איבערה נא כדרי לעבר שטס כולל סלת נא לריך שקטל לשמש בכחונה גירולה כיה"ט סלתו לישראל משהו שאין מעמדיון כ"כ כעבור טנה ואם אתה מבקש סלת נא שצמור ממעלתך בכחונה גירולה דמעליון בקדש ואין מוריון אם כן בטל מעבריך נא דמאי איתיה לך שאיך יטול לישכ בעיבור טנה . (תה"כ ער"ו) יש תמוה טי כך הוא לצון הנדרש ש"ל הקב"ה למשש שפי שבוועת נשכעתי בשכעתי בלכות את ישר' וכשבעתי שלא תכנס לאתן וכו' לבלול מעמך א"כ וכו' ועל זה קיים שכל איבערה נא אתה מבקש כולל סלת נא וכו' ותיך עיון :

ועי' האמור לעיל נכא לפרס מאמר הנכס פתח העבר שאמר אברהם אם מתבקש כדון שיהי לי כניס וכו' ואף משה ק' אמר אם מתבקש כדון שאכנס לאתן אכנס ואם לאו כרחמים וכו' אשר הוהוה מביחרי בו דמרו הריון והרחמים כיון לנבי אברהם כיון לנבי משה ועוד מה עלה על דעתו של משה לרמיו ענין תופת הכניס לאברהם לבטותו לאתן ואם לאנת הוא דקרוויהו מתר' טעמא קא' איתו אם כן אמאי נבי אברהם עלה לו כדון שחב' לנבי משה שאינן לנבי משה דלא וכה כיון אמנם בכר כת' לעול דה"ט דרבי מנחם כהאי עגלמא לוכא חף לנבי משה שקבל הקורה מפה אל פה ולא על ידי שלום משה שהקורה ארונה מאתן מרה וכו' לא למור קורה לתכוע שבר מיון קבלו ומדין שברו ויס לנו ליתא כיון שמחויב כל אדם לנסיק בקורה כל ימי חייו שכדרי שבוטע שאינו נוטל את שברו אלא לסיק השכוע וספי טעמיו לא שייכו באברהם טנה שעתא ערו לאו נגטווה על התורה ועל המצות והוא החמור על עצמו ללמוד בקורה ולקיים המצות וא"כ יכול לתכוע את שכרו כיון דכל ווס ווס שהוי יכול לעבור עצמו מן הריון שלא ללמוד בקורה למתן והוי בלתי שכיורו וכו' כיון שלא ליהוי הקב"ה ח' לוכא כל תלון כמו גבי פועלים דאף שבמרו מלאכתו ופטורו אם שכרן ע"י שלום לוכא כל תלון טעמא דרבעיה לא שטרס להא' אצטרי ממה ששקט שט בש"ע גבי שוכר פועלים ע"י

שלום דאף דאין ח' מהם עובר בכל תלון משהו הכע"ה עובר משום אל תאמר לרבעך לך ושוב אם אינו עורר אלא מביחרי לרמיהו וכן מנו כ' מלות ככ"ה וכתיבה טהמה מעטעון וכולל ללמוד קורה ולגמור ויתכוע ויתכוע שכרו מדין קבלן שכלתה מלאכתו וכותב כרו לוכא חף הכיורו דטנס בקהלה ויאמר ה' אל תירא אברהם חכמי מן לך שדך הרבה מלאך וכוון שטעמא דאברהם דכרוס אלו שיש לו שבר על זה קמה לפני הקב"ה ויאמר ה' אלמס מה אתן לו וגו' כיון שיש לו שבר אינו רועה ואינו גס כעה"ו שתתן לו שכרו אלו הכניס ואם אתה מתבקש כדון תן לי מריסא דלא תלון דלגבו דיהי איכא משום כל תלון או משום אל תאמר לרבעך לך ושוב ואי משום שאינו יכול לפטור עצמו שלא אללמוד עור ובלתי שכיורו וכן מנו גבו' מלות ככ"ח שאינו חיוב כהם ככר קיימתי ארסון ואינו תוכע שבין מדין קבלן שגמר מלאכתו וכו' כיון שלמדתי וקיימתי המצות ככר ויאמר מכלל ככ"ח חף לקבל וכן קלת מפרשטס וא"כ מחויב אינו לנסיק בקורה מלאך ואיך כל ימי חייו וכו' לא גממה וכו' חור דיני לטות כדון וישראל דוכר מלות כהאי עגלמא לוכא ח"כ תן לי כרחמס ועל זה כהא תשובת הקב"ה סייך כדון מתבקש לך שצדקו וס' לך דיון ככ"ח וכולל לעבור עמך עלה ללמוד עור ובלתי שכיורו ונצטור מלות ככ"ח מדין קבלן שגמר מלאכתו וכוון שתכעט אלו הכניס מדין שבר חיוב אלו ליתן לך דקדיל כדון דרשו עובר בכל תלון אלא ח"כ כענו השכיב על משום אל תאמר לרבעך וכו' קיים המאמר דאף משה קל לרמיו עצמו לאברהם לתכוע שכרו כעה"ו ואמר אם כדון מתבקש לי שאכנס לאתן מריסא דכל תלון דאיכא לנבי דיהי שקבלתי הקורה מפה אל פה שלא על ידי שלום ואם לאו משום דנס לנבי דיהי לוכא כל תלון שלא גממתי את הקורה שהיא ארובה מאתן מדה וגם לא בלתי שכיורו שצדון אינו מחויב לעטוב כל ימי חייו ואין מתן שכרו אלא כעה"כ ח"כ אכנס כרחמס וע"י השכיב הקב"ה דלת לא דמי לאברהם ואין לך מן הריון כלום וכיון דלית לך מן הריון ואין לך למת אצטרי התורה על שבוטע לוכא דכר מלות הקורה - מש"ה לא תעבור את היריון הוס וענ"י דכדו הנתן וכו' שמעתי מפרשטס מאמר דהע"ה שאמר לא יהיה קד' אל ור' חכמי ה' אלסוק וכו' הרוב פקו ואלאיהו דהא דקטו אלו כ' המלות משום שאלו מבי הגויה שטעמס וסיך כהם שפיר כל תלון דלא הוו על ידי שלום משהו כאלו הרוב פקו ואלאיהו דהא שחובל לתכוע עמך על אלו כעה"כ רבשגס אלו חכמי ולא יהיה לך איכא כל תלון כיון דלא הוו על ידי שלום ויהי גם כן יוכן קרא דרביח אשת דכר אלוס חסד וס שמעתי כי עה"ל אלוס ולך ה' חסד כי אתה תמשל לאיס כמעטסו וכרי דשו כיה דכוס דכיון דמשל לאיס כמעטסו ואמאי הוי חסד עור יס לכהיו קסו וסמיכות עם מ"ס בקהלה אשת וכו' אצטרי לפי דרכי ויטאר שגיר דק"ק' אשת דכר אלוס ח"ו שמעתי אלו

ב' המלות נכחי ולא יהיה לך ששמעתי מפי הנבואה
 אבל שאר הקור' שמעטו ע"י ש' שלח איוב שהא
 מן הרון בשאר המלות אין לנו ש' כהאי עלמא
 לדיכא כל חלני ומש"ה ולך ה' חקר ביחמה תגלם
 לאש כמעשהו כעבד' ליתן לו את שברו אף כשאר
 מעות אבם מן הרון ליכא כל חלני כעבד' וואף לפ"ד
 יקבלהו כהקור' שפור רה"ק ולך ה' חקר כי אחת תגלם
 לאיש כמעשהו כעבד' רוממוהו אין לו כלום כעבד'
 לא מוזן חבלן שגמר מלאכתו כהקור' ארוכה מארץ
 מרה ולא מדין שפור שכלתה שכירוהו דרום שבר כל
 ימי חייו לעבודת קבור' ובמלות ולא תגלם שכירו
 עור שפירו מן העולם דאז נעשה תפשי מן החור' ומן
 המצוק .

נחזור

למאמרין של קשרי לכאר באופן אחר
 כמה שנקדים דמאף פלוגתא בי"ד ס'
 רכ"ח הרמב"ם ובמה פור"ס ק"ל ש"דך הנודר לכא
 לפני ח' כשיתיר לו והיט עשה שלום ולא תבב ירו
 על יוד שלום לנרתי על דרו והר"ם והרשב"א

ס' יכול להקיר טלה כפטו כגון שורע שמהרס
 ע"י שלום או תבב ירו וביה יבואי שפור המירו ש'אר
 בני הרם לא רח' וואך וכו' רה"ק מרע"ה רכ"ש ע'
 שאר בני הירם לא רח' וואך ולא ידעו את המונח
 ויטל אתה לומר להם דמן הרון אין יוכלו להקיר
 שבעוקב ס' הרמב"ם וסועהיה רכ"ז ב"דך לרשות
 פני הנודר חלל פה ה'ל פה דברתי עמך ולא עוד
 אלא שכתבתי לך מוקם שהכ"ו מה ש' אין נכנסין בו
 ואחא נחמ' על מוקם כשביל השבעה והרי אתה יוכל
 לטראני את כבודך ולעשות לך הקרה הלוכה רכ"ע
 וחי טובה ממחמתן אתה התלות את השבעה העגל
 שדמיון פטם כפטו והיט ויש וס' והארון עומר
 ומצוה לך תחיה רכ"ב גם עכשו קבשה כך רכ"ז
 כלה תשובתי של הקב"ה וימתי אלו רכ' לך הדשו
 ז' רכ"ז ר"ן ומנו יהושע ע"י ויבאר שפור כהאי
 דק"ל ר"ן ר"ן להקיר בע"י רבו ר"ן מי שגדול
 הימנו וה"ק דכבר נעשה יהושע רב לך ואתם תלמיד
 ואין לך רשות להקיר פטו ויהושע ה"ה לו להקיר
 דא"ל לרשות כביכול פניו כפטו ואף ס' ל' כהרמב"ם
 ז' וקיעותי וכו' ר"ל דאם נתן לו רבו רשות ויול
 להקיר מ"מ אינו רוצה והושע ליתן לו רשות כזה
 להקיר השבעה ויכנס לרין דרשותיה רוצה כנרולה
 זו להפטם ושרתל לרין מ"ה ה' ה' ר"ל ר"ל רומה
 עור דכבר היה לעשות לו הקרה ה' ר"ל ר"ל רומה
 לעגל דכה שעתה לא היה גדול והושע לנבו
 דיק .

והנה

במדרש כס' כי תשא אחת שאל הקב"ה
 למשה ואי אחת מורע בנייהם אינו הרב
 את חלו והצבא אוחך וחקר מהם ומצאת שבעתי
 מקמימת והשוב לו משה רבון העולם הדרכ
 שכשבעת לנ' אין אתה מקיים אלא אתה מבקש
 שכטלו של א' הידך אתה מקיים כשם שכעקת על
 בנייהם ואתה מבקש להרנס את על בני וכן אחת
 בגמ' שאמר משה לפניו ויבדך כחך של ג' רגלים
 היט מתקיים ח"ל של רנ"ח א' ומתקיים וק' על זה
 מהר"י ז' מדין קמתר של א' הידך אתה מקיים
 הלא מכיון דמשה מבטיחם ממלא שבעתי ויטורף
 של השכות וזלו וסוי של ג' ותי' דעננת משה
 דבין דקאמר כוכבו השמים ככלל השבעה שסויו
 זרעא קיים ככוכבו השמים ולא ימותו ולכן אינו
 מקשיב כהשמות זרע משה אף שירכבו וחקר
 מהם שלבך אם יבטיח עוברך לומר שהוא רוצה
 להקיר השבעה כענת וחקר ע"כ גם לנבו זרע
 משה כעלה כיון דהקור מקלטה הוקר כולה ולא
 ישאר מעתה רק מה שירכב על זרעו של משה
 שהוא יודע עלה כדבר משה רמשה ס' ל' דאם הקב"ה
 מתקיים שבעתי של זוכת אללוס' וקס' כישארל
 כ"ש שיקיימנה כדורע אם יתואול לדיכא אלא
 וזכור לכרו שהוא יודע וכו' ה' טועב דכבר
 כהיחד זה של שבעיה זוכת לאלוהים וקס' שיע"י
 תשאר שבעתי השכות חף לנבו זרעו והו כחך של
 ר' רגלים חבל אם מקיים שבעתי של זוכת לאלוהים
 וקס' ויחד שבעתי השכות יגיע לו הזק כזה
 איביו השתא דין זה אם יטל משה להקיר שבעתי
 הקב"ה של זוכת לאלוהים ה' פלוגתא דקור"ב ש' ומין
 כ"י רלס' הירוב"ש אינו יכול להקיר משום דהו
 נוגע בהקיר שבעתי וקס' שבעתי השכות אמנם
 לנ' הכ"י יכול להקיר כיון שהוא לא הוניה שבעתי
 מפני חף שיש לו הגהה בהקיר זה מיהו כל זה
 לפי ענינו של משה ובכרתו אמנם לפי קבדת הקב"ה
 יכול לקיים שבעתי השכות כדורע של משה משום
 דק"ל דעי' ככוכבו השמים היינו לענין כל זרעו
 קלא וימותו חבל אם יקרא זרעו של משה שפור
 מתקיים

למאמרין של קשרי לכאר באופן אחר
 כמה שנקדים דמאף פלוגתא בי"ד ס'
 רכ"ח הרמב"ם ובמה פור"ס ק"ל ש"דך הנודר לכא
 לפני ח' כשיתיר לו והיט עשה שלום ולא תבב ירו
 על יוד שלום לנרתי על דרו והר"ם והרשב"א
 ס' יכול להקיר טלה כפטו כגון שורע שמהרס
 ע"י שלום או תבב ירו וביה יבואי שפור המירו ש'אר
 בני הרם לא רח' וואך וכו' רה"ק מרע"ה רכ"ש ע'
 שאר בני הירם לא רח' וואך ולא ידעו את המונח
 ויטל אתה לומר להם דמן הרון אין יוכלו להקיר
 שבעוקב ס' הרמב"ם וסועהיה רכ"ז ב"דך לרשות
 פני הנודר חלל פה ה'ל פה דברתי עמך ולא עוד
 אלא שכתבתי לך מוקם שהכ"ו מה ש' אין נכנסין בו
 ואחא נחמ' על מוקם כשביל השבעה והרי אתה יוכל
 לטראני את כבודך ולעשות לך הקרה הלוכה רכ"ע
 וחי טובה ממחמתן אתה התלות את השבעה העגל
 שדמיון פטם כפטו והיט ויש וס' והארון עומר
 ומצוה לך תחיה רכ"ב גם עכשו קבשה כך רכ"ז
 כלה תשובתי של הקב"ה וימתי אלו רכ' לך הדשו
 ז' רכ"ז ר"ן ומנו יהושע ע"י ויבאר שפור כהאי
 דק"ל ר"ן ר"ן להקיר בע"י רבו ר"ן מי שגדול
 הימנו וה"ק דכבר נעשה יהושע רב לך ואתם תלמיד
 ואין לך רשות להקיר פטו ויהושע ה"ה לו להקיר
 דא"ל לרשות כביכול פניו כפטו ואף ס' ל' כהרמב"ם
 ז' וקיעותי וכו' ר"ל דאם נתן לו רבו רשות ויול
 להקיר מ"מ אינו רוצה והושע ליתן לו רשות כזה
 להקיר השבעה ויכנס לרין דרשותיה רוצה כנרולה
 זו להפטם ושרתל לרין מ"ה ה' ה' ר"ל ר"ל רומה
 עור דכבר היה לעשות לו הקרה ה' ר"ל ר"ל רומה
 לעגל דכה שעתה לא היה גדול והושע לנבו
 דיק .

או

נאמר באופן אחר במאמרין דקשרי
 כמאז ראיתא כדורע' ופקון הגור כפי'
 רכ"ח מו ששם קיום הגהיה על בני עירי אין
 כשאל לת' ש' אינו חקר קיום הגהה בני עירי
 עליו כשאל לת' שש ותי' הגהיה ז' ל' העגס
 דשאלתה הגהיה על בני עירי הן הגהים כהקיר
 שער"ב יהיה מותר להם ליהנות ממנו וכוון שההקרה
 לקועלית הרי הם נוגעין בכר הר"ל כדרי עגמו
 והקן כל הנדרים הרם מקור רין מגדו עגמו ולפי'
 אינו כשאל לת' שש אבל כשאלתה קיום הגהה בני
 עירי עליו שהוא נאמר מלכותה לם אין בני העיר

מקיים ככוכבי השמים כיון שהיא מרכה איתם ככל ישראל ואין צורך לנשות הקרה לשכרעת האבות ומעויל שבעת האותם לנרוע של משה והיו כפא של ר' יגאל וא"כ לא היו טועב בהקרת שבעת של זוכת לאלהים ואזרכה יו על היות בהתרחקת שלם מקיים אלהם צריך לקיים שבעת האבות כורעו של משק שירכה אותם ככוכבי השמים ואף לם' הירכ"ש וז"ל יובל להקיר ומנה ס"ג גבי שבעת הקב"ה למעט שלם וכנס לארץ אס ויכול להתיר אותה לעלמו סוף פלגתא ר' לרשי"כ ויכול להתיר רהו טנגב שש לו הנהגה כהקרה זה שהוא בכנס לארץ ולס' הרי"ו ויכול להתיר כיון שהוא לא נשבע והיינו דקא"ל משה להקב"ה אתה התלית כענל שאני עשיתי לך הקרה אף על גב שאתי נוגע ה"כ משמע דס"ל ככ"ו דק"ל ויכול להתיר איכו השתא ס"ג כשבעתו זו ויכול אני להתיר לך אעפ"י שיש לי הנהגה כהקרה זו ועל זה פת"י הקב"ה לך רב שיש לך עמו דין רב ותי ומש"ה אל תוסף דבר אלו עדי דכיר הוה שהוא להחליף והלכתא כהירכ"ש וז"ל וגבי שבעת הענל לא כמו שגלה כדעת דהתם נוגע בדבר רלחו הכי הוא שכול כדעת דהתם שבעת האבות כורען ואין צורך לעשות הקרה שבעת האבות והו' ורען כפא של ר' יגאל ומש"ה הקרה לי לא שבעת רלח היית נוגע מדרב

לדבר מלוא ונודך גדול חסו שהש"ס לו הקב"ה רב אל תוסף דבר דלי' עוד לעשות לי הקרה משמי הקה גבו שבעת יחירו ששתי לך הקרה משום דאיכא מלוא ונודך גדול בהקרה זו כתי שהווא אח ישראל מתחמת כפלות מצרים ויבולו ויקבלו הקורס והמתנת הכל הנהגה לכתב מלוא ונודך בהקרה זו ואע"ג שגמה רונה לכתב להרץ לקיים מצות ההלוואת בה כיון שהקב"ה נזי' ושכעב עליו שלא יבנס לא היו מלוא שהיו הקב"ה כעלמו פטרו ומו דהמלוואה היא לגבי משה אבל לא לגבי הקב"ה שנשבע

ובפרוגתא

ו דהירכ"ש ומרן הכ"י כפא לכתב מאי דפליגי' לתמודיה כפי מדרשא על מאמר המנהיג וזה דבר ה' למחות את עם ישראל רב ארץ אמר לנו מוציאם דבר למחות ישראל כענל ומרגלום ויהא חומר ולא דוכי ה' אמר ר"ל כיון שחל למטה הרף ממנו האמירות שפתח לו פתח שזכקש עליהם הקדוים הוא וזה דוכי ה' ונ' ר' תחומתא אמר כיון שאמר לו ואעפ"י לגוי גדול הוא ולא דבר ה' לתקות את עם ישראל למה שגמיה מוישראל הוא ופי' מהרש"י וז"ל דלס' רבי לוי מאי דאמר הקב"ה הרף ממני היינו אס לא תפא עליו כטעמיה אבל אס תפא עליו וטעמיה לא תאמירם ולתחוד למשפ הא דבעדי הכי וטעמי טענת השבעתם טענן משה את"כ דמריה רלח עלה כרעיתו של ה' למחות את ישראל כיון דאיכא טענה גדולה של השבעת האבות הרב וז"ל פון דרענת השבעתם הוא ששכעב לשטום שאינו יוכל לקיימה כורעו של משה אבל שבעת האבות ויכול לקיימה במשה כיון שהוא מירע"ס ובעפ"י זה הנוצך לרמזי דמיתו דברי ר' תחומתא לא כפא לתקן מאי רהו קשיא ליה לם' ר"ל דרענת השבעתם של השבעתם אינם מתקיימת כורעו של משה הלא אבד רמיתו קו' של ר"ל מיתו גמי של ר' תחומתא עב"כ והקדוים יהאם שגמו יש מן היותה כיה שג"ה דברי ר"ת לזו על דברי ר"ל כהו אמנם לפי מה שכת' לעיל במש"ה סיניו דרענת השבעת משה כמה שאמר כפא של ג' ר' יגאל וכו' משום דקא"ל דפי' ככוכבי השמים שלא ימותו ורעו שבה לעולם ואינה מתקיימת כורעו של משה קב"ה איכא וז"ל דכוס פליגי ר' תר"ל דרבי לוי ס"ל דרענת השבעתם של האבות טענה אלמנתא ונחיתא הנו מבריתם למד שלא דוכי ה' למחות את ישראל ומאי דקא"ל דרענת השבעתם ונ' היינו שאלהו טעמיה אבל כיון דיש הוא דבעיר ונ"כ כפא ר"ת ואמר דהתא אינה טענה כיון שאמר לו ואעפ"י לגוי גדול הוא ולא דבר ה' למחות את ישראל ויגן שגמיה מישאל הוא ופי' ככוכבי השמים היינו שלא וכלה כל ודעו מן העולם וכיון שמרבה דרעו של נגיה שפיר ונא ירו שבעת האבות אמנם צריך להבין שהיה לפי ס' ר"ת לרובין אנו לרדת ולומר דמזו דקא"ל משה להקב"ה את"כ וכו' להקב"ה ונ' ארז כשבעת למה כן אין הכוונה היא שבה עליו מכת השבעת שהיא כבר היא מתקיימת במקם שא"ל ואעפ"י לגוי גדול אלא

ובזה יוכן מאי דאיתא בספרי אתה האלת אתם הקרת לו נדרי כעשה שאמרת לו לך וכוונת את עמי בני ישראל אמרתי לך איני יוכל שגבר כשבעתי למחור שאינו זו מאלו שכתבתי ויהא משם וכו' ע"כ וטרבר קטום דאמרו לא הוה לו רחם מקרל רלח וית דברו אבל אריום מותלין לו וכל זקן שגורם הואה צריך הוא לקיימה וז"כ כרין הוא שיתיר לו שבעתו וכמו שהכתב לו רחיה מוה כשבעת הענל כמו שנת' לעיל וכו"ה דהקספי ס"ל דמהה לכתב רחיה ויש לרובה להות ולומר רלח נאמר: פ' נדרים אלא כיון דרש' לכתבו אבל לא לגבי קב"ה ממש דיותר צריך לקיים השבעתם מתקיים וקולא הוא לגבי בני הדס א"כ מאי מיתו רחם ממה שהקיר לו הקב"ה שבעת משם ערין וז"ל רלח רמי דהקב"ה מתל' הקיר שבעת האדם ומתמיר על עלמו שאינו מתיר שבעתו אמנם עפ"י א"ס רבונת משם כיה היתה דשמת ואמר לו הקב"ה האין ויכול להתיר שבעתו רהו נוגע כדבר כיון שהקיר זה להחליף וכו' הירכ"ש וז"ל לם אמר לפניו והרי אתה הקרת נדרי שנשבעתי ליתרו שלא אלך למצרים כיה שאלך ויאטא את בני ישראל והרי בהם היתה זה לחיולתך דמקרא מלא הוא בכל דקאס לו זר וכל זקן שיראל כמלרים כעבר ועמיו לו נער לפניו ותי וע"י שאני עשה הקרה ואלך ויאוצא אותם יש הכלה ונתת רוח ביה לפניו ותי ואין הקרת לי השבעתם כעלמך אעפ"י שאחז נוגע ו"ה שבעת רח"ב רהו נוגע ולפי דרך זה יהאם לויכב תשו' הקב"ה במ"ש מרן וז"ל דאין כשאלין על השביעות אלא

היטו לו שהיו מביאים אותו עליון מכות ודבש
 להם כו וא"כ ונתקנתו למהם וכמ"ס מדרש
 גופיה לעיל וא"כ יום לתמוה היה ורחוק לך תמוז
 להוליא קרה מפשטוה דמאמע טבא עליו מכת
 השטותה ולא פי' כס' רנו לו אצטו ויהא לי
 דפלטו ר"ל ור"ת כפלטתא וו סה"כ הויכ"ס
 והכ"ז ו"ל דר"ל ס"ל כס' הכ"ז דף מי שהיה טוב
 ויכול להפיר ואם כן ה"כ קף שאז אמריש דטרי'
 שהלכות אינה מקיימת כזרעו זו משה ואם ירעה
 יכול לקיים שבעה וזכה לאלהים שוכרת הוא להפיר
 שבעת האבות ועי"ז הוי כסא של רנל א' וא"כ
 הוי טובע כהקדש שבעה וזכה לאלהים אפ"ה
 שפיר עשה משה הקדש להק"ה לשבעה וואתמס
 ר' תמוזא ס"ל כס' הויכ"ס ו"ל דבני סה"ל
 טובע אינו יכול להפיר וא"כ א"ה לומר כס' ר'
 לוי ומש"ה הוכרח לומר דשפיר מתקיימת שבעת
 ההבות כמ"ס ואצטק לנו גרול ולא הוי טובע
 ומש"ה הוי יכול להפיר שבעה וזכה לאלהים
 להק"ה וכלתוה וזכה לאלהים וזכה לאלהים
 מהו דפלטו נמי כחלמהו דידן כמס' כרבות כפ'
 אין עומדו על שפוק ויחל משה שפ"ה אצ"ר
 עד שהפירו לו נדרו בקיוב הכה ויחל וביקוב השם
 ויחל דרנו וכו' ורבינו חמרי טולין הוא לך
 לגבות כבוד הוי וזכה מהו דחמרי רכנן טולין הוא
 לך לעבו' כבוד הוי ורעה לפ' ע"י כבוד
 על חמרי הכרעה בני קיום שא"ז חללה לך
 מעבודת כבוד הוי והה"ק שא"ז אינה מעירש על
 הכ"ז מכל שז' שיש ז' אצ"ה מביא אכל מכל ש' אש
 אהם מביא א"כ ל' ז' יאצ"ה הוה שבעה וכו' וזת
 הויכס כוונת משה חללה רכנן דאצ"ה טולין הוא
 לך לעבודת כבוד הוי שכבר נשבעת לאצ"ה אצ"ה
 חז ורעכס הויכס וככלל שבעה וז' על
 זרעם ויהי קיום ולא יגורו ואינה מתקיימת
 השבעה נרדע שפירש חזרו אצ"ה עדין לויכין
 חזו להפיק דאצ"ה ל' ס"ל לרכנן כרעה דפי' ויחל
 מלבטן הקדש ואצ"ה הויכך לומר שדבר דברוס קבוס
 וזמר טולין הוא לך אצ"ה עפי"ז א"ש דרכנן ס' ל
 כס' הויכ"ס דמי שהיה טובע אינו יכול להפיר
 מש"ה הוכרחו לומר כפי' ויחל טולין ורעה
 ס"ל כס' הכ"ז דפי' טובע ויכול להפיר מש"ה
 פירש ויחל מלבטן ל' ויחל דברו הוא הווי מוחל הכל
 הקדש מוחלים לו דהיינו מלבטן הקדש שבעה לו
 הקדש חז"ל רנו טובע ויכול להפיר

או נחמד דב' ע"ס כסדרת הכ"ז דאשילו טובע
 ויכול להפיר וזכ"ס פאנז הוי העקידה דאצ"ה
 קוילה שבעה וז' על זוכה לאלהים וזיכבה הקדש
 נלו ויהי על פי מה שכתבתי לעיל דה הוי פלטת
 דר' ור' דקס' ר' ל' רעה ליה עקיימה שפירש ל' הוי
 מעשה הכ"ז כיון שהיה מכלה אהם כביכור כעלתא
 חייבם שבעה על זוכה לאלהים כביכור ענו דאצ"ה
 אצ"ה הויכס חילת דהויכס הויכס כסא רבא תצ"ה
 וא"כ כפי' שאלה ללוקח בריך הקדש וזת הינה שבת
 דכא משה הווי פירש וז' מלבטן הקדש אצ"ה רכנן
 ס"ל כפי' רביציינת שפירש הווי מעשה וא"כ ל' ל' א
 קוילה שבעה וז' לאלהים לנעל קוס עשה שבעת

האסוף דהיינו רומה לנו שכתבם שלא ואלה חללה
 וזכר ושכר שאכלו תמיד וינבטם דלא חילת אצ"ה
 ואשילו הקדש הווי ומאזם הכי דרשו חילתו סה"ל
 לעבודת כבוד הוי שכבר נשבעת לאצ"ה ולא חילת
 שבעה וז' על דברוס הויכס ואשילו הקדש אין לריך
 ולא חילת על יחוד הויכס

נהדר

ולא תאמין דתקיימו כיה לפירם באותו אהר
 והוא דקפא לו דפי' מה שכתבתי לעיל
 דמשה הקדש שבעת הק"ה בני סה"ל מידן כס'
 כשפח ומרעה ואמר לו ומתוך כך והרי כתב דרמב"ם
 ז"ל כפי' מה"ס אצ"ה הקדש כך שמתחלה ויחל
 השבעה לחד ואומר לו אצ"ה נשבעתי על כו"ך וצמתי
 ולא היתו ורדע שאני מטעמר כדבר הוה עד כך דה
 שאצ"ה לו כו"ך לא היתו ורדע וכו' והא' הומר לו
 וכבר נשבעת והוא אומ"ן חוד ואמר שריו לך וכו' הרי
 שפירק מתחלה להתקדש ואמר כך עושה לו הקדש ואם
 כן ה"כ מתחלה קו"ל לקדש לומר זכור לאצ"ה וכו'
 ויחל מ"ה על הרעה וכו' וא"כ ויחל משה שבעה
 הקדש ואצ"ה הקדש הנהר לקדשה וטרדו שמוכרתי
 אצ"ה לירדק לציוה דכפי פי' הכתוב ויחל משה שבעה
 לו הקדש ואצ"ה קך מפרש הכתוב והולך דכחה טעמה
 עשה לו הקדש משום דא"כ זכור לאצ"ה וכו' ומתנת
 זה ויחל מ"ה על הרעה ועי"ז עשה לו הקדש איננו
 מלאנו שם כמדרש תמיים דאש"ל לשיכך קדש אצ"ה
 חייב החלוקה בין שפירש כר לאלהים וכן ויחל משה
 ופי' מה"ס ז"ל שזה ע"ר שאמרו באשר טוב למה
 בקדש אצ"ה חייב החלוקה מה הויכס אש מביקש להפיר
 דריו של אצ"ה מפר שאמרתי ויפירו כך כביכור
 דמסיים אש קך משה קמה"ה וזכ"ה ה' למרטו קום
 דרשכ"ל ס"ל דמשה הקדש דריו של הק"ה מידן כעל
 לגבו אש שמפר דריו וק"ל כיון דהבעל מפר בלא
 פתח וקדשה וכת' דרמב"ם ז"ל שאומר ל' מפר
 לכו ומניחה אש רתמה עושה ואם לא רתמה אינה
 עושה איכא ספקא לפי זה כאו קדש הכתובים כדקדוק
 דשבעה שאצ"ה לו הק"ה וצתה הניחה לו ויחל אש
 כהה"ו משה שכבר נשבעתי וזכ"ה לאלהים מיד ויחל
 משה שהפירו לו כשפירש בלא פתח ומרעה כמו כעל
 לגבו אש אצ"ה חייב חלוקה לק השבעה כשהפירו וז'
 לגבו הק"ה וכו' ויחל הק"ה ויכול לבלוטם ולקיים דבריו
 ואינו יכול להפיקם להק"ה כדבריהם כעלתא שלא
 לבלוטם כמו שהרין לגבו אש שמניחה אש רתמה
 עושה ואם לא רתמה אינה עושה ומשה כח א"כ
 כע"כנה ברולה שאינו יכול לבלוט' שהרי זכור לאצ"ה
 ללוקח ויאצ"ה לוגו' וא"כ מוכרת אהם שלא לבלוטם
 מ"ש"ה ויחל מ"ה על הרעה אצ"ה דבר לעשות לגמו
 באופן דל' צ"ד רוחת הקוביא כעלתמה הווי קפא ליה
 לרשכ"ל וצ"ה ה"ו ויחל מלבטן שפירש כמו כעל לגבו
 אצ"ה בלא פתח ומרעה"ו או כתבתי דפלטתא כעלתא
 דהויכ"ס וכו' ז"ל דרנו חלבו אצ"ה שפירש ל' ק"ה
 מידן חס"ס ס"ל כפי' רחף מן סה"ל טובע ויכול להפיר
 איננו רשכ"ל ס"ל כהויכ"ס ז"ל דמנעו אינו יכול להפיר
 ואם כן כיון ששבעה טובע בהפיר שבעה וז' משה כפי'
 פירש דמין כעל לגבו אש הוי כדור של מקום
 דכיון דהוי טובע הוי ויכרש הווי טעמה שמוה כעל
 מפר וספיר וז' הוכחה נס כן כפיקתא שמס' לגבו

האמור' כמו כעל לגבי אשכ והכו היותה הם אש
 האלמנה אר"ל אלמנה מקרה כבוד א"ה לאומרו כשם
 שאדם נחר על אשתו ויעשה כך הקב"ה משה נזר עליו
 ועשה ער נקיים אתו ואיפה פלוגתא דר"ב ודבין גבי
 פירה של כעל דר"ב ס"ל רחף לגבי הפירם של כעל
 אינו יכול להפיר עד שיתול סגדר כמו בני התרה חכם
 ודבין ס"ל דכהפיר העפ"י שלא חל סגדר מפיר ופסין
 טו' כדבין אמנם כדבירי דבין נטע' איכה מחלוקת
 גפ' הרמב"ם והטור ס"ל רחף כדכר שמחוסר
 מעשה כנו' שאמר קודם עגלו ככר זה אם אלק'
 למתקם ס' ויול להפיר אף על פי של חל סגדר אמנם
 דבי' ודחם משם הר' יום ס"ל שאינו מפר עד שלא
 יחיל אלא דוקא בחולה כאמן משום רממולא חיל הכל
 קולא כמעשה אינו מפר עד שיתול ועפ"י כל זה נכח
 לכיאר הכחוסות ותחמיון דספירי רהט' ככר נכח'ר
 לגיול דה'ט' של חל קבע משה מתקב"ם להפיר שביערו
 ביום שגכע משהו שהדבי' מחוסר ומן ומעשה דלא
 חלם פסטיקם של הקב"ה על משה אלא ויכנס לארץ
 ער שלכו ויחיל ויעירו לארץ ואיכה מהלך כמה ימים
 לארץ רכ"ג' על מל מקרי הגדר חל ומשום הכוונתיון
 בעת היותו לאחר שגכס סיוון ועונו שבה סגדר חל
 סגדר והאמור משום הכוונת מתקב"ם סגדר לו
 פסטיקם כיון שחל סגדר לפני דהו' זה אלאו רואים לפ'
 וס' וקוד' דמשה כוח ס' כסדרת רבי נתן רחף לגבי
 סגדר רכע' אינו מפר עד שיתול א"כ'ס' למד דס"ל
 כסדרת רבינו יוחנן' ורחף דבין מרור כדכר שמחוסר
 מעשה אינו מפר עד שיתול ומג"ה לאמר שגכע
 סיוון ועונו שבה שעתא חל סגדר חל חכע מעשה
 סגדר ס' חמה החלוק להרמ"ח את ענדך ככעונו
 זעק' לאלפסונו העגל שהקרתו אותה לך כס'רם
 בעלמא בלא פסח וקדעם כמו בעל לגבי אש
 א"כ ס"ל גבי שטענה זו שלא חכנס לארץ את
 עמר לך בלא חרטה מע"ס אכדכר ב' וזרחה אף
 שאינו רותה להפיר כשטענה ולפתח' אמנם הקב"ה
 ס"ל גפ' דבין לפי דעה הרמב"ם וכל הפוסקים
 דבול כבעל להפיר עד שלא יחיל סגדר אף כדכר
 שמחוסר מעשה וא"כ כיון שלא חל סגדר משה כיוס
 השמיעה של שטענה ועכדו כטענה ימים א"כ ככר
 נקיים הגדר ולא נשאר לו כח עוד להפיר מרין
 בעל חל מרין ח' שפריך פסח וחרטה והיט' דק"ל
 הקב"ה יב לך ועכשו כזאת השטענה אין לך
 עמי ודק' דין דב' ואל' לך דין בעל כיון שלא
 הפירם כיוס השמיעה של שטענה מע"ס אל תוסף דכר
 אלו עוד כדכר הוה כיון שאין זמ' מתחרט ומ'
 נעמו לפ' ודכר פספיר אל תוסף דכר אלו עוד כדכר
 הוה אל' כדכר הוה אל' תפקע ממני אבל כדכר
 אמר נזר עגלו ואני אפגש וכו' ע"כ דהכוחה
 דס"ק כדכר אר' וכשטענה אחרת נזר עגלו כיוס
 השמיעה ואל' אמעשה אבל כדכר הוה שלא הפיר
 וס' פסטיקם איוק ויול עכשו לגור עליו להפיר לו
 מרין בעל בלא חרטה אלא מרין ח' ואינו רותה עכשו
 להחריט

ובת' הוה פסק מרין וז"ל כשיע' בסו' רל"ה
 שם שיק' כיוס השמיעה מפי שאינו
 יודע שם כוה הכעל להפיר יו' אפילו יודע אלא

סגדרם נזר שסכר שזינו ויול להפיר כנו' שסכר
 שזינו ענינו פנש ויול להפיר אפיו' אחר כמה ימים
 ולא הוה שפיקתו כלום ושעת' וידעה כאלו היא שעת'
 סגדר וא"כ ה"ל לגבי כיון רחיו סכר כר"ב
 רחף כהפיר אינו מפר עד שיתול סגדר אף דהלכת'
 כחכוסות דמפר עד שלא יחיל מכל מקום לא הוה
 שפיקתו כלום ונרין הוה ויול להפיר עכשו ששמע
 דהלכתא כחכוסות מרין כעל ואמאי אמר לה הקב"ה
 רב לך שאינו יכול להפיר אלא מרין חכם ולא מרין
 כעל הא' ל' ק' חתה שדן זה פלוגתא דר"מ ורבין
 כהלמורא ור"מ ס"ל שאינו יכול להפיר עוד מרין
 כעל וא"כ וי' להקב"ה ס"ל כר"מ עוד וי' ל'
 וסוף העיקר כה"ס היסכ"ה זל"ה דדוקא ככ"ג
 שאינו יודע שם כדכרס ויש פסיוס אף על גב
 ששמע כדכר אין זו שמיעה ולא קריון כוה כיוס
 שמעו אבל אם ידע שם כדכרס ומפיוסו אבל לא
 ידע שפירך להפיר כיוס שמעו כיון שעכר ויש
 שמיעה אינו יכול להפיר וי' להפיר עוד מרין
 כיון שירע סגדר זה של הקב"ה שיש לו הפירה
 ויכול להפיר אף על גב שטענה וסכר שאינו יכול
 להפיר עד שיתול סגדר כיון שעכר ויש שמיעה
 אינו יכול להפיר טוב רחיו שהדכר מבוזר כדכר
 סכר חסוי כו"ג' שם לא ספיר כיוס שמעו דהמר
 כיוס החיל סגדר מפר לה רחיו ויול עוד להפיר
 וילך למה משה ורש"י ז"ל ותל"ת שבוטח
 לידג' נרולס וכוה ויכנס סמכות הכחוסות כי
 מגד' חתה' את הארץ ומה' לו קפ"ו' וסוף
 ליה חלח הכרס' אר' טרף משה אינו האלמנה וסוף
 ואיך טלפין ספיונו אינו האלמנה מרירה רתק'
 מרירה דמחוי' כמה דכתיב איכה וקדעו
 ואיכה ופירי רחל כלת משה כתיב וצ"ד יקד
 משה למתן רכעו ולא החיל ע"כ וצ"ד להפיר רתק'
 קד' וסמכות' לידכרס הללו עם הכתיב לעול אמנם
 עב"ד א"ס רמון ס"ל הקב"ס כי מגד' קדשה
 את הארץ וסמון לא מעבור ולא הוה יכול משה
 להפיר שבעת הקב"ס מרין בעל בלא חרטה הוה
 ס"ד לעומר חס' וזלום רחל' להממש' אותה
 מעלה סהו' לו חין בעל עם השמיעה ומת"ה
 לא הוה יכול לבעל שבעת הקב"ס ליה סוף ואמר
 שאל יעלה כדעך זה שהיו חתה הכרס' אר'
 כדך משה אינו החלום אר' כנו' ויחיל לפני מתי
 סוף למתן' ממש שברין נקד' אינו החלום
 כעלה דמטריהוה וינדך למתן רכעו ולא החיל
 ובג'עלו' הוה עומר חל' מוכר' רח"ס' שלא הוה
 יכול להפיר משום החיל ליה חס' השמיעה :

ועל' פי זה ויכן חיוון אחר מהמר סגדר
 למעלה רח' שאמר אכדכרס לפני הקב"ה
 אם מתקב"ם כדך סהו' לו כנס חן לו ואל' לאו
 כדכרס וכו' וזוה סכר' יודע לודעו חן שפעולת'
 סמולת' אם לטוב חל' לרע' הוה עב' הככמת
 השבי' סהוה בחרפת' ופועלת' דחמרת עלה ומלכותו
 בכל משלה סהוה חיון הכל וחתה' כולקוט האלמנה
 שש' אר' נקד' לפעמים ככנס כדכר והסדית
 מקד' וס' השם לחתה' לפתוח לו שער' הדט'
 וכו' ואמר אכדכרס ידעס ונתק' וכו' וכן משה חתה'
 כדכרס

הכרחה וכו' ע"ש עוד תבאר לעיל משם הפסקה
 כש שהאם נזר על אשתו ועושה כך משם
 נזר והק"ה מתיישב וכו' כאלה הנהיגו רבנן כאלה
 כבוד אחר הכרחה האלה הם רבנן ה' אל אכרחה
 כמחמה לאמר אל תורח אכרחה אבני מנן לך סכרך
 היכנס מתר ואובא לניקח רמחא לאמר דקארת לית
 דמשמע לאכרחה והלא הכתוב אומר אכרחה ענין
 לך ועוד מאי מנן לך דקארת אש ללמד שיקרה
 לו למנן כפני אויביו הרי כבר ידע זה ממעשה
 רב אקרה שמתר בירו ה' מלכות כללה ה' ומה
 צריך עכשו לכארו והעוד דמאי קארת אל תורח
 אכרחה דמחברא תתוי שחיתוי ור"ל כבר הרגשו
 כזה והבלע"ד לויכ כל זה והוא אכרחה אב"ה
 היה ויכ ומחבר כדעתו כיון שזכר ונעשו לו
 כל הסיקס הללו רב כמו אש הניע למדרגה
 ומעלה עם השכי' כיון כעל לנביא דמקבע כעל
 נזר על אשתו ועושה כך אכרחה וזה לוי או
 רימא דערין לא וזה למדרגה זו ומה מתירח
 לפתוח פיו כיון לנביא השכנה ששפיע לו כנס
 בדינה וכוונת כיון כעל לנביא אשתו והיינו דקארת'
 אחר הכרחה האלה שזכר לכל הסיקס הללו היה
 דבר ה' אל אכרחה כמחמה לאמר ראינו שוכל
 לאמר לאכרחה שהיא השכנה מה שר"ס ולגזר
 וזה אומרו אל תורח אכרחה ומתבאר שלא הגעת
 עדין למעלה גדולה כזו וא"כ אם חשבע כיון
 ומתור על השכי' וא לך כנסה ח"ו אל אל תורח
 אכרחה מזה הלל אכרחה שהיא השכנה ענין לך כמו
 שהמנן היום אכרחה נזר אהרן מה שר"ס ונעשה יב
 מולכו ומתור לכל רוח אחר וזה הי' לנבי דידך
 השכנה הוא מקורס סודך כמו כעל לנביא אש מה
 שקרנה הוא עושה לך בינה ולוה מיר פתח פיו
 כמחמה והאמר ארתי חלומי מה תתן לו וגו' אש
 חמה מתקבץ כיון שיהיו לו כנסתן לו דהך שהמנן
 שלו כהקבמת השכנה מורה שהיו לו כנסת מכל
 מקו' אש נבקש כיון מלפני השכנה שתאמר הנותנת
 וחשפיע לו כנסת וליכנה היה לשמוע נזרתי כמו
 אשם לנבי כעל והסל לחו שלא הכתיב פי הנבואה
 הואת כתי' אכרחה ענין לך היינו שהכנינה מנינה
 עליו מלפניו לר אויבין עדין לעולם עדין לא הגיעו
 לזה ותנור תורח ויחך לך א"כ אש מתקבץ לנבך
 כעכר לנביא שחזן לו בראשית ולוה היזב לו
 הקב"ה חייך כיון אהה מתקבץ לנביא השכנה ותנור
 תורח ויחך לך כמו כעל לנבי אשם ולוה קיים
 כעל הנבואה ויחך משם כך אהה אש מתקבץ
 כיון שהכנס לחיך אכרחה שאי אהה רוחם להקרי
 השכונה דתתח' אל' כרתי כהן דהך כהנה חוה
 מופר עד שחיל הנזר א"כ כס' הרי' דהך חכמים
 מתור דבר שמתורס מעשה דתוה מפר עד שחול
 וא"כ וכול אש עכשו שאל דנדר להפר השכונה
 שכן כלל חרונה וזה לוי אהה תורח דהלכתה
 כחכמים וכפי' הרמב"ם ו"ל דהך ככר שמתורס
 מעשה מופר עד שלא חול וכוון שאלה הפרו כיון
 השפיעו הו קיום ואינו יכול להפר כיון מתין
 כעל א"כ אופ' חכם כרמב"ם אש מתקבץ רמזים
 מגיעין שמתקבץ ואש מתור לך מדין ח' כפתח

ותרעה ולוה השכי' לו הקב"ה אל תתהדר לפני
 מלך ולפני גדולים אל תתעמר כי כל תעבור את סודך
 קום אשן לך עכשו כזה הדין ריון מלך תבול שגור
 ומתקיימו גורכו כע"כ שלא כעונותם וכמו כעל
 לנבי אשתו דמיון רחול ליה ויש שמועה ואזכר
 שבעה היו קיום מדין ח' אינו רחום להסתערט ולא
 דמי שכן דל לאכרחה אכר' שגור עני כדון ונתתי
 לו כנסת דלא היה שבעה וקומוה כדיון ש"ך
 אלא נזר' כלל שבעה ח' י' למדש תשר' קב"ה
 ויפ"ב דתתרו ככל הכתוב דכריו במלכות שעות
 והאמר אל תתהדר לפני מלך ולפני גדולים אל תעמוד
 ועוד דתתרו נקט גבי מלך אל תתהדר דמשמע
 הכל יכול לעמוד לפני גדולים אל תעמוד אש'
 עומדה כעלמה ואתרבה אופכא מתקבחה

אמנם

הענין ויכן כנסת עניקוים עוד עלנתח
 דרבותא אש וכול כעל להקרי לאשתו
 מדין ח' כפתח וחרטה דרתי' והרשב"א ספקו
 כרכנן דכל הכרחה אש מתור חזק ענברי עלמא
 דוקא אבל אשתו יבול להקרי לם מדין ח' והרמב"ם
 ודתי' והרמב"ן ספקו כרכי והוא דלון וכול
 להקרי לאשתו משום דאשתו כעוה ואפי' להטריב
 עם שזס אחרים אינו וכול א"כ אופ' היינו ששזכר
 לו הקב"ה ואמר אל תתהדר לפני מלך עכשו כזה
 הדין של השבעה אינו יבול עכשו לגזור עני'
 מדין מלך כיון רחול ליה ויש שמועה שון לך עור
 כח להפר לו חבל כשבעה אחרת כיוס שמעוה י' ו
 לך עמי ריון מלך וכעל ותוכל להפר ומש"ה לא
 אהר לפני מלך לא תעמוד דמשמע שאינו יכול
 לעמוד כלל כיון מלך כשום ענין וכו' אשתו וכול
 מתור לו כדיון ח' כפתח וחרטה ובס' הרא"ה
 ופרש"ב' ליה קיים ולפני גדולים אל תעמוד הלי
 ריון ואל תעמוד וכל כזה כיון שאתה י' עני למך
 דיון כעל חייך וכול להקרי ככל כשום שבעה לא כו
 ולא כחכמה משום דהלכתה כהרמב"ם והרשב"א
 והרמב"ן ו"ל דאשתו כנוהו רמחא ויזין אש מתור
 נזר ענמי

ועפ"י

דיך זה נראה לפרש מאמר הכתוב רב
 לך אל חוסף דבר אל עוד דבר הוה
 רחוא כתיב וזה ק"מ אהה סבור שיש לך עמי ריון
 רכוח' אש השבעי אש' דולה להקרי לו מדין ח' כפתח
 וחרטה אל חוסף דבר אל רכיון שיש לך עמי ריון כעל
 שספרת לו כשכונת העלל בלא פתח וחרטה ח' א"כ חייך
 וכל עור לוי כזה מדין חסר דאשתו כעוה רמחא ויזין
 אש מתור נזר ענמי

ובזה

ויכן לחזון אהר מה שאמר הקב"ה למשה
 מה את תפוס חכלא כתיב ראשון אש אכרחה
 נא אהה מתקבץ כעל קלח נא ואש קלח נא אהה מתקבץ
 כעל אכרחה נא ר"ס שקרי כוהת השבעה איך וכול
 להפר מתין כעל כיון רחול ליה ויש שמועה אלא
 מוכרת שאתה רחום להקרי מדין חסר וזה כן אש
 אכרחה נא אהה מתקבץ כעל משתתור לו מדין חסר
 כעל קלח נא שספרת לו שבעה העלל כלו חרטה כדיון
 הכעל אהריו חסר שאתה כשון הפרה אפילו כחכרס
 אינו מופר ואש אהה מתקבץ קלח נא לקיים אותה
 שתאמר שיש לך עמי ריון כעל אש כן כעל אכרחה נא
 שאתה

שאתה רוצה להקדיש לי מדין חכם ואין הכעל יכול להקדיש
לאשור כיון חכם כמ"ס פרמ"ט והרא"ם והרמב"ן
ו'ל' אמנם משה הוא ס"ל כהר"ם והרשב"א ו'ל'
דכול להקדיש לאשור מדין חכם

או

נאמר בלבוש אחר עפ"י מה שתבאר לעיל
כשם המורש שהקדיש משה הקב"ה שטועת
פעול מדין חכם כפתח וקטרטה עוד תבאר לעיל
והזכ"ה פלוגתא דהוי"ט ש"ל דמי שהוא נוגע אינו
יכול להקדיש ומדן הכי"ס"ל דכול להקדיש עוד תבאר
לעיל דהקב"ה ס"ל דכול להקדיש שטועת האמת כורעו
של משה ואין צורך לעשות הקדש לשטועת האמת
והוא שפיר כורעו ע"כ משה כפי ש"ל דגלוס ול"ה הוי
נוגע ואל"כ דכ"ע יכול להקדיש משה שטועה של
נוגע ואל"כ האמת כשטועת הקדש על וכול להקדיש
הקב"ה הוי פלוגתא דהרשב"א אינו יכול להקדיש כיון
שהוא נוגע וזהכ"י וכול להקדיש וכוז נכ"ל אל הכה"ר
ונאמר לשי דדן ו'ל' דהקב"ה ס"ל כשטועת דר"ו דכ"כ
שמחוקר מעשה אלו"כ דכ"ע אף כשטועת אינו
מופר ע"כ שמו"ל הגדר ול"ה כ"ל הקב"ה ואמר למשה ה"ס
אעברה נא אתה מבקש הוי מדין חכם אורך וכול
להקדיש שאתה נוגע ובדפסק הר"ם ס"ל אלא מוכרח
שאתה אומר שג"ל עמי דין כעל והכעל מפר דכ"ה
כטועת לטועת א"כ איש"ה כעל סלח נא שהקדית לי
שטועת העגל מדין ח' שהדי הכעל אינו יכול להקדיש
לאשור מדין ח' ומדין כעל איך יכול עכ"ל להפיר
שטועת העגל אף דהוי נדרים איש"ה עמי נכ"ס
שקב"ה מלגוע כשהוא מחבר ישראל ח' מוש
דח"ל ל"ה ו"ס שמטעם וא"כ סלח אתה מבקש שהאמר
יש לך עמי דין ח' א"כ איש"ה כעל אעברה נא
שאתה יכול להקדיש לי ואת השטועת שאתה נוגע
דכ"כ אמנם משה הוי ס"ל כ"ס הכי"ס רתק נוגע
בדבר וכול להקדיש ו'ל' ג"כ כהר"ם ש"הרשב"א ו'כול
בדבר וכול להקדיש מדין ח' ו'כ"כ אף שר"ה להפיר
שטועת הקדש מדין כעל שפיר הוי ל"כ"ס שטועת
העגל מדין ח' כפתח ומרטה

וזהו

מיו כותב דר"ל כמאמר אעברה נא אתה
הקב"ה למשה שתי שטועות כשטועתו לאחד
את ישראל ובכשטועתו שלא תעבר את הירדן לבעל
שיתוק א"כ חס קולתו מחבר אתה את ישראל ותעבר
את הירדן כיון ששמע משה כן אמר ימלא חכמה
ימורו ולא תחבר נפש אחד משרא"ל ע"כ וסדכ"ה
מתמיהו דאמתי א"ל לבעל שיתוק טיבעה לו
הקב"ה אמנם עפ"י האמור הכ"ה משרא"ל
דח"ק כ"כ כשטועתו לאחד את ישראל והקדית לי מדין
ח' כפתח ומרטה וד"כ אורך יכול עכ"ל בואת
השטועת להקדיש מדין ח' שאתה נוגע בואת השטועת
וה"ה שאתה יש לך עמי דין ח' כעל ואתה מבטל
השטועת כהפסד בלא חרטה א"כ מאכ"ה את"י ו'ישראל'
שה"י למפרע הקדיש שטועת כעגל אינה הקדש
והכעל אינו יכול להקדיש מדין ח' ומדין כעל עכ"ל
אורך וכול להפיר שטועת העגל דח"ל ל"ה ו"ס
שמיעה

ובדרך

ו'כ"כ לבאר בלבוש אחר מאמרו
ו'ל' אתה הולך וכו' ש"ל כ"י איש
לא ראו אורך וכו' אבל אי ש"ה אל פה דרבינו יצחק

וכו' ושאתה נודר עלי מיתה אעברה נא ואתה את
האדן הטובה והקדושים גיור מאי דק"ל כיון כע"ה
המאורסה אר"ה ובעל"ה ממדין את נדרה כבאפסות
אכל ה"ס קדוש האב אינו יכול הקדוש להפיר לבדו כ"ל
שואפת האב אימנם הכעל מופר לבדו כ"ל שואפת
האב ואין דבריו על האב מודיין ומעלן והוי"ט דק"ל
מרע"ה לפני הקב"ה שא"כ כ"י אר"ה לא ראו אורך ולא
דעו את שואפת ו'כ"כ אינם מניעין ל"ל למע"ל ארום
ע"כ שאכ"י ויח"ה א"כ ש"כ"כ"כ על דבר שהוא נוגע
להרע לה"ס אינו יכול להפיר שטועתו כ"ל פתח ומרטה
שה"י דר"ה"ס גיור כ"ה בהקמת האב ש"כ עתה
בשואפת שהוא חכמה א"כ כורעו וא"כ יר"ה לקיים
השטועת אין לה"ס כ"ל להפיר אבל ה"י פה אל"כ דרבינו
עמך ולא עור א"כ כנכנסו לקמ"ס שא"כ מה"ס
אין נכנסו בו ו'כ"כ הגיעו למעלת כעל ע"כ ש"כ"כ
ש"ה נקרא כעל"ה דמורטוריקה ואתה נודר עלי מיתה
מקמת השטועת ואעברה נא ואתה שה"י ה"י מפר
לך השטועת כ"ל איש"ה לא ראו לך להסב"ת האב
שהוא א"כ ש"כ עמי דכעל מופר לבדו כ"ל
שואפת האב וק"ל הקב"ה ע"ל על כמו שתבאר
לעיל כיון דח"ל ל"ה ו"ס שמטעם טוב אינו יכול
להפיר דהוי קיום

סוף

לחז"ה דאין לעמוד על דבריו הרב
הש"כ"כ כ"י ל"ל כהנהגת הגור
תחל"ה משה מר"ו מדין ש"כ כ"כ
פעמים כגון שאתה שטועה שלא אוכל כ"כ זה
שטועה שלא אוכל"ה ושמע הכעל וספר לה שטועה
א"ל ולא הפיר לה"ה מותרת לאכול את הכ"כ כיון
דכעל אינו ש"כ את הכ"כ מצינו א"ל מצינו לה"ה
שטוע' שיה"ה לא ה"ה מ"ק"ס לח"ל ויח"ה על זה
ובכ"כ אחר המאסף מלאן זה נר"ה כעל וכול להקדיש
שטועת א"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ
שאין השטועת וימות לנדרות ואין הכעל יכול להקדיש
שטועת אשור ואל"כ ש"כ ש"כ מה"י מדין ל"ל
דק"ל עכ"ל

ונוראות

כ"כ ל"ל כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ
הפך תלמודא שה"י אר"ה ב"ה כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ
כ"כ ק"ל שאתה ח"ה ל"ל ש"כ ש"כ ש"כ ש"כ ש"כ
מ"י מפר"י ל"ל רב"ן ל"כ"ה כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ
או ארום וכול להפיר לאשור אף שטועתו כ"כ
הנדרים והפך קדו"ה ק"י כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ כ"כ
שטועת א"כ לבעת נכ"ס איש"ה וק"מ ואתה יפ"ט
וכל"ה דרבי הרב הכ"כ ו'ל' ה"ה וכול"ה ל"כ
דרבי תשובת הנאומים דה"ה דל"ה שאין הכעל
מקדיש שטועת אשור איש"ה שטועת אשור כ"כ כ"כ
כ"כ אצינון שאין השטועת וימות לנדרים אבל
שטועת ש"כ כ"כ ע"כ נכ"ס מר"ה הנאומים ש"כ
הכעל להפיר או כע"ה א"כ ק"ל א"כ א"כ תלמודא
כ"כ"ס

א"ה"ה

ה"ה ה"ה"כ ש"כ ש"כ ואת ש"כ
לנאומים כ"כ ואל"כ ל"ל שטועת
ש"כ מה"י מדין ל"ל דק"ל ואת"ה מדין איש"ה
בשטועת ש"כ כ"כ ע"כ נכ"ס ש"כ ש"כ א"כ תלמודא
כ"כ

דרוש ב'

לפרשת נדרים ושבועות

א'תא כמקבת כתרף כערק ספיגה ותא
 לאו אמר רבה בר רב תנא אמר
 לי ההוא עייבא תא אחוי לך תורא דקוטי אורי
 ותואי דהרין לוס עקירבו וקוטינו כי חמרי תורתי
 שמעתי בת קול שאמרתי אחי לי ששכבתי ויבאני
 ששכבתי מני מעשר לו כי תאף לקמיהו ורבינן
 אמרו לי כל תנא חמרא וכל בר בר תנא ספקא
 הוה לך למשרי מעשר לך מעשר לך ורבה בר
 בר חנה סבר וילמא משכבתא רמטול קא' ורבינן
 ח"כ הוה למא ורש"י ז"ל או לי ששכבתי מן
 הגלות דתפיק קריא טובא ככחאוס וילמא שבעתא
 רמטול דתפיק אשך ששכבתי מעשרו מי נח חותמא
 שבענה הוה ורסא להפר ותיקרי חת העולם ולפי'
 לא רסא להפר ורבינן זקרי ליה חמרא ח"כ לא
 קום תומר אחי אלא עמוס דככל דתראט לי נר
 ע"כ

והנה קודם שאלף לבשר מנחם הסכני הוה
 כיר ה' הטובה עלי בתחלה ראוי להסני
 דברי הת' שכחתי תס ח"כ בר"ה ויבאשו ששכבתי
 דבר' וקומא דאחוי חין הק"ה מעשר לעממי רסא
 משאי' כמקבת חתנה דמירוש'. על לוס קפסו
 מדכאזיב אשך ששכבתי כשתי דרש"י כאשך ששכבתי
 וחורתי מי חתמא שרוא מעשר לעממי וזכרתי
 קסא דהיאך למשר לעממי ורסא אמרינן כפ' אלא
 דמירס לא יתל דברו מכלן ורסא שאין משר לעממי
 עכ"ל ולכאורא קמועה לי על קשיאוס שהיו ר'
 יוסאע דמשק קפסו קריס מאדא ששכבתי ור'
 משמע דשע"ל על להאי דרשא דלא יתל ור' דל"כ
 הו"ל להטיא ראייה מהאי קרא ולמא סופדך להטיא
 מקרא' דכאזיבורב ובורה חמר שמואל הוה דק"ל
 להאי דרשא דקאמר או אחי תסא אמרו להו דרד
 ערדא מדרבו שאלמר לא יתל דברו אבל חקרוס
 מוחלין לו וקאמר תסא חמר רבא לכולו חות להו
 פכדא לבר מרשמואל וכו' יו מרד' וילמא הק"ה
 כאשך ששכבתי ולא חרתי בו וכו' אלא דשמאל
 לית לוק פכדא ח"כ חויבא מאי מקרא הת' על
 רבו ויאצט מהאי דרשא דלא יתל וכו' ראיין ח'
 מקרי לעממי ורסא חויבו פליג על זה וכו' רמובוס
 סוה דמירס ר' להאי דרשא דלא יתל וכו' רסא
 ס"ל האי ולא יתל ור' כין הוה כין חקרוס ח"כ
 איך משק מקרא דאשך ששכבתי וכו' דמירס יו
 להא הפירא והא מקרא דלא יתל משמע דמין
 הוה כין חקרוס סא לך רס"ל קראת חויבו רמין
 זה כשאינו מולא פתח לכדו ואינו מתקשר מעוקרו
 הלא מכלן ולכאורא בחותה סעמא לא יתל דברו
 כין הוה כין חקרוס ח"כ כסוהא מתקשר מעוקרו
 ולגינן ורסא לו חקרוס מכלן דאשך ששכבתי וכו'
 משר לעממי כמו שצ"ל כהק"ה ותו כיון דעוקר
 לשותא דרדוה מקרא דאשך ששכבתי ומתקשר משמע
 שהק"ה מעשר לעממי ממתק מוקי להאי קרא
 דלא יתל דברו כשאינו ח' ובוטו אמרינן הוה חויב

א"כ ורוא להרוא שהקן תשובת הגאונים דק"ל אף
 שביטע שז כה עינדי נסח חין הכעל וכול להחיר ח"כ
 קרוא קרוא לרובא דרין פקרו הגאונים התך גמ'
 וקרא ועוד חני תמה על הר' החכ"ל זל שהיו קרמב"ס
 כשי"כ מ' מירס ספק להרוא שהכעל וכול להפר
 כל נדרים וכל שבועות שז כהס עמיו נפס או
 סקו כרמסו סמטו לבינה כגון ששכבתי או נדרה
 שלא תכתול וכו' וסנה ורסא כמה פעמיס כאחיו
 שהיו סדו הנדרים והשבועות שיון לכעל איכול
 להפר גס חקרוס הוה דרברו הרב"כ דק"ל
 כהרמב"ס ז' וסניא ראייה מהאי קרא דכל נדרו'
 גס חמין על כס' ע' פסקו כן ור' הרב חכ"כ, דכל דו
 לא חמין ליה אמאי הולך לירחק ולמא השבועה
 דקאמר ללו רוקא חריו י"ל כשאינו דק"ל למקרי'
 מן כהרמב"ס 'וסקס' ג' ורסא הכל דרין עיון

ואנכי העבר כירה דרמוה לביד' לויס
 רבגאוי' שאמר דאין הכעל וכול להפיר
 שביטע אשקו לא מרנא קאמרו אלא חמרה כעלמא
 מכה חומרת השבועה שלא יהו הגאוס מולולת בה
 וגס הכעל וילמא חיו לולולו ולבימי' אינה מעילה
 ההפרה ומעפר ואחו כביטע דקמירי חכל
 מרנא רנמ' ורוא רמורו הגאונים דכעל מחיר
 אפי' שביטע אשקו ולמורו קי' זה מרבי' חמור
 כפי' ר'ל שכיבא כסס הגאונים ראיין לשבועות
 הרסא ובתב הר"ש על רבכוס וכל אלו חומרות
 סן ע"ס ור' ח"כ רמ"ס הגאונים ראיין השבועות
 דומי' למירס ואין הכעל וכול להחיר וכו' קומרא
 כעלמא חקין ג"כ שאנוסיה הלא לסקרתיקו אלו
 דק"ל ראיין להחיר שז שביטע חומו שר' דרין כלזא
 ואמרו ראיין השבועות דומות לנדרים ור' ראיין
 לשבועות חקרוס ור' ח' ראיין הכעל וכול להחיר
 שבעת אשקו ורסא קא חמר דלא כביטע ח'
 דאנו וכול להחיר השבוע' מאס פתח ורמורו חויבי'
 סמא לא יבאס פתח ורמורו כראוי אלא חש' כעל
 דק"ל דמירס כלא פתח ורמורו אש' יו להחיר
 שלא יפר שבעת אשקו מכה חומרת השבועה
 וברכתי' ולא שרין מ"ס הר"ן ז"ל כפ"ג מירס כסס
 סריכ הנפוא' ול דוקא כהתק' ח' השערו חכל
 כהפרת כעל לא חמירי ע"ס וכו' הנלע"ד לויס
 דברו הגאונים ז' אלא דברו חרבי חס' עיון
 תמוהוס דלמא אש' לירחק ולמא רשביטע דק"ל
 מהר' מין ללו דוקא חויבא רמור' מן לא חסס
 לתומרה וו סל כהרמב"ס ור' ח' ראיין כפי'
 ר' להא שהחמירו כיומי הגאונים וכו' עד אמרתי
 להקרו לוס נדרים ושבועות כ' חמב"ס וכו' עכ"ל
 וכן כהכ הרשכ"א ז' סוהו דברו הר"ן סס
 ח"ל ורסא כהוס חויבא להחיר חכל כביטע
 דתלמורא ולא כחומרת הגאונים וכו' עיון סס
 זא"כ כ"ס וק"ו הפיר הכעל לשביטע אשקו
 זא"כ הר"ן כסס הרב הכעל לא חמירי בה
 זא"כ הר"ן דמיר' מן ס"ל ככל ח' עמירי
 הוראה ורסא חס לתומרה וו סל הגאונים וכשרט
 כהתק' הכעל ולוק ל"צ

ומש"ה לא אמר רב"ם מוצר לך וכו' אמנם רכבן
 ס"ל דא"ש לא שיק' לומר חיי כיון שיש בלכות
 השט"ע טעם נמי שאנו מחבלי מעשה דיו ולא
 ניתח ליה להקב"ה כהכו ואפילו כה"ע אלא
 מוכרח דעל שבוש"ע טלולת קאמר משום דכל
 לרס"ה לו ר' וברפרא' וכמו דאית' נמי כפ"ק דחגיגה
 כמקראים תבכח נכשו מפני גוה וכו' אר"י מפני
 גאון של ושא"ל שט"ע מהו ויתקנה לזה"ע רש"ן
 אמר מפני גאון של מלכות שמים שט"ע ע"כ וזהו
 היראה כדרך פשוט .

אמנם

כדרך דרש יראה לע"ר ליושב וכהקדים
 מהו דאמרין כפרק שט"ע העדות
 דהאמר לאו לאור תרי ומני חיי שט"ע חילוק לה מדת'
 ולא יברת עור כל כשר ממזימהמבול ולא יהיה
 עור המוט למבול וכתיב כי מניח זאת לו אשר
 כשבעיו וכו' וזוהי נידסת הרי"ף ז"ל אבל הר"ם
 גרים שפירשהו היום מדכתיב ליה אוסיף לק"ל
 וכו' לא אוסיף להבות את כל חיי וכו' ע"כ
 והשקפתא כן שני הטרופאית הוא דלגורסת ה"ף
 ז"ל ויח"א ליה כשבע אלא על המבול של מ"ש
 אבל אש יבול להבות המבול של אש אינו ככלל
 ששט"ע ולגורסת הר"ם ז"ל אשלו מבול של אש
 אינו יכול להטות להם כתיב לא אוסיף להבות
 אלא כי חיי כהאם דרש סיפוס ועצתהו יבולין אנו
 לומר דפליגי דכך אמר רב"ם בפלתתא דהרי"ף
 והר"ם ז"ל כחילוף טורופאית דרבנן ס"ל כגו'
 הרי"ף ז"ל ששט"ע היתה מלא יברת כל כשר
 עור ממזימהמבול ולא יהיה עור מוט למבול
 ומבול מוט אינו מביא אבל מבול של אש
 מביא אש' על כל העולם טלו ומש"ה קאמר
 מ"ש חיי למט דאש על שבוש"ע המבול קאמר אור
 למה והרי יבול להבות מבול של אש ע"כ העולם
 דזה אינו ככלל ששט"ע אלא והאי על שט"ע
 הגלות קאמר אמנם רב"ם ס"ל כגו' הר"ם
 ששט"ע היתה מלא אוסיף לק"ל לא אוסיף להבות
 את כל חיי וכו' לפי זה ויח"א דאין יכול להבות
 כין מבול של מוט כין מבול של אש ושיק' לומר
 דהאי חיי לו ששט"ע היתה מלא אוסיף לק"ל וכו'
 א"כ רב"ע ס"ל כגו' הרי"ף אבל פלוגי דר' ור'
 ור' ויסי דרבנן ס"ל כגו' ור' ויסי דמבול של מוט
 אינו מביא אבל מבול של אש מביא ורב"ם ס"ל
 כרבי דמתיישב קרא מביא את כל כשר משמע
 ראשולו מבול של אש אינו מביא ומש"ה לא אש
 מוצר לך .

וא

לאמר באופן אחר וכהקדים מהו דאית' כפ"ג
 דגירוי רב"ם א"ר אשוי אין טרקיין אלאשו
 ושרא"ל חזן מקינס אשאי נהניט לו וכו' ופרש"י כ"ח
 לבישות שלום חיי אש' לשתיו קו אית'ה סתם היתא
 דתתאי לקהוהו דרב אשוי ק"ל כמאי דרית כאלאו
 ושרא"ל א"ל חלו נירית אשוי סתוא כגו' כעלמא
 מוהקתין לך השת' ללא דרית אלא כאלאו יא'
 לא מוהקתין לך ע"כ והקדים עור מה שכתב
 מהרי"ף ז"ל דהא דקאמר אל לבו חיינו ככובל
 בשמו הגדול כלומר כחיהו נופים ככובל ויף
 דקאמר אל לבו דמי לנו ששכב כחורה שניהו עכ'
 הרמב"ם

מיהל וכו' אבל ח' אש מולא פתח לגרו ח"כ
 מתחטט מעוקו מימר לעלמו והוא דאמרין דאש'
 ח' אינו מוצר לעלמו הוא אלוכה דשמואל דס"ל
 ששקד סדאום מקדח' ללא יחל וכו' באופן שלא
 יבולתי להלוט קושה הת' עור סקסס חד טריכא
 מרבנן כמ"ס סת' דהא מקק' כחגיגה דגירוי
 יס להס ספרס מרכיב אשר כשבעיו כאלו וכו'
 דהא ר"י טוח קאמר הכי אבל מקקתא דמלמ'
 כשמואל שאמר רחא לכהו אית להו פירכא לבר
 מרשמואל וא"כ ז"ל דהקב"ה ס"ל כשמואל ומש"ה
 לא רחא להסר לעלמו .

ויראה

לע"ד לישב הכל כפרת מחתא והוא
 שהיו ז"ל דקריקו בלאן ס"ס דקאמר
 דלמח כשבעיו ולא הררו כי בלאן ספק משמע
 דס"ל דהי לאו קרש' ללא וכו' ז"ל דלמח ס"ק
 אמנם השק' דלפיון מקרא' ללא וכל אמרין קרא'
 דאשר כשבעיו גמי ס"ק שבעיו ויתרו כי ס"כ
 משמע דה"ש גמי ס"ל מבול הקב"ה להסר
 לעלמו דהי לאו הכי אף קאמר דלמח וס' מוכרח
 דס"ק כשבעיו באש' ולא קורתי כי ומש"ה הקב'
 דלמחי אף הקב"ה מוצר לעלמו ואשהיה קשה וכו'
 דהיינו על ס"ס ע"למו ויח"א ס"ל כיו וכל אמרין
 ג' ח' יחל מבול' ל' שאין מוצר לעלמו אבל על ר'
 ויח"א באמת לק"מ וצוקק קושיאם על ס"ס
 בג"ל לישב והנה נקזור לרביה הגמ' שאמר איכ'
 אף למסן והו' בה קמאי מהרי"ף ומרש"ל כ"כ
 אכתב ועל דו"ל לס"ס להקטת אידך שכן דרך
 התלמוד ומאי בלאק' דעיקה דרביה כר' כר' תס'
 דהא כיון דלמח חיי מעברת ללאו על שט"ע
 המבול דאמר'ו' כול דיהא ליושב כדרך פשוט
 במאי דאית' כולקוט על פסוק' טר וירך תאו ח"ל
 ס"ל הקב"ה עשית איתו באלו שאני וכו' מבקש
 לילך חלו כיהו חיי ויבשת על המשרד לא סתם
 מנוערת כענין שאלמר בו כח' כייס עד משכר
 חלו סתם חורג ומכירה לא היתה מנוערת
 בענין שאלמר ויקודוט הכניס כדקב"ה חלו הו'
 שני כמעט לא היתה מנוערת וכו' תו אית'
 סתם ותשבת אל מחולל' אל שט"ע לך על כל
 געוהק' כשכס ששראל עושהו רעוה של מקדש
 כן ח' ובעש' סתם מבעיו חותי טר וירך תאו
 תו אית'ה כס' מ' וי' עוהק' סתם כטריה
 של ויר' וס' מ' וי' סתם של מי אלוה' של ה' או
 מד רבו ויר' של ויר' אית' תשי התקס' כח' וי' תו
 של ז' טר וירך תשי התקס' כח' וי' תו
 אית'ה כפ"ק דחגיגה על ג' הקב"ה טוכה עליוהס
 בכל וי' גל מו' שאפשר לו לעסוק בחורה וחינו
 עוהק' וכו' נמח' מכל זה אנו למדן דכשין
 ושראל עוהק'ס וליכס עוהס רעוה של מקדש
 מנוערת טוכה ח' וכו' ז"ל דהת היתה סבת
 רב"כ דשיק' לו חיי על שבוש"ע המבול ששק"ס
 ככובל מנוערת טוכה על שאין העולם עוהס
 רעוה ומש"ה הוא אומר חיי לו ששבעיו וכו'
 שאינו יכול להטות מבול לגוהל בשכל השט"ע
 חיי לו לע"ד הרכה כעוהוט עוהס בני אדם

הרמב"ם ויל כתיב מהיז רמון הנטלה והשכע
 כס ה'ז כמו שגשכע כמה שכתוב כה ואקור א"כ
 ה'ז רמון קאמר אל לבו רמון כללו שגשכע בשמו
 הנדול כככול ורץ לני' היר"ף והשבעה היא
 בקדמי כחריף ולא יברת וכו' ולא יהיה וכו' עכ"ל
 י"ל מרוביב והקדמותיו את כריזיו אתכס וסעד
 ליה ולא יברת וכו' וכריזיו אינו כתי שטבעם
 כקפאו וכו' ברמב"ם ככמה דוכתי ועיני כסד"ס
 שכתב זה ליישב דעת הרמב"ם והנה כשטבעת
 הנהול נמי כתי' בעמטם שכתב ה' אלהים כנסו נאס
 ס' אלהי כלאחז מתאכ' אכתי אג'אין ועקב וכו' ופי'
 הרמב"ם ק"ל עכ"ל כמו כי נשבעתי וכו' והוא ית'
 נאח ועקב כפ"ל וכו' רובע שזאל לגבי הפקדיה
 יז להם ק"ל אלה ולבד כעלה א"כ י"ל רבה פלוגי
 רבנן ורבכ"ל רבנן ק"ל כגו' היר"ס שהשבעה
 מואמר ה' אל לבו והיזו בשמו הנהול וא"כ מוכרח
 לו רעל שטבעת הנהול קאמר ע"ל שטבעת המטול
 סא ק"ל אין מוקדן לאלו ישראל אלא היז ע"ל
 שטבעת הנהול קאמר שהוא שלום בין ישראל להקב"ה
 כחשה וכעלה והמ"ה קאמרי ליה דה"ל למימר
 מופר לך רמון מוקדן לאלו י"ל חזן מוקבס אשתי
 כסמט לו כדו לנשוא שלום בין איה לאשתי
 אמנכ רבכ"ס ס"ל כגו' היר"ף שהשבעה היא מתיא
 בקדמי ולבד שגובס כתי הנהול אלא כקפאו
 כמו כתי ומוקדן לה וממ"ס לא קאמר מופר לך
 משום הדינא על שטבעת המטול קאמר ומ"ס תלמודא
 ורבנן א"כ אוי לממ הייט חף לם רבכ"ס דחתי לום
 שז הדינא לטבעת המטול אכל בלחמ רבנן לאו
 על זס כלכד המכי רלאו על שטבעת המטול
 קאמר כיון שז לחתת לום כחש"ל על ס' רבכ"ס
 חף כסחא דחוק קחז אלא על סכרד דידכו רמון
 מוקדן לטבעת המטול ולמתיזם מנידיו מרמ"ס ק'
 שכ"כ ברבוב של ע"כ א"כ י"ל רב"ע ס"ל
 כגו' הרמ"ס אמנכ איהא קו הפס אמר ר"כ
 סלכחא שותאין כפרתו ומוקדן לאלו ישראל א"כ
 י"ל רבוב פלוגי רבכ"ס ק"ל כר' אבי ורבכ"ס ק"ל
 ברבן נחמן וממ"ס לא קאמר מופר לך ועפ"י
 סברת רב אבי דר"ל רמון מוקדן לאלו ישראל
 וגורמ"ס היר"ס ו"ל ויבט פסוקי ההשטרע כי מו
 כן זחל לו חף ככעתי מעטור מי חמ על היר"ן
 כן נשבעתי מתקוף עלקן ומגעור כד כי הירוב
 ומשו ולכנענות מוטעוב והסודי מתאין לז יגוה וברית
 שלמה לא תמוט אמר מרמח"ס' והקדקוק מברר
 דמיו הפקס שהסוד ואמר כי מו נח וכו' יז
 לרקתי ומוטור אמר מרמח"ס דפ"י רס' הוא
 דחמ"ר אמנכ עפ"ד א"ס רבובותי הבחוב לומר
 דמיו שטבעת המטול הנהכ בשמי הנדול ואין לה
 הקום כן נשבעתי מתקוף עלקן א"כ חף כי
 סהרס ומשו וכו' אפ"ה חסדי מתאין לה יגוה
 וען שאמר מרמח"ס דויקה שאמר ככובול מולת
 להיט שגשכע בשמי הנדול וא"כ אין לה חסרס
 כלל ואין מוקדן להתקור כמו שגשכע בלחמי ישראל
 ובראמר רב אחי כתי'

רמון ורבכ"ס תיח וקורא כעל תורה יש לו רמון
 כעל שממר מקאמ"ר וכו' ע"כ ו'לע"ד לפי דרכנו
 יש ליישב שפור לשון מופר לך ועל כן לרמון אט
 להציע לשון סמ"ס אמר רב אפי אין מוקדן
 לאלו ישראל חזן מוקבס אשתי כסמט לו שגשכע
 וכיו ושהכת את בני וטריע שלא עבסוהו הנהול
 וסודי וסודי"ס ו"ל כתיב ול"ג וטריע שלא
 נככה הי"כ כרזי שגברת הו ולא כתיב חסר"ה אמנכ
 הרשכ"א ס"ל דשפור גרמי וטריע והא דחזן
 רבכ"ס אין לך רמון אכל כמעמיר רבמיו
 לא מפי כן לא סיה מרירה אכל כמעמיר רבמיו
 ואומר אפ"י כן כדעתי הנהכ שלא תסנה ממט לרמון
 שאלם והכא כמעמיר רבמיו אמרי ולפי פ' כ"ל
 דכי קאמר חזן מוקבס אשתי משום דאיכא קתרו קא'
 שזכ איתו ועוד דהו ככרזי שגברת אכל סוד ו"ל
 אזרזי אשילו מנאס שגשכע כאלל ומתחזין לו וכי
 נקט ומנאס שלא נככה לושכא דמתמקין נקט ואינו
 נח לו עכ"ל כחופס שמתגור למחזין דס' היר"ן ו"ל
 דאס גרמי וטריע שלא נככה אשתי כחש וואשתי
 אין מוקדן אלא משום דאיכא קתרו מנאס ומזן
 שגנה חבו השתא חף רימא רעל שטבעת הנהול
 קאמר קסא רמון אמר הקב"ס מי מפר לו והא
 לרמון מני שיהיה השבעה כעון שגנה ולבדי
 הקב"ס לא שזן חסר כולל אמנכ סיסמ"ס היר"ן
 ו"ל ובכס כסח והמ"ס דמנאס דדוקא כהסרת ס'
 הסמורו קכל כהסרת כעל לא הסמורו רבנן
 מפר כיוס שמעיו בין ככרד כון כשטבעה עכ"ל
 וירא"ל לרמון סודי והככעל יכול להפך והכו דייק
 ישראל מרמ"ס אין מוקדן וכו' דהיינו תלמודי חכמים ולא
 לישנים אין מוקדן וכו' לרמח שסת"ס לבדי חידושי יז
 לו רמון כעל וכו' להנה ע"ל שטבעת הגלות
 חף שגשכעתי בשמי הנדול עוד נקדים מאי רמון
 דהוין אלמנכ כפריעת ממכסו וקומיס אלה כשטבעם
 נמנעו מלהשבעה הפקדן ר"כ שהאס נדרת לוחמין
 כל מה סיר"ל ובמאמר רב הנהול ל"ס אלא
 כשלא נוסק אכל נוסק חזן מרדיון איהם נקית מ"ע
 דנופר לה כעל כן לא נשכח כמי לבי מנסכה
 מפר לה כעל חזן ככעל מפר בקודמין ופרס"י
 בקודמין ככרזיס שקדמו לטראזין וכן פסק סטורי
 והא"ע כקדמין ק"ל א"כ אשתי מ"ס' הוכיחו
 רבנן לו מר דעל שטבעת הגלות קאמר דייק
 לישא דקאמר מי מפר לו רמון קאמר כזס הלשון
 משמע דלר"ה הקב"ס חסר"ה מרדיון כעל לנכי
 אשתי משום דחזן מוקדן לאלו ישראל פי' שלא
 יהיו סת"ס ומוקדן לתיאור וא"כ מוכרח דעל שטבעת
 הגלות קאמר דהו ע"ל שטבעת המטול א"כ רבכ"ס
 יכול להפך מרדיון כעל והא קו"ל רמון הכעל מפר
 כקודמין וכופר כל זמן שישראל לא קפלו את
 הסודי אין לו לת"ח חזן כעל לנכי פסכ"ל והכא
 שבעת המטול הוא קודם שקפלו ישראל את הסודי
 למ"ה התמוה על רבכ"ס דה"ל למימר לה מופר
 לך וכו' לרמח שרזן כעל לו וכו' ומוכרח על
 שטבעת הגלות קאמר אכל רבכ"ס לא דייק בלשון
 מי מפר לו וממ"ס סכר דילמא על שטבעת המטול
 וס"ל

והנה

היר"ף קדקדק עור דהמאי נקטו הקב"ס
 לשון הפרס ולא אמר מי וקור לו וקו'

אין וט"ל רמזקין לאלהי ישר' .
 נאמר בלשון אחר דהוא גם רכב"מ חייק
 רבתי הכה קול שאמרה מי מפר לו דמשמע
 מרין ספרת בעל קול הכעס דרל"ב סה ק"ל רח'
 שאמר כלשון הפרס אינו מרגיל וב"כ אי"ב קזה והא'
 ק"ל דהין ככעל עמר בקדמין שורא רחין הדרין
 מגיע למעלה בעל עם השכינה עד כינא לעולם
 ותיקס הדרים ומתחיה ור"ב שטבעו זו בין לס'
 רמז כין לס רכס בר כר תנה הדיך אפי' להפר מרין
 בעל כין שקיימא על השטרי' לט"שאי' ותרד רכב"מ
 דמאלי רכס דחמו טולו הו' על רכב"מ וכינו ארזו
 כסס שטוס וחמור ולמס כררו לו נגאלו זה ולא
 דבר אחר עמ"ש מהר"ף וזרזי מפרשים
 ז"ל דמעקרא הוא סכר רכב"מ ודילמא משכונת
 המטול קאמר . אמנם אה"ך כשכא לפני רכסן
 וסכרמו לו מלישא רחא למס מוס חור והדהו
 לכרסו ושמ"ש לא פירי תלמודא וחיך כמסגלו
 בכ"מ ור"ב סחור והרהו ר"ל להפר מוד כה
 שעה רחף דאפלונו הפוס' כהח"ת א"ס יכול
 להסיר שלא כפי המורד וכמו שנת' לגי' כד"ס
 הקדס אבל לגבי בעל כ"ע מוד דכול להפר
 שלא כפשוטו ומשו שסק מרין שב"ע כפי' ר"ד ע"ש
 דכשלתא סס לא עשו הפרס מאוס דאיכא למומר
 שמתחמת עמיס שלסס לא היו מחוקקין עלמן שנגיעו
 למעלה בעל או ארוס לגבי השכינה אבל על רכב"מ
 שכתב קול תבעה להדיח ממנו הפרס אמא' לא
 הפר כשארם לס' רכסן .

אמנם

כדי לחשב כל זה נקיים מה שסקן
 מרן שב"ע סי' ר"ד דמדיס שנידס
כפי ארוס א' ושמע ולא הפר לכיוס השמייעה
 דמי קוס ומת חורס ומחליקס אין סלס וסלרוס
 סכ' וכולין עור להפר כזאפנות כיון שקיס ארוס
 הדרים וסכ"ו וסכ"ו א"ס שבע ארוס הדרים סכ'
 תרסס תרדוין סו כסקסס עור ארוס סכ' וכול
 להפר עור ע"ס סלס ותיקסס ארן מרין ר"ל כרין
 דרדס וסביעות דחילין כתי' לשון תורה או לשון
 בני אדם ולא חזילין כתי' כחזון לפרס הפך
 שמשעות הלשון ומת"ט פסק מרין שב"ע כפי' ר"א
 שא"ס אמר פירוחו אלו ככסר מליג' או כיון נסך
 א"ס רוב אב"ש המקוס קורין לכסר מליג' של קדיס
 כסר מליג' קסס וליגין נסך לשמיס יין נסך קסס
 אינו נאמן ל' שריגורו ככסר מליג' יין נסך של
 ופי' סס"ך סס רסאי' ריג' אפי' כתי' דרד"ק סכא
 סוס כמשמעות הלשון כ' לשבות אלא כשפטו
 סממור כ' תורה כין ח"ק לג"ס א"ל סכא כיון
 שאב"ש המקוס קורין לין נסך' לשמיס יין נסך ססס
 ח"כ אין משמעו א"ל לשון ח' סכא לכן נרד
 חף ח"ס אינו נאמן לפרס חיפך שמשעות הלשון
 עד כתי' רכב"מ וספקו כב"ע שססס נרדס
 אכחו וקוסס לס כ"א מהלשונות של קססס וכססר
 פשוט לשון קססס וכו' כיוס הפך ר"ל שקממו
 קססס לא שטעס כסקממו וככר דו"ט ג"כ סססס
 וסאיסו מפורין כזאפנות אפי' נרדס סרו עליה
 קרדס סנהליקס סססס וסאיסו מפורין כזאפנות
 וככר נקב"ר לגי' כדרדס קוסוס שאין הדריקוס

מנועין אלא למעלה ארוס ומרדס עם השכינה
 אולת מסר רבי' ע"פ סוס מסס הדיס י"ט לו עם
 הסכ"ו כרין בעל .

ועל

פי כל זה נבא לביאור מאמרן סה'
 רבתי כיון שכתבס סכ"ק הפרס מרכיבין
 שטבעו למעלה ארוס לגבי השכינה ולא היפר לס
 בלחור הודס ח"כ כיון שעכר ארזו הודס של שמייעה
 הוי קוס ומענה י"ט ספסר גרול כוס שלא יתקן
 לחודס דחיליו שטבעו לתיקוס ארוסס למעלה
 ארוס דחיליו לגבי השכינה אינ"ס יכולין להפר
 זאק סכססס כיון שרר"ו לררוס ח' סכוס רכב"מ
 ותיקס ארוסס שלא הפר כיוס שמייעה וסגס שעכרו
 כמס לתיקוס קודס סכ"ס רכב"מ וסר"ו סכססו
 למעלה ארוס לגבי השכינה זא"כ כיון שלא הפר
 הוי קוס קודס סכ"ס רכב"מ סה' כמי לק"מ סהרי
 כקוד לרדיוס סכססו א"כסס כניס ירושלם ור'
 סה' קיערו וסס עקמור"ס סה' סכסס ער סתקסן ור'
 ז"ל שלא יתקן א"ס סקן ור"כ לתיקוס סעכרו
 מושכססו שלא לפר זאק סכססו ולא א"ס
 לגביסו כרין דרדס שר"ו לררוס ח' ותיקוס ארוס
 סהרי אינ"ס יכולין להפר א"כסס רכב"מ סכסס
 להדיח ממנו סכ"ק הפרס וסיון שלא היפר וס"ל
 יוס שטיעס סוי קוס ולוס כשכא וספר סתבעס
 לפני רכסן ח"כ כל אכ"ס חסר"ו וכל כר כר תנ"ס
 סוקכא ר"ל למומר מוסר לך דסייט שמוכרסס
 הנו לכניס ארוך כסס שטוס שאינן ככלל סקסס
 וספרס וכדפסק מרין ז"ל דסאפוס אינו ככלל
 סקסס וספרס זא"כ כיון שלא הפרת וס"ל יוס
 שמייעה סוי קוס וסייט יול מעתס סוס לתיק
 וארוס להפר זאק סכססו ותיק' עלס דרעקן
 לגב"ט ספסר גרול סה' אין עלגו לומר סכסס
 שא"ס שטוס וסין ככלל ספרס ולוס כ"א רכב"מ
 וזרזי לכו דר"ו לא סוס דרעקן לתיק' סטבעת
 סגלות ולא ססס כזאק כוסר"ל אלא אינו סכסס
 שגל סכססס סמטול קז"ר ח"ס סכססו סכססו נכססו
 לתיקס ארוס לא ריז"ו כסוטול ולא על סכססס
 סגלות ח"ו ועל זה אמרו לוס רכסן רכ"ל לתיק'
 ר"ה כ' אינו למס שוכרסס סה' סכססו סכססן או
 רעל סכססס סגלות קז"ר מאוס רככל לתיק' לו
 ער וסיון סכך סכסססס סלסון חף סא"ס ח"ס
 איך נסמן לומר סכססו סעל על סכססס סכסס
 אלא סדר ריג"ו דשמייעך וסדק"ך שלא ספרת
 להכ"ק סוי קוס לסכססס סגלות וסוי סכססס
 ר"ל כר ח"ו אלא כרין לתיקן זה הנו מוכרסס
 לגב"ט ככס שטוס שאינן ככלל סקסס ספרס
 ור"כ א"ס יכ"א ז"ן וערין וסכסס סכ"ק ספרס
 מליחוס לתיק' וכול לססר להוסכ"ך סוס"ר רחף ססור
 רכב"מ וסר"ס לס' רכסן ר"ל דחילי סכססס סגלות ק"א
 לא היפר כס סכססס כיון דחילי לכויוס שמייעה
 סוי קוס חף סע"ס כקז"ר וסכר רעל סכססס
 סמטול קז"ר אינו נאמן וסוי קוס וס"מ
 סכסס"ו ז"ל .

עוד

אינו ארוס כז"ל ז"ל כזאפן אחר וישיב
 קדיסס סכסססס דמס יענה רכב"מ
 כמלת או ותיק' טע"ס כוס ולא היפר וס"ל לא
 קאמר

קאמט ואי דקאמט עור ארבע למרחק דאס כוונת הכ"ק לתבוע הפרה אמאי לא אמריה כקאור חפר לי עור ניין לה כין דלמי מה שגחכארי לעול דהכ"ק חכמה הפרה מיון ארום אס כן הוי ק"ל דערה המאורסה אביה ובעלה משירין און נרדיה ואס קוים הכא אנו יבול הארום לפטר לבדו וא"כ חכמה שפוח אבא לשכינה כיון שעבר זמן ועדן לשבועות השכי' על הגלות אינו יכול עכשוו להפטר עם רכב"ח כיון דחזיל ליה ויז שמעיה ויהו קוים

אמנם הענין ויכן כמהו דאחא פלוגתא דרבנן דהרמב"ם והסמ"ג והסמ"ק ס"ל שניין שישמעו האב והבעל כיוס אחד ויעשו הפרה אבל אס שמע ה' והפטר ומעמ הכ' כיוס פלוגתא אינו יבול לפטר והרמב"ן והר"ש ז"ל ס"ל של א' מפר כיוס שמעו ארבעי שלא שמעו כיוס' וכוה בעל א"ל הביאור ונאמר דרכב"ח ס"ל כהרמב"ם דהעמה דלרין שיבעו שניהם הפרה כיוס א' וה"כ ק"ף שגמיה רובמה שיהי' אבא היפר שבעת הגלות של השכי' כיוס השומעם לא הוי הפרה שדאי כזאור הדוד של החרכין הוי לדיקוס שניעשו למעלה ארום לגבי שכינה דלא פחת עלמא וכו' ויכן שלא הוי ויבולין להפטר בה שעתא ממש השבעתו ארבע וכו' כגו"ל איב הפרת התכמה שפוח אבא לבדו אינם הפירם וה"כ רכב"ח עכשוו אינו יבול לפטר א"ף שגיבוע למעלה ארום דלרין שיבעו הפרה שניהם כיוס א' ועפ"י שיטתו הכין דאחא יסחה כוונת הכ"ק אחי' לי שנשבעתי ועכשוו שנשבעתי מי מפרי לי דהיינו מי הוא שיש לו כח להפטר לי שפדאי אס יגיע הזדקק למעלת כעל לגבי השכי' שיטל להפטר לבדו הוי ק"ל דאין שמיכעל מפר כקודמין ואס יגיע למעלת ארום שפטר כקודמין הוי נרין להפטר עמו אבא שפוח חכמה כיוס א' וא"כ עכשוו אינו יבול. ויפטר עמו אבא דחזיל ליה ויז שמעיה ואס הפטר כיוס שמעיה אינו מועיל דלרין הארום והאב עמו כיוס א' וכוונת הכ"ק היתה לפי דעתו של רכב"ח שילך וינה לאחור הדור שאין תלפס לשבעתו ולא תקבעה והל' יסמכו על לדיקוס וחסידים שכולין להפטר מיון ארום כלי קאבוט וישראל וזהו כה והגור לפני רבין.

אמנם רבין ס"ל כס' הרמב"ן והר"ש ש' רכל אחד מיפר כיוס שמעו ונב"י שיטת פרא כוונת הכ"ק היתה לתבוע הפרה מרכב"ח משום דל' דאחא היפר כיוס השומענה ולא נתקדש השכי' בה שעתא לתבוע הפרה מלחיה שהוא ארום אבל עכשוו שלטעמיה הרבה כלה הכ"ק ותבעה הפרה מרכב"ח שפיר לה ולוה קאמרי ליה שמוכרה לי' שהוא סיכסא זאועה שאינו ככלל' הקמה והפרה דר"ל למימר מופר לך ויכן שלא הפרה ואיל' ליה ויז שמעיה הוי קוים ואין יכול להפטר עור ארום וזדקק אחד לזאת השבעיה וזהו כה רכב"ח ואמר לכו לרבין דה"ף לש שכתבסם השכ"ק תובע הפרה וה"ף אנו יבול להפטר ואס כפרה ל' דילמא משבועת המבול קאמרי ולוה ה"ל הא ליהא דא"כ חיי למה וא"כ מש"ם לא הקשה תלמודא על

רכב"ח ואיך משום דרכב"ח לאו אמאי טעמא בלאור לא ריה להפטר אלא משום דס"ל דכוונת הכ"ק היתה דאין הפרה לשבעת הגלות והאי סכסא דילמא לשבעת המבול קאמרי הוי לדיקוס דרבין קאמרי חבל איסוריהו ס"ל דא' להפטר שבעת גלות מדינה כגו' וסרבה כיוסא כוס בתלמוד המפרסם ככה"ג דלדיקוס קאמרי ולוה ס"ל אינו גופים כן **וב"ה** דאמאי פולטרו רבין לכוונת כס שומע ח' והרד"ק איקו טעמא ותכר דפי' הכ"ק קאן דא"ל דעל שבעת גלות קאמרי וס' דומיה למו שסבור שאינו יכול להפטר בגין שסבור שאינו עמו נפש שפסקו ז"ל כחכמים דס"ל שיטל להפטר אפי' לאחר כמה ימים ולא הויא שזיקתו. קוים לזה י"ל דרבין סכרי בר"מ דפלוני וק"ל דאזני ויבול להפטר עור נראה לישב עפ"י ס' קדמב"ס ז"ל שהיה הטור שם שהכין כדעשו שס"ל דרדוס ז"ל שמעו אותם ארום א' אפי' שלח קוים אותם ומת כיוס שמעיה אין הארום האחרון יכול לבעול כיון שגראו להרוס א' ובכח עליו הסוד ולא סבורה א"כ אפי' י"ל דרבין סכרי כהרמב"ס ולפי דעתם דכוונת הכ"ק לתבוע הפרה מרכב"ח א"כ הוי כרוס שגראו לתרוס א' וא"ף דלא הוי שזיקת רכב"ח קוים מ"מ אינו יבול עור להפטר זדקק וארום אחר זאת קאבוטו ומש"ם הוכרחו לממר דרכב"ח יז לי זיון שוטה שאינו ככלל קאמרי והפרה ואס כן אפלו נראו לתרוס א' לזאת

אלאמר באופן אחר וישיב לפי דרך זו מנס' הלאו אורמתי מי מפרי לי א"ף לם' רבין וואו כתיקוס כמו דק"ל כיון דחזיל לישאל האב והבעל על התיקוס ולעשות הפרה כיוס שנשאל על אמנם הרמב"ן הטור ס"ל דחזיל לישאל על הקמתי אפי' לאחר יום שמיעים כמה ימים אבל האו והר"ן וה"י ס"ל דאזני ויבול לישאל על התיקוס אלא כיוס שמיעים עור קדיש פלגתא דחזיקו דאס קוים אחי' ממש וחזרו וישאל על התיקוס הרמב"ם והר"ש ס"ל דאזני ויבול להפטר עור עם סגוי והרמב"ן והר"ן ס"ל שיכול אחד שנשאל על הקמה להפטר עם השכי' כזאור ויז ותיקוס עור פלוגתא דמאי דרבי יעקב ס"ל דיעילוס האב והבעל לעשות שלח להקמה ולתפרס דרבי ואזני ס"ל דאין ויבולין לבעות שלח ומתקפו הסוס' כרמי יאזני דמקמיו עור קדיש עם שרדע לודיעי חן דמוית כינה שפוח אמאי בקדאמתי כגדר כ' שערי כינה

ועל פי כל זה נכא אל סכסאור ונאמר דרבין הוי סכרי ויבול לישאל על התיקוס אפי' לאחר יום שמיעים גם כמי אס נשאל תחת מהן על הקמתי ויכול לפטר עם השכי' גם כמי יטילוס לעשות שלח להפטר וזאת היתה כוונת הכ"ק ועכשוו שנשבעתי מי שקיח אחא מופר לי כשליחתי אבא שפוח חכמה משום שפך שקיים אבא וזאת השבעיה כיוס שמעיה עכשוו כוס הויס נשאל על הקמתי ובעשה שלח להפטר לי וא"כ לרין אחס רכב"ח שאתא ארום לגבי דמי להפטר לי עכשוו וזאת השבעיה עם אמאי שפוח כשליחתי

ועכב פרעה א"כ טעק ויהיך לפי זה כשנצטע
 יעקב ליוסף שחן וכל נצחיה פתחולו' סאלו היתו
 יודע שפרעה ועכב על לא היתו כשכע שהיו
 מה' טעיה קרא חתו ועקב ליוסף והשביע אותו
 לפי שיהו ויבולת חיה על יעכב עליו פדעה וכוון
 יוסף כשכע לאמר ולא חשך ודמעה יעכב עליו
 כע"כ ל' ה"ט דה"ל ליוסף דהא מלחא דל' ה'
 שתיא היה טעכב פרעה עליו ד"כ אשי' עבאמי
 שפרעה מעכב עליו וכל לעשות מה פתח
 דזה היו נולד ומתהרש עבאמי ואין פתחין כעלר
 כחוחן דליתא פתח כשנצטע ועקב אלא דוקא מדתם
 שיכול להתחרט מעיקרו ולו' מעיקרא היתו אסור
 עלא הים מעכב פרעה ומשי' כשכעו אכל השתא
 שפרעה מעכב מתחמט אזי על מה ששככתי
 אמר דחין פתחין כחטעה לפי חתו' ורשי' ג' ד'
 פתחין כחטעה כל' פ' ר"י הכתיב חתהרבו סג' ל'
 א"כ הן חתהרבו לטעיה עקב ליוסף והיה כשנצטע
 פרעה ליוסף כמו דלא לעשות כה"ק חין ויול
 יוסף לפתח פתח ולי' אלו היתו יודע שזכי משכע
 אחיו ואת השבעה לא היתו כשכע דלא לעשות
 כלשון הקדש אלא היתו מללה ועי' ועשו אחיו
 כהתריס מת' וכל הטוב כעניו העבש ולא יהיה
 יכול פרעה לעכב עליו והתעורר דהכי לא נדרי
 ומלחא רשעותא כלה היה טול מתהרש והתני
 נולד איכה מהה השבעה שהביעו אהו אחר ששבע
 פרעה והו עככב פרעה כענמה טול גמלה דגס
 כשנצטע פרעה ליוסף לכה פתח אלא חטעה
 יכול להתחרט יוסף ולי' כשכול כבוד אבי הו
 מתהרש מעיקרא וכלתיו אלא כשככתי' יע' פ'
 כל אלו הכרחים נכה ה' הכחור דיוסף הוה ק'
 חול כל מ' ד' ותיק כחח וחטעה כדי לעשות
 חתהרש ומשי' לא הוה מתחיל אשכנעת פרעה ועקב
 אהו ריכבא פתח אלא חטעה לכד אכל השתא דה"ל
 פרעה אהיל אשכנעת יעקב א"כ משמע דה"ל
 כס' חתו' דה"ל דחין לייך פתח אלא כחטעה לכד
 סני מש"ס אמר ליה יוסף לפרעה אש כן לפי
 סקרוק אשכול כמו חתוך ח"ג ריכבא פתח
 אלא חטעה ככד וכלל הדבר הוה חור פרעה
 מסכרתו ואל' עלה וקברו חת חתך כהאר
 כשככתי דהו טעיה להסרדן דחין מתירין אלא
 כפתח חתהרש'

חתה לרצח דח"ג ששארל אש היו חולטס
 ומתפשטן על הירושל יוסף היו מפקדיו חרבוט
 גדול ח"ס אף ויולין לעשו' מוה פתח ולי' סאלו
 היתו יודעים שדך יהיה שלא נדע כהיכן קטר יוסף
 ועי' כפקוד חרבוט גדול לא כשככתי מעולם
 שהדבר כדור הוא סוף אש יעלה זה על לבס
 כשעת השבעה דשמח לא היתו ודעיה סיבן קבור
 לא היו כמנעום מלשכע כשכול זה דמלחא דלא
 כשחא היתו ואומרים כדעתם שמה נדע מר כהיכן
 קבור ולא נפקד כלום וא"כ עכשוי אלא דעני
 אין ויולין לעשות מוה פתח דהו טולד מתחולחין
 פתחיהם כעלר אכל חטעה ויולין לעשות' ולומר
 ששככול זה חרבוט אט מתחרטין מעקרא על
 השבעה וכלתיו לא כשככתי ח"כ איתא ר"ל רבוט
 פלוגי ושרל ומרע"ה דשראל ס"ל כהתו' וסוגין
 דעלמא כדחתה כלכד מתירין ואין לייך פתח
 ומשי' כיון אלא עלאמר מר חתו' של יוסף חטע
 דבעת לעשות חתהרש כלכד כשכול הוה
 אמת מרע"ס ס"ל כס' ר"י שחטא מרתי דחין
 מתירין אלא כפתח ומרע"ס משי' הים הוה והולך
 למש על חתו' של יוסף כדי לקיים זאת ששכע'
 חתן לס חתהרש וכוון שחלך ומלח מקומו ח"ל אש
 אין חתה מלחא עמךד חתו' אט מתקדש משכעתיך
 דהא ודאו חתהרש דהכי לא כשככתי אשי' אש טעכב
 אהוט מן האולה מר הדלחא עמנו :

עור

לאלה מן לפרים כמאמר הנ"ב פתח
 השער כמאמר פלוגי רבנן ורבי"כ
 ובהקדים מ"ס רב"כ כפי' רב"ס ראיכה דהשבעה
 שחא אינה לנפוש של דבר ששככע עליו אלא
 כשכול דבר רבתי הויכח לישבע זאת השבעה
 ולהימכר' והרשב"א והרשב"י רחין לייך חטעה
 דמעקרא אלא סני כחטעה דהשתא ומרתי סכ"ס
 טעכח דטעור פלוגי כוה וס"ל לרעולס לייך חטעה
 דמעקרא אף הויכח רלא הו לנפוש של דבר
 ששככע עליו וכעקף ס' הרמב"ן והרשב"א איכה
 פלוגתא דהרשב"ס ס"ל אף הויכח שהשבעה היתה
 לגבי המשביע לנפוש של דבר עמא ששככע עליו
 כיון דלגמי המשביע לנפוש של דבר כוה אלא
 כשכול דבר חתך נשכע סני כחטעה דהשתא
 שהי כג"ד שהתאם ה' בהיתחו לנסור האתם
 הכ' עליו סיה לנפוש של דבר לגבי היה ורשי' א'
 פתח דטני כחטעה דהשתא אכל מהר"ט נדחם
 דפלוגי על זה ומשי' ה"ק על הרשב"א דשכע' משה
 היתה לנפוש של דבר לגבי אהו' סאלו ולא כמנכר
 כוה וכן שבות לקדושו לגבי ל' היתה לנפוש של
 דבר וכמו שכתבתי כל זה שם עוד ידעה מרתי
 הרשב"ן ו' שהדבר משני היתה אף שדור משני
 דבר חתך ה' אף ככדור זה יש הפסד לו כמו
 הנודר מן האתם שח' ויחנה משני שאינה רע
 לייך חטעה דמעקרא וכן ויחנה מתי' הכ"ס טעכב
 דעת הרמב"ן והרשב"א ע"ס אכל הרשב"ן פלוג
 על זה והית ליה דאף כוה סני כחטעה
 דהשתא'

בעתה

כאל לידר משכע כדיר כשנצטע
 התמל עפי' נודתה רה"ש שכתב
 רבסולא

ועל פי זה הנה מקום חתו לישב כמו מתי
 ראיכה כפי' דהטעם מ' לט גדול מיוסף
 שלא נתעסק בו אלא משה כה ויהא כמה חשבות
 מטע על משה סגל וישראל כשככתי כחח וכוה
 כמטות כהתהר' ס' ל' יקח מלוה וכו' ועני' על
 שפת החור אחר יוסף יוסף טעני עת ששככע
 חק"ס לנאל חת וישראל והטעם השבע' אשכנעת
 אף ישראל אש חתה מלחא עמךד טעכב ורשי'
 לא הוה חת מתירין משככתי מוד קף חתו' של
 יוסף רבי נתן חתהר' כהכרעו של מלחא היה
 קבור וט' מוד מרשיע חתו' של יוסף ע"כ והדבר
 קשה לשמע שחך וישראל חז לא השתחו על
 כשככתי שהשביע יוסף וכמה חו פלוגי וישראל
 ומרע"ס אמתם עפי"ר יע' וקרא שחלח לייך

דכשאל נח מן הסיכה הקרוי הקב"ה כפ"ו ולא קבל עליו הסיקה עד שנשבע לו שלא יבוא מבול לעולם נמצא לפי זה דרשנות המבול שנשבע הקב"ה לאו לגנוש של דבר משום שאיט רוגע עור להכיל עור מבול לעולם אלא מפני דבר אחר כדי שיקבל עליו נח לפרות ולרבות עור נקיים מאי דאחיה סיכנתה קתוה ר"ח אומר כל מי שאינו עוסק בפ"ו כאלו עוסק דמיס והאלו ממעט את דעתו דרובי כי כולם אלאם עשם את הארס מה כתיב אחריו ואקם פרו ודכו נמצא לפ"ו דמי שאינו עוסק בפ"ו ח"ו מגיע לו טוה לכביול וממעט את הדעת א"כ לפי זה לא שייך לגבי הקב"ה חרטה דמעיקרא לפיכך שלא נשבע מעיקרא דמכרתה היה לישבע כדי לקבל עליו נח לפרות ולרבות הלא חסו בראה לכת ולרס וגם פתח לא שייך לגבי הקב"ה וכמש"ל בשם מהר"ט ו"ל אלא חוקה חרטה דהשאל והגם יח לגדו ולומר דאע"ג ששבעת המבול היתה ממני דבר אחר כדי לפדות ולרבות מ"מ השבעים בעצמה לא יח כה הפקר לגבי הקב"ה דנחיה ליה להקב"ה שלא להכל מעשיו ודפי"ו זה סדר נכח למתאמרין והאמר דכ"ע ס"ל דמני כחריטה דהשאל סיכא שהשבעה היתה מפני דבר אחר כס' הרמב"ן והרשב"א ז"ל

אמנם פלוגי רבכ"ח ורובן כפלותה דהכ"ח והרשב"ן דרובן ס"ל כס' הכ"ח ז"ל דאע"ג דשבעת המבול מפני דבר אחר נשבע מ"מ כיון שהשבעה עצמה אין כה הפקר לגבי הקב"ה לא כפי כחריטה דהשאל אלא כדך חרטה דמעיקרא וחרטה דמעיקרא לא שייך והיא דקאמרי א"כ לוי למס דמיני למס אוי לזרן חרטה וסא חר' דמעיקרא לא שייך כשבעת המבול וחרטה דהשאל לא סגי וכו"ל להקב"ה לבקש פתח וכוין דפתח לא שייך לגבי דחיה א"כ מוכרח ולא על שבע' המבול קאמר דהא א"כ להסתיר כלל אלא אחי על שבעת סגלות קאמר אכל רבכ"ח ס"ל כס' הרשב"ן דהך כזה סגי כחריטה דהשאל ומש"ס קבר דילמא ששבעת המבול קאמר א"כ דכ"ע ס"ל כס' הכ"ח כדעת הרמב"ן והרשב"א אכל פלוגי בחלוף הגירסא של הר"ף והר"ס שגלוי הר"ף שהשבעה הוה מקרחה כקדאי אחר שכבר ליה אוי הקב"ה על פ"ו א"כ לפי זה אשאי היתה לגנוש של דבר מדעתו ורלוו נשבע שלא יבוא עור מבול לעולם דחיוי תפי עור כשסתפת לעולמו ולא בשלש דבר אחר שכבר כלל אלא אחי ולרבות ולא היה מוכרח לישבע והוה הקב"ה לעשות חרטה דמעיקרא וא"כ רבנן ס"ל כס' הר"ף שורבכ"ח כס' הר"ף ז"ל

עוד יש לגדו ולומר לפי ג' הר"ס ז"ל ששבעת המבול סתם מפני דבר אחר שיש כה הפקר להקב"ה שעי"ו יבוא העולם ערות סרכה ומתשין כס' על מעלה ח"ו אוינס מתקראים יתחייב הקב"ה את העולם וא"כ איך סב"ח מודה דמני כחריטה דהשאל אמנם פלוגי כפלותה דהרשב"ן ומתרי"ט ז"ל דשבעת המבול הוה להנחת נח ונניו אע"ג דלגבי הקב"ה לא היה לגנוש של דבר

רבנן ס"ל כס' מהר"ט דכיון דהויה לגנוש של דבר לגבו נח וכמו אע"ג דלגבי קב"ה לא הוה לגנוש של דבר כדך חרטה דמעיקרא וחרטה דמעיקרא לא שייך וא"כ מוכרח לילוי על שבעת המבול קאמר ר"ח אוי למס ר"ל דלמס דמיני על כן חרטה ודמי חרטה אינה מעטולה אלא ודמי על שבעת סגלות ק"א דרבכ"ח ס"ל דמני כחריטה דהשאל כס' הרשב"ן ומש"ס סבר דילמא ששבעת המבול קאמר א"כ דכ"ע ס"ל כדעת הרמב"ן כדעת הרמב"ן והרשב"א אמנם פלוגי כפלותה דהרמב"ן והרמב"ן רבנן כדעת הטור ורבכ"ח ס"ל כדעת הרמב"ן א"כ דכ"ע ס"ל כדעת הטור ז"ל אכל פלוגי כס' סג' רבנן כס' הר"ף ז"ל ורבכ"ח ס"ל כס' הר"ף ושייך כשבעת המבול חרטה דמעיקרא

ובדרך זו אלך נמי לבאר מאמר יוסף שאמר לפרעה אחא כמי דאחיל אדיוך דהויה הוה כהא הליא והגם הוה דבר רבשבעת יוסף לפרעה לא שייך דעסה ומעיקרא משום דבאותה שעה עדין לא נעסע יוסף מלך והוכרח היה לישבע ואם לא הוה נשבע היה אדיו כד' שלא לגלות למצרים שעי"ו יהרגו לפרעה ויעשו יוסף מלך וברוין דקריהו ממס ומה"ט נמי כל פתחים שיש לו כעולס דאדעתא דמני וסגי נשבע ולא שייך אלא חרטה דהשאל וכן כשבעת יוסף ליעקב אביו לא שייך חרטה ומעיקרא דמוכרח היה לישבע כדי לקיים מצות אביו וכן נמי לזכא פתח כמו שכתבתי לעיל בדרך א' ולזכא אלא חרטה דהשאל א"כ י"ל דיוסף הוה ס"ל כס' הטור ז"ל דהך חס שהשבעה הוה לאו לגנוש של דבר אלא כשכיל דבר אחר כדך חרטה דמעיקרא ומש"ס לא היה מתחיל אשבעת פרעה אע"ג שהשבעה הוה לגבי יוסף והספדשכע לאו לגנוש של דבר דרוגס יוסף היה לגלות ויעשו אדיו מלך לבדו אלא כדי שלא יהרגו דבאותו נשבע סג' פטור דהין אשבעת זו החרס כלל וכן נמי שבעת יוסף ליעקב לא לגנוש של דבר הוה אלא לגבי יוסף ודחיוי לא רגס לישבע אכל יעקב כדחיוי לישבע ואילכא דהטור אין לה החרס כלל אכל עכשו ש"ל פרעה ליוסף אחיל אשבעתך א"כ משמע דס"ל כדברמב"ן והרשב"א דהויה דרשבעת הוה אינה לגנוש של דבר סגי כחריטה דהשאל מש"ס אח"ל יוסף א"כ אלא נמי אחיל אדיוך אע"ג דלא שייך חרטה דמעיקרא וספדשכע חרף נמי סוף לאו לגנוש של דבר לגבי חרף וסגי כחריטה דהשאל מוד אמר ליה ערלי וקבור את אדיוך ולא תוה מסכרן א"כ דהוה יוסף ס"ל כס' הרמב"ן והרשב"א אמנם ס"ל כס' מהר"ט ז"ל דכיון דרשבעה לגבי פרעה התחייב הוה לגנוש של דבר אף על גב דלגבי דחיה לאו לגנוש של דבר כדך חרטה דמעיקרא ומש"ס לא הוה מתחיל ליוף לס עור פתרה כלל וכן נמי לגבי יעקב ויוסף ליעקב ששבעת הוה לגנוש של דבר לגבי יעקב שישאלו וקבורו כח"י משום ג' עבדים שח"ל וא"כ אין לה החרס כלל נס' מהר"ט ז"ל אכל עכשו ש"ל אחיל אשבעתך א"כ משמע דס"ל כדברמב"ן דס"ל דכיון דלגבי יוסף נשבע לא

הוא לנוש של דבר קטן כהרעוה המשתא א"כ
אנכי נמי אהתל אהרן דהא גס שבעתו לך לא הוא
לנבי דיה לנוש של דבר וטני כהרעוה המשתא
ואלך והתשול לך אמר לה עלה וכו' כס'
ההשאלה

וביה גיכ יבואר פלגתא דהשאלה ומרע"ה דהס
עסקי' כביה ולא חשבו לשתבעת יוסף ומרע"ה
לה עסק כביה וחסד לשתבעת וחסף דכחאי פליגי
אמנם לפי האמור א"כ הוא שרעה לעב"ד רשעי'
מרעוה המעיקרה און עיך משום חוסף היה מלך
וכל הוסי כענינו ונפסה ואם לא הוסי שומעין לו
לישבע יש לתוס שמה לגלגל עליוס עוונות רצונית
ולגרו ויענה און ומכרחים און לישבע ומרע"ה
כל הפתחים כעלום דרעיעת דהבי והבי כשבינו
ולא עיך אלא הרעוה המשתא א"כ י"ל רבוס פליגי
והשאל ס"ל כהרעוה' הרעה הוא השבעה הינה
לנוש של דבר הכה טני כהרעוה המשתא
ומש"ה כיון שלא ראוהו מוד חשבו כדעתם לנשות
בהרה כהרעוה המשתא ובהעסקו כביה אכל משה
ס"ל כהרוז ליעולם ריך חרעוה המעיקרה והכל
לדוכא הרעוה המעיקרה וביחאי' און לה התרעוה מש"ה
הינח כביה והתעסק כהרעוה של יוסף א"כ דכ"ע
ס"ל כהרעוה' ו"ל אכל פליגי כפלגתא דמהר"ט
והרעוה' ושהל ס"ל כהרעוה' ונשה כהרעוה' ו"ל
עור יש לגרו ולגרו רשיך חרעוה המעיקרה
כשתבעו זו משום רלח חשיר יוסף חרעוה לנשות
עמסם כלום אכל משני אהבתם עמו כשבעו לו
חולקין הוסי שלא לישבע מעיקרה אמנם יש להשאל
לא נחשירו עיניו אלא מתעת של דיעו קביו
ואם יחשבו עליו ופקיחו כהרעוה וא"כ הוסי חרעוה
מתעת טלה וברך יהוה ודכש' היעב"ן סי' רנ"ו
מוכת דחרעוה מתעת טלה לא הוסי חרעוה ומס'
רע"ב ויהא דהוסי חרעוה וכו' משס הר"י ע"ס
א"כ יל דכ"ע ס"ל כהרעוה רבוין דהשתבעה לנבי
יוסף הוסי לנוש של לרעוה חרעוה המעיקרה אמנם
כוח פליגי דהשאל ס"ל דחרעוה מתעת טלה הוסי
חרעוה כהרעוה המעיקרה דפי' רע"ב ומס' אהר"ה של
דיו אהרו הסבימו לנשות הערה והלבו והתעסקו
כביה אכל מרע"ה ס"ל כהרעוה המעיקרה דפי' רנ"ו
דאנו מועיל חרעוה מתעת טלה ולכן ליכא התרעוה
לשבעה זו מש"ה עליו נלמר ח' לכ יוקח מתנת
שפתם הסוכים וכל לעסקי כהרעוה וכתווי יענה לו
ולרעוה ער עולם אמס' כהל"ז

וכס"ק רכ"כ אהרעוה אר"ל און פלגי את שלמס'
דוד ער היכן כחה של חרעוה אמר להם פלגי והוא
מה עירוד אהרן פור נתן לאפומוס לרעוה עומדת
לעבד קרעו תרוס כבכור רכא אמר מהכא והוא
מרעוה וישבון מלחמות קלעים משבנו לחמו מתן
מימוו נלמנים מה טעם חרעוה וישבון מש"ה
לחמו מתן מימוו נלמנים ע"כ והוא' למרעוה
דמה חרעו למו דרע"ה כביה של חרעוה ויותר משאר
מתנת והיו דיעה הכי נס כשאר מתנת שבערס
כעס"כ ושבר מתנת כחאי עלמלו לוכא ואם כוונת
דרע"ה לו' שמלכ"ד שרעקו עומדת לערנ"ג נמי
כעס"ו קרעו תרוס כבכור כעסור וכבכור הוסי מני
אבותם כשאר מתנת שרעוה ללרעוה שחוף טוב
לשמים ולבריות כגון בקור' חוליס והכנסת אורחים
ות"ה דתמינה כרו שזכיל מפורחוקין כעולם הוסי
והקדן קיימת לו לנלוס הכא ותו קשה דלמחי
הכורן שפ"ה' להשכ"ה להס על זוס מדכרי חוד
אכיו והא מקרא מלא דבר כחוב כהרעוה נתן
לו כי כגלל דהכרי הוסי ויכירך ס' אלקך גס רע"ב
שאר מהכא והוא מרעוה וכו' מה חרעו לטו
כיונך ככה של חרעוה חרעוה דמחי רבי אכיו
והיו חרעוה מחי קרעו מהכא לא מוכת אלא
עולם הכא וא"כ כל המתנת גס כן טתל כסס
עס"כ ער י"ל אהרעו רכא רחם כוונת סכתי'
לחמי שמי שיעוס' חרעוה שברו והוסי מרעוה
וכו' א"כ הוסי' כסכך לחמו מתן מימוו נלמנים
והוא מרעוה' כמו שמענו ככל המתנת שחור
כתתלם סר דשמי' וחס"כ מתן שברס וכן
לחרעוה נשה כביה כחון נתן וחס"כ אמר כי
כגלל דהכרי וכו' וער דא"כ מה זוס שקיסי חס"כ
וארז מלך כופו החונה ענין ופרס"ו' א"כ שוכס
ליחות פני שכינה והיו ככר שמעוין זוס מקרא
דמרעוה וישבן שמתנת נפשו כמתנת מרוס שחוף
פני שכינה חתנם הכל יכא כגלל ישוב כחאי
דחיות' כפ"ק דרעיעת אר"י מכלל דכתיב עשר
תעבר עשר כשכיל שחעעבר ופרך ומי סר לנסוי
לה' והא כתיב לא תבאו את ס' א"ל הכי קאמר
ר' הושעיא און' מוסי שחעעבר סביא און כל חמיעער
לכית חוליו וכו' ופסוקי נא כוחא וכו' אס לף
אשחא להס את חרעוה השמים וכו' וכתבו סרו'
כרעוה חיות אונ' אלא כחולת ורע"ב שחוי
כעעבר שרעו חרעוה מנין ס"ל כל לרעוה רכית
ופרקמטוה וכל דבר מרעוה ויהנה מרכי סרו'
כ"ר כפי' רמ"ו ויהא דס"ל דהך כהרעוה עומד
לקטת את ס' כרי שחעעבר אמנם מרן ככ"י כתיב
עליו דמתן גמי' לה משמע אלא כמעבר דוקא
אכל כשאר חרעוה לא

דרוש לצדקה

במרעוה וכי ימוך אהרן הה"ה מלוה ס'
מתן רל הר"ה כתיב נתן
לחס לכל כשר כה זוס וחסף את המתנה חרעו
הקב"ס עליו לשלם לו גמולו הה"ה ומתלו ילס
לע"כ מן המוריעות אסר כשמים ענינו כמה
מעלות חרעו זוכס כמענה חרעוה והני הל"ת עלו
דחמור רבין כני סוי ומנומי טולסו חיתנה כס
לן

ובזה ככא לכוילר המתמר דס"ק ער היכן
כחה של חרעוה יותר משאר המתנת א"ל
לאו ורלו מה כפי' דרע"ב פור נתן לאפומוס לרעוה
עומדת לעבד חרעוה' שבעה זוס כשכיל קרעו
תרוס כבכור כחאי שחעעבר כעס"ו' ויוק קרעו ואמר
פירס נתן להכיווס למור שמי' חרעוה' אלא שחוף
משור מתן חרעוה שזה והוא אס כוח טתן מעבר
ויותר אכל אס טתן חרעוה כחאי' אסור ליתן כחי
לקחעבר

לחנעשי וכן הכי' ו'ל' אמנם רכא ק"ל כס' העור
 ו'ל' דאף כשאר למה מותר ליתן כרו להחנער
 ומס'ה אמר מהכא והוא מדומים ויטון וכו' שה"ק
 הוא שבחנת באלם היה כדי שמרומים ויטון ככה?
 פתרה שלמים שמכרו מש"ל לחמו ויהן שלל כחן
 להם ולעני אלל ברו להחנער אפ"ה כיו ודח וכשבר
 חס"ה מכר"ה אהיו הכתו' ואמ"ה מלך כופיו חסונה
 ענין ופרט' לך הברית חצי אומר שזוכה לראות
 זו שכינה אפ"ה שלל עשה אלל כדי להחנער וקרא
 סתמא קאמר לחמו גיטון אפ"ה שאטו גיטון מעשר
 נכסיו באופן שבוונת ר"ח ורבה היתה דמתי קרא
 שבת. דרבעמא ולדקה שרי לנשוי משא"כ כאשר
 מלך דאמר וזכר שכרו ומס' פסיים רבא ואמר
 מכעטס והוא מדומים וכו' ודאף לויטכ לנ"ד משום
 דרעפטיה קרא לרמיו גיטון לאו כעובי דרקה קא
 מתיי אלל גם זק כמקנה על מי שהיה דריק שלל
 יהיה ממשק לסי כי השמים יעניו לו ובעני
 שפטי' משה הולך רכא לו דאף היתה בוונת
 שבתוכ מה טעם והוא מדומים וגו' והיהו מה
 טעם היה רולה שמרומים ויטון ככפ"ז משום דלחמו
 גיטון כשכל עשה דקה ופ"ה שפיר עביר וריו
 וזכר ליהנות מווי השכינה

ובזה וכן מנו מה שאמר ר' יצחק ע"ש אמר
 משה לפני בקב"ה במה תרום קרנם
 קל וישראל א"ל כתי תשא ע"כ ופרט' אם כאת
 לשלל רחש כהגבסה קת מהס כופר לדקה עכ"ל
 וגו' ר' ייאל לפרש כפושן אחר דריק באחו מלה
 שבעשו ישראל ורום קרנם חתעשו א"ל כתי תשא
 כמלה כהתוכב כתי תשא שהיה הזדקק שיכולן לתת
 מותק כדי שיתעשרו חרום קרנם אבל כאשר
 מלת הין וכו' לעשות כדי להחנער וכן
 פטור ו"ל

א"ל יש לפרש כמא' דלמרינן כפ"ק דריה
 דרשאלל האומר קלע זו לדרק כשכל
 שיהיה בנו וכשכל שזכה לעשה' היה זה דריק
 גמור אבל כשה"ע מאי דעביר כה"ב רשע ופרט'
 כעטס משום שדאף לכו לשמים ואם מריעין לו
 כמיו איתו קורה חלל אלא קולה הוסרין כעטו אל
 זה קורה חר והוא מ"ש משה לפניו ויח' כמה תרומת
 קין וישראל ויחר ממה"ע ה"ל כתי תשא שהיה מלח
 הדרקה ולגבו וישראל העולם ארזה כשכל שיהיה
 כתי ה"ל ל"ג ולגבו חס"ע מתן דרעביר הני רשע
 מקרי

ובזה גיטון מאמר דהע"ה הטובה ה' לטובים
 ולבדים בלגתה והמטום עקלקלותה
 ילויכה ה' את פועלי האון שלום על ישראל ו"ל
 דכין דלמתי הטובה ה' לטובים המהו קור ופכל
 דכיוו כמילת שוונת עור יל' כמתי דקאמ' והמטום
 וגו' דמאי קמל' כה ודאי מלחא רפי' היא עור
 דריק קשר מס' פסיים שלום על ישראל דאין לו
 מוכן לכחור

אמנם עפ"ד רס"ק הטובה ה' לטובים
 דהיינו למי שעושים דרקה ומטונין
 לכריות הטובה ה' להם ככל מני טובות כיום
 ועשר וק"ה והר' מפרש דהיינו אנו אומר זה

היטו דוקא לנדרים כלכותם שלכם ושר לטמים
 דרע"ג שמריעין להם אינם קרוין חריון תרומה
 על מעשה הטוב אמנם והמטום עקלקלותה אם
 לא יבא להם טובה וקויהם על מעשה הלוך
 אשום כאלו ילויכה ה' את פועלי האון השלון
 מעשה הטוב שעשו ויחשוב ה' להם עון וכאלו
 כלבו עם פועלי און - וכדי שלל חתשוב קתולו
 זה שנטוה דהע"ה הוא בושאלל כמו לו"ה שלום
 על וישראל דוקא דכתיבאל ליהא הוי חלקה דקסת
 וישראל לכו לשמים ויטו תרומה א"ל אבל חלקו זמ
 שאמריו והמטום הוא באה"ע דוקא שחיוס ומס'
 געטו לפ"י מאי' ה' הפיכה ה' לטובים וכולל ק"ל
 ולשירים כלכותם דלפ"ד א"ש

א"ל נאמר כאוון אחר ככני קראו כמא'
 דלמרינן כמסתב קדושין לריוה ה' ולחוטבי
 שנו מאי ולחוטבי שמו אחר רב אפי' חסב
 ארס לעשות מלה ודאמס ולא עשה מעלה עליו
 הכתוב כאלו עשה מחסבה דענה אין הקב"ה מלרסה
 למעשה שנאמר און אם דריוהי בלבי לא ישמע ה'
 וכתבו הרו' דכנוס אופכא דמתחבה רעה מלרסה
 למעשה ומחסבה טובה אין הקב"ה מלרסה למעשה
 ע"ש והייט דקאמר הטובה ה' לטובים שעושים
 מעשה טוב ולא עור חלל ולשירים בלכותה ויהיה
 דאפי' חסבו כלבס לעשות טוב ודאמס ולא עשו
 סביבה להם אמנם לענין מעשה רע אל תחייס
 הכי אפי' על החמסבה אלא והמטום עקלקלותה
 כה שעתא ילויכה ה' את פועלי האון ולח' מקדמת
 דהא וגו' קים קתולו זמ שאמרנו כין מתחבת
 טובים וכן מתחבה רעה שלום על יו' דוקא חלל
 כנוס הוי דינס הפכה

א"ל נמיוס לפרש מאמר גמה תרום קרנן וכו'
 וקודם זה לפרש מאי דליתא כפ"ק דרב"כ
 קתול ריב"ק אומר כל המעלות ענינו מן הדרקה
 כאלו עע"ה ע"כ והקומת מותרת דמ"ט כאלו
 עע"ה ומאי שיהיה דרקה עם ע"ה אמנם וכן
 כמא' דליתא קו הסת תניא היה דמ"ה יש פ"פ
 לכע"ד לומר אם התיכס אוהב הענינים למה אית
 משפרכס כדי להכלל אנו כהם מיינא של גהוס
 ע"כ עור ארזת כמדרש ששאל אורו מין לר"ג
 אם אין הקב"ה הפך כע"ה למה אינו מבטלה
 והאיכ לו דרעצה ודי הדרס עדיף וזכיה לו ריוס
 מהמילה כאוון דקאו' אחת עולה לדרקה ולע"ה
 וא"כ שפיר קאמר כל המעלות ענינו מן הדרקה
 מותרת משום דק"ל כס' אורו המון שאם הקב"ס
 אוהב את העניים למה אינו מפרכסן ולוח ליה היא
 חיי' דמעשה ודי הדרס עדיף א"כ כדלתי א"ש כוס
 כאלו עע"ה ומאמין כה דריו הוא מותרת מס'ל
 אם אין הקב"ה תפן כע"ה למה אינו מבטלה
 והייט דקאמר כמה חרומה קרנם של וישראל לגבו
 ה"ע שלל וכיחיו לעטר ע"ה כענינים אם אין
 דלכו כע"ה למה אינו מבטלה ה"ל כתי תשא דמיו
 כמלחא הדרקה שעושים דע"ה ודי פיעושים
 דרקה מוכרד ללא א"ה קב"ה דאם אית
 תפן וכו' -

ובזה יוכן מתאמר הכתוב לך דמקום הירושלמי נהו וחסד לאומים טעמא דרשו וז' לך דיקה קרומם נהו אלו ישראל וחסד לאומים חזותא אלו חוס"ע ורו"ל נהנו כמה טעמיים דר"מ ישראל מה"ע ולפ"ד ינחל דיקה הירושלמי נהו אלו ישראל כיון שאין עובדיה ע"א כדון הם עובדי דיקה רחון לך דיקה עליהם הם ספק"ה חפן כעניינים ממני מה אינו מפרנסם אמנם וחסד לאומים חזותא אלו אי"ע רחון שהם ע"א חסד מעובדיה דאם אינו חסד כע"א למת אלו מטעמה ח"א חסד דיקה מעובדיה חזותא הוא נסאב להם טעמיים הפך רענו של מ"אס לני ספירוס*

ועל

פי זו נכח לבאר מאז חזותא כב"ר ר' אבין כסס ר"ח פתח דרשע עושה פעולתא שקד זה נמרוד שהו פעולתו על שקד חורב דיקה זה אברהם שנה' ונ' ופי' הרב יודי משק ספוס דקדק כתיב שברך הרבם מאד עב"ל והמאמר הוא הטוב דמאי קמ"ל דרשע עושה פעול' שקד זה נמרוד פשיטא רחון לך רשע כחוסו שגדיה עצמא אלוה וברך כעיקר ענה הק"ל הרב התנא ז"ל שאין זה מקבל מה שהיה עושה אברהם דיקה למעשה נמרוד ועפי ליה לומר שאברהם סוס מודיע אלסוהו ויבדך לכל סעולש עור ז"ל רמסכ"ח חיות שקיס אברהם מתוירא על מעשה הקדקס עד שהורך ספק"ה להכמותו ונ' לו אל יוקירא חסדיה ונ'*

אמנם

עפ"ד הכל יבא לכלל חסוד דס"ק דרשע עושה פעולתא שקד זה נמרוד שהו פעולתו על שקד דמיוט שקף מעשה הדיקס ספוס עושה עם ספירוס הוא נסאבס לו לפעולת שקד רבון ספוס מתאמין כע"א וקוח רשע סופרים מוכרס וסבראו היתה משוס דאם חון רענו כע"א למה אינו מבעלה ולמי ליה הוא ה' דמעשה יודי ארס עדיף ח"כ גם מעשה הדיקס ספוס עושה לסקד נחשב לו סכוד עושה הפך רענו של מ"אס לני שטמו דס"ל דאם חפן וכו' למה אינו מפרנסם; אמנם חורב דיקה זה אברהם רבון שהיה רשע העזמיטס והרוע אלוהו ונ' וסבר הללמיס כמיוט משוס רס"ל דמעשה יודי ארס עדיף אס גם דיקה שעובס כדן הוא עושה זרע וכסבר לטולע שבר מעלס ומש"ה הוולך ספק"ה לכסוד ונ' לו אל יוקירא ארס על מעשה הדיקס דמאי עבדיה הפך רענו דאם רענו כעניינים למה חון אינו מפרנסן דס"ט רחוני מפרנסן כדו שהיה סברך הדינה מאד ע"י שאזס מפרנסן וקוטי משס כתי' ר"ע לאזקו חפן דיווק כחומרו איכס מנן לך סברך ונ' לאשפוי נמרוד ונ' למי רחוני טולע שבר דיקס טעמיים אלוה סדרכה חסד וחסב י -

ובזה

יוכן מתאמר הכתוב וטעם חסל כב"ר שבע ויקר"ה סס כסס ה' אל עולס וסנה ר"ל פי' סודקן להפילה וסנה"ה וסנה"ה וסב חסל יס לדיקק רמה קד יס ליה עם ספיה דיק"ה ויקרה סס ונ' ורו"ל כסוטס נחמורו כהו"ו ח"ת ויקרה חל"ה ויקרה מלמד ספקיה ח"ע"ה סמו של ספק"ה לכל' עובד וסב לחסר שחלוטו וסו עמרו

לכרבו ח"ל וכי משני אכלתס וסלס ממו סכל העולס כולו של אכלתס חורו וכסרו וסכרו למי שאמר וסיה העולס - אמנם לנ"ד ויסלס לפרס כחופן אחר דה"ק ויטעם חסל שהיה עושה דיקה ומפרנס העניינים שעובדיה וסביס עליו ויקרה סס כסס ה' אל עולס שהוא אל עולס ומנהיגו וסונו רוחה כע"א רכל מי שהיה רועה להפרנסם אלו סוס מוכרס שרס לו רחון רחוט של הק"כ"ס כע"א וסל רחוני מבעלה משוס דמעשה יודי - ארס עדיף רחוני לו ס"ל הוא ה' א"כ אסור לפרנסו אלו רחון הק"כ"ס כעניינים למת אינו מפרנסן אלא מוכרס שוירס רחון רחוני ספק"ה כע"א ומס נעמו לש זס מתו"ל כס"ל סדקסם שלכס שס"א וכן תסוס לדיקס ע"כ וסווא מביאר מאליו לפ"ד וז' לחמתיין שחלס חסל עממה כן חוד וכו' ונראה לפרס כחופן אחר וכספדיס ממי דתקסן כס"ל דימי נורדת מי שהלך למס"ד וסגמר ח' ופרנס חסל שאזקו חסן או' אכר מעשיו נחלקו עליו כדו כקיסס נדלוסו וסדע כסס חסל ויעול א"כ דוכס ח"ר"ל כ"ו וסח אמ"קטן וספיקו הס"ל כסן ופרס"ו ז"ל אכר מעשיו חלס חמירך לך הלמי וסני אפרע חסל חס' הלנה חסל חסס חסעס עימי ססלס לו חוכעסס וסווא חוכעסס לכעל חסלס וסיסס רס"ל כפי' סלכסו וסכין כססס לנאס וכול סתלוס לחכוע לכעל מרד' נתן דיק"ל מוסיפין מוס וסחסיס לוח וסנה ח"ר"ל ע"י דודקס כמזונות אשקו פטר חסן משוס רחון חסבר כרור שהיה מתחייב לו סכעלס משוס דלדקסר מעלמט חיקסס סעכס דרס להחפרנס דרמי למכרס חרו וכו' רחון חייב לו חסדרו כלום משוס רחון מעליו רחון קטן סלעיר רלס מן סספסר חסל חס פרע חוכ חסדרו חייב ללסס מה ספרע עטור ומוס רן חסבר כסח"ד ז"ל כפי' שח"ח כנ"ד שרלובן סוסיס סוללות לטורך סקומיס למוותס חלס עפ"י כ"ד דמי ככדי ספק"ה סחרי ח"ל לוקומיס כלי מווס והס חוכס כני מעלכס כלל להפרנס כמעסס וידיס ולכך חייביס וסווי ללסס עכ"ל ולפי רכיו ז"ל דל"ק ר"ח חס עמר ח' ופרנס חסל חסדרו שהו חולה שאינה כח מלאכ' כלל ח"כ שאינה יודעת מלאכ' כלל שחייב סכעל ללסס שהיו כעניינ זס מעליו מן סספקס שברחי חסוה לוס וסוכל' ומסחיכ' לכעל דדואי חון וסרס ססיקס מכוס עצמס וסחרת ע"ל ססחסיס ח"כ חומר עממה לעבדס בשכ"ל מווסתוס שחי עוקר סעיסס ססיקס מעלמט כי סידי רלס ליקרו לה רעבנותא ח"כ וסווי חון עשוס כררי מכויעריס כלל חלס חיקס לוח וסוכלס כעל"ד פסוע עור כקיסס מ"ס חר' כח"מ פי' ק"כ"ס כסס סמכ"ט ז"ל מפרנס חסדרו כססס כמחלוקת סמו למ"ד מפרנס חסל חסדרו כססס לז אכר מעשיו ס"ס סכס וכו' כ"ל

ועל

פי כל הקדמות הללו טעם ומחוק כיון מפרנס חסל סענו מה דמי עם סענו והכס"ה שהוא כרון אסוה לכני כעלה וסנה חס סעני חסל הוה חלל יודי כולל להפרנס מעשה יודי וסילו כחוקק עטוס שאינו יודע שוס מלאכ' ועמד זס ופרנסו כססס חס וסו מלחא דפסיטעא סחייב

שחיב ספק'ם לשלם לו אפי' לא הוה מטרה ול על ספק'ם סביר מנלו מן הספק בורחי אמנם אם בענין הוה שפרנס אותו יש לו מלאכה להפרינס **בדוקק** הרכה ובוואן זן אותו כריוח כריוח לו ה' מרחה איבר מעוהו ואין לו על הקב'ם כלום סהר **יכול** ל' לו אלו לא הוה זן אותו הוה מהפרינס כדוקק ממעשה ידו והעני' ספק'ם יטרה על הקב'ם יש לדחה לבחוח ולו דר'ד' כשסגנו הוה אין יכול להפרינס ממעשה ידו אפי' כדוקק ע"ז כדוקק כחן חן לו וגו' אבל אם יש לו להפרינס אפי' בדוקק ע"ז לא הסיר הכתוב ואם כן מרחה אין לו על הקב'ם כלום אעפ"י שהקב'ם טוחן לתא לכל כשר לפי כבודו של כל א' ואחר ראוכל **דמ"ד** סהרא סמכוו וז' דבמו שפרנס אהה חבורו סהס אין לו עליו כלום ה"ז מפרנס חבורו כסחה אין לו עליו כלום א"כ איפא' הוה יכול ל' סהס אה שוה שפרנס עגני כסחה כוונתו הוה ללוות לו ובין סהס חייב לו והקב'ם חייב לומו הרינו נפרע ממנו מדר"כ כדוףן טחן אה כוונתו הוה כשעה שפרנסו כסחה להלוות להקב'ם ובין אה כחן להלוות לענין אין לו מרחה כלום והכר מעוהו אבל אין להוה לענין בפי' לטורח מועוהו לית דחה ולית דמאח שכולו לפרוע מהקב'ם מדר"כ והנה ג' מוח' במקבלי דקק' יש מי ששואל כפי' לשל מהנה ויש מהתיבש ושואל לשל הלוואה יש מהתיבש ביוקר ואזו דונק ילקח אפי' כהלוואה שאומר **בדעו** רשעה ל' וביס' לי לפרוע ואם יאמר לו הני מלוה אורק ע"מ שלא לתכוע אורק אלה אחס תפרעני מיערק כשיוס לך ה"פ'ם טוף סוף כסופא אה ל' ובמו שאמרו בנמ' ואם כוה אין לו הקנה אלה לתא לו כספא' והנה סרב שנת חייב פי' דהיוון רמשהני כוה קרא סהס כיוון ותכל לכל דבר שאינו מבקש אלה כסלוואה ולמ"ד יש לפרס איוון דהיוו זהו כיוון ביוקר ואין תקנתו לקבל אלה כסחה

ובזה

ככה לכאור המ' שאלו לשלמה ער'סין כחה על זקקה רככל נוונה שגושה אהתה יש לו שברו על זה אמר לו לאו וראו מה פי' דוד אהה פור נתן לאחיוס שדיוק בדבריו ואמר פור נתן לומר שלא נתן לעני שלא הוה אפשר לו להפרינס אפי' בדוקק אלה נתן לעני סהוס אפשר לו להפרינס בדוקק וואו נתן לו מעוהו כדו שפרנס כדוקק לפי כבודו וא"כ מעוהו שנתן לו הלכו לפור דלאו מוכרת הוה שיתן לו ולמו נתן אלו המעות להיווסם שמתכיוון ביוקר והכוס לכל דבר ואינס רוטום לקבל אלה כסחה וא"כ מרחה אין לו כלום ובדקבויכא ואפ"ס כמשר אוהו דוד כדוק קדשו דקתו עומדת לער קרטו תרוס ככוד שהקב'ם מסלם לו כל מה שהוטא ובחן אמנם רכא ס"ל כמ"ד סהכסו סמכוו וז' דמנו מהפרינס אהס חבורו סהס לא אכר מעוהו ס"ג מפרנס חבורו כסחה וב"כ הרב"כ בחי' סהוס ובתכ וז' דבין שכן מהפרינס סהס אהס חבורו הוה וואו נפרע מהכעל כקנאי וכו' דקו"ל כיווד

לשרה חבורו ע"כ איב אופא וז' דריבא כסברא זו קאי וא"כ ענין דקאי כוה דוד לאו רכורא דמורחא כיון שפרנסו כסחה לשל הלוואה הוה מהן ובין שכן מרחה הוה חדר ונפרע מהקב'ם כמנאי כ"ד מדר"ג אהמו לכהו קאמר דמהכא אה למרחה כמה גדול כחה של זקקה וואו מרמוס ושכן דהיונו כדו שמרמוס ושכון מרמוס סלעוס מעבדו מ"ה לחמו טתן ומיוו דאמנוס שמתחילה פי' להיוו כסחהו הוה לפרע מן הקב'ם ולא כוונתו הוה להלוות לעני דהיו קרא כלו שניה ואמר לקתו טתן לומר שלחמו הוה מרחה וניון לכל עובר ושב ואין מרדקק אה האו הוה אינו יכול להפרינס אפילו כדוקק ממלאכתו וא"כ כיוס כוה מרחה אין לו על הכעל כלום דיש לדחה לומר דלא כוה ספק'ם ע"ז ואפ"ס מבשרו הנביא אחר כך ואומר לו מלך כוונתו קמוס ענין שנהס מויו שנהס שאף כענין זה פורע לך סכך משאס

ועל

פי זה נכאר דברי דוד המלך עליו השלום שאמר טוב איש חונן ומלוא וכלכל דבריו כמספטו כי לעולם לא ימונו לומר עולם יהוה לזקק משמעה רעה לא יירח כיון לכו כעוה כה' ע"כ דהכונה שרה הע"ה עולם טובה קמל"ן דשמה יתשוב אהס כלבו דלא כוה ספק'ם על הזקקה אלה כענין שאין יכול להפרינס כלל ממלאכתו אבל אם יכול להפרינס בדוקק לא הוהו הכבוד עליו לתא לו ואם להפרינס כדוקק מרחה אין לי כלום על הקב'ם ל' אהמר דהף לפי דעוהו סהקנה שלא לאכר מעוהו והיונו אומרו טוב איש חונן ומלוא שיתן לו לשל הלוואה להיוו וכלכל דבריו כמספטו כפי' הוה העני מתחייב לו ועי'ו כי לעולם לא ימונו דשמה העני הוה סהלווה הוה יכול להפרינס בדוקק אלה לבר כולל יהוה לזקק כדעני דלא אכר מעוהו דבין שפעני חייב לו מן הדין ויכול לפרע מהקב'ם מדר' נתן חוה דקאמר משמועה רעה לא יורא כלומר מהכסחו ויכול להפרינס בדוקק אלה כיון לשל כעוה כה' שפי' הדין חייב הקב'ם לשלם לו כיון שהלוה לעני ונתחייב לו מחייבו לשלם לו הקב'ם מדר"ג והיונו שפי' אחר כך ואמר פור נתן וגו' כלומר שהאמת שאפילו פור ובחן לשל מתנה לזקקו עומדת לער אבל לדיד אהי טתן לך עולם טובה אפילו מי שיעלם בדעתו דלא' אה ס' ע"ז יש תקנה שיתן לשל הלוואה - וכוה אין מקו' לומר שאמת מעוהו וכוה ויכן דברי הנביא ישעיה שאלר הלא פרוס לרעב לחמד ועניוס מרחהו תכיל כוה כי תפיה ערוס ובקיוו וגו' או יבקעו וגו' דה"ל הלא פרוס לרעב ובקיוו שאינו יכול להפרינס אפילו כדוקק ועניוס מרחהו תכיל כוה כי תפיה ערוס ובקיוו אלו אין ללא לומר כלל ועל דוד זה הוה יבקעו כשאר אורק וגו' או תפרח וכו' יענה תשוב ויאמר הכני עובן ומומו מרחה לפרוע כיון שאין ויכולם להפרינס משא"כ אם יכול להפרינס בדוקק

בדוחק ממלאכתו דרש מקום לומר רבות לא הוסיף הכתוב ומרמזת און הקב"ה מחייב לפדונו וכוונתו גם כן ויבטו קדוה האמרים כשרשת רחוק נתן חתן לו ולא ירע לבכך כהתקן לו כי בגלל הדבר הזה יכריח ה' הלאה ככל מעשה ידו וגו' כי לא יחל ה' הנותן המרב הארץ על כי הנכי מתן לאמר פתח הארץ את ידו וגו' והם בשלום ומנופלים ומלאה דפשי' שהקב"ה משלם לו שכרו דמו גרע משאר המנות ועוד מהו קמל' כי לא יחל הנותן שישלם אלף לשו יתן

פעתה נכח לבאר מאמר הנלכ פתח השער חרל' וכו' אשר התימה מטוחר ט דמאז קשיל לום לר"ח בקראו רכובי מלוה ה' חונן רל עד שהולך לחתויו קראו רמיון לחם לכל כפר וכו' ורל ומלישיה דר"ח משמע ומאוס קראו רכביו נתון לחם לכל כפר מזה הוא ס' ד' דכר שכרו וכו' הולך להכניחו ולרד' לטכר ראיין ה' כהא תלמי' אמנם עפ"י ותיישב כעוב עינים ובקשרים עור רכרו הכי המגור שחוק דכרו הרשכ"ה וס' דרפשי' במפרנס קסם אכר מעותיו והטעם שיש חלוק בין סלוק הנוק להקב"ה חובלת ואם כן זאת האשם שפרנסה שהקב"ה חובותו נכסיו כבעל או היתקן ליה ואובלת והוא שרע מנאט שאינו מנאט אום חובלת מחודש סוף דכר הוי כשרע חובט של חטרו והפטר שמינו של הרשכ"ה כקסם אינוש דעלמא חבל כה"א ויוסאף לא עד כאן לשוני

אמנם דה"פ האמר יכא הכל על כהן לומר נכון הן לו וכלהו לדרוים לומר שאיך ירד לרדקק עליו אם יוכל להפרינס כדוחק ממעשה ודו"ח לאו אלא ככל נוחא נתן קהן לו ולא ירע לבכך כהתקן לו לומר שאין לו לשלם לו כי בגלל הדבר הזה יכריח ה' הלאה שהיא משלם לך כבעתים והוא ס' ד' דקראו חיימי כהלויים שהבחיבום ומפרינס החלה כהלואה ור"כ לפ"י וקסם דמאזי הולך קראו להשמינין שישלם לו הקב"ה שכרו והיו כיון שהיה מלוק לעני ומתחייב לו מרינה כשרע מהקב"ה מרד"כ ליה כח הכתוב ומתקן לזו כי לא יחל הנותן מקרב הארץ שאינו רונה לוקח אשיו' כדרך הלואה כפי' משום כסופה דרמז' מנן לו לשלם ואם כזה און לו הקב"ה אלא שתתן לו כסחם וכיון דפלוניקת הוא אם הוא מתחייב אם לזו וכמו שכח המכיר' וז"ל און לך עליו כלום שאף אומר קי"ל כמאן דפטר ור"כ גם מהקב"ה איו יוכל לחבוט מרינא משה' ע"כ איכנו מתקן לאמר פתוח הפתח את ידך לאחיק לנעניד' ולאביוניק בין ברך הלואה בין כדרך מתנה בין כקסם ע"מ לפרע מהקב"ם גבול כח המטוה ונאמן הוא לשלם לך שכרך משלם

וכזה נכח אל הכואר ונאמר דר"ח משמע ליה קראו רכובי מלוה ה' חונן רל היינו דל שפחטיים לוקח אשיו' כהלואה כפי' אלא אינו מקבל אלא כקסם ח"א חונן ולא חזר נתון ל' שהאיש הוא שפרנקו אינו מורקק עליו אש יא לו להפרינס כדוחק אלא אשיו' שראשו שיעול להפרינס שחוק אשיו' חונן עליו ומפרינסו כדיווח לפי הרשו' לו וע"ז מכשרו הכתוב דלא איכר מעעותו אלא מלוה ה' חונן רל אמנם קשיל ליה לר"ח ראיין אט חיובין להכנתת האי קראו כרי שלא יחבר מעותיו שהיו כיון שפרנס הרל כקסם כוונתו לשם הלואה ור"כ אם יכא זמן שיהיה הרל הוא עשיר ויכול לפרע ממנו מה שפרנקו כקסם וע"ז כח כמתקן לוח ואמר דהא ליתא שחרי כקובי נתון לחם לכל כפר דהקב"ה טותן לכל א' כרי פרנקתו ור"כ זם שפרנקו בקסם אע"ג שהינה איתו לעני אינו יכול לחייבו שהוא חומר לו ככר וס' לו רש ונשא שהוא מפרנס אותו לפי כבודו והיותו ליה כפי' ומוכרח הקב"ה להלוות לו כדי שאפרע וכמ"ל הרב המגור ז"ל גבי אשה וכסב המכילת לחד מ"ר ראיין במפרנס לחיורו כסחם אכר מעעותיו אס' כן חייב מן הידן און לו על הרל כלום ולגבי הקב"ה ז"ל אי לאו האי קראו רל שהיורה החורים על זה הרל זייקא לשלם לו כדוחק חם פרנקו לפי כבודו ור"כ מרינא איכר מעעותיו בין מר הרל בין לגבי קב"ה מש"ה הולך שהע"ה ללמרנו כרות קרית מלוה ה' חונן רל שאמר הקב"ה על הרל זייקא לשלם לו שכרו אע"ג שהרל אינו מתחייב לו ה"ה ונמולו ישלם לו מרינא דקב"ם ינוח ליה שיתפרנסו בני ארס כדיווח כשי כבורם ואינו ח"ו כמנו האשם והכעל שרואם כמלמטו אשיו'

או נאמר כאופן אחר כמה משלם את שלמה וכו' כמה שכח הרה"ש כפס ר"ת ראשולו רבנן דפלוני על חנן ואמרו רחויב הבעל היינו כשתן לה כדי ירעה אבל אם ענגב כמותת כוהר השילו רבנן מרור רלכר מעוזיו אם כן אישה ה"ק לאו ורואו מה פו' דרור איב פור נתן לאביוט' שנתן להם כשוכב ושר עלהם ממון ויחר מכויר דרכם חפ"ה זקקה עומדא לער שמתע' לו הקב"ה ז"ל מה שהולא משלם ואינו מתחב עמו ועל הוהר אינו משלם לו כיון אשה אלא קרט חרס ככבוד משלם והף על גב דהף רבס מרור דקטור שאינו גבי זקקה דגדול כחה והשחף ניוח רף יוצף מכויר דור ולא מן הוהר רכבורה כתיב אשר יוסר לו ולא יוהר ורבה חמר מהכל והוא מרוביט וגו' ור"י קראו ואמר נתון למר אף שלמנו נתון לכל עובד ואכ' ואינו מורקק עם האיש הוא שחף יא לו כדי שפרנקתו—ואש"ה הקב"ה משלם לו

או נאמר כאופן אחר ונדקדק בקראו נופים רכביו מלוה ה' שהוא לכא' בשול וכן איבא למורק כדכרו רבה רלמאזי כקט כתחי' רכיוו דישום דקראו ולענין שאכר הולך לחיותו מכוסיס דקראו

דקרא ונמולו יגלם לו . אמנם הענין יובן כמה
 שחסם הרין דברי הרשב"א וס"ל דשאינו המפרנס
 לאשם סתם דאבר מעותיו משום דסממא ארענא
 דבעל נחיה מש"א כ מפרנס אביו כהתם דארענא
 דידיה נחיה מש"א לא אבר מעותיו אפי' לתנן
 ובום כנא אל הביאור דר"א משמע ליה קרא
 דחייב מלוה ה' חונן דל היינו כמי שכח מתכיים
 ואינו מתקל אלא כחסם וחונן עליו כחסם מוזהר
 הראיות לו כריות אף שטור וכול להספרנס
 כדזקק משלו וע"ז מבשרו הכחוב מלוה ה' חונן
 דל ולוה ק"ל דלמילי סורדך קרא ללמדנו זה וסרי
 כיון שערשנו כסחם כדלוי כחוננו לשם הלואה וכיון
 שגדל מתחייב מדינא חייב סקב"ס לפרוע לו
 מדר"ך וכס' הרשב"א לגבי אשה זה טור ס"ד
 דר"א ותי קשיא ליה כפל הכחוב ולוה כה מתרין
 ליה ואמר כחוב כחורה טתן לחם וגו' וכא זה
 וחטף את המלוה ופרנס סרל הוא כסחם כדלוי
 אף כוונתו להלוות אלא להקב"ה שכח ירע שאין
 דל נבקים לפרוע ולא כ"ע דינא נמירי שע"י

חייב הרל מתחייב הקב"ה וכדלוי ארענא דקב"ס
 נחיה כיון דהקב"ה חייב עלמנו לתת לחם לכל בשר
 וכזה מן הדיון אבר מעותיו והיינו ממש כמו
 שדמוס סר"ן דברי הרשב"א וא"כ קרא דחייב
 מלוה ה' חונן דל כך פ"י אע"ג שגלוה ה' חונן
 דל רהיינו שכונתו היתוב להלוות לה' כשעה שנתן
 דל אל"ס מכשרו סכסוב וגמולו ישלם לו אע"ג
 שכוין אשה אבר מעותיו הכא ישלם לו מדינא
 משום דמסא ליה להקב"ה שכל א' יאפרנס כריות
 ולא כמו כעל שדלעה כלמטוס אשתו מש"ה מן
 הדיון חייב לשלם לו והשתא תיחא כפל הכחוב גם
 נמו דברי ר"א דסורדך לאתוי ראייה שאמר סקב"ס
 עליו לשלם שכרו מאקשיה דקרא דחייב ונמולו
 ישלם לו משום דמקרא דחייב כחורה טתן
 לחם וגו' אנו למידין דפי' שכחוב מלוה ה' חונן
 דל אינו הכעסה אלא שכונת החונן הרל להלוות
 לו וא"כ לא יליפין שאמר הקב"ה עליו לשלם לו
 שכרו אלא מאקשיה דקרא ונמולו ישלם לו
 וזקק שפיר .

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

תזו של בע

ערכאן באורברי הרב תורתו של רבי אבא זרה"ה קצת מן הקצת מן מילי
 דדרשא הגמצאים בכתב ידי הקדש מהני מילי מעלייתא . והם י"ג
 דרושים הנחמדים מזהב ומפורב וכנגד י"ג מדות דכתבי באורייתא .
 ואשאלתי מאת ה' אותה אבקש שיערני ע"ד כבוד שמולהבא
 על מזבח הדפוס כל כתבי הקודש הפסקים והכתבים הא
 דידיה הא דרביה ומיעבד ליה נייח נפשיה של אותו
 אריק בהווא עלמא קמי שכניתא : אכיר :

פני הבית

מכאן ואילך דברי תלמוד לסיים בכי טוב את פני הבית מסימן דך ואילך והי כיאני לירי גמ"ט בעגלא ובזק אבי"ד

יד סימן זך

הלכות שחיטה

דאן מטיילין אותו מחוקקו ויש לטענת רמב"ם הרשכ"א שלעולם שחי' זו אינה אקורה רכשעם שחטת הים כחוקת כשר ואמרינן שהש"א הוא דאחרי' קמל"ן רש"ל וספ"ך ליתא דמורה הרשכ"א דאם נמלא מין כדאדם שחיתו למפרע רכל שלא כדקדק הוא כחוקת כשרות אבל אם כדקדק ומלא מין שחיטתו שחיתו וכל מה שחטת בגומא לשם מין הוא עומ' ועי' ל' וסוף העקר וסוף דאם שחט כמקום סגון וכמלא אח"ך שגשה כפטיט המורה שהיה מין והיה אם לא היה כשיטת כחוקת רשב' אלא כספס' ישראל ועכשו ראיט שגשה מעשה סוף מורה סוף מין ומקדש לכן לא ידעט מ'אמט שחיטת דאמרינן שהש"א הוא דאחרי' ושחיטתו של קודם לכן כשרה ומי לנו שחטת ואח"ך כלאו היום המור דהו דמטולר כפי' ח' דאמרינן שהש"א הוא דאחרי' אבל אם יש לתלות היום מוכיחות שחטתו של מין או רשע גמור לא אמרינן שהש"א הוא דאחרי' והכל לפי ראיט עיני כדורק אבל הכא אע"ג דאינו מחוקק אלא כשר כיון שחטת לתוך גומא וכדקדק אח"ך ומלא מין והיה אמרינן דמין הוא מקודם לכן כיון שקדש לו מעשה המורה על המנוח ויש ידע מוכיחות ועכשו נמלא מין משא"כ כדאם שמוחק ככשרות ושחט כמקום סגון אפ"ל.

סימן כ"ח

כתב הרשכ"א כתב"ה דף ג"ח ל' וז"ל ומסיבא נפקא להונו' הרמב"ם ז"ל ואיני מתוור דהא אמרינן כהשקט וכו' ע"כ והי' הכ"מ כפי' מה"ש דהא דלענין כדאם אקופט גבי שחיטת וכו' ולבאורה קשה דלענין ממיעוט דהיטס דלא ליכתוב אקופט דהיטס נבו שחיטת דאחרי' ולענין מהקדש וממלא לא כעו שחיטת ואין למור דזי שתיק דאחיזה דהיטס קור'א כיון דבבבטי גבי ל'ן ובקד' ושחט קור'א דהיטס שחיטת כלאו ובקד' ובג"ש הרשכ"א ולבך דאחרי' למכתב כיון אקופט ח"כ דאחיזה אפי' לו ספ"מ וסוף ס' דעופות והיטס הקדשו וכו' וסוף בל"ה סוף ס' דאחיזה שחיטת מ'בבטי גבי ל'ן ובקד' ויש לישב דהי'

כתב הרשכ"א ז"ל הכיאו טורר כסימן ז"כ דאם שחט כגומא שחיטתו כשרה ע"כ ובתב ספ"כ מ'דכרי הרב העטור כעס כה"ג שאיבר כהרמב"ם ע"כ אינו מדוקדק ב"כ לשוט דהש"א יש בין הגאון להרמב"ם דאלו הרמב"ם אינו אומר כדעבר לשחט לתוך ימים וכשרות ואלו להגאון אפילו אלו כדעבר והגאון הוא דס"ל כהרמב"ם ומתקף עליו ומ"ש הפיר"ח רלב"ע אם שחט לתוך ימים וכו' אינו מדוקדק וסוף כה"ג אפילו בלא הארון כדעבר אבל כדאמ' ק"ק על הגאון דהכי אסר לכהמה כדעבר ואלו כגמ' אמרו נדך כדוקה ועור דמה וענה גם כן כהכרת הרשכ"א דמתני' אח"ך קמני השחטת לשם עולה סתולס ולעול מנהגם כן קמנין שחיטתו סתולס ומי הוא כאלמע ואם איחא דשחיטתו סתולס אף לא קמי כסא נמי שחיטתו סתולס כלינק ורבי פ"ת יודי להטיל ולה' הול' דהא דמתני' דקמיני אף שוחטין לתוך ימים לא איירי כקשינה דהא קמני וכקשינה ע"ג בלוס ועלם קא מוחרר הפ"א שלא לשחט להיחא לתוך הים ועב"ז נקט לישבא דלכתולס ובי"ת רלח איירי שחטת להיחא ולא ידעט כוונתו שרופה לשחט וללך מכות השחיטה לפיכך לם ח"כ למה נקט הפ"א דיע כלכתולס טפי ור"ל לאשמעיון דיעה דשפי' דיעבר אקור והגראס לישב דס"ל להגאון דמאי דקמיני ככרוני' פרוך כדוקה אבל האמור ככרוניא קמי אף לגומא שכבית ור"כ ע"כ מתי דקמיני כמתני' לישבא דלכתולס היס דאפי' כדעבר אלא מהו רכעני למתיי אבל שחט דלכתולס כגומא של מים וכן כקשינה ע"ג כלום דהתם שחטת אפי' לכתולס קמי נמי כדעבר לישבא דלכתולס ולקושא ח' יש לישב וסוף דבדקושו ונתאף מין כדאם שחיטתו למפרע ואפי' שחט לתוך ימים וכו' כ"כ ספ"ך כעס רש"ל ובתב עליו הרב כה"ג ז"ל ולעב"ך דאף אם שחט וכו' ובתקום סגון ובדקו האחיזה סוף מין אקורה שחיטתו עב"ז ולב"ד דאין זו סנהגה כלל קור'א דאס"ר דסס מורה כוח אבל כדכתיב קמי' דכרי הרשכ"א ז"ל דאחרי' דאין נדך כדוקה אלא כיון לסתולס ומכאן ולהכא כיון להכיל מן מניטו מכלל ולהכא אבל שחיטתו מותרת

והיה דק"ל להרמב"ם כהרשב"א דהוה לר"ק קרא
 למכרתי וקראי סהכיף כעין אהמכתיא ככלתי
 ובדבתי' והרבה דברי הכ"מ שכתב בסוף לשונו
 דאלגריק קרא למעוטי חבטת תמוהת דא"כ
 מהאורייתא בער קרא ולה מן הצניחוס גם שהקפס
 ככ"מ דהוה כדו מכבי קרא לביגוס ונכוס דבריו
 תמוהת דבשלמא נבי חבטוס ניחא דמקפו דתתא
 סוה"ך קרא אלא לעבי גרוס מתי קושא והא כיון
 דכתיב ואת קורח הכהמה והעזר וכל היתה הירשת
 כמיס והוה ס"ד ריעותא הרוס התקפו לכהתא
 לענין שחיטה גמ"ה כעו קרא למפרינהו וכדכתב
 איהו גופיה לעיל לישב דפרי הרמב"ם ועוד דגם
 מחבטוס ל"ק סה"י חבטוס ככלל עוף סה"י יס
 לו כנפוס ופורח כאור ומרי סה"ה ככלל שחיטת העוף
 לפי מאי ריק"ל רעוף כעו שחיטה וכן כתיב ה"ה
 זה תאכלו מכל סרף העוף וגו' וה"ה יחבט מש"ס
 כעו קרא למשגיגיהו דלון לנס דין עוף לענין
 שחיטה וז"ל הרב"ז להי"ד בחדשות סו"ר ד"ע"ט
 שהקפס על הרשב"א שכתב דתנבט לה כעו קרא
 ויף שכתבו עליו קלת מהאחריות דלון וי קוביא
 על הרשב"א דרף הפרוסים כאור לה ככללו כעוף
 וקורא להם הכתוב בשמש מ"מ מראה לע"ד כבוד
 דאלגריק קרא למשגיגיהו משום דלא נעבי א"ן
 ונחטוטינהו מכלל עוף משום דפורוס כאור וז"ל
 למאי דכתיב סרף העוף וגו' את החבטונו' דאיכא
 למעט עט ולתחטוטינהו מכלל עוף מש"ס לר"ק
 קרא למעוטוהו.

וראיתי

בחדשות סימן ר' סו"ר
 לקושית הרשב"א מעל הרמב"ם
 ז"ל ח"ו וז"ל כמנחת הרמב"ם מאחר שגילה
 הכתוב אלא דגוס סה"ס אהפסיה ס"ה אהפסיה
 האמורה נבי חסול והא דכתיב וחסטת את השליו
 משום דבעי למיגר הממשע אסף והקפו עליו כו'
 דא"כ מאי פריך ה"ס גמ"ה קרא והמתי אלגריק
 לשגווי דלא כבוד כהו אהפסיה כמקום שחיטה
 להחריטו דנפיק מנה חורבה לחבטוס עור תי'
 הרב"ז ל"ן הרשב"א דביט שליו לוכא למעטי דמין
 עוף סו"ה והעוף כבר חוקק לכהתא לענין
 שחיטה ומש"ס לה חס למכתיב כהו לאון אהפסיה
 ועל תי' זה נ"כ קראי לו דהא להרד"כ ז"ל סתם
 מין עוף סו"ה וסו"ך קרא להי"ד להשגיגין דלא
 כעו שחיטה וקרא דאסף החסול לה שגיגין מזה
 מדי דכתיב דהשלו אש"ג דכתיב וחסטת ליכא למעטי
 כיה דלא כעו שחיטה כיוון רעוף סו"ה והעוף כבר
 חוקק לכהתא לענין שחיטה ומש"ס לה חס
 למכתיב כהו לאון אהפסיה ס"ג ככתב הרב"ז דכתיב
 טס אסף החסול לה חס למכתיב כיה לאון אהפסיה
 לוכא למעטי כיה דלא כעו שחיטה כיוון רעוף
 סו"ה והעוף קרא דאסף החסול לענין שחיטה
 ואכתי מנ"ל דתנבט איהו לריכוס שחולס ודך
 קרא לסריח למשגיגיהו משחיטת אלוהי הרב"ז
 ובדבתי' איהו גופיה וז"ל אכל און להקפאת עליו
 דה"כ מתי פריך אלא נבטת נבי שליו וכו' ויש
 דבני שליו לוכא למעטו והמתי אלגריק לשגווי
 משום דלא כתיב אהפסיה וריח כמקום שחיטה
 דהחריטו

והיה קרא דכתיב ואת חורט וגו' כה להקפס לטוס
 דכר וכיון ריק"ל דלון סה"ס לתתוס ויף לענין סה"י
 האשגיגיהו מש"ס להטריק מיעוטא דרוס להשמעו'
 דלא הוקפא למגרו אכל נבי עוף אלא כחיבה הסופה
 חריה נבי שחיטוס סמלין אהקפא אכל עדין
 קפס ל"כרבי מרן דס"ל דאיכא דכתיב אהפסיה
 אש"ג דלא הוי כמקום שחיטה דהחריטו משגיג
 דכאפסיה סט א"כ מתי חיות דמכתב אהקפא
 דאת תרת הכהמה למכעו שחיטה לעוף אימא
 דלוי מיעוטא חפיק סו"ה הקפא וימא דלא סוקפו
 לענין שחיטוס והוקפא חוקק להא דתמרתו כמ"מ
 כה"ה סתתא סעוף מה כהתוס דבר וכו'
 ככתוב כתי' כד"ה כחיטוס תרוס וכו' ע"ס והבי
 אמרוק כמ"מ דמעוטא מפקי מאקפא דהמריקן
 סהס אר"י מאוס ר"י און שחיטוס לעוף וכו'
 ומאי חיות וכו' כהו מכתב דהוי מעוטא ומש"ן
 להקפא ועוד נבי גרוס מ"ט וסו"ך אהפסיה חריטו
 נבי שחיטה דהחריטו אשגו כלא נבי שחיטה
 דהחריטו אהו מיעוטא ונפיק מאקפא וליכא
 להחריטו דלשחיטתו מיעוטא והוקפא דהפסיה דהקפא
 לטוס דכר ובדבתי' אלא דהוי מ"ה אפסיה לחריט
 לא משמע מתי דהך הפסוק לכוהו כן אכל סוכא
 דא"כ משנה וכתיב אהפסיה כמקום שחיטה שהיכר
 קה"ס לכן א"ו מתי עפיר מיעוטא ועוד מאחר
 דגלו לן קרה הללן וכקר לאו חוקא אלא גם
 חיה ועוף א"כ משמע קרתי קה"ס אכל כעלי
 איהו שחיטה וכדכתב הכ"מ עלמט בסוף לשונו
 א"כ סה"ה נמי מיהא הוי קרתי כתי' חייט
 בשחיטוס וסריחיה עליו כעוף דאסף חייטו כשחיטה
 דאש"ג גוס דכתיב אהפסיה חריטו נבי שחיטה
 דהחריטו וז"ל תקרא דאסף החסול לוכא למע"ף
 מנה כלוס ודכתב הרשב"א ז"ל ולעוף קוביא
 מרן ז"ל וי' דהרמב"ם ס"ל כמ"ס הרשב"ה דתנבט
 קוביא סו"ה דלא כדבר שטעון סה"ט מפרס כיה
 קרא וסו"ך דאש"ג נבי גרוס משום דכתיב נבי און
 וכקר הוי לאו כתיב כהו אהפסיה סה"ס משמע
 דכעו שחיטה כלאון וכקר והמקפס שהקפס על
 דגרוס מנ"ל דלא כעו שחיטה הוה ככ"ר כיון
 דכתיב נבי לאון וכקר חף על נכ דכתיב כהו
 ויאסף לזרעין שחיטוס כלאון וכקר ויאסף אינה ריה"ס
 סה"י נבי עוף כתיב ויאסף והפ"ה כעו שחיטה
 וסוקפיה דמה לו דאש"ג גרוס מעוף דלא כתיב
 אהפסיה חריטו נבי שחיטה דהחריטו ולכא למע"ף
 מהקפס ויאסף כלא נבי חבטוס סה"ס הרמב"ם
 ז"ל קרא דאסף החסול לירוחת דמלתא וכעין
 אהמכתב בעלמא וכמי"ס הרשב"ה גופיה כן לרעת
 רש"י ולא דעתי לנס כה"ה על דברי הרמב"ם דאש"ג
 מחור מהא דתמרתו דכעו אהפסיה כמקום שחיטה
 דהחריטו ח"ל דהך דכעו הכי במגלה לטוס
 משום דכתיב נבי לאון וכקר וכמו שכתב
 איהו גופיה לרעת רש"י דהס קיהא להרמב"ם
 ז"ל כעו מעוטא לחבטוס אס על לוכא קרה
 מהאורייתא למעוטוהו דמהה הוי ככל הסורה
 דבר סה"ה ככלל לר"ק מיעוטא דקרא להו"י
 מהכלל דהוי סוקף דהי"ב נביה עתקיה לכה הלא

דלחרינו ובעין שהקשו עליו פתי' הראשון כן
 נ"ב קשה על ח' השני ר"ל שמיטת דלה
 אמר הדד' כפי חלל ממש שפשוט לן בדיט
 דלה כעו שמיטה מדכתיבה אקופה חרסו כמקום
 שמיטה דלחרינו וזמתי' דנקבר לן ר'אקופה היטו
 כלה שמיטה ח"כ גלי לן רכל היכא דכתיב אקופה
 אף על גב דלא כתיבא כמקום שמיטה דלחרינו
 לא כעו שמיטה וכו' הקשו משלו שהטו שליו
 דלוקא למטעו כיה אף על גב דכתיב כיה
 אקופה דכרי הוקא לכמהה נכעו שמיטה אכל
 מקום שכתבר לן בדיט דלה כעו שמיטה היה
 מקום למר כי הוי רכליו ע"כ כשמיטה משום
 שהקס בהמה אקופה לאו הוקא ח"כ עינא
 בדיט דלחיסה לאו הוקא ובמקום שמיטה נקטס
 דהא נס גוט כתיבא כתיבא דזאת הקיה וכו'
 וזמתי' דהוקא דכמהה נס לבעין שמיטה ועל
 אז שני שפיר דשתי גוט רכתיבא אקופה דהיה
 בני שמיטה דלחרינו ע"כ כדוקא נקט כיה אקופה
 אכל עיין קשה עליו ריטמתי' דתמאך דהגבר לן
 בדיט דלחיסה היטו כלה שמיטה ח"כ גלי לן רכל
 היכא דכתיב אקופה לא כעו שמיטה ואפי' כעוף
 מנו והקפא רעוף לכמהה לאו לבעין שמיטה
 אלא למלתא דלחרינו וכדכתיבא לעיל

והשואל

דלחרינו לכו גם הוקא דלחרינו
 שהקשו על הרמב"ם כתי' ח' יש לישב
דמקדש שכתבר לן בדיט דלחיסה דוקא לא
 משני לטרי' אקופה רעוף אכל רבעי למימר
הממעט אקף נקטס ר"ל כיון דלחיסה רעוף
 לאו דוקא ואכל נקטס וע"כ דלאכל נקטס רבעוף
 מפורש רבעי שמיטה ענאס רהוקא לתיס ולכמהה
 ח"כ יענא דגלי לחיסה אקופה לאו דוקא אלא
 נקטס כמקום לטען שמיטה ר"ד ח"כ הוקא דמיט
 לכמהה כתיב קרא ומה הפרש כיה מעוף ומש"ה
 משני שפיר דכריט ע"כ אקופה יודיו לאו שמיטה
 משום רכתיב אקופה דיהיה כמקום שמיטה דלחרינו
 לא כן העוף ומהאף גלי לן רכל היכא דכתיב
 אקופה היטו אקופה כלה שמיטה וא"כ הוה דכתיב
 אקף החסל היטו אקופה כלה שמיטה וכו' תקשי
 מעוף התיס ו' לרחות פירי דנקט אקופה כיה
 אכל רבעי למימר הממעט אקף משום רמזרש
 כיה שמיטה או משום רלוקא למטעו כיה אכל כחיסל
 דלוקא למטעו כיה אכל נקט כיה אקופה אלא
 דחיי אקופה כעלמא משמע כחופן רשפיר הולך
 תלמודא לטרי' דהתיס אקופה דיהיה כמקום שמיט'
 דלחרינו ואחר רשטי אמונא כיון דגלי בדיט דלחיסה
 לא הייה שמיטה ממילא כל היכא דכתיבא אקופה
 היטו אקופה דוקא דוקא כעוף רמזרש כיה שמיטה
 ע"כ דלחיסה לא דוקא דלחרינו נקטס או משום רלוקא
 למטעו אלא ח' עיין ר"ל כדכתיבא רכל
 אחר דמי ע"כ כעוף אכל נקט לשך אקופה דוקא

גו' מרמזתא כתי' וכו' ע"כ הלשון ודכתיב אף
 לא וכולו להולמס שאף מביא ימיא מירבי התי'
 ואזריכה מתוספתא וז משמע להסך דהא אקופה
 קאמי דמיא כיה אקופה משמע על דמי וכו' דמי
 ר'אקופה היטו שאף דמי וז ח"כ חזק דח"כ אף
 לא השמיטעו דחוספתא דמי כלב ככרת כי סיכ
 דכולך למר דמי כיה אקופה ועוד איתא
 דמי דקאמר היטו שאף דמי ח"כ מלי מקא
 ר"ל ר"ל כתי' מתקן קורעו ומעילא את דמי
 לומא דמתקין אחר כיה ח"כ אלא דמי משמע
 כל דמי וכדכתיב הלח"מ דכרי הרמב"ם ע"כ ועוד
 מהו זה שמיס הרשב"א וכתיב עור ומ"ש רבינו
 גארול כהלכותיו וכו' ויראס מור דמי' חסילס
 כהרמב"ם הו"ט ע"כ וז' הרמב"ם אכל על דקסס
 דהא כתיבא משה' כהרמב"ם ז"ל דמיס לולא כולו
 בלאו ור"י לא קאמר דכתיב כרת חלל לן ר"י
 אכל לבעין דק"ל כתיבא דוקא כלהרמב"ם רלא
 כהרמב"ם ז"ל הלכך ל' ככרת דחוקר ללון יס
 ככרי הרשב"א וכו' והרמב"ם כתב דמי וכו'
 ישו ככרת וכו' אכל הרמב"ם כתב דכל דמי
 כלהרמב"ם ע"כ כתיבא וכו' וישתא כל רכרי
 ככרת דחוקר עור כתיב הר"ם משמע של הרמב"ם
 או שמא וכו' ומר אמר חדא וכו' וכתיב עליו
 הרשב"א ולא נראה וכו' ועוד הוסיף אפסר וכו' דהא
 אוקופה וכו' ולי העבר דלן כ"כ קמייהא שמוע
 הרמב"ם מברר דה"ק דמתחלה ר"ל דמלי ר'אקופה
 ר"י אוקר כתיב היטו ככרת וזלוקא דר"י דלתי'
 ליה דמיס הקטנות ככרת ולרבען כלהרמב"ם ר'ל
 כותייו וכו' ר"י מרדכי'ו כלהרמב"ם וכו' וכו'
 זה ככריו והכרי ככרי ס' ע"כ וא"כ קאמר
 דר"י דקאמר אוקר היטו כלהרמב"ם ואפי' לרבי
 ואורה אלא ר"ל דקאמר ככרית המתור וכו' קבר
 ר"י שר"ל קאמר מתור למיור ומש"ה אוקופה
 ממתקין ער שפך רבי וירא ושי דמי ר"ל משה
 לר"י דקאמר מתור היטו ר'אן כו כרת אכל לאו
 חית כיה נמלא רפי האמת מר אמר חדא וכו'
 ול"פ ועפ"י הכנת ר"י ככרי ר"ל קאמר דר'א
 וק"ל כר"י ולפי הכנת ר"י ככרי ר"ל אוקופה
 ממתני' אמת וכו' דמי הרמב"ם שכתב דמיס
 השליל ככרת דהיה התי' מפני גמי' שלנו הם מן
 הקופה דהיה יבולין לזונ התי' עם גמי' שלנו ולמי
 דגמי' דקאמר ר"י אוקר כתיב היטו כלהרמב"ם
 ככרת וזלוקא דר"י ואפי' כלל התי' כיון דמיס לר'ס
 כהרמב"ם ז"ל לפרש כהרמב"ם א"ן רחא לענושא כרת
 שיהי קי' ר'אן עונשין כרת חלל כדכתיב כרות
 ככרת הרב המיור כפי' ה' רכלות מהלכות אסורות
 ע"כ כתיב נפל דלון כו כרת אפ"ג דהתי'
 כגמרה היכא קרי לטיס וללופטא קמא חייב כרת
 וק"ל דכדחוריקא איונין לחומרי' ופסקין ללושט'
 קמא כ"כ מ"ט ה"ט דשכיון לטיס קמא כתיב
 דלון עונשין אלא כדכתיב כרות הכה נמי מלן
 ינמא לן דתלמודא דיון פלוג על התי' וכיון דמיס
 מקום לפיגס הגמרא כמו שפי' הרמב"ם ז"ל ומכ"ס
 כו' להשומע עם התי' ח"כ א"ן דהיה כרות לענוש
 כרת וליך שיהיה כפי כל האמור אליבא דכ"כ

סימן כ"ט

כתב הרשב"ה כתי' לחולין דף ל"ו ע"כ כ"ה
 ולענין דמי וכו' והרמב"ם כתב דמי
 לה

דקם כשגלו אקור מראריותא ואית ביה ללו ולא
נחלקו אלא אם חייב כרת או לאו ומהשתא קומא
על מה שכתב הכ"מ כפי ס"ד דהבור מדרבנן
ול"ע ולענין חלבו ונידו הנס הרמב"ם פסק דענינא
כרת על חלבו ומתכו בדרכיו כיון דפסק כר"י
דיתיר בשחיטת אמו ח"כ חלבו ועוד מותר דהכי
אמר רבי אושעיא ואף הרמב"ם מוכח שטרא לבי
קחי וסריכ כמנדר קו' דלאו הא כהא תלא וכו'
ע"כ ומהם עליו הכר"ם מראריותין בעמרא רחוקין
דק"ר או דולמא וכו' והש"ס לומר כרבי דהכ"ס
וכו' והש"ס ב"ע ו"ע ד"י יש לו חרדו האי מקשה
ל"ג דהא כהא תלא וכו' דהא דקאמר ר' אושעיא
ואודו לטעמיהו הוה דהא כהא תלא וכו' רבי
דקס"ה דהיבג בשלול ס"ג ג"כ כר"מ ואינו נתייר
בשחיטת אמו ורבי ס"ל מעיקראו כר"י וסמך כותים
בשרק המקשה בשחיטה מראריותא כלשון רביס
גזוז הדי דהו וסריכ ליה כר"מ וסמך לן כחוקים
בגוד הכסס וכו' סתמא דגיר הכסס עיקר דהוא
בשרק ריק"ל יש סדר למשנה כהיא מהכתא הו
כזא דעת רבי' אפרים וכו' תיקוי סתמא סתמא
סח ל"ק דבכמה מתקומת מלבי דר' פורס כהאי
תנא ולבסוף חחר בו אכן הרמב"ם לא כחר כזא
שנאמר כר' חור בו דינא ריבולא להשאוס ומס
גם דק"ל ד"ע סח דר' אושעיא לאו בהא תלא
היינו משום דר"י ס"ל דהא הושיבו ודו למעני כה"ס
ולמס חלב חו מנ"ן ו' ואכלו דחייב דהי"ט גרמי
ואם יאירא שחלבו כגשר בשחיטת אמו לא משמע
דהי"ט גרמי וכמ"ס הרב כמנדר ו' והש"ס קסס
אם יאירא דהא כהא תלא ח"כ קסא דר"י אר"י
דכהא קאמר וחלבו אקור אלמא כר"מ ס"ל ואל"ג
בשרק בכמה המקשה בעמרא דר"י ס"ל ואל"ג
בשחיטת אמו כר"י אלא מביחין אי למר כמו
שכתב הרב סמנדי דלאו סח"ן כהא תלא ועוד
דהא ר"י ס"ל דהלכה כקסס מזנה וא"כ ס"ל
כקסס מחתי' דטובג בשלול כר"י וא"כ ואף חזיר
בשחיטת אמו כר"י אלא דהוי כרפכ הרב סמנדי
כחוקין דהרמב"ם דהא סכרת המקשה של פרק
כמה המקשה ס"ל דהא כהא תלא מתקומת
סכרת ר"י ד"ל דלאו תלא הא כהא ומינא קוית
קאמא סתמא ואף סויהס מ"ש סס כטוגא
אקור חלב ורס מלת רס כר"י נכסה דהא רס
דשלול אלוהי דכ"ע אקור אפי' בשלול כן ר"י
ודליתא כמנדר דף ע"ד וכן הא דקאמר דתן
גיר וכו' דכרי ר"מ וכו' ט"ס וכו' וטובג בשלול
אלוהי דכ"ע אקור אפי' בשלול כן ר"י
דטובג בשלול קאמא ע"ס ואם נאמר דכן גרמי
המקשה של הכה טוחא דמעיקרא קויה לוחא
של הפ"ח דהרמב"ם אויל לטעמיהו ר"ג ד"מ
במשנה והמקשה דהכא גרמי ר"מ ולכן לא שיק
לאוקמה כרבי והוהר כסן לכניס תחטא בבקוס
דחנן דאלו כהמתי' ל"ג וחסא אקור אלא בכריותא
עוד הקשה הפ"ח ו"ל ח"ל דמשמע ודאי דר"י
וכו' ובת"מ התי' כר"י ע"ס ודק"ל ר"י וכו' וכו'
אינו משום עכ"ל והשתא דהקדק הרמב"ם כלשונו
כדי לטעור דעיוו דהכלה שיקדס לזס פסק להיויא

תלבו ועד רעובר אינו נתייר בשחיטת אמו נס
לא דיעבד מה מבוא רחוק מכתבי הח' קר"י ריק"ל
ס"ל דרבי יוחנן אפי' אפי' כר"י וס"ל לר"י ולתאר
שנשחטה האם הכל מותר כיון חלב המתכר
בעובר כיון שחזרו והטחו עם אכל להרמב"ם דס"ל
דכרי יוחנן לא אחי אלא כר"י דאינו נתייר בשחיטה
וא"כ כהדאי ל"מ רביבא דחזרו דהטחו עם אוב
אח"ך שחט את אמו והוי שחיטת מקורו שחיטת
אמו אם ראה אחר העולם וכמו שדחה חילוק
סכ"י והקו' כוונתם מביארת דכל דבר האסור
וחזר כמעט הכהמס ולא ראה חזיר העולם כיון
חלב כיון גוד כיון אקור ערופה לא שייך בו אקור
עוד שיראה אחר העולם ונ"מ היבא שחלבו ולא
ראה אחר העולם ובגמ"ל סח את אמו ויבא כהוב
אין בו אקור כלל אכל היבא שחטת את אמו וראה
אחר העולם אפי' לר"י אלא כר"מ אינו נתייר
וכדאי שסכרבו ודקאמרי הח' הוא אפי' אלוהי
דר"מ דא"כ מ"ס הרמב"ם והואילו היינו להפיק
אם אכלו ולא ראה אחר העולם דאינו חייב כלל
אכל אפי' שחט אמו ח"כ דהא חזיר העולם
נאקור ואין מקורו שחיטת אמו כמו חלב המתכר
לעובר לס"י ר"מ וסכרת ר' יוחנן לדעת הרמב"ם
דר"י כר"מ אלא כל שמתכוון הרמב"ם לומר והואילו
לאשוקא אם חזיר שחט עם אוב שחט את אמו דיתיר
אפי' דהא חזיר שחיטת אמו כמו חלב המתכר
הח' דס"ל דהלכה כר"י ור' יוחנן בנתיבא אכל
למאן דפסק כר"י והוי אקור וזוה עלו דכרי
הרמב"ם כהובנן

והנה ראיתי לרש"י שכתב על מחני' דכשרק
המקשה על הא דתמנן ששחטת את
סכמה זכ' ופרס' קורעו זכ' ומזרס ר"מ וכו'
דחלבו מותר כדקאמי לנחמן וכו' עכ"ל ואלכאריס
דכריו המהוס חזק דלמאי אלטתך רש"י להקיר
את חלבו מהא דהיא וכו' וזה התנחין כפי' גיר
הנשם על הא דתנא גיר הנשם טובג בשלול וכו'
אמר ר' אושעיא וכו' ופרס' י' לטעור דאמר טעון
שחיטה וכו' וא"כ דר' אושעיא קה' דהואו לטעמיהו
א"כ כן ח' דיתיר בשחיטת אמו וקרינא ביה כל
בכהמה תחלוטו א"כ מיונא חלבו ועוד מותר
מס"ע ושעור הוא ככלל כל בכהמה תחלוטו כהפרס'
הסס והמאי אלטתך לרש"י ליתנין לם מהא דתנא
וכו' וצדוק קס דהמ' ובגמ"ל דף ע"ס אפי' כר"י ל"ג
ומס חלב וכו' ופרס' י' אפי' אפי' לאוקמי ככן ט' ח'
דכיון דכהמה הוא אפי' למעטו משמע לכן
ח' רב"ע לאו ככהמה הוא לא אדריס למעטו ועוד
דל"ג הא דקאמר דרעמא דחייב סמיהא וכו'
רש"י מפרס' אלוהי דר"ל וסכרת ר"י ועוד דלאיבא
דאמרי ל"י לוכא דראה מהקדבס דמלכו רש"י
דכהמה הוא חייב כל כרן ומאי מייחי ריהו רש"י
מהא דתנא חייב רש"י כפר' כגמ' סיד' לוח
ס' ח"ל והכחן וכו' למעט חלבו עכ"ל ודכריו
תמוסיד שדלו כן ח' נתייר בשחיטת אמו ל"מ דמורה
כיה דאפרטי מכל בכהמה וכו' וא"כ חלב נתייר
מה ט' וכדאמר ר' הושעיא וכדכתי' לעיל עור שקסס
הר"י דכרי רש"י דליף לתבוט מהא דתנא וכו' א"כ

תוצא חלבו גרו מניל רשר וכו' ע"ש ולכאורה יש
 ליישב עפ"י מש"ס הר"י כהנ"ג בסמוך ו"ב סוף ט'
 כהנעל לשמו"ח לאומר דהת' וכו' ולכך נודו
 לעולם אסור וכו' עכ"ל * וזוה נחשב
 גם כן המיתה הראשונה שמהנה ותמיתה ה"ן
 דרש"י כוונה קאמר זה לאסור גרו ודוקא חלבו
 מוקד ועשמה חלב אוו בהקדש וכו' וכו' כתי'
 כחולין דף ז"ג ע"ב כ"ה אולימה חלבו וכו' *
 המהמם מלבד דה"פ לאומר כדברי רש"י ספרי
 כתב רש"י להגידו כמתק' שפיק גרו הנשם על
 מ"ש ונוכח כשילוב ככ"ו ט' הנהמה ככהמה
 עכ"ל הו מטהר מתוך לשון דלובן ח' אפי'
 לרמ' אנו טוהב בשללו וגם הרשב"א כתי' דקדק
 מלשון רש"י זה וזכה ח"ל מפני שח"ה לרבוט
 וכו' ע"ש הו מטהר לרש"י ח"א זה לישבו
 כדעת התו' אלא גם כדברי הכהנ"ג ז"ל מעיקרה
 הס' המהוס' דהוי קאמר אליבא דהתו' דל"מ בין
 בשחטה האם חפ"י ככן ח' גרו אסור ד"כ מה
 קשיו התו' אחר דגור זה הכף ומד בר"ה והא'
 וכו' תמה וכו' והפכה לפי דברי הרב רנ"ד יוש'
 אפי' כששחטה אמו אסור לר"מ א"כ מהו קא תמהו
 התו' ועד דלא משמע דכדרי התו' ממאי דקאמר
 דרשא חפ"י כלא בשחטה האם תהא דלא אמרו לכך
 ז"ל ככהמה כשחחרים מתו' ועוד דמתני' קתני
 ומוליא את דמו ולא קאמר את גרו ועוד דהא כדרי'
 כחבו לקמן ז"ל ע"ב כ"ה ואמר ר' אלעזר וכו'
 אכולא מלחא קאמר בין גרו בין כחלב ע"ש
 הו מתקן את חלבו לשחטה דקאמר ר'
 ארשעיה גם אגר ודך נאמר דקורו וספרו את
 דרשה וברך מטהר כדרי מהר"ל דכשכותבים
 הרשב"א ורש"י משם התו' אנו על התו' שלפנינו
 וע"ק אם חתק' חלוש ר"מ בגרי כן ח' אפי'
 בשחטה האם והא' דר' ארשעיה דוקא חלב ולא אגר
 א"כ מהו מקדש כתי' על דהמה שמואל וחלבו
 מתקן מהא דקתני וכו' אומה דשמואל ס"ל דתהא
 דקאמר כמתני' וטוהב כשלו היינו ככן ח' והיינו
 גרו אסור אפי' ככן ח' חבל החלב לר"ם מוקד
 מהוס דכתב חלו לשחטה חבל' לא בגיד וכו'
 שמואל ור' ארשעיה שוין וכו' דשמואל אומר'
 והו לו לפרש דכדרי וכו' דחלבו של כן ח' מוקד
 לר"ה חבל ככן ע' פליגי ועוד דמהמהא כרייתא
 קאי לפרש המשנה ותרשם לט דהא קנא דוקא
 כשלו היינו ר"מ וגם שרשה דגם חלבו אסור
 מלבד גרו ח' דוקא עטוס הוא לפרש המשנה
 והכריזה כל ח' ח' כפ"ע דהן הנות ר"א"ל לפרש
 הו חלב מה נבשחטה להרב כעלמו שכתב
 לדעת הרמב"ם דהא דהוקדש תלמודה וכו' ע"ש ז"ל
 הרשב"א וכו' לר"ן לרעה התו' ד"ל דהא דר' ארשעיה
 חתלבו קאי א"כ קאמרו ההו' לזכותה ואם
 דמי שמואל הכי ואחא אלוהיק' ר' ארשעיה ח' הן
 המה דגם הרב התמיד כפ"ד דהל' מ"הלות אפי' כ'
 לרעה הרמב"ם דר' ארשעיה וכו' משמע דחלו
 ר' ארשעיה הוה מפרשין דמתלקתי' אפי' ככן ח'
 ז"ל דרבי קהנ"ג דהס כעלמס דרבי הרב קהנ"ג

ואולי דכוותה הרב המגיד חללו ר' ארשעיה סוף
 מפרשין בין מתני' בין כרייתא דמתלוקתיוו נ"ס
 ככן ח' חבל קשה על ז' למח' ר' ארשעיה
 לאשמעו' זה כלא ר' ארשעיה ידעין זה דהא
 קתני מתני' דמוליא את דמו ולא קאמר מוליא
 חלבו תירו ופ"פ דרבי ארשעיה אשמעין ופי'
 דמתני' דהא דקתני ומוליא את דמו דוקא רמ' אכל
 לא חלבו תירו, ודוק' דלא נמא דר"ם חלבו תירו ודוק'
 מניינו כגט ודוק' שיהיה מה שספקס הכהנ"ג לרעה
 הרמב"ם דחלבו אסור ר' ארשעיה עמי וכו' ל"ק
 דהא כדכתיבו התו' דהא דר' ארשעיה לאשמעין
 דמול' דקתני ככרייתא וחלבו אפי' דללו ולא חלבו
 של גור וכו' הרב המגיד לדעת הרמב"ם ז"ל ע"ש
 עוד דכה הרב כהנ"ג ח"ל ולענין קושיות התו'
 והרשב"א וכו' ותמתי עליו דה"כ מהו מקדש כפי'
 גיר הגשם על הא דרמז שמואל וחלבו מתקן לר"ם
 מהא קתני ור' ארשעיה אומר שמואל ס"ל כמתן
 דמוקד לעיל למתני' ונולוח דקשוס דלא כר' ארשעיה
 אלא מוכרחין אנו לו דר' ארשעיה הלכתא הו'
 ומש"ס אפי' מניה דרשמואל וז"כ ס"ה למאי
 דמוקד מתני' לעיל כוולגהו דקשוס הוה מני
 למפרק ליה מדר' ארשעיה אלא ריחא ליה לסקתא
 כלא"ס ממקט' וב"כ הרשב"א להסיח דמאן דמקד
 מתני' לעיל כוללות דקשוס דלא כר' ארשעיה כתי'
 הכהנ"ג וכו' ז"ל מ"ס הכהנ"ג דלא כר' ארשעיה
 אפי' דה' דהר"ם למפרק ממש ולפי' ללג' דשור'
 מה שתי' התו' כעלמס דר"ם כוללות דקשוס וכו'
 דמתחלס הקדש נבנה דרבי ארשעיה ותי' וקדו
 והקדשו מהא דר"י ור"ל ותי' וזכר תי' ח"ל א"כ מהא
 ליה וכו' ויחוסם משהית דר"ם לסקתא מרי'
 ור"ל וגם מר' ארשעיה דהיא לפי תי' זה כוונתם
 ג"כ ליבש מה שסקתא מהא דרבי ארשעיה דרבי
 לסקתא מר' ארשעיה ג"כ אלא ריחא ליה למפרק
 ממתני' דמיר וז"כ מה שתי' הכהנ"ג איהו כעלמס
 תי' התו' והרשב"א נופיחו אכן מ"ש אפי' ח' או
 אפ"ר וכו' משמע דהרמב"ם לא ס"ל אפי' דר'
 ארשעיה ופסק דלא כוונתם וכמבואר ג"כ בדבריו
 א"כ הדרו קאמרו לזכות דמתני' שפ"ק מני'
 דרשמואל דהו משחוב שמואל לטבור דרבי ארשעיה
 כיון דהרמב"ם ס"ל דהא דר' ארשעיה לא הלכתא
 היא כדאופי' דכל דברי הרב כהנ"ג הס' מן הקדמי
 ולא העלה מזור לכל מה שסקתו לעיל ותמיתה
 כר"ן ועיין לפרש שונה הלכות מה שפי' כר"ן
 רש"י ואינו אלא דרבי נבואח והללע"ז ליבש דרבי
 רש"י דחיי' ח' מודה דהתו' חלבו מוכרחי כל
 ככהמה חתלבו וכמו שכתב קודם זה לענין שחטת
 אמו אלא דקשוא ליה לרש"י דהיוו מלגן למרשס
 כל ככהמה חתלבו לענין חלבו והא כיון דרשעין
 כל ככהמה לענין שחטת כקשועת אמו איב סוף
 אמו חסוב וז"ל הירבה ח' חלבו נאסר כחלב
 אמו ולא מלגן למרשס כל ככהמה חתלבו והא'
 דהו לענין דס חסוב כלתו ועובר ירך אמו ועל
 רש"י דה"כ רש"י ז"ל וחלבו מוקד מרשעיה וכו' ור"ל
 שמועס' וכרייתא רלא הו חלב לענין הקדשם
 א"כ לא הו באמו לענין חלב וכיון דלא הו באמו
 לענין

לפ' רבין ור' זאורין השלל אלא כנגמטה
וגמלה חי' גלילה הלא חרשים ואורה וטעמיהו
דבעינן ליה וחרשים כפרשי' כמתחזין אי"כ
הוכח דהכח ליה לבי' אקור ואי"כ כיון שפסק
הטור כרבין דניחז כשחטת אמר אפי' כן ט'
מי היינו משום גלילה ליה אלא הוכח דהוכח
לידה וחרשים מי מתייר תלבו ועוד כיון דפסק הטור
להכח דהכחטו ידו וכו' והיו תלב גמור אי"כ יכ"ט
וקו' הוכח דכלו חרשי' ואיכא אירא ולידה דתלבו
קט' וכמו דלסרימ"ס ויאלו זה הדין כמ"כ סי' כ' לטעו'
ז' ולדק תלמוד הדין -

סי' ל'

גלילה על הירשף וכוין הירשף קאמר דהירשף
פוטרי כפלים אפי' כהים דלא כשמואל דאקור
אי"כ כ"ט ככמהם שיער דהירשף פוטרי כפלים דהכח
אפי' שמואל מודה באופן דכחי הרב למיטן
עיון

איכרא

עוקר דכחי הנאמן מהרש"א שכתב
דאיכא ליקומה כמקסרי וכו' איכס
מוכנסו אלגו דקו' מתחזיהו איכא לאוקומי מתני'
ככן ע' מי אכל מניחי' דמקשינן עגלה פנימל
וכו' שיער יו' לגדס מתקת קוישא ממעטת
יבדקו דאפי' לאשמעיון דראש פגלוס הוי כולר
ולעקר קוישיהו ז"ל דהא דקאמר בגמרא ובג"ת
אשמעיון כהרס וכו' הא נמי תנינא וכו' אפי' כהרס
דאפי' מ"ל וכו' דקמ"ן הכח ממעטת יבדקו
דאפי' נפל הוי כולר הא נמי תנינא שליו וכו'
וה"ל מהיושעו בוטה שאמר לו וכו' דאשמעיון
מתני' דאפי' ראש נפל הוי כולר כיון דקאמר קפי
כעני למקשי ליה מההיא דשליש ודאי מניחו כפי
ואירכבה וכו' שאומר גמ' הוי יודק כחוק
ובכו' דפי' לה תלמודא ומתלה דאפי' ג"כ הוי
וכי' דקאמרו ומת"ל ד' ליקומי מההרש"א דפי'
מתני' היינו כפול אי"כ הא דקאמי בכבודות ואפי'
כבוד לכהנס למאי אה"ל עב"ל דכחו איכס מבורר
לי דהא לפי מקס"א דשוכח מתקת' דשליש דאפי'
ראש נפל הוי כולר אי"כ ע"כ רגס מתני' הדין
אפי' ראש נפל הוי כולר וקאמי אנב הירשף מתני'
דכבודות דקאמי ואפי' כבוד לכהנס למאי אה"ל
אלא משום דלא נעבי' בה דהילמא היינו דקאמי
ככהנס אבל כהרס לא שמעיון ובטו שכן ס' ל'
לשמאל לפי הדין וכו' אפי' נמי הדין קו'
המס"א ל' לזכרה דאפי' קמ"ן דאפי' נפל לזכר
לאקמי דאי"כ מתני' דאפי' כבוד לכין למאי אה"ל
דאפי' דקמ"ן אפי' כהרס כן או מתני' ה"ק דאפי' ג'
דאפי' כבוד לכין הוי כבוד לכהנס חסו עקי'
מירוש של הפגול והרב בנאון ככל בראי ופליק תמה
ג"כ על מההר"א וכו' וכו' דלמשה קמ"ן דאפי'
כפלים הוי כולר דאי"כ מרזי משני גמ' לא ליעינן
כהנס מחדש לגעיון ראש פוטרי ליקמי ככהנס
נפיה דמשה שליח בבכורות פ"כ רתל שלא כהרס
והירש"כ וכו' והירש"א דאפי' כהרס אי"כ וכו' מזה
מבואר כבוד דהרס הוי ביטור וכו' דקמ"ן פה
אפי' לנפלים ע"כ איחיי בפגלים מטעם שכתבי'
עב"ל: והכחו איכס מוכנס לי. דהירשף מההר"א
ז"ל מודה לפי הדין: אפי' שכתב התלמוד הדין
דשליש דמטב דאפי' דקמ"ן נפל הוי כולר אי"כ
ע"כ גם מהני' הדין דקאמי דהרס הוי כולר
אפי' נפל והמהר"א לא אמר אלא לפי סק"ד
קורס שהביא הגמ' שהיא דשליש ודכתיבנא לעיל
ואי דברי הר קאמי ג. לפי סק"ד דקאמי דמחזי'
דין. ע"כ כפלים מההיא דכבודות שהביא הוא
ה"ל כ' כהרס"א פירך שיער הא נמי תנינא הדין
דשליש וכו' דמשה ע"כ אפי' נפלים ואירכבה הוא
דשליש דהכח ללמודא עריפה מסקול דכבודות
שהכח הוא דהוא יבנה למורא הוא דכבודות
אקמי לא הוי דיעינן דקמ"ן הדין איחיי אפי' ראש
נפל

כתב הרשב"א כה"ה דף כ"ט ע"כ ו'ל הו"ל
העובד אפי' רחשו וכו' הלכך אם יד
ח' כן יו' וכו' אקור וכו' וכו' הטור כפי' יד
ע"כ ובזה הרב כהנ"ה דהר"י והר"ן וכו' לא
יבדחו הדין ויאלו דיעבד וכו' דה"ל מי יבדח
כשחטת אמו דקאמי מההנין הדין ה"ל כולר הכן
ט' מי קאמר וכו' עכ"ל הנה כהנתם שלטון הנאון
מהרש"א ז"ל הנה"ל להרב ז"ל למר דהר"ם אלו
שכתב מההר"ם וכו' על מה שכתב הר"י כ"ט
פ"ד ד"ט עמדה וכו' הדין להפסקת וכו' ה"ל
דק' כהנתם לא שמעיון מהכח דאפי' דקאמי
קאמי ה"ל דהוי כולר איכא לאוקומי כמקסרי ע"כ
דקאמי דקאמי כהרסו מי כבן קומתו עכ"ל אבל
קאמי מתני' שלא עיון יפס דהירשף מההר"א
דלפי הדין אפי' שכתב התלמוד הדין מתני' וכו'
דשליש שליח מהקאמי דמנה מוכח דאפי' כפלים
שער ודכתיב הדין שם כ"ט ע"כ וכו' ומהכח
לזכר למפרך לשמואל דאמר כפ' יו' כבוד הדין
ההר"ם שער כפלים דהילמא היינו דקאמי ככהנס
אלא כהרס לא שמעיון מהכח ע"כ וכו' ע"כ
מתני' הדין דאמר אם הו"ל דאפי' הדין ה"ל כולר
אפי' כפלים והמהר"א ה"ל אמר הדין כהרס ה"ל
לפי הדין דקאמי שהביא התלמוד הדין דשליש דליכא
למיתר וגם שהביא הדין איחיי כבן ט' מת דה
דבר כעל הדין דקאמי און שליח כלא ולד וכו'
ה"ל דהירשף שתי כן ולד קוישינן שמה הדין
והירש"א וה"ל איחיי כבן ט' ה"ל דמטעם ועוד דהר"ם
יש מקום לו' דההיא דשליש דאפי' שמה"ל יו' ככ
כן ע' ויאלו דאפי' ח' דאפי' קאמי תלמודא ה"ל
נמי תנינא שליו וכו' ליעינן מההרש"א הדין אפי'
לאשמעיון דאפי' רתל נפל הוי כולר ממעטת
יקורה ועוד דה"ל הוי ס"ס שמה"ל יאלו דהר"ם שמה
לא יאלו חת"ל הדין שמה הוא כן ח' תלג דהיא
דממירא דשליש מוכח שער הדין הוי כולר דאפי'
כפול וכו' כ' לפידיה כהרסו מהר"ם מ"ל וכו' דכחי
הדין ד"ט עמדה וכו' ח"ל דכיון דשמעיון ככהנס
דאפי' הוי כולר און תלמיך כיון ככל לכן קוימת
וכו' דאפי' שמה"ל דה"ל הדין דהר"ם שער כפלים
מודה ככהנס וכו' ועוד הדין ככב הנאון מההר"א
מההר"א כהרס דה"ל הדין דעיקר פרישה מקיפה
כאפי' רגס דמשה יו' להקאמי לפי הדין וקאמי

כלו אלא משום י"ו וקאמר דהלכה כרב משום
 דארי דמירוח כותיה ומשנת רחב' קב ונקי ור"ל
 דכרייהא קאמר אפירוש שטלר כי"ט אקור וראב"י
 אמר אף כחול אקור ופטשא לישנא דברייהא דרחב"י
 מרש. ל"ק כ"עעס י"ט אקור ור"ק לכו. דאית
 נידק י"ט אלא דאף כחול אקור משום שלא נפתחו
 גימיו משמע ט"ו אף נפתחו עימיו מרשה רחב"י דאקור
 משום י"ט וע"ז קאמר הרא"ש לרעה הר"ף וגם
 פשטא רחב"י קב ונקי והלכה כמתווכ ככ"ע דלענן
 י"ט מרשה רחב"י לרבען ולא חתלק עמיה כי אם
 בלולא הלכ. בההיא ללא נפתחו עימיו ס"ל לפר"ף
 דאין הלכה כמתווכ אלא מארי דרבען פליגי עליה וכוס
 נחה שקוטא תומתה הדי ככ"ג על הרא"ש ור"ל
 מארי דאיהו פסק כרחב"י דאף בחול אקור למה
 הלכה הוה לטעל מחלווק רב ור"י וכו' עכ"ל
 דלמי מ"ש לק"מ והראש שס"ל הוה דלעול אורי
 בנפתחו עימיו דרחב"י ע"כ לית הלכה כרחב"י דלע"ז
 דמפתו קב ונקי מ"מ הכה ע"כ. לית הלכה
 כותיה רש דרב ר"י ל"א ח"ל כותיה ללא נחלק
 כי אם בשבת אי"ט אבל כחול כ"ע מורד דשי
 ור"ב למה פסק הרא"ש הפך רב ור"י וגם אמאי
 אלגודי טעמיה הרא"ש לפר"ף משום דאקור וריס
 וכו' ת"ל משום דרב ור"י לא ס"ל כתי אלא דאיה
 משום לטעל רשום מנחה דאפשר דרב ור"י איהו
 נפתחו עימיו ובמ"ס הת' וכו' הוה דלע"ז
 וע"ז י"ט משמע דרחב"י מרשה רבי"ט אקור וברכתי
 דמי משמע לישנא דמירוח וכל דמלוגי סח"י רש"י
 ג"מ ס"כנ"ג ל"א כותיה כותיה מ"ס סח"י וכו' מי
 ידע ככל אלה ויהי מבורך בדרכי הר"ן שפרש
 בדרכי סח"י דאח"כ מתקן לטעו ע"כ ודאדרבה כל
 נחמי דלמח דרבי סח"י

שלא נפתחו עימיו כתי' דשי ללא כתיב' וכלאי
 קשה דהא הוה דלמורח כחולין משמע כותיה
 דהא פדק חסד ק"ד כשטותה י"ה הנה מתי
 ארויה דטמאה וכו' דהנה וכו' ומאי פדק הוה
 רחב"י ורבי קאמר תלויב דרבען אלא דאיה רס"ל
 כחלמורא דרבעא כתיב' ור"ב טע"ג דר"י ר"מ
 משמע לבאי' רס"ל כרבען ובמ"ס הר"ן ו"ל מי
 קמחא דהלכותא לא ס"ל הוה ועכ"ל כמ"ס סח"י
 דאיהו כנפתחו עימיו כי סוכי ללא יקאוי הלכה
 דהלכה ויש לישב דהכי פדק רע"ב לא פליגי
 רבנן. עלוה אלא כשאל לארי העולם אבל מקמי
 הכי אקור וכאיהא ככוסה דף ר' דמורו רבנן
 דאקור משום שרן שסודין וחסה פדק מתי ארי
 עומה וכו' ומשני מדרבנן וקדא אשמכתא וכו' ועוה
 מוכח אף דלא יפא לארי העול' אקור כי אם אקור
 דרבען ור"ב סרמ"ס כפ"ג דהלכות מ"א שאין כי כי
 אם מבתי מדרות וליבד לנעמי דארי דר"ב כשהתול
 הפדק להקריקס אבל כשנעמי האדרת ונודר לנעמי
 אבל עדין לא יפא לארי העולם לוקח עליו משום
 בטלה דא"ל אף שיק' וחסה סרמ"ס ו"ל מלאפגו
 ולמור כר"א כשלא נעמי הכל אם נעמי לוקח
 עליו מדרווייהא אלא דאיהו חסי' ככ"ג איהו אקור
 אלא מדרבנן והכי מוכח מרבי ה"ס ו"ל וכמ"ס
 סכ"מ ככ"י משום כה"ס אקור זה מדרבנן ולא
 סח"י. כ"על הקומה שחוק ע"ז וס"ל דאקור
 מדרווייהא ותדכח כחכ על דבי סרמ"ס וכו' כ
 סרמ"ס ותואר שם כה"ס א"ל שדחה דכי ככל
 דקדמוס ור"א כותיה מרן כ"ע שבת כה"ס
 לזקן סרמ"ס כפי פ"ו דאיהו שדכח כרעת אר
 סמניר ו"ל שכל עור שלא יפא לארי העולם אף
 כי אלא אקור דרבי ונח שביא ככ"י ו"ל
 ולפ"ז י"ט לפתח על סרמ"ס שכתב שש כשאימ
 על דרבי סח"י ח"ל סח"י קיפא לא דמח
 לרישא וכו' משום כחול עכ"ל ואוק כה"כ כן על
 דרבי סח"י עומד דכיוו כמתי דאיהו לא ס"ל
 הוה ומנ"ל דמין ו"ל חור כי כ"ע והוה על
 לכחוק זה ובר"ע עלמו גם מ"ס וכו' כעל
 התירומה וכו' דלפ"ז כלה נשכחו ל"י אסר כעל
 הקומה מרשה דכתלה הירקוס אקור מדרבנן
 אבל הוה טורב למי אקור משום כולה מדרווייהא
 חו"א אף מדרבנן כעל התירומה מוכח דאף
 כחולת סרמ"ס אקור מדרווייהא דהא הוה קתי
 אדכי כה"ס דקאמי כנה עיקמה הפירוש וכו'
 רצור מתי מתי ארי כעל התירומה דאמאי
 אשתכח אקד"א וכו' אינא דעיקר האשתכחא הוה
 כחולת הירקוס לרבנן דלית כוה אקור דאורייתא
 ולרחב"י לית כוה אקור דאורייתא. טע"ג לארי
 העולם ולא נפתחו עימיו לרעה סרמ"ס ו"ל אלא
 דאיהו דבעל התירומה ס"ל דאיהו כחולת הירקוס
 אקור מדרווייהא ונאלי דכל טובת סרמ"ס ל"י דכל
 הוכה ללא לארי העולם אית טיה משום
 כולה ועל זה דוקא מתי רשום מספר התירומה
 וזה"ל לרעה ספר התירומה אף בתחילת הירקוס
 אקור משום כולה ובמה לא ס"ל לרבי ח' כותיה
 גם מ"ס ואין פסק וכו' כה"ס הירוש' סרמ"ס
 כעלמר

עוד

בזה הרב כה"ג ולכולהו פירושי קס
 וכו' ונאוק שם כו"ס זה לכתבן שטינו רחב"י
 אלא ר"י לרין לעיין אם ז"ס שכתבי הוא טעות
 עכ"ל דהרי הוה כור כה"ס דהוה רשום הוה
 רבי ועבד ולא רחב"י וכו' דלפי מה שנתה"ף ל'
 כין דרשי' וכו' ד"ז וס מקום זה מה שהקס
 אבל לרבי שמתח דהוה רשום כוה ר"י טורא כל
 מס שסקס וכל מ"ס הוה כטעות דמה שסקס
 על סרמ"ס ל"מ רכל קאיהו אל הרב סרמ"ס
 על משום שסקס כרי' דלית לו כללא דהלכה
 כותיה ומכ"ס עבר רבין וקא מתי רשום הוה
 דאיהו עבר רחב"י דק"ל הלכה במתוכ כ"מ עכ"ז
 עבר רבין על ל' חשבו ל"ב לית הלכה כרי'
 וזה"ל וטעמיה דאפירוש משום דר"י כרבען לא
 אכפת לן דכתי סוף סוף קשה דאין פסק הכה
 סר"ף כרי' עבר רבין ועוד דקושי' הרב אלימקס
 משום דלית הלכה אלא כרחב"י עבר רבין ור"ב כ"ס
 כאן הלכה כרבען עבר ר"י והנהיה לישב קושי'
 הוה רבי סר"ף כפי מ"ס הרא"ש דטעם סר"ף
 מ"ס דלית הלכה אלא כרחב"י עבר רבין ור"ב כ"ס
 הא"ס ר"ע דפסק סר"ף כרי' משום דכונניא
 קא"ס כפי ר"ע דכתי עלמי מהיר קלמורא לזקוני
 ברייה כרי' ועבד משמע דהכי ס"ל לתלמוד
 דהלכה כותיה כרבען הרב כה"ג ו"ל והנה
 הוי"ף והרמ"ס והרא"ש פסקו כהוה אפירוש

משמע קומתה כעלמא הוא שהתמורעול עתה
הלך מן היין שרי כרסנן

וכישים

זו רחל טהורט לזאוס כרדרי המקלל
כיון רמזי דרננן הוא כיון ראו
מראויקא בין לרשב"ל בין לרנן ויצ"ג רב
ויארס משמיה דשמאל ספק כרשב"ג מ"מ כיון
דשיין לאשו רס"ל דרביענדר כ"ע לפי וזב חרוס
דרב איוו ס"ל ברכנן ללא כשמואל וזכ"ל לפי
ע"ש הקוס' הרבאלחבר רשב"ל איוו הלא שומרא
עלמא מאוס גזירס ומכ"ס א"ס כשמר דס"ל
לכזאוס דטוירא דר"ה שסבדו לציל איוו אכרננן
ועל כן גזרן הקדוש הכמתו הפלגה לא
תפס על גזרן הלאוסין מן הנמ' חיש לרחוק
כמ"ש מ"ה כזב קדור ש"ק כן דעת הפוסקי'
ז"ל וכ"ת חוקדי לרחק דהיכו המרין לציל דטוירא
חיש כבוד סקצו הח' ממנה דחוקי ברכנן
והא סהס שמאלא הוא דקדור חיל כזו פרו
ושמאלא ה' העלמא להיחו הלכס כרשב"ג ז"ל
לרנ' מ"מיה שפסק הכז כרשב"ג היינו לזמירא
והזכ ג"כ פסק ברכנן למזירא ולה ס"ל הלכס
כרשב"ג לנמרו כן לקולא כין למזירא ובתקוס
שמקל רשב"ג כהיכה דוודע דכלו לו חרשו ספק
כרננן ומתמרי משי' איוו כז פיוו

וראיתי

לפרס"ח שפתי דשעזס אל כזאוס
תוא מרחמירן כפרק כל הכז
דקצ"ג מדק"ש דתגזר וכו' ח"ק כהיט עב"ל
וזכ"כ עליו סרס מ"ל ז"ל ה"ל מרבינו ברא' וכו'
והלו קן רכסיה ספוטוס דמנ' מר"ג וכו' והלא
זכבר"ס וכו' ע"כ כפ"ג מהלכות אסורי
מומכ

ואנכי

היצד תמו עליו דתי לא יודע ככל
הלא רמוסר ומן דקמר הנמ'
הוא על איוו וחת כז ובדבר"ל להיח' איוו
זאת כז איוו הלא ממוסר זמן שיהוס אסיר וחת
מזיר וזעס לפס"ח טועה כפי' האניח הלא
כרש"י וכו' ה'עזס דכוונת הנמ' לומר
רמוסר זמן לא יחסר כז א"ל לנטוס ח"ק וצ"ג
מקצו איוו דהיכן מלני דחסר רחמי' ממוסר
זמן לנטוס כלאווי וחת כז והלא ממוסר זמן לא
יחסר לנטוס הלא מרביכוס ומווס חת' והלא
יודע על לו תקבו דתמירין לציל כפרק איוו
וחת כז גתיו כהכזו לזיו דחיוו וחת כז לנטוס
וכינו רחמי' לציל וללקי נמי כחזע חתווי'ת
כז משוס ממוסר זמן שחאו בלא יזכע ומשז רבי
זירא רסנן ממוסר זמן דהכזוב טיקר לעזס
דבקיב מווס הח' וגו' איו מניק"ה לא ולזי סק'
מכלל עזס עזס חיר דקצ"ג בנ"ג דעיקר ממוסר
זמן הוא מרביכוס וגווס חת' וגו' ולקייב ח"ל
משוס עזס וה"ב כממוסר זמן ממוסר זמן
איו חנו וכולן לומר רללקי זמן ממוסר זמן
דכל עיקר ממוסר זמן לא יחסר כהעזס והיטו
כזן פחות חת' ומוס חת' זמן דקצ"ג הלמור'
מדיחס רחמי' ממוסר זמן היינו ממוסר מנ'
ומוס וממילא נס כן איוו וחת כז כז כז מנ'
ממוסר זמן אסורי'וואסורי' מהאיו קרס דמווס חת'
זהלמס

דכל מיעוט יס דוכ לפמו ומיכו אספר דרננן
קוד לכהלס רלא וסחו תוך ח' ימיס כיון דאספר
לכרז קל סוכה ושער וסער מוהר דמחננן
הרובא וזע"ג דהכז הר"ן כפי' הלו טרפית בני
לקוסס כיווס מן הכריס דמקצי כנמ' חלמא
מע"ג טפי זמקסו הר"ן סא רוכז דעוטוס כוס
טחילס ומנא חיש קרי מיעוטו וכו' וכזכ סרס
כרז ותנור הר"ב כז כוולא כוז וז"ל קסא סנו
פלני רנן כז וזרו וזה חזקא חרי מיעוטו חס'
ל' הר"ל לרנן דלא דנו חרי מיעוטו לכז
חרי מיעוטו שכתב הר"ל דשכיוו טובא ורשב"ג
ס"ל דמז כז חרי מיעוטו הנכזו חרי מיעוטו
כאזן העולה מכל אסמור ורשב"ג ס"ל דעזמא
דקצי משוס חס' כפל מ"ס כיון דהסמוריס חורס
כקירן משוס דחזקא חרי מיעוטו משי' כזולק
אסיר מירננן ורננן ס"ל גרות ככזוב הוא ולא
משוס חס' וזוס יס לויכס חרי מיעוטו הקו' על
רשי' בכ"ק ובמכות מדמירין כפי' דר"ה דף
ו' אביעזר לכו כזרוכו ר"ל דהיא חזקא כרננן
רס"ל ד' וז' וז' ימוס גורת הכזוב היא ולא
משוס נפל חס' וקוסס חס' ופי מני קביל
אינו משוס דחפי' לרננן לכתחלה לא וסמטו חק'
לחמיס עיון דלא מני לזובלו לכתחלה ח"כ איו ראו
לכות עיון לו משעב' ליהו ורשב"ג שפרס' ואיו
סחיטיו מוחררו וכו' דחניא דרשב"ג וכו' ומשמע
דחזקא דרשב"ג פרוק ז"ל משוס רלא אסמקן רננן
דפליטו כדחז"ל חל מרדקמר רשב"ג חומר מכלל
דדריס חל ח"כ ומוד"ג כשעב' לרננן רפליט
ולא חקדי כרביענדר ברשב"ג הלא לכתחלה ואיו סחיט'
אספר דכזאוס חס' ס"ל ולא ס"ל דרספרס
מרשב"ג הלא מירכוס וכן מוס סהקז כהו' על
רשי' מרחמירן כפרק יס כזכו וכו' ג"ש ז"ל
ג"כ רססו איוו כרננן אכל חס' דרשב"ג פרו
למפרע זכן סא דלמר חזיו כפר"ל רמולה רוכזא
דנפל מן הנג וכו' ר"ס היו הוא וכויו משוס דחלנין
בקר רוכז וז"ל להאי לנטה לכ"ע חס' אסמ'
בחן ח' ימוס מוהר כהכילע וזע"ג דרזי חס'
סהקז מנא דרב פפא ורב הונא רלא חבלו דמשמע
דפליטו רשב"ג ורננן ח"ק כהיכה רנפל מן הנג דאי
לכ"ע חרי למס לא חבלו חלל האיו חק' כנפל
פלני וזס חס' אכל"ס כרשב"ג וזיו דקצ"ג
חלל כספיקה זנ"ל בו פלניו כנפל חיוו חס' רכ
פפא ורב הונא חבל חס' דלא חיו רוכזא רנפל מן
הנג חו שחט לכ"ע חרי וכויו רוב איוו כז
כנן רשט כיוס ז' אספר חס' דהכזוב רנפל מן
או דס"ל בהיטו לכ"ע חרי כהיכה דחט וזע"ג
דחט הוא לכתחלה משוס דהו כשעב' דחק'
דקי' כזולו תלמירא רוכזא רמו דרכר אסיר
לכתחלה ולא דייעבד כשעב' דחק' חרי לכתחלה
ונס רכ פפא דרב הונא לא חמרי ליה דקי' ל
כרשב"ג משוס דרזי רמיו דרב חיש שמע ממוסר
דלכזא חרננן דרכוס טעבו והלכס כרשב"ג
כז איוו רוקף זולה כזריקת וכו"ל חת' מ"ה
לא ח"ל רכלס ברשב"ג והררס מוק' שז"ל
יס איתחזק ליה ער לאורקא חוס חלנין מניס

שקולת' אמנם המהרי"ם ק"ל דכאבודא רובין כמון
 ודיקט סס גיין כ"ח סימן קק"ג כיון רמיה רובין
 ספקין על המדבריו ולא הספיד רוב"ל לא פסקה
 פשיע משמע דחילי ומורה לכתחלה לא ימנע על
 גוה משום הכי פסקא לא ימנע על הנוס
 ואפי"כ רביענדי ככר כ"ח המגן לא הפסיד
 אפי"כ רבא שאני דאילו כדבעי אסור שטתס
 להפסיד את המתקן ומיניס הר"ם כ"ח ז"ל

וראית' לטו' שטתקס על מין רבנא עזת

גבר הו' איחא ס' ס' וכו' ע"מ מה שדי'
 גמיה ל"ק מערקת רחא ככר כתב הרשב"ץ דלא אמר
 הרשב"ץ אלא כגור קטן כ"כ דלות טובת' כלל שהיה כן
 פ"אלא על פו עזתו גבר ופיה רבר שאר ההשאל לובא
 אלא פסק א' דאיתו אס בלו תדשו או' לאו אכל אפי"כ
 סבא דיש בו קלמ' הוכחה דהר כן א' והו' שדי
 מנח"ק סופיה לא רבר ריש' פל' ומרן וז' וכן כתב
 הרשב"ץ להרואל בחלק ד' בתשו' סימן כ' להגיד
 ככה"ג ע"ג וע"ל רבכרי כתב הר"ם ככה"ג וכתב
 ע"ו וכו' א"ס כסס הית"כ"ס דה"ק דהיתרון כ"ס סויט
 רביענד אכל לכתלה אין להגיד משום ס' ס' עיין
 בכס"ג אפי"כ עיין פ"ס שפארין כוה"הודין אכ"ר רחא
 לעמוד על רבוי הרשב"ץ כמ"ס וכל שכן אמ"ט
 לקלמ' נחויס שאמרו רלמ' כעיון א' ימים אלא לר"ב
 אכל קלמ' אפילו כן ויטו מתוך אפי"כ ר"ק ק"ל ס' ס'
 כמ"ס נדחו אכל כקפס עכמ"ן כוה"הודי כ"ס כ"ס
 עכ"ל דרבנו אל' אינם מוכחם אלא לכוונה כמ"ס
 נבד"ט כדא' והיטו ר"ל כדאין כן ויטו לא ק"ל
 כוה"הודי אכל כקפס אין ס' ימים ולאו עכ"ה
 כוה"הודי כ"ס בס"ג דעכ"ה כוה"הודי רחא הוכח
 דאיכא ספק או' פ"ס כן פ"ס הו' ס' ס' ומאי כ"ס דקאמר
 דמשמע אפילו כקפס עלו אפילו לא הו' אלא ספק
 אחר טוה מכבאר הגמלוסות וכו' אפילו כוה"ג ויטו
 אפילו כוה"ג ספקיה רשתא בלו תדשו והוה לו להקיד
 אפילו כוה"ג כן ויטו כ"ס הגמלוסות וכו' דאי"ס וכו' ג'
 דלא ק"ל ככה"הודי כמ"ס כדאין היטו תדשו אלא בלו
 תדשו הו' אפי"כ רמשמע לפי"כ דהנאויס מכב"הין כוה'
 וזה ליתא דזה סוף ככל דהרואיקא ודק' תלמוד -

וראית' לסרכי כה"ג שרלא יחשב רבוי סנאוי'

ע"ג והנריקא ספקיה היטו כוונת קמא חו היא
 בדיקת הנאויס עכ"ל ולא דיעתי מם הגבלה מור
 בודא סנאויס להנאויס ע"ל אפילו כוונת ספק
 וכו' דכוונת קמא היטו סנאויס מתוך אלא עד ששטתס
 לעת עירב אפי"כ ע"ג וסו חסר מלכ' סנאויס אלו
 חש' דאס ו' קמוס לכל' הו' אחר אונו מתיא'ו
 מתי' כפל אל' א' ימיט וכוה"הודי אלא מתיבת מן הגמ'
 שטתס רב הוה רוב פתח הוה משום דס"ל כחשכ"ג
 ולרש"ג מכתור להויה דאיתו ויול' מכלל גבל עד
 אחר ו' ימים וכו' א"כרית מם טו' לרקק' על הנאויס
 דסיני הקדו אפילו כוונת דק"ל ר"ל כרבין אפי"כ
 ורבין לא שרו אלא כססם מעת לעת דלא ממש
 ויטקו וכו' א' רל' אישגין לויקוק משום דאילוין כתר
 רובא מ"מ הוה איכא חיו מיעובט מיעוט דשתי'
 נקיקין דרבוי ומיעוט אלא בלו תדשו ואתער רוכא
 דחוק' למור דהנאויס איירי כעמדה על רבליס

דשפתא לובא חסס ריטוק להשתא קאמרי ולא עשו
 שום הנאו ח"ל דה"ל להנאויס דמיעוט דריטוק לא
 שכוו כלל ואפילו חסס נסמכטו עם מיעובט דלא בלו
 תדשו עיין ויטו רובא אלא אחרע ור"ק ויפסג אלו
 המפרשים על הר"ם דכפיק אלו טרפות כתב רלמ'
 חיישין לויטוק אכריס ובפ"ק דבנה כתב סג"ד
 שפירוס ע"ג קרקע טיול' מקפ"ק ריטוק אכריס
 ומרש"ס קו' דהר"ם ק"ל דהר"ם עיפירוס אלא הוכח
 דלא קוס לו שכלו תדשו והטו' דהם רבוי כדאיות
 עלמות ע"ג כ' הר"ב כרתי ופלו' ללל מתיס אכריס
 לייש רבוי מהר"ם ע"ג ר' ולעתי לא הגלה
 מזור לפי הכנת ד"ל דמ"ס הר"ם וגם לר"ד
 כפיירוס היטו מלכ' רבכיון שימתק ע"ל ח' אלא כ"ס
 כעיון שפירוס והכ"ה דשהה ח' ימים והיו טיול' מכלל
 ריטוק אכריס דה"ל א"ס ששה מע"ל יפול כדא"ס מכלל
 ריטוק אכריס דהו' איתרון כבול' דף ל"ד ופשיע
 חאו סימנא אס שהזה מעת לעת כדדע אלא תדשו
 אכריס דקוס לטו מיעובט חסר ריטוק אכריס אינה
 חיה מעת לעת עכ"ל הו' מבוחד להיח' מלשבו
 רבסהתס מעת לעת חו לובא שום משא' ריטוק
 אכריס ויכ"ו זו שפחה ח' ימים לא נשאר בה משא'
 דריטוק ולא נשאר ח' שפחה ח' ימים לא נשאר בה משא'
 תדשו והדרה קוטא לזוכתה דאמלו סג"ד הר"ם
 שפירע ע"ג קרקע דחוק' געווס למור דמ"ס רש"י
 דק"ס לכו מטי' וכו' היטו רובו כהנתה דמ"ס כהס
 דסיק אינס חייס מעת לעת אכל אפי"כ דיש מיעובט
 דמייס אפילו למוס שהכ"ה דאס כן ספקא כמי' שפירוס
 אפ"כ דיש מיעובט שפירוסין חף על גב דיש כהס
 דריטוק אכריס כול' וכו' הגלה מור לרבוי הר"ם
 ולא לריווק הו' על מהר"ם ו' והרשב"ץ ח"כ כמ"ן
 תכ"ע קו' לרבוי הר"ם א' ובג"ד רמיו דמתקלוג'
 כמ"ס וכו' ע"ג כוה"הודי קמוסות לכו"ד מרד דקד
 קאמר הר"ם כ' כדאיכא כול' טרפות ולפי דרבוי אונו
 אלא משמעוה' כע"ג אפי"כ רב' כס הר"ם סוף
 מהקאמר שפירוס על גבי קרקע ולא קאמר כדאיכא
 כע"ג ליעמוד ומתה ע"ל לו להר"ם ס' חילוק זה איך
 כהכ היא לנשה כע"ג וכו' עיין ע"ג קרקע
 כדאיכא כול' טרפות חזרי' לנשה דמשיע' על ג' ע"ג
 קרקע וכו'ן לפרטו כהכ רבוי אכל חוין רבוי כוונת
 הר"ם דקידקין הוה מר"ק אפי"כ כול' טרפות שהפירוס
 ולא קאמר כע"ג משמע שפירוס ממת' א"כ איך קאמר'
 אונו וכו' עיין שפירוס דהיטו כע"ג כדאיכא כול' טרפות'
 חו' ל' עיין להאמר כול' ועוד איך כתב הר"ם כ' כהס
 ואפילו דאיית' בוה ריעותא דאית' וכול' לעמוד ולא הוה
 רבוי רש"י ודאי"ס מלכ' כיון דה"ל כ"ס קר"ה טוה'
 כיון לרש"י ועוד רש"י דרבוי רש"י ע"ג
 אהריו דכ"ה כהכ שפירוס היטו סנאוי' לעמוד וכוהכ
 מרשמו ובפ"ק כהמתה ספקיה ע"ג ע"ג על פדאוי'
 ומג"ל חלק' כיון הוה רבין פקויה לקד' דהכ"ה ועוד
 שדי כהכ רש"י כע"ג ח' דאיתרון לק"ן גבי כהס
 עמיה אינה כריכה מעת לעת ואס כן מנ"ל דכע"ג
 ולא עמד ממת' אלא רחי' דע"ג רש"י וימנעין ע"ג
 שדי' כע"ג רבוי משום דאיתרון לק"ן וכו' היטו
 מכתור הוהכ' רבכיון עמיה לאו עמיה אלא סני
 כע"ג ע"ג רבוי וכו' כן כפר כהמתה המקשה ג' ב'

כן פקדנה פי' מילת הפדום על גבי קרקע דמינו
 שער על גבי פדוניה והוא פי' המכוון מכח האוני'
 דלוא דוקא הפדום והוא נ' הדתס כמו אנ' ג' שלא הפדום
 סני כמו הכה א"כ הכה פי' לקולא לאו דוקא הפדום
 והסני ג' כ' לקולא דדוקא הפדום כחושן שרבי רש"י
 כתיב סס נמי עירוב כסמך דאין ותרוב הר"ש עליו
 כזה שהדי לרעת הר"ש סס' ל' שהיה רשע ונערה
 לא יאז אלא לפרע דברי רב ואורח שאמר עמיה ע"ש
 ומ' הרב' ו' הכרח הר"ש מרלא קאמר נביע
 להר"ה תיקי ליה רב סתא לקמן דקאמר לאו דוקא
 עמיה דאין לא אמר רב ואורח אמר רב נעדרח ליעמוד
 ולמה נקט עמיה הלא ודאי דאין זו קוואה בלא דבריו
 כההו כיון דנבער מיר עומתה ונ' לעל הפדום על
 גבי קרקע ודיע עמיה או הלכה ולאו דוקא כענין
 כהנ' הלא אפילו נעדרת סני ועוד שהי כתיב הגור
 הכה ח' אכל אס יודע וכו' מתר מיר וכו' והכי
 פסיק ותי מותר מיר ולא חייס לרמק וכו' ל' למיר
 וכמי סנעיר למעור דהל' הו דדאי נהרסקו הכריו
 ועוד מרמק הגור כהלכות ויס טוב דאין וכול' לאחטו
 כ"ט ה' ה' הכריו משמע דבאלו אדאי אפילו לא
 נעדר למעור ולדבריו הרב הו ממס כמת דאלא
 מלמק דתסקין הכריו חס לא שמענו ולא דאינו כמו
 שכלו דרשו ואחטו מיר דאקסר אפילו כייבער חס לא
 דאינו סנעיר למעור גם מה שתי' על פי מה שכתב
 הר"ש דהר"ה וכו' ע"כ אינו מספיק דחס כן ג' ל'
 דמ' הטור כפי' תל' ח' ובגון שפירס אינו מתחת
 ומורה משום דהר"ה לא בקיאין כדדיקא ומתמירין
 כנפולה עד שפלא מכל ג' ספק ה"ג כטל ממתמירין
 מכל ג' ספק ומזו אינו בטור וא"כ קשה איך כתב
 אל' כ' כתב' רעף שנהרס לרד בקיאה וכול' לאחטו
 כיוס וכו' הלא כיון דעל הארעה קימטין דאין בקיאין
 כדדיקא אי' אקסר לשחטו דאין ולא חומר החמירה כזה
 וזהו לו לכתיב גם כהן ובגון שהלכה ד' חמות וע"כ
 כשלא נפלה דנעצה ברקס חס' ולא בקיאין כדדיקא
 יש להטמיר מרמק כיון דיש ריעותא ואתיע רובא ולא
 בקיאין אכל כהה כיון דהתלמוד לא חס לריוק מנ' ל'
 להטמיר מדעיטו כחופ דמי התי' של הרב' ו'
 דיוקס מר' ובעין משאי' מרדן' חכוב ומ' רס'
 כשימון תל' כה' דהכה כיוס משום דאישינין שמא
 תמלא ריעותא וכחיריו הנימוס וממנה שישטק שלא
 לטרך וכתב הכ' הדבריהם כטוב וכו' ואע"ז דבני
 עוף סנדרס וכו' ע"כ ולכתיב דריו תמוסוס דיון
 דרעל כיה ריעותא ואלו ענלום מכלל הרוב חס כן
 איך ק"ל כר"כ דלא חייסין לריוק חכריו ודיעו
 משום דרוב אין מתרסקין והא כיון דאינו כיה
 ריעותא דאינו יבול לעמוד אי' חס אין מן הרוב
 וא"כ אף בחול אקסר ואפי' כייבער דאין לו כדיקה
 כדכתב רש"י דאין כדיקה לרסוק אכריו ואינו מותר
 אלא ביבול לעמוד דהו הו מן הרובא והלו הר"ש
 פסק לרבייה דאי' אינו יבול לעמוד מותר אלא
 מר' אית לך למימר שרוב אין מתרסקין חב' דרמיה
 לכו דאינו יבול לעמוד וא' כן גם כ"ט ושטוס כיון
 דאיכה רוכב וכבר טו' דחה דכריוס קאיטות מוקפת
 כדדאיס לעיניס עשי' .

והנראה לע"ז לישב דברי הר"ש אהרתי
 והוא כי יודע דר' טרלא חייסין
 לריוק משום דרובה אין מתרסקין ככית הר"ש
 ומיעוטא חס שמתרסקין ויש מעיטת אחר למת
 כמתוס נקב שטוס וא"כ סתור מעיטת למיעוטא
 ואתיע חוכא דרמס למ' ש' הר"ש כאלו ערשטו גבי סא
 דפרך דאין לריוק כטוב' עש' כ' וסכא כמו כענל
 שולר כו כיוס ועוד דאין דהנמ' כחולין דאמר כהה
 כמאי עסק' כשהפריס דרין דחיותא מ' מ' אפשר
 דלאו כדרך חיותא דאמר לפי כהה זו שכתבו
 משיס הר"ש ש' חס דאפי' חיותא וסתמיר בלבחלה
 שאין לשטוס שום ענל כיוסו אפילו שכלו דרשו
 מהאי חסא דריוק אכריו וכחולין פסק לנעמן
 דינא או כייבער סכא שבער ושטוס שמתר
 מעיטת ר"כ דלא חייס' לריוק אכריו ואע"ז
 דאיכה קרי מעיטת וברכתא מל' מ' מ' דרמיעוטא
 מתרסקין לא ככית והו מעיטת דרמיעוטא ולכך
 כייבער מותר אכל לבחלה חייס' להני תמי מעיטת
 דכתיבה וא"כ הכה כ"ט אשמע' דר"ש דרמק
 דרע"ג דאפי' דמיעטו וכו' מ' לבחלה לא
 ושטוס וכו' כחול' .

וראיתי להכ' א"כ שכתב שהר"ש כתב
 רבי ר' קסס ולא סתור שפירס
 ואיס וכתיב טנס הגור קסס ולא חומר שפירס
 להפריס ע"ש וקסס דמי כתיב שפירס ולא חומר
 סא הר"ש שכתב להר"ה אפי' שראיט כו ריעותא
 שאיט יבול לעמוד הרי כתיב כתי' שאיט לרד
 להפריס ולפי כההו קסס סתוס הר"ש מר' קויא
 מרדוס אדרייה ולמו קסס מן המעורס ועב' מ'
 דנקט קיין כ' ל' לרמק כזה כתיב סא סתוס
 הר"ש ע"כ מ' על מה שתי' דהכה ג' חייס הר"ש
 כמקסא לר' דאין חייס' לריוק דמס רמק הר"ש
 להטמיר האקסר כ"ט ד' מ' מסוס רכותא וברכתא
 חכל עיקר התי' אינו מתמיר אלא דהוס לו להר"ש
 לפרס כמקסא כיוס דאינו כמקסא לר' וגם לא אפי'
 שפיר מה שכתב כיוס דאינו כמקסא לר' וגם לא אפי'
 דקאמר שמפריס לאו כמקסא לר' חייס לרמק
 סא דר"כ התי' קסס וכו' כיוס הר"ש דהכה
 אינו כמקסא חייס' שפיר לכהה דקויס . דקאמר
 סתוס דאינו כמפריס א"כ העקר דהתי' דאפי' הר"ש
 לא שמעי' דמקס' חייס' לרמק סתוס חסר מתכריו
 וספ' סא סתוס על קי' מוסר ז' מוסר דביבין
 לכויעי סתוס כחולין וכו' וא"כ מתי קיינתא חייס'
 ע"כ ובע"ז דל"כ דכל עיקר דקוס ריני אפי'
 לא שמעי' דתי' הרמק חס סתוס לר' אין כו משום
 ריוק אכריו ואפי' דאינו סתוס סתוס משום
 דרובא אין מתרסקין ואתא לכויעי מהא דתני
 ענל שולר כ"ט וכו' דפשיטא שולר כדרך כל
 הטלריס מכות הרמק ש"מ ככית הרמק אין כו
 משום ריוק וכו' ודמי דהכה שתי דילא דרין דוסן
 שחיו מ' מ' לר' ככית הרמק ולכתיב למימס כיה
 לריוק כלל ורוביא שהר"ש שפירס סתוס סתוס
 משום חס ריוק דתי' הרמק אכל חוכא אלא
 דרד דוסן לא כענין שפירס אפי' כ"ט גם מה
 שפיקסא מתרמיקת' ש' ושין וכו' מוכח וכו' עכ"ל
 י' .

כעלמא משי'ה כחכ כמו שכתבאר כנמ' דש
 מבוהר ריאהר אוהו לרכנן דס'ל דנט כרין אחריו
 בעינן ועד דהא דלמרו כנמ' וכו' אהו זכר וכו'
 הוה הוא אומר כנו וכו' פטעה משמע דרדיו' לה
 מדרכיו כנו ולא כהוי כן דכנו משמע שריה
 כהוא כן עלו וכיו משמע לישאר דרשי' שכתב
 ננו משמע שריה לוככ -

אכנס

ההו' כרף ע"ט כר'ה ולחניה וכו'
 ככהו דכנ נמו משמע שרין אחריו
 ע"ט ולריו כר'ה רשי' עיקר ומה שפיקו ולשאק
 וכו' יש ליככ כפיעטות ראו הוה כחוכ וכו' וס'
 וכן הוה אפשר דמשמע דרף זכר רכיון דל
 פסעה זו נקט לה כלאון זכר אצ"ג דש הינן
 קורא אהו הכתיב כלאון זכר מ"מ לא מכרעה
 מנחם ל' רלא על הכר מוויי דרעה על זכר
 מנחם קאמר קרין מנח' כחכ כנו שרין וכוון
 דכתיב כנו ע"כ לרין לכהו אהו לאשעני' רטוב
 גס כוכרס טוב מנח'ו להרוב קרין אהין שפי'
 כריעה או כפשיעות כמ' ע"ט ו'ל חס להר'ה
 דכיו הוה שריו פי' זה אצ"ג שכהו' עס כמה
 דכויס מההו' רכור זה לא הכיוו' מאס דהכין
 כפיעטות דרפשי' ולא חס לקשיעה ההו' כריכוכנה
 הלא כמ"ס הכנה'ג שכהו' רכיו הוה' הללו
 והקס' עליו ע"כ הרכ הלכור פי' כן כמ"ס ולא
 חס לרית הוה' והיוו כריכוכנה רוף סהיה
 קס' על מנ'ל לתלמודא דמנינ' סיל ולחלק לא
 לרין קרין וחס שפיר יל' רהוה לתק' אהו וכו'
 רכנן רעכ"ג מדרכיו ארין ולא אהה משע' ג"כ
 זכר ושפיר ג"כ השא' אנטרין כנו לאשעני' שגס
 נקטכו וכו' אול' מעיקרה קושט הוה' שפיקו
 דלשאקו וכו' וכן לרין משנין לואמר דלתק' לא
 לרין קרין ותיקו אהו לאשעני' דהר' ולא שניס
 דהיוו חס וכנה ולא חס וכו' וכו' שפיקו רעל
 הרכ וכן חייב וכל חס וכנה חס כהו' וכו'
 דמשמע כרין אחריו וכו' על חס וכנה חייב ולא
 על חס וכן ולרכין יש לישכ כפשי' דה"כ אהו
 ל'ל רכוון דררטינן מבנו דרכרין אחריו ממולה ג"כ
 משמע כנו דהר ועל חס וכן חייב וכן
 לישכ גס לתנינ' ועיין מ"ס הלכור רזין זה ע"כ
 בעיקר ריאהר דמשי'ה כחוכ כנו ולא כנו דהוה
 אימנה דאחי חייב עד שיפעת כל כיוו' ל' לפתח
 כ' מכיו מנח'ה כחוכ כנו גס מ"ס אצ"ג וכו' ע"כ
 אש' זה חייב דהוה' דהקרה למריר דהוה' י' כ' כניס
 גסו ממחב עד שיפעת שיה' עס האס חכל חוכה דהוה
 ליה חר כן לא מ' המקוית רכנ' ח' ג"כ
 חייב היב' דש לו כן אהר' חכל חוכה אס לו כ'
 הוה דאחי חייב עד שיפעת אה' ככ' דגלות אהו
 וכו' גור' ורופק יא'ס' מסוקר עס התקרה
 ואינ' מכתוין וכו' חלכך נרהה דרברו הוה' ע'
 עיקר וק'ל -

ע' שוליה דרברו ה"ו זל לקוים מדכיו כעל המאור
 שכתבו'ל דאס חיהה פיעוה וכו' ואין רכ חילק עליו
 דמשמע דלח"ק רכ חילק עליו ומה לקח חס'
 המנהר לשפירי' דרבה ממה שפיקו המאור זל ומנין'
 דמנח' וכו' ריחה ח' מנין זל ועל כן לא כד' רכ
 הוה הפומנס' ה' קיאת על ה"ה שכתב דרעהר דר' ק'
 והרמב"ם יכו' דהוה' הפומנס' דרכ אהי כר'ג ואלו
 דס' מטאר כדכיו הפומנס' דרכ אהי כר'ג ואלו
 כר' ק' והרמב"ם לאשפין כר'ג דרעיו ה' ודנל ק'ל
 כחכמי' וכן שפיקו שפיקו שפיקו כח' דמנח' וכו' וכו'
 אר' השפ' לומר דהס שפיקו כרכ דהוה' אהי כר'ג
 והנראה לע"ה דר' ק' להרכ המנהר כרעהר דר' ק'
 דק' אהר נועה וכו' אלוה' דרכין קאמר דהוה' ר'ג לא
 מכשיר חלה דרף יב' שפיקו'ס כ' וכרנל חכל עמ'
 אחרונה לא ויהו' דקאמר כנמ' אנטרין ליה לתכ'
 וכו' הינו משום דס'ל דמנח' דקאמר פשעס דהס
 והזויר' הינו דרעיו' אס חיהה פיעוה וכפס' כני
 דל' בעינן דהיופה ובפיעוה והר' כיופה הוה חיות נדול'
 כמורנו'ה ובשעה כהונ' מש'ה פיק' אנטרין ליה
 וכו' וה"כ רכ רכעיו נועה וכו' הינו משום דס'ל
 דרעיון חיות כו' להפיקה מווי' כלה ואס כן ממולה
 כדדא' דס'ל דמנח' דקאמר שפיעוה ויהו' וכו' הא'ס
 החוירה כדה הינו דרעיוה ובשעה והר' כיופה
 דהוה' דמוה' דנוע'ה וכו' והי' כון עמ'ל כון שפיעו'ל
 רחוייהו' ס'ל כרכין חלה דמלחין כפי' דמנח' וק'ל
 כרכ כלישורו ולחמור'ה ולחוכ'ה הרכ המנהר לוס
 משום דהין סבר' לומר דרכ הנוס חס' מנח' וק'ס
 כמכוס ופיק' דהוה' ראו' יחד ועוד דמחי קאמר
 אנטרין ליה לחכ' וכו' חס' דרעיו' כד' לאשענינ'
 סלכה כר'ג וכן הו' לומר חכל כוכך כר'ג רמנח
 מנח'ס אלא רהו' דמל' זה מוכח כדלוק'ס'ל ככמנח'
 ומשום הכי מק'י וכו' אלוה' דחכמי' בעינן כולו' ה'י
 שפי' אומר וכו' וכו' חס' כן דרכ אהי כרכין חס' כן
 מלי מק'א תלמוד'ה מתיב' ר'י אומר וכו' וה' ה'י
 כריעה' ע"כ כר'ג אהו' דהה ק'טו וכשעה כונכה
 לא מהני פירוק ואלו רכנן דמנח' מהני ככסוב' וכה
 חלה ר'י ה'י ה'י כריעה' כר'ג ומלי פיק' מנה דהרכ
 הוה' ס'ל כרכין אהר מנה דכריעה' ה'י דרכ כר'ג אהי
 ומנח' פיק' דהרכ וי'ל דהרכ הינו' ס'ל כמ'ס
 רי"ס כה' כריעה' דהוה' כריעה' דפיק' מנה דק'טו
 כשעה כונכה לא מהני ה'י אלוה' דרכין וק'י קנאי
 אלוה' דרכין דהה' דמנח' ס'ל דרעהר דרכין דהה'ה
 ככסוב' וכן לתק' דכריעה' לא אלוה' דרכין ע"כ
 מה שכתבו'ה לפרש כן וכן כן לפי זה פיק' שפיר
 מבריעה' זו דהה' אלוה' דרכין דהרכ דס'ל כרכין
 וכו' ח' כדכיו מלי מק'י דהרכ ליומה דרכ ס'ל כרכין
 דמנח' דמהני ככסוב' זכ' וממולה דמנח' נועה וכו'
 דהה' דהק'טו ככריעה' חילו'ה טיולה רעיו וכשעה
 כונכה משמע דהין וכו' דהרמב"ם משמע דכסוב' זכ'
 עדיף ולפתח' שני וחס' כן לומר דרכ ס'ל כתלה' דמנח'
 דמהני ככסוב' זכ' וממולה מהני נועה וכו' וי'ל ה'י
 דל' מהני ה'י מלי וכו' דכריעה' ק'טו חילו'ה טיולה
 וכו' וכשעה כונכה משמע דכסוב' עדיף משום דהרכ
 הקנח' להשעני' דרכ' ל' זו ח' וכו' נבי ה' דהמנח'
 דכנועה וכו' וכשעה כונכה משמע דרעהר עדיף
 משמע

סימן ל"ד

כתב

שטור בקומי' י' ומה הוה קאנה וכו' וכתב
 כריעה' דרמך להניס כדכיו הוה' וכו'

מכשכוס זכ וחס כן מאו מתיוב שמואל אנטרין ליה
לאמא וכו' והא כמתני' קאמר דכשכוס כונכה מהני
דכא עירף עומדע וכו' וא"כ קמל"ן טוכא דלפי
גומע מהני דפתוח הוא מכשכוס אונה והפי' תמח
דסין אכתי מאו פירך שמואל אנטרין וכו' לימא
דקמל"ן דרבעה הוי ככשכוס זככא אלא ודיא מנה
זוכה דרבעה עירף מכשכוס זככא וכו' הוכי קאמר
ככריחא אפי' הטינה וכו' וכשכסה כונכה ס"ל
לממז אשכחא מ"ס משני דרבעה דכריחא כעמי
קלא דסא גריענא אשכחא מכשכוס אכל סהוי דרב
עירפא מכשכוס זככא וסוס מזי לממז דירקא
כמי דקמי אפי' סהילא וכו' וכשכסה כונכה
וכדכונכה *

ועפי' כל זה הגה מקום אחי לפרש ככונת
דכוי הקו' בר"ם גורמהוכי אפי' לר"ג
וכו' ולהכי פירך שפיר מהכריחא וכו' עכ"ל חך
מירך. הנאון פירך שפיר מהכריחא וכו' ככונת
דע"כ סהוי דכריחא דפירך מנה אירב סהי בר"ג
וכו' ע"ש ודכוי קשם לע"ג דא"כ הוכי כהי
ולכהי פירך שפיר דמשמע דלולו זה הוכה פרכא
אלא דאזכר כ"כ שפיר והא אס נאמר דרב כרבנן
ועד פירך מירי כלל דכהאי כריחא ע"כ בר"ג
וגד אכתי קשם דמג"ל לתלמודא דרב כר"ג
ולסקוטא עליו. מהכריחא אומא דר"ל כרבנן
אכל. יג"ל ככונת דכריסא דדילא מוסיס סהי דהסוי
ז"ל דכריסא דפירך מניה אהיא כרבנן וכמ"ס הרשב"א
בר"ה דתנא תנאי אלוה דרבנן וכו' אף אי נומא
דרב כרבנן ס"ל אכתי מזי למפיר מהסוי כריחא
דסא אלוה דרבנן אלא דאזכר כ"כ פרכא שפיר
שטוס וזכר דמירי דרב כ"ל כתנא דמתני' דמהני
בשטוס זככא וממלא מניה גומע והטינה מ"ס
כאז סהי וסרסו מכח סכרא כעלמא דרבעה הוי
קויה גזול ויכתי מפרירך שמואל אנטרין ליה
לאכח וכו' וא"כ משמע דהוי קויה גזול וכורה
דמורה כב ר"ג וכו' פירך שפיר כפשיטתא מהסוי
כריחא דהי מימא דהקויה כרבנן כ"ס דקסא דרב
דכוי קאמר גומע מהני אפי' לר"ג הא אפי' לרבנן
לא מהני כ"כ לר"ג וד"ק ל"ו דרביס כרוביס
ונכונס :

סימן לה

כתב הרשב"א כפי' תר"ם אס ברין אזה
שחט וממלא שאינו יודע כל מה שחט
עורפה וכו' ע"ש ודלית להקו' כחולין דף א' ע"א
בר"ס סכין וכו' תומא וכו' אמרוה וכו' עכ"ל
ולכהי' לן מקום לתמיהתם דהא אמרין כמס'
גדה הסי איהי קרתי לריעותא סכא איכא חדא
ופי"ש' תתי וכו' הגמז טמא על חוקין וכחוקת
טסה ודמקוה איכא ריעותא שחי חסר לפניך
אכל כלשה כדדיס סוא דאיכא ריעותא שחירע
חוקת וסרתה שחי סר' לפניך עכ"ל וכו' כוראי
דלא דמי מקוה לסכין דהסי סהי גברא טמא
אלא דמי מסופקין שחא ניסר כשעת טהלה או
אז"כ וכו' כשעת טהלה או קורס לא יא לט שא

כדור אכל הכא כסכין קורס שחט כה היתא
כדוקא וכחוקת כשרות שחי א"כ כוראי אחי חוקת
סכין ומכיל חוקת דכהמה כחייס כחוקת אסר
עומדת מ"ס אמרין סכין אחרעי כהמה לא
אחרעי אכל כמקוה דחסר דלה וס כנגד הארתי
לריעותא חדא לטובתא לכלול לגברה חדא דריעותא
וא"כ מה ענין מקוה דחסר כסכין אמנס כד
מעשיטין שפיר לק"מ דהא הסי כמקוה איכא
חוקת עברה עכסו מקוה חוקתו דלית כיה מ'
סכסח ועכ"ל דהסי שחטא אחרו חסר לא אמרין
אוקי מקוס על חוקתו וימא השתא הוא דאחרעי
וסינו משוס דלתי חוקת גברא שחא טמא ומכיל
סהוי חוקת כמקוה ומ"ס אמרין פרו חסר
לפניך וכו' ממש דכונת כסכין סהוי מוחקת
ככשרות וס מקוס ל' דפגמא ככור וסול"ל
אוקי חוקת דכהמה כחייס כחוקת עומדת עבר
חוקת סכין וכו' הרי הוא פגמא לפניך וחקת
לריעותא איכא שפגמא ונס כהמה כחייס כחוקת
אסר עומדת וכו' הוכי כמקוה אפי' דאוכא
היא לטובתא שחוקת שלס דרסין לה מקמי
הארתי לריעותא דהוינו חסר לפניך ובגברא כחוקת
עומדת ס"כ כסכין ממש ע"ג ד"ס לא חוקת דבריקא
מ"מ סוי אית כה תרתי לריעותא דפגמא ואוקי
כסמס כחוקת אסור מנה קאמר סכין אחרעי
כהמס לא אחרעי"א ס"כ כמקוס מקוס אחרעי"א גברא
לא אחרעי"א ועל זה ס"י מה סתי' יו

ומעתה כה תאמר לפיכ ועבד כפי' ר' ח"ל
כתוב תנאי ודאי דריחא שכל לחך
קשית סהי' עפי' דכוי הרשב"א כתי' סהרין
שחטא שפגמא ד"ח ור"ח וכו' וסולך מתוך
גזא קשית סהי' עפי' דאין מפורסין למפיר
וכו' עכ"ל ואיני מביין דכריסא ככתב דאזכר
חוקת דכהמה כחוקת ממש על לחך דסין
ואפי' אוכא קרתי לריעותא והיא דאחרעי"א איני
ענין דרבעה הרשב"א משא דאיכא למתלי כעצמות
דגס דהי פונס גש"ס הגמז סכין כחוקתו
וס"כ משא דאיכא לעצמות מ"ס לא דמי למקוה
וכן פ"ש ו' ל' ע"ל מאו דאזכרין סכין אחרעי"א
וכו' וכן י' סהי' וכו' גבי סכין חללי דאיכא
למתלי כעצמות שלה שכי כה עצמות דהי סה
אמרין דפגמא כהמה כחוקת אסור וסכין הרי
פגמא ואיכא קרתי לריעותא כמקוה ממש וכו'
שחוט סה דנל קבלא ואיני ליה חוקת יודיע
כיון דלית לן מתלי כמי שחט עכשו סה
דאחרעי"א אית כיה קרתי לריעותא דהי איני
יודיע לפניך וכהמה כחייס כחוקת אסור דהי
למקוס משא זכ"ח סהי' סכין דלגמזין לן
טעמא ששכי כה עצמות משא דאיכא עור דשחא
פונס ואין לאו דעור פונס סה אמרין נס סכין
השתא סה דאחרעי"א לא שכי כה עצמות סה
ליהא דהא גבי מקוה גייב כשנמלא חסר לפניך
פסקין ליה משא דהוכח קרתי לריעותא דהי חסר
וגברא כחוקת טמא ע"ג דליכא מדי כמקוה
למתלי כמי עור ופי"ס אמרין דלתי חוקת הסי
ע"ל ומכילתא לחוקת דמקוה משא דהי חסר
ות"כ

ואיכ' רבוחה מתח' בשחטת שארבע ועוד אם איתא
 לחוקת סכין מרחק לחוקת כותה כתייה וכו'
 ח"כ נמי סכין אע"כ ראיכה כמה מהא איכא נמי
 מפרקה ובין דהתם חוקתה ככשרות לימא השתא
 כח לחוקת במפרקת כיון דאיכא למתלי כמירי
 כח מפרקת ואירכס עפי איכא למתלי במפרקת
 כענור דמתלה השפיה זכיר וכן לו דשיון מ"ת
 כיון דאית לן לחוקת הסכין מעבול' חוקת רבועת
 כתייה וכו' היכא ראיכה למתלי כמירי גם הכא
 דאיכא מפרקת וכו' ל' דלאו חוקת רבועת ומרחק
 לחוקת רבועת כתייה וכו' וכו' שכל כה עלמות הלא
 דלאו חוקת רבועת כתייה וכו' מרחק לחוקת רבועת
 ושפיר איכא תריה ודעוואת לוח לן למשרי חלה משום
 טעם עכ"ל דלאו פוטח ל"ח דק"ל כותיה כשלא שבר
 ואיכ' הכא גבי שחטת לויכה למתלי כמירי והספק
 שקול לוח לן למירי דטעי שחט עכ"ל וכו' וכו'
 מרחק דהכתיב דמרחק רחוי דאיור לוח לן למירי
 דהשתא הוא דתקיע כיון דאית כיה תרתי ליעוואת
 דהרי אנו יודע לפרקי והרי הכהנים כחוקת איור
 עומדת ולא אמרין ספין ארבעא כמה לא ארבעא
 אלא היכא שבר כה עלמות ועכ"ל דהרי פוטח
 פגם כחותן דכרי הרב מרובין לו עיון :

עוד

כח ח"ל דעקת אכ"ל לבאר וכו' חס
 מביאר ע"ל ולגבי רבועת הט"ו
 מביאר דקאי דחות ס' האגורה כמה שמק
 על תי' ה"ל של תרי' ראיכה ס"ס שכתב ח"ל דהא
 פסקין כרד קראו שכבר עלמות דוקא וכו'
 דע"ל כיון דאי כ"ל י"ו אמרי' בשחט וכו' ואפי' נגע
 במפרקת אקור ולמה אקור כיון דאיכא ס' ס' אלא
 דהרי ללא מהני ס' ס' אלא דוקא כששבר כה
 עלמות וכו' וכוונתו כדבר הלא לוי דנקרע עליו
 דמאי קאמר ותו דלכאורה רחוי חיי ונדחה דכונתו
 לומר דהתם אפילו נגע ואלו הידועים שנגע ואפי'
 לא היכשרתו מכח ס' ס' אלא כששבר כה דוקא ואפי'
 אס נאמר רבועת ס' ל' לכות רחוי לרמי כתיב
 לק"מ רבועתו ל' רהס איכא חוקת רבועת שהיא
 ברוק ואפי' נגע במפרקת אקור וכו' ל' דרוק
 ספין אקורין והשתא הוא דתריע במפרקת וכו'
 גבי שחט אע"כ דאית ליה קבלה ומחוק ככשרות
 לא אמרין השתא הוא דתריע אחי ששחט אלא
 דהרי דלא מבידין כתיבא מירי למתלי כיה שפגם
 כההוא דעכ"ל דהרי פוטח וכו' גם בשחט לויכה
 מירי למתלי ולו' אחר ששחט מה תאמר תס"ע
 דריק שבר עלמות משום דהוא נפגם כעור
 כעור תא לויכה כיון דאיכא נמי מפרקת וידעין
 שנגע כה יו"ל תלוח כה וכו' סכין בחוקתו
 פסיק כשר אלא מוכרח משום דאיכא תרתי ליעוואת
 בסכין לריק שבר עלמות למתלי כהוא"כ גם בשחט
 איכא תרתי ובידכונתו לעול מירי למתלי
 שחט אחר ששחט עכשו שחט כדכתי' לעיל.

עוד

כח ח"ל דעקת אכ"ל לבאר וכו' חס
 מביאר ע"ל ולגבי רבועת הט"ו
 מביאר דקאי דחות ס' האגורה כמה שמק
 על תי' ה"ל של תרי' ראיכה ס"ס שכתב ח"ל דהא
 פסקין כרד קראו שכבר עלמות דוקא וכו'
 דע"ל כיון דאי כ"ל י"ו אמרי' בשחט וכו' ואפי' נגע
 במפרקת אקור ולמה אקור כיון דאיכא ס' ס' אלא
 דהרי ללא מהני ס' ס' אלא דוקא כששבר כה
 עלמות וכו' וכוונתו כדבר הלא לוי דנקרע עליו
 דמאי קאמר ותו דלכאורה רחוי חיי ונדחה דכונתו
 לומר דהתם אפילו נגע ואלו הידועים שנגע ואפי'
 לא היכשרתו מכח ס' ס' אלא כששבר כה דוקא ואפי'
 אס נאמר רבועת ס' ל' לכות רחוי לרמי כתיב
 לק"מ רבועתו ל' רהס איכא חוקת רבועת שהיא
 ברוק ואפי' נגע במפרקת אקור וכו' ל' דרוק
 ספין אקורין והשתא הוא דתריע במפרקת וכו'
 גבי שחט אע"כ דאית ליה קבלה ומחוק ככשרות
 לא אמרין השתא הוא דתריע אחי ששחט אלא
 דהרי דלא מבידין כתיבא מירי למתלי כיה שפגם
 כההוא דעכ"ל דהרי פוטח וכו' גם בשחט לויכה
 מירי למתלי ולו' אחר ששחט מה תאמר תס"ע
 דריק שבר עלמות משום דהוא נפגם כעור
 כעור תא לויכה כיון דאיכא נמי מפרקת וידעין
 שנגע כה יו"ל תלוח כה וכו' סכין בחוקתו
 פסיק כשר אלא מוכרח משום דאיכא תרתי ליעוואת
 בסכין לריק שבר עלמות למתלי כהוא"כ גם בשחט
 איכא תרתי ובידכונתו לעול מירי למתלי
 שחט אחר ששחט עכשו שחט כדכתי' לעיל.

כח ח"ל דעקת אכ"ל לבאר וכו' חס
 מביאר ע"ל ולגבי רבועת הט"ו
 מביאר דקאי דחות ס' האגורה כמה שמק
 על תי' ה"ל של תרי' ראיכה ס"ס שכתב ח"ל דהא
 פסקין כרד קראו שכבר עלמות דוקא וכו'
 דע"ל כיון דאי כ"ל י"ו אמרי' בשחט וכו' ואפי' נגע
 במפרקת אקור ולמה אקור כיון דאיכא ס' ס' אלא
 דהרי ללא מהני ס' ס' אלא דוקא כששבר כה
 עלמות וכו' וכוונתו כדבר הלא לוי דנקרע עליו
 דמאי קאמר ותו דלכאורה רחוי חיי ונדחה דכונתו
 לומר דהתם אפילו נגע ואלו הידועים שנגע ואפי'
 לא היכשרתו מכח ס' ס' אלא כששבר כה דוקא ואפי'
 אס נאמר רבועת ס' ל' לכות רחוי לרמי כתיב
 לק"מ רבועתו ל' רהס איכא חוקת רבועת שהיא
 ברוק ואפי' נגע במפרקת אקור וכו' ל' דרוק
 ספין אקורין והשתא הוא דתריע במפרקת וכו'
 גבי שחט אע"כ דאית ליה קבלה ומחוק ככשרות
 לא אמרין השתא הוא דתריע אחי ששחט אלא
 דהרי דלא מבידין כתיבא מירי למתלי כיה שפגם
 כההוא דעכ"ל דהרי פוטח וכו' גם בשחט לויכה
 מירי למתלי ולו' אחר ששחט מה תאמר תס"ע
 דריק שבר עלמות משום דהוא נפגם כעור
 כעור תא לויכה כיון דאיכא נמי מפרקת וידעין
 שנגע כה יו"ל תלוח כה וכו' סכין בחוקתו
 פסיק כשר אלא מוכרח משום דאיכא תרתי ליעוואת
 בסכין לריק שבר עלמות למתלי כהוא"כ גם בשחט
 איכא תרתי ובידכונתו לעול מירי למתלי
 שחט אחר ששחט עכשו שחט כדכתי' לעיל.

אריכב איז ים לרמזו דומה יותר לכעל מוס ואפי' אחיל דמי לכן נרופה מ"מ הרי כבר הכבו הקו' דבחרתו פלוגי דלא חמירין כדן מלתא אוקמה לתוקם ור"ל שהיו' קושט סם בקדושתו אמרו דבכח זמל לעצמד ומקריב ח"ל זמ' וכו' עד סוף הריבור וכו' ודברא דלאקמי בה' אריע' ומדמה לכעל מוס דהקס שמדע' כעל מוס קודם עבודה דהל"ה סיה כשר דאמירין הסתא הוא דהקיע רליכא כוס דקדו' לזיונהא במקום חלל הוא שטרע כעל מוס קודם שעבר' וא"כ מאי מדמה ר"ע למקום שלל שרע שוקר קודם שטבל וכו' מהרנא נמי קד' וכוונתו בל זס במהרש"א וא"כ לכא' כלא דברי דקמי' וז' להכתיב דלא רבי דהיזי דכן נרושה פטולו בשטס ה"כ' שהחט ואפי' ר"ע מדמה אותו לכן נרושה וכשר זס הקודם מה קאמר לכן נרושה שאני שצדק ככחוב אפי' שרע אבל שוטע לאו הכי וזאת שקושט הוא על הסגולה דמקום למקום לכן נרושה ולא על הרי וכבר הקשו אותם הרו' וז' כנס אס' נדמה השאטע לכעל מוס וקדו' דהכעל מוס נרע' קודם שעבר' לא כן השאטע דאפשר להסתא הוא דהרע' דסא לא כן בשוטע דאפשר דהשתא הוא דהרע' וקדושה זו על הסגולה בעלמם שגמר ר"ע מבעל מוס ואיך ילף הקס כעלל מוס שרע קודם שעבר' לא כן במקום חלל ור"ל דגם קושט' זו ככלל קדושת' סתו' וכו' וכו' מחא וזכיר הטו' רגה לבחורה להוכיח ומקושה ודחם מכח דברי סתו' וזו טובטוב כבוד ומעלה דברי סת' סת' שבת' ל"ק מ"ס הטו' וכו' ממוס דמקום וכו' לא דיעבד מאי קאמר דהטו' לא רגה לרמזו למקום חלל לכן נרושה וז"ל להכשר ומאי הוא דקאמר' דלף רשטולו כשטולו און לרמזו ומאי אפי' דקאמר' אודרע כיון שפוטל בשטס דין הוא דלף לרמזו למקום חלל לכן נרושה גם מ"ס סדר קמוס ענין זה לבאן וכו' משא"כ בשוטע וכו' אודרע דברי תמוסה דהטו' לא דימסו לכעל מוס חלל לכן נרושה וזס ודנה להכשר לבחורה מהסגולה ושוב דמה זס מכח דברי סתו' דכבא' אינו ענין להסת' דהשוטע ועוד דקושט' הוא הרי קושט' על הסגולה נופת דהיזי ילף מקום מבעל מוס חלל מוכרחים לו' ומתקדמת קושט' זו גם כן ככלל דברי סתו' וז"ל סיונו דקאמר הטו' ועוד שכבר כתבו סתו' וכו' באותן כל מה שקיפס עלינו הרי כזה אינו כלום *

אמנם איז קשיא על הטו' הא קדושה דהיזי נדמה אותו לבחורה לכן נרושה וכו' ומכא' ראוה מסוף סימן זה דלקמן איירי שהיא מבחשו ועד אחד כבכחשם לה כלום משמע ה' חס העיר שחטו שלא כהוון ושקף דהיו דהסור להטול משמעתו וזאת רע"ה נאמן באסורין וה"כ אמירין כגז' כעלל מוס היזי דמי איי דמכחשם לה מן מהימן וכן כמקום או מבחשו היזי נאמן חלל מיידי דהקיע ודכוחה ככן נרושה כשהקיע לה מפסל משו רחין דבר שבערוה שפוח שמיס' וז"ל כיוי נדמה השאטע הוס לכן נרושה ק"ל לא רמי חלל לשאר דברים דאי מבחשם לוי

מהימן וזו שתיקו נאמן ודבר ערוה שאנו ואפי' לשטיקוה דהרב נחמי הוי דקא' מדמה מהא דאמרי' שלח ואחורו דבחינה לאנו חלל רגה רפלוג מאי איכא למימר באופן דבריו אפי' לבחורה און כמחש' וזרין ענין ותו איכא לירקיע על הטו' כמ"ס עור ח"ל וזו קשיא לי וכו' והכא חלכא רכ"ע אקור' דהיזי בכח דאיכא כביון דהרשב"א ס"ס והלא הרשב"ה קאמר להדיהו און כון חלל ספק אי' וזאת כוונתו להקשות על דברי הרשב"ה דהיזי כתי' דהיזי עמו לה קו' כלום דאכתיו און אמר הרשב"ה שיון כון חלל ספק אי' והלא לפי שטע' הטו' דהיזי' ס"ס חלל דאינו מועיל וזו כוונתו כמ"ס שאני הכא וכו' דהיזי כון חוקה לגמרי ואין ספק'ס' דס' שמא ידע אינו ספק כיון דלא הווחק ומה כריאי שלא ידע ח"כ מאי מקמי מעיקרא לנ"ד שרומט שטל קבלה מזה דהרשב"ה דאיירי שלא הווחק מעיקרא ובוקשו' מאי סבר וכו' מאי סבר נס' מ"ס דהרשב"א כ' קד' תסו' לרומת' וכו' הנה דברי הרשב"ה סקיים ולפי' הינו רואה וכו' עכ"ל מלבטו זה ה' אלו הויה ס"ס הוה מוקד' וזאת איתא דבריו הויל' לא מעשעין יותר דרמז' דהשולו היתה לו חוקה כבודת מתחלס ואכתא'ס' אולתין לזומרא *

עור כתיב הטו' ראוה מ"ס המדרכי וכו' ע"כ ונל"ג דהיזי ראוה מהא דהמדרכי ל"ד ואין למידן חסרין ודיעב' מיידיה דכבא' און לן לנימיר הסתא הוא דהרע' והסם כמלמד ס"ע דאמירין מדשקת' ידע מעיקרא ידע משום רכ"ע כחוקת כריא' וכו' ע' המכיליון עממן ללמד כקודק' וידע' אכל ככא' כש'טול דהרננה און ליה סתא מעיקרא דהוא ויזע' שער ידע' איכא למימר הסתא חוק' דאמיר' ודאינו להנ"כ ככשו' סי' א' שפדיר' נ"כ כפרט הלזו ובת' דאש' נטל קבלת' וכו' והשתא שפיר למד כצנדרה וכו' דהיזי' הזמן מביא הסתא וכו' עכ"כ ולא ויקו' להטין דברי דבשלמא כשברקתו אומי אחר השחיטה חדש ימים או יותר שפיר מניין למימר דהיזי' הזמן דהיזי' השקיעס מביא' הסתא והני שפיר דלכר' עלילות' אבל קאנדרה מיידי דהיו תכף ומיד דבריו ונמצא' אינו יודע ח"כ אע"כ דהיזי' הזמן נודע לו הסתא מיידי דהיזי' השקיעס מיד כח' ולא קודם ואין לנו זמן כבוד לתקו' לו הסתא כדשלמא סתא כשער עלמות' איכא אחר' שחוטס' ספק דהיזי' ס' כשער ונגש' דהיזי' שטס' חלל סתא' בשוטע' דים לטו' ס' קיול דשגא' הסתא' סתא' כחוד' הזמן או אפטר דיעבד' און הזמן קודם שחוטע' ושבח' מאין יז' לנו לבדות' מלבנו דבבקר הויה' וחסר' שעה או כ'נעשה' ע"ה וזו משום דק"ל העמד דבר' על חוקתו והשתא כון דרע"ה נאמן באסורין וה"כ העמד וכו' חלל הוכא' דאיכא' חיה לדיעבד' אבל הוכא' דאיכא' קריתו לזיונהא' לא חמירין העמד וכו' כיון מקוה *

ועור דמ"ס' נמתק' דהטו' מ' לא עסקין כמקום שיש בו יותר מהכרעוס סתא' וזונו מלמלס' והדרכה' כהס' ענקוס' אינו מלמלס' וכו' ד"ה

הם לגי לומר כדאריך הזמן והשפא הוא להחזיר
אלה והוא חזק לא רמי כלל לשכר כה עלמנת עור
כזכ ח"ל דף רפ"ג רבך הוא וכו' אבל עיקרי
ההלכות וכו' כאורך הזמן וכו' עכ"ל הנה כבר
כתבנו דמקורו כמי חיבה למימר כ"כ? והוא
דלמדי כספא מקורו מל' מ"ש? וה"כ מי וימר
דחבר מעיקרו השיעור דלמלא פל' ויהי חסד מעט
שאינו מעבכ והוא חזק הטובלת קפי' מביעור
כאורך זמן והשפא ועור מל' דל' הוא השפא
דכוס שכה עורך חזק חזק וכו' והוא המעלות וכו'
דמקורו דחברותא דאירעיהו חסדק ה"כ כדמזכר
דעבור דשוכממעט

ועור

קשה דהוי אמרו כלה חיבה למימר חסד
והוא משמע דק"ש חיבה למימר דחבר
כאמת כיון דחיבה למימר כמי דחברותא חולטין
לחמרא וכן קולמוס הוה דלמלא הנקנס ומתקן
דלמלא משמע כל דהשפא לו' הוה קיימין לחמרא
וה"כ גם הכא דחיבה למימר דמקורו שכה חז'
הסממיות ודחבר שחיטה שכה עיקר ההלכות שחיטה
מכיון דחיבה למימר כמי דלמלא שכה עיקר מקורו
שחיטה תלין לחמרא

ומזה

גם כן ג' דלמלא מ"ש ח"כ ח"ל דמי
סנד לך וכו' כפשט אמת וכו' עכ"ל
דמי וימר הוה שכה הכל כפשט י' ומלא שפא
דכרך לשיעורין

ועור

כח' ח"ל ועור ק"ו וכו' מ"מ ראו
ל' דכאלמנה טבל ועלם חיבה ליהויה וחינו כמי
שכתבו סתו' כאלוין קו"ו י"ד כ"ס והא הכא וכו'
ע"ש ח"כ דרובאם נבי שחמו דמימי ממש למקום
הו' סתק' דאורייתא אבל מעטע' אחר ו"ל רכל
גמטו מוציא דרובין והוא כיון דק"ל העמר רכל
על חוקיה והשפא הוא להחזיר ורובין הוא דלמדי
הכא דלמלא דתקו לריעוהו לא אמרו העמר וכו'
והשפא הוא להחזיר

ועור

כחכ הרב ו"ל ועור תכוכה' וכו' ועור
עשה וכו' והא דמי במקורו עכ"ל הנה
כבר כתבנו דק"ש מקורוהו ג' כהס ויקרא מביעור
וה"כ ח' דלמלא סילוק ידיו הוה סילוק ודחבר
עיון הוה השפא דמחוקק שלומה ולכן הוה כדאמת
לא איתרעא החוקק אף במקורו גם כן לא איתרעא
המקור ועור דמי' לו דלמלא מידע' גמטו מור השפא
ליחסי ומ' לו כדאמת הוה דלמלא ללחסי וכו' או
ויחסי שוכס והוא וכו' הוה להחזיר לה חוקק
דמקורו ס"כ איתרעא חוק' דאמת כיון דביחסי חוקק
מור אחר וכו' או ויחסי ומ' גם לא מוציא
כר"ס סילוק מעברין אמר רב אזי ח"כ וי' איתרעא
למדי' לשפא ופר"י כן הוה מתייבן ללמלא
ובסויה שפר"י כדאמת הוה ר"כ ח' ח' היטל הכלה
שפאר דעור חזק הסכלה חק' גמטו שוכס דין
המלכות שחיטה או לאחי' ההרבה כדכר עין
וה"כ דמי גמטו למקורו דלמלא ודלמלא ללמלא
שוכס דין המלכות שחיטה מור אחר גמטו
קבלס'

ועור

כח' ותי' השני על חוס דמקורו וכו'
למאית תלין לקולא וכו' גם קדשה ו' חזן
למ מקורו שכתבנו כהתקן דברייתו דלמדי וזמן
דלמדי דמפרק להו ככשר כה עלמנת דקדוה
למדי דמפרק להו עיב' כאורך הזמן דלמדי ותי'
דרש"י דמי' דעלמ' דמפרק לא פגמה לסקן
עפי' מעור כע"כ דל' ס"ל למדי שחיטה אלא
שחיטה קתנ' או פלומא כהנה וכו' דלמדי שחיטה
קשה כיון דלמדי למדי דעלמ' דמפרק פגמה עפי'
מעור אש' כן אמרו פסקין ככשר ככר חסד
וכלל שכה ככר ככר הוה הגם מה שכת' כבר כתבנו
כהתקן דברייתו וכו' גם חז' כבר כתבנו דלמדי חולטין
שוכס ח' ח' דמי' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
כד"ס כע"כ דמפרק וכו' ע"ש וכו' ח"כ כד"ס
מכיר וכו' ח' דל' לעור דהא כח' דהשכ"ח כח'
ו"ל והלכות כחוקה דכר חסד וכו' פרש"י דק"ל
לכ חסד וכו' ע"ש והשפא חסד כח' דלמדי רב
וכס' רש"י דמכיר דמפרק כמכיר עלמנת הפך
מ"ש רש"י דלמדי דעלמ' דמפרק לא פגמה לסקן
עפי' מעור וע"כ דמי' ככר רש"י כד"ס כהתקן
איתרעא וכו' עכ"ל ומשמע דק"ל לרש"י ו"ל
דכאלמנו כמי' סקין איתרעא כמי' לא איתרעא
לא הדר כיה סתק' טעמא דעלמ' דמי' פונם וכו'
וה"כ דל' אמר דל' וליחסי דרש"י מעיקרה
קדוה סק' ותי' ח"כ לפי הנחה ודמי' דלמדי
דמפרקין אימר כע"כ אפסוד הויה דעלמ' דמפרק
פגמ' עפי' מעור וכו' קשה לרש"י מתייבן חזייה
ומי' להא' ו"ל ללא כח' רש"י סבי' כד"ס כהנה
לא איתרעא וכו' אלא למדי חסד' דכר חסד' לא
מכיר אלא ככר כה עלמנת אבל למקורו דכר
חסד' מכיר אלא ככר כה עלמנת ע"כ
טעמא לא הוה אלא ע"כ סקין איתרעא כמי'
לא איתרעא שפיר ו"ל דעלמ' דמפרק לא פגמה
עפי' מעור' הגמטו חזן זה כהמשמע מוכיר
רש"י לכן הנהייה לו כפשיטתו דל' כח' דהשכ"ח
כס' רש"י דמכיר דמפרק כמכיר עלמנת אלא
דוקה לכר חסד' והוה ס"ל אבל חזן לא ק"ל
הוה אלא דק"ל דעלמ' דמפרק לא פגמה עפי'
מעור והוה מתייבן לשון דהשכ"ח שכת' פרש"י
ו"ל דק"ל לכר חסד' וכו' ומ"מ רש"י דמפרק
לא פגמה עפי' מעור היטו חזן הוא דק"ל סבי'
דל' כר"ס והוה מתייבן לשון רש"י שכתב ולא
ס"ל כדאמת לקולא וכו' משמע להדיא דמכיר לו'
דל' ק"ל ככר חסד' דמפרק פגמה עפי' מעור
אלא ככור והוה כח' דהשכ"ח להיחסי דכר חסד'
למי' קולמוס חסד' דעלמ' דמפרק פגמה עפי'
מעור וכס' תלין עפי' ועור אחר דאימר כע"כ
דמפרק ע"כ ותי' סלמלא כחוקה כקולמוס דמי'
קולמוס קולמוס ר"ח דעלמ' דמפרק פגמה עפי'
מעור

ומעתה

מ"ש סב"ח דל' ס"ל לרש"י סתו'
שחיטה אהיו חסד' ותי' חזן גם מה
שכתבנו עיון חזן כהן מקורו עיון דל' ק"ל כר"ס
אלא דק"ל דעלמ' דמפרק לא פגמה עפי' מעור
אלא

אלא כעור גם מ"ם הנאון מהרש"ה לרעה רש"י
 דלמסקנה ה"ט רר"מ משום דסבין אחרעאי וכו' ו
 ליתא לרש"י רש"י כמחבר ב"ס ס כמנסה לא אחרעאי
 לא טובח הכי ועוד דרעוהו של הרשב"א תכריע
 וסניק כדכתיבנא ורעוהו למרד שבת ועיבק ח"כ
 כשימין ג"ח עגם הוא מקסיס להכשר ח"ל ולו
 נראה דמעקרא ק"י סק"י ויהי וכו' ע"כ רש"י
 כדור וכו' ע"כ ויהי ח"י זה ח"ש למאי רפסקו
 סה"י ור"י כדכוח הסבין אחר השחיטה אלא
 לרדאי"ם כ"י כדק דעיית שכתב בדקוקה סבין אחר
 שחיטה לא לרד כלל א"כ רמזי הוא סבין להאי
 שחיט מנח ולא הכ כסבין אלא חזא לרעוהא
 דהרי פגום לפטר והוא ל"ל ראוהו סבין כדוקהו
 והשק"ה הוא דהתיר על כמפרקת או כר"ה ולא
 ארעיניה דבשלמא אי אית ביה תרתי לרעוהא מ"ס
 לרעוהא לרעוהא רענא ורעוהא פגום אלא עכ"כ דלית ב"ס
 אלא ח"ה לרעוהא ל"ט גמרא דע"ג פגום רמי הובי
 דכושטו כיון דדוקה גמרה אית ביה ולית ביה תרתי
 לרעוהא מוקמינן ליה אדוקהו וזמרינן השהה הוא
 דאחרע אף על גב דלרבי מרי לתתוי ביה כהשהה
 אחר שחיטה ח"כ כסבין וכו' א"כ אפגום הפגום
 כמפרקת כיון דלית לו כשחיטה זו כהמה כדוקה
 אישור עומדת אלא דאף ח"י על גב דאית ביה חוקים
 גמרה כיון שפגום אחריו כהמה כדוקה אישור
 עומדת ושאר איכה תרתי לרעוהא ועוד א"כ נלמד
 דש מקום לומר דהק"י ס"ל כהרש"ה מתי מקסיס
 מהה דסבין ליה דמקוה דשחיט מקוה דאית ביה
 תרתי אבל סבין לית ביה תרתי אלא ויהי ראשולו
 דאינה לרביה כדוקה אחר כך מ"מ כיון דהרי
 פגום לפטר י"י מקום לומר עכשיו דכהמה
 כדוקה אישור עומדת דכלל הוא כל שיק
 כשחיטה אחריו כהמה כדוקה כדוקה אחר
 עומדת ולא שרי אלא כדוקה אחר כדוקה כגון
 בא וכו' ולדידה דהריב"ש להשמיעו ריב"ש
 דאפי' כה"ג ראוהו ס' כשחיטה מוקד כגון האיה
 דאיתו ל"כ הריב"ש והגמרה וסבין לרעה ריב"ש
 ועוד דמה כדך אם השוחט אינו לריך כדוקה כיון
 כהמה אחר כך שאינו יודע הרי נפכרי שנתרבעה
 חוקהו ושחי איכה ס' כשחיטה אחריו כהמה
 כדוקה וכו' ואיכה תרתי לרעוהא וכו' לטות כיון
 כמקנה

וראיותי

להרכ משלח משה כד' קדמין ג'
 ח"ה הנה דבו החולקת כנגד של
 האגרה וכו' ולא שני להו כיון נגל קבלה ללא נגל
 כמ"ס מהרש"ל וכו' ג' ה' קדמין וכו' ע"כ ואתרי
 המשיח של דך ביה דהוא דממרה"ל כדלף
 נגל קבלה כההוא דהרשב"א ותרע שריי הכ"ח
 כה"ש קדמין ח' העיר שמהרש"ל מתייר הבשר
 והגלס למפרע כנגל קבלה וכו' מוכרח מ"ס
 כפ' ג'יה איחי כדלף נגל קבלה והרבה המתירין
 כגנה האוקוסים גם דרעוהו להכה"ג כהמה"כ כ"י
 ח' אות מ' ח' לרדאי"ם כ"י המשע שפגום ההוא
 דהגמרה עם הרשב"א וכו' ע"כ ק"י וסבין והרי
 סמך' ללא הכין טונת סה"מ ורעוהו מרדה סה"מ
 דא"ס דיענו בו ככדור שהוא מומחה ורע הכי ר"ט

גם כן כמו שנגל קבלה ולתקן חילוקי הד"מ הוא
 ההוא דההרהר"ם לו חוקה כדורה דהיינו או שנגל
 קבלה או שידועים בו ככדור שהוא מומחה וידוע
 אבל היד דהרשב"א אינו מוחזק לו ככדור הוא
 מומחה אלא המחאה שלו הוא שריב"ש מתייר אלא סת'
 מוחזק הם ודוקה זו גריעה משה"ס פקל הרשב"א
 לחוק מוקדקין לשון ס"מ שב רש"י והגמרה מירי
 כמו שיש לו חוקה טובה כגון שנגל קבלה ומליאות
 מעלמא שקיל לריון ששהו ועלול קבלה אבל סה"כ
 א"ס מוחזק לט' שהיה יודע כגון שדקרו אחיו פעמיש
 רבות ומלא יודע הכי דלמי כנגל קבלה חזו
 מוקדקין לשון הרשב"א שכתב ואין אומרים כמי
 שנדקרו ואינו יודע רמ"א שם א"כ וכו' אין אומרים
 העמד דבר וכו' אלא כמו שהיהו כהה"ל כסבין
 שדקרוהו וכו' אבל זה איהו חוקה י"י לו וכו' ואין
 כדן אלא מהו ששיקף עכ"ל הרי מוכרי ראשו
 הרשב"א כאן יודע ה"ל למד או לאו וכו' אי"כ
 איך כתב הרשב"א כהה"ל על לחובן סהו ממנה
 על השחי' וכו' ואיך אפשר שיניחו לשום אדם
 מעונה על אלו ולא כדקו אורו ה"ל יודע אם לאו
 סה"ל ק' דאפשר שרואו אחיו ששחט פעמיש רבות
 וכו' וכדור יודע או לאו אחרו שהיה לומר עם
 ח' וסב"ר שלמד רחל ושקס וסניחו אחיו מעונה
 גלעל סב"ר ה"ל דה"ל ד"מ אמת' והשחט
 ח"כ לכחילה ואף י"י קנין איך לריך לרעוהו
 ע"כ אלא סה"ל ויהי רחל אחיו הרשב"א כדדקוהו ויענו
 בו שהוא יודע ומטור לו איחי כה"כ איך כתב
 דהו איה חוקה ס' לו ועוד דאף כתב וכו' כדן
 אלא חזא ששיקף שמה לא למד וא"כ מ"ס א"כ
 ואלו כדן הרשב"א הוא על ראוהו וכו' כדוקה מי
 שידע וגוה כדכח לחוקה ח' סה"מ אחרו סמך'
 ליתא וכמ"ס אחרו ריב"ש איך קאמר הרשב"א
 דלכא אלא חזא ששיקף לשמה לא למד והא דה"ל
 לרעה כה"כ אי"כ ח"י ואי כיונת הריב"ש דממנה
 שרע היינו כהמה חוקה ר"מ השמ"ה ומ"ס
 מנחה ח"כ איך כתב דזה ח"י לו חילוק עם שנגל
 קבלה כדכח ריב"ש המרחק כהמה דזה י"י בו ס"ס חס
 אינו ס' ס"ס מ"ס דהגמ' ימירי כאלו יודע כההנה
 הכין אבל כה"כ יודע היינו ח"י והגמרה מהרה
 לאקרוס הכלום לתפטר ח"י זה כהמשע כהמה
 לשון הגמרה דהכי פיקר ותיי להיתר מעטע סבין
 אחרעאי וכו' וה"כ כדוקה אחרו חת'יעאי כהמה לא
 אחרעאי רמ"מ מעטע סבין מתייר השוחט ככל נוחה
 ואי י"י מקום לאשר ח"י' להשמיעו ולפגמי אלא
 דהי דכל נוחה אחריו ס"מ על מהר"ר געריא
 וכתב עליו איך לא רח"ה ריב"ש והגמרה וכו' כאן
 חולק וכו' מ"כ אמה ח"י על תמהוהו דה"ל כדן
 מהר"ר געריה לא איחי בשוחט שודע לטו כדור
 שהו יודע לא כדלף ככתב ולא כה"כ אלא שהיה
 שוחט כדוקה רמ"מ ח"י וכו' כ' להרי"ה כה"ל לחובן
 וכו' כדוקה ר"מ השמ"ה וכו' וכן ביה ע"ד
 כהשוכח ע"ש ה"ל מיידי כאן לו חוקה דאית
 ונחו דומה כדן הרשב"א ששהו ושער מרה
 ל"כ הגמרה הוכי ד"ס לו חוקה דאית כגון שנגל
 קבלה וכמו שייכס מור"ס כהשוט כדוקה דל רב"י
 קלוק

הכניסו בכלן שנקב מני ונ"ע עוד כתב הרב
 הוצרך לך קשה על הרשב"א וכו' גם זו ליק
 לעד כי מין הכשרה הלוו בתפוסה קומן ר"ח
 אחרי שנמלה שחורו ירעה ה"ס והפסד דמכח והתלו
 הוין לנו זמן הלכות וימנה שבת והוין כהל' ה"ל' ס'
 אלו והוין כהל' חוקה דמנה לנתיקה שחקר והתלו
 והתקיע החוקה הכל הכ"ל כדקון הרשב"א הובא
 למימר רכל יס"ל כחוקת כשרים ולה שוין לומר
 הדברע והתלו דמנה ומקום ה"ל' המימין סתת'
 סוף דהתקיע ועפ"ה הו' ביטול והתקיע הו' כשר
 וענה מקורב כעשה חסד והרמיה סתת' וכו' וכו'
 גלוטם פסקן כמל' כח"ו דהו' ש"ס דהקור
 להתור וכו' וכו' עיי' בס"ד כדקון ה' והו' כן
 הוין מקום הכנה וכו' והרמיה הרשב"א ה"ו דהיו
 כדעוד יודעה הו' דמחוק כמה שבת' מנ"ס
 כשר משרש"ס לביטול הו' קומין קר"ט
 דמחוק למיין דמנה ש"ל פושע ומחול ופשוט
 לומר ה'.

שעה ששוחט שחיטה אסורה כמו מקום
 שחיטה לחור ולטבול והו' לא יאמר אשר ע"כ
 מוכרחים הו' לומר דמנה דחוקה או עבירה
 להשקות מינו מתקנה אלו אחרים רכל וכו'
 ויוס חחר על הלכות שחיטה וכל זמן שלא נולד
 בו שום ריעות' סוף חוקתו חוקס גמורה הכל
 כטלר בו ויעשה ה"ס כן מתקנה אלו חחר
 על למור והו' ה"ס חר' דהע"ף חוקס או למפריע
 והוין שיהוה ל"ד השוחט הו' לפי דמקום דוס
 עשו להשקות אכל זה מקון לימנה לן רכל ווס
 חו' חחר על למור והו' כן ערוך י"ל דסתת'
 הו' דהתקיע וכח עכ"פ שו' דין מהלכות
 שחיטה והרמיה דהו' דוס שבת דין ה' מהלכות
 שחיטה דמורה סתת' דכשר ה"ף כלנב דסתת'
 קאמר נכל ש"ס ו"ל דל' חוירי סתת' כשבת
 דין ה' ה"ל כח"ו יודע למיין וכן העלה הרב
 בית יעקב כל זה כדכתיב לענין שקלה וטוחה
 הכל לענין דכ"ף דבאו טעה לאחור כ"ל הטורי
 וזה והרשב"א כיון ש"ס לחון להתקור מוס"ף שער
 המימין כמנה כח"ו וכו' עוד שו"ע לך כשחטטה
 כדאו ובראשית' בחולין ד"ט חמר רב הנה וכו' וק"ל
 כרב הנה דמנה למקום ממש ו' חו' כל הו"ל' הו' קו'
 נבט שוחט וכו' שחיטתו לאחד קדוש נחבד
 והביא ממש אב"ק רובל למיין ו"ל ש"ס הש"ר
 והכל'ס למפריע וכו' הו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'

וראיתי

לבר"ח סת' ועוד יש להוכיח כן
 מנ"ס הרשב"א וכו' ע"י הכל המביע
 ע"ל"קן לטוט ורואה זו לימנה לעד דהו' כענין
 ששכח כל מיני שחיטה כרו שפסול והל"ה כיון
 ה' אשילו שבת דין ה' עכ"ל כדכ"ל הרב בית
 יעקב כשם הפו' וה"כ הפ"ר והפ"ר דעד עתה
 סוף וירע ומיה קומן לשוחט שבת דין ה' וה"כ
 דשו נונס למנה שכתב הרשב"א והנ"מ בערשות
 אשפ"ר למור וכו' וס"ד הפ"ר למנה להתלו דה"ר
 שחוטס שכד"ן ח' וכו' דל' הפ"ר לטוחה הו' כ'
 ה"כ מיעשים ככל יוס כדמורה וכו' וכו' כשכתב
 מנה הו' מנה כיון הפ"ר למנה כמקון לטוח'
 יש למנה להתלו כיון הו' הו' למנה כמקון לטוח'
 ח"ל' ע"כ דהו' למנה מתח' או להתור דהקס
 ליתב כל ה"ס הו' ליעשות דהו' ע"ר"ף לפיך
 הכל נבי סת' וסח"ו ה"ף על בב דחובה למחל'
 ב"ה שחיטה מכל מקום כיון דחובה תיקו ליעשות'
 השור והע"ז סת' וכו' מקום ה"כ למחל' שח"ר
 כ"כ והע"ז חחר טבולה וכו' פסול למפריע
 ועוד דמנה עכ"פ רוב כמנה כשרות וכו'
 דהו' נוסיה כח' חחר כך דהוין כי ה"כעת'
 עניה לשכחות ה"כ הפ"ר לשכות הכל כדנ"ע ח'
 סולק מנה דהוין למור מתח' או לה להחרי ולא
 להחרי והו' ענין זה כלל עוד כת' הפ"ר חו' וכו'
 להוכיח דמנה ענין ה"ס הר"ן כקאו' וכו' עכ"ל
 דמנה ענין ה"ס חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 למקום שדרכו לחחר וכו' ח"כ אשילו ע"ל קבל'
 מין קדוש כל שחיטה שכתב' כיון דחוקה
 זהו עשה להשקות אשילו כן שמת ולא
 נולד ויעשה כשח"ט הו' שכתב' אלו הו'
 יודע ולא שכתב כמנה הו' שכתב' אלו הו'
 ככל שחוקס סת' עכ"ל קבל' שו' חו' להחרי
 חחרו כי ה"ס חחר שולר בו חו' ויעשה ועוד
 דל"פ ה"ס לו דק"טו לוס עטל קבל' כל

אמנם

דחוקה להרשב"א כדכ"ס כמקון
 קר"ט דה"ף ה"ס נמלה חחר חחר
 הכשר והכל'ס למפריע ח"ך ק"ל ליעד טור
 ויעמה דס"ל ליעד הרשב"א ש"ס נכל קבל'
 והחר כך כמל' שכתב דמנה להשקות שחיטה
 כח"ר למפריע א"ס כן ח"ך ח"ר כח"ר למפריע
 וכו' כדכ"ר חו' והדרכה חופכה מתקנה
 וכדכתיב' חו' לוי'ס כדחוק וכו' חו' חו' חו'
 ע"ד דחוקה להרב בית יעקב שכתב דהו' חו'
 ונ"ס חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 הו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'
 חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו' חו'

למימד וכו' וזה כוונת דכמימם ואי כדכתי. הרב
 למען אהרן תי' שני הקצו זאת הקצויה ולא על
 תי' א' וגם אינה שייכה קדושים כלל הכא אלא
 על הגמ' שאמרה עגס פונס והיא הלא וראוי על
 הגמרא לק' מ משום והאיכא למימד בדשני סבין
 אפרעאיו וכו' הרד בוס מהך שנויא דעגס וראוי
 פונס וכך ס' א' אכן, כשחרשו דהכא קאי
 טעם כעקר הסא שנויא דעגס וראוי פונס
 מכא קדושה דמקוה מש' חרו והקשו שפיר
 ממלא דאמרינן לקמן ועיין בתש' ב"ס סימן א'
 שגראה מרכימו כמ' הרוק *

פלוג ר"ה ועיין מ"ם הרב פרו תאר על דברי
 סתו' וכבונקס דכריו אינם כדורים לע' דוקושייתו
 ואינה קדושה דכבר כתב בת"ס כמסקת שטענות
 ד"ג דכשלא הזכר שום אמורה בתו' הפקוס אינו
 אומר אלא אע"ג דהכר בוס ע"ש ועוד ראייה
 דאחר מה סתו' סתו' תי' כ' הכך הוקסה להס
 מהא דאמרינן לקמן גבי רב יוסף וכו' וכונקס
 דכשלא לתו' א' א"ש אכל לתו' ב' דעונתא
 משום דעגס וראוי פונס איך קאמר דאי כרב
 סתדא וכו' והלא לא מכשיר אלא כמקוה שיש
 כאן דאי להקיר וס' לאסור וע"ז תי' איכא

ברוך דחמנא דסייען מריש ועד בען * ובו בטח לבי שיגמור בעדי
 לגומרה של תורה כאשר עם לבבי * ותחון זבות אבות של אדוני
 אבי מורי ורבי * תנצב'ה * זלה'ה :

תו של בע

